

ZALAI NÉPAKARAT

szervezettség és kiadói hivatali meggyanúsítás, Augár-ut. 4. szám (szociálisták és kiadói hivatali) tel. száma 78. - Nyomda 512.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Hírlétszám ára: Éves ár 90 — korona Fél éves 48 — korona Helyi ár 22:30 korona Egy hónapra 7:30 korona

A tanácsok első országos gyűlése.

Hasonló jelentőségű eseményt lába keresünk a magyarországi munkásmozgalom történetében.

Teljesen elzüllyött gazdasági viszonyok, egy közel öt esztendőig tartó gyilkos háború után vette Magyarország munkássága az uralkodó hatalmat a kezébe.

A burzsoázia és a polgárság ádáz gyűlölettel, — az örökösben csak fecsegők, azok, akik a munkásság ezen lépését meg nem értették, *kishitűséggel*, kétkedéssel néztek eme vállalkozás elébe.

Csak három napig fog tartani, — biztatókat egymást és ostoba régmakokat zudítottak a munkásság vezetőire. Aljas rémhírek szövénnyes hálóival vonták körül a proletariátus hatalmát, a tanácsköztársaságot, hogy bebizonyítsák, hogy nem életképes.

Elkértek vele: a tanács hatalom életképes, de nemcsak életképes, hanem — mint Lenin mondotta a tanácsok harmadik gyűlésén az orosz közírsaságról, — erősen fog állani mint a nemzetközi szocializmus tákiyája, mint biztató példa a dolgozó tömegek számára. Erősen és sziklaszilárdan fog állani, mert a tanácsok a szocializmus régi törvényei szerint létesültek, következetesen és határozottan a tömegekre támaszkodnak, feladatuknak azt tartották, hogy a legjobban elnyomott és elfeledett társadalmi rétegeket, *szerezzék eleven életre és vigyék szociális daladaira.*

Hol vannak az álpróféták, akik három napot jósoltak a proletárdiktatúrának, hol vannak a kishitűek, akik nem bíztak a proletariátus alkotó erejében, akik a proletárdiktatúrával addig akartak várni, amíg minden földműves egy-egy Marx, vagy Lenin lesz, akik a szocializmust úgy képzelték, hogy harc nélkül érhetik el, hogy bevonulhassanak majd a kész kommunista társadalomba, mint a burzsoák az ebédőbe a komornyik jelentésére: látva van!

A magyarországi proletariátus a viszonyok kényszerű hatása alatt cselekedett. Az idő nem volt alkalmas filozofálásokra. Azok, akiknek a viszonyok nem voltak eléggé fejlettek, akiknek a proletariátus nem volt eléggé érezt, hogy maga vegye kezébe a hatalmat, azok most újabb jerekládák után keresgélhetnek, mert *esődtől mondott a profeciódjuk: még a ténylegesen elhívtetett hibákat sem vehetik a proletariátus szemére, mert azok olyan csekélyek, hogy számba sem jöhetnek* ily nagy társadalmi átalakulásnál.

Megnyugtathatjuk a derék aggodókat, hogy csinálunk és valószínűleg csinálni is fogunk hibákat. Az orosz proletariátus még több hibát csinált és az utánnuk jövő nyu-

gail proletariátus is fog hibákat csinálni. *Enélkül nem megy.* A gyerek ezerszer botlik, míg megtanul járni. A proletariátus sehol sem neveltek úgy hogy akár elméletileg, akár gyakorlatilag bármikor készen legyen a hatalom átvételére.

A magyarországi proletariátus is hibázott, de *dolgozott, alkotott*, a tanácsrendszer rövid ideje alatt többet, mint előtte, az orosz proletariátus kétannyi idő alatt. *Bizsken tekinthetünk vissza a munkára.* A latfundumok óshazájából két hónap alatt egy termelőszövetkezetté alakuló mezőgazdaság létesült. A lelketlen pénzspekulánsok és bankpöccék uralkodó megdült: a pénz, a gazdasági élet létkető ereje a proletariátus kezén van. *A közvetítő kereskedelem — mindmégannyi kuforrása a dolgozók szenvedésének és nyomorúságának — immár megszűnt a kizsákmányolás kuforrása lenni. A feyház, az iskola és az egyház — a rabzolótársadalom legerősebb oszlopai — mind, mind összeestérve, romokban hever a proletariátus lábainál.* Hatalmas erővel zuzta össze öker a munkásság. Szét kellett zuznia, hogy helyébe saját érdekének megfelelő alkothasson.

Csoda-e, ha e munkában hibázott is. Hogy helyesen cselekedett, arra bizonyíték az a mérhetetlen gyűlölet, amellyel az ellenség elcsérlik a munkában. Az egész világ kapitalistáit fogcsikorgatva sorakoztatják ellenünk *rabzolók*, nem is sejtve, hogy ezáltal csak *siettelik* a saját pusztulásukat: a forradalmat az ő országukban. Csak segítsenek bennünket továbbra is munkánkban: *mi minden lénykedésünkkel a magunk és a világproletárság felszabadulását szolgáljuk.*

Az országos tanácsgyűlés egybehívása is ezt a célt szolgálja. *Megmutatjuk a még*

szenvedőknek a magunk erejét, beleharosjuk a nagy világba a dolgozók millióinak, hogy: *vagyunk, élünk, kovesszenek, álljanak mellénk, mi erőt, akaratot külszönzünk nekik.*

Meghívjuk a magyarországi tanácsok első országos gyűlésére a világ valamennyi dolgozóját: *jöjjenek*, képvisellessék magukat tanácsgyűléseinkön, győződjön meg kiküldöttjeik saját szemekkel arról, mint kell elbánni az elnyomókkal, mint tud harcolni egy kis, lelkes csapat három ország bérenc hada és az egész ország burzsoáziája ellen.

Es nemcsak kifele, hanem *befelé is mutatunk példát*: hadd merítsen erőt az ország minden részéből összejövő tanácsgyűlés önmagából. Jöjjenek és mondjanak bírálatot a nagy eseményről azok, akiket leginkább megillet a bírálat joga. A tanácsgyűlés bizonyára nem arról fog vitatkozni, hogy jó volt-e a kapitalista rend megszűntetése.

A tanácsgyűlés arról fog beszélni, mint lehetne még jobban egyé forrászani a proletariátus erejét; milyen eszközökkel sietheünk nyugati testvéreink segítségére; miként szolgálhatunk legjobban a már valudó világforradalom ügyét.

Ez az országos tanácsgyűlés feladata. *A világforradalom mielőbbi lángrogyallását akarjuk szolgálni.* Erősebben akarjuk magunkban az akaratot erre a nagy és nehéz munkára. Nyíltan bevalljuk, hogy a *ülkötara, az országok minden eszkozéjét akarjuk siettelni a nemzetközi proletariátus felszabadulásának szent ügyé.* Mint orosz testvéreink, mi is készen állunk a harcra, *szenvedünk, ha kell, még jobban!*

Rabínovits József.

Erősödik a jugoszláv kommunista mozgalom.

Utcai harcok Sarajevóban. — A jugoszláv szénbányászok beszüntették a munkát.

Budapest, május 31. Az április 22-i jugoszláv szocialista kongresszus egyhangúlag elhatározta, hogy a III. internacionáléhoz csatlakozik a kongresszuson, amelyen Szerbia, Bosznia és Horvátország, valamint a Bácska és Bánát összes szocialista pártiszervezeteinek képviselői vettek részt, egyhangúlag történt a munkásság forradalmi állásfoglalása. A vita során az uszerb nacionalista szocialisták elleneztek a Moszkvához való csatlakozást, de a határozathozatalnál mégis behódoltak. Mielőtt azonban haza értek, az első dolguk volt, hogy elárulják az internacionálé eszméjét. A renegátok donnuclájtak a militarista hatóságoknál és erre megindult a hajsza dalszláv szocialisták vezetői ellen. Bolsevik agitáció majdnak ürügye alatt folyt az üldözés és

egymásután vetették bírónbe a legjobb szocialistákat 40 munkásvezért tartóztatták le, közöttük a legbírszebb szocialistákat.

A letartoztatások és üldözések arra késztették a munkásságot, hogy az idei május elsajére Jugoszláviában nagy sztrájkmozgalmat rendezzenek. Ez a mozgalom különösen Boszniában tört ki nagy erővel.

Sarajevóban utcai harc hajlódtól, amelyben a munkásság és a katonaság között össze.

A munkásoknak volt köszönhető, hogy emiatt Boszniából a francia katonaságot kivonták.

A sztrájk tüze azonban Zenica bányatelepen lángolt fel a legmagasabbra, amelynek munkásai a legelső sorban indultak harcra a kommunista világrendszerért.

A zencai bányatelepet elöntötték vízzel, úgy hogy a bánya, amely a legjobb és leg több szén termelő Jugoszláviában, még mindig nem üzemképes.

A boszniai munkásmozgalom egyelőre győzött és ma Boszniát a legintranszigensebb, helyesen megszervezett kommunista jáborának lehet tekinteni.

Nincs termelés a pécsi szénbányában.

Budapest, május 31. A munkás feladodásnak és proletár kötelesség teljesítésének nagyszerű példáját szolgáltatják a pécsi bányásztestvérek. A bányamunkásoknak több mint a fele átszökött a demarkációs vonalra és onként jelentkezett a Vörös Hadseregbe. A magyar kapitalista bányatársaság...

Arad és Szeged rémnapijai.

Megölik a munkásvezéreket. — A proletárság passzív rezisztenciába helyezkedett.

Budapest, május 31. Aradra május 17-én bevonultak a románok és a működésüket azonnal botózással kezdték meg. Különösen a munkásmozgalmak vezetőit üldözték. Kéniatt a lakosság panaszára ment a francia parancsnokhoz. Elérte azt, hogy újból a franciák vették át a város feletti a parancsnokságot. Arad parancsnoka Concourd francia tábornok lett. A legutóbbi napokban a megszárosok, hentesek és nyomdászok politikai okokból sztrájkba léptek. A városban nagy a nyomor és a lakosság rendkívüli nélkülözéseknek van kitéve. A román katonák részben kiszállítják, részben felélik az élelmiszereket, úgy, hogy a lakosság ellátása napról napra rosszabbodik. A városban a legutóbbi 2 hélig nem volt liszt.

A kenyér hatósági ára különként 6 korona 80 fillér. Cukor fejenként és hetenként 20 deka jár, amelynek maximuma ára 30 korona. Az ipari termelés majdnem teljesen szűntet. Több mint 10 000 munkanélküli van, akik semmiféle segélyben nem részesülnek.

A tarthatatlan helyzetben úgy akarnak segíteni a franciák, hogy a dolgozó munkásokat akár jaks kötelezni beik egy részének átengedésére a munkanélküli javára.

és a szerb imperialista hatalom erre összeröfelvekzik és a bányatársaság elkövette azt a gázságot, hogy a bányászok védetlen családjait kiűbotta a lakásaikból.

A bánya egyébként, amely eddig naponta 250 vaggton szenet termelt, ma csak 25 vaggton termel, úgy hogy a 25 vaggton szén a bányüzemeltetésére szükséges, ami által Jugoszlávia szénkrízise rohamosan előtérbe nyomul.

A párt és a szakszervezetek heviségei zárva vannak, mert a pártseminemű működését sem fejtheti ki. Minden gyűlékezést beütemítettek.

Budapest, május 31. A Szegeden megjelent Délmagyarország május 28 számában megjelent vezető cikk arról ír, hogy 60 tagu neptanács alakult a város vezetésére. Ebből a közleményből megtudjuk, hogy a munkásság képviselőit megölték Ferenczy, a szegedi párt titkárja emiatt kijelentette a szegedi városparancsnoknak Betrix francia ezredesnek, hogy a szocialista munkásság a neptanácsban nem kíván részt venni annál is inkább, mert a munkásság a jelen pillanatban minden politikai tevékenységtől tartózkodik. Az ezredes erre a következőket mondta: —

Konstátálom, hogy a polgárság betéteket nyújtott a munkásságnak és a munkásság azt nem fogadta el.

Ferenczy elvtárs azonban ezen kijelentés ellenére újból megismételte azokat az érveket, amelyek a munkásságot a politikai tevékenységtől távol tartják és hangsúlyozta, hogy a proletárság a megszállítás alatt passzív rezisztenciát fog tanúsítani.

Az öt éves háború a termelés anarchohája, a gazdasági csúfba vezetett. Bence voltunk már az első forradalom után, csak nem láttuk ilyen tisztán, mert a vegyes kormányzati rendszer takargatni, rejtgetni igyekezett a pusztulás, a rombolás az öt éves háború műve.

A proletárdiktatura nem pusztított nem rombol, csak a kapitalizmust rombolta le véglegesen, mert csak annak a romjait lehet újból építeni. A proletárdiktatura dolgozik, harcol minden küzdelemmel az el fog jutni a végére. A világszocialista proletárság egyesülése. Az ellenforradalom hazug gazdasági érvelése nem fogja megbontani a proletárságot, a proletárgyelmet.

HIREK.

NAPTAR
A nap két óra 09 perc
kor, nyugszik 7 óra 10 perc
kor.
A hold két óra 09 perc
kor, nyugszik este 6 óra
30 perckor

Eiőfizetőinkhez!

A papirhiány és egyéb technikai okok arra kényszerítettek bennünket, hogy lapunk hazhoz kézbesítést június elsejével beszüntessük. Ezért nagy kérésünk az előfizetőseket már nem fogadunk el. Mindazonáltal a helybeli előfizetőinknek, akiknek előfizetése június elsejével meg nem jött le, a napjait továbbra is hazhoz kézbesítjük lapunkat. Vidéki előfizetőseket továbbra is elüldgünk.

Június elsejétől kezdve a város minden részén utcai laparústók fogják árulni lapunkat.
A Zalai Népakarát
Kiadóintézet.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenté: Az orosz hadszíntéren fokozott harc tevékenység. Hadműveleteink természetén haladnak tovább. A többi hadszíntéren a helyzet változatlan.

Változás a direktórlombban. Bródy Lajos elvtárs, politika megbízott, a direktórium III. ügyosztályának vezetője megromgalt egészségének helyreállítására hosszabb szabadságra ment. Bródy elvtársat szabadságideje alatt Beck Soma elvtárs fogja helyettesíteni, aki kikristályosodott. Beck elvtárs eddig is nagy részt vett a direktórium hatalmas munkájában.

Barsci elvtársak a vörös hadseregben. Kaposvárról jelentik: Míg a buzsos hazaiak titkos reménykedéssel várják a proletárruralmat elnyomással fenyegető kapitalista seregeket, addig a megszállott területekre: selyőlt, proletártestvérek sietnek kimenekülni a munkástanúzóik köréből. A legutóbbi napon 20 elvtársunk Barscra átjött a demarkációs vonalra. Nem azért tettek, hogy saját kényelmüket és biztonságukat keressék, hanem az igazi proletárintúdat, a hímisítatlan népművelés hozta ide őket, Beálltak a vörös hadsereg katonái közé. Harcolni akarnak a burzsoák kapitalista barátai ellen. Amíg a proletár üntudat ilyen eleven erővel él, a megszállott területeken lakó értársaink folkében, addig nem fognak a kapitalista legyverek a kommunista eszmén.

Csak igazolvánnyal lehet a demarkációs vonalat átélni. A hadsereg főparancsnokság a demarkációs vonal és a harc-téri vonal átépésére kiadott rendelet értelmében fontos állami érdekből egyes egyéreknek az említett vonalnak átépését megengedi. — Ilyen egyének részére az illetékes Direktórium igazolványt állít ki, mely csak abban az esetben válik érvényessé, ha a dunaentúli vármegyék Direktóriumára részről kiállított ilyen érkepes igazolványokat a székesfehérvári katonai utólevő látamozó osztály látamozza. Az érkepes igazolvány tulajdonosa látamozás céljából személyesen tartozik az illető osztálynál megjelenni.

Az ellenforradalom

már nem remél segítséget az antant-kapitánistáktól, de nem nyugszik bele a változhatatlan helyzetbe. Megvizsgálja a pótközpontok az eszközök valóságát nélkül. Most a Tanácsköztársaság gazdasági helyzetét szeretné céljára kiaknázni: a pénzügyi és élelmezési nehézségekre hivatkozik. Az ellenforradalom minden baját a Tanácsköztársaságot okolja. Egyre sürűbben emlegetik proletártestvéreink előtt, hogy néha jutottunk, hogy miért ehözünk és miért vannak pénzgondjaink. A régi hazug kapitalista frazeológiai öntudatos proletárit nem levezeti meg, de a tájékozatlanságot kételkedéské teheti s éppen azért, hogy mindenki tisztán lásson, hogy mindenki megértse, hogy az élelmezés és a pénzügyek mai alakulása független a tanácsköztársasági rendszeről.

és sokkal tovább eső okokban gyökeredzik, nyíltan kell számolnunk az ellenforradalom hazugságokkal és hamis gazdasági érvelésekkel. Azt mondják az ellenforradalmiok, hogy a tanácsköztársaság köszönheti a proletárradásádom az élelmezés körül támadt bajokat. Kán Béla legutóbbi beszédében rámutatott a helyzet komolyságára és utalt azokra az intézkedésekre, amelyekkel a tanácskormány az éhínséget el fogja hárítani. Az élelmezés válságáról a tanácskormány nem tánt. A bűnös az antant kapitalizmusa, amely elzárta előlünk a Baeskat, Baratot és Erdélyt, amely ránk küldte a cseh, a román és szerb csapatokat, hogy hirtől vonjon a nyakunk körül.

De megfogant nem tudak bennünket, legfőképpen a mindennapi megélhetésünket telték átmenetileg súlyosabbá. A cseh proletárgyverek öntudatra ébredése azonban közeli-dik és ezzel lényegesen fordulhat a helyzet. Ellátásunk az átmeneti időben mindenesetre nehéz feladat elő állítja a tanácskormányt, de az a koncepció, mely minden eslekvésben megnyilvánul, itt is mutatkozik meg. A távros ellátása megoldható probléma és a tanácskormány meg is oldja a vidék feleslegéért ipari cikkeket küld. Budapest ellátása révén megjavul. Mar rámutattunk arra

hogy az ellenforradalom milyen hamis gazdasági érveléssel igyekezik eltérteni a figyelmet a bajok igazi okairól. Arról nem beszélnek, hogy Budapest lakosságát a háborús kapitalista rendszer egy millió nyolcszáz ezer emberre duzzasztotta, hogy ebből az oriai embe tömegből legfeljebb egy harmadrész végzett produktív munkát, a többi dolgozókon elősködött, azokat szilpolyozta, fojtogatta. A régi kapitalista rendszernek köszönhetjük, hogy Budapest ilyen egyszerűen módon olyan rohamosan beropesedett. Tílyesen mondta Kun Béla: —

ki a vidékret De ne csak azok a proletárok menjenek, akik munkanélküli vannak, hanem azok is, akiknek ott semmi dolga, akik nem is azért mentek oda a háború alatt, hogy produktív munkát végezzenek, hanem az üzérkedés, uszorazás és élvhajászas kedvéért. Az ellenforradalom tagadhatatlán sikert tud felmutatni pénzügyi aknamunkája terén.

Itt azután nem is volt nehéz, a dolga, mert a pénzügyekhez: a föld nepe nem ért. A fehér és kékpénz megkülönböztetése járványserűen terjedt el az egész országban. Vegül is — minden a szerencsétlen következményeket mindenki érzi — ma már mindenki belátja, hogy

végeredményben nincs különbség a kék és a fehér között,

Arról könnyű meggyőzni mindenkit, hogy nem lehet jobb az egyik, mint a másik: egyformán törvényes fióteszköz mindkettő s egyforma értékes szerint fogja a pénz a tanácsállamban lassankint jelentőségét veszíteni. Ha bármely pénzügyi intézkedés következik, egyforma elbánásban lesz része, akár fehér, akár kék az a bankó. Az ellenforradalom a pénzügyeket a tanácskormányt okolja, mintha a tanácskormány csinálta volna az öt éves háborút.

Az a 30—40 millió, amit naponta elővöldöztek, okozta a mil pénzajóket. Az öt éves háború alatt zállott le és jutott vészségbe a kapitalista termelés. A látványgazdagsággal amitottak megukat a kapitalisták. Nem vették észre, hogy lassankint a tavak felemésződnek, hogy lassan minden elfogyott és a pénz megmaradt.

Négy helyen lesz ezentúl zsirkiosztás. A torlódások elkerülése végett a zsirkiosztás a jövőben négy üzlethelyiségben fog történni: az Általános Fogyasztási Szövetkezet húszkézében; a mellőtte levő közellátási üzlethelyiségben (minkottó a postával szemben); az Általános Fogyasztási Szövetkezet Szabadság- (Erzsébet) téri főüzletében és ennek Csengery-uti főjében. Vöröskatonák hozzátartozói kizárólag az Általános Fogyasztási Szövetkezet Szabadság-téri főüzletében vehetik fel zsirilletményüket.

Magyar szociálista lap Eszéken. A kommunista ideák minden kényszer és erőszak elleni terjedésnek bizonyítéka, hogy Eszéken "Testvériség" címen magyar nyelvű szociálista lap alakult, melynek szerkesztője Berényi Pál elvtárs. A lap nyomását Eszéken nem engedélyezték s így azt Pálmostonon állítják elő.

A fuvarozással foglalkozó ló tulajdonosok és fuvarosok felhívata, hogy június 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor saját üzemükben is jelenjenek meg a Közéllátási üzemek udvarán. **Városi közellátási üzemek.**

Az új öt koronás pénzjegyek forgalombahozatala. Az aprópénz hiány érzetében megengyhült, mióta az új 5 koronás pénzjegyek forgalomba kerültek. A pénzjegyeket a postakarékpénztár és az Osztrák Magyar Bank hozza forgalomba. A postakarékpénztár Budapeston, hogy a bankjegyek felállításánál gyorsabban monyon végbe és hogy a dolgozó proletárok idejükből minél kevesebbet veszítsenek. Tiszviselőket kijelölték az épület előtt várakozókhoz és a tiszviselőket ott az utcán váltották fel a bankjegyeket. Ilyenformán mindenki késedelem nélkül hozzájutott a szükséges aprópénzhez. A postakarékpénztár forgalmára jellemző, hogy a betétállomány folytonosan növekszik. A május 17-til május 21-ig terjedő héten a betétők száma 490 ügyféllel szaporodott a betétállomány pedig a takarékbán 3,000,000 koronával növekedett. Az említett héten a takarékpénztár betétállománya 575 millióra emelkedett, míg a csekkeszámra követelések meghaladták az 1127 milliót.

A forradalmi törvényszék ítéletel. A nagykanizsai forradalmi törvényszék, amelynek bírái **Szencs** elvtárs elnöklöte alatt **Kócsa József** és **Komarszka Frigyes** elvtársak voltak, tegnap ismét ülést tartott. **Szabó József**nek, a Magyar-utca végén levő vasuti órhas pályájának bűnyűje került tárgyalásra. Szabó a múlt év novemberében manticserrel agyonlőtte feleségét, akivel a legáltalános viszonyban állt. Az asszony nem akarta lerje nevére átirát közzé szerzőményüket, egy balatonbényi villát a "felfüggesztéssel" folytatn látozte urát, aki emiatt — állítása szerint — jelsztésül — ráült az asszonyra és combján találtá őt. Szabónak hat héti szenvedés után behalt sebébe. A tanúk vallomása szerint Szabó a legrosszabbul bánt feleségével: örökösén zsúrtólódott és többször meg is verte. A fegyverszakértő megállapította, hogy a golyó véletlenül találta az asszonyt. Az orvosszakértő szerint a halált a lövés folytán beálló infekció idézte elő. A vésés és védbeszédok után a forradalmi törvényszék visszavonult és meghozta ítéletet, amelyben Szabó Józsefet halált okozó súlyos testi sértés büntetésben mondta ki bűnösnek és öt évi fegyházbüntetésre ítélte, amelybe a vizsgálati fogságot nem számította be. — A forradalmi törvényszék tegnap hozott elsősz. ítéletet olyanok felett is, akik vonakodtak elfogadni a fehér pénzt. Ezért a forradalmi törvényszék **Malék Istvánné** szepetneki lakost 15 napi elzárásra átváltoztatható 500 korona, **Berger Károly** szatárcsót pedig 30 napi elzárásra átváltoztatható 1000 korona pénzbüntetésre ítélte.

Forgalomba kerülnek az új bélyegek. A Tanácsköztársaság új bélyegei előreláthatólag 8—10 nap múlva forgalomba kerülnek. Az új bélyegek nagyobbak, mint a mostani postabélyegek. Körülbelül olyan nagyságúak, mint az okmánybélyegok. Előállításukkal az államnyomdát bízták meg. A Marx bélyeg 20 filléres, a Petőfi bélyeg 45 filléres, a Marínovics 20 filléres, a Dózsa György 75 filléres és az Engels bélyeg 85 filléres lesz.

Általános mozgósítás Országban.

Szentpétervár, május 31. Az egész orosz terület mozgósítása, ami órási kiterjedése miatt kezdetben a legkiválóbb szakemberek előtt is kivihetetlennek látszott, eredményesen folyik. A parasztiok valóságos imáddal viseltetnek Lenin iránt. Péterváron a szovjet rendkívüli ülést tartott és pedig minden munkásszervezet képviselőinek részvételével. A gyűlés határozatot hozott, amely felhívja a proletáridióst, hogy szedje össze minden erejét. Az összes munkásokat mozgósítsák és felgyűjtsék. Egész Szovjetország segítségünkre jön — mondja a szikratévirat — és végérvényesen véget vetünk a fehér-gárdista bandáknak.

Eljegyzés. **Ziskó** Krisztina Nagykanizsa és **Mayer Imre** Alsódomború jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

A tanácsok országos gyűlésének előkészítése. Budapesti tudósítónk táviratozza: A forradalmi kormányzótanács tudvalevően az év június 14-ére hívta össze a fővárosba a magyarországi tanácsok országos gyűlését. Ennek előkészítésére a belügyi népbiztoság keretében külön irodát állítottak fel az ennek vezetésével megbízott **Rabinovics József** elvtárs helyettese, **Páldesi Kálmán** elvtárs az előmunkálatokról a küldötteket, mondván: — A magyarországi tanácsok országos gyűlésének előkészületeit hamar megkezdjük, hogy a kitűzött időben a legnagyobb rendben folyhasson le a fátal tanácsköztársaság első alkotmányozó jellegű szovjetkongresszusa. Az előkészületek természetesen a körülbelül 300 főre tehető országos tanács tagjainak fogadására irányulnak. Elsősorban a vidékről feljövő tagok elhelyezése, étellel való ellátása ma fontos kérdés, éppen úgy, mint a meghívott külföldi vendékek fogadatalása. Az előkészítő iroda (Országház-utca 32.) mindezekre a kérdésekre most teszi meg javaslatait a kormányzótanácsnak, hogy azok a legrovidebb idő alatt egységes terv szerint a kiírt stadiumba jussanak. Az iroda az előkészületekre vonatkozó ügyeket haladéktalanul elintézi.

Házasság. **Kisv József** Hahót és **Ferenclfy Melke** május 26-án Budafokon házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Labdarugó mérkőzés. A NTE. Keszthelyi gazdasági akadémiák mérkőzése ma délután 5 órakor kezdődik a katonaréten. Az érdekesnek ígérkező matchben a NTE. részéről a következő játékosok vesznek részt: Pollanz, Pukher, Horáth, Kramer, Tóth, Simonyi, Vincze, Harangósz, Hirschler, Saller és Dezső. Bíró: Pinta József.

Pillander nevét olvassuk az Uránia plakátián. Hétfőn és kedden bemutatásra kerülő a "Bibliás ember" című romek azocialis irányu drámában lép fel Ismét a moziki hatalmas művésze **Pillander**.

Prima papírpárga minden vagtátságban kapható **Fisohel Fülöp Fial** cég-nél, Nagykanizsán.

Színház és művészet.

Mágnás Miska. A tegnap esti előadásán meg lehetett állapítani, hogy a kanizsai publikum megkedvelte a Fehér-szintársulatot. Zsuffolt ház nézte végig tegnap este a Mágnás Miskát és a közönség nem szűnt meg tetszését nyilvánítani. A taps és ujjrálás egymást követte — és nem ok nélkül: a szerepek jó kezekben voltak, az előadás sikerült. A **Marcsa-Miska** kottóit különösen jól alakították **F. Perri** és **Adszörményi**, de jók voltak **Gyulai Gizi**, **Csolnaky**, **Bokor** és **Kürdi** is.

Vörös katonas-esték. Június 2-án és 3-án a szintársulat das műsorú vörös katonas-estéket rendez. A hétfői estén csakis katonák jelenhetnek meg, míg a keddi előadás a nagyközönség számára rendezték. A vörös katonas-esték kezdete szintén este 8 órakor van.

Heti műsor. Vasárnap délután: Mágnás Miska. Vasárnap este: A bor.

A festő és zeneköla nagy érdeklődés mellett megnyitott. Az iskolába való felvételé iránt hétfőn kezdte a Délszali takarékpénztár nagytermében (hátsó lépcső 1. em.) lehet jelentkezni.

Pártügyek.

A Magánalkalmazottak Szövetkezete ezután fogadják a tagjait, hogy a jogyezt üzletrészek után esodékes összegüket még ma délelőtt annál inkább is befizessék, mert e héten már megkezdődik az árusítás, melynek módzatait hírlap után fogjuk közölni. Magánalkalmazottak Szövetkezete, Csengeri-ut 2. III. em. Ugyanott irodái butorok megvételre kerestetnek.

A tanítók szakszervezetének elnöksége felhívja mindazon férfi tagjait, kik a 45-ik életévüket 1918 december 31-ig be nem töltötték, lajstromozás céljából ma délelőtt 8—12-ig és délután 2—5-ig jelenjenek meg. A lajstromozás a 18—45-évet évéig kötelező. A vezetés.

A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete felhívja összes férfi tagjait, hogy lajstromozás végett ma és holnap délelőtt 8—12-ig és délután 2—5-ig jelenjenek meg. A lajstromozás a 18—45-évet évéig kötelező. A vezetés.

A vas- és fémmunkások csoportja felhívja az összes 18—45 éves férfi tagjait, hogy ma délelőtt 9—11 óráig, illetőleg legkésőbb hétfőn délután 6—8 óráig a Munkásotthonban lajstromozás végett okvetlenül jelenkezzenek. A vezetés.

A nagykanizsai iljummunkások diákalsztálya ma délután fél 3 órakor taggyűlést tart a Munkásotthonban. A megjelenés kötelező. A vezetés.

A helybelli szabó-szakszecsport értesít az összes férfi tagjait, hogy ma délelőtt 10 órakor a Kaszinó helyiségében tartandó fontos értekezleten kötelesek megjelenni. A vezetés.

A Biztoslási Tiszviselők szakszervezetének összes 18—45 év közötti férfi tagjait, tekintet nélkül arra, hogy voltak-e katonák, vagy sem és hogy annakidején milyen rangban szolgáltak, a lajstromozás megjeitése végett hétfőn délelőtt 10 és 12 óra között Csengeri-ut 2 szám alatt 1. em. okvetlenül jelenkezzenek.

A borbély és lodrász segédek szakszecsportja ma délután 2 órakor fontos ügybe gyűlést tart, az összes tagok megjelenését kéri a vezetés.

A szállodal, éttermi és kávéházi munkások és szakácsok szövetségének csoportja értesíti férfi tagjait, hogy ma délelőtt 10 órakor taggyűlést tart, melyen minden egyes tagnak okvetlen meg kell jelenni. A vezetés.

Felhívás. A nagykanizsai szabómesterek szakszecsportja felhívja az összes férfi tagjait, hogy szivarpótléltálmányüket hétfőn este 7 órakor az ipartestület helyiségében vegyék át. A vezetés.

A nagykanizsai cipész munkások vezetése felhívja összes férfi tagjait, hogy a folyó hó 2-án este 7 órakor a Munkásotthonban tartandó értekezleten okvetlenül jelenkezzenek meg. Ertekezlet után dőhányosztás. A vezetés.

A népzeneészek helyecsportja e hó 2-án délelőtt 10 órakor taggyűlést tart. Megjelenés kötelező. A vezetés.

Nagyobb mennyiségű elsőrendű

szőlőkaró eladó

Lackenbacher Edonél
Kisizay-utca 17. sz. alatt.

Legujabb.

Óriási győzelmet arattunk
a cseh és román frontokon.

Budapest, május 31. Bohm Vilmos hadseregfőparancsnok a következő táviratot intézte Kun Béla elvtársához:

— Örömmel közlöm, hogy proletár hadseregünk ellogálta Ipolyvágot Rimaszombatot, Losoncot, Edelányt, Szikszót és megszállta az attól északra lévő területeket, amelyeket erősen kezünkben tartunk. Az ellenséget mindenütt üldözzük. A vezetés a legfőbb parancsnokságtól a rajparancsnokságokig pontos és nyugodt volt és úgy irányították a mozdulatokat, hogy a legkisebb áldozattal érték el a legnagyobb eredményeket. Az ellenséget az egész vonalon üldözzük, a hadműveleteket tervezőn folytatjuk, veszteségeink elenyészően csekélyek.

A munkástanács ülése.

Budapest, május 31. Az 500-as munkás és katonatanács szombat-este ülést tartott. Az ülésen Bokányi Dezső elnökelt. Több felszólalás után Kun Béla emelkedett szólásra és kijelentette, hogy mielőtt lehetséges lesz a szervezett arculosztás, azonnal be kell szüntetni mindenféle beszerzési csoportot.

— Bizok a proletárság tömegeiben, — mondotta az elemzési-kérdésről szólva — mert a proletár öntudat meg fogja nekünk továbbra is mutatni az utat és ki fogunk tartani, első sorban ki fog tartani Budapest proletársága.

Utána Weltner Jakab szólalt fel; aki teljesen egyet értett a Kun Béla által mondottakkal, majd az elnök Bokányi jelenti, hogy Samuelly Tiber megérkezett Moszkvából. Ezután Samuelly leles eljénzés között állott fel szólásra és elmondotta, hogy 7 órai legi utat tett meg és most személyes jelenlétével dokumentumokkal, milyen alapos volt az a hír, amely arról szólt, hogy ő bizonyos milliárdok kapcsán távozási engedély nélkül távozott volna.

Ezután beszámolt az oroszországi helyzetéről. Elmondotta, hogy az antant minden kísérlete meghiusul az orosz proletárság vitéségével szemben. Kolcsak serege futva menekül az oroszok elől, akik 300 kilométert haladtak előre. Az oroszok 18000 foglyot ejtettek.

Az ugynevezett Krasznov fronton is végzett az orosz protárság a tényleges tisztekből szervezett csapatok felállítását. Ez a hadsereg megsemmisült és Krasznov agyonlőtte magát. Keleten és délen csúdot mondott az antant kísérlete. Most észak felé kísérleteznek és Pétervárra akarták rászabadítani a finn és lett bandákat, hogy meglojtsák a forradalmat. De a pétervári proletárság visszafogja verni ezeket a támadásokat. Az ukrán csapatok átkeltek a Dnyeszteren és most 13 km-re állanak Kisenévtől. Ezzel egyidejűleg megindult a katonai operáció a galicai fronton is, ahol a román—lengyel imperialisták megsemmisítették a galicai ukrán köztársaságot és korridort akarnak építeni a két szovjet köztársaság közé. Minden intézkedés megtörtént, hogy ez megakadályozzassék.

Beszédét ezzel végezte;

— Magammal hoztam Lenin elvtárs üdvözlését, akinek nincs egyéb kérése, mint hogy a magyarországi proletárság tartson ki a forradalom védelmezésében. Nincs visszavonulás, nincs megalkuvás.

Samuelly beszédét viharos éljenzéssel fogadták. A gyűlés este 9 órakor ért véget.

Megvételre keresek egy jó karban levő

gyermekocsi

Cim Lengyel Pál Nagykanizsa, VII. kerület.

Özv. Gottlieb Farkasné szül. Krausz Mária névelő és gyermekai: Géza, Sarolta férj. Zsoltát Simonné, Cili férj. Kohn Jenőné, Irma, Teréz férj. Soltzer Géza és az ősszus rokonság nevében megtört szívvel jelenti, hogy a legjobb férj, apa, testvér, nagypapa és rokon

Gottlieb Farkas

1910. május hó 30-án rövid szenvedés után életének 67-ik évében Lajuskomáromban (Veszprémmegye) jobbra szenderült.

A drága halott ugyanott 6. évi június hó 1-én délután 4 órakor fog az izraelita temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Gottlieb Jakab fivére, Öndör Géza és szül. Kálai Eszter menyeg; Zsoltát Simon, Kohn Jenő, Soltzer Géza vejei; Deák Gyula és neje szül. Braun Róza, Gottlieb Jakabné szül. Felcsay Róza sógorai illetve sógoróné. — Három unokái.

APRO HIRDETÉSEK

Fiatal kisleány a délelőtti órákra felvétetik könnyű házimunkára kis háztartásba. Cim a kiadóhivatalban. 1411

Egy jobb asszonyt vagy leányt keresek naponta pár órára idősebb nő mellet. Egész könnyű foglalkozás. Jó fizetés. — Szenecsné, Sugar-ut 14. l. em.

Jól főző szakácsnő,

ki jó fizetésben, kitűnő bánásmódban, igen jó ellátásban részesülne, de aki főzés mellett a szobalánytakarításban segítkezik, továbbá

egy szobalány

ugyancsak jó fizetéssel azonnal alkalmazást találnak Budapestben orvos családjánál, amely gyermekkel együtt 3 tagból áll. — Sürgős ajánlatokat a nap kiadó hivatala továbbítja.

Dohány-palánta

nagylevelű réthái kiültetésre most legalkalmasabb, valamint korai és késői képes, kel, vöröskáposzta, karalab és kartól palánta, nagyobb mennyiségben

eladó!

Petermann József

kereskedelmi kertészetében

Nagykanizsa, Báthory-utca 22. sz.

URANIA mozgóképpalota

Roskovay-utca 4. Telefon 250

Hétfőn, kedden, június 2. és 3. án

Psilander V. fellépésével

Bibliás ember

Dramá a szociális életből, 4 felvonásban.

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas színház. Telefon 74. sz.

Vasárnap, hétfőn, kedden, június 1., 2. és 3-án

A vörös boszorkány

(IV. rész.)

Az igazság diadala

Xaver de Montepin világhíri bűnügyi regénye filmen 4 folytatásban.

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Hirdetmény.

Nagykanizsai Termelő Szövetkezetek főintézője felhívja

1. a földmunkások és kisgazdák

nagykanizsai szövetkezeteinek

2. a vasuti raktármunkások

3. hadirokkantak és özvegyek

4. futóházi munkások

5. ácsmunkások

6. pályafentartó munkások

7. építőmunkások szakszervezeteinek

bizalmi férfait, hogy a nagykanizsai

Termelő Szövetkezet rétfelnek haszom-

berbe adása tárgyában 1919. évi június

2-án délelőtti 10 órakor a városi gaz-

dasági hivatalban, Nagykanizsa, Fő-ut

5. sz. alatt (1. emelet 4. ajtó) okvetlenül

jeljenek meg.

Rolkó Géza

a nagykanizsai termelő szövetkezet főintézője.

Halló!

Halló!

Kinek van
használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hanglemezeket,
míg az anyaghiány tart, legmagasabb
áron veszünk vagy cserélünk

WÄGNER

az országazerte elismert elsőrendű magyar

hangszer és beszélgép nagy áruház

Budapest, József-körút 18. Flók: IX., Réday-utca 18

Beszélgépek 1000 koronáig. — Árjegyzék ingyen!

ZALAI NÉPAKARAT

Berkaszi utca és budaörsi utca
szegélyénél, Sugárút 4. szám
Berkaszi utca és kishívatás
tel. szám 78. Nyomda 11.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
1 évi előre... 80— korona
3 évi előre... 240— korona
egy hónapra... 7-50 korona

Somogy példája.

Budapest, június 2. Kaposvárról jelentik a „Vörös Újság”-nak: A kaposvári munkástanács május 30-án egyhangúlag kimondotta, hogy a termelő szövetkezetek és kispaszták összes élelmiszerteljeségét bevonják és Budapest proletársága számára elszállítják. Jelenleg a következő élelmiszerek vannak bevonagolva, indulásra készen: két vagon zsir, 2500 darab marha, 2500 birka, 10.000 tojás, két vagon lószék. A munkástanács egyben felszólítja a Dunántúl valamennyi munkástanácsát, hogy minden erejükkel igyekezzenek a pesti proletárságnak élelmiszert szállítani.

Az élelmezési kérdés és a multak bünei.

Az ellenségeitől körülvevő magyar tanácsköztársaság nehéz élelmezési viszonyok között van. Nem oly kicsik ugyan a feladatok, mint voltak Németországban a háborúnak mind a három. utolsó évében, s Ausztriában egészen a legutolsó hónapokig. De az élelmezési bajokat sem letagadni, sem leicsinyelni nem szabad: épen azért, hogy segíteni lehessen rajtuk. Mert segíteni kell is, lehet is. A csaknem öt éves háborútól kifosztott, s a mellett legdusabban termő területtelő megrabolott országot ugyan egyszerűre semmiféle hatalom nem töltheti meg élelmiszerekkel, de a kerülhetetlen zűrgorúsággal kereszül viit szervezés és elosztás biztosíthat minden dolgozónak családostól annyi élelmiszert, hogy kalamidások nélkül kivárhattuk a forradalom győzelmét, a legjobb élelmiszertelű vidékek felszabadulását és a tanácsköztársaságát harcban álló munkások visszatérését.

Míg ez az idő ellőn, nemcsak *ürelésre és kiatársra van szükség.* A termelő erők teljes kihasználásával jelentékenyen jobb helyzetet lehet biztosítani. A vidék kihasználhatatlanul sokat segíthet Budapesten, mert hiszen Magyarország csaknem minden területére egyik vagy másik fontos élelmiszertel felelgethet tud produkálni. Budapest pedig segíthet a vidéken, — tehát önmagán — azzal, ha minden gyárban, minden műhelyben, ahol csak szén és a nyersanyag van, fokozza a munkateljesítményt, szűrszögell cikkeket, csereeszközöket produkál.

Az élelmezési probléma tehát, bármilyen nehéz is, nem megoldhatatlan. Természetes, hogy a lappangó ellenforradalom felhasználja ezeket a nehézségeket s egyrészt tulozza azok adatait, másrészt arról suttog, hogy mindennek a mai módszer az oka. A nehézségek tulzásától — tehát hazudozástól — nincs mit félni, mert minél sötétebbnek látszik a szituáció, annál elszántabban állít a proletárdiktatura minden szervező erőt a segítéség szolgálatába. Arra a kérdésre pedig, hogy ki és mi az oka az

anyaghiánynak, az éhségnek, mindenki felelősei haphat, ha dinéz klssé a szomszédba *Prágában és Brinnben éhségklzádsok, fosztogatások reszeltették meg a burzsoziát. Az antani kedvenc gyermekei, a győztesek szövetségei tehát nem kapnak enniavóit és anyagot: azaz kapnak: a vagyonosok, a lőkésék; s cseh proletariátus kényyszerrendszahályokra szorul.* Ausztriában, melynek fel-szocialista kormánya azzal rémítgeti a népet, hogy éhenhal, ha a tanácsrendszerre ter át: kétségbeesve konstalálják, hogy *az oly szűken számított élelmiszertel le kell. künt Ausztria nemzet vagyonát és jöveldelmét, vagyis a jövő nemzedék boldogulását.*

Az antani tehát komoly segítséggel nem nyuit sem cseh szövetségeseknek, sem kedvenc ellenségeinek, a bécsi népnek. Magyarország ellen pedig a cseheket és románokat

küldi az antani, akik maizuk is olyan szűkséggel es — főként Románia — olyan anyaghiánnyal küzdenek, hogy ahova bevonának, ott legelső dolguk minden megmozdíthatóit elvinni. S hogy egy ellenforradalmi rendszer hogyan dobni oda a proletariátust, az éhség marialekának, arról, a háborus tapasztalatok után, felesleges beszélni.

Minden dolgozónak és minden munkaképtelnek loga van a kenyérhez. De senkik sem indíthat meg, hogy a kapitulisták kiváltságos élelmezési helyzete is megszűni. Az igazságos elosztásnak már a burzsoáz társadalomban meg kellett volna történnie. Hogy nem történt meg, a *multak e bünelért kell most szenvedniünk, s e bünöket kell a tanácskormánynak körülhetetlen energiával jövdennie.*

A dolgozók általános védkötelezettsége.

Budapest, június 2. A forradalmi kormányzótanács a következő rendeletet adta ki:

1. A magyarországi tanácsköztársaság minden magyar honosságú dolgozó férli tagja annak az évek január 1-étől, amelyben életkorának 18 ik életévét öléri, annak az évek decemher 31-ikéig, amelyben életkorának 45 ik életévét betölti, védkötelezettség a az eskik.

2. A védkötelezettség állítással, lajstromozással és — katonai szolgálatra való alkalmasság esetén — tényleges szolgálati kötelezettségben áll. Az állítással és tényleges szolgálati kötelezettség módját a hadügyi népbiztosság állapítja meg.

3. Aki magát a védkötelezettség alól kivonja az öléte, hogy állítással kötelezettségének eleget nem tesz, akár az által, hogy

hogy alkalmassága esetén a kötelese bevonulását elmulasztja, vagy tényleges szolgálat alól jogtalan felmentést hámia uton klerőszakol, ugyazintán, aki más a védkötelezettség alól kivon, a védkötelezettség megozogatására rábeszél, kényszerít, vagy a köteleesség teljesítésében megakadályoz, a magyarországi Tanácsköztársaság elleni büntetést követ el a forradalmi törvényzak ölé állítandó.

4. A külföldi honosok a dolgozók általános védkötelezettsége alapján álló tanácsköztársasági hadüreltség és hadügyi népbiztosság által meghatározott feltételek mellett önként beléphetnek.

5. Ez a rendelet a hadügyi népbiztosság hatja végre.

Budapest, 1919 május 31.

A forradalmi kormányzótanács.

A földmunkások kongresszusa Budapesten.

(Budapesti tudósítónktól.) Csizmás, tarisznyás, kérés kezű apbarított arcú földművesek gyűltek össze vasárnap tanácskozásra Budapesten a város színház óriási emberlömeget befogadó csarnokában. A forradalmi kormányzótanács, hiva egybe a vármegyei dírekörömet, termelőszövetkezetek és ezer földnél nagyobb gazdaságok főmegbizottait, e kéréskezu munkásokat az egész országból, hogy a proletarállam tulajdonába vett sok millió hold föld kezelési módját velük állapítsa meg. A kormányzótanács ezekben a nagyfontosságú ügyekben nem akart a zűrd asztalnál határozni, amíg meg nem kerdit előbb a földműves szegényeket, akik mindnyájan átmenetk a gyakorlati életnek és az emberi szenvedésnek nagy iskoláján.

A sok ezer fűnyi közönség óriási érdeklődése közt indult meg a tanácskozás. Zűgő lapssal fogadtak *Kun Béla* népbiztos elvtárs bejelentését a város hadsereg diadalmas előrenyomulásától, amely végleg megazítárdja a földműves proletarok uralmát a magyar föl-

dön és feszült figyelemmel hallgatták mindvégig *Hamburger Jenő* népbiztos elvtárs előadását, aki az új bírószerzettel terült mutatta be. Hétfőn indult meg a részleges vita a betörjeszett javaslat felett.

Páratlan volt az a kép, ami ölének tárult. Ez a sok ezer fűnyi embérsokaság, a Dózsa György népo, hihetetlen megeretessel hallgatta az öléterjesztéseket. Tudta, hogy az ö sorsáról, a magyar földművesnép millióinak a jövőjéről van szó. Megérezte, hogy az ipari proletariátus forradalma meghozta az ö számára is a szabadság napját, hogy a mások munkájából ölé kizsákmányolók nem fognak többé uraskodni felette, hogy a magyar földbirtok annak fog teremni, aki azt a maga verejtékes munkájával megnművi, hogy színház, művészet, tudás, tisztaság, élvezet, emberhez méltó életmód nem lesz egyvárhány ezer dologtalan menyőlének a kiváltsága, hanem megnyílik mindnyájunk öléte, a falu és a város dolgozó népe öléti is.

A földesuri ilynyomás igéjéből kiszabadult munkástelegátusok öléte egy példátlanul

állók nagyszabásu tervet mutatott be Hamburg-
er olvtárs.

A tanácsok közlése az országos gazdasági bir-
tokok, vagyis a volt kincstári birtokok, a volt
száz holdnál nagyobb mezőgazdasági birtok,
tekintet nélkül arra, hogy az termelőszövet-
kezetté alakult-e, vagy a volt tulajdonos
(birtok) ideiglenes kezelésében maradt, a ter-
vezet értelmében a földművelésügyi népbiz-
toságnak, mint az országos népgazdasági
tanács főosztályának egységes vezetése és
ellenőrzése alá kerülnek. Közbeeső szervek a
kerületi központok, a kerületi felügyelőségek
és a birtokok helyi vezetőségei. A birtokok
helyi vezetője az ültető, akit a földművelés-
ügyi népbiztoság nevez ki az útjén. Leg-
szemből gyákokkal bíró akadémián oklevél
szerezésével, vagy tíz évnél hosszabb gyakorlati
idejű munkában kezdő szakmások sorából.
Az állandó munkások bizalmi testülete sze-

mélyl és fogyelemi ügyekben, működik közre:
a gazdaság vezetőjére nézve gazdasági tor-
mészetű körűsek eldöntésére hatásköre nincs.

Az állandóan nem alkalmazott munká-
sok járandóságait a kerületi felügyelőség
állapítja meg.

Óriási perspektíva nyílik meg a több-
termelés számára, mielőtt egységes irányítás
alá kerül a nagybirtokok üzemterveinek meg-
állapítása, gépelszerelése és új befektetések-
kel való gyarapítása; mielőtt az egész prole-
tariátus érdekében a legnagyobb tőke és leg-
nagyobb tudás fog közreműködni, hogy a
legnagyobb termést vegye ki a földből. Eze-
ket az óriási befektetéseket és az első évek
elkerülhetetlen nagy ráfordításait nem a föld-
művelés proletarátusának jószámlálása után,
hanem az állam összes segélyforrásainak a
felhasználásával fogják eszközölni. Így fog-
nak végleg egymásra találni falu és város,
gyári munkás és földműves szegény.

Átadták Német-Ausztria békeszerződését.

A német-osztrákok tiltakozása a békeszerződés ellen.

Páris, június 2. (Szikrátvírad.) A német-
osztrák békeszerződés ma délután adták át a
St. Germain kastélyban. A békeszerződés
pénzügyi, gazdasági, kártérítési, katonai és
határmegállapító rendelkezései vagy egészen
vagy részben hiányosak. A szerződés csak
nagy általánosságban jelzi a határokat, a
részleteket csak később fogják megállapítani
az egyes bizottságok. Német-Ausztria a
szerződés szövegét nem fogadja el. 1918.
évi határai, delet részben az 1918. évi
titkos szerződés folytán lanyogosan össze-
szűnnek. Margburg és Klagenfurt hova-
tartozásáról népszavazás fog dönteni. A vorar-
bergiek népszavazása, amellyel a szerződés
kivételnek számítanak, a szerződés szerint
erélytelen. Vorarberg Német-Ausztriához
fog tartozni és fizetni fogja a hadiképtelősé-
géből reá eső részt.

Páris, június 2. (Szikrátvírad.) Hivatalos
körökben valószínűleg tartják, hogy a
német-osztrák békeszerződésen változtatás
történjen. Hírszerint a német-osztrák béke-
szervezők már elkezdették tiltakozó jegyzé-
keket, amelyet néhány napon belül át fog-
nak adni.

Anglia hozzájárul a német béke- szerződés módosításához.

Newyork, június 2. (Szikrátvírad.) Pá-
risban jelentik: Lord George az egész angol
kormányt Párisba hívta, ahol a német béke-
szerződés ügyében fognak tárgyalni. Minden
jel arra van, hogy

A német békeszerződés módosítási rövidkezései módosítási fogják.

Berlin, június 2. Híradó jelenti: Az
amerikai lapok azt írják, hogy a szövetsé-
gesek készek lesz az angol módosításokra
a szerződés aláírása érdekében az azt, hogy
nem legyenek kénytelenek tovább kétely-
teliket megszámolni.

A német békeszerződés körül.

Lyon, június 2. Amerikai körökben be-
szállik, hogy a békekötésben a csillárított
Olásán a gondolkodás két irányba légeződött
ki. Az egyik vélemény az volt, hogy a béke-
feltételeket nem kell megváltoztatni, most
már nincs idő azok megváltoztatására. A más-
ik nézet az volt, hogy a szerződés nem-
képpén meg lehet változtatni. Francia rep-
vezetők azt állítják, hogy őket arról biztosí-
tották, hogy

a szerződés nem fogják módosítani,
mihéty a négyes tanács a május 10. iki
jegyzék alapján áll, amely szerint szóbeli
tárgyalásokat az évi kérdésekben nem
egyednek meg. Brockdorff-Rantzau és két
német delegátus Versaillesben maradnak. Ok
van annak a fellelézésére, hogy Brockdorff
azzal a tervvel foglalkozik, hogy Wilson le-
velével szóbeli tanácskozásra kerül fel. Újabb
jegyzékben Brockdorff azt a figyelemre-
méltó javaslatot tette, hogy
a világ hájtérjéről a nepazóvatég ren-
delkezzék.

Kétfelét az olasz-jugoszláv ellentét.

Páris, június 2. (Szikrátvírad.) Orlando
tegnap felkereste Wilsont és megkereszte,
hogy a jugoszlávoknak van-e kifogásuk az
admi kérdés megoldására vonatkozó javas-
lata ellen. Az Egyesült Államok elnöke kö-
zölte Orlandoval, hogy a jugoszlávok az
egész tervezetet elvetették és új javaslatot
állítottak elő, amelyet az olaszok nem fogad-
nak el.

A vajudó Európa.

Sztrájk Bécsben. — A töröngő Frország.

Bécs, június 2. A Duna Gőzhajózási
Társaság körüli számozó hírek szerint a
sztrájk a bemenőre és a munkaidő szabá-
lyozására vonatkozó követelés megtagadása
miatt tört ki. A jelenlegi
mázasz sztrájkok. A munkásképviselek szerint
a sztrájk 24 óra alatt megszűnik.

Páris, június 2. Az amerikai nép-
nyelvi tiltakozás a békekötés ellen
hosszúra vonatkozó határozata ellen-
országban

a helyzet rendkívül komoly és ha a
békekötésről a töröngő nem ismeri
ol függellen állannak veres össze-
közésekre kerül a sor.

Az angol helyiérveket országban
mindenütt megőrsítették

London, június 2. A rendőrhiviselek-
nek a Hyde-parkban tegnap megtartott gyű-
lésen kihidették a sztrájkjavaslata leadott
szavazatok eredményét. A sztrájk mellett
3324 ellene pedig 4324 tisztviselő szavazott.

Az angol uralom alkonya.

Hága, június 2. A Morningspost cste-
sítése szerint a kurdok Bagdadól északra
fellázadtak a brit uralom ellen. Korábbi angol
jelentésekkel ellentétben az afgánok ál-
landóan támadják az angol hadjereket.

Versailles, június 2. A "Populaire" írja:
Az alganzsziáni lázadás az egész vilámi for-
rongásról tanúskodik. Ami a sztrájkok terén
áll az egyiptomi és indiai zavargásokkal.

HIRDETESEK tervezetnek

a Zalai Nepakarati Kiadóhivatalában

HIRESK.

NAPTAR.
A nap két 4 óra 07 perc-
kor, nyugszik 7 óra 46 perc-
kor.
A hold két éjjel 3 óra 21
perc-nyugszik este 7
46 perccor

— Ma este 7 órakor a városháza
nagytermében összehívásról állás lesz,
amelyen minden szakszervezet vezetői
megjelenni tartozik.

PÁRTTITKÁRSÁG.
— Hivatalos irónjelentés. A Magyar
Társulat hoda hivatalosan jelenti: Június 1-
kelével: A Dunától egészen a Hercegig tartó
összes esch erőkét szárazföldi, vízi és lé-
gőerőkön felvevő összes munkással az első
harcvonalon megverték. Győzelmes csapatok
ülhözik a hátrao ellenséget. **Eddig elfogott
nagyobb helységek: Szikszád, Sajószentpéter,
Pulnok, Bányász, Rimaszombat, Losonc,
Ipolytúr, Mimbantit az szilvút városoktól
északra állnak.** Csapatunk az Ipolytúr-
túr szomszédságban az első harcvonalon
egyes hosszabban ártették és az Ipolytúr-
túr környékéről több löveget, szemtelen
gépfegyvert, nagymennyiségű lőszeret, fegy-
vert zsákmányoltunk. Győzelem kivásában
egyformán kivették részüket a jelek, nemzetköz-
ni és városi csapataink melyek egymást fel-
nyúló bátorsággal, forradalmi lendülettel, oda-
adó kötelességgel állást hazatértek. A
előző harci tejesítményükhöz méltán járóluk
a nagaszob parancsnokságok által ad-
ható díjakat, szakkavartott vezetés, valamint
szeszű társaságunk, kiváló dunai hadi-
rajunk és minden dicsegetet felülkeltő rep-
tőlünk önfeláldozó munkája. Dicsegetet érdem-
lölnek az eddig is mindenkör bevált dere-
vasutasaink; akik egy pillanatra sem szűnt
munkájukkal elősegítették csapataink gyors
összevonását és győzelme. Ha onnan nagy
szorgalommal és szaktudással munkáltak
távirásaink is. Június 2-iki kelével: Június
elsőjén budapesti csapataink kiváló társ-
egyesítés után a románoknak a Tisától
és a Tisától északra megverték. **Eddig a
román és cseh fronton kezdődött a társ-
csapatok és szaktudással munkáltak**

Had-erőfőparancsnok.

— A lorraini törvényesítést június 3-án, délut. 7-én és 10-én délut. 9 órakor
alkalmazták.

— Enyhül a pénzmérlés. Hiteles-
helyről arról értesülünk, hogy az alsózála-
megyei pénzügyesekhez naponta nagymen-
nyiségű 5, 2 és 1 koronás bankjegyek érke-
nek. — A kormány úgy döntött, hogy az ügy-
vezetésű pénzügyi ügyekben a kormánytagok
szűnő Zala megyében és Nagykanizsán.

— Alsózála megye-hadterület. A for-
radalmi kormányzatnak Somogy, Baranya,
Tolna, Vas- és Zala megyék területét hadi-
területeknek nyilvánították.

Hogy híntették Keszthelyen a kár-
tyajátékosokat? Keszthelyi tudósítónk jelenti:
Még mindig akadnak lelketlen emberek, akik
másoknak a verejtékes munkával megszerzett
munkabérből akarták dologlaltatni. A le-
teljén is lehetővé tenni. Majd nem kipur-
lithatatlannak látszik ez a fajta, akik közül
a legveszedelmesebbek, a kartyajátékosok, a
tanácskormány szigorú rendelkezései ellenre
még mindig tovább úzik a rablógarazdalko-
dásukat, Keszthelyen, ahol még ma is igen
sok a kartyajátékos, a direktorium az ügy-
vezetésű pénzügyesekhez naponta nagymen-
nyiségű 5, 2 és 1 koronás bankjegyek érke-
nek. — A kormány úgy döntött, hogy az ügy-
vezetésű pénzügyi ügyekben a kormánytagok
szűnő Zala megyében és Nagykanizsán.

nokok stb. — 3—4 napi munkára lettek itélve a keszthelyi Fő-úton naponta reggel 6 órától 9 óráig végzik alkalmi mestersegüket. A keszthelyi forradalmi törvényszék legutóbb, tiltott szerencsejáték által elkövetett kihágás miatt Benedek Gyulát és Steiner Ferencet 14—14 napi, Singer Sándort és Grünhut Jenőt 7—7 napi, Nagy Zoltánt pedig 3 napi kényszermunkára ítélte.

— Szabad fürdőt Nagykanizsa népének. A Zalai Népakarat-nak a következő levelet küldöttek be: Most, hogy ma holnap megkezdődik a szabadban való fürdés ideje, újra aktuálissá válik az az évek óta húzódó ügy, hogy Nagykanizsa szabad fürdőt kapjon. Úgy tudjuk, hogy évekkel ezelőtt a „megbolgogult” városi képviselőtestület foglalkozott ezzel a tervvel, hogy a Principális-knállist, — amely a szabadban való fürdőzésre nagyon alkalmas, — kimélyítik és fürdőzésre alkalmassá teszi. A terv azonban csak terv maradt és a fürdőből, mint sok minden másból, nem lett semmi. Most, hogy a proletariátus intézi a város népének irányítását, kötelessége, hogy ezt a fontos, közegészségi ügyet sürgősen rendezze. Nem szabad azt megengedni, hogy egy csomó meztelen gyerek fürdjön ottan egész napos a felnőttek fürdését lehetetlenné tegye. Kérjük ki az intéző bizottság az illetékes közegeket, készítsék el a tervet, hogy mielőbb leghatékonyabban adó alatt fürdőt építtessék a kanálisból és haláktalanul kezdjék meg az építkezést. Hísz ezen a nyaron úgy sem lehetne a kanizsaiak serehá, először a rossz vonatjártok miatt, majd a nehéz élelelmiszer viszonyoknál fogva, tehát nagyon is szorítanak a kanizsai szabad fürdőre. Azt hisszük, hogy amit ezelőtt csak a törvénytelen, tartott városi képviselőtestület is, közegészségügyi kérdésnek ismert el, azt a proletariátus a legelőször is adó alatt valóra is fogja váltani.

— Az iskolák állami átvételét. A megyei művelődésügyi hivatal, tovább folytatja. A kath. főgimnáziumnak közfeladónak és állami kezelésbe való átvétele után legutóbb a női és fiú kereskedelmi iskolákat vette át a művelődési hivatal az izraelita hitközségtől. Mint Keszthelyről jelentik dr. Szabó Lajos vármegyei művelődési megbízott az ottani elemi főgimnázium és zsidó iskolákat is lefoglalni. Az iskolák átvételét Tinnepélyes körökben folytat le.

Rétkolosztás végett jelentkezzenek azok a hadioktatók és hadiözvegyek, akik a rokkantságvetésre már bejelentették igényüket. Gyűlékezés Kiskanisán kedden este 8 órakor a templom közelében levő nagyteremben.

— Kaposvárról kiutasítják az idegeneket. Kaposvárról jelentik: A kaposvári munkástanácsnak május 31-én tartott ülésén a tanács úgy határozott, hogy az idegeneket a városból kiutasítja. Megállapították, hogy a közéleti problémák megoldásának és a még mindig fennálló vészás lakásviszonyoknak egyetlen akadálya azok a „menekültek”, akik minden eltagadható indok nélkül özönövel lepik el Kaposvárt. Kaposvár lakóinak száma már a 42000-at meghaladja. Ebből a határozatból kifolyólag Latinca Sándor szomszegnyei kormányzótanácsai biztos rendeltetéssel utasította ki Kaposvárról az idegeneket, akik ha a rendeletnek nem engedelmessékednek tolong uton fognak eltávolítani. Nagykanizsán szintén „főlös-asásban” vannak idegenek, akiket semminemű elfogadható indok sem kéri a városból. Ezek a legutóbbi hetekben oly számban lepték el a várost, hogy a közéleti viszonyokat teljesen felborították. Ma már azok az állandó nagykanizsai lakosok, akik nem vezetnek önálló háztartást és vendéglátásban kénytelenek élekezni, nem vagy még jönnék elcsúsznak. Az idegenek nagy-mogorhánják az átteleket és olyan követé-
léleg lépnek fel a vendéglősökkel szemben, hogy azok kénytelenek őket előnyben részesíteni rendes kanizsai vendégek hátrányára. Ezek a lehetetlen állapotok ill is megértek már annyira, hogy a direktórium radikális eszközökkel javítsa rajtuk. Kaposvárhoz hasonlóan Nagykanizsán is meg kell állapítani, hogy kik a „menekültek” és kiket kől a

városhoz hasznos és produktív munka. Azokat, akik Nagykanizsa elől jogtalanul eszik el az ételmezt, irgalmatlanul ki kell utasítani és visszairányítani állandó tartózkodási helyükre.

— Közéleti közlemények. A tűzfőnök a magyarutói fatelpre történő beszállítása mozdonytüzés miatt egyelőre szünetel. Hogy azonban a város közönségének fájni való állítása fennakadástól szenvedjen, indokolt esetben tűzfűtő helyett erdő fog kiadalmi, amennyiben a tűzbizalmi igazolja, hogy a jelentkezőnek nincs fája. Az utalványok továbbra is a közéleti Csomónál állítatnak ki. A tűzfőnök a következők: Hasábla élenként 300 korona, gombia élenként 250 korona, botfa élenként 160 korona. **Városi Közéleti Üzemek.**

— A famunkások majlása. A nagykanizsai fatelaprunkások tegnap délután és este sikerült majlást rendeztek a Magyarutcai erdőben. A majlás, amelynek kiválóan kedvezett az időjárás, hangulatosan folyt le. Több ezren voltak kinn a mulatságon, ahol tombolajáték, tánc és más játékok szórakoztattak a vidám közönséget.

— Zalamegyében az állam összevására a borokat. Tapolcai tudósítónk jelenti: A keszthelyi járási direktórium kezdeményezéséből a földművelésügyi népbizottság Alsó-Zala- és Zalavármegye területén összevásároltja a borokat. A borvásárlások a földművelésügyi népbizottságnak egy kiküldött biztosságá esközöl, amely 7—350 koronától 8 koronáig fizeti a bor lényegét. A bizottság jelenleg Tapolca környékén működik és legközelebb Keszthelyre teszi át a székhelyét.

— Üdvözlés a fronttól. A 32. gyalogezredbe beosztott kanizsai erdek városi háktól ma a „Zalai Népakarat”-hoz a következő levelezőlapot hozta a posta: „Mélyen üdvözljük a kanizsai leányokat és jobbnaitainkat Fekete Imre, Kovács Antal, Somogyi Pál, Lantó János, Bucholtz Lajos, Solár István, Takács Ferenc, Bachmann Antal, Kovács Lajos, Viberál Pál, Frenberger Lajos, Kovács Pál.” A derek truk a 32. gyalogezred II. sz. 7. századában harcolnak a kommunista elveket.

— Értesítés. Reiz János hentes értesíti az előjegyzett feleket, hogy — mai hűtőszobák miatt — a hus és zsirszabóna osatás holnap szerdán lesz.

— Sztrájkba lépnek az iskolaszolgák. A nagykanizsai iskolát összes szolgák sztrájkba léptek, mert a fizetésük meg mindig a háberületi és abból megelni nem tudnak. A szolgák a tanterem tisztogatását meg ma is csak havi 5—6 koronát kaptak és „mellékfeladatok” miatt nem tudták megkapni. A jövődalmuk havi 70—80 koronára rug, mert sem haboras segélyben, sem drágasági pótlékba, sem pedig családi pótlékban nem részesülnek és ebből kérelmüket hibá fordultak a volt közoktatásügyi miniszterhez, sőt újabban a közoktatásügyi népbizottsághoz, nem történt az érdeklükben semmi intézkedés. A helybéli művelődésügyi hivatal, amint tudomást vett a sztrájkról, azonnal táviratilag fordult a közoktatásügyi népbizottsághoz s kérte a segélyrögütmi kiutasítást.

— Nagy tűzvész Zalaudvaronokán. Zalaszentgróti tudósítónk telefonálja: Zalaudvarnok községben szombatan nagy tűzvész pusztított. A tűz, amely hirtelen keletkezett a nagy szőlői gyorsán átharapódzott a szomszédos épületekre is, úgy hogy több lakóház a mellékhelyiségekkel és gazdasági felszereléssel a tűz martalekává lett. Négy lakóház porrá égett, több ház pedig lakhatatlanná vált. A nagyobb katasztrófától a falut csak a Zalaszentgrótról és Arnyadváról elősiető tűzoltóság mentette meg, amelynek brava urai munkát végeztek. A tűzvész helyszínére küldött bizottság a tűz okát nem tudta felderíteni. A nyomozás folyik.

— Elvesztett vasárnap délután a majlálson fekete bőrtárcsa: 1600 korona pénz, Cseck Imre névre szóló kassza igazolvány és egyéb irat tartalommal Becsértés megtaláló, vagy nyomra vezető 600. korona jutalmá részeseül a kiadóhivataiban.

Fellázadnak a franciák.

Pátervár, június 2. (Szikratávirat.) A románok sietve kilérik a Dnyesztor zónát. A francia és román katonák közötti viszony rendkívül feszült.

Pátervár, június 2. (Szikratávirat.) Ackermanban fellázadt egy francia ezred és azonnali hazaszállítását követelte, mert vonatkoztak a román bojárók erdeklét védelmeznél a szovjetcsapatokkal szemben. Az ezredet szegedi csapatok körül fogták, lefegyverezték és Franciaországba szállították!

Színház.

A bor. Cárkonyi Héának A bor című nepies parasztdrámáját mutatta be vasárnap este színháruptunk igen jó előadásban. **Imre-főszerepét Kúhós József** játszotta és milyen átérző művészi alakításban gyönyörködtette a közönséget. **Böszörményi Matyi** szerepében paraszthumorának legsikerültebb alakját játszotta. **Margó Boriska** jó Júlia. **Gyulai Géza** pompás **Eszter**, **Fehér**, **Csolnaky**, **Füredi**, **Göze**, **Durbints** és **Kátsa** cigány józú alakokat kreáltak.

Vörös katonáest. A színháruptak Kanizsa város közönségének meleg érdeklődését, mely naponta zsúfolásig megtölti a Polgári Egylet nagytermet, meghálálva, a mai városi estet teljesen átjelentetve tartotta meg a katonák számára. Volt tréfa, móka, tánc, Böszörményi, Gyulai Géza, Csolnaky, Fehér, Jékely Olga, Lantó János, Margó Boriska, Bukor Viktor és Kúhós József tehetségük legjavával mulattatták a katonákat. A kitűnő műsort ma rendez helyepődj mellett a nagyközönség számára megismélt a társulat.

Heti műsor kedden: Vörös katonáest. Az ember tragédiája. Szerden és csütörtökön: Tul a nagy kirádon. Pénteken: Szevedégy.

Sport.

NTE—Keszthelyi Gazdasági Akadémia (5:2). Vasárnap délután Kanizsa sportkedvelő közönségének alkalmá volt meggyőződni arról, hogy a NTK egészésség és életképes intézmény. A NTE futballcsapata olyan értékes formát mutatott, amelyből nyilvánvaló, hogy a NTE-ben nemcsak akarnak, hanem dolgoznak is. Csak a nagy tréning adhatta meg a NTE-nek azt a felismerést, hogy a gazdaságok csapata lehet, amelyet mindvégig megőriztek. Különösen szép játékok produkáltak a kanizsaiak az első féldél első felében, amelyekben a gazdaságok csapata azonosan mintha elfáradtak volna — vagy elbizakodtak. Ezt használták ki azután a keszthelyiek és éppen ebből látnál, hogy a gazdaságok nem voltak méltatlan csapat a NTE-tel szemben. A NTE csatáron valószággal bírkozott: kitűnő volt az összeállítás is, mindegyik megállta a helyét. De különösen **Deddé** és **Saller** bizonyult a csapat erős oszlopának. A védelem mintha nagyon is előre kíváncsozott volna. Talán gólt akartak a jó hátvédnek rugni? A védelem is volt azonban olyan erős, hogy ha a hátvédek helyükön maradnak, a keszthelyiek egy gólt sem tudtak volna elérni.

Pártügyek.

Az építő munkások ma este 6 órakor fontos ügyben a szakszoport helyiségében jelenjenek meg.

Ilfunkások! Ma este 7 órakor a Munkásokon nagyteremben rendkívül fontos gyűlést tartunk. A tagok pontos megjelenését kéri a szervezőbizottság.

Vöröskatonák ügyelmébe: A kereskedelmi alkalmazottak szabadszervezete felkéri a vörös katbna katasztrófákat, hogy ma este 6 órakor a szakszervezet helyiségében feltétlenül jelenjenek meg. A távol levő vörös katonák helyett hozzatartozói jelenkezzenek.

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének tornacsapata ma délután 5 órakor a Kaszinó földszinti helyiségében gyűlést tart.

Magyar hadügyi népbiztosság.

* 10073. szám. é. n. 31. 1019.

Parancs.

1. Az összes 1874.—1901. születési évfolyambeli hivatásos, nyugállományú, szolgálaton kívüli viszonybéli, tartalékos és néplőkélő volt tisztek alhadnagytól felfelé az ezredesi volt rendfokozatig bezárólag, tekintet nélkül arra, hogy mely szolgálatra alkalmasok, tekintet nélkül arra, hogy mely legyvernemhez vagy különleges csapatához tartoznak, továbbá tekintet nélkül arra, hogy mely állami vagy polgári alkalmazásban állnak, — nyilvántartásba vétel végett 1. évi június hó 2-ától számítandó 3 napon belül az alább felsorolt dandárpóttest csoport parancsnokságoknál

személyesen jelentkezni tartoznak.

Hivatásos és nyugállományú volt tisztek 60 éves korig tartoznak jelentkezni.

2. Ezen rendelet értelmében jelentkezésre kötelesek azon szolgálaton volt tisztek, akik szakszervezeteknél, már lajstromozva lettek, de ezideig tényleges katonai szolgálataira nem hívtattak be, illetve a Vörös Hadseregben tényleges szolgálatot nem teljesítettek, tehát a vörös katonai kötelezőjét nem irták alá.

3. Azok a volt tisztek, akik a hadügyi népbiztosság által kijelölt szolgálat alól felmentettek, jelentkezni szintén kötelesek. Ezek felmentésükre vonatkozó hiteles igazolványaikat jelentkezésük alkalmával bemutatni tartoznak.

4. Fontos állami és közüzemek vezetői, az ezen üzemi körben alkalmazott volt tisztek jelentkezésüket köként szabályozzák, hogy az illető üzemi hivatalkák működése akadályt ne szenvedjen.

5.) Zala és Veszprém megyében lakó volt tisztek (kivéve: a) sz. pontban felsoroltakat a 20. dandár póttest csoport parancsnokságánál Nagykanizsán (v. közös laktanyánál) tartoznak személyesen jelentkezni:

6.) Az ország megszállott területeiről származó Zala és Veszprém megyében tartózkodó (lakó) volt tisztek szintén Nagykanizsán a 20. dandár póttest csoport parancsnokságánál tartoznak jelentkezni. (V. közös laktanya).

7.) Az ország meg nem szállott területein lakó összes volt tisztek közül azok, akik:

a) a vasúti szolgálaton szolgáltak, a vasúti ezred póttestnél Budapesten (Marx laktanya, Külső Üllői-ut, Népliget)

b) távirászkok, távbeszélők a táviró iskolánál Budapesten (Lenin laktanya), (Üllői-ut 102.)

c) A tengerészek Budapesten az (Uj-Buda) tengerész laktanyában tartoznak jelentkezni.

8. Azoknak a volt tiszteknek, akiknek a tartózkodási (lakó) helye nem esik össze az illetékes dandár póttest (vagy egyéb jelentkezési hely) állomás helyével, a vasúti (gőzhajó) utazási költségek oda és vissza nyugta ellenében jelentkezésük alkalmával a dandár póttest (vagy egyéb jelentkezési hely) parancsnoksága által megtérítendő. Ezen volt tisztek jelentkezésük alkalmával az általuk fizetett utazási költségek igazolására vasúti (gőzhajó) menetjegyeiket visszatérítés céljából bemutatni tartoznak.

Ezek a volt tisztek (tehát a nem helybeliek) napi 30 korona ügyködési pótdíjban részesülnek. Ez utóbbi azonban legfeljebb 3 napra fizethető ki. A kifizetett menetdíjak, valamint a kifizetett ügyködési pótdíj összege azon igazolvány hátlapján, mellyel a jelentkezők ellátatnak, — feltüntetendő.

9. A jelentkezők jelentkezésük alkalmával nem vonulnak be tényleges katonai szolgálataira, hanem az illető dandárpóttest (vasúti ezred, táviró iskola stb.) nyilvántartásba vételnek csak. Tehát jelentkezésük után igazolvánnyal ellátatnak és tartózkodási helyükre (otlakozásukba) visszatérhetnek.

Tényleges katonai szolgálatra való behívásukat a jelentkezés alkalmával bementető tartózkodási helyükön (lakás címen) fogják megkapni.

Tartózkodási helyük (lakás címük) vál-

tozását ennél fogva az illetékes dandár póttest csoportparancsnokságnak — esetenként azonnal be kell jelenteniük.

10. A jelentkezés alkalmával minden volt tiszti katonai igazoló és azonossági okmányait bemutatni tartozik.

11. Jelentkezésre kötelezve nincsenek:

- azok, akik már a Vörös Hadseregben bárhol tényleg szolgálatot teljesítettek,
- azok a rokkant volt tisztek, akik felülvizsgálatnál rokkant, mindennemű népjelkéltől szolgálatra alkalmatlannak oszlatlyoztattnak.

12. Állami és közüzemeknél alkalmazott feltétlenül kiküldethetetlen volt tiszteknek felmentése iránt az illető hivatal vagy üzemi vezetője a szakszervezet intézkedéseket hiáldektalanul tegye meg.

13. Aki nem jelentkezik, vagy jelentkezése alkalmából valamely katonaközt (címzet stb.) szolgálati, katonai forradalmi törvényszék előállított.

Hadügyi Népbiztosság.

APRO HIRDETÉSEK

Jobb nő, ki önmagán lőz, lehet idősebb is, kis családuhoz kerestek. — Cím: a kiadóhivatalban. 1413

Házvezető, jó családból való, azonnalra kerestek tiszteletre. Jelentkezni lehet d. u. 1—2 óráig a Batthyány-utca 6. szám: jobbra. 1414

Egy asszony kisegítő szakácsnőnek megy. Cím: a kiadóban. 1415

Bejáró kerestek félnapra reggeli és ebéddel megállapodás szerinti fizetéssel. — Cím: Özv. Tóthné, Csengeri-u. 15. I. emelet.

Dohány-palánja

nagylevélű rétháti külterésre most legalkalmasabb, valamint kora és késői káposzta, kel, vöröskáposzta, karalab és karfiol palánta, nagyobb mennyiségben eladó!

Petermann József

kereskedelmi korszakételeben

Nagykanizsa, Báhory-utca 22. sz.

Cöngyujtó

tűzkövei, benzintartállyal, egyszerű kötés 17 napig elég! - Kapható zárólag:

Forgács R.

dohányüzésdjében Magyar-utca 43.

Megvételre keresek egy jó karban levő

gyermekköcsit

Cím Lengyel Pál Nagykanizsa, VII. kerület.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fülöp Fia

kiadó, és papírnagykereskedő

irodaszerkek, üzleti könyvek, papírok hangszerek, díszműrúrok, játéktárgyak

URANIA mozgóképpalota

Hozomány-u. 4. Telefon 259

Hétfőn, kedden, június 2. és 3. án

Psilander V. felléptével

Bibiás ember

Dráma a szociális életből, 4 felvonásban.

Pénztárnnyitás délután 3 órakor.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas színház, Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök, Péntek, június 4., 5. és 6. óra

A halál arénája

a világ legnagyobb artista drámája

5 felvonásban.

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Garamvölgyi és Szemere

dohánynagyáruda Nagykanizsa

Alánlunk leglobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivarkás és szivarka szopókákat, szivarka- és dohánycáskákat, — levelepapírokat és képeslap ajdonságokat

Postos kiszállítás! Dohányáruda!

Makulatur papir

kapható kg.-ként 2 kor.-ért lapunk kiadóhivatalában Sugár-ut 4. szám alatt.

Zalai-Népakarat

1. KORRA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTESEKKEK.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban

és a utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Suger-ut 4. szám
Szerkesztési és kiadóhivatali
teljesítmény 70. : Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Kiadványi árak:
Egyes évre 20.— korona
Fél évre 10.— korona
Három évre 50.— korona
Egy hónapra 7-80 korona

A nagykanizsai öszsvasutaság ma, szerdán, június 4-én délelőtt 11 órakor a város ház tanácstermében gyűlést tart. — Minden vasutas feltétlen jelenjen meg.

Proletáregység.

A háború véres vonatai után, amelyek az imperializmus sineit futották Berlin és Konstantinápoly, Páris és Szaloniki között, a magyar tanácsköztársaság megindította a proletáregység vonatait a falu és a város proletárai között. Az új élelmezési diktatórium iparvonatokat küld a falvakba, hogy elvigyék a falvak proletáraihoz mindazt, amire megélhetésükhöz és a termelés fenntartásához szükségük van, a falvakból pedig földműves vonatok indulnak a városok felé, hogy eljuttassák az ipari munkássághoz a mezőgazdasági termelés feleslegét.

Ezek a vonatok, amelyeknek rendszeres járatását külön szervezet biztosítja és amelyeket a proletárállam a maga egész erejével fog biztosítani és fejleszteni, el kell, hogy oszlassák az aggályok és kételyek utolsó maradványait is, amelyek még talán a falu és város proletárságát elválasztják egymástól. — A kapitalistatermelés lezülése folytán nincsenek olyan gazdag készleteink, mint amelynek szükségessé volnának ahhoz, hogy a falvak lakossága mindenhez olyan könnyen hozzájusson, mint a béke éveiben. A háborús évek ember és anyagpazarlása lehetetlenné teszi azt is, hogy a mezőgazdasági termelés intenzitása hamarosan elérje azt a fokot, amelyen a béke éveiben állott. Kevés a nyersanyag, kevés az iparcikk, kevés a termelési eszköz és kisebb maga a mezőgazdasági termelés is, mint amennyi a zavartalan és dus elosztáshoz kellene.

Ennek ellenére azonban megfogják kapni a falvak szegényei mindazt, amit joggal igényelnek egyrészt a maguk ekzisztenciájának, másrészt a termelés folytonosságának fenntartása végett. Az iparvonatok össze fogják gyűjteni a városi raktárak minden nélkülözhető készletét, a városi proletárok szívesen fognak lemondani mindarról, amiről egyáltalán lemondhatnak, hogy proletártestvéreik a falvakban ne nélkülözzenek és a mezőgazdasági termelés fel ne boruljon. Viszont a városi munkásság is joggal számíthat arra, hogy azokon a gyűjtőhelyeken, amelyeket a falvakban állítanak fel avégből, hogy a falusi proletárság fölös élelmiszereit a földműves vonatok részére beszovaltassa, — teljes mértékben meg fog nyilvánulni a földműves szegények szolidaritása.

A megyei és helyi direktóriumok ma már mindenütt szabályozták a mezőgazdasági munkásság javadalmazását, munkaidejét, jogait és kötelességeit, most már a termelősövetkezetek munkáját nem hátráltathatják azok az osztály ellentétek, amelyek a kizsákmányolás idején a földműves szegényeket szembeállították kizsákmányolóikkal. A proletárállam gondoskodott arról, hogy a földműves szegények minden tekintetben egyenértékű munkásai legyenek a proletárállamnak és mindazt, amit évtizedek alatt még csak megközelíteni sem tudtak, most teljes egészében biz-

tosítja számukra az új rend. A mezőgazdasági termelés haszna nem esik a grófok, nagybérlők és dzsentrik zsebébe: mindenki a proletárállam javára és proletártestvéreik megélhetésének biztosítására dolgozik. — Lehetetlen, hogy a földműves szegények, akik ezentúl cipőt, petroléumot, sót, zsinetet, ponyvát, mezőgazdasági eszközöket bőven kapnak, ne érezzék azt a kötelezettséget, mellyel az ipari munkásságnak tartoznak. A jogok és kötelességek arányossága és az értékek rendszeres cseréje megfogja teremteni azt a proletáregységet, amelyen a proletárállam felépül és szilárdan áll.

Szerencset és Lévát visszafoglaltuk.

Vörös Hadseregünk diadalmasan nyomul elő. — A csehek és románok az egész vonalon visszavonulnak. — Böhm és Kun táviratváltása.

Budapest, június 3. Böhm Vilmos hadseregparancsnok elvtárs a következő táviratot intézte Kun Béla népbiztos elvtársához:

Szerencset és Lévát elfoglaltuk. Szerencséről most érkeztem meg. Csapatunk az egész vonalon folytatja előnyomulását. A csehek és románok érzik fölényünket és az egész vonalon visszavonulnak. Az üldözést a legérellyesebben folytatjuk. Hős katonáink hangulatát nem tudom leírni. Majdára nem mehetnének külön hangulatban, mint a nemzetközi ellenforradalom csatlósai elleni küzdelemben. Az előnyomuló csapatok nem öntudatlan katonákból, hanem bámulatos öntudattal harcoló proletárokból állnak. Magyarország proletáriátusa büszke lehet vörös katonáira. A Vörös Hadsereg szerettel üdvözlö az otthonmaradottakat és csak kitartást, lelkesedést és támogató munkát kérünk. A győzelem elmaradhatatlan. Ejjen a nemzetközi proletárradalom!

Kun Béla elvtárs a magyarországi Tanácsköztársaság nevében a következő választ intézte Böhm Vilmos hadseregparancsnok elvtársához:

Bölkölgem és büszkén fogadjuk a hirt Szerencs és Léva elfoglalásáról a proletárradalom győzelmének elmaradhatatlan és csak a proletáriátus által vívható ki. Minden magyar proletár igazi büszkeséggel vette e hirt a győzelmeket arató Vörös Hadsereg öntudatoságáról — abban a tudatban, hogy a hadseregért itthon kitartóan és lelkesedve fogja támogatni munkáját végezni. A magyar proletáriátus nevében üdvözlöm önt, Böhm főparancsnok elvtárs, üdvözlöm a proletár Vörös Hadsereg küzdő tagjait. Köszönjük nekik, hogy megszabadítják a magyar proletáriátust az imperializmustól és a proletár-

világforradalom ügyét győzelmesen viszik előre. Ugyanakkor megbírálnokva értesülünk arról a kegyetlenkedésről, amelyet a külföldi román és cseh hordák a békés lakossággal elkövetnek. A magyar proletáriátus a mai napon elküldi tiltakozó szavát az egész világ proletáriátusához. Hadü lássa az egész világ proletáriátusa, különösen pedig a magyar proletárság, hogy mit várhat a kapitalizmustól, ha az győzne és lássa a cseh és román proletárság, hogy mit követnek el a kizsákmányolói által felbérlet hordák az ő nevében, hogy hóhérait az is mielőbb segítse elűzni és így győzelemre juttassuk a világforradalmat. Hisszük, hogy nem messze van az óra, amikor a cseh és román proletáriátus forradalma elősegíti az elmaradhatatlan végső győzelmet.

Megmozdult a francia proletáriátus.

Komoly sztrájkok törtek ki Franciaországban.

Newyork, június 3. A Newyork Sun jelenti Párisból: A calaisi bányamunkások sztrájkba léptek, mert a nyolc órai munkaidő életbeletetését nem akarják bevárni. Sztrájkba léptek a parisi kerület fém munkásai is, mintegy 300.000-en, mert a nyolc órai munkaidőnek az iparágakban történt életbeletetésékor a munkabéreket leszállították. Mindkét sztrájk igen komoly jellegű, mert éppen az elsőrangú iparágakat éri. A sztrájkok nagy megütőerőt és meglepetést kellettek, mert a lapok nem foglalkoztak azok előzményeivel. Bevátoztak véleménye szerint az ipari munkásság erősen szervezkedik. A francia munkásságnak az elhatározása, hogy ezentúl egészen más szerepet kell, hogy befoglaljon és ha békés úton nem sikerül követeléseiket valóra váltani,

ugy véres forradalomra vezethet a francia munkásság mozgalma.

A német békeszerződésről egy hónap múlva aláírják?

Rotterdam, június 3. A Daily Mail jelenti Párisból: Most már bizonyos, hogy a német delegátusokat kényszeríteni fogják a békeszerződés aláírására. Amíg azonban es megtoronik, eltelik egy hónap is, amely idő a jegyzékek kicsereléseivel fog telteni.

A megcsontított Német-Ausztria.

Bécs, június 3. A lapok jelentik Versaillesból: A német-osztrak delegátusoknak tegnap program szerint adták át a békeszerződést. A német-osztrak békedelegátusokat valamennyi delegátus állva fogadta. Clomenceau miniszterelnök intézett hozzájuk rövid

beszédét, amelyre Renner alkancellár felett Clemenceau szótár bezárta az ülést. Az ülést úgy tűnt fel, minál úgy törvényeségi tárgyalás, csak valójában nem mondták A békeszörzések megállapítja Német-Ausztria határait. A tervezet szerint

Német-Ausztria szilveszti Déltől és Karintia nagy részét, amelyet Oroszországhoz osztolnak. Szerbia és egész déli részét Radkersburggal és Marburggal a jogszövegeknek ítélik oda. A magyarországi német területekből nem kap Német-Ausztria. Ezeket a cseh-szlávok államhoz osztolják és összes odaterelő németlakta területeket.

Telefontudóstársunk a viharos időjárás miatt hézagos. A szerkesztőség.

A vasutas sztrájkáról

nyilatkozik Lukács elvtárs kormányzótanács bírója.

Nagykanizsa, június 3.

Lukács Gyula elvtárs kormányzótanács bírója a Zalai Népakarat munkatársára előtt a vasutas sztrájkáról és annak lefolyásáról a következő kijelentést tette:

— A szombathelyi üzletvezetőségől néhány felelősen egyen aláírta körlevélben felhívta a déli vasutasokat, hogy a férjhez, illetve a nevomással sztrájkba lépjenek. Ilyen felelős táviratok csak gyáva fráterek lehetnek, akik a komoly munkához szokott vasutasokkal aljas céljaik támogatására. A vasutasoknak, ha komoly szerelmek volnának, van országos szövetésük, amely van olyan erős, hogy a vasutasok komoly bajait mindenkor meg fogja és meg tudja javítani. Az itteni állapotok egyenesen csak néhány felelősen embereink igazsága folytan állottak elő, azonban ez nem fog mindenkit követelő találni.

— Nagykanizsán is csak a kalauzok és a vonatkiszor személyzet az, amely ennek az igazságnak felhív, míg a többiek, nevezetesen a fűtők személyzet, a mozdonyvezetők, a lakatosok és az összes állomásvezetők valamennyi tagjai munkájukat a legnagyobb kötelességűddel folytatják.

— Mi ezen a helyen szólunk fel a józanul gondolkodó vasutasoktól, hogy az ilyen felelős akciónak ne legyenek a támogatói, mert a mai néhez időben sztrájkot ilyen körülmények között nem lehet. A proletárdiktatúra a vasutasokkal szemben a legmesszebbmenő előkezességgel viselkedett eddig is, s mi azon az állásponton vagyunk, hogy a vasutasok ugyanolyan elbánásban fog részesülni a jövőben is mint a muliban. Ha azonban a felelős emberek igazságszolgálati felhívásuk, ebben az esetben ők maguknak okoznak a legnagyobb bajt, amennyiben a legnagyobb és messzeemenő erővel kellene kényszeríteni őket a munka folytatására. Mi hisszük, hogy a nagykanizsai vasutasok a helyzet magaslására emelkedik és a munkát továbbra is rendezés és becsületesen folytatni fogja.

— Ebben a pillanatban a helyzet az, hogy néhány kalauz kivételével az összes személyzet dolgozik, mindenki teljesíti a kötelességét. Ma délután kilenc óráig az állomáson, ahol a vasutasok megvárják, hogy a kötelességük tovább is teljesíteni fojtsák. A hangulat kibontott kedvező: mindannyian dolgoznak, sőt fokozottabb erővel, mint eddig. Az első vonatellenőrző vonatok ma délután kiszabadultak és kifelé van arra, hogy holnap felvesszük a rendes vasúti forgalmat.

Szombathelyen megszűnt a vasutas-sztrájk.

A nagykanizsai direktóriumhoz délután 4 órakor az a telefonértesítés érkezett, hogy a szombathelyi vasutasok a sztrájkot beavázták és ismét megkezdtek a munkát.

HIREK.

NAPTÁR.

1919.	
Június	
4	
Szerda	

A nap két 4 óra 08 perckor, nyugszik 7 óra 49 perckor.

A hold két d. e. 10 óra 43 perckor, nyugszik éjjel 11 óra 55 perckor.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelent: Az északi harctéren az ellenség helyi ellenállását megterve törvényszerűen előnyomulunk. A többi harctéren a helyzet változatlan.

Hadseregparancsnokság.

— A kerületi munkásbiztosító-pénztár új vezetősége. A kanizsai munkásság öszvetősége tegnap este tartott ülésén jelölt a kanizsai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagjait: igazgatósági tagok: Nikács József, Németh Lajos, Mattersdorfer Adám, Osterreicher József, Rosenthal Adolf, Koháti József, Kolarics Imre, Lözner Izidor, Marvalics József, Verem István, Horváth János, Vugrinec Károly, Csizmadia Lajos, Tibola József, Tóth Ferenc, Savanyu Ferenc. Felügyelő-bizottság: Holmik Gyula, Kapósi Rudolf, Bárány Antal, Gerő Miksa, Récsai Imre lesznék.

— A nagykanizsai vörösréség kerületi parancsnokságot Szombathelyre helyezték át. A vörösréség kerületi parancsnokságot, amely eddig Sopronban volt, ma Szombathelyre helyezték át. A parancsnokság áthelyezése azért történt, mert a Batárszélről nehéz volt a nagy kerület igazgatása. Ezzel kapcsolatban a vörösör kerület új parancsnokot kapott dr. Fodor Antal elvtárs személyében, aki eddigi cserparancsnoki működésével az országos parancsnokság teljesebb megfogódását váltotta ki. A kerületi parancsnokság hatásköré vármegyékönk-kivül Vas, Zala, Veszprém és Sopron vármegyékre terjed ki.

— Segélyezik a menekülteket. A munkássági és népbiztoság az alsó-magyarországi menekültek ellátására egyelőre 1000 koronát adott át a direktóriumhoz utólagos elszámolás kötelezettsége mellett. Ebből az összegből azok a családok, amelyek munkakialakomban nem jutottak és saját háztartást vezetnek, napi 3 koronát a családok napi 19 koronát kapnak. Egy család azonban 40 koronánál több segélyt nem kaphat naponta. Azoknak, akik munkakialakhoz jutottak és a munkaadóknál részeseinek ellátásban, segélyt nem jár.

Itt a torradalmi törvényesek. A nagykanizsai torradalmi törvényesek, mely tegnap Kommerczka és Dumós elvtársakból alakult meg Szeben elvtárs elnöke alatt, a büntnyben itélkezett: a negyedik napirenden levő tárgyalást azonban elhalasztották, mivel a való tényállás megállapításához új tanú beidőzése vált szükségessé. Ifj. Szabó József zalaszerbi lakos, súlyos testi-sértés büntetével vadolta áll a torradalmi törvényesek előtt. A büntett szája régi családi viszályba nyúlva vissza a csalájk eredetüket. Idősebb Szabó József, az apa házánál napirenden van a tozsolkodás forj és feleség között. A brutális természetű, dolgozni nem szerető apával szemben, a fia, Ifj. Szabó József az anyja pártján állott, védi az apa brutálitása ellen. Az őt Szabó József nem turtitán beavatva az őt elűzi fia saját hozatol s tozstvero fia a zalavári Szabó Józsefet fogja a házhoz, azzal a nyilatvánaló szándékkal, hogy ha helyett őt iltesse örökbe. A zalavári rokonyterekben melto partnerre talált az öreg Szabó feleség brutálitásában. A gyerek is állandóan a legbecsmáróbb kijelölésekkel illetti anyját, aki éltökezetében a néhány házal odább lakó fiahoz családi védoiemert. Ifj. Szabó el is megy apa pótlására, hol már vanjak Vasvillával, kesekkel az apa s a Jusbaba tolakodott rokon gyeteke s a becsmrő szavát egész ózonával illetik. A rokonyterek késett közölködik feléje, mire Szabó felkapja egy küzdelben heverő tozstét, elcso rohan támadóimák s keszser jelszót. A zalavári Szabó gyerek összesen s 20 napon belül

gyógyuló-sérüléseket szenved. A torradalmi törvényesek a tanuk kihallgatása: dr. Boródy vádbiztos vád- és dr. Grász Dezso védő véd beszédei után vádoltat a testi-sértés büntötlének vádja alól felmentette azzal az indoklással, hogy vádolt magacölt látva az állandó családi viszályt, anyjának murári helyzetét, a családi bírónak idegen kézzé jutását, követte el tetteit. Az ítélet kihirdetése után megható jelenet következett. Kommerczka elvtárs a törvényesek tagja, maga öle hivatva a vizálykódó családot, megmagyarázta nekik, hogy a szocialista állam szigorúan megköveteli, hogy a házastársak kölcsönösen felelősek és becsülik egymást, ugyszintén a gyermekektől is megköveteli a köteles szülői felelőselet. Megható volt a férj és feleség kötelessége és az a jelenet, mikor a fia apjától kézősökkal kért bocsánatot. A hallgatóság Kommerczka elvtársat megjelente. — Letargyalták meg Szöke István becsüghelyi földműves bűnüggyét, aki állapottban súlyos becsületsértő kifejezésekkel illette Totó Vincet. A torradalmi törvényesek szesztilalom bevezetése és becsületsértés miatt, 14 nap fogháza és 100 korona pénzbüntetésre ítélt Szöke Istvánt. — Régi roz vizony volt már Kardos György petrivintei gazda és szomszédja Keiner György borsfai birtokos között. Ennek a viszonynak utolsó aktusa az volt, hogy Kardos április 18-án Remert furkos bottal fejbévedgálta. A torradalmi törvényesek Kardost súlyos testi-sértés vádjára miatt 1000 korona pénzbüntetésre ítélt. — Dobos Alton tetszerdhegyi lakó büntnyét a bíróság a bizonyítás megsejtése végett pntolta.

Szén-érkezik Nagykanizsára. A tavaszi hónapokban beállott élelmiszerhiányt, amit az elpuhult háborús evőkben már teljesül megszoktunk, újabb fokozta az a kaulómény, hogy szénhiányban a meglévő gabonát nem tudtuk felhasználni. Itt Nagykanizsán, ahol a falvakból történő felhozatal a város izzégyeit és szükségletét meg mindig bizonyos mértékig ledezni tudja, nem tapasztalható oly nagy élelmiszerhiány, mint Budapeston. Minden felesleget Budapestnek kell adni — mondotta Kun Béla — és ezzel parhuzamosan oly intézkedések is történtek, amelyek Budapest éhező lakósián való segítését előmozdítják. Tegnap a közlést: népbiztoság értesítette a városi direktóriumot, hogy a Franz malom részére őrési cölakra 360 meterrészű szemet utalt ki. Ezzel parhuzamosan Nagykanizsára az az előny hárt, hogy a malommal összállgóg villanytelér gramhoz jut és így a villanyüzemében iltészen segítve van. Az a szén, amelyet a közléstási népbiztoság most kiutalt, a magaslátájonban levő gabona őrési cölakra szolgál. A volt haditermény iltészen a közléstási népbiztoság segítésével a közléstási népbiztoság a Franz malomnak külön fog szénat kiutálni.

— **Névmagyarosítás.** Jichschoit Rudolf és családja nevüket a becsüghelyi népbiztoság engedélyével Lóherre változtatták.

— **Házasság.** Tolnay János (Komárom) és Meisner Aranka (Nagykanizsa) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A NTE—Keszthelyi footballmeccsen a következők szölkötek felül:** Kisfaludy Gyula és Krausz N. 20 K., Szemédy 15 K., Scherz Albert 14 K., Bíró István, Windisch Dénes és Weber Mór 10 K., Bauer Árpád 7 K., László Imre, N. N. és N. N. 2 K., nyolc ismeretlen 1-1 K., összesen 145 koronát, amelyet a Nagykanizsai Tornaszervezet elnöke kőszöntet nyugtat.

— **Közegészségügyi hír.** Dr. Rátz Kalmán városi tisztviselő orvos bejelentette a direktóriumhoz: Nagykanizsa város május havi közegészségi állapotáról szölo jelentést. A közegészségi állapot a feljöttnekél kedvező volt, csak a szölo meztömegesek. A gyermekek közegészségi állapotán szölinőn elég kedvező volt: ezeknél nagyobb számú lanyaró-megbetegedések fordultak elő, de mind kedvező lefolyással. Május hónapban 33 fertőző betegségi eset volt Nagykanizsán és pedig 27 esetben váchény, 1 illusz és 1 kiltetés illusz. A tavaszi himlőoltás, és az iskolás gyermekek utrköltés befejezett. Öngyilkosságnak egy esete volt (Vlassits Nándor 70 éves magánzó) és egy

vilámsujtás által okozott haláleset) Stróber Gábor 40 éves nagyrecsei földműves.) Májusban összesen 42 haláleset volt Nagykanizsán és pedig az alábbi halálozási okokkal: agybántalom 6, fulladás (öngyilkosság) 1, tüdőgümőkór 10, bélhurut 2, csontszu 1, vögegyengülés 6, rákos betegség 2, tüdőbetegségek 8, villámüds (schokk) 1, lövéses sebek (a halálraítéltek) 3, kiltűdős tüszű 1, szervi szívbjai 1 és kelevénykór 1 esetben. Halva szültet 3 fiú és 1 leánygyagzat.

Balatonboglárról kiutasítják a semmittevő nyaralókat. Balatonboglárról jelentik: A balatonboglári Munkásállás elhatározta, hogy Boglárán csak olyan egyéneket tűr meg, akik dolgoznak. Így azok, akik Budapestről és más vidékekről Boglárára érkeztek, hogy itt üdüljenek, felhívást kaptak, hogy amennyiben egészségesek, azonnal álljanak munkába. A Balaton mentén egyébként csak azok nyaralhatnak, akik a munkáspárti orvos által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy egészségügyi szempontból a nyaralásra lényeg szükségesük van.

Értesítés. A Magánalkalmazottak Szövetkezete értesíti tagjait, hogy f. hó 5-én azaz csütörtökön, az 1-10-ig, pénteken a 101-200-ig, szombaton 201-300-ig, hétfőn 301-400-ig, kedden 401-500-ig, szerdán az 501-600-ig terjedő soroknak lesznek a Fúton lévő tüzeltelyükben kiszolgálva (Első Magy. épület) fenti szövetkezet minden egyes tagja tartozik a házbizalmiól láttamozott és legfeljebb méter árurol szóló utalványt magával hozni, azaz tagjai tagsági könyvét is. Figyelmeztetjük egyben a tagokat, hogy általunk az eddig alkalmazottaknak adott utalásokat a fennmaradóknak **Magánalkalmazottak Szövetkezete.**

Földmunkások, akik a Vörös hadseregben vannak sürgősen jelentkezzenek a partikárságnál.

A Világ-nagymozgásban szerdán, csütörtökön és pénteken bemutatóra kerül **A halál árnyéka** c. 3 felvonásos utusai dráma; melyben a világ legelsőrendű művészei játszóak a főszerepeket. Kizárólag remek kiegészítő műsor.

A kézpénz forgalom és az értékpapír letétállomány változások bejelentése. A tanácsellenőrzés alatt álló pénzügyintézetek ellenőrző megbízottai a pénzügyintézetek direktóriumának rendelkezése következtében tartoznak minden héten, legkésőbb szerdán az előző heti készpénzforgalom és az értékpapír letétállomány változására vonatkozóan jelentést küldeni. A kimutatást első ízben a május 10-11 24-ig terjedő hétről kell elkészíteni és legközelebbi napokban kell beküldeni a pénzügyintézet direktóriumának.

A textilipar szocializálása befejeződött. A textilipar szocializálásának befejeződött jelentik, hogy a Ruházati Hivatal az összes szocializált üzemek anyagi ügyeit egyetlen folyószámláról intézi. Úgy, hogy pénzügyileg most már valamennyi üzem egyetlen vállalatnak számít. Az egyes vállalatoknak csak benn a Ruházati Hivatalban van külön könyvelésük, de itt sem pénzügyi tekintetben, hanem csak olyan értelemben, hogy gyárüzemüket ellenőrzni lehessen. A nyersanyagot a Ruházati Hivatal csak mennyiségileg, az érték feltüntetése nélkül utalja át az egyes gyáraknak és ezek ugyanígy szolgáltatják be az árut. Minthogy a Ruházati Hivatalnak a gyártási folyamat minden részéről pontos tudomása van, módjában lesz az is, hogy az egyes üzemek közötti mérszelhető következtetések levonására alkalmas összehasonlításokat tegyen.

Elvesztett pénztárca. Szedden f. hó 3-án délelőtt 10-11 óra között a volt Kaszinó folyosóján, a pártiroda ajtó előtt egy szegény elvtárs elvesztette körülből 100 koronával telt pénztárca. A pénz az elvtárs kezében maradt, aki ezt lapunk kiadóhivatalában adta le. Elvesztett vasárnap az alreáliskola a Szina-térig egy kis revolver. A megtalálóját jutalom ellenében a szocialista pártikárságnál adja le.

Magda Sonja, a legtalentusosabb álarcjátékosnő játéka a szeszereplő az Uránia-ban szerdán és csütörtökön bemutatóra került **A Hók-tika** című drámában.

Arató és kaszálógépek alkatrészének megrendelése. A földművelésügyi népbizottság körrendeletet bocsátott ki valamennyi vármegyei gazdasági főmegbízotthoz fűkaszálók, szénagyűjtők, marokrakó aratógépek és kéveköti aratógépek sürgős javítása ügyében. A gazdaságok az említett gépek üzemképességéhez szükséges alkatrészekről rendszeres megrendelést kell készíteniük. Ezeknek az alkatrész megrendeléseknél tartalmazniuk kell, hogy milyen jelű, fajtájú, gyártmányú a gép, mikor és milyen cégnél szerezték be (pl. Cormick-féle, Glábes jobbrágó kéveköti aratógép, beszerzési év 1915. év, vásárolta a Nemzetközi Aratógép Társaságnál, Budapest), azonkívül a szükséges alkatrésznek szokásos nevét, lehetőleg a eredeti alkatrész fűzet megjelölése szerint, valamint a megrendelő gyári alkatrész számát és jelzését. Az alkatrész megrendelések gépek szerint csoportosítandók. Az ilyen módon elkészített megrendeléseket a községi munkás-tanács letétmozdalmát, melőlőbb a járási gazdasági biztoshoz kell juttatni és azokat a járási gazdasági biztosok az egyes gyárakhoz, illetve cégekhez megküldik. A kéveköti aratógép tulajdonosok figyelmet különösen felhívjuk arra, hogy gépeik gabona-elevétoponyvát, lehetőleg háziilag javítsák ki, mert ilyen ponyvákban nagy hiány van.

A főzsde likvidálása. A megszüntetett főzsden a március 18. 19. és 20-án költött ügyletek fizetési napját tudvalevően május 2-ára állapították meg. A Munka-erőtelés szerzet erre a penztárrapra eddig körülbelül 35-40 millió korona értékű értékpapírt szállítottak be a Gíruba, a differenciák javarészt pedig átutalták utján. Fizették be. A május 2-iki fizetési napra meg hátralékos összegek betételese iránt a rendelkezések folyamatban vannak. A le nem szállított és át nem volt értékpapírok melőlőbb rendezése érdekében színién megfontoltak a kellő intézkedések. A március 21-iki utolsó napi tőzsdé-ügyletek hátridejét annak idején színién május 2-ára állapították meg. Az eddigi bejelentésekből arra lehet következtetni, hogy itt is nagy anyagról van szó. A rendezésektől függ, hogy a Gíró mikor lesz abban a helyzetben, hogy a március 2-iki ügyletek fizetési napját megállapítsa.

Zsákkészletek bejelentése. A Szociális Termelés Népbizottsága 76. számú rendelet 1. pontja értelmében, elrendeltük, hogy mindazok, akiknek birtokában bármilyen zsák (új, használt, ragasztott, papíros, szalma-zsák van) vagy ilyet más részére őrizetben tart, köteles készletét 1919 május hó 31-én volt állapot szerint legkésőbb 1919 június 10-ig a Ruházati Hivatal zsákosztályánál (VI. Párisi u. 2a) bejelenteni. Bejelentési űlapot a Ruházati Hivatal zsákosztályától kell kérni. A magánháztartások csak annyiban kötelezettek bejelentésre, amennyiben készletük a 10 db. meghaladja. **Ruházati Hivatal Zsákosztálya.**

Színház és művészet.

Átszervezik az esztergom-zalaegerszegi színházalapot. A direktórium beadvánnyal fordult a közoktatásügyi népbizottsághoz, hogy a jelenleg Nagykanizsán Játszó Fehér Vilmos színházalaphoz a nagykanizsai működés idejére elsőrangú fővárosi erőket küldjenek le. Bár a színházalapot az időszerűt fővárosi erővel is rendelkezik — amint azt már e lap hasábjain a színházalapot megkerzése előtt megirtuk — a társulat nem minden tekintetben kifogástalan. A hőszerelem egyáltalában nem tud a követelményeknek eleget tenni. Hiányos a karzományozat összeállítása is, de a legnagyobb nehézséget az talán számít, hogy a társulatnak nincs zenekara, ami már magában illuzóriássá tesz minden operett előadást. Ami a színházalaphoz értődik ad, az egynehány fővárosi kvalitásokkal rendelkező színész, akik az előadások színvonalát mindig a valemur nivójára tudják emelni s egyénileg is olyat kreálnak, amelyért külön érdemes végignézni a darabokat. Kallós, Bogdár János, Solnakossy Bözörnyeny, Fehér Vilmos, F. Péteri Ilus, Verő Ilona, Gyulai Gizi és Margó Horiska játéka mind a legjobb felkészültséggel és művészi komolyteltességgel tanusodnak. Nem szabad azonban elfelednünk azt sem, hogy még a legjobb erők sem tudnak teljesen érvényesülni olyan színpadon és helyiségben, mint a mostani.

A direktóriumnak a vendégszínészek leküldésére vonatkozó beadvánnyal azonban a társulatnak helyenkénti klasszikus tisztasága és ambiciózus volta mellett sem volt indokoltalan, amit igazol az a körülmény is, hogy Fehér színigazgató a direktórium lepestől függetlenül egyidőben eljárt a Szineszek Országos Szakszervezetének a társulat újszervezése érdekében. A Szineszek Országos Szakszervezete máltányolta Fehér igazgató kérelmét és kitérte, hogy a társulatot a színházalaphoz tartozó megjelölt karzományozattal látja el, 10 tagú zenekart oszt be a társulathoz és a legjobb fővárosi erőket küldi le Nagykanizsára vendég szerepeltetni. Eddig Balassa Jenő, Törzs Jenő, Leregi Oszkár, Forrai Kúsi, Fehér Gyula a Nemzeti Színház tagjai és a Góth pár vendégjátékát van biztosítva. Fodor Géza a színészdirektórium tagja egyébként több nagykanizsai színésznek feltöltő ajánlatot, hogy budapesti propaganda társulatnál szerződéshez juttassa őket, akik a társulat átszervezésétől tartják a választukat függő. Itt említtük meg, hogy az átszervezett esztergom-zalaegerszegi színházalapot a színügyi direktorium a nagykanizsai állomáshely után a balatonmelléki fűdökre helyezte ki.

A vörös katona est műsora zsúfolt ház előtt ismételle meg légnap este a városunkban időző ambiciózus szineszgárda. A szereplők megint sok tapsot arattak.

Hangverseny, Lukács Ernőné a kiváló zongoraművész egy újfajta, Kanizsán meg eddig nem produkált hangverseny rendezésén fáradozik. Tanítványai, egy egész kis művészgárda fogja ezen alkalommal művészi nyílváló-zenei tudását a nagyközönségnek bemutatni. A hangverseny, mely iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, folyó hó 14-én a volt Casinóban lesz megtartva. Az előkészületek már serényen folynak.

Hét műsor. Szerdán és csütörtökön: **Tal a nagy királynőn.** Pénteken: **Szenvedély.**

Pártügyek.

A tanítók szakszervezetének vezetősége értesíti a tagokat, hogy ezentul minden szerdán d. u. 3 órakor, szervezőbizottsági bizalmi értekezlet tartanak, pedig taggyűlés lesz. Külön értesítés csak a gyűlés elmaradása esetén lesz kiadva. A június 4-iki gyűlésen mindenki okvetlenül jelenlegyen.

A vas-és fémmunkások vezetősége ma este 7 órakor a Szocialista Klub helyiségében ülést tart. Megjelentés kötelező. **A vezetés.**

A lisztármal és a fűrperonospora
ellen egyetlen bevált szer a

Rézkénpor,
melyet fujtatással kell a szőlők lombjaira és fűrjeire juttatni. — Legfontosabb a virágzás alatt és levelezési utján parozni.

60 % kén és 12 % rézgyártalom.
Ára kg.-kint 16.— K; csomagolás nélkül.

Az egyetlen beszerzési forrás:
a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
(Budapest, V., Alkotmány-u. 28.)

Könyvtárak a Tanácsköztársaságban.

Budapesten lesz a világ legnagyobb szocialista könyvtára.

A magyar tanácsköztársaság a közoktatásügyi népbiztosság 22. számú rendeletével az ország lakosságának könyvvel való ellátását állami feladatnak nyilvánította. Ennek megfelelően azonnal hozzá kellett látni könyvtárügyünk újjászervezéséhez. A szervezésről Dienes László könyvtárügyi politikai megbízott a következő információval szolgált:

A szervezés két irányban halad. Egyrészt Budapesten és az ország nagyobb városaiban egy tudományos szakkönyvtár rendszert akarunk kiépíteni és ezért azon vagyunk, hogy jól átgondolt, egységes terv alapján át szervezzük megfelelő tudományos könyvtárainkat; az összetartozókat egyesítjük, a heterogén tartalmukat szétválasztjuk és e célra való épületek felhasználásával a kutatók és tanulmánygók céljaira legmegfelelőbben helyezjük el. Minthogy azonban itt nagy, több száz ezer kötetes könyvtárakról van szó, melyeket nem könnyű feladat megmozgatni, csak ideiglenes elhelyezésekről lehet szó, legalább is, amíg nagyobb szabású építkezésekre megnyílik a lehetőség — ezért a tényleges kivételre csak akkor kerülhet majd a sor, ha az elhelyezési és átszervezési terv az összes nagyobb könyvtárra nézve részletesen meg tudjuk állapítani. A legnehezebb probléma — melynek megoldásától függ az összes többi budapesti nagy könyvtár elhelyezésének kérdése — a Nemzeti Múzeum könyvtárának elhelyezése, melynek a múzeum egyéb részeinek már folyamatban lévő likvidációjával együttesen kell elintéztetnie. A terv szerint a múzeum épülete egyedül a könyvtárnak maradna, mellyel egyesítenénk egy nagy magyar vonatkozású és szellemi tudományi könyvtárra az egyetemi és az akadémiai könyvtárat. Minthogy azonban a történetrajzi és néprajzi gyűjtemények elhelyezése ma, mikor csak kész épületekről lehet szó, igen nagy nehézségbe ütközik, s ha megoldást kapna is hamarosan, költöztetésük hosszu időbe kerülne, legnagyobb könyvtáraink ügye, sajnos, rövidesen nem nyerhet gyökeres elintéztést. Ugyogy a közvetlen jövőre nézve kisebb reformokkal kell e tekintetben megelégednünk. Mindenesetre már most egyes terv alapján fogjuk szervezni könyveszerzésüket, katalógusokat és egész belső és külső adminisztrációjukat, ami maga már a könyvtárosok és kutatók által a régi társadalomban csak álmódott, de nem is remélt dicső eredmény. Azt fogja jelenteni, hogy e három nagyon szép anyaggal rendelkező könyvtár használható is lesz.

Megoldásra vár ezenkívül a ma még kisebb, de naggyá kiépítendő szakkönyvtárak egész sora. Így a Szabó Ervin társadalomtudományi szakkönyvtár számára keresünk megfelelő nagy épületet, ahol beolvaszthatok legyenek a már vele egyesített képviselőházi könyvtár, a volt Kereskedelmi és Iparkamarai könyvtár és a megszűnt érdekképviseletek könyvtárai, valamint az összes többi kisebb-nagyobb társadalomtudományi és közgazdasági könyvtárak. Ennek keretében fog kiépülni a kontinens legnagyobb szocialista könyvtára, melynek alapjai már készen vannak és teljes kiépítése csak a megfelelő elhelyezés kérdése.

Hasonlóképpen szükséges egy nagy természettudományi szakkönyvtár megteremtése, természetesen itt is a már létező könyvtárak felhasználásával, továbbá a technikai, építészeti, művészeti, stb. szakkönyvtáraink szintén egységes organizációja. (Vége kuv.)

Makulatur papir

kapható kg.-ként 2 kor.-ért
lapunk kiadóhivatalában
Sugár-ut 4. szám alatt.

Vörösőr ezred parancsnokság Nagykanizsa.

Hirdetmény.

A szombathelyi vörösőr dandár 1419. számú rendeletére a nagykanizsai vörösőr ezred vörösőröket toboroz. Vörösőröknek beléphet minden 20—22. korosztályú egyén. Mindazok, kik a vörösörségbe belépni óhajtanak, hozzák magukkal a községi hatóság által állított erkölcsi bizonyítványt és szakszervezeti igazolványt.

Jelentkezni lehet a nagykanizsai vörösőr ezred főparozó osztályánál (Hovod laktanya) honf. továbbiakra nézve is felvilágosítással szolgálnak.

Nagykanizsa, 1919. évi június 3-án.

Bakonyi Vince s. k.
politikai megbízott.

Konkoly s. k.
vörös. parancsnok.

Jól főző szakácsnő,

ki-jó fizetésben, kitűnő bánásmódban, igen jó ellátásban részesülne, de aki főzés mellett a szobalýnak takarításban segítkezik, továbbá

egy szobalány

ugyancsak jó fizetéssel szonaf alkalmazást találnak Budapesten orvos családjánál, amely gyermekekkel együtt 3 tagból áll. — Sürgös ajánlatokat a lap kiadó hivatala továbbít.

APRO HIRDETÉSEK

Jobb nő, ki önállóan jól lehet idősebb is, kis családhoz keresek. — Cim a kiadóhivatalban. 1413

Házvezetőnő, jó családban való szonafra kerestetik testvérpárhoz. Jelentkezni lehet d. u. 1—2 ora között Battyányi utca 6. szám, jobbra. 1414

Bejárónő kerestetik főnapra reggeli és ebéddel megállapodás szerinti fizetéssel. — Cim: Ozv. Tóthné, Csengeri-u. 15. l. emelet.

Prima papírpapírga minden vasalásig kapható Fischel Fülöp Fiai cég-nél, Nagykanizsán.

Valódi pergament vajsomagoló papir kapható Fischel Fülöp Fia papirnagykereskedésben, Nagykanizsán.

Dohány-palánta

nagylevelű rétháti kiültetőre most legalkalmasabb, valamint korai és késői káposzta, kel, vöröskáposzta, karalab és karfiol palánta, nagyobb mennyiségben

eladó!

Petermann József

kereskedelmi kertészkedésben

Nagykanizsa, Báhory-utca 22. sz.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedő

NAGYKANIZSA, (Hovod laktanya)

irodászerek, üzletikönyvek, papírok

hangszerek, díszművek, játéktárgyak

URANIA mozgóképpalota

Bosonyi-u. 4. Feltálcza 250

Szardán, csütörtökön. Junius 4. és 5-én

Magda Sonja
felléptével!

A titkok-titka

rejtelmes film-történet 4 felvonásban.

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas színház, Telefon 74. sz.

Szardán, csütörtök, Péntek. Junius 4., 5. és 6-án

A halál arénája

a világ legnagyobb artista drámája

5 felvonásban.

Előadás kezdete 6 és tél 8 órakor!

HIRDETÉSEK

felvételnek

a Zalai Népakarat kiadóhivatalában

Garamvölgyi és Szemere

dohányagyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papírokat, szivar- és szivarka szopókákait, szivark- és dohánytárcákat, — levélpapírokat és :: képeslap udonságokat. ::

Pontor kiszolgálás!

Bélyegáruda!

Zalai-Népakarat

A KORAI REGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELE-
FON ÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEK KELL.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányagyárudákban
és a utcai rikkancsoknál.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Szociálisták és kizsákmányoltak
Nagykanizsa, Magyar-ut 4. szám
Szociálisták és kizsákmányoltak
Telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Félévre 20 — korona
Évesre 40 — korona
Havonta 3.50 — korona
Egy napra 1.50 — korona

A tanácsok

országos kongresszusa a forradalmi kormányzótanács rendelete alapján június 14-én összejött, hogy az egész Szovjet-magyarországi proletárium egységesen és a testvéri szolidaritásban egyesülve nyilváníthassa akaratát. A tanácsköztársaságok alkotmánya, amely a kerületi és községi munkás, katona és földműves szegények tanácsain keresztül az országos tanácsra nyugszik, a legfőbbkétebb proletárdemokráciát jelenti. A forradalmi kormányzótanács, amely Szovjet-magyarország sorsát eddig is a **proletárius akaratából** intézte, tudatában volt és van annak, hogy a szocialista államnak a proletárdiktatúrán keresztül való megalkotása csakis az egész magyar proletárium **egységes** akaratnyilvánítása alapján történhetik. Ennek az egységes és a proletárdemokrácián alapuló akaratnyilvánításnak éppen a tanácsok országos kongresszusa a helye.

A forradalmi kormányzótanács is a legteljesebb proletárdemokrácia híve és már április elejére kiírta a szovjetválasztásokat, de közben a nemzetközi elleforradalom seregei megindultak a magyar Tanácsköztársaság megszerzésére. Ebben az időben történt az, hogy a Vörös Hadsereg csapatai puskalövés nélkül elmenekültek az ellenség elől és igen természetesen a forradalmi kormányzótanács legfőbb gondja nem a tanácsok országos kongresszusa volt, hanem a **Vörös Hadsereg újjászervezése**. Ez az újjászervezés, amely a Vörös Hadsereg magyává a **szervezett munkásságot** tette, fényesen sikerült és ma már olyan hadseregünk van, amely — Pogány elvtárs szerint — számbeli-leg vetekszik a cseh-szlovák, román, szerb és a Magyarországon levő francia csapatokkal, fegyelem, proletárontudat és **szervezettség tekintetében pedig magasan fölöttük áll**. Vajjon mi lett volna előnyösebb a magyar proletáriusra, talán az, ha az országos tanács Budapesten **szervezett volna és közben a román seregek kergették volna szét őket**, vagy az, ahogyan történt: i. i. a kormányzótanács teljes erővel a **hadsereg-szervezés óriási munkájához látott és ezt jólbe helyezte** mindennek, még a Tanácsköztársaság talpkövének, az országos szovjetnek is. Kézenfekvő, hogy a forradalmi kormányzótanács nem cselekedhetett egyebet, mint amit csinált.

A Vörös Hadsereg szervezői munkásainak proletárfegyelme az egész hadsereget győzelmes serezzé változtatta. A vészteljes napok elmúltak és az ég

kitisztult a magyar Tanácsköztársaság fölött. **Itt az ideje a gondolatok kicsérelésének, valamint a teljes proletárdemokrácia szabad érvényesülésének.** A forradalmi kormányzótanács ezért június 14-én összehívta az országos tanácsot és a terminust azért tolta **későbbre**, mert minden remény meg van

arra, hogy e napon már nem a mostani **csonka kongresszus ülhet össze, hanem a Vörös Hadsereg által felszabadítandó Tótföld és Erdély proletárképviselői is tanui lehetnek a magyar proletárság egységes akaratnyilvánulásának.**

Vörös hadseregünk előnyomulása.

Pozsony kiűrtése előtti.

Bécs június 3. A *Wiener Mittagspost* „Válságos helyzet Pozsonyban” cím alatt a következőket írja: A csehek három héttel ezelőtt Pozsonyban tartották több mint ötven embert, közöttük Wittichet, a pozsonyi német szociáldemokraták igen erős szervezőjének vezetőjét és sok intellektuelt, akiket bolszevista üzemekkel vadoltak. Az utóbbi napokban a pozsonyi munkások közt emiatt az elégedetlenség egyre jobban fokozódott, úgy, hogy végül Srobar szlovák miniszter kénytelen volt a letartóztatottakat szabadon bocsátani. A cseh hatóságok túlják, hogy **Pozsonyban harcra kész és fegyverrel ellátott forradalmi szociálistákkal állnak szemben.**

akikhez a munkástanácsok is csatlakoztak. Az olasz és cseh csapatok között a viszony kezdetül fogva feszült.

A tót föld egyharmadát már visszafoglaltuk.

Bécs, június 4. *Neue Wiener Journal* szerint a prágai Venkov pozsonyi tudósítójának híradását közli, amely a Srobar cseh miniszterrel folytatott beszélgetés tartalmazza. Srobar többek közt ezeket mondta:

— A bolsevista magyaroknak jól felismeret. **Hadseregük van, amely meglepő sikereket tudott valunk szemben elérni. A tót föld egyharmada — éppen a legdusabbban terjedt terület, amely a szegényebb részeket ellátta — a magyarok kezére jutott.**

A tótföldi események a prágai lapokat reuikivüli izgalomba ejtették. Az újságok a vezércikkokban folytatják fel és nem valami enyhén bánnak el a cseh kormánykötőkkel, amiért — Allitding — nem tettek kielégítő katonai intézkedéseket a tót földön. Klofac — írják a lapok — vasárnap beszélt a demokrácia ellen, amikor a tót földön megindult a haddel-hadd.

Győzelmeink a külföldi lapokban.

Bécs, június 4. „Cseh vörösök Magyarországon” címmel a *Der Neue Tag* a következőket írja: Azon csapatok, amelyeket a magyar proletárhadsereg a legutóbbi napokban a cseh-szlovák csapatokra mért, nem marad hatás nélkül Budapestre és Prágára. A magyar tanácskormány a győzelemből új reményt és erőt fog meríteni Prágában viszont a vörösök olyan hatással lesz a cseh imperializmusra, mint a fagyasztó dér a virágokra.

Páris munkássága sztrájkban áll.

Több százezer munkás sztrájkol.

Páris, június 4. A *Neue Freie Presse* jelenti Párisból:

A sztrájkmozgalom egyre tart. Csúpn a ténymunkások közül 150 ezer szüntette be a munkát. A sztrájk oka az, hogy a nyolc óras munkaidőről szóló törvény alkalmazásával nincsenek megelégedve a munkások. A központi áruházakban mindegy alkalmazott sztrájkba lépett. Sztrájkolnak a földalatti vasut alkalmazottai is, valamint a szobatesők, a cukoripar munkásai pedig már készülnek a munka abbahagyására.

Általános sztrájk Wiesbadenben.

Berlin, június 4. Frankfurtból jelentik: Wiesbadenben az előre jelzett általános sztrájk ma délelőtt 10 órakor megkezdődött. Wiesbaden ipari élete teljesen szünetel, az üzletek, boltok, színházak, varieték, vendéglők zárva vannak, a gáz- és elektromosművek nem működnek, az újságok nem jelennek meg, a tanítás szünetel.

Általános sztrájk egy olaszországi tartományban.

Bécs, június 4. Az *Arbeiter-Zeitung* jelenti Zürichből: A harmincezer gyapjú és szövőmunkás husz nap óta tartó sztrájkja

A Pella tartományban általános sztrájkra vezetett,

amelyben csak a vasutasok nem vesznek részt. Az egész olasz Menobaster vidéken szünetel a munka. Az *Avanti!* szerint a hatóságok lehetetlenek. A kormány a tartományban csapatokat von össze, de a sztrájkolók azzal fenyegetőznek, hogy felfegyverzik magukat.

Német-Ausztria elfogadhatatlannak tartja a békeszerződést.

Bécs, június 4. A főbizottság ma a békefeltételek tárgyában tanácskozott. Bauer államtitkár kimerítő jelentéséből kitűnik, hogy amennyiben az antant a felállított feltételekhez ragaszkodnék,

a német-osztrák köztársaság nem volna életképes.

A jelentést az összes pártok képviselői egyhangu helyesléssel vették tudomásul. A legközelebbi jelentése szerint a békefeltételek a Bécsben tartózkodó képviselőkre lesújtó hatással voltak. Parlamenten körökben úgy tartják, hogy a német-osztrákoknak szabott békefeltételek a legpasszívabb várakozást is felülmúlják és a jelenlegi formájukban elfogadhatatlanok.

Nagykanizsán megszűnt a vasutasstrájk.

A hazaiszl vasutasok nagygyűlése. — Lakács elvtárs beszéde. — Két rohamzászlóalj indult el Budapestre. — Határőrség a strájk befejezéséről. — Elindult az első vonat.

(Saját tudósítónk től.) A nagykanizsai eszavasság tegnap délelőtt 11 órakor a város háza közgyűléstermében nagyarányú gyűlést tartott. A gyűlésen megjelentek a fűtési munkások, mozdonyvezetők, raktári munkások, közpüvesek, váltóállítók, kocsi-rendezők, tolatók, hivatalnok-munkások és 3 vonatkiadó. A nagyjelentőségű gyűlésről következő tudósításunk számol be:

Lakács elvtárs megnyitotta szavai után Lakács elvtárs, kormányzótanácsbiztos állott fel szólásra és a hallgatóság élénk érdeklődése közepette többek között a következőket mondotta:

— Szombathelyről indult ki az az akció, mely azt követeli, hogy a vasutasok ne vonuljon be és inkább álljanak az üsz-vasutasok strájkjába. Ugy módon szövegnék ezt a mozgalmat sokan felhívni, mintha a strájk az egész ország vasutasaira kiterjedne, ami azonban nem felel meg a valóságnak. Bejelentettem, hogy most beszéltem Budapesttel, ahol a vastűtészövetség azt a felvilágosítást adta, hogy nem országos akción van szó, mert abban az esetben a szövetség elterjesztte volna a kanizsai vasutaságot erről. Ugy hírlik, hogy az egész strájkot egy állítólagos öntöz, vagy 20-30 biztosság szervezte. Ezekből a bizonytalan adatokból látszik meg, hogy akik ezt a jatekot ütik, nem merik megmondani, hogy kik és mit akarnak. Ez egy ellenforradalmi akció, amelynek élre a bevonalás ellen irányul. Mi megmondottuk, hogy a vasutasok csak lejártnozva lesz és csak szükség esetén vonul be. A bevonalásnál is csak azok jönnek tekintetbe akiket a bizalmi emberek az állomásokonként együtt nélkülözhetőknek minősítettek. Ha azonban szükség lesz rá, azok, akik a harcra valóak el-fognak menni. Ha Budapestben 6000 ember foglyot fogott és olyan dicső eredményt Losoncot, Szerencsét, Miskolcot és néhány nap múlva Kaszát elfoglalták, nem lehet kivétel tenni a Dél-vasut alkalmazottaitól sem: ki kell, hogy vegyék a résztvevőket és az emberlelőt harcukból. Nem lehet, hogy míg a vasutasok többi része életéért és vérrel nagy áldozatot fizet a proletáris felzabulásáért, addig a Dél-vasutasok ártón legyenek. Budapestben elüljártak a vasutasok és különösen Miskolc elfoglalásánál gépfegyverek és ágyúk, tüzérből váltak ki hősiességükkel. Ezek nem nyuszorogtak és nem diktáltak ilyen táviratokat. Amikor gyermekek és asszonyok odahaza érkeztek, azt mondták, hogy a strájk az országban csak akkor lehet létező, ha visszazsuzorodik a bányákat, favidékeket és nyersternyűket szerzőnk megelhetésünkre.

— Akarhogy akarnak ellenforradalmat létesíteni, az azt csak azt érke el, hogy néhány helyen strájkba lépnek. Ezzel nem bontják meg a Tanácsköztársaság rendjét. A Tanácsköztársaság erős és a legmesszebbmenő erélytel fog elnyomni mindenemű lázadást. Kérem a józan elemeket, akik megértik, hogy nem lehet ezt az országot prádál odadobni a rabló romoknak és szerbeknek, — teljesítsék kötelességüket továbbra is. Ha önkö vigyhalgatnak a vasutasoknak azokat az ezrelt, akik román és szerb üldözések miatt születtek el hazánk gyermekeikkel hóban, tévizi lidőben, gyulog — bizonyára megváltoztatják azon feltevéseket, hogy ide te kell engedni az ellenséget.

— Mert a strájk mozgatói, azok a rosszulmúlatu emberek, akiket azóta már elfogtak, erre a célra akarják öndket felhasználni és azt akarják, hogy ebben az akción segítsek őket elő. Ha azt gondolják, hogy ha mi elveszítjük ezt a háborút, akkor jobb lesz: menjünk el Erdélybe, menjünk el tot fűdre és Horvátországba és ott majd meglátjuk, hogy mit jelent a megszállás. Az ellenség kirabolja a városokat. Az ellenség kérdéni, hogy elfogadják-e a fehér pénzt: azok pénz nélkül rabolnak el mindent. Bontozni fognak, mint Szabadkán és Peczán, mert kérdezzék csak meg a pécsi vasutas

és bányász elvtársakat, hogy mit műveltek a szerbek náluk.

— Elvtársak! Ha azt hiszik, hogy ha a szerbek bejönnek, itt Eldorádó lesz, halgassák meg a pécsiak elbeszéléseit azokról az üldözésekről és verengésekről, amelyeket az ellenséges bandák oktatlanul és jogtalanul művelnek. A strájk mozgatói burkolt formában tulajdonképpen ez aközök és öndök csak eszközök ellenforradalmi céljaink elö-sogítésében. Legyenek meggyőződve, hogy ha bejönnek az ellenséges hordák, csak azokat a vasutasokat fogják tovább is alkalmazni, akikben megbíznak, — a többieket kirugják.

— Azok a lelkismeretlen emberek, akik Szombathelyen megkezdtek a strájk-mozgalmat, azt hitték, hogy a megadott jelszóra az egész Dunántulon eláll a vasut. Tévedtek. Sopronban és a többi nagy városban nincsen strájk, a mi környékükön is csak Szombathelyen, Tapolcán és Nagykanizsán ütötte fel a jelt a strájk. Vanak még részleges strájkok a Kanizsa—Fehérvár vasuton is, ez azonban nem jelenti azt, hogy rövidesen no tudnánk helyreállítani a teljes forgalmat. Budapestre két vonat indult már után forradalmi rohamzászlóaljakkal, amelyek — ha kell — alópörnek mindenkit, Székesfehérvárról is és tovább is az egész vonalon. Ha nem azonosítják magukat azokkal a felelőtlen emberekkel, akik képesek arra, hogy sorainkat megbontsák, álljanak rígtan munkába. Kifejeztem hangsúlyozom: a strájk kezdeményezői azt akarják, hogy a Tanácsköztársaság rendje felboruljon, hogy a közeli határokon túli paraszt hordák bejöhessenek, raboljanak, pusztítsanak, kifosszák a várost. Milyen a rend megbotlik — nincs mese a határ — minden horvát paraszt és megbízhatatlan egyen fegyveresen fog bejönni, anapchis kitélik, ezt azonban sem nem szabad sem nem lehet akarni.

— De azok a hazugságok sem állják meg a helyüket, amelyekkel öndket leplezetlenül indították a strájkjába. Ha nem kell a fűhérpénz, ugy majd lesz arany és ezüstpénzünk. — A Tanácsköztársaság a feloglalt sztrékekből pénzt fog veretni és azokat rövidesen forgalomba is hozza. Azonban ma már a fűhérpénzt is elfogadják törvényes fizeteszűke. — A baj csak ott van, hogy kevés az arany-pénz. Ezen is rövidesen segít a Tanácskormány: Zala megye és Nagykanizsa részén Budapestre három és fél millió arany-pénz áll készen az elszállításra és ezután is 10.000 korona arany-pénz fogunk készíteni hetenként, ami teljesen a no-málls mederbe tereli a pénzforralmat.

— A külpolitika kényszerítő nyomása alatt vette át a proletáris az uralma Magyarországon, de nagy ez a háború után olyan sok teendő került előbe, hogy a tanácskormány nem tudta azokat gond nélkülanyen kezelni. Ilyen a vasutasok fizetésrendezése is. Akiknek fáj, hogy utonnan megállapított munkabéruket meg nem fizették ki. A rendelet még szabályozta a fizetéseket, amelyek folyósítását 1919. április havától fogják folytatni. Annak azonban, hogy a fizetésrendezés szerint járó új fizetéseket még nem folyósították, elsősorban a vasutasok szűke az oka, akik mindig külön kategóriákba sorolták magukat és külön-külön mindig egymás kárára kérvényeket akartak élvetni. Suhaam azt kell nézni, hogy mennyi a másik fizetése, hanem ezt, hogy elég-e ez nekünk, amit mi kapunk. A fizetésrendezésre vonatkozó kérélmeket különben azonnal továbbítjuk Budapestre illetékes helyre.

— Végül a pénzmisszió és a fizetésrendezés kérdésén kívül csak egy létszámolagosa maradt meg a strájkjában: a bevonalás kérdése. 15—20 ember bevonalása azonban egyáltalában nem oka strájkjára, amit a józanabb elemeknek be kell látniok. Tehát megállapítottuk, hogy a strájkjnak elfogadható oka nincs. Most tehát csak arról van szó, hogy néhány klerikális ember politikai megelődésének és ellenforradalmi trükkjének bedul-e a kanizsai vasutasok, vagy nem

Lehetnek egyes vasutasok, akik ezeknek segédkeznek akarnak nyujtani, azok a vasutasok, akik a háború alatt csempészéssel oly nagymennyiségű pénzre tettek szert, hogy megijedtek, hogy elvesztik a pénzüket, elvesztik a gseflet és így kormánybuktatást akarnak. Ezekkel a legkönnyvötelenebbül fogunk elbánni. Én, mint vasutas rendkívül súlyt helyezek arra, hogy értesek meg a mai helyzetről. Öndök még ill, Nagykanizsán nem ismerik a proletárdiktatúra, öndök azt hiszik, hogy a proletárdiktatúra csak papíron van. Ha kitérjük a kérdést, meg fognak ismerkedni a proletárdiktatúra vasfegyelmét is. Bűszük meg egymá, vizsgálják meg a sérelmeket és ha csak jóságok, a tanácskormány ki fogja ezeket elégíteni. Figyelmeztetem öndöket, hogy ha a dolgot visszacsinálják, gygyveres közelépes nem fog bekövetkezni.

— Felhívom öndöket, mondják ki határozatilag, hogy a szombathelyi feloldón egyének által indított akción a legmesszebbmenőleg ellétek, a munkát a ma napról rendszeren folytatják és minden további felhívást visszautasítanak.

Lakács elvtárs nagyhatású beszéde után a gyűlés a határozati javaslatot teljes egészében magáévá tette és elhatározta, hogy a strájk beszüntetéséről az összes állomások vasutasait, valamint a helyi népbiztosságot és a vasuti direktóriumot táviratlag értesíti. A strájk beszüntetését bejelentő távirat szövege a következő:

— A nagykanizsai vasutasok ma délelőtt 11 órakor a város háza tantesztermben nagygyűlést tartottak, amelyen a vonatkiadókon kívül minden vasutas megjelent. Egyhangyul kimondták, hogy a szombathelyi feloldón egyének munkabeszűntésére való felhívását visszautasítják, abban részt nem vesznek és az ilyen eljárás a legmesszebbmenőleg ellétek.

Nagykanizsáról délután 2 órakor egy szerelvényből és 15 kocsiból álló személyvonat Szombathely felé kirogott. A vonaton a rendes utasok és 150 földműves utazott, akik a budapesti földműves kongresszusról vannak hazatérőben Vas megyébe.

Tapolcán is megszűnt a strájk.

Tapolca, június 4. A tapolcai vasutas strájk ma véget ért. A vasutasok munkába álltak, a forgalom megindult. A strájk vezetői Erdős elvtárs karhatalmi megbízott letartóztatta, akik továbbra is fogságban maradnak.

Szombathely, június 4. Szombathelyen a vasutasok megkezdtek a munkát. A strájk vezetőit a városi biztosság letartóztatta, akik felett a forradalmi törvénysek mond ítéletet.

Zalaegerszeg, június 4. Zala megye összes vasutvonalaiban a legnagyobb rend és nyugalom van. Zala megye területén Tapolca kivételével vasutasstrájkokról szó sincs. Tapolcán a strájkot elfojtották.

Nagykanizsa, június 4.

— Átazervezik az ipari területi tanácsot. A nagykanizsai direktórium ma a következő felhívást bocsátotta ki: A Szocialista Termelés Népbiztosság XIV. 2/1919 számú rendelete értelmében az ideiglenes Ipari Termelési Tanácsot átazervezzük. Ennek tagjai: 1. Az egyes ipari, banya és közlekedésüzemek, vagy üzemszoportok területi biztossai. 2. Az egyes ily üzemek ellenőrző munkástanácsainak elnökei. 3. Minden üzemnek minden teljes 100 főtől munkáslétszám után egy-egy kiküldötje. 4. A szakaszvezetők helyi csoportjainak kiküldötjei: még pedig minden 200 tag után egy-egy kiküldötje. A taglétszámnak 200 főtől nem érő töredéke után is egy kiküldötje kirendelendő. 5. A munkások katonák és földművesek helyi tanácsának két kiküldötje. Felhívjuk az érdekelteket, hogy szombaton délután 6 órakor a város háza tanácsstermben megtartandó alakuló gyűlésen feltétlenül jelenjenek meg.

A direktórium.

HIREK.

1919.
június
5
Csütörtök

NAP T A R.

A nap két 4 óra 00 per-
cor, nyugszik 7 óra 50 per-
cor.

A hold két d. e. 11 óra 58
percor, nyugszik éjjel 11 óra
55 percor

— **Hivatalos frontjelentés.** A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelent: Csapataink a Felvidéken folytatják előnyomulásukat. Az ellenégnék egyes helyeken vögrehajított ellenlökéseit visszavertük. *Tokajt és Érsekújvárt elfoglaltuk.* Csapataink lendületes támadása a Losonc-pátnk völgyében az ellenség szívós ellenállását megörítte és *útal nyitott Zdyonj felé.* A többi arcvonalon a helyzet változatlan.

Hadseregőparancsnokság.

— **A vasúti díjazás felülvizsgálása.** Budapesti tudósítónk telefonálja: A kormányzótanács a szovjetellenes rendszert a vasúti alkalmazottakra is kiterjesztette. A kormányzótanács a három milliórdra rugó többkiadás fedezésére — a vasúti direktóriummal, a vasutas szövetséggel és a népgazdasági tanáccsal folytatott tárgyalások után — a Máv. vonalain a díjazást 200%-kal felemelte.

— **Holnap vége az iskolaévnék.** Budapesti tudósítónk jelent: A közoktatásiügyi népbizottság elrendelte, hogy az oktatás az összes elemi és középfokú iskolákban folyó hó 6-án befejeződjék. Az iskolai végbizonyítványok folyó hó 12-én adandók ki. Az iskolai alkalmazottak tartózkodási helyüket további intézkedésig nem hagyhatják el, hanem hetenként kétszer tartoznak az iskola vezetőjénél az általa megállapított időben az intézkedések átvitelére végtel megjelenni.

— **A fővárosi proletárgyermekek nyaraltatási akciója.** Nagykanizsán szép eredménnyel kecsegtet. Már eddig is számosan jelentkeztek azok, akik a budapesti proletárgyermekeknek néhány kellemes hetet akarnak szerezni. Mindazok, akikben a proletárgyűlés érte megköveteli, hogy ők is résztvegyenek e nemes akcióban, még mindig jelentkezhetnek a nagykanizsai direktórium első ügyosztályánál.

— **A munkanélküli segély korlátozása.** Budapesti tudósítónk jelent: A népgazdasági tanács elrendelte, hogy a 18-45 éves férfiak csak akkor kaphatnak munkanélküli segélyt, ha igazolják, hogy a lajstromozott bizottság őket alkalmatlannak találta.

— **A szatmari rokkantszövetség új elnöke.** A hadirokkantok, hadiözvegyek és hadiárvaik zalaegerszegi fiókjának választmány a hétón ülést tartott, amelyen tekintettel a hadirokkantok nagy létszámára, a mindinkább kibővülő ügykezelése és a még mindig fokozódó tömeges csalakodásra (a tagok száma rövidesen meghaladja a tizezret), elhatározta, hogy a vezetést és az ügykezelést szélesebb alapokra fekteti. A választmány a folyó évre egyhangú lelkesedéssel a következő elnöki választotta meg: főtábornok Lukovich József rokkant elvtársát, titkárrá Sárlei Sándor elvtársat, segédtitkárokká pedig Lajki Imre és Bedenek István rokkant elvtársakat. Itt említhetjük meg, hogy a zalaegerszegi rokkantszövetség néhány nap múlva, amire az átalakítási munkálatok miatt van szükség, új helyiségbe helyezte át hivatalát: a Po-ut 1. szám alá.

— **A forradalmi törvényszék** tegnap Adler Béla elvtárs válogásával foglalkozott. A tanú kihallgatások lefolytatása után, mivel a vád felek egyike sem jelent meg a tárgyaláson, a tárgyalást elnapolták.

— **Hadügyi népbizottság** rendeletel. Budapesti tudósítónk táviratozza: Az összes 1874-1901 születési évfolyambeli volt tisztek jelentkezésére június 20-án a napilapokban közzétett parancsokhoz a hadügyi népbizottság megengedi, hogy a volt tisztek az említett helyeken nem június 3-tól számított 3 napon belül, hanem június hetedikéig, bármely napon jelentkezhetnek. *Hadügyi népbizottság.* — A hadügyi népbizot-

ság figyelmezteti a vörös katonákat és hozzátartozókat, hogy magánlevelezésüket nyílt levelezőlapokon bonyolítsák le, levél útján pedig csak akkor, ha a levél mellékletet (okmányt, nyugtát, számlát, fényképet) is tartalmaz. A levelet mindig nyitva kell feladni. Ezen rendelkezés a tábori postára vonatkozó rendeleteket nem érinti.

— **Beszűntették a telefon- és táviratforgalmat.** Lukács Gyula kormányzótanács bizos a rémhírtérjesztés góggálása végett tegnap beszűntette a telefon és távirat forgalmat. Mától kezdve csak a legfőbb polgári hatóságokat, a magasabb katonai parancsnokságokat és az újságokat fogja kapcsolni a telefonközpont.

— **Nyugállományú csendőrtisztek bevonulása.** Budapestről jelentik: A hadügyi népbizottságnak a volt tisztek jelentkezési kötelezettségére vonatkozó parancsa a nyugállományú volt csendőrtisztekre is kiterjesztetik. Ezek június 8-tól számított 3 napon belül tartoznak jelentkezni a lakóhelyükhöz legközelebb eső vöröskertlelteknek, melyeknek székhelyei Szekesfehérvár, Szombathely, Győr és Eger. A jelentkezők azonnal orvosilag megvizsgálandók és nyilvántartásba vendők. Az alkalmatosok további rendelkezésig a belinkulatiohnál szolgálata felhasználandók. A teljesen szolgálatra képtelenek, lakóhelyükre visszaküldendők. A jelentkezőkről a kerületek által esetről-esetbe azonnal a vörösrög országos parancsnoksághoz névjegyzék feltejesztendő. *László Borhold, országos főparancsnok.*

— **Felindíték továbbképzése.** A „Művelődési Osztály” felindíték oktatásával és továbbképzésével foglalkozó alosztálya a következő felhívást bocsátotta ki: Az alosztály feladata a mindenkori helyi viszonyoknak megfelelő, állandó jellegű iskolákkal alkalmat adni a munkásoknak, hogy bármilyen irányú tudásbeli igényüket rendszeres oktatással kioldíthassák. A felülírt tanfolyamokra mindenki jelentkezhet, aki komolyan tanulni és magát továbbképezni akarja. Tanítunk írni, olvasni, földrajzot, történelmet, számtant, mértant, nyelveket, szépirost, gyorsírost, gépirost, zenét, könyvtelést, levelezést, közgazdaságtant, természettudományi, egészségügyi, irodalmi ismereteket, fizikát, rajzot, üzemiéleti és gazdasági szaktanfolyamokat és a helyi igényeknek megfelelően bármilyen tanfolyamot, melyre 20 hallgató jelentkezik, kivéve az analfabéta tanfolyamot, melyet már kevesebb számú jelentkezőnek is tartunk. A tanfolyamokra jelentkezni a szakszervezetekben vagy a Munkás Szabadiskola titkárságánál (Rozgonyi-u. 7. Munkapóholy) lehet. Minden jelentkező köteles törzslapot kitölteni, melyben felsorolja mit akar tanulni és mikor van ideje. A Munkás Szabadiskola vezetősége a törzslapok alapján a tanfolyamokat, melyekre kellő számú hallgató jelentkezett, a legközelebbi időben felülvizsgálja. Minden tanítást öntulajdon! Mindazok, akik a tanfolyamokat rendszeresen hallgatják, a tanfolyam befejezése után látogatási bizonyítványt kapnak. Számítunk arra, hogy minden öntudatos munkás önmagát fogja ezt a becsületes alkalmat megfogadni, hogy tudásbeli igényét kioldíthassa. Felkérjük az összes szakszervezetek vezetőseit, hogy a törzslapok átvitelére végtel egy-egy megbízottjukat küldjék a Munkás Szabadiskola titkárságához (Rozgonyi-u. 7. Munkapóholy) folyó hó 5. és 6-án délután 5-től 8-ig és a jelentkezők által kitöltött törzslapokat folyó hó 8-án és 10-én délután 5-től 8-ig szolgáltatassák be a fenti helyen.

— **A felsőgállal telep látja el Kanjzsát mésszel.** A szociális terelés népbizottsága leiratban értesítette a nagykanizsai ipari termelési tanácsot, hogy a nagy szénhány miatt a szilvéri mésztelepek nagyobb mértékű kihasználása egyelőre szüneltetni jog s addig is Nagykanizsára vas és a Alsózala megye szükségletét a lehetőség szorint a felsőgállal mésztelepből fogják kielégíteni. A leirat felhívja az ipari termelési tanács figyelmét arra, hogy a kiállt mésszel takarékoskodják és csakis elkorcsosított esetekben vegye igénybe. Az építkezéseket további intézkedésig ténél szüneltetni kell.

— **Rendelet a sáfek felnyitására.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Mindazon sáfek, melyeknek felnyitása már megtörtént, a népgazdasági tanács rendeletéből junius 4-től 30-ig az érdekeltek előtt újból föl kell nyitni és ki kell venni belőlük az órdékpapírokat, ékszerket, bolygygyűjteményket és a rendeletben részletesen felsorolt műtárgyakat. Ezen rendelet életbeléptetése után először ki nyitott sáfekből még az aranyérmeket, külföldi pénzemeket, fe-lülbilyegzett koronajegyket és készpénzt is ki kell venni.

— **Felhívás.** Azok az elvtársak, akik a nagytáti vasutis szakszázadnál június elsöjéig szolgálatot teljesítettek, szolgálati beosztás végtel jelentkezzenek június 5-én délutél 10-11 óráig Sichemann századparancsnok századában (vasutis tárháznál) Bugyi Ferenc elvtársnál.

— **Ruhakiosztás.** Mindazok a szülök, akik gyermekeik részére ruhát jegyeztek a párttitkárságnál, a kiosztás végtel jelentkezzenek f. hó 6-án (pénteken) délután 3 órakor Rozgonyi-utca 2 szám alatt, a volt „Népa-kart” helyiségében. *Parttitkárság.*

— **Fuvarosok ügyelmébe.** Felhívjuk mindazokat a fuvarosokat és szállítókat, valamint azokat, akik fuvarozó alkalmazottat tartanak, azoknak fizetés rendezése végtel ma délután 6 órakor a váróháza nagytermében jelenjenek meg. *Parttitkárság.*

— **Elveszett.** Fischel Lajos (Kiskánizsa Béba-utca 10. sz.) névre szóló élelmezési könyv a piacon elveszett. Kéri: a becsületes megtalálót sziveskedjék az Általános Fogyasztási Szövetkezetnél leadni.

Békétárgyalás.

Milyen lesz a német-osztrák béke ?

Bázel, június 4. Párisi távirat szerint a német-osztrák delegációknak átadott szerződés-tervezetben a katonai rendelkezéseket későbbre halasztották. A tengerészeti rendelkezések lényegileg a következők: Az összes osztrák hadihajók, tongeral-tjárók, a dunai flotilla járművei úgy tekintendők, mint amelyek a szövetségeseknek vannak kiszolgáltatva. Husz egységkirkáló lofoggyvereznek és kereskedelmi hajó ryanánt használnak. A kikötőkben, vagy építés alatt álló osztrák-magyar hadihajókat és naszádokat szétezedik. Tongeral-tjárók megszerzése, vagy gyártása kereskedelmi célokra is tilos. Minden fegyver, lösz és hadianyag-készlet, amely a fegyverszünet alkalmával Ausztria Magyarország birtokában volt, a szövetségeseknek átadandó.

Pártügyek.

Építő munkások szakszervezetje értesít a munkanélküli tagjait, hogy ma reggel 0-12-ig fontos ügyben jelenjenek meg a szakszervezet helyiségében. *A vezetőség.*

Vas- és fémmunkások ma este 6 órakor a régi Munkásotthonban rendez havi taggyűlést tartanak. Minden vasas megjelenni tartozik. *A vezetőség.*

Nagykanizsai szabadmunkások és munkások szakszervezetje ma este fel 8 órakor a Kaszinó helyiségében taggyűlést tart, amelyen minden férfi és női tag tartozik megjelenni. *A vezetőség.*

A nők szabadszervezete értesíti tagjait, hogy Kanjzsán a napokban megnyílik a felindíték oktatásával foglalkozó szabadiskola, amelyben az irni- olvasni nem tudók tanításán kívül, elemi, polgári és a kereskedelmi iskolának megfelelő ismereteket, gép-, gyors-, szép-, helyesírost, zenét, nyelveket, rajzot, festést, művészeti tárgyakat, ipari, gazdasági ismereteket, szabást és varrást stb. lehet ingyen tanulni. Felhívjuk mindazon elvtársakat, akik az oktatás bármely ágában részélni óhajtának, hogy pénteken délután 4 órakor a szervezett helyiségében jelentkezzenek. Mindazok, kik felülvizsgálásuk miatt még le nem fizették, a hó 15-ig okvetlen fizessék le. — A „Nőmunkás” heti lapot minden elvtársunk pénteken a szervezett helyiségében díjlanul átvetheti. — Magánápolónő és férjteremtő javítószó ajánlkozok. Cim: a szövetkezetben.

Könyvtárak a Tanácsköztársaságban.

Budapesten lesz a világ legnagyobb szocialista könyvtára.

II.

Közelebb van a megvalósuláshoz, mert sürgősebb és a jelen körülmények között kiítható, a közművelődési könyvtár-rendszer kiépítése. Terveink szerint minden kerületben több 15—20 ezer kötetes, általános — szépirodalmi és ismeretterjesztő — könyvtárt fogunk felállítani. Nagy Budapesten körülbelül 30—40-et, a vidéki városokban a szükséghez képest, a falukat s tanyákat pedig a városokból kiinduló mozgókönyvtárak fogják ellátni folyton friss, új könyvekkel. Ennek az országos könyvtárhálózatnak egyes szemei már előkészítés előrehaladott állapotában vannak. Így Budapesten rövid idő alatt öt ilyen közművelődési könyvtárt nyithatunk meg. Ezek előkészítése azért megy gyorsabban, mert megszűnt egyesületek könyvtárait likotván kiinduló pontjaként, már némi kész szervezet áll előttünk, mely csak modern irányban való átszervezést igényel. Ilyenek a volt Budai Könyvtár Egyesület, az V. kerület Népház, az Erzsébet Népakadémia helyiségeiben s anyaguk felhasználásával rövidesen felrészített alakban megnyíló könyvtárak. Nagyobb közművelődési könyvtárt készítünk elő a volt Kőbányai Kaszinóban, s nyári olvasótermet rendezünk be a volt Lipótvárosi Kaszinó nyári helyiségeiben, a Fasorban.

A kerületi könyvtárak mellett a nagyobb gyárakban is rendezünk be könyvtárakat. Célnk, hogy lehetőleg közel vigyük a könyvet munkássághoz, s minden eszközzel megkönnyítsük hozzáférését. — A legelsők valószínűen a Ganz-Danubius és Telefongyárban nyílnak meg, minthogy az előfeltételek itt voltak leginkább megadva.

Külön, kisebb könyvtárakat kapnak az ifjumunkások, részint olvasótermekben, képzési helyük közelében, részint főiskolai otthonaikban.

A könyvtárak e nagy tömegének felállítása igen sok könyvet igényel. Könyv pedig tudvaleg kevés van. Hogy tehát a meglévő könyvanyagot könyvtárak számára biztosítsuk, létesítettünk egy nagy országos könyvgyűjtő és könyvelőszó társulatot a Szellemi Termékek Országos Tanácsa elosztó szervezete kebelén belül, mely több millió kötet összegyűjtésére és kezelésére rendezkedik be. Ide koncentrálnjuk nemcsak a kiadók készleteiből könyvtári célokra lefoglalt könyveket, hanem a felszámolt egyesületek (kaszinók stb.) könyvtárait, valamint a veszélyeztetett, vagy elhagyott magánkönyvtárak is, melyeket közcélra igénybe vettünk.

A megnyitandó könyvtárak személyzetével való ellátására pedig rendeztük az egyetemen a már két hete tartó könyvtárosi tanfolyamot, melyet őszre rendszeres könyvtárosképző főiskolává építünk ki.

Ezek az új intézmények első láncszemei egy nagy intézménynek, egy országos könyvtárügyi és bibliográfiai intézetnek, mely a megalkatandó Országos Könyvtárügyi Tanács segítségével lesz az egész magyar tanácsköztársaság könyvtárügyének központi irányítására.

(Vége.)

Vörösőz ezred parancsnokság Nagykanizsa.
1034/1919. szám. 1425

Pályázat.

A nagykanizsai Vörösőz Ezredparancsnokság pályázatot hirdet **hat nyomozó (detektív) állásra.** Pályázhatnak a következő feltételekkel bírók:

- I. Jó irni- és olvasni tudók.
 - II. Több nyelvet beszélők.
 - III. Akik már hosszabb ideje tartózkodnak a környéken s aapos helyi ismeretekkel bírnak.
 - IV. Akik katonai szolgálatot teljesítettek.
- További felvilágosítással szolgál a Vörösőz Ezredparancsnokság toborzó osztálya (Honvéd lakantya.)

Nagykanizsa, 1919. június 4-én.

Konkoly,

Vörösőz ezred parancsnok.

Zalai-Népakarat

AKORAREGGELEI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, ERREI TI TEL-
FONÉS TÁVIRAT
JELENTÉSREKKEK.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohánygyárudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban!

Jól főző szakácsaő,

ki jó fizetésben, kitűnő/bánásmódban, igen jó ellátásban részesítve, de aki főzés mellett a szobalánynak takarításban segítkezik, továbbá

egy szobalány

ugyancsak jó fizetéssel azonnal alkalmazást találnak Budapesten orvos családjánál, amely gyermekkel együtt 3 tagból áll. — Sürgős ajánlatokat a lap kiadó hivatala továbbítja.

Jobb nő, ki önállóan főz, lehet idősebb is. Kis családhoz keresetük. — Cim a kiadóhivatalban. 1413

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Kft. Budapest
Könyv- és papírhatalmárok
BUDAPEST, (Városház tér).

Írodaszerek, üzletkönyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

5542/1919.

Tárgy: Szarvasmarhák vérvizelése elleni védekezés.

Hirdetmény.

Elrendeljük, hogy minden szarvasmarha tulajdonos legelőre kijáró szarvasmarhájáról esténként mikor a legelőre hazaérkeznek, a kullancsokat szedje le, mert ezen kullancsok idézik elő a szarvasmarhák vérvizelését (vérhugyozását) amely nagyobb részfelhullással végződik.

A kullancsokat — mielőtt leszedik, nyerskarbol, terpentín, vagy petróleummal kell még a szarvasmarhákra bekenni, hogy elbóduljanak.

Ezen védekezéssel 15—20 darab szarvasmarhát lehet évenként az elhullástól megmenteni.

Nagykanizsa, 1919. évi április 1-én

Direktórium.

URANIA mozgóképpalota

Szecesszió-ú. 4. Telefon 320

Szerdén, osültörtökön. Junius 4. és 5. é

**Magda Sonja
felleptével!**

A titkok-titka

rejtélyes film-történet 4 felvonásban.

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínház

Szecesszió-ú. 74. sz.

Szerda, osültörtök. Junius 4. és 5. é

Bánya titka

II. rész

dráma 4 felvonásban.

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

HIRDETÉSEK felvételnek

a Zalai-Népakarat kiadóhivatalában

Garamvölgyi és Szemere

dohánygyáruda Nagykanizsa

Alánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivarkés szivarka szópókákat, szivarkés dohánnyárcákat, — levélpapirokat és :: képestlap ujdonságokat. ::

Pontos kiszolgálás!

Bélyeggyáruda!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám
Szerkesztési és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 80.- korona
Fél évre 45.- korona
Három hónapra 28.- korona
Egy hónapra 17.- korona

Letörték a dunántúli ellenforradalmat.

Szabados elvtárs nyilvánkozata a helyzetről. — Statisztika Nagykanizsán. — Le van törve minden vasutas, pótlás és távirat.

A burzsoá-csöcselék megint csalódott. A tegnapi nap megint csak romba döntötte azon reményüket, hogy a Tanácsköztársaság alapjai megingottak. Le van törve az az elég jól megszervezett ellenforradalmi akció, amely azt celozta, hogy megbontsa a Tanácsköztársaság rendjét és visszaállítsa a kapitalisták, a proletárelnyomók uralmát. Nem sikerült ez most és nem fog sikerülni soha sem. Nem fog sikerülni, mert nálunk az észme-igazsága. — Ezzel győztük meg a vasutasait, ott arról, hogy felvezették őket, hogy ők csak eszköz a burzsoa ellenforradalom kezében. Így fogjuk mindig is meggyőzni a kevesebb öntudatra ébredt proletártömeget és nem fogjuk engedni, hogy a burzsoa alttomos áskálódására önmaga ellen szegesse a fegyvert. A tegnapi napot, amelyen sikerült letörni egy messze elágazó ellenforradalmi kísérletet, — amely éppen a proletárállam útjereit: a vasutat kezdte ki, — a Tanácsköztársaság újabb és nagy erőpróbatéjeként ünnepeljük. Az ellenforradalmi kísérlet letöréséről alábbi tudósítást számol be:

Szabados Árpád elvtárs, a Muravonal parancsnokának felhatalma helyettese tegnap délután 2 óraker munkatársunk előtti a következő kijelentést tette:

— Az az ellenforradalmi akció, amely a Dunánál egyes kisebb városokra ki tudta nyitni a császári, az eddigi nyomozások szerinti, Bécsből indult ki, sőt a bécsi vasutasok is szolidaritást vállalt ezzel. Az ellenforradalmi kísérletet leverték el, a mikor a vasutasok kebeléből indították meg akciójukat. Bár maga a tulajdonképeni vasutasosság öntudatos és fegyelmesei proletártömeg, az ezek keretébe számított kalauzok mozgalmat folytán beszélünk ma csak vasutas-sztrájkokról. Ez, a kalauzok, az a kategória, amely a háború alatt drucsempezettel oly mérvű vagyona lett szeri, aminek folytán ezek magukat burzsoáknak érzik és a táncsrendszert érdekeikkel ellentétesnek látják. Ez a kategória háts lábal volt a Bécsből megszervezett ellenforradalmi kísérletnek, amely akkor, amikor látta, hogy a parasztot nem lehet ellenforradalomra bírni, illetőleg a parasztok ellenforradalmi kísérletét mindenütt sikerült letörni, — egy országosan megszervezett testületnek álproletárhoz, a kalauzokhoz fordult. Nem igaz az, hogy a kalauz-sztrájk az egész országra kiterjed. — A ma érkezett hivatalos jelentések szerinti a budapesti vasutasok a Szombathelyről irányított dunántúli ellenforradalmi mozgalmat a legteljesebb mértékben elléti és azt egy egészen elszigetelt ellenforradalmi kísérletnek minősíti, amit különben a felek is igazolnak.

— Szombathelyről és még eddig meg nem állapított helyekről oly tendenciós, hamis tartalmú táviratokkal árasztották el a Dunánál vasut állomásait, amelyek hírel a

valóságot nem fűtők, egymásnak sokszor ellentmondóak és bizonyos zavarok keletkezését és ennek kapcsán az ellenforradalom kialakulásának lehetőségét célozták. A blüncz kezek oly értelmű táviratokat hoztak forgalomba, amelyek szerinti Budapest munkássága is csatlakozott a mozgalomhoz, sőt több helyen a katonaság is. Ezeket a táviratokat a népbiztosok aláírásával látták el, amit által a Tanácsköztársaság megrendelését hivatalos formában akarják terjeszteni. Több ilyen hamis távirat van a kezelm között, amelyek leginkább Kun Béla, Pogány és Garbal elvtársak nevével vannak ellátva és vannak táviratok, amelyeket éppenséggel az én nevémmel láttak el. Eklatáns példája e távirathamisításoknak a tapolcai eset. Amint a *Zalai Népekről* megírta, ott Erdős karhatalmi megbízott a sztrájkoló kalauzokat letartóztatta, amire Garbal és Pogány népbiztosok aláírásával oly értelmű távirat érkezett Erdős elvtársához, hogy a letartóztatottakat rögtön helyezze szabadlábra és a vasutasok ellen további intézkedéseket ne fogantasson. Megállapítottuk, hogy ez a távirat szintén a becs—szombathelyi ellenforradalmi kezeltől ered, mert sem Garbal, sem Pogány elvtársak ilyen értelmű táviratot nem adtak ki, annál kevésbé, mert a tapolcai esetről egyáltalán nem is tudtak.

— A dunántúli ellenforradalmi kísérlet főlétszékében, Szombathelyen, az ellenforradalom kezdeményezői és irányítottai már széttagozottak. Részből a rögtönítélő bíróság véreztet velük, részben megzúrtak, de detektíveink már nyomukban vannak és csak órák kérdése, hogy mely öntudatosul elvegyék. Szombathelyen éppugy, mint a Dunánál összes városokban ma már rend van. Szombathelyen a vasut forgalmat is helyreállítottuk, olyannyira, hogy a Nagykanizsáról tegnap indított személyvonat ellenvonata ma délután már elindult Szombathelyről. A budapesti fővonalon a normális forgalmat teljes mértékben még nem állítottuk helyre, mivel a gaz ellenforradalmi körök több helyen megzúrták a síneket és ennek helyreállításai munkálatai még folynak. Előreláthatólag a normális forgalmat holnap Budapesten is felvesszük.

— Nagykanizsán a hamis táviratok folytán olyan izgatott hangulat keletkezett, amit az ellenforradalom eddigi árnyékban meghúzódó csallóal kamatoztatni akartak. Üzelmeknek legerősebb meggyőződésre kihirdették a statisztikát, amit azokkal szemben, akik kiadott rendelkezéseinket nem teljesítik, munkahelyüket oltahgyták, avagy a munkát tovább nem folytatták, a legkönyörtelenebbül fogunk alkalmazni.

— Az egész Dunántúlon a legnagyobb rend van. A vörös katonaság a frontokon hősiességgel harcol, Budapest munkássága a legteljesebb mértékben szolidaris a Tanácsköztársasággal, tehát a Tanácskormány szilárdan áll. Sőt a földműveltség is engedett eddig tanúsított bizonyos fokig passzív álláspontjából: vármegyénkben az a helyzet, hogy a földműveltség hangulata az eddigi vezérni, Hegedűs és Doupona ellen fordul, akik őket cserbenhagyták és megzúrták. Naponta érkeznek a vármegyét direktó-

riumhoz önkéntes élelmiszerfelajánlások. Ebben annak a jelét látjuk, hogy a földműveltség akkor, amikor izgatott már nem befolyásolja őket, öntudatra ébrednek és belátják, hogy a Tanácsköztársaság, a proletárhaza az ő hazájuk is és az ő érdekeiket is éppugy szemmel tartja, mint a városi proletárokat.

— Végül még csak annyit kívánok megjegyezni, hogy mindazok, akik a Tanácsköztársaság rendjét megbontják, akik a forradalmi kormányzatot parancsai nem teljesítik, akik a munkát abbahagyják, a rögtönítélő bíróság könyörtelenül fel fogja akasztatni.

A Muravonal parancsnoka, és Alsózárvármegye kormányzótanács biztosa tegnap délután a következő parancsot bocsátották ki:

PARANCS.

1. Aki a Tanácsköztársaság rendelkezései ellen van és az általunk kiadott parancsokat nem teljesíti.
2. aki munkahelyét el nem foglalja a rendelkezés teljesítését személt 3 óra belüli rögtönítélő bíróság elé állíthatik.

Nagykanizsa, 1919. június 5. Lukács. Szabados.

Kun Béla távirata Nagykanizsában.

Budapesti. Szabados, Nagykanizsa, Budapestben a nagy győzelmek hatása alatt óriási a lelkesedés. Éppen ezért a derek vasut munkásság a legnagyobb főlháborússal vette tudomásul, az egyes helyeken támadt, félrevezetett és meggondolatlanul indított, de végső sorban ellenforradalmi mozgalmakat, amelyek a vasut forgalom megnehezítését célozták. A proletáris és képviselői tudják, hogy mi az ellenforradalmi aknamunkáról van szó, mely mindenféle neveléses ürlüggyekkel akar tudatlanokat szolgálatába hajtani és így — eltekinve attól, hogy velük szemben a proletárdiktatura vasútként mutassa meg — felszólít mindenkit, hogy minden áhlt ellenére a legnagyobb nyugalommal végezze helyén a munkáját. Gaz hazugság, hogy azoknak bántódásuk esik, akik pillanatnyilag elszegtek szemük elől a proletárbuccalait. Az öntudatra ébredő munkásság maga fogja a rend ellen áskálódókat, ellenségeit, sorából kitaszítani. Egyébként közlöm Önnel, hogy Érsekújvár és Tokal elfoglalása után diadalmasan haladunk előre. Kun Béla a. k.

A kalauzok lebeszántották a sztrájkot.

Nagykanizsa, június 5. Tegnap délután a nagykanizsai állomásfőnök vezetésével egy három tagu vonatkörző deputáló jelent meg Szabados Árpád elvtárs előtt. A deputáló a kalauzok nevében ki jelentette, hogy a sztrájkot vasutasagot bűnbó módon fallították, amire maguk le rájáltak, éppen ezért a sztrájkot rögtön beszüntették, a munkát szonnal felvették és a rendes vasut forgalmat újból megiditák. A vasutasstrájk ezzel teljes mértékben megszűnt. Szombathelyi jelentés szerint a tegnapi Nagykanizsáról Szombathelyre indított vonat oda beérkezett Ma reggel 6 óra 42 perokor Nagykanizsáról Szombathely felé a rendes vonattal megindult. Szabados Árpád elvtárs ki-

jelentette, hogy ma helyreállítják a magyarországi budapesti vonalat is és az első budapesti vonatot már ma utnak le indítják Budapestre. A vonat Indifáának ideje még nincs megállapítva Holnap az állomásfőnökség fogja a budapesti vonatot újból indítani az új idejét publikálni.

A keezthelyi vonalom rend van.

Keezthely, június 5. A vasutasaágnak az a része, amely sztrájkba lépett, ma a sztrájkot beaztánta. A keezthelyi éasz vasutasaág Szabó Lajos elvtára Lukács Gyula kormányzó anóal biztos titára elött kijelentette, hogy hajlandó a munkát azonnal felvenni és a vasuti forgalmat helyreállítani. Keezthelyen rend van. Szabó Lajos elvtára utatlatára a keezthelyi baltonozentgyörgyi vonalon a forgalmat csak akkor kezd meg, ha a budapesti magrongált vonalat már helyreállították.

Később nyert értesülésünk szerint Keezthely és Baltonozentgyörgy között a vasuti forgalom ma délután megindul.

Dnuántul - haditerület.

Szabados elvtárnak, a „Muravonal” parancsnok telhatalmu helyettesének tegnap délután 6 órakor Kun Be a elvtára a következőket telefonálta:

— A kormányzótanács megéasz Dnuántult haditerületnek nyilvánította. A vasútra, postára és távirtdára kimondották az oelrom-állapotot. A kormányzótanács megbásta Samuelly Tibor, Vamtu Károly és Jaucsik Ferenc elvtárakat a sárkúdság intézkedések végrehajtásával.

Legujabb.

Helyreállított a forgalom.

Lapáratkor értesültünk a Mura-vonal parancsnokától, hogy a vasútvonalak már a legteljesebb mértékben helyre vannak állítva és a vasutorgalom úgy Szombathely, valamint Budapest fele szabad. Budapestről csütörtökön délután már két vonatot indítottak Nagykanizsa fele, amelyek reggel fognak Nagykanizsára beérkezni. A Szombathelyi ellenvonat ma este megérkezett Nagykanizsára. — Ugyancsak lapáratkor értesültünk a nagykanizsai állomásfőnök-től, hogy ma pénteken a következő vonatok indulnak Nagykanizsáról:

Szombathelyre indul reggel 5 ó. 42 p.	
Budapestre	8 ó. 38 p.
	10 ó. 2 p.
	11 ó. 07 p.

A Budapestről elindított vonatok ma éjjel 1 órakor érkeztek be Nagykanizsára. Holnaptól kezdve az addigi menetrend lesz újból érvényben.

Válság Versaillesben.

Berlin, június 5. Párisból jelentik: Párisi politikai körökben általános a felfogás, hogy a békekonferencia legválságosabb időpontja érkezett el.

amelyben újból megkezdődik a harc Clemenceau, valamint Lloyd George és Wilson között. A békekonferencia ezen fázisát a németek a legnagyobb figyelemmel kísérik, hogy a fordulatot a maguk javára kihasználhassák. A valószínűség az, hogy Clemenceau engedékenységre kényszerít, ha csak nem nyúl megint olyan kétségbeesett eszközökhöz, mint akkor, mikor Wilsonnal és Lloyd Georgeval közölte, hogy az egész békekonferenciát felbontja, ha a kívánt három szövetségs Franciaország védelmére nem jön létre.

HIRDETÉSEK
fejezetnek
a Zalai Népkarát kiadóhivatalában

Parancs.

A forradalmi kormányzótanács folyó évi 109. számú rendeletével a dolgozók védkötelezettséget rendel el az az évben betöltendő 18-ik életévétől a be nem töltött 45-ik életévig. A fenti rendelet 2. paragrafusa alapján fogantatandó sorozásokra vonatkozólag elrendeljük, hogy az alábbiak sorozása egyelőre csak Budapestben és az országban a Dunán belüli partjain levő még nem szállított területen hajlandók végre. Ezen rendeletnek más területre való kiterjesztése tárgyában esetről esetre történik intézkedés. A besorozottak tényleges katonai szolgálatra való bevonulását külön rendelet fogja szabályozni.

I. A sorozásra kötelesek jelentkezni: a) Mindenki, aki valamely ipari, kereskedelmi, vagy közgazdasági üzemben, vagy hivatalban van alkalmazva, avagy a fenti kategóriába tartozik ugyan, de jelenleg munkanélküli. b) Mindazok a kisbirtokosok, kiskereskedők (szatcsók stb.), akik allandúan nem alkalmaznak fizetett munkesrket. Ez a rendelet a féskolni és középiskolai hallgatókra a fenti korhatáron belül vonatkozik.

II. Sorozásra nem tartoznak jelentkezni: 1. A vörös hadsereg és vörös őrség tényleges szolgálatot teljesítő tagjai. 2. A volt tisztok és tisztjelöltek, mivel sorozásuk marolyamatban van. 3. A kinek a hadügyi népbiztonság által kiállított felmentesük van. 4. Az addigi lajstromozásoknál arcvonalbeli szolgálatra alkalmasnak talált azok a katonailag kiképzettek, akik a tényleges szolgálatra való bevonulásra parancsot kaptak. 5. A kik a lajstromozásnál alkalmasnak találtak, de még katonailag ki nem képzettek, mert ezeknek behívása folyamatban van. Ennelfogva jelentkezni kötelesek azok, akik eddig bármel lajstromozottak és ezeknél a lajstromozásoknál alkalmatlannak találtak.

III. A sorozás végrehajtása Budapestben a központi munkás- és katonatanács útján történik, vidéken pedig a megyei munkás- tanácsok útján. A városokban a városi munkás- és katonatanácsok; b) a járási munkás- és katonatanácsok által.

IV. A sorozások bizottság útján eszközöndők. A bizottságok tagjai: a) Budapestben a központi munkás- és katonatanács által kinevezett elnök és a kerületi munkás- és katonatanácsok részéről kijelölt egy hadviselt sorozóbizottsági tag, egy orvos, aki mellett megfelelő segédszemélyzet működik; b) vidéken egy sorozóbizottsági elnök, akit a forradalmi kormányzótanács megbízottja nevez ki, a helybeli munkás- és katonatanács egyik tagja, sorozóbizottsági tag és orvos, aki mellett megfelelő segédszemélyzet működik.

V. A sorozás egy Budapestben, mint a vidéken ez év június 10-én megkezdendő és ez év június hó 21-én megbaton estéig bejelentendő.

VI. A besorozottak bevonulásáról kellő rendelettel fog intézkedés történni, de minden egyes arcvonalbeli szolgálatra alkalmasnak minősítettnek készen kell állnia arra, hogy a tényleges katonai szolgálatra való behívása legfrüvdebb időn belül meg fog történni.

VII. A felmentésekre vonatkozóan a 140.997. számú rendelet érvényes.

VIII. A sorozások befejezte után a magyarországi Tanácsköztársaság minden dolgozó tagja 18—15 életévig, vagy tagja a vörös hadseregnek, illetve a vörös őrségnek, vagy a hadügyi népbiztonság által kiállított (enyképes felmentési igazolvánnyal rendelkez, vagy pedig sorozási igazolvánnyal bír. Aki tehát a parancsban foglalt fenti igazolványok egyikével sem bír, az sorozási kötelezettségének nem tett eleget és forradalmi törvényszék elé állítatik.

Budapest, 1910. június 5.

Hadügyi népbiztonság.

Szolidaris az antant munkásság.

Páris, június 5. Milánóban néhány nappal eselőt tartott esocialista értekezleten Angli a Oroszország és Franciaország rai káris munkásképviselei lhatározták, hogy ha e

három ország beavatkozna Oroszország ellen akkor

mindhárom ország munkássága szonnal sztrájkba lép.

Tíz napon belül Párisban újabb értekezlet fognak tartani, amelyen a munkásság meg fogja beszélni a sztrájk törvét. Az addigi terv szerinti

egyelőre két napos sztrájkot rendeznek csupán. A francia vasutasság elhatározta, hogy a vasuti forgalmat azonnal besztinteti, ha Oroszországba szánt csapatok szállítására szőlítanak fel őket.

Moszkva, június 5. A kommunistákból alakult első nemzetközi ezred Csornij-Osztrovánál megverte az ellenséget. A tekintélyes szákmányban szerepel 6 gépfegyver, egy teljes tüzerűteg és 120 lö.

A szent magántulajdon és a drohobyci petroleum.

A szent magántulajdon névében folytatják világszerte a legkiméletlenebb harcot a szocialista társadalom ellen. A fehér gárdák kezébe a magántulajdon visszaszerzésének reménye adja a fegyvert. A szomszédok és a megszállt területek kapitalistái ezért reszkeinek egy a forradalmi „járvány” továbbterjedésétől, mert a megmentett és kicsempészett vagyon firogna veszedelemben, ha ott is uralomra jutna a proletariátus.

De hát valóban olyan szent-e, olyan sérthetetlen-e a kapitalizmus számára a magántulajdon, mint most hirdeti, amikor az új társadalommal áll szemben? A kapitalizmus a tőke, a vagyon védelmére fogott össze a tanácsköztársaságok ellen: a román, a cseh, a szerb és az oroszok ellen támadó longyel hadsereg. Ez a longyel hadsereg elfoglalta Galiciában Drohobyc vidékét, ahol a változatosság okáért az ukrán kapitalistákkal harcolt. Drohobyc vidékén tudvalevően hatalmas petroleumforrások vannak, — s a longyellek legelső dolga volt, hogy ezeket a petroleumforrásokat lefoglalták. Elkobozták nemcsak magát a petroleumot, a terméket, hanem a vállalatokat is, a német, az osztrák, a magyar, az amerikai és olasz részvényesek, nagyitókések tulajdonát.

A háboruban számtalanszor láttuk, hogy a magántulajdon szentségéről, a kapitalista hadviselőkhöz végleg megfeledekettek. Erdőket taroltak le, földeket pusztítottak el, a vetéseket learatták: senkit sem kérdeztek, kinek okoztak kárt. — Míg a kapitalista militarizmus világháboruja dult, addig lepezetlen cél volt minél többet megszerezni, kisajátítani, kárpótálás nélkül elvenni az „ellen-séges vagyonból”. A magántulajdon nem szent addig, míg „egymásközt” harácsolnak azok, akik úgy vélik, hogy egyedül nekik van joguk a termelőeszközökhöz. Ezek az önérzetes emberek, a kapitalisták, csak akkor eszméltek rá a magántulajdon szentségére voltára, midőn a proletármozgalmak mindnyájuk tőkéjét egyformán fenyegették. De innen nem lehet olyan erős a nemzetközi félelem a nemzetközi proletármozgalmóltól, hogy a kapitalizmus ledelni igyekezzék rablási harácsolási vágyat. A szocialista állam elveszi a magántőkét és a dolgozók összességének rendelkezésére bocsátja. A longyel kapitalisták egyszerűen ráteszik a kezüket a magánvagyonra azon a oimen, hogy az „idegenké” és

abból a célból, hogy saját földjükön megakadályozzák a kizsákmányolást.

Hol van hát a kapitalista társadalomban a magántulajdon szentsége? — A más tulajdona már nem szent, csak a saját vagyont, a saját löke. S ez az elmélet nemcsak a kapitalista állam cselekvésének rugója. — Más üzletét konkurrencián említeni, börtön elvinni a más vagyont, sőt kártyán elszedni a más földjét, birtokát, mindez békésen megfér a kapitalista morállal. A csődbement üzletemberért, a lecsúszott bíránerért, a végzett földesúrról nem fáj a gazdagok leje. A miénk sem fáj, — de nem fáj most sem, midőn nem egyesek, hanem az egész kapitalizmus asódtömegét likvidálják.

Rendelet.

Mindazok, akiknek fegyver, vagy más katonai felszerelési tárgy van birtokában, ha ezen tárgyak tartására engedélyük volna is, kötelesek ezeket kivétel nélkül 24 órán belül a vörös őrség parancsnokságánál beszolgáltatni. Ez a rendelet a vörös katonaságra és a vörösőrségre nem vonatkozik.

Nagykanizsa, 1919 június 5.

Direktórium.

HIREK.

1919.

június

6

Péntek

N A P T Á R
A nap két 4 óra 05 perc.
kor. nyugszik 7 óra 50-perc-
kor.

A hold két d. u. 1 óra 02
percek. nyugszik éjjel 12 óra
17 percek.

FELHÍVÁS! Azon vasutasok, kik munkájukat beosztották, a „Parancs” című felhívás alapján haladéktalanul szolgáltatniuk kell a vasúti hatóságoknak. — A választott bizottság.

A tegnapi egybehívott városi Intézőbizottsági ülés ma, pénteken délután 3 órakor a városházáig kistermében tartjuk meg. A munkás, katonai és paraszti bizottság ma, pénteken a városházánál a kistermében este 7 órakor lesz. Mindenki köteles megjelenni. — Direktórium.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Előnyomulásunkat Léván és Érsekújváron túl folytatjuk. Zólyom, Kassa és Sátorajuhely irányában lért nyertünk. A csehek eközösödött ellentámadásait a Sajó és a Hernád völgyében kiváló csapataink felfogták. Páncélonaink újabb nagyszerűen megoldották a rájuk bízott feladatokat. Különös elismerés illeti meg az Arad 1. és az Arad 8. számú páncélonaink prolektárait. A többi harcstéren nincs újság.
Hadsergőparancsnokság.

Megalakult a rögtönítélő bíróság. A nagykanizsai rögtönítélő bíróság tegnap délután megalakult. A rögtönítélő bíróság tagja *Vassák, Kócsa* és *Siehermann* elvtársak voltak.

Samuelly népbiztos utban van Nagykanizsára. A Muravonai parancsnoksághoz érkezett jelentés szerint *Samuelly* Tibor népbiztos elvtárs egy rögtönítélő bírósággal utban van Nagykanizsára. A szolnoki rendőrség *Vantus* Károly népbiztos elvtárs társaságában jön le Nagykanizsára.

A forradalmi törvényszék lételet. A nagykanizsai forradalmi törvényszék, amely tegnap *Szenes* Dező elvtárs elnökeletével *Kócsa* József és *Vassák* János elvtársak voltak részt, délelőtti ülésén a következő ítéletet hozta: *Fintér* Ferenc 20 éves börtön és egy évi fogházra és kényszer-

munkára, — *Csereanyás* Istvánt és *Heman* Antal murárákat lakosokat lopás miatt 4—4 havi fogházra, — *Cuk* Ferencné murárákat lakosok orgazdaság miatt 3 havi fogházra (egy évi felfüggesztéssel), — a Tanácsköztársaság gyalazása, illetőleg testi sértés miatt *Zimmerman* Józsefet 28 napi fogházra, *Zimmerman* Ferencet pedig 2 hónapi fogházra ítélte. — *Dolán* *Ujvári* Géza és *Ferenc* György nagykanizsai, valamint *Hajdu* József, *Fekete* Ferenc és *Sneif* György kiskánizsai lakosok büntünye került tárgyalásra. A vád az volt ellentük, hogy dr. *Hegedűs* György kiszabadításának elősegítésével ellenforradalmi mozgalom részesei voltak *Boródy* vádbiztos vád- és dr. *Gärtner* Antal vádbeszéde után a forradalmi törvényszék *Ujvári* *Özöd* ellenforradalmi bűncselekményben bűnösnek mondotta ki és 10 évi fogházra ítélte, amelyet azonban egy évi próbaidőre felfüggesztett. A törvényszék a többi négy vádlottat felmentette és mindnyájuk azonnali szabadszabadságát is elrendelte. Az ülés *Kócsa* elvtárs azon szavaival végződött, amelyben a szabadszabadság helyzeteket óva intette attól, hogy újra ellenforradalmi akcióban vegyenek részt.

A hadügyl népbizottság felhívja a vörös hadsereg különféle alakulatainál beosztott tüzéreket, akik negyvenkettes és harmincnyolcas tarcnoknál, harmincfeles és huszonegyes mozsarnoknál, tizenötös autótárcnoknál és autógépjármű szolgálatát, hogy a hadügyl népbizottság 10271. eln. 6. számú rendeletére való hivatkozással kérjék fölöttes parancsnokságuknál a budapesti vörös néző tüzérszázalához (Sorokszári-ut 139.) való áthelyezését.

Ady-hangverseny. A nagykanizsai állami főgimnázium *Ady* Endre emlékszórára 1919. június 7-én este 8 órakor a színházban hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Nyitány a „Vindsoni vig nék” c. operához *Nicolaitól*. Előadja a főgimn. vonós- és fuvózenekar. 2. *Ady* Endre emlékezete, felolvasza *Klein* *Andor* 8. o. t. 3. A *bar* *Silcher* *Prigvestól*, énekli a főgimn. vegyeskar. 4. *Ady* Endre költeményeiből szavai *Svasztits* *István* 8. o. t. 5. *Intermezzo* a „*Parasztbocsi*”-ből *Mascagnitól* előadja a főgimn. zenekar. 6. *Internacionale*, a főgimn. zenekar kísérete mellett énekli a főgimn. vegyeskar. 7. *Nyírfa* a mezőn, orosz táncdal, énekli a főgimn. vegyeskar. 8. *G-dur* szimfonia *Haydn*-tól, előadja a főgimn. vonós- és fuvózenekar. 9. *Rákóczi induló*, a főgimnáziumi zenekar kísérete mellett énekli a főgimn. énekkar.

Bevonják az Osztrák-Magyar Bank összes pénzjegyeit. Budapestről jelentik: A Magyar Tanácsköztársaság Kormányzatánca június 4-i ülésén elhatározta, hogy miután az Osztrák-Magyar Bank szabadszabadság 1919. december 31-én lejárt, az Osztrák-Magyar Bank jegyeinek fokozatos bevonását már most megkezdte. A Tanácsköztársaság ezzel az elhatározással pénzügyi politikáját teljesen függetleníti a körülötte levő kapitalista államoktól. Az Osztrák-Magyar Bank jegyeinek forgalmában az utóbbi időben beállt anarchia így a kék és fehér pénznek ellenforradalmi céllal, teljesen okátalan megkülönböztetésből származó üzérkedés sűrgőssé teszi az Osztrák-Magyar Bank jegyeinek amugy is szükségessé vált kicserélését. A Kormányzatánca rendelete értelmében elsősorban az 50, 100, 1000 és 10000 koronás bankjegyek kerülnek ki a forgalomból. Ezek a bankjegyek 1919. június 30-án tul fizetési eszközül nem használhatók, azonban bármely pénzügyi intézmény vagy a postatakarékpénztár közvetítő helyeinél 1919. augusztus 31-ig minden levonás nélkül átcserelehetők a forgalomban megmaradó régi és a forgalomba kerülő új pénzre. A 10 és 20 koronás bankjegyek 1919. július 31-ig maradnak forgalomban. Beváltásuk, illetve átcserelelésük szintén további két hónapig, tehát 1919. szeptember 30-ig tart. Az Osztrák-Magyar Bank többi jegyei, tehát az 1, 2, 25 és 200 koronások 1919. december 31-ig maradnak forgalomban és 1920. február 28-ig cserélhetők át. Az év végéig tehát a Magyar Tanácsköztársaság területén csak a Magyar Tanácsköztársaság pénzei lesznek forgalomképesek. Egyelőre a postatakarékpénztár 5 koronás pénzjegyein kívül a 10 és 20 koronás pénz-

jegyek előkészítése van folyamatban. Ezek a pénzjegyek már néhány héten belül forgalomba kerülnek. Az új egyenes pénzrendszer gátat fog vetni az utóbbi időben nagy mértékben előállott visszaállításnak és meg fogja szüntetni azt a teljesen érthetetlen és rendkívül sok nehézségeket okozó anomáliát, hogy — dacára annak, hogy a forgalomba hozott kisebb pénzjegyek száma napról napra több és rendezettségletlenségesen meghaladja, mégis — a kisebb bankjegyeket valóssággal elrejtik, lezárják. Az Osztrák-Magyar Bank jegyeinek bevonásával az Osztrák-Magyar Bank szerepe a Tanácsköztársaság területén teljesen megszűnik és az év végéig az Osztrák-Magyar Bank feloszol.

Ujabb bonyodalmak a rétosztás körül. A nagykanizsai fődműves rokkantak deputációja tegnap panaszal fordult a direktóriumhoz és előadta, hogy a kanizsai rétkor mai felosztását sérelmesnek találják magukra, mert az ő részükre a legsilányabb rétet jölülék ki. A direktórium méltányolta a fődműves rokkantak panaszát és a rétosztás módosítását végeztet ujjabb értekezletet hívott egybe, melyet a városháza tanácstermében e hó 7-én délelőtt 10 órakor fogtak megtartani.

Rendőri hír. Tegnap délután ismeretlen tettes vakmerő betörést követett el a Sugár-ut 2 szám alatti cipészüzletben. Amikor legelőször jártak az utcán, felkiszélték *Malaker* György cipészüzletét és onnét nagyobb mennyiségű pénzt és több értékes tárgyat vittek el. A betörést csak az ebédjéről visszatérő *Malaker* György vette észre, aki visszatérve meglepetve tapasztalta, hogy az üzlet ajtaja, amelyet távozása előtt bezárt, fel van szedve és az üzletben minden össze-vissza van dobálva. A betörő felkiszéltette a fiókokat is, ahonnt 50 drb. 100 koronást, 15 drb. 50 koronást, 80 drb. 20 koronást, 5 drb. 10 koronást, 8 drb. 200 koronást és 9 drb. 25 koronást, összesen 9225 koronát vitt vagával. A vakmerő betörő magával vitt még több páncélonait és fegyvereket is. Ugy, hogy *Malaker* kora körülbelül 15000 koronára rug. A vörösőrség a nyomozást megindította.

A tafelepi munkások majálisán a sorsoláson kihuzott számok közül a következő számokra esett nyarományok nem vettek még tel. 10, 47, 56, 68, 93, 142, 151, 154, 104, 100, 205, 240, 277, 279, 286, 389, 363, 374, 397, 405, 411, 428, 447, 448, 449, 457, 461, 469, 501, 517, 549, 575, 581, 613, 677, 686, 712, 715, 726, 729, 742, 744, 766, 764, 808, 825, 826, 831, 854, 862, 869, 875, 877, 897, 900, 914, 942, 947, 948, 955, 959, 980, 961, 969, 971, 978, 982, 985, 1000, 1002, 1025, 1038, 1061, 1065, 1066, 1081, 1094, 1096, 1097, 1117, 1126, 1128, 1133, 1134, 1138, 1140, 1142, 1143, 1148, 1154, 1160, 1162, 1170, 1175, 1176, 1186, 1187, 1475, 1548, 1557, 1572, 1581, 1707, 1709, 1744, 1746, 1752, 1795, 1912, 1913, 1928, 1933, 1935. A nyerőszámok tulajdonosai 8 napon belül az Eljémezési Hivatalban jelentkezhetnek a nyert tárgyak átvételé végett. Későbbi jelentkezések nem vétetnek figyelembe.

Gunnar Tolnaes néh. *Pajlandor* művészi letetményese s a mozi jelenlegi legnagyobb bonvivánja játsza a főszerepet abban a remek drámában, a melyet az *Uránia* ma pénteken, szombaton és vasárnap mutat be, s a mely a film-művészet atraktívival van tele.

Pártügyek.

Vas- és témmunkás szervezet felhívja azon tagjait, akik a vörös hadseregben szolgálnak, a régi Munkásokon nagytermében jelentkezzenek a munkabér megállítását végeztet jelentkezni lehet ma és holnap délelőtt 9-től 12-ig és délután 5-7-ig. *A. Vesszős.*

A nők szabadszervezete felajánlja a harmados kukorica földre jelentkezni tagjait, hogy szombaton délután 6 órakor jelenjenek meg a Kaszinó helyiségébe.

Hím munkások és díák elvtársak! Folyó hó 7-én este 7 órakor gyűlést tartunk a városháza közgyűlési termében. Valamennyien ott legyenek!

A könyvpiac és a közkönyvtárak.

A könyvkiadást szocializáló rendelet és a Népgazdasági Tanács legutóbbi rendelete a közkönyvtárak könyvvásárlásának jövőbeli biztosítását igen hatályos intézkedésekkel teszi lehetővé. A könyvtárak a proletárállamban, nem mint azelőtt, utolsó sorban szegyenkező koldusvásárlók, hanem privilegizált vásárlók lesznek. Ezeknek az intézkedéseknek céljairól és értelméről Köhalmi Béla elvtárs helyettes könyvtárügyi megbízott a következő felvilágosításokat adta:

A könyvtárügyi megbízottak hivatalát április óta valóságos ostrom alá fogta a könyvtárak felállítása ügyében járó elvtársak és lovélbeli kérések tömege. Olcsó és népszerű módszer lett volna ezeknek a kéréseknek nyomban eleget tenni, rendszertelen könyv-összgyűjtésekkel, sőt általában össze-csapni a könyvtárak anyagát és hamarosan átadni azokat a közhasználatnak. — Ezen a módon Budapesten és elszórtan a vidéken volna már vagy 25 újabb törpekönyvtárunk, olyan, milyent a régi rendszer százszámra vetélt el. Erőnknek ez a szétforgácsolása könnyű és gyors sikereket hozott volna, de ha így jártunk volna el, nem tudtuk volna megalapozni egy olyan központi intézetnek a létét, amely a közkönyvtárak ellátását a könyvtámasztó sarokvastól a könyvekig egységesen és központilag biztosítaná. Ilyen intézmény létrehozásától a régi könyvtárpolitika teljesen megfeledezett, így történetesen azután, hogy a magyar könyvtárügy a proletárfelforgató beköszöntővel nem támaszkodhatott olyan könyvtári szerve, melyre ezt a feladatot rábízhatta volna, melyet a régi saugori könyvtárpolitika letűntével nagyszabásúvá kiábrított volna. A magyar közkönyvtárak központosított ellátását előbb a semmiből meg kell teremteni, még mielőtt tulajdonképeni könyvtárakról szó lehetne, mielőtt az egyes — bármily sürgős és bármennyire jogosan túrelmetlen — kéréseket teljesíteni szabad volna. Ha gyengeségből engednénk az időnek és erőnknek, ezekből az alapozó munkáknak szentelt hetekben arra pazarolnók, hogy apró és túrelmetlen könyvtárhozágokat csilapítsunk, higgyék meg a munkánkat távolról szemlélő elvtársak, katasztrófa érné a magyar könyvtárügyet.

A jó magyar könyvanyag kipusztulóban van. A könyvkiadók készletei kimerültek és legjobban kiporítottak, legjobban pusztítottak az a rendszertelen könyvvásárlás, amely az utolsó pár hónapban mániává fajult, úgy egyesek, mint testületek részéről. A jó magyar könyvekből — mert ez kis profitilohetőséget biztosított a banktőkének — keveset nyomattak a kiadók, ezek némsokára ritkaságok lesznek, de ha itt gyökeres és alapvető intézkedések nem történtek volna, némsokára minden könyv ritkasággá vált volna.

Ezeknek az alapvető intézkedéseknek a könyvkiadást szocializáló rendelet adott lehetőséget, melyet még kellő időben adott ki a közoktatásügyi népbiztoság. A könyvkiadást szocializáló rendelet alapján beszo-galáltatott leltárak egy példányát a könyvtárügyi megbízottak kapták kézhez oly célból, hogy a meglévő könyvkészletekből a közkönyvtárak könyvszükségletét biztosítsák. mielőtt a

könyvpiac újból megnyírnék, s mielőtt a rendszertelen, mohó és manikus könyvvásárlás könyvtárak alakításának minden tervét megakadályozhatná a könyvkészletek felhabzolásával.

A másik intézkedés a leltározás tartamára lezárt sortimentek és antiquáriumok csak 10 példányon felüli készleteiket tartoztak leltározni. De éppen az ezen aluli készlettel bíró könyvanyagot fenyegette leginkább a mohó könyvvásárlás és ezért a könyvtárügyi megbízottak intézkedése a zárvtartás ideje alatt négy — egyenkint 6—8 tagu — könyvtári szakmunkásokból álló bizottság járta be a könyvkereskedéseket és azokban a külföldi és magyar sortiment anyagot és antikváriákat kiválogatta.

A kiadók leltárai alapján lefoglalt közkönyvtári célra jónak tartott anyagot (mert csak a legjobbat használhatjuk,) művenként 500—1000 példányban és a sortimentereknél összeválogatott könyvanyagot a volt központi zálogház emeleti raktárjaiban gyűjtjük egybe s ezzel megkezdjük működését a Közkönyvtárak gyűjtő és elosztó telepe, mely mostantól fogva a magyar könyvtárak mindennemű anyagi szükségletének központi biztosításával is foglalkozni fog.

A Telepen gyűjtjük egybe a friss könyvanyagot kivül a szocializált egyesületek gazdálattanná vált könyvtárait, veszélyeztetett és elhagyott magánkönyvtárak anyagát és itt fogjuk berendezni a közkönyvtárak értékes dupliumanyagának központi értékesítő osztályát is.

A Telep raktárai a Lónyay- és Kinizsi-utcák sarkán levő nagy központi zálogházi épület III. IV. V. és VI. emeletén lesznek (a második emeleti raktár a Szellemi Termékek Országos Tanácsának terjesztő osztályáé), amelyek mindegyike egyenkint egy millió kötet befogadására képes, s amelyhez megfelelő teherlift szolgál. Sajnos, nincs négy millió jó, magyar könyv, mert ennyit is el tudnánk helyezni ezekben a raktárakban. Ez a Telep lesz a megalakítandó Magyar Könyvtárügyi Intézet könyvrezervoárja és központi ellátó szerve.

Vörösr ezred parancsnokság Nagykanizsa.

1034/1919. szám.

1425

Pályázat.

A* nagykanizsai Vörösr Ezredparancsnokság pályázatot hirdet **hat nyomozó (delektiv) állásra.** Pályázhatnak a következő feltételekkel bírók:

- I. Jó írni- és olvasni tudók.
 - II. Több nyelvet beszélők.
 - III. Akik már hosszabb ideje tartózkodnak a környéken s alaps helyi ismeretekkel bírnak.
 - IV. Akik katonai szolgálatot teljesítettek.
- További felvilágosítással szolgál a Vörösr Ezredparancsnokság toborzó osztálya (Honvéd laktanya.)

Nagykanizsa, 1919. június 4-én.

Konkoly,

Vörösr ezred parancsnok.

Prima papírpár: minden vasalásban kapható Fischei Fülöp Fiai cég-nél, Nagykanizsán.

URANIA mozgóképpalota

Magyar-ú. 4. Teljes 200

Péntek, szombat, vasárnap. Junius 6., 7. és 8. an

Gunnar Tolnaes

a világhírű dán művész főszerzőjével!

Az álmolovag

egy szerelem története 3 felvonásban, szenzációs attrakciókkal!

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Eltáadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínpad

Szerecs színház, Telefon 74. 77.

Szerda, oszútrétök. Junius 4. és 5-én

Bánya titka

II. rész

Dráma 4 felvonásban

Eltáadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Fuvaros kerestetik

Nagyobb mennyiségű tűzifa beszállítására. Ajánlkozók sziveskedjenek a Naptakaróképzárnál jelentkezni

Garamvölgyi és Szemere dohánygyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hűvelyeket, szivarka papirokat, szivarkés szivarka szappánokat, szivarkés dohánylárcókat, — levélpapirokat és képeslap ajdonségokat.

Pontos kiszolgálás!

Bélyegáruda!

Zalai-Népakarat

AKORAREGGELE
ÓRÁKBAN JELENIK
MÉG, ERÉTELEI TELE-
FONÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKELE

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohánygyárudában

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Felelős: ...
Munkaadók és munkások: ...
Nagykanizsa, Magyar-ut 4. szám
Előfizetési és hirdetésügyi
teljesítmény 78. Nyomda 112.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre ...
Fél évre ...
Három hónapra ...
Egy hónapra ...

Munkaadók! Elvtársak! Katonák!
Ma délelőtt 11 órakor a város háza előtt nagy négyüldést tartunk. Tárty: A politikai helyzet. A napirendet Budapestről kiírdótt elvtárs fogja ismertetni. **A NAGYKANIZSAI SZOCIÁLISTA PÁRT TITKARSÁGA.**

A vidéki munkástanácsok szerepe a főváros élelmiszerében.

Az ötesztendő imperialista rahlóháboru élelmi krízisbe sodorta Európát. Ha nem is szókimondottan éhínség, de szükség, nélkülözés mindenhol van. Nincs ma Európában egyetlen város, de különösen nincsen főváros, ahol a lakosság többé kevesebbé ne szenvedne az élelmi krízis folytán.

Aki tehát csak egy kicsit is tisztában van ezzel, az nyugodtan viseli ezt az átmeneti állapotot és izgalmas, meg sopánkodás helyett olyan eszközök után kutat, amely ezt az elkerülhetetlen élelmiszerkrízist minél türelmebbé és minél rövidebbé teszi.

E helyett azonban azt tapasztaljuk, hogy éppen felelőtlen elemek a nélkülözésekre a proletárdiktatúrát teszik felelősé.

Még hagyján, ha ezt a burzsoázia teszi, ha a cselédruhába ültözött burzsoá hölgyek az ácsorgók közé vegyülve a proletárazsonyok között teszik ezt, de szomorú és sajnálatos esemény, ha a szervezett munkás mond olyat, hogy az éhségnek a proletárdiktatúra az oka, hogy csak békekellene kölni az antanttal és mindjárt volna élelmiszer bőven. Eltekintve attól, hogy az antanttal költői béke a magántuldon visszaállítását, a régi rabzolgaság, kiszákmányolás és elnyomaiás jármái jelentés, "ostoba" feltevés az egész, "mert Bécs és Prága proletáriátusa dacára az antanttal való békes viszonyának, aránylag jobban éheznek, mint Budapest munkássága.

Aki a moszkvai és pétervári munkásságnak az 1918. évben a nélkülözéssel vívott hőies harcát ismeri, az nyugodtan állíthatná, hogy Budapest dolgozó munkássága ma még nem éhezik. Pétervár és Moszkva munkássággal hónapokon keresztül egy negyed font lekete árpallistából készült kegyeret kaptak abban az országban, amely a háború előtt Európa magtárja és valódoság bibliai Kánaán volt.

Budapest proletáriátusa még nem éhezett és helyes, észszerű elosztással nem is fog éhezni. Az élelmiszer krízisen segíteni kell és segíteni is lehet. Sokan azonban úgy vélnék segíteni ezen, hogy szabad utat kell engedni a vidékre és hozzon mindenkit onnan annyi élelmet magával, amennyit tud. Ez azonban nemcsak hogy nem enyhíti Budapesti dolgozóinak az éhségét, hanem egészen fozozza.

Kik mennének élelmiszerért vidékre? A szabad idővel rendelkező, a természetben el nem foglalt munkásruhákba ültözött burzsoák és a közepes jóléthez szokott éhezni nem tudó és nem akaró kispolgári elemek. Ezek felszerelik magukat batyúval és viszik a fahémenőt, ruhát és "kék"-pénzt feljára és becserelik élelmiszere. A falusi termelők látna a nagy kereleket, felverik az élelmiszereket dráii, lehetetlen uszoraára és eszük ágában sincs a piacra kivinni készleteiket,

még kevésbé a közellátási hivatalnak rendes áron eladni, vagy ipari és gazdasági cikkekre becserelni.

Ezen az uton egynéhány ezer ember hozzájut ugyan élelmiszerhez, de a munkások, akik a gyárakban, a műhelyekben, a munkánai vannak elfoglalva, továbbra is csak a rendes adagok mellett szikkolódnek. Csak szemforgatás, vagy hazabeszélés ezt az állapotot megoldásnak nevezni.

A megoldás egyetlen módja, az élelmiszerek szerves behozatala és szerves elosztása. Maódnunon semmit se szabadjon behozni a fővárosba. Ha nélkülözni kell, ha tényleg nehéz napok várnak reánk, nélkülözni mindenki egyformán. Amil pedig be tudnak hozni vidékről, abból egyformán részesedjen mindenki, legelőszörban azonban a dolgozó munkásság. A vidéken van még élelmiszerfőlételeg bőven. A vidéki munkástanácsok feladata, hogy ez az élelmiszer ne uszora áron idáncereskedők és batyusok kezébe kerüljön, hanem a közellátás közegein keresztül maga a proletáriátus öszszesége jusson hozzá jóakaró türelmes oktatással rá kell venni a falut arra, hogy neki erkölcsi és becsületbeli kötelessége a főváros proletáriátusát ellátni. Nem véheii magára egyetlen gazdálkodó, egyetlen földművesegény sem, hogy mindnyájunk felszabadulásáért, a mindnyájunk közös földjéért a frontokon hőiesen harcoló katonáink gyerekeit és asszonyait nyomorogtának, éhezzenek akkor, amikor nekik a falunak feleslege van mindenképp.

A fővárosi proletáriátusa a gyárakban és műhelyekben a vidék részére termel. A ruha a cipő, a szerszám, a gép, mindaz, amit mi illi gyártunk, nemcsak a miénk; abból a vidéknek is készül. De mi nemcsak a cseredru logán kérlünk élelmet, hanem a testvérség és szolidaritás jogán is. Jogunk van követelni is, mert nemcsak a fővárosi proletáriátusnak érdekében harcolunk. Harcolunk, szenvedünk az egész ország dolgozóinak felszabadulásáért.

Semmi kétség az iránt, hogy a terme

lőszövelkezeiben tömörült földművesegények ezt megérik. A 100 holdig rendelkező gazdálkodók pedig meg fogják érteni, ha a vidéki munkástanácsok előadások, gyűlések és értekezletek keretében ezt megmagyarázzák nekik. Ahol a föld szó nem használ, ott a diktatúra eszközeire kerül a sor. Magdunon "kék pénzért", vagy árúért senkinek sem szabad eladni semmit. Az olyan gazdálkodó, akiről a munkástanács megállapítja, hogy van feleslege és a közellátás utján a főváros éhezó proletáriátusának még sem ad semmit, az ne kapjon semmiféle ipari cikkel, olyan pedig, aki inkább elhagyja puszititit az élelmi felesleget, vagy szantszándékkal elpusztítja, attól erőszakkal el kell venni és forradalmi törvénszék elé kell állítani. Az ilyen emberrel szemben maga a harcoló proletáriátus, maga a földművesegényesség fogja a hatalmát érezni. Budapesti forradalmi proletáriátusa, a frontokon győzelemről győzelemre haladó katonáink nem fogják elünni, hogy a falu kiéhezetelessel veszélyeztesse azt a szent ügyet, amelyért ők a vérüket áldozták.

Budapesti munkásságának, a frontokon harcoló munkások asszonyainak, gyermekinek élelmezése a vidéki munkástanácsok kezében van. Becsületes tőakarattal, kellő eréllyel simán fogják elintézni az egész kérdést. Nem kételkedhetünk abban, hogy a falu kellő kioktatás után segítségére siet annak a városi munkásságnak, amely megszabadította őt a fejezők és szolgabírák uralmától, az adót behajló dobszót, a kisbirtokos házát, földjét licitáló végrehajló és az amerikaijárás kínos rémlettől.

A vidéki munkástanácsok jól értesétek meg földműves testvéreinkkel, hogy minden adag élelmiszer, amely szervesen, a közellátás közegein keresztül jut a fővárosi proletáriátushoz, erőssil egyeztet a dolgozók hatalmát ebben az országban, egyben pedig közelebb visz bennünket a világhorradalomhoz, a világhorradalmi végleges felszabadulásához.

Rabinovics József.

A bolsevizmus diadalmas előnyomulása.

Üdvözlés Bécs fegyveresen törtétt proletárságához.

Budapest, junius 6. Kun Béla külügyi népbiztos elvtárs a tegnapi bécsi fegyveres tüntetésekkel kapcsolatban a következő üdvözlő táviratokat küldte Bécsbe:

A kommuniszták német-osztrák pártjának.

Örömmel értesültem tegnapi tüntetésükről, amelynek sikeréhez az önk felvilágosító munkája kétségkívül sokban hozzájárult. — Büszkék lehetnek az elért eredményre. Az önk hatalmában áll most, hogy minden verontás nélkül kikiáltassék a német-osztrák proletárság diktatúráját. Meghátárláii nem lehet. Éljen a kommunista Internacionale! Éljen a világ proletárságának forradalmi egységes frontja. Kun Béla, külügy népbiztos

A népszerűség parancsnokságnak

Bécs.

A legnagyobb együttérzéssel figyeljük az önk hőies harcát a burzsoá ama kíséreléivel szemben, amely ki akarja kezékből csavarni azt a fegyvert, amellyel meg akarják és meg tudják akadályozni, hogy a munkásság továbbra is a kapitalizmus igájában

maradjon. A dolgozó nép billencei megfuzlak, azonban ez is több, mint amennyi a burzsoának teltszene, mert a burzsoa vissza akarja állítani a régi uralmát és lehetetlenné akarja tenni, hogy a dolgozók felküzdjék magukat. Tegnapi fegyveres tüntetésük olyan dicsőséges küzdelem kezdete volt, amely csak az önk győzelemével végződhetik. Joggal bizom abban, hogy a nemzetközi forradalmi proletáriátus nem hagyja cserben önöket, de ne feledjék el, hogy ha forradalmi cselekvést várnak másoktól, önéknak kell jó példával előjárniok. A tegnapi tüntetés a német-osztrák proletáriátus egységes cselekedete, amely csak azért lehet egységes, mert a munkásság csak a forradalomban alkothatja meg egységes frontját és ezt az egységes frontot meg is fogja őrizni. A forradalmi lettek után továbbra így is kell előhaladni. A mai helyzet már tarthatatlan. A kapitalizmus nem uralkodhatik tovább a dolgozók tömegein és nem is szabad tovább uralkodnia. Minél később veszik kezükbe a hatalmat, hogy az új társadalmi rend megalkotását átvegyék, annál nagyobbak lesznek azok a rombolások, amelyet a kapitalizmus véges, annál nehezebb lesz az átmenet az önön- számára a szocializmusba. Az idő

sürgöt tehát. Eljen Német-Ausztria felfogy-
vert proletársága! Le a nemzetközi kapita-
lizmussal! Eljen a nemzetközi világforra-
dalom!

Kun Béla.

As ukrán tanácskötársaság az egyeségei forradalmi frontért.

Budapest, június 6. A M. T. I. szakra-
tárvata szerint Rakovszky ukrán népbiztos
a következő táviratot küldte Kun Béla elvtársnak:

— A nagy ukrán végrehajtó bizottság
június 6-iki ülése a kielői szöveget képviselő-
lének, a szakszervezetek, gyárak és üzemi-
bizottságok képviselőinek és több mint ezer
munkásnak jelenlétében elhatározta, hogy üdvözlőt küldt a testvér tanácskötársaságnak
a magyar vörös hársereg sikereihez és meg-
bízta az ukrán népbiztosokat és a katonai fő-
parancsnokságot, hogy a testvér tanácskötársaságot a legnagyobb mértékben segítsék.
A magyar proletáriátust segíteni annyit jelent,
hogy segítsük a német proletárságot, amelytől
a nemzetközi kapitalizmus teljes politikai és
gazdasági igrába akar hajtani. Amidőn az uk-

rán tanácskötársaság azon elhatározását közli
a testvér tanácskötársasággal, kijelenti, hogy
megszokodik a vörös Magyarországgal
való egységes front politikájához, amelytől
Romániahoz intésett ultimátumával
és a románok elleni elnyomulással
hírdet ki.

Elérkezett az olasz proletár- diktatóriájának órája.

Berlin, június 6. Az Avant! tegnap esti
száma örömmel üdvözli az antant-országok-
ban egyre erősödő általános sztrájkot. Bizo-
nyos, hogy az antant-országokban nagy át-
alakulás van készülődésben. A munkásság egy-
eségesen tiltakozik az erőszakos béke ellen.
Szerdán 500.000-ra becsülték a Franciaország-
ban sztrájkoló munkások számát. Olaszor-
szágban ugyanakkor 650.000. Belgiumban po-
dig 120.000 munkás sztrájkol. Az olasz szoci-
alista párt újabb felhívást bocsátott ki a
proletársághoz, amely többek közt ezeket
mondja:

— Eljött az óra, amelyben a mun-
kásság magához ragadhatja a hatalmat
és kiküldheti a proletárság diktatóriáját

Munkástanács ülése.

Nagykanizsa, július 6.

A nagykanizsai munkás-, katonai- és
paraszttanács tegnap este fél 9 órakor ülést
tartott, amelyen **Bardny Antal** elvtárs a di-
rektórium elnöke vezetett.

A napirend előtt **Lukács Gyula** elvtárs
kormányzótanácsbi biztos szólalt fel és a nagy-
kanizsai letört sztrájkokról többek között a
következőket mondotta:

— Szomorú dolog, hogy a Szombathelyről
kiindult vasutasstrájkhoz Nagykanizsán
más szakszervezetek is csatlakoztak, úgy-
mint a postások és a városi alkalmazot-
tak. Ezeknek a küzdelemzöttöknek nem
szabad elfelejtenünk azt, hogy ők szinte
szakszervezetek alkotnak, ők vagy proletárak
s akkor támogatják ezt a rendszert, vagy
pedig nem támogatják s akkor mint ellen-
forradalmárokkal bánunk el velük. Aki azt
hiszi, hogy ez a rendszer rossz, az vagy
rosszhiszmpit, vagy rosszhiszmpüen téved.
A postásokat és a többi sztrájkolókat úgy
kell kezelni, mint akik szint vallottak a
proletárdiktatura ellen s így is kell velük
elbánni. Ha ez a rendszer más nem is hoz,
mint azt, hogy a nagybirtokot, a gyárat, a
lőket kivette a kizsákmányolók kezéből,
emiat az egy eredmény miatt is ki kell
tartani mellette minden proletárnak az utolsó
lehelletéig. Ha a proletárdiktatura nem tud
minden egyszerre megvalósítani, az nem
jelenteni azt, hogy rossz a diktatura, hanem
a régi kapitalista rendszer volt a hibés,
ennek a hibáit egyszerre helyrohozni lehet-
etlen. Aki nem hisz a proletárdiktaturában,
az álljon félre, legyen az bár fizikai, vagy
szellemi munkás. Azért tartottam fontosnak
ezekre a momentumokra a munkástanács-
figyelmet napirend előtt felhívni, mert a
munkástanácsnak minden ilyen akció előtt a
legelőyesebben állást kell foglalnia. ha
előjűlnak ezek a mozgalmak, akkor elfújul
a diktatura is, jön a terror és az elnyomás,
amely a legnagyobb nyomort hozza termé-
szetszerűleg magával.

Buron vasutas elvtárs szólalt fel Lukács
Gyula elvtárs nagyhatású beszéde után, ki-
jelentette, hogy nem azonosítja magát a
sztrájkolókkal, mert a vasutasoknak az a
zöme, mely a kizsákmányolónak a régi ka-
pitalista rendszer alatt is legjobban ki volt
törve, nem sztrájkolt. Azok sztrájkoltak, akiket
csak a közelmúltban szerveztek meg és nin-
csenek még átítva a szocializmus eszméivel
és nem jutottak még proletárorszok teljes ön-
túdatára.

Ezután áttértük a napirendre. **Brónyai**
Lajos elvtárs bejelentette az intézőbizottság
javaslatát:

Először a városi utcasoprók kérelmet
tárgyaltak le. Az utcasoprók havi 700 korona
fizetés és 400 []-ül. törmölődést kérék. A
tanács 400 korona havifizetést állapított meg.
A földkiutalásra vonatkozó kérelmet pedig
200 []-öire redukálta.

Ezután a munkástanács az intéző bizott-
ság javaslatára a kormányzótanács utasítá-
sának megfelelően a válszerek letárgyalá-
sához bírósági ülnököket küldött ki.

Utána a városi épületek és a városi
anyagszertár kezelőjét választották meg **Pini**
Ferenc közműves elvtárs személyében.

Ezután a városi alkalmazottak egysezi
segély iránti kérelmének tárgyalására lért. az
a munkástanács. A városi alkalmazottak a
júniusi fizetésük 100 százalékát kérék egy-
szeri segélyül kiutalni. A kérelmet azzal ny-
dokolták meg, hogy mindaddig, amig az üj-
donnan megállapított fizetéseket nem folyótták,
a mai fizetésükből a nagy drágaság miatt
megélni nem tudnak. A javaslattal kapoco-
latban heves vita indult meg, amelynek során
Lukács Gyula elvtárs azt indítványozta, hogy
csakis azokat részesítsék a segélyben, akik
nem csatlakoztak a sztrájkmozgalomhoz
Polai, Krátky, Rauch, Smeff József és Marvillós
József elvtársak felszólalása után a munká-
tanács Lukács Gyula elvtárs indítványát
fogadta el.

Majd a fogymnasium tanári karának az
év június elsején esedékes felévi segélyének
5900 koronának a kiutalását határozták el.

Szigoru rendszabályok az egész Dunántúlon

Vantus és Jancsik elvtársak nyilatkozata. — Samuelly elvtárs
Szombathelyre utazott.

A **Zalai Népakarat** tegnapi szá-
mában részletesen beszámolt a dunántúli
ellenforradalmi puccskísérlet letöréséről.
A Dunántúl egész területén ma már
helyreállt a vasúti forgalom, a sztrájk
minden vonalon megszűnt és most már
csak az van hátra, hogy a sztrájk szítói
elveggyék méltó büntetésüket. Az elfojtott
ellenforradalmi mozgalom propagálói kö-
zül már többet letartoztattak, akik fe-
lett legrovidebb időn belül ítékezni fog
a statáriális bíróság. **Vantus** Károly
népbiztos elvtárs és **Jancsik** Ferenc
kerületi főparancsnoka ma délután Nagyka-
nizsára érkeztek s holnap már tovább
is utaznak Dombóvárra, hogy az ottani
ellenforradalmárokkal szemben megto-
rások alkalmazzanak. **Samuelly** Tibor
népbiztos elvtárs utazás közben irányt
váltogatott s egy ezred vörös katonával
Szombathelyre utazott.

Vantus Károly népbiztos elvtárs a
Zalai Népakarat munkatársai elvitt tegnap
a vasutasstrájkról és a helyzetről a következő
kijelentést tette.

— A statáriális eljárás keresztülvitelével
korlátlan jogkürrel **Jancsik**, **Samuelly** elvtar-
sak és én lettünk megbízva. A kormányzó-
tanács azért intézkedett így, mert a vasutasok
sztrájkot kezdtek, de mint most kltűnik, ez a
mozgalom egyáltalán nem volt olyan vesze-
délmes, mint ahogy maguk az ellenforradal-
márok fel akartak tüntetni. Budapestről indu-
lunk el tegnap reggel egy ezreddel, megülőző
tűzszéggel és trénnel. **Samuelly** elvtárs fel-
ment nagyobb csapatot, ugyszólván az egész
orvél — föl század maradt csak Nagykaniz-
sán — Szombathelyre és Sopronba. **Jancsik**
elvtárs és én pedig ide jöttünk és mint nagy
öfömmel látjuk, Szabados elvtárs mindazokat
az intézkedéseket sikeressen meglette és
végrehajlotta, amelyek a sztrájk letörésére
alkalmasak. Ma érkezett Kun Hálátol egy
sürgöny, hogy utazzak Dombóvárra. Ennek
a felhívásnak azonnal eleget tesztek, sőt nem-
csak magam, **Jancsik** elvtárs is velem jön
Dombóvárra és az ott lejátszódott ellenforra-
dalmi ügyben megsegítjük a legszigorúbb vizgat-
latot és szelvényes megto-rlásokat fogantozotunk.

— Benyomásmasom — és ebben egyet
évt velem **Jancsik** elvtárs is — az hogy az
egész vasutas sztrájkot Bécsből inspiráltak a
magyar ellenforradalmi körök. Utközben ahány
vasutas is csak beszéltünk, egyik sem tudott
ilyen okot felhozni a sztrájk indoklására,
amelytől ők maguk is argumentumként fo-
gadhattak volna el. A fehér pénz csak üfögy-

mert hiszen a fehér pénzért éppugy dolgoz-
nak a vasutasok, mint a többi városi prole-
tárok, akik különben sokkal távolabb állanak
az elemiszerek bezerzésétől, mint a vasuta-
sok. A bevonulás ellen is csak azért volt
kifogásuk, mert nyilvánvaló, hogy bécsi ellen-
forradalmárok izgatták őket. Amikor a buda-
pesti szervezett munkásság több mint 100000
főre menő katonái állított ki 14 nap alatt és
ezzel Felsőmagyarországnak kétharmad ré-
szét visszafoglalták a csogh imperialisták had-
seregétől, akkor a vasutasok is láthatnák, hogy
minél többen sorakoznak a proletárság had-
seregébe, annál hamarabb kiterjeszthetjük a
proletáriátus uralmának határait olyannyira,
hogy hozzájuthatunk olyan nyersanyagokhoz,
amelyek a szociális termelés megszervezésé-
ben döntő fontossággal bírnak.

— Legjellemzőbb a vasutasok táviratai-
ban az, hogy legtöbb helyen a sztrájk-be-
szüntetés feltételének első pontjaként a Tanács-
kormány lemondását követelték. Ha tud-
juk azt, hogy a vasutasoknak még almukban
sem volt olyan jelentésük és olyan megbecsü-
lésük, mint a proletárdiktatura alatt, akkor
könnyű rájönni arra, hogy ezt a követelést
csak azért állították fel, mert utasították őket
Bécsből azok, akik százezer holdjuk elvesz-
tése miatt ott minden helyzetben ellenforradalmi
kormányt alakítanak. A sztrájknak legjel-
lemzőbb része azonban abban caucosodik ki,
hogy a vasutas munkások — műhelymunká-
sok és pályamunkások — sehol az egész vo-
nalon nem állottak az ellenforradalmi puccs-
kísérlet szolgálatába. Mindonütt csak a kezelő-
személyzet próbálkozott, a vasutas munkás-
ság híven kitartott és dolgozott. Olyan sze-
repe van most már a dolgoknak, hogy a va-
sutasok belátták oktatlan tévedésüket és rá-
jűttek, hogy nekik is az osztálytűzatos szer-
vezett munkásság sorában a helyük és nem
fognak többé beugrani az ingyengőz grófk
és bankárok ugratásainak.

Jancsik Ferenc elvtárs a budapesti vörös
őrség kerületi főparancsnoka az újbellepte-
endő rendszabályokról a **Zalai Népakarat**
munkatársai előtt a következő nyilatkozatot
tette:

— Rendelkezünk annyi szervezett mun-
kásból álló karhatalommal, hogy az ilyen
ellenforradalmi puccsot meg tudjuk gyökeré-
ben is gátolni. Utközben több állomáson is
feloszlított a vasutas munkásság, hogy állítsák
rendelkezéseikre megfelelő karhatalmat — és
ők biztosítják a forgalmat.

— Nemcsak Nagykanizsán, hanem az
egész Dunántúlon a szervezett munkásság
érdekeinek megfelelően vaszilgorral fogunk
eljárni. Semmi körülmények közt sem enged-
hetjük ki a fronton harcoló munkásokat háta-
táradm. Ehhez a lépéshez miádenkor rendel-
kezünk megfelelő erővel.

A munkástanács ezután a VI. és VII. kerületbe kinevezett négy bizalmi férfi fizetését, akik a régi kültanácsok helyét töltik be, havi 500 koronában állapította meg.

Utána a Munkástanács a Fehér-szintárust szubvencionálásával foglalkozott és elhatározta, hogy a volt Polgári-Egylet nagyerőműnek bérösszegét, ahol a szintárust látják, a városi pénztárból fizetik ki a Munkástanács pénztárának. A város által fizetendő bérösszeg 2500 koronát tesz ki.

Letárgyalták még a városi szegényház szegényeinek azt a kérelmét, hogy állásai díjukat napi 1 koronáról 5 koronára emeljék fel. A munkástanács a kérelmet teljesíti.

Végül **Brónyai Lajos** elvtársnak a szabadság iránti kérelmét tárgyalta le a munkástanács. Brónyai Lajos elvtárs szabadságát a munkástanács 4 héten állapította meg folyó hó 18-iki kezdettel. Brónyai Lajos elvtárs helyettesítésével a szabadság tartamára a munkástanács **Beck Samu** elvtársat bízta meg. Ugyanakkor felszólalt **Tóth József** elvtárs és bejelentette, hogy állbajának kezelése végett szintén szabadságot kért volna igénybe venni, amit a munkástanács tudomásul vett. Visszatéréséig a leandóit dr. **Havas Hugó** elvtárs látja el.

A munkástanács ülése este 10 órakor a napirend kimerítésével véget ért.

Ellenforradalom Gyömörén.

A fehér gárdistákat letartóztalták. — Bohm hadsereg-főparancsnok távirata Rákos Ferenc elvtársához.

Győr, június 6. (A győri kerületi parancsnokság eredeti távirata a *Zalai Népkar*at részére.) Kedden este 8 órakor Rákos Ferenc telephatalom politikai megbízott a gyomori postamesteről telefonjelentést kapott, hogy a községben ellenforradalmi mozgalom tört ki. Vasutasokból és földművesekből fehér gárdák alakultak, amely formálisan oltatta magát fehér kokárdákkal és átvette a hatalmat. A községben levő hat tagú vörös őrséget lefegyverezték s aztán rabolni kezdtek. A politikai megbízott intézkedett, hogy azonnal katonai különítmény menjen ki Gyömörre. A Győrről levő vörös repülőkből és a fegyelműz csapatból harminc tagú őrséget állítottak össze, amely egy tohor autóval indult utának izz. Steiner elvtárs parancsnoksága alatt. Éjjel tíz óra körül a gyomori postamester ismét jelentkezett telefonon és közölte, hogy a helyzet valóságos, neki a fehér gárdisták halálos fenyegetés mellett megtiltották, hogy bármiféle jelentést adjon és őrizk a házat. A **Jerák** elvtárs azonban mindazonáltal a legnagyobb veszély percében is teljesítette kötelességét és tízenkét órakor jelentette, hogy a győri csapat megérkezett.

A különítmény parancsnok jelentette, hogy mintegy húsz fehér gárdistát elfogtak, akiket a győri vadbiztoságnak adtak át. Gyömörön reggelre a rend és a nyugalom helyreállott úgy, hogy az időközben Papáról odarendelt harminc tagú erősitést is vissza lehetett rendelni.

Bohm hadsereg-főparancsnok elvtárs ma a következő táviratot küldte Rákos Ferenc elvtársnak: Hadsereg-főparancsnokság külön vonata, Rákos Ferenc elvtársnak Győr. Megdöbbenne vottam jelentését arról, hogy éppen a forradalom leggyőzedelmesebb óráiban buta remények torjodnak a Dunántúlon. A budapesti forradalomról szóló hír alávaló rosszindulatú ragalom, buta mese. A budapesti vasutasok valamennyien munkában vannak, kivéve néhány zavarcsalót, akik elsöpörtek a proletárrálmához hű vasutasok: munkások és tisztviselők. A bűnösökre irgalmatlanul lesztított a proletariátus ökle. Hatalmuk szilárdabbn mint valaha és a diadalmas vörös Kafamink elől futva menekül a belső és külső ellenforradalom briganti hada. Bohm hadsereg-főparancsnok.

— **Üdvözlét a frontról.** A nagykanizsai munkásszervezetek a következő vörös katonai elvtársak üdvözlék a frontról: **Papp István, Gerzsi István, Wortman Árpád, Megyesy, Feigl Pál, Vellak József, Horváth Ferenc, Tormes és Krausz.**

Kassát és Selmecebányát elfoglaltuk.

Budapest, június 6. A. M. T. I. jelenti június 6-án:

Két napi harc után csapataink elfoglalták Kassát. A csehek döntő vereséget szenvedtek. Csapataink ezenkívül elfoglalták Selmecebányát. Korponát és Nagysurányt. Katonai szakértők véleménye szerint ilyen teljesítményt az imperialista háború virágkorában sem értek el. Egész Budapest lázban van. Holnap óriási tüntetések és ünnepélyek lesznek a proletárdiktatura mellett.

HIREK.

NAPTÁR

A nap két 4 óra 05 perckor, nyugszik 7 óra 50 perckor.
A hold két d. u. 1 óra 02 perckor, nyugszik éjjel 12 óra 17 perckor.

— **Hivatalos frontjelentés.** A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Az északi harcúterén előnyomulásunkat állandó harcok közt természetesen folytatjuk. Egyébként a többi harcúterén a helyzet változatlan.

Hadsereg-főparancsnokság.
— **Alsózáloga az éhező Budapestért.** A vármegyei pénzügyi politikai megbízott a járási direktóriumokat táviratban felszólította, hogy sürgősséggel jelenték, hogy mily mennyiségű iparcikkra és nyersanyagokra (só, gyula, textilaru, petrolium, bőr és hasonlók) van szükségük. Az iparcikkokat csak élelmiszerek, lehetőleg zsír ellendben fogják becsorélni és az így nyert élelmiszerek Budapest éhező proletáriai fogják megkapni. A jelentések a járási direktóriumoktól már érkeznek és vármegyénkben a falu és város közötti cserzőforgalom a legközelebbi napokban megindul.

— **Kik a termelési biztosok.** A nagykanizsai üzemi termelési biztosokat az üzemek munkássága titkos szavazással megválasztotta. A megválasztott termelési biztosok a következők: A nyomdai üzemeknél **Olenbeck Károly**, a szeszgyárban **Fleischner Miksa**, a Weiser-gyárban **Lörinc Ferenc**, a sürgyárban **Müller Mór**, a Frank és társa kefégyárban **Fischer Ádám**, a Franz-malomban **Horváth Bálint**, a Franz villamos üzemeknél **Pongor Henrik**. Miután a Tárház üzemi biztosok vonatkozólag a közraktárak országos biztosa intézkedik, a Tárház ideiglenes ügyvezetője **Kertész Lajos** és **Krausz Albert**, a Tárház ellenőrző munkástanácsának elnökét **Vasváros** munkástanácsának termelési biztosok névsorát a szociális termelési népbiztosághoz terjesztik fel jóváhagyásra végett. Ezek illetményeit ugyanott fogják megállapítani. — Az ipari termelési tanács holnap este a városháza tanácstermében fog megalkulni, ahol az összes érdekeltek a direktórium utasítására megjelenni tartoznak. Ezen az ülésen fogják megválasztani a nagykanizsai termelési tanács elnökét is.

— **Biztosítva van a sósózséglet.** Az elmúlt napokban az ország területén itt-ott felütötte a fejét a sóhiány. A megyei intézfbizottság a sóhiány megállítására tárgyalásba bocsátottuk a budapesti sósószelő bizottsággal, amely jelezte, hogy az igényelt sósóanyag rendelkezésre áll. A sósószelő bizottság azonban csak napok múlva fog Kanizsára megérkezni, miután a budapesti sósószelő bizottság nem bír még tudomással Zala vármegye kettősítéséről és a belügyi népbizottság intézkedéséig a sósóanyagot csak a Zalaegerszegre hajlandó kiutálni. Intézkedés történt, hogy ez az utolsó akadály is elháruljon.

— **Proletárok olvassatok proletárrövidet!** A közoktatásügyi népbizottság keretén belül működő szellemi termékek országos tanácsa vármegyénknek elosztó helyeket állított fel. Most érkeztek meg a nagykanizsai elosztó helyre a legújabb kiadású kommunista közgazdasági és társadalomtudományi könyvek, továbbá a forradalmi kormányzatának rendeletei, amelyek pár

filléért beszerezhetők és mindenkinek hasznos szolgálatokat tesznek. Az újonnan érkezett könyvek és füzetek árai a következők: A forradalmi kormányzatának rendeleteinek első köteté 4 korona, a második kötet 8 korona. Bémunka és tőke 2 K, Munka, fegyelem rend — 80 K, Agitátor képző — 40 K, Proletárok diktatúrája — 90 K, Földmives asszony élete — 40 K, Miniatúrok 8 K., Az életfogytiglan elítélt 4-50 K, Napoleon 9 — K, Katona fiainak 350 K, Klerikális metély 150 K, Kommunista program 2 K, Az imperializmus diktatúrájától a proletár diktatúráig 150 K, Kommunista kiáltvány 250 K. Megjeleni újból Gündör Ferenc a jeles újságíró heti folyóirata *Az ember* is, melynek példányszáma 2 korona. A szellemi termékek országos tanácsának nagykanizsai elosztó helye a városház épület Kazinczy utcai oldalán nyert elhelyezést.

— **Közellátási közlemények.** Alindazok akiknek a magyarutcai felpöpre szóló közlemény utalványuk van, jelentkezzenek a fa átutaló végett a telepen. Újabb utalványok a telepre csak az erdőben átvendvára adhatók ki. A szállítást vállaló fuvarosok számára megtekinthető a Közellátási Üzemnél. *Városi Közellátási Üzemek.*

— **Táncestély** Folyó hó 8-án vasárnap este 8 órakor Sárközy Dezso közreműködésével táncestély lesz Szocialista klub (volt Kázinó) disztermében. **Rendezőség.**

— **Rendőri hírek.** Hamburger Királyutcai pék Cseh Antalnak egy kilogram és 80 deka kenyert 12 koronáért adott el. Cseh Antalnak panaszt tett a vörös őrségen. Hamburger ellen az eljárás megindították és a panaszt áttették a forradalmi bírósághoz, amely áruzsora miatt legközelebb ítékezni fog felette. — **Hovanyecz Ferenc** nagykanizsai lakos jelentést tett a vörös-őrségnél Bicses Gábor berkocsis ellen, aki nem akarta elfogadni a fehér pénzt. Bicses ellen a vadbiztos az eljárás megindította. Itt említjük meg, hogy a fehér pénz el nem fogadót a forradalmi törvényszék vadbiztosánál kell feljelenteni, illetve a legközelebbi vörösúr utján oda kell előállítani. — **Szerdahelyi Józsefné** feljelentést tett a vője, Baj István ellen, aki a szeszüzemmel állandóan áthágja és ittas állapotban úgy anyját, mint a feleségét és gyermekeit üti meg. A vörös-őrség a feljelentést látványos kapcsán áttette a vadbiztoshoz, aki Baj István letartóztatását elrendelte. Baj István a vörösőrség tegnap délután tartóztatta le.

— **A hadügyi népbizottság** felhívja a vörös hadsereg különféle alakulatainak beosztott tüzérekét, akik nyogvenkettes és harmincnyolcas tarackoknál, harmincfeles és huszonegy mozsaraknál, tizenötös autótárcsoknál és autógégnél szolgáltak, hogy a hadügyi népbizottság 10271 c.ln. 6. számú rendelkezése való hivalkozással kerjék felültes parancsnokságuknál a budapesti vörös nehéz tüzérsztyályhoz (Soroksári-ut 136.) való áthelyezésüket.

— **Kalovics Jánosné** figyelmébe. Jelentkeztek okmányjával még a mai napon a barátságkórházban Jézemiczky István bizalmi főnök.

Színház és művészet.

Heti műsor Szombaton és vasárnap este: *Milliomos Kati* operett. Vasárnap délután, félhétórakkal: *Falshó, Klári* enotés népszimű. Hétfőn délután: *Tul a nagy királynő*. Hétfőn este: *Talárjárás* operett.

*** Basa bácsi Nagykanizsán.** A színi direktorium ígéretéhez képest ma érkezik meg az első színművész Budapestről az itteni színészgárda megerősítésére: **Balassa Jenő**, a budapesti Vigszínház tagja, akit Budapest gyermekeserege **Basa bácsi** néven ismer. A kiváló művész, aki 16 éve egyetlen színész barátja a munkásságnak és aki végig házalta már a régi időben az ország összes szakszervezeit, hogy terjessze a kultúrát, szombaton és vasárnap este fog fellépni az itteni zsinatársulat keretében. Csizmadia Sándor verseinek legjobb interpretálója, forradalmi költeményeket és proletárverseket fog szavalni. Vasárnap délelőtt az arénában mezdélelőt lesz, amelyen „Basa bácsi” az 5-12 éves gyermekeknek fog mesét mondani.

*** Hangverseny.** A nagykanizsai állami főgimnázium tanulóifjúsága mint már jelentettük, ma este 8 órakor a szinkóben hangversenyt rendez. A dr. Lukács József tanár elvtárs karmestori vezetésével álló ének- és zenekarok, amelyek már sok hangversenyt mutatkoztak be a nagykanizsai közönségnek klasszikus estéken, a főpróba után itélve ismét főkeletes művészi munkát fognak nyújtani a nagykanizsai közönségnek, amelyen komoly és értékes zene élvezéséhez ritkán van alkalmunk. Az állami főgimnázium a ma esti hangversenyt Ady Endre emlékszórára rendezi. Jegyek még korlátolt számban Mair József könyvkereskedésében kaphatók.

Pártúgyek.

Értesítés. A Magánalkalmazottak Szövetkezete e hó 8-án, vasárnap d. e. 10 órakor igazgatósági gyűlést tart a Csengeri-utca 9 sz. alatt.

A piac kiskereskedők szakszervezetének ma délután 3 órakor a Munkásokonhangytermében taggyűlést tart. A fontos ügyre való tekintettel pontos megjelenést kér az **Elnökség**. A szállodal, éttermi, kávéházi munkások csoportja felhívja összes tagjait, hogy e hó 7-én 10 órakor délelőtti tartandó taggyűlésen okvetlenül jelenjenek meg. **Vezetőség.** Vas- és fém munkások szakszervezet felhívja azon tagjait, akik a vörös hadseregben szolgálnak, a régi Munkásokonhangytermében jelentkezzenek a munkabér megtérítés végett. Jelentkezni lehet holnap délelőtti 9-től-12-ig és délután 5-7-ig. **A Vezetőség.**

A cipész munkások vezetősége felkéri azon tagjait, kik a dohány járandóságukat nem vették át, 7-én azaz ma este 6-8 óra között átvethetik. **A Vezetőség.**

Parancs.

A forradalmi kormányzatnacs folyó évi 100. számú rendeletével a dolgozók védőkezeltségét rendelte el az 'ez évben betöltendő 18-ik életévétől a be nem töltött 45-ik életévig. A fenti rendelet 2. paragrafusa alapján fogyanatosítandó sorozásokra vonatkozólag elrendeljük, hogy az alábbiak sorozása egyelőre csak Budapestben és az országnak a Dunán belüli partjain levő meg nem szállott területén hajlandók végre. Ezen rendeletek más területre való kiterjesztése tárgyában esetről esetre történik intézkedés. A besorozottak tényleges katonai szolgálatra való bevonulását külön rendelet fogja szabályozni.

I. A sorozásra kötelesek jelentkezni: a) Mindenki, aki valamely ipari, kereskedelmi, vagy közgazdasági üzomben, vagy hivatalban van alkalmazva, avagy a fenti kategóriába tartozik ugyan, de jelenleg munkanélküli. b) Mindazok a kisbirtokosok, kiskereskedők (szatócsok stb.), akik állandóan nem alkalmaznak fizetett munkásokat. Ez a rendelet a főiskolai és középiskolai halgatókra a tennyi korhatáron belül vonatkozik.

Hadügyi népbiztonság.

HIRDETÉSEK

felvételnek

a Zalai Népakarat kiadóhivatalában

ad 1916/1918.

Hirdetmény.

A munkáltól és népbiztossági bizottság 42. számú rendeletével elrendelte az összes rokkantak, özvegyek és árvák összeírását, beleértve a hadrokkant, hadi-özvegyet és hadiárvákat is.

Az összeírást a bizottság a Nagykanizsa város belső területén (I.-II. ker.) lakókra nézve a városháza udvarán, a katonajogszóló bejáratánál levő helyiség ablakjándól teljesíti.

A nagykanizsai III. ker. vagyis Kiskanizsa területén lakókra nézve a bizottság a Szentlőrinc téri rendőrségi épületben veszi alább megjelölt időben és sorrendben az összeírást.

Minden rokkant, özvegy és árva saját érdekében okvetlenül megjelenjen, okmányait s fizetési iletét elhozza, az alább jelzett időben a fentebb említett helyen és pedig:

1919. június hó 7-én a Nagykanizsa város belső területén lakó hadirokkantok az A betűtől I betűig reggel 8-tól 12 óráig, az I betűtől R betűig délután 2-től 6 óráig.

1919. június hó 10-én reggel 8-tól 12 óráig az R betűtől végig.

1919. június 10-én délután 2-től 6 óráig a hadiözvegyek és árvák A betűtől K betűig.

1919. június 11-én reggel 8-tól 12-ig a K betűtől végig délután 2-től 6-ig az elmaradtak.

1919. június hó 12-én a Kiskanizsán lakó hadirokkantok egész nap.

1919. június hó 13-án Kiskanizsán lakó hadiözvegyek és árvák egész nap a hivatalos órák alatt.

A polgári rokkantak, özvegyek és árvák pedig ugyancsak a fenti jelzett helyeken alábbi időben tartoznak okmányaitra jelentkezni és pedig:

1919. évi június hó 12-én délelőtti 9-től 12 óráig és délután 2-től 6-ig az összes rokkantak akik Nagykanizsa belső területén laknak.

1919. június hó 13-án délelőtti 9-től 12-ig és délután 2-től 6 óráig az összes özvegyek és árvák, akik Nagykanizsa belső területén laknak.

1919. évi június hó 14-én egész nap a hivatalos órák alatt a Kiskanizsán lakó összes polgári rokkantak, özvegyek és árvák.

Alkik az összeíró lapot saját kezűleg toltik ki, lapokért a bizottságnál bármikor jelentkezhetnek s a kitöltött lapokat mielőbb leadhatják.

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 6-án.

Direktorium.

APRO HIRDETÉSEK

Intelligens nő, anyahelyettes: magános öreg urhoz egy gyermekkel házvezetőnőnek kerestetik. Cim Eppinger utca Péak-tér 5.

Keresek asztalt, divánt, varrógépet, megvételre. — Cim a kiadóban. 145

Prima papírpapírga minden vagtaságban kapható Fischel Fülöp Fiai cégnél, Nagykanizsán.

Fuvaros kerestetik

nagyobb mennyiségű tűzifa beszállítására. Ajánlkozók szívésnézőnek a Népakaratképzőintézmény délelőtti 9-12 óráig jelentkezni.

Könyvek :: Folyóiratok :: ZeneMűvek

FISCHEL Fülöp Fiai
Könyv- és papírhatalmas
NAGYKANIZSA, (Füvedes palota)

Irodaszerek, üzietikönyvek, paplrok

hangszerek, díszműrök, játéktárgyak

URANIA mozgóképpalota

Ma, szombat, vasárnap, június 6., 7. és 8-án
Gunnar Tolnaes

a világhírű dán művész főszereplésével

Az álomlovag

egy szerelm története 3 felvonásban, szenzációs attrakciókkal!

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínház

Szárvas szálloda. Telefon 74. sz.

Ma, közlívánatra

Bánya titka

II. rész

dramá 4 felvonásban

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Garamvölgyi és Szemere

dohánygyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivarkés szivarka szopókákat, szivarka- és dohánylárcskákat, — levélpapirokat és képeslap ujdonságokat.

Pontos kiszolgálás!

Bélyeggyáruda!

Betűszedőtanonc

felvétetik a Zala-nyomdában!

Zalai-Népakarat

A KORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENEM MEG, BREDETI TELEFON ÉS TÁVIKAT JELENTÉSEK KELL.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohánygyárudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztő: Dr. Kádóhivatali Nagyvátna, Suger-ut 4. szám
Szerkesztőség és Kiadóhivatali telephely: 78. Nyoma 112.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre 48 korona
Fél évre 24 korona
Három hónapra 12 korona
Három hónapra 7-50 korona

Dunántul népéhez!

A forradalmi kormányzatának az egész Dunántul hadműveleti területnek nyilvánította. A vasútra, postára és távirásra kimondta az ostromállapotot. A kormányzatának megbízta Szamuelyi Tibor, Vantus Károly és Jancsik Ferenc elvtársakat a statáriális intézkedések végrehajtásával. A dunántul hadtest egész területén a legmagyobb nyomatékka érvényt fog szerezni a forradalmi kormányzatának rendelkezésének.

Felszólított a Dunántul egész ipari és földműves munkásságát, hogy támogassa a proletár diktatúrát az ellenforradalmárokkal folytatott küzdelemben. Nyomatékosan figyelmeztetem a volt uralkodó osztályokat, hogy a saját érdekében tartózkodjanak minden ellenforradalmi mozgalmaktól és bujogatásoktól, mert a statárium teljes erejével fog lesújtani mindenkre, aki ellenállam próbál a Tanácsköztársaság uralmával szemben.

PODÁNY JÓZSEF s. k.
a II. hadtest parancsnoka.

Letörik a kékpénz ellenforradalmát.

A forradalmi kormányzatának az az elhatározása, hogy az ugynevezett kékpénz, az osztrák-magyar bank által kibocsátott jegyeket bevonja, a végre valóhátra véget vet a pénz körül uralkodó anarchiának. A kékpénz az utóbbi időben nem szolgált más célra, mint arra, hogy a burzsoázia folytonosan összehasonlítása állítólagos értékét a fehér pénzzel és ezzel igazgasson állomáson és hazugságot hazugságra halmozzon a Tanácsköztársaság ellen. Proletáriusvéreink között is voltak olyanok, akik jóhiszeműen és a tények nemiameresésében leültek a burzsoázia csínytelének és elhitték, hogy a kékpénz és a fehérpénz között csakugyan van különbség és hogy a kékpénz többet ér, mint a fehér. A burzsoázia csalnie mégsem sikerült. A forradalmi kormányzatának kötelessége, hogy minden ellenforradalmi törekvést a csrláában elfojtson és ezért lehetetlen volt túrnie tovább az az agilációt, amely a kékpénz jegyében folyt a proletárrédek, a Tanácsköztársaság ellen.

Higylék el az elvtársak, akik jóhiszeműségükben, esetleg tájékozatlanságukban hitelt adtak a kékpénz állítólagos értékéről elterjesztett híreknek, hogy még a burzsoázia értékérése szerint is nagyobb értéke van a magyar Tanácsköztársaság pénzének, mint az osztrák-magyar bank jegyének. A bankjegyek értékét annak fedezete szerinti azotiká megltélni s a leltint korszak arannyal és ezüsttel fedezte a bankjegyet. Éa gondolkodjunk el, hogy az arannyal és ezüsttel is csak képzelt értéke van, az osztrák-magyar banknak pedig még ebből a képzelt értékéből is igen kicsi mennyisége van. A monarchia a háboru folyamán aranyban volt kénytelen fizetni szüveltségeiért és a semlegeseknek, amikor árul kapott tőlük, s minthogy kivétel, tehát az aranyserzési lehetősége alminimura csökkent, az osztrák-magyar bank aranykészlete alaposan megfogyott. Ezzel szemben egyre-másra nyomtatott a pénzt, úgy, hogy ma közel 30 milliárd névértékű bankjegy van forgalomban ugyszólván fedezet nél-

kül. Az osztrák-magyar banknak alig van aranya és ezüste, úgy, hogy a papirpénzei nem sokkal többet érnek pusztá papírértéküknél. Meg kell neznii a külföldi tőzsdék árfolyamlapjait és látni fogjuk, hogy az osztrák magyar pénznek, tehát a kékpénznek olyan alacsony az árfolyama, mint még soha sem volt és ez is csak papíron van, mert ténylegesen a külföld nem fogadja el a kékpénzt.

Ezzel szemben a Tanácsköztársaság pénzének a Tanácsköztársaság minoen vagyona a fedezete. A házak, földbirokok, bányák, ipari és mezőgazdasági üzemek mind a Tanácsköztársaság tulajdonában vannak és e valóságos értékek az alapja a Tanácsköztársaság pénzének, amely ilyen formán a burzsoázia értékérése szerint is hasonlíthatatlanul nagyobb értékű, mint az osztrák-magyar bank pénze.

De ne is érvelünk a burzsoázia értékéréseivel. A mi pénzünk, a Tanácsköztársaság pénze egészen más lesz, mint volt a burzsoáziaé. A szocialista államban nem lesz szükség a pénzre, mert mindenkit az állam fog ellátni bőségesen mindazzal, amire szüksége van, s természetes, hogy ebben az átmeneti időben, amelyben mi élünk, már lényegesen át kell alakulnia a pénznek. Ezt az átalakulást látjuk már

abban is, hogy a Tanácsköztársaságban lehetetlenné vált a pénz felhalmozása. Bizonyos határig mindenkinek meg van szabva a pénzserzés lehetősége, hiszen a mi célunk az, hogy mindenki a lehető legjobban éljen, ha dolgozik, de vagyoni ne szerzhessen, mert nagyobb összegű pénz nem gyűlthetik össze másképpen, mint mások munkájának kiszakmányolásból.

A kékpénzt el kell takarítani az újból. Az osztrák-magyar bank szabadalma ez év végén ugyls lejár. Ez év végén tehát maga az osztrák-magyar bank vonia volna be a jegyeit, amelyek helyébe a monarchiából alakult államok maguk fogtak penzi kibocsájtani. Lesz külön cseh, osztrák, lugoszláv, román pénz, — természetes tehát, hogy nekünk is gondoskodni kellett külön tanácsköztársasági pénztől: ha nem is tennék megkülönböztetési a kékpénz és a lehrpénz között, akkor is be kellett volna vonni a kékpénzt. De a bevonsát csak siettetni az, hogy a burzsoázia felhasználva a proletariátusnak a pénzügyekben való tájékozatlanságát, ellenforradalmat akar kövécsolni a kékpénzben is. A burzsoázia ebben is megbukott, amint hogy minden ellenforradalmi kísérletét le fogja törni az egységes proletariátus ellenállhatatlan ereje.

Budapest munkásságának diadalünnepe.

Óriási népgyűlés a parlament előtt. — A bolsevizmus diadalmas előnyomulása.

Budapest, június 7. Kassa és a mai hivatalos jelentésben között többi nagy városok visszafoglalása alkalmából a gyarakból ma délután kivonult a munkásság és zenezóval vonult a parlament előtti térre, ahol délután 5 óraker óriási tömeg jelenlétében nagygyűlés volt. Elsőnök

Garbai Sándor kormányzótanács elnök mondott beszédet. A kormányzótanács nevében üdvözölte az egybegyűlt proletártestvéreket, aztán kifejtette, hogy az a piratlan küzdelem, amelyet Magyarország üntudatos proletársága küzd, csak a szervezett proletáriátus egységes akaratából vezethetett olyan nagy győzelemre. Az elmúlt hetekben lefolyt harcok megmutatták, hogy a proletárok egységes akaratából a kapitalizmusnak meg kell szülni. Dicső vörös csapataink maguk előtt kergetik a cseh imperializmus hordáit, hogy felszabadítsuk proletártestvéreinket a kapitalizmus igája alól, de azért is, hogy a forradalom zászlóját átvigyük Csehország területére. Ez a küzdelem csak az első állomás, a harcnak még nincs vége. A csehek kidobása után hátra van még a román bolárok hordája, sőt a francia haderő kiverése is. Minden erőnket össze kell tehát fogjunk a világ proletariátus mielőbbi egyesítéséért. Vegül további kitarásra és lelkes munkára inti a munkásságot.

Kun Béla elvtárs kifejtte, hogy a proletariátus nemcsak megvédté, hanem ki is tagította a proletárság uralmát. Készségtelen immár, hogy minden bizonj keresztül eljutunk a proletariátus végső győzelméhez. A szomszédos és a nyugati államok proletársága is megmozdul már. Galiciában már ott vannak az oroszországi testvér vörös csapatok. Küzdelmünk osztályharc és csak ez lehet alapja a bakának.

Podány József elvtárs a fronton küzdő proletariátus nevében üdvözli az itthon ma-

radi dolgozó munkásságot. A végső győzelmet csak a lankadatlan kitartás és lelkesedés hozhatja meg. Jöhet idő, amikor pillanatnyi vereség is érhet bennünket, — akkor is ilyen egységesen álljon a munkásság falúxa.

Az Internacionale eléneklése után Székely Béla felvitára fejtette a győzelem-jelentőségét: Fogadjuk meg a mai szent napon — mondta — hogy soha, pillanatnyi veszély esetén sem engedünk elvünköl és akkor a proletárság végső győzelmé elmaradhatatlan.

Bokányi Dezső gyujtó beszéde és az Internacionale újból eléneklése után az óriási tömeg a legnagyobb figyelmet tanúsítva oszlott szét.

A román proletárdiktaturn kiküldetése előtt.

Pétevár, június 7. Az orosz vörös hadsereg győzelmes előnyomulása mind aktuálisabbá teszi a román proletariátus felszabadítását. A besszarábiai szovjetkormány a fronton tartózkodik. A nép kezd üntudatra ébredni és mind nagyobb tömegekben csatlakozik a Vörös Hadsereghez. A francia katonák határozottan és erélyesen vonakodnak a proletárság ellen harcolni. A francia hadseregben egyre jobban erősödik a bolsevik mozgalom és mind többen adjak meg magukat a Vörös Hadseregnek.

A csehek bolsevik vereségüket.

Budapest, június 7. A cseh-szlovák sajtóiroda jelenté június 3-án: Az ellenség Losoncól és Rimaszombattól északra nagy új-tartalékokat vezetett harcba. Itt elkezdődtek harcok folynak, amelyek során állásainkat tartjuk. A többi fronton a helyzet nagyjában változatlan. — A cseh-szlovák sajtóiroda

Jelenti június 4-én: Az ellenség tegnap folytatta támadását. Komáromi csapataink elkeseredett ellenállást fejtettek ki. — Egy magyar páncélvonalnak sikerült Garamszentbenedéket visszafoglalni. Gyetvától délre elkeseredett harcok folynak. Az Ipoly és Rima folyók között sikerült egyik csapatunknak egy kisebb előnyomulást elérni. Nagyban. Rabló felé. A front többi részén a helyzet változatlan.

Erős rendszabályok Parisban

a zavargások eloltására.

Paris, június 7. Parisba állandóan érkeznek amerikai katonai rendőrségek, mert a hatóságok minden előkészületet megtesznek arra, hogy kellő erővel léphessenek fel a sztrájkolók esetleges zavargásai esetén. Az amerikai rendőrségek azokban a centrumokban helyezték el, ahol szüntelenül vannak katonák, a sztrájkolók zavargásokban fogják követni.

A kanizsai munkástanács

ünnepi ülése Kassán visszafoglalásának alkalmából.

Nagykanizsa, június 7.

A forradalmi kormányzatánál tegnap jelkes táviratban értesítette a nagykanizsai munkástanácsot, hogy a város hadseregünk újabb dicső feltámadt Kassán visszafoglalásáról. A munkástanács ezen felvesszük sikertől megünnepelése rendkívül ünnepi ülést ült össze. A munkástanács ünnepi ülése este 6 órakor kezdődött, amelyet Wugrinec elvtárs nyitott meg. Lúka elvtárs kormányzati tanácsai biztos állott fel szólásra és többek közt ezeket mondotta:

— Azokat az eszakkmagyarországi bánjakat és termőföldeket, erdőket és ipartelekpeket, amelyek nélkülünk mi gazdasági létezésünk nem lehetne, a cseh imperialisták kizsákmányoló hada november óta a legutóbbi időkig megszállva tartotta. Ugy látszott, hogy ez a megszállás végleges lesz, mert az előbbi kormány Wilson 14 pontját fogadta el. Magyarország határmegállapításának alapjául. A királyi kormány passzív és tehetetlen magatartása mindenképpen megengedte azt a feltevést, hogy a felfűtött Magyarország ez a legszemből és igen értékes része véglegesen a csehok kezén fog maradni és azt, mert akkor legjobban dühöngött a burzsoázis társadalmi rend csúdjá folytán a tokek szabotázsja és amvilkázása, kerfessim akádt, ebben az országban, aki hinni tudott abban, hogy ez az elvárt terület meggyőzően visszacsatolják Magyarországhoz. Akkor, amikor Magyarország gazdaságilag teljesen tönkrement, kézzelfogható gazdasági szükségességből és a történelmi materializmus parancsára megszínáltuk a diktatúrát és megteremtettük azt a proletár-hadsereget, amely Magyarországot gazdaságilag hivatva volt újáértémetni. 3-4 nap alatt 3-400 ezer oniber ragadt fegyvert és hetek múlva már fegyverrel kezükben győz elme-e vertek ki az ország területéről a burzsoázis arszadalm cseh bandái. Pedig akkor, amikor megindult a támadásunk, nem volt sem ágyunk, sem tréning, sem fegyverünk; sem ruhánk. A proletáronulat és a proletárakarat diadalmasodott. Egy nap alatt 400 ágyut teremtettünk a semmiből, nem fontos, hogy hogyan. Egy hét alatt megvolt a teljes tréning. Szerettünk munitát a hadsereg fel volt szerveve. És olyan nagy és fegyvermozott hadsereget teremtettünk gígaszi erővel, amely az antant lecsökkentebb csapatával vetekedhetik. Amikor pedig ez a sereg támadásba ment át, nap-nap után doboltak szívünkön azok a magyar városnevek, amelyeket már örökre elvesztettünk hitték. Miskolc, Ipolyváros, Léva, Érsekújvár, Tokaj, a miénk lett. Ma pedig azt jelentette a kormányzatánca, hogy Kassára bevonultak a csapataink. (Teljes éljenzés.)

— Mi tehát most a mi feladatunk? Ha belé vesszük a proletárság szunnyadó erejét a

hadsereget, akkor fel fogjuk menteni Pozsonyot és Komáromot és ezek ipartüdekeit is, amelyek nélkül Magyarország nem tud megélni. Fel fog szabadulni Erdély is a román marta-
lók uralma alól, amelyek sorában már teljesen felhőköt a fegyverem. Kötelessége tehát minden proletárnak teljes erőjével támogatni ezt a hadsereget, mindent adjunk meg a hadseregnek, hogy akcióképes legyen és adjunk meg minden a fronton küzdő, proletárok hozzászólóinak is.

— Meg kell szervezni a munkásszabályokat, hogy ha éppen az a pillanat, amikor ezen a fronton is akcióba léptünk, hogy fel szabadjuk proletárhazánk elnyomott testvérreit, ha megjönnek a parti munkástanácsok, is mi is készek legyünk abban résztvenni és kiverni a szerbektől. (Ugyvan. Eljenzés.)

E nagyhatású beszéd után Lúka elvtárs indítványára a kanizsai munkástanács egyhangú lelkesedéssel a következő tervet tartozta Garbai elvtárshoz, a kormányzatánca elnökéhez:

A nagykanizsai munkás-, katonai- és paraszttanács ma este tartott ülésein egyhangú lelkesedéssel üdvözli a város proletárhadseregét, amely gígaszi harcával felszabadította Kassát városát és Magyarországot felelő vidékét. Nagykanizsa munkástánca bizva a város hadsereg fegyvermozgásában és harókézségében, amellyel az elnyomott proletárelvtársainkat a kapitalista ellenőrség alól fel fogja szabadítani, a város hadseregét ebben a világra ezúttal harcban minden erejével támogatja. Eljen a Vörös Hadsereg! Eljen a világhorradalom! Testvéri üdvözlettel a nagykanizsai munkástanács.

A gyűlés este 7 órakor teljes hangulatban ért véget.

Parancs.

A forradalmi kormányzatánca folyó évi 10. számú rendeletével a Jólgozók védőtelegzetveget rendelt el az ez évben betöltendő 18-ik életévű a be nem töltött 45-ik életévig. A fenti rendelet 2. paragrafusa alapján fogantatoztató sorozásokra vonatkozólag elrendeljük, hogy az alábbi sorozása egyelőre csak Budapestben és az országának a Dunna balpartján levő meg nem szállott területen hajtandók végre. Ezen rendelkezés más területre való kiterjesztés tárgyában esetről esetre történik intézkedés. A besorozottak tényleges katonai szolgálataira való bevonulást külön rendelet fogja szabályozni.

I. A sorozásra kötelesek jelentkezni: a) Mindenképpen, aki valamely ipari, kereskedelmi, vagy közgazdasági üzemben, vagy hivatalban van alkalmazva, avagy a fenti kategóriába tartozik ugyan, de jelenleg munkanélküli. b) Mindazok a kisbirtokosok, kiskereskedők (szatócsok stb.), akik állandóan nem alkalmaznak fizetett munkásokat. Ez a rendelet a főiskolai és középiskolai hallgatókra a tennit korhatáron belül vonatkozik.

II. Sorozásra nem tartoznak jelentkezni: 1. A város hadsereg és város őrség tényleges szolgálatot teljesítő tagjai. 2. A volt tisztok és tisztjelöltek, mivel sorozásuk már folyamatban van. 3. Akieknek a hadügyi népbizottság által kiállított felmentésük van. 4. Az eddigi lajstromozásokról arvonalbeli szolgálataira alkalmaznak talált azok a katonailag kiképzettek, akik a tényleges szolgálataira való bevonulására parancsot kaptak. 5. Aki a lajstromozásnál alkalmaznak találtak, de még katonailag ki nem képzettek, mert ezeknek behívása folyamatban van. Ennekelvéla jelentkezni kötelesek azok, akik eddig bárhol lajstromoztak és ezeknél a lajstromozásoknál alkalmazatlanoknak találtak.

III. A sorozás végrehajtása Budapestben a központi munkás- és katonatanács útján történik, vidéken pedig a megyei munkástanácsok utasítása alapján, megpedig: a) a városokban a városi munkás- és katonatanácsok; b) a járási munkás- és katonatanácsok által.

IV. A sorozások bizottság útján eszközöndők. A bizottságok tagjai: a) Budapestben a központi munkástanács által kinevezett

elnök és a kerületi munkás- és katonatanácsok részéről kijelölt egy hádviselt sorozóbizottsági tag, egy orvos, aki mellett megfelelő segédszemélyzet működik; b) vidéken egy sorozóbizottsági elnök, akit a forradalmi kormányzatánca megbizottja nevez ki, a helybeli munkás- és katonatanács egyik tagja, sorozóbizottsági tag és orvos, aki mellett megfelelő segédszemélyzet működik.

V. A sorozás úgy Budapestben, mint a vidéken az év június 10-én megkezdendő és az évi június hó 21-én szombaton esteig bejelentendő.

VI. A besorozottak bevonulásáról kellő rendelkezéssel fog intézkedni, de minden egyes arvonalbeli szolgálataira alkalmazásuk minősítésük kezden kell állnia arra, hogy a tényleges katonai szolgálataira való behívás a legelőjebb időn belül meg fog történni.

VII. A felmentesítő elvonatkozón a 140-141. számú rendelet érvényes.

VIII. A sorozások befejezte után a magyarországi Tanácskormányzatánca minden dolgozó tagja 18-15 életévig, vagy tagja a város hadseregnek, illetve a város őrségnek, vagy a hadügyi népbizottság által kiállított tényleges felmentési igazolvánnyal rendelkezik. Vagy pedig sorozási igazolvánnyal bír. Aki tehát a parancsban foglalt fenti igazolványok egyikével sem bír, az sorozási kötelezettségének nem tett eleget és forradalmi törvényesek elé állítatik.

Budapest, 1919. június 5.

Hadügyi népbizottság.

HIREK.	
NAPTAR.	
1919.	A nap két 4 óra 05 per-
Június	kor, nyugatig 7 óra 50 per-
8	kor.
	A hold két 4 óra 05
Vasárnap	perkor, nyugatig éjjel 12 óra
	17 perkor.

A nagykanizsai Szocialista-párt ma délután 11 órakor a városban előtti nyilvános nagygyűlést tart. Tárja: A politikai helyzet, amelyet budapesti kikézdött fog ismertetni. Minden proletár ott legyen.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Több napig tartó harcok után a mindenkor kiváló dél vidék: 7-ik hadosztályunk derék, farsadást és veszélyt nem ismerő csapatai bámulatos forradalmi lelkülettel megtörték az ellenség szívós ellenállását, visszavertették elkeseredett ellentámadásait és tegnap este nagy lelkesedéssel bevonultak Kassára. A nagy győzelem kivívásáért hála és köszönet illet meg ezen kiváló csapatok minden egyes katonáját éppugy, mint ennek valamennyi tapasztalt és céltudatos parancsnokát. A balszárnyon a derék felvidéki 18. gyalogezred többnyire tájlejtő proletárai, eddigi kiváló teljesítményük sorozatát Korpuna és Seimecbanya bevetélével egészítették ki. Az északi harcfront többi szakaszán is megtört az ellenséget tért nyertünk és az ellenség ellenállását mindenütt visszavertük. A többi hadszíntéren nincs ütés.

Hadseregyőparancsnokság.
— Személyi hírek. Vántus Károly népbiztos elvtárs tegnap délután Dombóvárba utazott. Lencsik Ferenc elvtárs, a budapesti városőrség kerületi főparancsnoka tegnap délután visszatért Budapestre.

— Zala megye kormányzati tanácsai biztosaik kinevezése. A hivatalos Tanácsbizottság tegnap száma tartalmában Lúka Gyula elvtárs. Rimegyesét Alsó-Zalamegye kormányzati tanácsbírosává Nagykanizsa szék helyi Zala megye kormányzati tanácsbírosáé Arnold sávi Zala megye szék helyi Erdős Arnold elvtárs nevezett ki.

— Hadirokkantak és Hadlővegyek szövetségéről bejelentett rítványból pünkösdi hétfőjén délután fel 4 óra a 170-220 koronát fizessék le a kiskiszácsi nagykorcsmában a bizalmiférfinál. Róhantandca.

Felsőbb utasításra elrendeljük, hogy mindazok, akiknek fegyver vagy más katonai felszerelési tárgy van birtokukban, na erre engedélyük is volna, legkésőbb szeddán dall 12 óráig a vörössérség parancsnokánál (városi ház épület) szolgáltatassák be. Azokkal szemben, akik a parancsot nem teljesítik és akiknél a megtartott házkutatások alkalmával a fenti határidő lejarta után fegyvert találnak, atattárlással járunk el.

A VÁROSI VÖRÖSŐRSÉG PARANCSNOKA.

— Vántus népbiztos elvtárs beszéde a kaszárnyában. Vántus Károly népbiztos elvtárs tegnap délelőtt 11 órakor a Munkásuti Petőfi lakonyában megszólította Nagykanizsa helyőrségét. A szöveg után Vántus elvtárs beszédét intézett a katonákhoz, amelyben kassa-visszafojtását említette. Ezután utalt a vörös hadsereg felelősségére és a fronton dicsőségesen harcoló munkásteveket követendő példaként állította a helyőrség elé. A katonák Vántus elvtárs beszédét lelkesen megjelenezték.

— Az utazás újabb korlátozása. A direktórium utasította a Vörössérséget (rendőrség), hogy utazási engedélyt csak hivatalos ügyben utazó hivatali megbízottaknak és olyan egyéneknek adjon ki, akik sürgőnnyel tudják igazolni, hogy halaszthatatlan természetű családi ügyben (pl. családtag temetése stb.) kell utazniuk. — Kellőképpen nem indokolt utazások engedélyezése végett tehát ne terhelje senkinek hasztalanul a Vörössérséget!

— Hadirokkantak, Hadlőzvegyek és Hadlárvek Szövetsége értesít tagjait, hogy 10-én, kedden délután 3 órakor az új hivatalos helyiségben, Kőröscs-utca 12. sz. alatt aru kiosztás lesz. Hadirokkantak a d. árut 14-én szombaton d. u. 3 órakor kapnak, s lehetőleg aprópenzt hozzanak. Arut csak az a hadlőzvegy vagy hadirokkant kaphat, ki a tagsági igazolványát és a szociálisták nök szabadszervezetének vagy más szakszervezet igazolványát is magával hozza. A szövetség hivatalos óráit köznapokon d. e. 8—12-ig tartja.

— Labdarúgó mérkőzés. Ma délután előzhen mérő össze erejét a Déli vasút és az N. T. E. labdarúgó legénysége. A mérkőzés — tekintettel az N. T. E. fokozatosan javuló formájára — változatosnak és nívós-nak ígérkezik. A Déli vasút legjobbjait köszi álló csapatával szemben az N. T. E. a következő legénységgel veszi fel a küzdelmet: Pucher, Pollák, Horváth, Biach, Tóth, Simonyi, Hirschler, Dezső, Sallér, Marvalics, Harangozó, Tartalék: Kollárics, Vasvári. — A mérkőzés délután 8 órakor kezdődik. — Belépő-díj 2 korona.

— Iskola gyermekek foglalkozási orvosi kezelése Nagykanizsán. A tanácsköztársaság munkáügyi és népbiztosai népbiztos tegnap délután intézték a nagykanizsai direktóriumhoz, amelyben megadta a felhatalmazást az iskolagyermek ingyenes fogorvosi kezelésének megszervezésére. A direktórium rövidesen megvalósítja Nagykanizsa területén az ingyenes orvosi rendeléseket, amelyet úgy terveznek, hogy a gyakori fogorvosokat kötelezni fogják a hozzájuk utalt gyermekek kezelésére. Az orvosi kezelés a fogorvosok rendelkezésében és azok felszerelésével napi 2 óra időtartamra van terelve. A fogorvosok díjazása még nincs megállapítva, de valószínűleg 1000. korona díjazást fog kapni.

— Cukor jön Nagykanizsára. A cukorközpont utasításából a nagysurányi cukorgyár értesítette a direktóriumot, hogy Nagykanizsa város részére a sárvári cukorgyárban 350 métermáza nyers cukor van kiutalva. A nyers cukor ára métermázánként 381 korona 25 fillér. A direktórium a cukor elszállítására vonatkozólag már intézkedett.

— A hadügyi népbiztoság alárendeltje nem szabad letartóztatni. A hadügyi népbiztoság körleveletben utasította a vármegyei direktóriumokat, hogy a hatáskörre alá tartozó egyének politikai ügyből eredő letartóztatásától tartózkodjanak. Ha a fentemlített egyének oly cselekményt követnek el, ami a letartóztatást szükséges teszi, abban az esetben a hadügyi népbiztoság politikai osztálynak jelentés teendő, amely a cselekmény elbírálása után maga fog intézkedni a szükséges rendszabályok végrehajtásáról.

— Sör nehéz munkát végzők részére. A direktórium Völgyi Mór vendéglősnök megengedte, hogy a nehéz munkások részére sört mérhessen ki és ebből 1 hl: sört utalványozott. A sörmérést a szociálista párt vezetősége fogja ellenőrizni.

— Eljegyzés. Gránth Miksa Keszthely és Fischer Julánka Egeraracsa jegyesek. — (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Házasság. Vajai Angelo Nagykanizsa, Horváth Antal Zalabér házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.) — Keressey Erzsike és Gráncher Béla nőtisztviselő házasságot kötöttek.

— Táncestély. Ma este 8 órakor Sárközi Dezső közreműködésével táncestély lesz a Szocialista Club (volt Casino) disztertermében. Rendezőség.

— Tábori Kornél előadását 17-re halasztotta. Tábori Kornél, a neves író és hírlapíró közbejött akadályok miatt az Urániumba hirdetett előadását e hó 17-re halasztotta. Az előadás tárgya, „A múlt bünei”, amely elé, ismervé Tábori Kornél kiváló újságírói teljesítményeit, érdeklődéssel tekinthet a közönség. — Az előadás megtartásának pontos idejét annakidején közölni fogjuk.

— Megdrágult a trafik. A „Tanácsköztársaság” mai száma közli a Johányarak új megállapítását. Az új tarifa jelentékeny emelkedést jelent. A leginkább fograsztott áruk-nál a következők az árak: egy darab Sportcigaretta 40 fillér, Magyar-cigaretta 20 fillér, Hölgy vagy Király 60 fillér, Mirjam 80 fillér, Mentia és Princesses 1 korona, Nilus 1 K 50 fillér, Regalonkint: A Trabucos-zsivar 250 fillér, a legalább 350 fillér, Hrnácska 250 fillér, Cuba-Portorico 140 fillér, Virginia 150 fillér, Portorico 1 korona, Cigarettes 80 fillér lesz Juharóknál.

— A forradalmi törvényszék lételet. A nagykanizsai forradalmi törvényszék, melynek tagjai Szentes Dezső, Vlaszák János és Kőzsa József elvtársak voltak, tegnap újból tárgyalás alá vette az elítélt Varga Béla, Orbán János és Kállal László vörös katonák ügyét, akik tegnap délután a kérelemmel fordultak a forradalmi törvényszékhez, hogy engedjék ki őket a harctérről. A kérelmet azaz elutasították, hogy nagyon megbánták a cselekményüket és közelebbüknek szék a proletárság vörös lobogója alatt a proletárdiktatura és a dolgozó nép érdekében a fronton dülő harcokban résztvenni. A forradalmi törvényszék méltányolta a kérelmet és mind a három elítélt szabadlábra helyezte. Kőzsa József a forradalmi törvényszék bírja lelkes beszédet tartott ezután a három megkegyelmezettnek, amelyben utalt arra a vasfegyelmre, amelynek a nagy cél érdekében minden vörös katonát el kell töltenis. — Az a gondolat vezéreljen beüneteket — fejezte be szavait Kőzsa elvtárs — ami minden proletárnak legszentebb vágya: a becsületesség, a testvériség, az egyenlőség és a felelősségi szeretet. — *Milányi Ignác* nagykanizsai ékezetes-tulajdonos azzal a váddal terheltlen állt a forradalmi törvényszék előtt, hogy a „Fehérpénz” elfogadását megtagadta. A törvényszék állítványt 14 napi fogházra átváltoztatható 500 korona pénzbüntetésre ítélte. — Ezután *Gáspár József* bakonkai és *Leposa* Anna csapott lakosok bűnügyét tárgyalta le a bíróság, akik május 3-án munkaadójuktól, Kovács József csapott lakostól 5000 koronát elloptak. A törvényszék mindkét vádlottat 2 évi és hat havi fogházra és kényszermunkára ítélte. — *Wéssz Viktor* nagykanizsai és *Márfi Teréz* hetési lakosok árdragítás és lánckereskedelm bűntette miatt állottak a forradalmi törvényszék előtt. A bíróság *Márfi Teréz*

— Szétosztják a felmentési igazolványokat. Fiedler népbiztos elvtárs tegnap megküldötte a megyei direktóriumnak a katonai szolgálat alól való felmentésre vonatkozó névjegyzék-nyomatványokat. Ezeket a blankettákat a Direktórium azzal a megbízással fogja szétosztani, az Alakalmegye területén levő munkástanácsok között, hogy a névjegyzékeket 5k vizsont a szekhelyükhöz tartozó üzemek, illetve gazdaságok között osszák szét. Nagykanizsán hétfőn fogják az üzemek és hivatalok a felmentési nyomatványokat megkapni, amelyek 3 példányban állítandók ki.

Színház és művészet.

— Jótékony célú növendék hangverseny. Mint már közöltük, folyó hó 14-én a volt Casinóban tartják Lukács Ernő rendező a kis művészgardájával. A hangverseny műsora a következő: I. szám. Hermann Venzel: „Im trauten Heim” négykezes, előadja Földes Oliká 1-ső gyák. évf. kiseri tanárnője. II. sz. Burgmüller: „Arabok” és Chován: „Kisebb darabok”, előadja Lukács Gabika (II-ik gyák. évf.) III. szám. Boethoven: „Albumblatt für Elise”, előadja Práger Józsefika (III. évf. növendék). IV. szám. Goginsky: „Potonaise” előadja Frank István (IV-ik évfolyam). V. szám. Chopin: „H. Moll Walzer”, előadja Deutsch Micike. VI. sz. Ketterer: „Aranyhalacska”, előadja Eichner Lilike (IV. évf.) VII. szám. Chopin: „Cis Moll Valzer”, előadja Vértés Bőské (1-ső akad. évf.) VIII. szám. „Barcarolla” Hoffmann mesájéből, előadja Steiner Bőszike Szinet. IX. sz. „Mehowen”, „V-ik Simphonija négykezre”, előadja: Lendvai Renée III. akad. évf.) tanárnőjével. X. szám. Wieniawsky: „Secunde Concert” és Hubay: „Der Schmetterling”, hegedűn előadja: Sauermann Ferenc, zongorán kiseri Káncz Mancsi. XI. sz. Liszt: „Nocturne”, előadja Lendvai Renée XII. sz. Raff: „Villamelle”, előadja Káncz Mancsi (IV. akad. évf.) XIII. sz. Chován: „Magyar táncok négykezre”, előadja Káncz Mancsi tanárnőjével. — A hangverseny pontban 7 órakor kezdődik. Músor után tánc, melyet Torma Tómi zenekara szolgáltat. A helyárok a következők: ülőhely 1—III. sor 15 kor., IV—VI. sor 13 kor., VII—IX. sor 10 kor., IX—XIII. sor 8 kor. Helépfogy 5 kor. Karzati állóhely 3 korona.

— Mese előadás a szinkörben. *Balassz Jenő*, a pesti gyermekék szeretője *Basa bácsija*, a Vigszínház kiváló művésze ma vasárnap, délelőtt 10 órakor mesét a kanizsai gyermeknek a nyári szünetben. Elemi, polgári és a gimnázium alsó osztályainak növendékei jöjjenek minél tömegesebben, hogy meghallgassák *Basa bácsit*. Belépő-díj 50 fillér.

— Luxemburg gróflja Lehár híres operetteje után dramatizált és Lázár István által filmre átváltott színművet mutatja be az Uránium hátfőn, kedden és szeddán Király Ernő és Solli Hermin felléptével.

Pártügyek.

Famunkások, akik vörös katonák, hétfőn délelőtt 9—11 óráig fontos ügyben jelentkezzenek a famunkás csoportnál. — A később jelentkezőket nem vesszük figyelembe. *Vezetőség*

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete vasárnap délelőtt fél 10 órakor taggyűlést tart. Taggyűlés után a tornászcsapának gyűlése lesz. *Vezetőség*

Vörös katonák! A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetébe tartozó vörös katonák elvtársak munkabér és hadisegélyüket vasárnap délután 1—3-ig és hétfőn, kedden 1—2-ig jelentkezhetnek. A távollévő elvtársak helyett hozzátartozóik jöhetnek. *Vezetőség*

Kenyérellátás biztosítása és országos szervezése.

A sütőiparban megszűnik az éjjeli munka. A pékek vasárnap délig sütnék. A személye és a kiliti.

A kormányzótanács a kenyér-ellátás biztosítására megalakította a kenyér és lésztaneműek termelési bizottságát, amelynek kötelessége lesz, hogy a proletároknak egyik legfontosabb élelmi cikkét, a kenyeret minden időben biztosítsa és hogy a legjobb árúra lassan eljőket. Az országos szervezés, tekintve a kisipari jellegét, meglehetősen időt és munkát igényel, amit azonban a proletárság le fog küzdeni.

A kenyér és lésztaneműek termelési biztosítása a kenyérellátásról, az országos szervezésről és a munkásság helyzetéről a következőket mondotta:

A bizottság működési köre az egész ország területére kiterjed. Egyelőre ott fogunk dolgozni, ahol munkásságunk a legerősebb és ahol a kenyérellátást meg kell szervezni. A bizottság részt vesz a Vörösi Hadsereg kenyérellátásában is és azt minden körülmények között biztosítani tudja. A kenyérellátás biztosításán kívül a célunk, hogy jó kenyeret tudjunk termelni. A kenyérgyártást központosítani fogjuk, ami által sok fát és szemet takarítunk meg és így a háztartások fa és szénszükségletének fedezéséhez is részben hozzájárulunk.

A sütőüzemeket vasárnap déli 12 óráig nyitva tartjuk. Ezt a munkásság azért vállalta, hogy a háztartások sütnivaló holmiját elvivegessze. Statisztikát veszünk fel minden üzemből és ennek segítségével a szociális termelés keretét új akarjuk megalapozni és kiépíteni, hogy bevonjuk mindazokat az erőket, a munkaadókat is, akik szakszempontból és a termelés biztosítása szempontjából felhasználhatók. A sütőüzemeket rövid időn belül olyan állapotba hozzuk, hogy mihamarab lehetséges, azonnal átterjünk a sütőipari termékek egy részének, mint a személyének és kiflinak gyártására.

A sütőiparban a munkások régi elleneségét, az éjjeli munkát egyszersmindenkorra elakarjuk törölni. Minden erőnkkel azon dolgozunk, hogy ennek a szakmának munkásságát, amely részben a hosszú munkanélküliség következtében anyagilag és szellemileg rossz állapotba került, abból kiemeljük és a kommunista világ ideáljának nemcsak fegyverrel harcoló, hanem termelő katonájává is tegyük. Ezzel kapcsolatos az az igyekeztünk is, hogy a sütőipari tanulók egészségét megvédjük és így azok testi megnyomordása elkerülhető legyen. Az összes budapesti üzemek, egy kivételével, mind dolgoznak. A kenyér minőségét a lehetőség szerint az utóbbi időben javítottuk. Ha a kenyér minősége a feldolgozás miatt volna rosszabb, azt igyekszünk azonnal orvosolni.

A lésztaneműek gyártásánál is a leg-hílmikusabb eljárást fogjuk alkalmazni. E tekintetben helyzetünket megkönnyíti az, hogy a sütőmunkásság ültözede szervezkedésével kikényszerítette a tisztátalan sütőműhelyek átalakítását. Ezen a téren sok európai várossal szemben nagy előnyben vagyunk. A kifogásolható üzemeket késedelem nélkül be fogjuk zárni.

Felhívás.

A bánokszentgyörgyi gazdasági közterelő gyári és márkai erdőben a város által lekötött tűzifa küzdelokra fog fordítani. A tűzifának tengelyen Nagykanizsára leendő szállítására fuvarosok kerestetnek. A fuvarozás díja ölenként 250 korona és ezen felül a fuvaros azon kedvezményben részesül, hogy minden beszállított öl után félől gömbiát kap 95 korona árban az erdőben átvéve.

Felhívotnak mindazok, akik a tűzifa be-fuvarozására vállalkozni szándékoznak, jelentkezzenek a nagykanizsai közellátási üzemnél (postával, szemben) annnyival inkább, mert az egész tűzifakészletnek a város részére történt megvásárlása következtében a fuvarosok a maguk részére fát közvetlenül nem vásárolhatnak, tehát saját érdekében áll, hogy manál nagyobb számban jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 3-án
Direktórium.

Felhívás.

A nagykanizsai termelő szövetkezeti központ által szállított tejet elsősorban csecsemők és gyermekgyas anyák, másodszorban az 1-11 éves gyermekek, harmadszorban az arra valóban rászoruló súlyos beteg, szükségletének kielégítésére uhajjuk fordítani. Hogy ezt a célt biztosíthassuk szigorú ellenőrzés és felkísmeretes elbírmas útján meg kell állapítanunk az igényjogultságot.

Az igények bejelentése a közellátási üzemeknél (postával, szemben) történik, leg-később **7. évi június hó 15-éig bezárdólag.**

A csecsemők és gyermekelőletkora az anyakönyvi hivatal tanúsítványával (ingyen és bélyegtelen) életbelle a házibizalmi igazolványával, a súlyos betegség hatósági orvos bizonyítványával igazolandó.

Visszatelesek a közszükségleti cikkekkel való teljes kizárással büntetettek. Felhívjuk az igényjogultakat, hogy igényüket fenti határidőig jelesek be.

Nagykanizsa, 1919. évi május hó 28.
Direktórium.

Felhívás.

Felhívom mindazon városokat, akik akár a bánokszentgyörgyi erdőgazdálkodás területéről, akár a Pápcsi erdőterületéről, vagy a nagykanizsai Pápcsi telepről tűzifát szállítani vállalkoztak, vagy vállalkozni akarnak, hogy **hó 8-án (vasárnap) délelőtti fél 11 óráig** a városi közellátási üzemek udvarán segítség érdekében is okvetlenül jelenjenek meg.

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 7-án.
Közellátási üzemek vezetője.

Tárgy: Tűzoltó szertárnoki állás betöltése.

Pályázati hirdetés.

Nagykanizsa város tűzoltóságát üresedésben levő tűzoltó szertárnoki állásra pályázatot hirdetünk.

Javadalmazás és előfeltételek a városi közig. ügyosztálynál (emelet 10. ajtó) meg-tudhatók.

Pályázati határidő: 3 nap.
Városi tanács intéző bizottsága

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 7-én.
Direktórium.

Intelligens nő, anyahelyettes; magános öreg urhoz egy gyermekkel házevelőnének kerestetik. Cim Pappinger Izsó, Deak-tér 6.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbaratainknak és ismerőseinknek, kik lelejtethetetlen férjem, illetve özvegyem elhunytával a gyász-szerteretison megjelentek s jószívű részvétükkel fájdalmunkat anyhították, ezúton mondunk halas köszönetet.

Özv. Lemper Agostonné
Családjá

Kötszer és fűzőműhely.

Csengery-ut 78. sz. alatt megnyit.

hol fűzők tisztítása és javítása a leg-olcsóbb áron elvállaltatik — Tisztelettel

JÁMBOR ANNA
Kötszer- és fűzőkészítő.

URANIA mozgóképalota

Szennyi-ut. 4. Tel. 100 950

Hétén, kedden, szerdén. Július 9., 10. és 11-én

Lehár Ferenc hírneves operettje

Király Ernő és Solti Hermin
főszereplésével

Luxenburg grófja
film-szimű

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szallda. Telefon 74. sz.

Vasárnap, hétfőn, kedden. Július 8., 9. és 10-én

A halál arénája
a világ legnagyobb artista drámája

5 felvonásban.

Előadás kezdete 8 és fél 8 órakor

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyúkszemvágó és manikűr

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fűzőfia

1000-10000-ig
KARTALOMOK, (Fűzők, papírok)

Irodaszerek, ösletikönyvek, papírok

hangszerek, díszművek, játéktárgyak

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefonszám 78. | Nyomda 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Évi ára 60.— korona
Fél évi 48.— korona
Havonta 8.00 korona
Folyó számon 7.10 korona

A vidék kötelessége.

A forradalom fővárosa segítséget kér. Budapesti ereje legjavát odaadja a forradalomért. Budapesti proletariátusa a saját tesztől foni ércfalat a frontokon a szocialista Magyarország köré. A szervezett munkásság legjobbjal ragadtak fegyvert, hogy megvédjék a forradalmat az idegen imperializmusok fehér gárdái ellen kifelé és megvédjék a forradalom rendjét befelé. A vidék vérben, szenvedésben, áldozatkészségben kevesebb terhet vállalt, mint Budapesti.

Budapesti most segítséget kér, mert ehezük. A forradalom fővárosa roppant lassúval küzdök. A proletariátus elljje szenved, ellankad a gyárakban, ereje gyengül, mert az éhezés gyengíti energiájukat. A magyarországi proletariátus, a munkások, katonák és szegény földművesek csak a maguk erejére számíthatnak ennek a veszedelmnek leküzdésében. A maguk erejére és szolidaritására. A város csak lparcikkekéből, textiláruháiból, mezőgazdasági eszközökből rendelkezik némi készlettel. Szüksős készletekkel. Ezeket megosztja, odaadja a vidék népének. Szívesen adja és boldog lenne, ha többet, bőségesabban adhalna. A háboru és a blokádd kifosztotta raktárainkat. Csak keveset adhatunk. Ezt a keveset szívesen adjuk; mindent elkövetünk: hogy többet, jobbat adhasunk. *Ami dohányt, petróleumot, só, cukrot, olajat, szenét a Vörös Hadsereg és a legfontosabb üzemek munkásságának ellátásából el lehet venni, az mind a falu, a vidék népé lesz.* Amennyi csizmát, bakancsot, posztót, vásznat össze tudunk szedni, azt mind elküldjük a vidékre. Szerzszám, kocsilakirás, mezőgazdasági gép, eke, kasza, minden kikerül a falukba. A város testvéreinek érzi a falu, az iparmunkás a földmunkást és ösztönte, testvéri készséggel oszi meg vele mindent.

Cserébe viszont élelmiszeri kér. Lisztet, hüvelyes, főzeléket, zsírt, szalonnát, vágómarhát, juhot, sertést, tejet, vajot, mindent, ami van. *Tudjuk, hogy a faluban van eelem.* Ha nem is bőségesen, de van. Van felesleg is. Tudjuk azt is, hogy a felvilágosítottan tömegben nagy adag helyilönzés van, egy rosszul értelmezett lokálpatriotizmus, amely idzgesen, ellenségesen nézi, ha bármit ki akarnak vinni a faluból, vagy vidéki városból. Ezt a beteges önzést, ezt a lokálpatriotizmust le kell küzdeni. A falu, a vidék elsorvad a város nélkül. Ha a falu, a vidék nem látja el az ipari városok tömegét, akkor elpuszrul a falu termelő ereje is. Ha a bányász, ipari munkás nincs ellátva, akkor elfullad a falu élete is. Ezt kell megérteni. *Meg kell érteni, hogy egymásra vagyunk utalva* és egymás nélkül, a legtelevérőbb szolidaritás nélkül elpusztulunk. *A város nem élhet a falu nélkül, a falu*

nem élhet a város nélkül. Ha a vidék nem ad élelmiszert, a város nem adhat só, petróleumot, szenét, cukrot, lóbbellit, ruházatot. *Ez az igazság és a beteges, gyerekes lokálpatriotizmus végzetes azokra is, akik bölcsességet látnak benne.*

Tudjuk, hogy pénzügyi kérdések is nehézzé teszik a helyzetet. A fehér pénzi bizonyos arányokkal fogadják. *Ez a bizalmatlanság teljesen indokolatlan.* Nem is képzelhető semmiféle magyarországi kormányzat, amely a „fehér” pénzt ne ismerné

el ép olyan teljes értékű fizetési eszköznek, mint a „kék” pénzi. A „fehér” pénzi épen olyan jó, mint a „kék”. Ezt is tudomásul kell venni. Tudjuk, hogy az llyesmi nehezen megy át a köztudatba, de gondoskodni kell róla, hogy ez a felfogás minél szélesebb körben terjedjen. Nem azért, mert ez kényelmesebb, hanem azért, *mert ez az igazság.*

A főváros segítséget kér a vidéktől. A főváros nyitlan, ösztönte megmonaja, hogy inség van. A vidék kötelessége segíteni a főváros inségén. Magyar Lajos.

A tanácskormányt békekonferenciára hívták

Az antant jegyzéke. — Az északmagyarországi hadműveletek azonnali megszüntetését követelik. — Kun Béla válasza Clemenceauhoz.

Budapest, június 10. A párisi békekonferencia a következő jegyzéket küldte a magyar tanácskormányának:

„Magyar kormány Budapest. A szövetséges és egyesült kormányoknak az a szándékuk, hogy a jégváry kormány képviselőit békekonferenciára hívják, hogy megkapják azok szempontok közlését, amelyek Magyarország igazságos határaitra vonatkoznak. Eppen most jelenik be a cseh-szlovákok elleni heves és indokolatlan támadásokat. A szövetségesek már kinyilvánították azilárd akaratukat, hogy véget vessenek a felesleges ellenségeskedésnek, azáltal, hogy két ízben is megállították a román seregeket, amelyek át akartak lépni a fegyverszüneti határokat és megakadályozták őket, hogy folytassák előnyomulásukat Budapestre és megállították a szerb és francia seregeket is Magyarország déli frontján. lly körülmények között a budapesti kormány formálisan is felhívatik, hogy haladéknélkül véget vessen a cseh-szlovákok elleni támadásoknak, ellenkező esetben a szövetséges kormányok felülhatalmi vannak határozva, hogy haladéktalanul a legszélsebb rendszabályokhoz folyamodnak, hogy kényszerítsék Magyarországot az ellenségeskedések megszüntetésére és . . . arra, hogy vessen magát alá annak a megingathatatlan akaratnak, amellyel a szövetségesek tiszteltbeni akarják tartatni parancsaikat. Erre a sürgönyre negyvennyolc órán belül válaszolni kell. — Clemenceau, a békekonferencia elnöke.”

Kun Béla elvtárs válasza.

Clemenceau táviratára Kun Béla a következő választáviratot küldte el szikratávirón:

Clemenceau urnak, a békekonferencia elnökének, Páris. A magyarországi tanácskormány kormány-ürömmel fogadja a szövetséges és szövetséget államok kormányainak ama szándékát, hogy Magyarországot a párisi békekonferencia elé meghívja. A magyarországi tanácskormányának nincsenek ellenséges szándékai s az békeségben kíván élni valamennyi néppel, annál is inkább, mert nem áll a területi integritás alapján. Nem volt szándéka megtámadni és nem is támadta meg a cseh-szlovák köztársaságot sem, amelynek népével mindenkor békében, barátságban kívánt és kíván élni. Ragaszkodott mindenkor a szövetséges államok által megállapított demarkációs vonalakhoz és tiszteltben tartotta a november tizenharmadiki katonai konvenció határozatait. Sajnálatlan állapotokra meg azonban, hogy a szövetséges államok presztízstét felhagyva a cseh-szlovák köz-

társaság s a jugoszláv és román királyságok csapatai a november 13-án kötött katonai konvenciót megszegve, betörték a magyarországi tanácskormány területére és mátmárc megfijással fenyegettek azt. Örömmel vésztük tudomásul, hogy a szövetséges államok megparancsolták a cseh-szlovák köztársaságnak s a román- és jugoszláv királyságoknak, hogy támadásukat szüntessék meg: de kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy nevezett államok a szövetségesek parancsait nem teljesítették és offenzívájuk csupán a mi ellentámadásunkon tört meg és azt is, hogy csapataik még ma is a november tizenharmadiki konvencióban megállapított demarkációs vonalon innen állanak. A magyarországi tanácskormány kormányja ismétellen kifejezi készségét arra, hogy az ellenségeskedéseket a felesleges vérontás elkerülése céljából az össze, államokkal szemben haladéktalanul megszünteti, hogy a szövetségesek parancsaiknak a cseh-szlovák köztársaságban s a román- és jugoszláv királyságokban érvényt szerzhessenek. . . . A november tizenharmadiki katonai konvenció határozatainak végrehajtása, valamint az azal kapcsolatos kérdések rendezése, továbbá a gazdasági kérdések idejleges megoldása érdekében szükségesnek tartánók, hogy az érdekelte államok részéről megbizottak küldessenek ki az azokból alakuló bizottság egyik szövetséges állam képviselőjének elnöksége alatt haladéktalanul összeülne Wlában. A magyarországi tanácskormány kormányja mindenre kész, ami a népek között az igazságos és méltányos békét, s a kölcsönös megértést előmozdítja és a vérontásnak egyszer és mindenkorra véget vet.

Parancs.

A szállítási igazolványhoz nem kötött élelmiszerek szállítása tárgyában.

Folyó évi június 13-tól kezdődő hatálylyal megtiltjuk, hogy bárki, bárminemű élelmiszert vasuton, hajón, postán, vagy egyéb járművön, teheráru, górsáru, vagy készipodgyáskont szállítson. Kivételt képeznek az uton táplálkozásra szolgáló kész élelmiszerek. Ennek megfelelően azt a kedvezményt, hogy 25 kgr. élelmiszert bárki szállíthat, hatályon kívül helyeztük. Aki a parancs ellen vét, attól az élelmiszerek elkoboztatnak s a csempész forradalmi törvényeszek elé állítatják.

Budapest, június 10.

Elővezetési díktörök.

Garbai és Kun elvtársak ünnepélyes bevonulása Kassára.

Garbai elvtárs beszéde. — Nem kell az antant demokráciája. — Ez a harc lesz a végső.

Budapest, június 10. Tegnap este fél 10 órakor indult el Budanestról az a külvonlat, amely Garbai Sándort a kormányzótanács elnökét és Kun Bélát külügyi népbiztost Kassa városába vitte. Velük utaztak még Varga Jenő, Szantó Béla és Haubrich József népbiztosok.

Már a kora reggeli órákban lübbeszó fűnyí töneg várta a vonatot. Az egész város zászlódszobában pompázott. A beérkezőket Molnár János újonnan kinevezett kormányzótanácsbíró várta. Kívonult egy díszszázad is a munkor a vonat beérkezését, harsány üzenés fogadta a népbiztosokat. A díszszázad parancsnoka leadta a jelentését s miután a század elvonult Garbai és Kun népbiztos elvtársak előtt, Böhm hadserőfőparancsnok üdvözölte a proletárság kiküldötteit, illetve a kormányzótanács képviselőit. Ezután Molnár Rudolf üdvözölte a népbiztosokat Kassa városában, mire Garbai elvtárs többek között a következőkben lelelt:

— A forradalmi kormányzótanács nevében köszönöm a lelkes fogadtatást. A régi kizsákmányolás helyett a dolgozók felszabadítását akarjuk Kassa városában is véghezvinni.

Ne gondolják, hogy a békét Versailles-ből fogják megszerezni. A népek békéjét a szocializmusból várhatjuk csak,

amit a mi lelkesedésünk fog terjeszteni. Az a tudat, hogy Magyarország megteremtette a szocialista államot, bizalommal tölt el minden dolgozó proletárt, hogy más országokban is meg fogjuk tudni teremteni. Azokat a cseh imperialista csapatokat, amelyek csak azért jöttek ide, hogy raboljanak, el kellett erről a földről tüntetni.

Garbai elvtárs beszéde után, amelyet kitűző lelkesedéssel éljenek meg a kassai proletárok, bevonultak a népbiztosok a városba. Délelőtt tel 11 órakor hatalmas gyűlés volt a városban előtt, ahol Kassa város minden proletárja jelen volt. Először Molnár elvtárs üdvözölte a kormányzótanács kiküldötteit. Utána Garbai beszélt és kifejtette, hogy a mai gazdasági helyzetben nem képzelhető el más állami berendezkedés, mint a szocialista. — Most amikor kivertük az imperialista hadakat — folytatta Garbai népbiztos elvtárs — most

már a versaillesi békekonferencia is mára megatartást tanult velünk, szemben, ami kilőnik az antantnak a magyar tanácskormányhoz intézett táviratából is. Ez a hángnem változás bizonyítja annak, hogy a proletárságnak csak az erejét és akaratát kell megmutatnia. Ma demokráciával szeretnénk jönni, de már lekéslek a demokráciáról. A világtörténelem sokkal rohamosabban halad előre, semhogy szavakkal lehetne megváltoztatni a világ rendjét. Az antantnak Ausztriával folytatott tárgyalásai megmutatják, hogy Versailles a dolgozó milliókat akarja letérni. Valóban, most ez a harc lesz a végső, ha ezt a harcot bírjuk, nem lesz több háború. Ezután Kun Béla beszélt:

— Nem azért jött a proletárhadsereg, — mondotta — hogy új elnyomást teremtsen: a csehoké helyett, hanem azért jött ide, hogy felszabadítsa a dolgozókat, tekintet nélkül arra, hogy milyen nyelvet beszélnek. A mi felszabadított tót testvéreinknek mi vagyunk a felszabadítói, mert nem hódított akartunk. A területi kérdéseken egy felszavunk van csak: Világ proletárok egyesüljétek!

Nem sokáig leszünk ezekben a harcokban egyedül. A nemzetközi proletáriátus már a segítségünkre siet, akik ma még ellenségek, azokkal holnap már egyesülni fogunk és meg fogjuk teremteni a tanácsok nemzetközi közétársaságát.

Kun elvtárs beszéde után a városban nagy ünnepélyes körvétel. Beszéltek meg Jászay

Samu a budapesti szakszervezeti tanács elnöke, Makrany elvtárs a tót szocialisták nevében, majd Nyisztor népbiztos elvtárs, Gárdos Mariska, Molnár Miklós, Orenstein elvtárs az osztrák elvtársak nevében és Matunovics elvtárs a délszláv szocialisták képviselőtében.

HIREK.

NAPTÁR

A nap két 4 óra 05 perccel, nyugszik 7 óra 53 perccel.
A hold két 2 óra 02 perccel, nyugszik este 12 óra 17 perccel.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Június 8-iki kelettel: Az egész arcvonalon derék csapatunk üldözi a visszavonuló ellenséget. A felvidék 16-ik gyalogrezdelünk tegnap este bevontult Zályombá. Kassától északra Abaut értük el. A munkás- és vörösgőzszolgálat a Sátoraljayhelyen túl visszavonuló ellenség sarkában vannak. A többi hadszíntéren a helyzet változatlan. Június 9-iki kelettel: Az ellenség összeomlását fedezni szándékozók ellenállását a Sajo és Rima völgyében megtörtük. Kassától északra egy cseh tanácsot vertünk vissza. A többi hadszíntéren nincs ürség. Június 10-iki kelettel: 1. Dudaalmasan ünyomuló vörös csapatunk megverte a megvert ellenség utóvédjeit ellenállását, hétéln délelött benyomultak Eperjes városába a Vörös Hadsereg! Ellen a nemzeti imperializmuson győzelmeskedő nemzetközi forradalmi kormányzótanács! 2. A Tiszától északra előnyomuló csapatunk a Topoly—Öndöva vonalát az ellenség visszavetése által elérték. Kassától északra előnyomuló csapatunk előtt az ellenség Eperjest kiürítette. Eperjest irtókunkba vetjük. A Bodvaút keletré előnyomult csapataink az ellenséges utóvédek ellenállását mindenütt megtörtve a következő vonalon állanak: Tornapészétől északra és Pisztolettől délre. Zólimi környékéről az üldözés tovább folyik. Léva környékén Nyitra és Aranyosmarót irányából előnyomuló csehek ellen erős harcok vannak folyamatban. Északnyugra és komárom felé elterjedt hírszerző osztagaink leadottaknak megfelelően veznek hadműveleteiket. Csapatunk kiváló üldöző kedvének és taradhatatlanságának következményeként számos fogoly, gepyszka és hadi-2348Rmány jutott kezünkbe.

Hadserőfőparancsnokság. — A zárda betartása. Ismételt figyelmeztetjük Nagykassa lakosságát, hogy esti 11 óra után az utcán — az éjeli utca-mentében dolgozó munkás-elvtársakon kívül — senki ne tartózkodjék. Mindazokat, akik e rendelkezést megszegésével esti 11 óra után ezen-tul is az utcán mutatkoznak a vörös őrség le fogja tartóztatni. **Direktórium.**

— A forradalmi törvényeszkéket illeteli. A nagykanizsai forradalmi törvényeszké, amelynek minél Szepes Dező, elvtárs elnöke a **Köze és Viaszok** elvtársak voltak, tegnap délelőtti ülésen a következőkkel hozta: Horvath János zalaszentbalási lakost a templon percelényének felürése miatt a harc megértésére és egy évi fogsázbüntetésre. — Holcz János nagykanizsai lakost helőrevesztés miatt, a vörös fogsázbüntetésre és kényszermunkára. — Zula Lajosnét orpazdaság miatt 2 évi fogsázbüntetésre (egy évi próbaidőre felfüggesztették). — László Imre budapesti lakost lapás miatt 1 évi és 4 havi kényszermunkára. — Manóano Józsefet lapás miatt 4 havi fogsázbüntetésre (napra küldötték). — Nemeth László nagykanizsai lakost pedig a szocializmus ellensége miatt 8 nap fogsázbüntetésre és 120 korona pénzbüntetésre ítélték.

A proletárgyermekek nyaralása. Liból alkalom nyílik arra, hogy a vidéknek a fővárossal való szolidaritását kifejezzük. A főváros tulajdonolt lakásából, az üres spájzok mellől vidékre kívánkozik a fővárosi gyermekcsereg. Ide, a vidékre akar lejönni a jövő reménye, az a generáció, amelyért küzdünk, amely már teljes egészében élvezni fogja az új kor vívmányait. Minden igazi szocialista öntudattal áttöltött proletárnak kötelessége, hogy elveit tényekkel is bebizonyítsa. Senki se mulassza el tehát, a fővárosi gyermekek nyaralattási akciójában tevékeny részt ne vegyen. Minthogy azonban már itt a nyár és a proletárgyermekek nyaralása július elején megkezdődik, még ma jelentkezzék a direktórium első ügyosztályában mindenki, aki e names akcióban részt akar venni, arról is inkább, mivel a direktórium vasárnapra, június 15-ére már lezárja a jelentkezők névsorát. Mihezattas végeit közöljük még a következőket: a nyaralattási akcióban csak 7—14 éves idősköze szorult proletárgyermekek résztölnek: a nyaralattási két tannusra van szorítva: július 1-től és augusztus 1-től számlított négy hét. Felátási díj négy hétre fejenként 150 korona.

Népgyűlés. Vasárnap délelőtt 11 órakor a városban élőt óriási tömeg gyűlt össze, hogy meghallgassa a szocialista párt budapesti kiküldöttjeinek beszédét a politikai helyzetéről. **Gránht** elvtárs hozsátann foglalkozott a politika aktuális kérdéseivel és a nagy számban egybegyűlt proletárok mindvégig figyelemmel hallgatták. Ezután **Balassa** terő a Vicszinnák tagja szavalt el. Csizmazia Sándor „Tűzek” című költeményét igaz művészettel adta elő a forradalmi verset és a proletárok frentikus tapsnal köszönték meg a pártot nyújtott elvezetőt. Végül **Lukács** elvtárs megalott gyűjtő beszédet, mire a közönség lelkes éljenés közben rendben osztott szet.

Megalakult az Ipari termelési tanács. Az ipari termelési tanács tegnap este megalakult. Elnöke és egyúttal az 5 tagú intéző bizottságnak is elnöke **Hoffmann** Henrik elvtárs lett, az intézőbizottság tagjaival Pongor Henrik, Fischer Ádám, Lőrinc Ferenc, Ofenbeck Károly és László Vilmos elvtársakat választották meg. — Az intézőbizottság ismételtén felhívja az összes szakmai szak szervezeteit, hogy minden 200 tag után jelentessen be név szerint egy-egy kiküldöttet annak megemléksével, hány tagja van a szak szervezetnek. Köszák tggon általi szervezetek szintén nevezzenek meg fenti módon egy kiküldöttet. A bejelentést a szak szervezetek legkésőbb szerda estig nyújtsák be a párttitkársághoz (Casino), mert a megalakulást a népbizottságnak sürgösen be kell jelenteni.

Dohányelosztás. Fretesülésünk szerint a júniusi dohányjegyeket 12-én, esütörtökön kezdik beváltani a trafikokban. Mindegy dohányjegy ellenében 300 grmm. dohányt, vagy 120 cigarettát, vagy 60 szivart—kötelessék a trafikosok kiszolgáltattani.

Állatvásár. A direktórium ez uton értesíti a közönséget, hogy Alsólendván, f. hó 10-án a szokásos kiakó és állatvásár meg lesz tartva.

Muraközi hír. Zalnegerszegi tudósítónk jelenti: Vasutas menekültek érkeztek a Muraközbe, kiket a szerbek utasítottak ki. Kiutasították mindazokat a magyar állam szolgálatában állott vasutasokat, akiknek illetékes helye nem a Muraköz. A szerbek elrendelték a mozgósítást, mert saját katonáik egyrészt a rossz fizetés miatt (50 fillér napi szold és ezt sem akarják pontosan fizetni), másrészt pedig a mozgásgazdasági munkák elvégzése céljából egyre sürribben hagyják ott a frontot. A horvátok nem tesznek eléget a beváltottai pártanosnak és az esetleg gyavánasággal bevontinni akarókat visszatartják. A szerb katonák ünkenyes rekvirálással, a jegyzők és papok zsarolásai nagyon elkeserítik az ottani magyarságot és vágyakozva várják a pillanatot, amikor dicső vörös hadseregünk megszabadítja őket. — Ezzel kapcsolatban említtük még, hogy más oldalról arról értesültünk, hogy a szerbek mindent elöreszűlőleg megölték arra, hogy már a legközelebbi napokban végleg elhagyják a Muraközt.

Felső utasításra elrendeljük, hogy mindazok, akiknek fegyver vagy más katonai felszerelés tárgya van birtokukban, ha erre engedélyük is volna, legkésőbb ma déli 12 óráig a Vöröskereszt parancsnokságánál (városház épület) szolgáltatassák be. Azokkal szemben, akik a parancsot nem teljesítik az akciónál a megtartott házkutatások alkalmával a fenti határidő lejártá után fegyvert találnak, statáriálan járunk el.

A VÁROSI VÖRÖSÖRSÉG PARANCSNOKA.

— A toborzás beszüntetendő. A kanizsai állomásparancsnoksághoz a győri katonai kerületi parancsnokságtól tegnap a következő távirat érkezett: A hadügyi népbiztosságnak a Dunántúli szakszervezeti munkásságnak általános lajstromozására vonatkozó rendjelethez kapcsolódóan elrendelem, hogy a győri katonai kerületben mindenféle eddigi toborzás és sorozás beszüntetendő. A toborzó bizottságok egyelőre helyükön maradnak. Addig az anyagot rendezik és további intézkedéseket bevonultatásukra innen kapnak. Ezentúl kizárólag csak a fenti rendelkezésben megállapított és a szakszervezetnél eszközendő lajstromozás hajtandó végre. Jelen rendelet az eddigi sorozásokból kifolyó bevonulási kötelezettségeket egyelőre nem érinti, de a lajstromozás megtörténte után ezen kötelezettségek érvényesek lesznek. Az eddigi helyenként elrendelt sorozásokból kifolyólag eszközölt körhízába utalások utján folyamatban levő megállapítások és ügyintézkedések valamint esztergomi felülvizsgálati eljárások a lajstromozásra való tekintettel szintén azonnal beszüntetendők, a volt útitelre vonatkozólag kizárólag a hadügyi népbiztosságnak a napilapokban közzétett és dandár pösteinek által folyamatban lévő nyilvántartásba vételre vonatkozó rendelkezései és az annak kapcsán innen kiadandó intézkedések mérvődnek. A megyei dírektóriummal megkeresem, hogy a városi hadsergnek a lajstromozás utján történt természetű kiegészítések érdekében szigorúan öröklendők a fenti, hogy a helyi lapokban illetéktelenül elhelyezett közlemények a szervezés megüresítését okozhatják a zavarosságot. *Kat. ker. parsaj. 1450/eln. 10h. sz.*

— Eljegyzések. *Bagladi Béla* eljegyzett *Tomasics Ilonkát* Nagykanizsán. — *Zöldes László* és *Lasky Ferenc* jegyesek. — *Pulár István* gazdász eljegyezte *Popovits Annakal* Nagykanizsán. (Mindkét külön eljegyzés helyett.)

— **Házasság** *Grünfeld Búcsi és Zoltán* Andor folyó hó 8-án házasságot kötöttek. (Mindkét külön eljegyzés helyett.)

— **Az ifjúságiak** diákajándékát folyó hó 12-én este 8 órai kezdettel a volt Casino nagytérben tanácseltart.

— **Haldózás.** *Mikódy Árpád* gyógyász, az „Orangyal” gyugszerárváltó hálója f. hó 10-én 72 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 12-én délután 5 órakor lesz a Csengeri-ut 8. sz. gyászházban.

— **Levél olasz fogságban sínylődő elvtársaktól.** Valonából a következő május 4-ől keletkezett levelet kaptuk: „T. Szerkesztőség! Kérjük következő sorainkat b. lapjokban elhelyezni. Ezután értesítjük hozzátartozóinkat és ismerőseinket, hogy Istennek hála még mindig jó egészségben vagyunk. Részünkre postát egyáltalában nem küzbesítenek, ami bennünket nagyon elkeserít. Az Albániában elhelyezett összes foglyok növeben kérjük mindnyájukat, hogy illetékes helyen járjanak utána, hogy egészségesebb vidékre helyezzenek bennünket, még mielőtt a malária (mocsárlás) visszajelme lépne. *Klein Armin* (Nagykanizsa), *Seidl Gusztáv* (Pörszombathely), *Lakos Miklós* (Budapest), *Beneze József* (Pölkédfő).”

— **Hol fogják elhelyezni a szovjetkongresszus tagjait?** A helyügyi népbiztosság utasítására az Országos Lakásbiztosság 400 vidékről érkezett szovjet tag, számára készített lakást a június 13-án tartandó pártkongresszusra és a június 14-én összeülő országos szovjetkongresszusra. A 400 városi szovjet-tagot szállókban fogják elhelyezni. Ezekben a szállókban a kongresszusra érkezőknek rendez elhelyezést, hogy tárgyalások ideje alatt semmiben se szenvedjenek hiányt. A szállók és penzionátumok biztosítják az Ezbekijor szállót felőle, ahol 100 szobában fogják megkezdeni a legelőször megálló vendégek. A szakszervezet menten a

Bristol-szállót, esetleg több más megfelelő, jól berendezett szállót fognak vidéki elvtársaink rendelkezésére bocsátani. A kongresszus tagjai június 12-e körül érkeznek.

— **Valódi pergament** vajcsomagoló papír kapható **Fischel Fülöp** Flapapirnyágykereskedésében, Nagykanizsán.

— **Hogy törték le az ellentorradalmat Dombóvár környékén?** Dombóvárról jelentik Szombaton reggel érkezett Dombóvárra azaz értesítés, hogy „Tamasit birtokukba” kerítették a fehér gárdisták és hallatlan terrort fejtenek ki. A 44. gy. ezred VI. zászlóalja Zay Dezső elvtárs, zászlóalj parancsnok vezetésével azonnal vonatra szállt és elindult Tamási irányába. A hátánál erős fegyvertűz fogadta a zászlóaljat, amelyet a bator vörös katonáink viszonyok. Heves harc fejlődött ki, amelyben különösen kitűntek magukat a Pécsről átszállított és a vörös hadsergezhöz csatlakozott derék munkás elvtársak. Fél óráig tartott a harc, amikor messziről fehér lobogó alatt közeledett csapatalköz egy telre vezetett tömeg. Ezek felszólítottak bennünket, hogy adjuk meg magunkat, mire az volt a válasz, hogy amennyiben nekünk nem adják meg magukat, a községet felgyújtjuk. A fehér gárdisták erre át jöttek hozzánk és beálltak a mi soraink közé. Csapataink ezután diadalmasan bevonultak Tamásiba. Itt a vörös katonáink lefegyverezték a fehér gárdistákat. Azonnal kihirdették a stánumot és a vizsgálat az ellentorradalmak ellen folyamatban van.

— **Prima papírszárka** minden vagtaságban kapható **Fischel Fülöp** Flap cég-nél, Nagykanizsán.

Sport.

(1) **Székesfehérvári DV—Nagykanizsai Tornaegylet (2:2).** Fokozott érdekű összecsapás volt városunk közönsége a vasárnap délutáni tervbevetett NTE—Nagykanizsai DV fociball mérkőzésén, amidőn a délutáni vonatral váratlanul megérkezett a székesfehérvári DV csapata. A mulasztást a fehérváriak követelték el; akiknek a megállapodás szerint egy héttel előbb kellett volna a NTE-t értesíteni a mérkőzésről. A katonai mérkőzés az előző igazságosan a helyi DV-nek ajánlották fel, amely azonban előzékenyen lemondott a játsszói jogáról a fehérváriak javára. Így lett a klubközönség helyi mérkőzés. A fehérvári csapat tekiikallag méltó ellenfelek bizonyított. Kár, hogy a vendégek névze szerelmeinek vélt bírói ítékezés következtében a játékot a második félidő derekán be kellett szüntetni.

(2) **A Tornaegylet rendkívüli közgyűlése** ma szentán este 8 órakor tartja a városi közgyűlési teremben. Az elnökség kéri a tagokat, hogy teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

Színház és művészet.

— **Heti musor.** Szardán és csütörtökön: *Hrejhaja* haro operett. Pénteken: *Román* szimfonia. Szombaton és vasárnap: *Paszirta*.

— **Művész események.** Helyszüke miatt csak ma emlékezhetünk meg két művészi eseményről, amelyek a legutóbbi napokban történtek és amelyekben a kanizsai publikumot ritkán van része. Az egyik *Bauza* Jenő szereplése. Az első budapesti vendégművész a színháti és vasárnapi művészeti keretben mutatkozott be a kanizsai közönségnek. Igazi művészetével sok tapsot aratott. — A másik esemény a gimnáziumi Ady-hangverseny, amely szombaton este az Arénál zsűri előtt a közönség előtt folyt le. A hangversenyt dr. *Lukács József*

elvtárs rendezte ritka hozzáértéssel. A műsor valamennyi száma, de különösen a zenei számok nagyon jól sikerültek. A gimnázium ifjúsága a régi vezetés alatt méltó maradt a hírnevéhez: olyan produkált szombaton este is, amelyről feltétlenül meg kell legalább emlékezni.

— **Az Aréna renoválása.** A városi intéző bizottság legközelebbi ülése foglalkozni fog a Szinkör renoválásának kérdésével. A színház újalakítását az teszi egyetlen sürögőssé, hogy a színház direktorium — amit értesítünk — rövid időn belül fővárosi színészekből álló új színházterületet küld le Nagykanizsára. Ezt az értesítést megerősíti *Batassa Jenőnek* az a kijelentése is, hogy Nagykanizsára a közel jövőben egy most szervezés alatt álló budapesti színházterület fog érkezni, amely zenekarral és teljes technikai felszereléssel ki fogja tudni elégíteni a kanizsai publikumot. A Szinkör átalakítási munkálatai a legközelebbi idő alatt befejezést nyernek, mert csak a tervezett tartozása és a brettli átalakítása való szükségessé.

Pártügyek.

— **A nagykanizsai orvosi szakszervezet** titkarsága felhívja a városban tartozó orvosos orvostanhalgatókat, hogy f. hó 11-én, d. e. 12 óráig okvetlenül jelentkezzenek dr. *Fodor Aladarnál*, Főut 17. szám alatt.

— **A Magánalkalmazottak Szakszervezete** (blokk) vezetősége, ma, f. hó 12-én, u. 5 órakor fontos és sürgős ügyben ülést tart. *Sugar-ut 4. sz. l. em. alatt*. *Beneze s. k., Lukács s. k.*

— **A cipész munkások és munkások szakszervezete** ma este 7 órakor rendez havi taggyűlést a Munkásokon nagytermében. *Vezetőség.*

— **A forgalmi, szállítási és közlekedési munkások szervezete** f. hó 12-én csütörtök este 8 órakor gyűlést tart. Ugyanakkor taggyűlést beütetés. *Megjelenés kötelező.*

— **Magántisztviselők** az ipari tisztviselők kivételével folytán beállott új helyzet megbeszélése és új szakszervezeti vezetőség kialakítása végett f. hó 11-én délután, délután, 5 órakor a kereskedelmi alkalmazottak helyiségében (Casinó) összejövetelt tartanak. *Megjelenés kötelező.*

— **Az Ipari Közlekedési Tisztviselők Országos Szövetségének nagykanizsai csoportja** f. évi június hó 12. napján d. u. 3 órakor a Kereskedelmi Ház termében (Casinó épület, földszint) alakuló közgyűlést tart, amelyre a tagok meghívhatnak. *Megjelenés kötelező.*

— **A nők szervezete**nek vezetősége holnap délután 5 órakor a Szocialista Klub helyiségében fontos ügyben választmányi gyűlést tart.

— **Az összes szakszervezeteket** felkérjük, hogy a Munkás Szabadiskolához szóló oktatási tervszabályokat 12-én délután 5-ől 8-ig szolgáltatassák be a fűzőszáznak a Munkások folyóba. *Munkás Szabadiskola vezetősége.*

— **Az ifjúságiak szakszervezete**nek vezetőségét felszólítjuk, hogy a Munkás Szabadiskola tanfolyamait részt vegyenek és oktatási tervszabályokat vegyen át a titkarságnál ma d. u. 12-ől 5-ig. *Munkás Szabadiskola vezetősége.*

Szerkesztői üzenet.

Egy régi proletár előlvető, kérdését éppen jökor intézte hozzánk: Ugyan régóta érkezett Nagykanizsára az a levél, amelyben Sz. belentel, hogy belapelt az egyik budapesti türeterjedbe.

Harctéri győzelmeink ipari jelentősége.

Vasiparunk nagymértékű erősödése. Magnezit telepeink visszavétele. Posztógyárak visszaszerzése.

Vörös hadseregünk dadalmas előnyomulása gazdaságilag is rendkívül nagy jelentőségű, mert ipari tekintetben fontosabbnál fontosabb vidékek kerültek kezünkbe. Ennek az előretolódásnak közvetlen eredménye iparunk akcióképességének emelkedésében és anyagkészletünk gyarapodásában fog megnyilvánulni.

A harctéri helyzet folytán beállott változás gazdasági jelentőségét hivatalos helyről beszerzett adatok nyomán a következőkben ismertetjük:

A szerencsés harctéri fordulat első sorban vas, fém és gépiparunkat érinti. Diósgyőr és Ozd visszavétele kronologikus sorrendben az első kedvező momentum és tekintetben. Mind a két helyen megtörtént már az előkészület az okkupáció alatt elszelelt munkásság összetoborzására, hogy az üzemet újra fel lehessen venni. Egyébként Ozdon 800 vaggon, Diósgyőrben pedig körülbelül 300 vaggon különféle vasáru került a kezünkbe. E készlet hiánypótló voltának jellemzésére csak azt az egy adatot említhetjük, hogy az innen kikerülő profilvasak segítségével újra felvehetjük a hídzerkezetek gyártását. Kilátás van arra, hogy a Korompán felhalmozott tetemes kokszkészlet a birtokunkba jut és hogy ennek segítségével az egyik nagy olvasztó kemencét is üzembe hozhatjuk.

Losoncon az ország legnagyobb szománcédeny gyára és két gazdasági gépgyár, Füleken egy nagyobb szománcédeny gyár, Rimaszombaton egy gazdasági gépgyár, Hisnyóvízen egy takaréktűzhelylapok, karikák, rostelyok üntésére berendezett, apóitális szürkevasöntő, Pelsőcson pedig egy gazdasági szerszám-áru gyár szabadult fel, mely most már a mezőgazdasági fogyasztásunkat fogja az annyira szükséges három áruval (féső, kapa, csákány, villa) ellátni és a MÁV-ot, melynek ezekben a vidékekben előbb szállítója volt.

A Sajó völgyében visszakerült hozzánk a Rómának rosvány vasúttelepe és a Budabányai vasercetlepel, melynek nagy gazdasági jelentőségét nem kell körülményesebben méltatni. Féliszabadult a dobsinai kohó is, az ott felhalmozott nagy olvasztó kokszkészlettel együtt.

Szinte kiszámíthatatlan ipari jelentősége van a gümörmezei magnezit-telepek visszavételének. Az acélgyártásban használt kementek kibeleléséhez szükséges magnezit ilyen minőségben az egész világon nem fordul elő. 1914-ben magnezitért nagyobb összeg jött be az országba, mint cukorért.

Ami az agyagipart illeti, a poltári (Gümörmeze) és a kálnói gyárak visszavétele fontos, mert az elektromos iparban használt szigetelőket, azoknál az előrenévtűzálló tüglákat ezeknek az anyagoknak segítségével is előállíthatjuk.

Textiliparunk sokat nyert a losonc-apatjalvai és a gácsi posztógyárak, valamint az orskóujvári Pannónia kender- és lenfonógyár, bőriparunk pedig az óraskujvári bőrgyár és az Embe cipőgyár visszaszerzése révén.

Röviden ezekben foglalhatjuk össze győzelmes offenzívánk gazdasági kihatásait. Az ezirányú eredmények még nincsenek lezárva, mert Vörös-Hadseregünk feltartóztat-

lanul halad Zólyom felé, melynek nagy lemezgyára vasiparunk egyik büszkesége. Ezeknek a kassai gyáraknak és a selmeci bányáknak visszahódítása által még kimélyített eredményeknek gazdasági jelentőségét lényegesen növeli az a körülmény, hogy a tanácskormány minden idővesztés nélkül igyekszik a sikereket gazdasági használatra biztosítani. Szakembereink mindenütt ott járnak a Vörös Hadsereg nyomában, felveszik a telepeken és az üzletekben maradt áru- és anyagkészleteket és már dolgoznak az iparvállalatok üzembehozatalán. Ennek a munkának gyümölcsei pedig - csakhamar - mutatkozni fognak.

Direktórium Nagykanizsa.

1241/1919.

1443

Hirdetmény.

A népgazdasági tanács k. n. T. sz. rendelete értelmében mindenki köteles a birtokában lévő hordókészleteket a tekintet nélkül arra, hogy a bejelentést főzöleg valahol már megtette-e jelen hirdetmény megjelenésétől számított 3 nap alatt a munkás-, katona és földműves tanácsokhoz bizottságánál (Direktórium l. ügyosztály) bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség kiterjed úgy az új, mint a használt a tömmentes és azonnal töltőképes, valamint javításra szoruló és pedig úgy a boros mint a konzerv, zsiros stb. hordókészletekre. A méretek és mérték a bejelentéseken feltüntetendők.

Nem terjed ki a bejelentési kötelezettség az 30 hektoliter térfogatot meg nem haladó készletekre.

Aki a bejelentést elmulasztja, sorradalmi törvényszék elé kerül.

A v. intézköztség. Nagykanizsa, 1919. június 6-án.

Bárány, pol. megbízott.

Közellátási közlemények:

Értesítettnek a szálló birtokosok, hogy az első permetezéshez szükséges rézgalic megérkezett. A szétosztás a mai naptól kezdve egész napon át a közellátási üzemnél történik. (Postával szemben).

Mindazok, akik rézgalic igényüket bejelentették a kataszteri birtokosok másolat felmutatása mellett jelentkezzenek a közellátási üzemnél, hol a megállapított rézgalic mennyiséget az érte járó összeg letétele után átvehetik. Tekintettel arra, hogy kisebb összegek fizetéséről van szó, mindenki kisbirtokosok fizessen. Csak azok jelentkezzenek, akik igényüket bejelentették és jelenleg is szálló birtokosok. Közellátási üzemek.

APRO HIRDETÉSEK

Vasut közelében levő lakásomat elcsérelném hasonló nagyságú lakással a város bármely részében. — Kiskunizsán is. Áll: 1 nagy szoba, konyha, előszoba és a hozzá tartozó összes mellékhelyiségek. — Cim a kiadóhivatalban. 145

A jövő tanévre két jó helyből vándoriskola út teljes ellátással, elvállalok. Finom meggyezés szerint. Cim a kiadóhivatalban. 146

Bérek jó karban levő felhangolt zongorát, vagy pianinót. — Cim Dr. Budunatz, Rozgonyi-utca 23. 147

Veszek egy jó karban levő új fűkészt. Cim: Dr. Budunatz, Rozgonyi-utca 23. 148

Keresetlek magános urhoz egy lovat, ka mellé egy intelligens nevelőnő, ki a háztartásban is segítkezik. — Cim Rppinger 1230, Deak-tér 5. 149

Jó lóvasalók, kovácskédek jó tisztelettel felvetetnek Bojtor József kovácsmesternél. 150

VILÁG népmozgókép-átolató Szarvas színház. Telefon 74. sz.

Szombat, előadások, péntek. Június 11., 12., és 13-án

Egy tévedt nő naplója

Filmrámájú felvonásban.

Margareta Löfme regénye után.

Főszereplő: Erna Morena.

Előadás kezdete 6 és fél 8 óraker!

URANIA mozgóképfelolató Rozgonyi-utca 4. Telefon 150

Csütörtök, péntek. Június 11. és 12-án

Fríz Peterfen

a legbájosabb Ján filmje felléptével!

Az utolsó tét

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Legközelebb Tábor Kornél filmes előadásai

Pénztárnyitás délután 3 óraker.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 óraker.

Gyergyk Pál cipő- és felső-részkesztő üzletét Magyar-utca 6. sz. nól Rozgonyi-utca 2. szám alá helyezte át, mivel a közönséget ezuton értesíti.

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyukszemvágó és manikör

Zalai-Népakarat

AKORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEK.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvetetnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Kiszámlázás és hirdetésért: Nagykanizsa, Sugár-utca 4. szám Szerkesztőségi és kiadóhivatali

A SZOCIÁLISTA PART HIVATALOS LAPJA

Hirdetési árak: Hónaponta 250 korona, Fél évre 1200 korona, Egy évre 2200 korona

Mintegy fétreértések merültek fel a fegyverek beszerzéséről, főleg az utasításra értesített Nagykanizsa város lakosságát, hogy mindazok a fegyvertartási engedélyek, amelyeket akár Balassa, vagy Kardos elvtársak, avagy ezek a vörösrégi parancsnokával együttesen kiadtak, érvényüket veszítik. Az összes fegyverek közül 13-an, péntek déli 12-órától a város vörösrégi (volt rendőrség) annál is inkább beszerzési pontjára, mivel azok, akik a fenti záros határidőig a fegyvereket be nem szolgáltatják a náluk a határidő letele után lejelentés, vagy házkutatás folytán ilyen mégis előállnak, rögtönféle törvényszék elé állítatnak.

A kapitalizmus végvonaglója.

A világgazdaság jelenségeinek figyelemmel kísérése talán még a politikai viszonyoknál is tisztábban mutatja, milyen példátlan és megolthatatlan válságba került az egész föld végvonaglásban levő társadalmi rendje. *Nincs különbség győztes és legyőzött között.* Anglia burzsoáziáját ép úgy megreszkettetik időközi nagy gazdaságpolitikai sztrájkok, mint a német Ruhr vidéket. A burzsoá erejére oly gőgös Franciaország épen olyan keservesen panaszkodik a valutaromlás miatt, mint a bizonytalan struktúrájú bojáruralommal vezetett Románia. Ausztria, melynek fészocialista kormánya olyan surlangosan apolta eddig a husos faszek kedvéért az antant-barátságot, ép úgy az állami csőd előtt látja magát, mint az antant kedvence, Csehország.

Míg az egész európai polgári osztály kritikátlanul ismerteti, hogy a szocialista termelési rend Oroszországban tonkretette a produktíót, az alatt a „szolid” európai tőkéstermelés hihetetlen arányokban romlik. A hatalmas német lókomolygyártás ép úgy visszafelé ment, mint az angol szénbányászat. Az óriási különbség az, hogy a kezdeknek, a forradalomnak, a fegyveres küzdelemnek elkerülhetetlen zavarai után az orosz szovjet — s nyilván ez a példa fog találni a magyar tanácsköztársaságra is — *fáradhatatlan céltudatossággal dolgozik a produktó megjavításán. A helyzet valóban állandóan javul.* Eddig a tőkés országok gazdasága feltartóztatlanul romlott, mindig új válságok rázzák meg.

A kapitalista termelési rend végleges kritikus helyzetét mi sem mutatja tisztábban, mint a *kétségbeesett javítási kísérletek sorozata.* Eleg a különböző „szocializálási” terveket és törvényjavaslatokat megnézni, főként Németországban és Ausztriában, hogy ki-ki megállapíthassa: *ez a gazdasági világ nem tudja már, mit cselekszik.* Ez már a céltudatos kizsákmányolásra is alig képes.

A „szocializálás” szocialista társadalmi rend nélkül *teljesen komolytalan.* Távolról sem érdemi meg aat a nagy hűhót, amit körülötte csapnak. A célja világos: *ugy tenni, mintha a kapitalizmus adna valamit a dolgozóknak,*

tényleg azonban változtatandó akarják fenntartani a régi állapotokat. Így kényszerülnek szinte az összes európai államok nemcsak a termelésben, de az elosztásban, kereskedelembe, nemzetközi forgalomban is önmaguknak ellentmondó hibrid intézkedésekre.

Lezúzó termelés, kapható intézkedések, ragályos betegségként terjedő állami csőd: ezek a legfeltűnőbb szimptomái az európai termelés agonizálásának.

Ausztria nem írják alá a békefeltételeket

Renner dr. jegyzéke Clemenceauxhoz. — Kiélekedik az európai munkástárs sztrájkmozgalma.

Budapest, június 11. Német-Ausztria kancellárja Renner dr. ma jegyzéket nyújtott Clemenceau miniszterelnöknek. A jegyzék többek között a következőket mondja: — Bármennyire kívánja is Német-Ausztria a gyors békekötést és mindannak ellenére, hogy meg akar szabadulni a nyomorúságtól, a német-osztrák kormány kénytelen kijelenteni, hogy a német-osztrák néptől egyszerűen elrabolják gazdasági élete leg nélkülözhetetlenebb eszközeit és az államrend fenntartásának lehetőségét. A békeszerződés tervezete szerint elvezik tőlünk a legtermékenyebb területeket, el akarják venni tőlünk a Böhmenvidéket, Alsó-Ausztria területének egy részét, csupán azért, mert ez így kedvez a szomázdok gazdasági vállalkozásainak. Olyan területeket is elvesznek, amelyeknek megszállását a fegyverszünet szerződés sem kívánja. Német-Ausztria így bár megmaradna, nem lenne életképes, mert csak az alpesi tartományok maradnának meg Bécs fővárossal, amely területen Ausztria 6 millió lakosa közül 4 millió bécsi lenne s ezen a területen a szükséges élelmiszereknek csak egy negyed részét termelhetnénk. A többi élelmiszert, a községszükségletet és az iparhoz szükséges nyersanyagokat csak behozatal útján szerezhethetnénk be. A szövetséges országokban levő vagyonnak az elkobzása viszont a legsúlyosabb csapás lenne ránk nézve. Ha arra köteleznék a német-osztrák államot, hogy a magánosoktól kizsákmányolt tulajdonért kártérítést fizessen, ezzel óriási mértékben növelnék a túlterhelt államadozást, ami által Német-Ausztriát teljesen megsemmisítenék.

Jegyzékét ezzel fejezi be: — *Ki kell jelentenünk, hogy a mostani német-osztrák kormány nem vállalhatja a felelősséget ezekért a békefeltételekért.*

Párisban tovább tart a sztrájk.

Páris, június 11. A sztrájkmozgalom állandóan tart. A fém munkások és munkaadók között nem vezetett eredményre a tárgyalások. A forgalmi üzemek munkásainak a sztrájkja tovább is változatlan.

Koppenhága, június 11. A különböző párisi sztrájkmozgalmak súlyosbítja az it, hogy eszedősztrájk fenyeget. A párisi helyzetet jellemzi a Tansa legutóbbi számában megjelent közlemény, amely szerint ha a kormány képtelenek bizonyítani a sztrájk leállítására, Páris esetleg a proletárdiktatúra egy nem előtt áll.

A napolyi munkások forrongása.

Budapest, június 11. A város katonaság tartja megszállva. Mindennek ellenére a munkások agitációja a katonák között tovább folyik. Egyes városrészekben összeütközés történt a sztrájkolók és rendőrök között. A legközelebbi napokban súlyos események várhatók.

Kolcsak seregét döntően megverték.

Koppenhága, június 11. A Politiken Kolcsak monarchista diktátor hatalmas vereséget szenvedett. A seregétől az orosz vörös hadsereg 40 000 embert ejtett foglyul és 100 ágyút zsákmányolt. Az ellenforradalmár sereg súlyos veresége a déli

fronton történt, megingolt szomban Kolcsak északi frontja is.

A berlini munkástársak elítélt a bajor gyilkosságokat.

Budapest, június 11. Az Arbeiter Zeitung jelenti Berlinből: A bajor munkásvezérek meggyilkolása a berlini munkásokban óriási izgalmat kellett. A munkástársak végrehajtó bizottsága a legélesebben kikelt a bajor kormány ellen. A szocialisták Noske lemondását követelik.

Kintassították Bécsből az ellenforradalmár vezetőit.

Budapest, június 11. A bécsi lapok közlése szerint a német-osztrák kormány elrendelte, hogy a magyar ellenforradalom vezetőit, akiknek Bécsben van a főszékhelyük, a Bécsben való tartózkodási joguktól megfosztassanak. Az ellenforradalmárok közül már sokan, el is hagyták Bécsot.

Az oroszországi magyarok üdvözlése.

Budapest, június 11. A Tanácskormány ma a következő táviratot kapta Moszkvából: — A magyar és osztrák munkás- és katonatanácsoknak június hó 10-án tartott kongresszusa üdvözli a magyar proletárszociális és hősies harcokban. Erős meggyőződésünk, hogy Magyarország munkásai az orosz proletárok példája szerint mindent elkövetnek,

hogy az egész világon siettesék a kommunizmus diadalmát. — Megfogadjuk a mai napon, hogy a munkások hatalmát megszilárdítjuk és a kommunista társadalom rendjét mindenütt megvalósítjuk. Ejjön a kommunista munkásmozgalom, éljen a nemzetközi tanácsköztársaság.

A munkástanács ülése.

Budapest, június 11. A budapesti munkás- és katonatanács tegnap délután ülést tartott. Az ülés elején az elnök bemutatta Bohm Vilmos hadsergőparancsnok tiszteletét, mely válaszul a budapesti munkásság üdvözléte. A tisztelet felvételét követően a gazdasági helyzetet ismertetve kimutatta, hogy az aprópénz okozta nehézséget már künn vagyunk. Amikor az Osztrák-Magyar Bankot március 25-én átvettük, 1973 millió korona készpénz készletet találtunk, — mondotta, — amelynek túlnyomó része 200 koronásokból állt. Az aprópénzhiány leküzdésére március 21-től június 10-ig 57 millió 1, 2 és 5 koronások kerültek forgalomba.

Varga népbiztos elvtárs utalt arra, hogy a proletárdiktatúrával egy csapásra megszűnt a munkálegyelem. Kijelenté, hogy nem szabad állandósítani.

Több-felzárkózás után Kun Béla elvtárs az osztály-árpolitika helyességét hangsúlyozta. Szigorú ellenintézkedéseket sürgetett a vagyon elherdálások ellen is.

Ezután Lengyel népbiztos elvtárs reflektált az egyes szónokok szavaira. Kijelentette, hogy június elsejére 10 és 20 koronás bankjegyek kerülnek forgalomba, amivel meg-

kezdődik az áttérés a magyar pénzrendszerre. A munkáknyszeret keresztül akarja vinni. Utal a népgazdasági tanács mai ülésére, a mely megállapította a munkálegyelem helyreállítása tárgyában a legyelmű módjözveket. Ezután a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

I. A budapesti munkás- és katonatanács a helyes elosztás érdekében követeli, hogy minden árut önköltségi áron szolgáltatassanak ki.

II. A termelés fokozása érdekében követeli a munkástanács, hogy a közutalajonba vett üzemek magángazdasági jellege szűnjön meg.

III. A bozát üzletek külső és belső be rendezését le kell foglalni. Az üzlethelyiségeket igénybe kell venni, elsősorban közgőlközlekre, szociális, általános iskolák, szanatóriumok részére is.

A javaslatot általános helyesléssel elfogadták. A munkástanács ülése este 8 órakor véget ért.

A magyar béke

a versaillesi békekonferencián.

Versailles, június 11. A négyes tanács tegnap gyűlésén a legjobb időt arra fordították, hogy megvitassák Magyarország májadását a csehek ellen. A tárgyalás során: nézeteltérések támadtak. Azonkívül, hogy Kun Béla a harc megszüntetésére bírják, mást nem határoztak. Wilson a leghelyesebbnek tartja, ha bevárják a fejleményeket. Hírek vannak arról, hogy a bolsevizmus a cseh köztársaságba is behatolt. A helyzetet komolyan tartják.

Fáber Oszkár népbiztos elvtárs nyilatkozata

(az egyházi vagyon likvidálásáról és a bírtokok felhasználásáról.)

Kaposvár, június 11. A letűnt kapitalista világrendnek talán legerősebb igyvere az egyház volt. Az egyház ez nem a vallás, mert a vallás mindenkor és bármily formában egyformán szolgált segítségnyújtó és gazdagnak. Az emberiség harcoss apostolai felismerték, hogy az ember igazán szabad csak akkor lesz, ha az állam és vallás kettős szervezeteinek roppant súlyától megszabadul a kimondták, hogy a vallás magánügy. Ezt az immár közhelye lett igazságot valószínűsítette meg a kommunista állam. Elvált az egyháztól, — biztostotta mindenkinek a vallás szabadságát s hogy a papsgát valódi rendeltetésének megfelelően isten szerény és alázatos szolgájává tegye: elrendelte az egyház likvidálását.

Fáber Oszkár vallásügyi népbiztos elvtársat felkereste Kaposváron egy újságíró s megkérte, nyilatkozzék a likvidálás programjáról és eredményeiről. Fáber népbiztos elvtárs a következőket mondta:

— A likvidálás kettős célt szolgál. Egyfelől a szeparálást, a teljes szétválasztást, ami azt jelenti, hogy az állam magántársulásoknak tekint minden felekezeti, az egyházat nem országos intézménynek, hanem helyi alakulatnak s nem foglalkozik a vallással sem kormányzatilag, sem közigazgatásilag. legfeljebb akkor vez róla tudomást, ha az állam-kormány ellen követne el valamit a felekezet. Se az állam, se a helyi szovjetek nem adhatnak egyetlen fillért sem felekezeti célra, viszont nem szólhatnak bele az egyház belső magánügyeibe se. A szovjet a lelkiismeret és vallás szabadságát biztosítja s a leg súlyosabban elítéli, aki mast vallása gyakorlásában háborgat. Másfelől a likvidálás a szekularizálás célját szolgálja, azaz közutalajonba vétik minden ingó és ingatlan egyházi vagyon. Elveszik a zsidó szentegylet vagyonát, még ha sirápolásra szolgál is a vagyon, mert a proletárlállammal összeférhetetlen, hogy a vagyonosok sirjai díszben legyenek, — ugyanakkor bogács teretjen a proletár sírokon. Elveszik a kőszőlőművelőkét is, mert ellenkezik a proletár felfogásával, hogy a gazdák alapítványos misszikkal protekciót szerezzenek a vánságon, míg a szegény, aki nem tehetett alapítványt, — protekció nélkül maradjon a mennyekben. A kolostorokból, püspöki kanonoki rezidenciákból, árvák, öregek, gyermekek rokkantak otthonai lesznek, ahol

ezek olyan ellátásban részesülnek, amilyenben eddig csak a burzsoák részesültek. A szükséghez képest kórház, szanatórium is lesz ilyen épületekből. Tanonchalmák, tudósok otthona lesz, ahol anyagi gondoktól mentesen kísérletezhetnek a természettudósok és fizikusok s befejezhetik műveiket az elméleti tudósok. A plébános földje iskolaalap lesz, ahol kertészetet s földművelést fognak tanítani. A többi papírtok is közutalajonba megy. A likvidálás országosra fojlik. A budapesti zsidó hitközségtől csak pénzben és értékpapirokban 10 milliót vett el az ingatlanokon és felszerelésen kívül. Budapesten összesen 42 milliót lesz ki az elvett értékpapírok s pénzüssége. Minden pénz és értékpapír egyenesen az állampenztárba kerül. A szerzetes tanárok nagyrésze kitűpett, sőt a demarkácós vonalon túlról is bejelentik kilépésüket. Jelentkezések után mindjárt ezek korona ruhasegélyt és 1500 korona előleget kapnak. A kilépő szónok-papok kuruzsusa június elsején kezdődött, de még fogad el jelentkezéseket a vallásügyi népbiztoság. E volt papokból kerülnek ki jó fizetéssel a vidéki szociálisok tanító. Öreg egyházi személyek nyugdíjat, — szegénysorban levő papok pedig kielégítésképpen 1000 koronát kapnak egy összegben, — ezenfelül családoként 250 koronát. Családi segélyre a katolikus papok is igényt tarthatnak, ha jelentkeznek! Munkakeptelen főpapok szintén megkapják nyugdíjukat, — a katolikusok eresei és püspökei, miután nekik nyugdíjuk nem volt, — annyit nyugdíjat kapnak, mint jószágigazgatóik, — kanonokok annyit, mint intézőik.

Rendelet.

A Forradalmi Kormányzótanács CVI. sz. rendelete, LXXXIII. sz. rendeletét hatályon kívül helyezi, miért is elrendelem, hogy ezen rendelet, értelmében kifizetett fizetések az alkalmazottak által visszafizetendők.

A magyarországi pénzügyi népbiztoság pénztárcájának közleményei 8. számában közzétett 144. sz. rendelet 1. §-a értelmében a fizetési osztályba való besorozás azon részletes utasítás szerint fog megtörténni, melyet az Alkalmazotti Szakszervezet Országos Egyesülete fog elkészíteni.

Miután ezen tervezet az ideig még nem készült el, felhívom az érdekelteket, hogy az említett rendeletek értelmében felvett fizetéseket haladéktalanul fizessék vissza, illetőleg a felvett differenciákat vonják le.

A fizetéserendezés megjelenéséig, a márc 21-e előtti hatályban volt kollektív szerződés szerinti fizetések fizetendők továbbra is.

A fizetési osztályokba sorozást az üzem termelési (üzleti) biztosa és az ellenőrző munkástanács két tagja együtt végzi az alkalmazottak két bizalmi egyénének bevonásával.

A fizetési osztályba sorozást megállapító határozatot az Alkalmazotti Szakszervezetek Országos Egyesülete a hozzatartó illetékes szakszervezeti útnan felülbírálja; az elsőfokon már megállapított fizetési osztályok megfelelő munkabért csak ennek megrórtónivel lehet kifizetni.

Hogy azonban a visszatérítés ne oly súlyosan érintse az alkalmazottakat, célszerű, hogy a felvett többletek több kisebb részletben törleszthetők legyenek.

A fizetési osztályba sorozást minden üzem (üzlet) a végrehajtási rendelet beérkezése végre.

Nagykanizsa, 1919. június hó 12.

Draktórium.

Dohány kiosztás.

A június hóra eső dohánytermék kiosztása június hó 12-én kezdődik. A havi járandóság mennyisége és a dohányjegyek minden egyes tőzsdeben feltűnő helyen kifüggesztve tartandó. Dohánytermék egyenesen nem szolgáltatathatók ki (például vagy csak szivarka, vagy csak szivar, vagy csak szivarka-dohány illetőleg pipadohány). A tőzsdeket mindkét június havi jegyet leszakítani kötelesek. A dohányművek kiszolgáltatása csak a június havi dohánjegyek ellenében történhetik, addig fel nem használt májusi dohánjegyek érvénytelenek. A tőzsdeket a pótlólag begyűlt májusi dohánjegyeket azonnal a közelítést üzemek kiszakolni: és a megmaradt készletet saját érdekükben is pontosan kimutatni tartoznak. — A tőzlódás elkerülése végett az igénylők a lakásukhoz legközelebb eső tőzsdeben vegyék fel dohányjárndóságukat és ne tömegesen jelentkezzenek, mert a járandóság minden igénylő részére biztosítva van.

Közzététel üzemek.

HIREK.

1919. JÚNIUS 12. NAPTÁR.
A nap két 4 óra 05 perckor, nyugszik 7 óra 50 perckor.
A hold két d. u. 2 óra 02 perckor, nyugszik éjjel 12 óra 17 perckor

A Mura partján.

Zuhogó esőben, erős trappban vágattam Alsólendvártól a Murapartja felé, Hoepfler István ezredparancsnok és Chikán István ezredparancsnok társaságában. Két órai erőltetett trapp és vágatás után érkezünk meg a Mura partjára.

Az egész vonalon bizakodó jókedvet találtunk. Vörös katnánk között feltűnően megszilárdult a fegyelem. Gondolkozások nélkül, rögtön teljesítik parancsokat minden részletet.

Ahova megérkezünk, a járőrök és őrszemek megállnak és foszes tisztelgés után teszik meg a jelentést. A fiuknak mindentik megvan, semmiben sem szenvednek hiányt, csak az újságok hiánya miatt panaszkodnak valamennyien.

Kimenünk a Mura partjára. Amikor a jugoszlávok a túlsó parttól észrevettek minket, azonnal tűz alá fogtak. Leszálltunk a lovarkőr és gyalog mentünk tovább. Csempekövekkel találkozunk, akik csónakban hozzák át a vászont, szövet, bőr és egyéb cikkeket, hogy itt azt a mi rendelkezésünkre bocsássák. Beszédbe elegyedtünk velük.

— Nincs ott kérem a túlsó parton senki csak egy pár jugoszláv cserdőr cirkák a tol-

Oktatóközpont a propaganda csoport kebelében

A közoktatásügyi népbiztosság propaganda csoportjának kebelében oktatóközpont alakult, amelyről Varjas Sándor elvtárs, a propaganda csoport vezetője a következő nyilatkozatot tett:

A propagandacsoport tevékenységi köre jelentősen kibővült, amennyiben a szocialista ismeretek terjesztésére vonatkozó szabad oktatási propaganda nagyot fejlődött. Jelenleg a következő iskolatípusok foglalnak helyet a propagandacsoport kebelében:

1. Agitátorképző iskola, mely a párttitkárság és a propaganda csoport vezetősége által gondosan kiválasztott és a beiskolázás előtt levezgáztott 85 elvtársat vett fel, akik egy intelligenciájuk, mint az ügy iránti lelkesedésük és agitatori képességük folytán az agitatori feladatokra alkalmasaknak bizonyultak. A beiskolázott elvtársak egy külön e célra lefoglalt épületben laknak, ott élelmezést és lakást nyerne és egy iskolavezető felügyelete alatt látogatják a kurzust és végzik otthoni feladataikat.

A kurzus hosszabb időtartamra van tervezve, hogy a kiképzés minél alaposabb legyen és hogy a párt megbízható és tudományosan képzett munkatársakat nyerjen.

2. Esti kurzus, amelyen azok az elvtársak vesznek részt, akik nappali munkájukkal ellévén foglaltva, csak este érnek rá az önművelésre.

3. Női agitátorképző tanfolyam, ahol szintén szakszervezetek által garantált, alkalmas nőhallgatókat képzünk ki a szocialista mozgalom számára.

4. Földműveskurzus. Ebben a földműves mozgalomban részt vett, régi, bevált agitátorokat képezzük ki, földműves elvtársainknak a szocializmus eszméi számára való megnyeresésére.

5. Diák szocialista kurzus. Ez is esti tanfolyam, szellemi ifjúságunk (egyetemi és főiskolai hallgatók) politikai kiképzésére.

6. Tisztviselői kurzusok az illetékes szakszervezetek helyiségében.

Ez előadások egységes szervezése, a tanterv szerkesztése és átrendelt formálása, a technikai lebonyolítás automatikus működése és az adminisztratív teendők, továbbá az ellenőrzés egységesítése céljából, valamint az ezzel kapcsolatos nagyméretű irodai és statisztikai teendők elvégzése céljából a propagandacsoport saját kebelében egy oktatóközpontot szervezett. Az oktatóközpont tanvezetői, tanteknikai és adminisztrációs részortokból áll, mindegyik élén egy-egy vezetővel és egy melléje adott titkárral. Ez a hivatal állítja össze az előadói katasztert is, amelynek alapján lehetőségessé válik az előadó legalkalmasabb kiválasztása.

Gyergyk Pál cipő- és felső-részkesztő üzletet Magyar-utca 0. sz. alól **Rozgonyi-utca 2. szám** alá helyezte át, miről a közönséget ezúton értesíti.

APRO HIRDETÉSEI

Gyermekszabadsághoz ügyelők varró- és felvételtnek Strasser, Sugár-ut 41. 1457

Intelligens kisasszony éves bizonyítványokkal anyahelyettes, vagy háziasszony állást keres. Cim a kiadványban. 1452

A jövő tanévre két jó házból való iskolás fiút teljes ellátásra elvállalok. Feltételek megegyezés szerint. Cim a kiadványban. 1450

Vasut közelében levő lakásomat elcserelném hasonló nehézségi lakással a város bármely részében, — kiskanizsán is. All: 1 nagy szoba, konyha, előszoba és a hozzá tartozó összes mellékhelyiségek. — Cim a kiadványban. 1450

Bérek jó karban levő felhangosított zongorát, vagy pianót. — Cim Dr. Budunatz Rozgonyi-utca 23. 1489

Veszek egy jó karban levő ülő kárdőkádat. Cim: Dr. Budunatz, Rozgonyi-utca 23. 1489

Jó íróvaló, kovácssegédnek jó fizetéssel felvételtnek Bojtor József kovácmesternél.

Kis háztartásba főzni tudó bejárt nő azonnal felvétetik. — Bővebbet Magyar-utca 8. szám alatt. 1404

Két tagból álló családhoz mezoizható idősebb nő keresek, aki az összes házi teendők elvégzésére vállalkozik. Javaldalmazás rendes szoba, koszt és fizetés megegyezés szerint. Cim a kiadványban. 1457

Árverési hirdetmény.

Bagolasánc község munkástanácsa közhírre teszi, hogy a község határában gyakorolható

vadászati jog

1919. aug. 1-től kezdődő 6 évre Bagolasáncan 1919. június 22-én délután 2 órákor tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek bére fog adani.

Kiküldési ár 240 korona, kénatpénz 50 kor. Egyéb feltételek a szomszédos miklósi körjegyzői hivatalban tudhatók meg.

Bagolasánc, 1919. június 11-én.

Blaskó Antal
körjegyző.

Marics János
székhely.

Öngyújtó

tűzkövel, benzintartállyal, egyszerű töltés 14 napig elég! — Kapható kizárólag:

Forgács R.
Iohánytiszdségében Magyar-utca 43.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zsebművek

FISCHEL Fűző Fia
Könyv- és papirtudományok
KARTYALÉKA, (Fűzőkész) (Fűzőkész)

Irodaszerek, üzletkönyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 184

Csütörtök, péntek, június 12. és 13.

Fritz Petersen

a legújabb dán filmje (fellelével.)

Az utolsó hét

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Legközelebb Tábori Kornél filmes előadásai

Pénztárnnyitás délután 3 órakor.

Előadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgóképláda

Szarvas utca. Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök, péntek, június 11., 12., és 13. án

Egy tévedt nő naplója

Film-dráma 3 felvonásban.

Margaretta Büttne regénye után.

Főszereplő: Erna Morena.

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Makulatur papír

kapható kg.-ként 3 kor.-ért
Iapunk kiadóhivatalában
Sugár-ut 4. szám alatt.

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyukszemvágó és manikűr

Zalai-Népakarat

A KORA REGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MÉG, ERREDETI TELEFON
ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban
és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételtnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Ismerkedés az eladhatóval
Nagykanizsa, Búvár-ut 4. szám
Ismerkedés az eladhatóval
Telefonszám 18. Nyomda 112.

A SZOCIALISTA PART HIVATALOS LAPJA

Hírlevél árak:
Egész évre 40— korona
Fél évre 20— korona
Havonta 3— korona
Egy napra 1— korona

Az ünneplő Kassán.

Az os kuruc város vörös lobogódiszbe öltözött. A hajduk városának szive hódoló dobbanással, a konzervatív magyar tradíciók városa kiltári karokkal fogadta a magyar vörös, hadsereget, amely a nemzetközi proletárforrással előharcosalkénti dörög léptekkel haladt át a cseh kapitalizmus menckülő hordái nyomán a városon. Hosszu örömeit napok multak el azóta, hogy a csehek kiakarodtak Kassáról, de a város lakosságának még könnyes a szeme a felszabaduláson érzi leirhatlan boldogságtól. Az emberek áradozva a lelkesedéstől kiplurt arccal mondogatják: „Ilyen napunk nem volt még sohasem.”

Kedden reggel fél kilenc órakor futott be a népbiztosok és kíséretüket szállító vonat Kassára, amelynek állomásán miniegy tízezer főből álló tömeg várta a budapesti kiküldötteket, akiknek uila a felszabadított Felvidéken végig valóságos diadalmenet volt. A lékező vonat kerekeinek kattogása bevezetett az Internationale felzúgó akkordjába, amelyek mint egy hatalmas ima korusinak egekig zengő hangja szálltak fel a perzselő nyári reggelen a hajduk ósi városa felé, amidőn Garbai Sándor, a kormányzótanács elnöke és Kun Béla külügyi népbiztos a vonalból kiszállt. Csak történelmi hősöknek, a történelem legnagyobb alakainak jutott valaha osztályrészül a hódolatnak az a benső kilirése, amellyel a kassai pályaudvar tisztelettel megüdvözölő embersokaság, a hajduk utódai a népbiztosokat és kíséretüket fogadta.

Tízezer izgalomtól összeszorult torokból tört elő a nemzetközi proletárlinduló dallama. Tízezer izgalomtól lüktető torok ellenkilditása harsant az ég felé, amidőn a proletárok nemzetközi imája elhangzott. Az üdvözlésnek ez az elementáris kilirése az eszmének szöli, az eszme reitenthetlen harcsoainak, a vörös hadsereg katonáinak, akik Kassa város lakosságát a legkegyetlenebb imperialisita elnyomatás alól szabadították fel. Amelyik kassai proletár a budapesti kiküldöttek valamelyikének a közelébe férközheter, annak nyomban azokról a gyötrelmekről kezdett beszélni, amelyeket a város lakosságának társadalmi osztályra való tekintet nélkül a megszállás ideje alatt el kellett szenvedni. Különösen az utolsó hetekben, amikor a csehek észreverték, hogy a felvidéki proletárság körében a bolszevizmus rohamosan terjedni kezd, vált a csehek bánásmódja a lakossággal szemben egyre ürhetlenebbé.

Valósággal létező nehezedit a lelkére az egész városnak, amely illookban reménykedve lesse nap-nap után a híreket a vörös hadsereg előnyomulásáról. Azt a

nagyszerű órát, amikor a lakosság öt és fél hónapi marhizuma után a vörös katonák a csehek ellentállását megtörve bevonultak Kassára, a történetírők sem örökíthetik meg éllelően. A selyemruhás kassai nők csak úgy, mint a kartonruhás proletárosszonyok és lányok, valósággal lecsókolják loyalkról, szekereikről és ágyúikról az ut porától belepelt harcsoakat.

Kassa városa ma egyik legjelentősebb állomása a magyar kommunisita állomának. A Felvidék ezen gazdag metropolisza nagy gazdasági és erkölcsi tóket képviselő energiáját nemcsak a felszabadulás feletti érzi hála, hanem a benső meggyőződés érzésével bocsátotta a szovjeltkormány rendelkezésére. Kassán igazán tudják, hogy mit jelent az imperialista, vagy tókérend alatt élni. A budapesti kiküldöttek azzal a bizos meggyőződéssel távoztak el abból a városból, amelyhez a magyar história legszebb emlékei, a szlovén nemzet fellobbanások legintenzívebb periódusai fűződnék, hogy a kommunizmus és a világ népei testvériesülésének eszméje immár ott is elhíntette csiréit, hol egykor a nemzeti géniuszok nappainak a legragyogóbb volt a fényük.

Rendelet

a volt tisztek bevonulásáról.

Budapest, junius 12. A hadügyi népbiztoság 11.549/31. számú rendelettel elrendel, hogy a pótzászlóalakra, póttesteknek stb. jelentkezett és nyilvartatásba vitt arcvonalbeli szolgálatra alkalmas gyalogsági és lövésági összes volt tartalékos és szolgálaton kívüli tisztek közül azok, akik 1898, 1897, 1894, 1893, 1892, 1886, 1885 és 1884. évben születtek, a pótzászlóalj parancsnokságok által f. évi junius hó 25-ig tényleges katonai szolgálatra behívassanak.

1. Nem hivandók be, akik a hadügyi népbiztoság által felmentettek, 2. mindazok, akiknek a felmentése folyamatban van, 3. a vasuti és hajózási alkalmazottak, 4. a posta és távirúda alkalmazottai, 5. az üzemban levő bányák alkalmazottai és 6. a főiskolai hallgatók, ha igazolni tudják, hogy tanulmányukat folytatják.

A fel nem sorolt években született volt tartalékos és szolgálaton kívüli viszonyban levő tisztek, továbbá a népfelkelő és nyugállományú volt tisztek — utóbbakat tekintet nélkül a születési évükre — valamint az arcvonalbeli szolgálatra nem alkalmas volt tisztek egyelőre szinten nem hivandók be. Ennek behívásáról a pótzászlóalj parancsnokság és a hadügyi népbiztoság külön kildeműs rendelkezlete intézkedik. A behívás névre szóló behívási parancsral történik, amelyet posta vagy a munkástanács, illetve a direktóriumok kézbesítenek. A behívot annyiban saját ruházattal és felszereléssel bírnak, ugy azokat saját használatukra hozzák magukkal.

Hadügyi népbiztoság.

Pártkongresszus és tanácskongresszus.

Ma kezdődik a magyarországi szocialista párt kongresszusa és junius 14-én kezdődik a munkás-, katonai- és földművesegények tanácsainak országos kongresszusa. A márciusi forradalm, a proletáriátus diktatúrája óta első alkalommal hullik a magyarországi proletáriátus egyetemének szavát.

A magyarországi szocialista párt kongresszusa névozetes feladatok várnak. Meg kell választani az új pártvezetőséget, módosítani kell a pártprogramot, meg kell állapítani azokat a kereteket, amelyek között a párt szervezése folyik és nagy vonalakban körvonalazni kell a párt taktikáját. A párt feladata megszervezni, összegyűjteni a proletáriátus avanti-gárdáját, a legosztályöntudatósebb dolgozókat, akikben legtisztábban él a szocializmusért való lelkesedés tüze. A párt feladata az ellenőrzés, a bírálat, a kritika. A párt kötelessége vigyázni arra, hogy az elvi és elméleti alapokat a maguk teljes tisztaságában megővja, a párt kötelessége ellenőrizni a kormányzást, a hatóságokat, a párt kötelessége bejuttatni legjobbjait a munkástanácsokba és megtölteni a munkástanácsokat a legtisztább szocialisita szellemmel. A párt kötelessége az, hogy vezetője tanítója legyen a proletáriátusnak, az önzés, heradás panam a mocskát ne engedje belevinni a szocialisita rendbe. Ezen a tóren rengeteg a tennivaló, mert az osztályállam és a kapitalizmus nem engedte kifejlődni a proletáriátus erőt Magyarországon és roppant feladat lesz megszilítani a kormányzást a szenyítő, kiválasztani a legjobb szervezőket és vezetőket, belevinni a proletáriátus egész tömegébe a tisztult osztályöntudatot, a szocialisita tudást és fegyelmet.

A pártkongresszus bizonyára nevozetes állomás lesz a párt fejlesztése, szervezése terén. A munkás-, katonai- és földművesegények tanácsainak országos kongresszusa a dolgozók összeségének az egész proletáriátusnak képviselete ez a testület. A tanácsköztársaságban a legfőbb szuverén a törvényhozás első végrehajtása. Ez. választja meg a népbiztosok tanácsát. Az egész osztálynak, minden dolgozónak legfőbb képviselete a tanácsok országos kongresszusa. A kongresszusnak, nemcsak joga, hanem kötelessége a bírálat. Az ország mai helyzetében ezer súlyos kérdés tornyosul a proletáriátus elé, a háború és hadsereg szervezés, a külpolitika. A termelés megindítása terén is óriási feladatokkal kell megbirkózni, itt van az ehínség kérdése amely égetően nehéz és gyötrelmes. Meg kell vitatni a diktatúra módszereit meg állapítani a tennivalókat a pénzügyi és termelési válság leküzdése terén. Szoros kapcsolatot kell teremteni a város és falu dolgozói között, ki kell építeni az új közigazgatást, meg kell teremteni az új adminisztrációt, egységet és gyorsaságot. Ezek csak a legnagyobb kérdések, nem is szólva a számtalan személyi és tárgyi kérdésekről amelyekkel meg kell birkózni.

A tanácsok országos kongresszusán minden kiküldött azzal a meggyőződéssel vegyen részt, hogy részese a legfőbb törvényhozó és végrehajtó hatalomnak. Korlátlan joga a bírálat és véleménymondás és nemcsak joga, hanem kötelessége rámutatni a hibákra, tévedésekre. A tanácsok minden hatalom, a tanácsok kongresszusa bizonyára élni fog ezzel a hatalommal.

Az országos pártgyűlés és a párt-program vitája.

Budapest, június 12. A magyarországi szocialista párt gyűlése ma délelőtti 10 órakor kezdődött. Farkas István elvtárs nyitotta meg az ülést és bejelentette, hogy elnökökül Garbai Sándor, Rábnovics József, Eislingor Ferenő (Miskolc) és Pálly János (Szolnok) elvtársakat ajánlja. A gyűlés a javaslatot elfogadja. Jegyzőkönyv ajánlja a következőket: Bíró Dezso, Fabick Gyula (Budapest), Stark Péter (Lenin-város), Nagy Sándor (Győr). Ezt a javaslatot is elfogadják.

Garbai Sándor elvtárs ezután megnyitja a beszédet mondván, amelynek során többek között a következőket mondotta:

— Ebben a terebben, amelyben most vagyunk, működött 1918. november 2-á előtt az a testület, mely az osztály- és pártelnökök képviselte. Minden harc és minden tanács visszapatant ennek a testületnek az osztályhatalmán, minden igazság csak az osztálypolitika irányában használtatott fel. A szakszervezetekben, szövetségekben, a lobogott mar a forradalom lángja, mert a harc nemcsak negyed órai munkaidő megrovásáért és bejárásért folyt. Es ha hittük is, hogy a demokrácián át jutunk a szociálistához, most meg kell állapítanunk, hogy a forradalom ebben az országban alkotott. Megállapíthatjuk, hogy ugyanazok a demokráciák, akik mindig a demokrácia mellett tartották ki, voltak azok, akik lehetővé tették a proletár-uralom létrejöttét és elhatallását. A két párt egymásra talált. Jellemző ez azért, mert csak együttesen szállhatunk szembe a burzsoáziával. Megállapíthatjuk azt is, hogy a március 21-i forradalom óta folyton felléte teszünk haladásáért. Ha végigtekintünk a burzsoázia múltján, azt üzenhetjük nekik, hogy amior minden az övek volt, a föld és a gyár,ők sokkal kegyetlenebbek voltak velünk szemben. De a történelem számára más megállapításokkal tartozunk. A burzsoázia azt tanította, hogy szoba sem lehet állni az ellenséggel és azok a kapitalisták, akik elmeleültek, mégis az ellenségétől, a csehektől és a románoktól kértek segítséget a magyar nép ellen. A nemzetközi forradalomnak el kell jönnie, mert mindjárt el fogják söpörni azt a rendszert, amely a tömegek elnyomására használtatott fel.

— Tisztelet elvtársak! A mai napon le kell raknia az alapjait az egységnek, mert csakis egységes párt lehet az, amely kritikával irányíthat. Önök felett fekszik még minden kérdés minden anyaga, mely e nagy munkához tartozik, mert ezek alatt a tanácskozások alatt fog a pártprogram módosulni. Kértem, hogy a kongresszus tagjai fölfeléssal jelezzék a proletár hősök iránti üdvözlésüket (a kongresszus tagjai felállanak, hosszan tartó éljenek.)

Ezután határozatiilag kimondották, hogy a kongresszus üdvözli a proletárság érdekében harcoló vörös hadsereget.

A gyűlés ezután megállapította a napirendet. Bejelentették, hogy az orosz kommunista párt táviratban üdvözölte a kongresszust, a cseh kommunista párt nevében Janussek elvtárs jelentkezett, Bohán Stefan a tótok kiküldöttje tótok beszélt, amelyben köszönetet mondott, hogy a vörös hadsereg felszabadította a tótok földet a kapitalista cseh uralom alól. Torszanszky elvtárs az orosz, Drabanovszky a bolgár és Morgari az olasz kommunista nevében beszéltek.

Ezután rátértek a tárgysorozat első pontjára. Elsőnek Kún Béla elvtárs előadó beszélt;

— A góthai program módosításának bírálataiban Marx azt mondja, hogy a mozgalom egyben lépés a programtervezet módosításához. Azt ajánlja elfogadása: azt a tervzetet is, mert ez is a kommunista mozgalom előrehaladása lesz. A nyilatkozat 3 elvet tartalmaz: A gazdasági és társadalmi okok megvilágítását, amely a diktatúrához vezetett és az elvi programját mint az egyedi utat, mely a szocializmus megvalósulásához vezet. A másik kérdés a diktatúra tartamára vonatkozik. A diktatúra átmeneti jellegű. A politikai követelések közül pedig a

bürokrácia kérdése a legfontosabb. A bürokrácia a burzsoázia erőssége vnl, ne tévesztjük azonban össze ezekkel a különböző intellektusokkal. Az utolsó előtti pont az agrárkérdés volt. E tekintetben őrségi búskezdőre van okunk. Weltner elvtárs azt javasolta, hogy a párt olvezesse szocialista,

(kommunista) legyen. Kúni javasolta, hogy a pártot a szocialisták magyar országos pártja címmel jellemezze meg. Ezzel szemben Kún Béla azt javasolja, hogy a pártot a kommunista magyarországi pártjának nevezzék.

Kún Béla beszéde után Csapó Samu elvtárs tette meg előterjesztését. Utána Kúni elvtárs szólalt fel a miután Poór Ernő elvtárs felolvasta a III. internacionális tervét, délután 3 órakor a gyűlést befejezték.

Kassa a cseh uralom alatt.

A magyar proletárium 8. és 16. hónapos szenvedése. — Ártatlan fiatal munkásokkal és lányokkal végeztettek ki az imperialista canios menekülése.

Az északmagyarországi ólénk magyar proletár város: Kassa öt és fél hónapon keresztül a legnagyobb elkeseredettséggel bírte a cseh imperialisták szörnyű uralmát, mg most sikerült a kulturált felvidéki szép környezetet az idegen járom alól a diadlmasan előnyomuló vörös csapatoknak felszabadítani. Öt és fél hónapon keresztül garázdálkodtak, brutálisak Kassán, a palinától elbújtott cseh hordák. Öt és fél hónapig erőszakoskodtak a város lakosságával, öt és fél hónapig keserítették meg a munkások életét. A legádázabb dühhél vetették rá magukat a csehek a Felvidékre és már azt hitték, hogy uralmuk örök marad. Berendezkedtek a kapzsiságtól fűtött imperialisták a magyar városban, új inozményeket létesítettek, embereket hozattak. Prágából és a magyarokat megfosztották kereseti és megvilágítási lehetőségtől. Nem törődtek a munkásság érzelmeivel, nem tekintették a legminimálisabb emberi jogokat sem, hanem a cseh kapitalizmus érdekeit szem előtt tartva nyomorították meg a Felvidék dolgozó társadalmát.

A csehek 1918 december 29-én vonultak be Kassára, mikor birtokukba vették az ősi magyar várost. Amikor kihírdették, hogy Kassa fellett az idegen uralom alatt, azt hangoztatták, hogy „szabadítani” jöttek. Hazug és galád szövegű proklamációkban adták tudni a város lakosságának, hogy a rend helyreállítása érdekében lépték át a demarkációs vonalat és senkit sem akarnak megfélemlíteni. Előtte hamis előzékenységgel éripretek a munkássággal is és így akartak megfélemlíteni az embereket. A munkásság egy pillanatra sem utat fel a cseh rablóknak, egy percet sem szűdött az ígéretekől, hanem főnyesen és nyugodtan folytatta munkáját. A szocialisták átálltak a cseh politikai mininacoin és tartózkodtak a munkásság rendszerint összejött szakszervezetekben Molnár Miklós elvtárs, a város akkori kormányzója eberül kiadott a proletárság érdekeire és nem engedett beleszólást a cseheknek a munkások ügyeibe.

Alig néhány hetes cseh uralom után a város katonai parancsnokága új hangokat kezdett hallatni. A csehek egyszerre megváltoztak és minden indok nélkül perfid munkáellenes intézkedéseket léptettek életbe. Elsősorban megtiltották a szakszervezetek működését, majd sorba következtek a többi becsstelen izü intézkedések. Ugyanekkor a városi, vármegyei hivatalokban, gyárakban, üzemekben, postán, táviradón, vasutnál megindult a magyar alkalmazottak kicserélése. A hivatalnokokat úgy a közintézményeknél, mint a magán cégekben cseh alkalmazottakkal cserélték fel. Kassa egyike Magyarország legnagyobb hivatalnok városának. Az alkalmazottak kicserélése következtében egyszerre százával váltak állásnélkülivé az emberek, ami szörnyű elkeseredettséget idézett elő. Hogy a csehek milyen arányban hajtották végre a munkások és hivatalnokok kicserélését, arra nézve mi som jellemzőbb, mint az, hogy még a hordójelző hivatalban és a műhelyben is a Csehországból hozott emberek vették át a munkát és az irányítást.

Mikor Magyarország tanácsköztársasággá alakult, Kassán a munkásság és lakosság helyzete még szörnyűbben megváltozott. A csehek a munkásság tökéletes gúzsba kötésére egyetlen rendeletet fogantatosították. Első-

sorban bezárták a Munkásotthonot, betiltották a szakszervezetek működését, ezen intézményeknek vagyonát, könyveit elkobozták és mindenféle munkás összejöveteleket betiltottak. A munkásság vezetőit letartóztatták, majd március 29-én internálták őket Illavára. A cseh brigantuk minden ok nélkül Illavára hurcolták Stier Bélát, Szepesi Miksát, Surányi Lajost, Drab, Sándort, Stein Jenőt, Borovszky Gézát, Banekovits Györgyöt, Bukovszky Józsefet, Feinsilber Tipót, Elkán Miksát, a Kassai szocialisták vezetőfőúrját és Molnár Miklósnét. Az Illavai internálásból néhány nappal ezölött sikerült megmeukülnie Szepesi Miksának és Elkán Miksának. A csehek Kassán ostrómállapotot léptettek életbe. Megtiltották, hogy az utcán két embernél több együtt tartózkodhasson. A lakosság minden legeszkélyebb és legjelentéktelenebb rendszeti ügyekért formálisan megkínózták. Napnyenden voltak a detuhciások, a névtelen feljelentéseket a csehek készpénznek vették és az emberek már egymástól rettegtek, mert senkisé tudta, hogy mikor kerül ártatlanul a cseh imperialisták illószőkére elő.

A csehek Kassáról elvitték minden kőzvegyont, a bankbetéteket és tömerek élelmiszert. Hetenként hosszú vonatok indultak Prága felé a Felvidékről a legfontosabb élelmiszerekkel megrakva. A városparancsnoki tisztséget egy Székács nevű ember töltötte be, aki a legkegyetlenebb eszközökkel üldözöte és gyilkoltatta le a munkásokat. Teljesen ártatlan munkásfiukat és lányokat végeztettek ki Székács szupán, aki egyébként folyton zsarolta a kassaiakat és aki nem állt rendelkezésre, az veszte volt. Néhány nappal a visszavonulás előtt megtörtént, hogy egy Jandrisek Lajos nevű tizenöt éves munkásfiú az utcán beszélgetés közben barátjának emlitési tett a bolsevizmusról. Egy cseh katona meghaltatta a bolsevista szót. Az a gyereket felvitte Székács szupán elő. Az ártatlan fiú ki se hallgatták, hanem mint veszedelmes „bolsevistát” Székács szupán parancsára agyonlőtték. A csehek a munkások és a lakosság soráiból igen sok tuzt azedtek össze, akikkel ugy bántak, mint közönséges gonosztevőkkel. A Kassai katonai fogház tele volt foglyokkal.

Az utóbbi időkbm a helyzet már annyira tarthatatlanná vált, hogy a férfiak nem mertek saját lakásaikban aludni, hanem idegen helyekre mentek, mert nem tudták, hogy mikor jönnek értük szuronyos katonák és mikor tartóztatják le őket. Mikor a csehek megkezdtek a visszavonulást, Kassára a leggyászosabb napok szakadtak. A katonák a lakossággal szemben meggyetlenkedtek. Havalki mosolyogva ment az utcán, a cseh katona megállította és megkérdezte tőle, hogy miért nevet. A visszavonuló csapatok több millió értékű különféle tárgyakat, ékszereket vittek el Kassáról. Vér, könny, fájdalom jelezte a csehek visszavonulásának utját. Ártatlan embereket öltek meg, vagyonokat raboltak el és raktárakat fosztottak ki. Kassa történetében az öt és fél hónapos cseh uralom a leggyászosabb és a legszomorubb fejezet lesz, amire még a jövő generáció emberei is rettegve és borzongva fognak visszagondolni.

Az ártatlan proletár vigyáz a munkafogyelemre.

Kun válasza nem elégíti ki az antantot.

Newyork, június 12: A Newyork Heroldnak jelentik Párisból: A francia-országi sátrárok minden részlete politikai célokat tűz. A munkások a kormány megbuktatására elkövetnek mindent, mert a megélhetési viszonyokat nem tudja megjavítani és a rendes pénzügyi és gazdasági életet nem tudja helyreállítani. **Kun Béla választat a békeértekezlet legnap megkapta, de nem tekintti kielégítőnek.**

HIREK.

1919. JÚNIUS 13. PÉNTEK.
A nap két 4 óra 05 percor, nyugszik 7 óra 50 percor.
A hold két d. u. 2 óra 0 percor, nyugszik éjjel 12 óra 47 percor.

A nagykanizsai szakszervezetek összvezetősége ma este 8 órakor a városnagyrészt gyűlést tart. Megjelenés kötelező. PÁRTTITKARSÁG.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Levától nyugatra és Besztercebányától délre az ellenség szívesen megismerteti támadásait vertük vissza. A Tarcsl és a Hernád völgyében nyugati irányban újra tart nyertünk. **Verecskék haladása alatti a csehek Sáros- és Zemplén-vidékeket teljesen és Ungváryt északi részét kiürítették.** A főbb harcok változatlan. **Haderőfőparancsnokság.**

A forradalmi törvényszék ítélete. A forradalmi törvényszék tegnap Szentes elvtárs elnöke által W. Szék és Dömös elvtársak részvételével ülést tartott, amelyen a következő ítéleteket hozta: Gelsei József nagykanizsai látkos a direktórium ócsárlásáért **egy hónapi fogsázbüntetésre** (a büntetést egy évi próbaidőre felüggesztették. — Weiss Lajos a fégyverviselet miatt megszegése miatt 15 nap alatt lefizendő **1000 korona** pénzbüntetésre ítélték. — Tegnap délután került a forradalmi törvényszék elő Ferenczy Gyula postafőfelügyelő és Tury Ernő postafőosztályos ügye. A két postafő május 8-án a Csengeri úti Krájosos vendéglőben diskurumba bocsátkozott néhaegy vörös katonával. Ferenczy azt mondta nekik, hogy milyen szép volna, ha a vörös katonák a piros szín mellé a nemzeti szalagot is kitűznék sapkáikra. Azt is mondta nekik, hogy a harcok nincs értelme: a fegyvert akasszák a falra. Tury szintén lebeszélte igyekezett a vörös katonáknak arról, hogy harcoljanak. — **Összehívta a vörös hadsereget.** Megkérdezte, hogy mennyi katonát van Kanizsán, van-e elég muníció a kazsaryában és hozzátette, hogy 5 huszad magával képes volna felüggesztetni az egész kanizsai helyiségeket. A tanácsalkalmazások után a forradalmi törvényszék a két postafővel a tanácskozásság érdekében ütköző izga. és büncselekményében büntetésre mondta ki és Ferenczy Gyulát **6 évvel**, Tury Ernőt **1 évvel** fogsázbüntetésre ítélt, azonban mindkét ítélet végrehajtását 1 évi próbaidőre felüggesztette. A forradalmi törvényszék ítéletének indoklásában kimondta, hogy azért ítélt ilyen enyhén, mert a büncselekmény elkövetésekor mindkét vádlott ittas volt és bujtorogó szavainak semmi következménye nem volt.

A tanoncertartókhoz. Az ifjúsági munkások szervezete elhatározta, hogy a jövőben intenzívebb tevékenységet fejt ki, a vármegyei művelődési osztály pedig felhasználja a szervezkedési mozgalmat olyanformán, hogy bekapcsolja az ifjúságképzési akciójába. A legközelebbi jövőben megnyílik a szabad iskola, amelyben minden ifjúságnak részt kell vennie a főleg oly tantárgyakat tanulni, amelyekre szakmájuk folytatni vagy általános intelligenciájuk emelése végett szükséges van, pl. levelezés, könyvtár, számtan, mérés, fizika, vegytan, technológia, szakrajz stb. A szervezkedési mozgalmat a pártvezetőség ellenőrzése alatt fogja fel, amelynek gondja lesz rá, hogy az ifjúságunkat rendhez, komoly munkához szoktatja és bennük a komoly tevékenységet ép úgy fejlődjen, mint a proletárintézet. A művelődési osztály felkéri tehát

a tanoncertartókat, hogy az ifjúságunkat sem a szervezkedésben, sem a szabad iskola pontos és szorgalmas látogatásában ne akadályozzák, hanem annál inkább támogatják, mert ez a tanoncertartóknak is ép úgy érdekükben áll, mint az ifjúságunknak is, mert aki öket ezen törekvéseiben akadályozza, kormányzótanács rendelkezésével is elterelte kérelmet.

Eljegyzések. **Krahoics József** Nagykanizsa és **Stommer Ferike** Zalagercegyesiek. — **Istef Géza** Nagykanizsa eljegyzte **Zanaty Rozsikát** Nagykanizsáról. (Mindenképpen értesítés helyett.)

Ödvözet a frontról. A Zalai Népaikat szerkesztőségéhez tegnap a következő levelezőlap érkezett a frontról: Szívesen üdvözlünköt küldjük a harctérről az összes kanizsai olvtársaknak. A Vörös Hadsereg 21k hadosztályához beosztott 20-as táviradások: **Hudin János, Molnar Ferenc, Himler György, Stern, Lung Jenő** és **Karacsnyó**.

Footballmérkőzés A nagykanizsai Torna-Egylet agilis vezetősége nagy ambícióval dolgozik azon, hogy a Nagykanizsán ellanyhult sportéletet fellendítse. — A Dunántúli összes számottevő footballcsapatát sorra lejönnek Nagykanizsára, hogy a NTE csapatával megmérkőzzenek. Legközelebb 15-én vasárnap a **Székesfehérvári Torna Club** csapata meri össze erejét a kanizsajakkal. A mérkőzés 6 órakor kezdődik a katonaraton és szövetségi bíró fogja vezetni. A mérkőzésre jegyek elővétel nélkül a **Hirschler-Iszadéban**. Üllőhely 5 korona, állóhely 3 korona.

A Torna-Egylet új vezetősége. Az NTE szerdán este közgyűlést tartott, amelyen megválasztotta új titkárát. A választás eredménye a következő: Elnök **Hronyai Lajos**, alelnök: **Szabó Ernő** és **Vida Endre**, titkár: **Sugár Sándor**, jegyző: **dr. Gyulai Béla** és **Krátky József**, Ellenőrök: **Krausz György** és **Hirschler Imre**, szerzős: **Szabó Zsigmond**, főfelügyelők: **Szabó Zsigmond**, és **Vass Sándor**, művezető: **Geleitch Renátó**, footballintéző: **Hirschler Imre**. Választmányi tagok: **Bincz Károly**, **Enina József**, **Évgy György**, **Horváth Gyula**, **Horváth Karoly**, **Juhász Attila**, **Kollárics Géza**, **Marvalts József**, **Pucher Rezső**, **Saller István**, **Vince János** és **Völgyi Zoltán**, választmányi póttagok pedig **Krámer Zoltán**, **Lehoeczy Ferenc**, **Mészáros Imre**, **Tallosi Tatián István** lettek.

Prima papírszárma minden vagtaságban kapható **Fiaohel Fülöp Fial** cégénél, Nagykanizsán.

A katonai városparancsnokságok betöltése. Nagykanizsán több ízben megkíséreltek egyes felelőtlen elemek, hogy a volt rendőrség hatáskörét maguknak szereznek meg és itt valami katonai városparancsnokság létesítsenek. E kísérletnek, amelyeket a tanácskozásság helyi hivatalos szervei mindenkor megtiltottak. — most egyszerűsített formára végeztet a belügyi népbiztosság alábbi rendelete, amelyet táviratilag közölt a nagykanizsai direktóriummal. A rendelet a következő: „A hadseregparancsnokoknak hadseregparancsa szerint szigorúan tilos egyes katonai parancsnok vagy egyes személyek által önhatármulag bizonyos községekben és városokban, városparancsnokságot szervezni és ilyen parancsnokságoknak működését kifejteni önmaguk által alkotott szabályok szerint és hatáskörben, továbbá beleavatkozni a munkas- és katonatanácsok hatáskörébe és így gátolni a proletárium kialakulását. Elrendelte a hadseregparancsnok, hogy valamennyi még fennálló és létező városparancsnokság működését azonnal szüntesse be. A városparancsnokságot intézmény előzőleg és a jövőben városparancsnokot a hadseregparancsnok nevez ki

és állít fel városparancsnokságot. A parancsot tudomásulvétel és megelégedés azonnali intézkedés végett közlöm. **Belügyi népbiztosság.**

Elvesztett a Weiss utveges üléstől az Unger-Ullmann ülésteg és osztáridkult, amelyben egy erősen volt. A becsület megváltó **Floreschacker Ignáknál** (Király-u. 21.) nagyobb jutalomban **Mészöl**, mint amekkora a ridikul értéke.

A cseh nemzetgyűlés a visszavonulásról.

Prága, június 11. A nemzetgyűlés mai ülésén a tót földön történt visszavonulás miatt a ház elnöke megdöbbenésként adott kifejezést. Felhívta a nemzetgyűlést, hogy most minden erőnek egyestűlni kell. Örömmel üdvözölte azokat a javaslatokat, amelyeket az antant tett Csehszlovákia érdekében. Ezután felhívta a nemzetgyűlést a védelemre. Több képviselő felpanaszolta az ülést, hogy Kun Béla minden ok nélkül tört be cseh földre, amire kijelentették, hogy a cseh csapatok rendelkezésükre állnak a harcok. Szóba került hadügyminiszter kijelentése, hogy a tót kérdés a cseh becsület kérdése lett.

Az antant a csehek mozgósítása ellen.

Páris, június 12. Lloyd George és Wilson a cseheknek azon kérését, hogy a francia keleti hadsereg Magyarországra ellen vonuljon, elutasították. Az antant a hadviselő államokhoz ügyvezetést fog intézni, hogy tartózkodjanak katonai vállalkozásoktól.

Pártügyek.

A Magántisztviselők Országos Szövetésének helyi csoportja f. évi június hó 16. napján d. e. fel 11 órakor a korek alkalmazottak (Casinó épület, földszint) helyiségében tisztújító közgyűlést tart, amelyre a tagok meghívattak.

Ételmezési ipari munkások szakszervezet szombaton d. u. 8 órakor fontos ügyben taggyűlést tart a Párt (volt Casinó) helyiségében. Pontos megjelenést kér a **Vesszőség**.

Cipész munkások, akik a vörös hadsereg ketelekében szolgáltak, avagy azok hozzátartozói, ma este 8 órakor felületen jelennek meg a Munkásokonban. A **cipésszak-szervezet vezetősége**.

Ifjúságunk gyűlése. Szép számmal jelennek meg tegnap az ifjúsági munkások elvtársak a városnagyrészt gyűlést teremben, hol egy tíz tagú bizottságot választottak. Az összvezetőség által kiküldött ötsz intézőbizottság **Wortmann Emil** elvtársat bízza meg az ügyvezető titkársággal. Ifjúságunk panasz iróda létesült a polgári iskola földszinti helyiségében (a kapu alatt jobbra az első ajtó) hivatalos órák d. u. 6-7-ig.

A női kereskedelmi szaktanfolyamnak az idén végzett hallgatói tisztelettel felkérjük, hogy fontos ügyben holnap, szombaton 4 órakor az egyetemen jelenjenek meg, különösen a bizalmiuk megjelenése volna nélkülözhetetlen. **Szaktanfolyamista elvtársok.**

A városi alkalmazottak szakszervezete felhívja mindazok elvtársakat, akik a június 11-én vagy tén még előző havi ragdíjakkal hátralékban vannak azokat f. hó 20-ig annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben szabályok értelmében **kilépetteknek** fognak tekinteni. **Vezetőség**

A Magántisztviselők Országos Szövetésének helyi csoportja felhívja vörös katonai tagjait, hogy a hadügyi népbiztosság 104. sz. rendeletével május havára kiutalt 1200 koronás munkabér megterítés tárgyában összeírás végett f. évi június hó 14. napján d. u. 3-6 óra között a pártvezetőség helyiségében **Sugar-ut. 4. sz. 1.** megjelölésű szakszervezet minden vörös katonájára a parancsnokság által kiadott okirattal igazolni tartozik, hogy mikor lépett a vörös hadsereg kötelékébe.

Munkaügyi és népjóléti népbiztosság az aggok és munkaképtelenek állami ellátásáért.

— Saját tudósítónktól. —

A magyar tanácsköztársaság kormánya, amely a dolgozók uralmának alapjait veti meg, egyik legfontosabb feladatának az árvák, özvegyek, keresetképtelen aggok és általában mindazok ellátását tekinti, akik önhibájukon kívül a maguk fenntartásáról gondoskodni nem tudnak. A forradalmi kormányzótanács épen ezért felhívta a munkaügyi és népjóléti népbiztosságot, hogy ennek a fontos kérdésnek a rendezéséről mihamarabb terjeszsen be hozzá rendelttervezetet. A népbiztosság ezzel a fontos munkával elkészült, a tervezet ezidőszerint már a kormányzótanács előtt van, amely a legközelebb dönt annak sora felett. Ilyék Lajos dr. elvtárs, a munkaügyi és népjóléti népbiztos helyettese a tervezetről az alábbi felvilágosításokat adta a Munka részére:

A rendelet mindenekelőtt azt az elvi kijelentést tartalmazza, hogy a tanácsköztársaság gondoskodni kíván az aggok, munkaképtelenek, magukat fenntartani nem tudó özvegyek és árvák ellátásáról. Gondoskodni kíván továbbá azokról, akiknek vagyonát kizajuttotta, ha munkaképtelenről van szó, vagy az illető hitelesen igazolja azt, hogy egyelőre elhelyezkedni nem tud olyan állásban, amely fenntartását biztosítaná.

A gondoskodás mértéke körülbelül megfelel a mindenkori munkanélküli segély összegének és a segélyt kiterjeszti a családtagokra is, akikről a család-fenntartónak egyébként gondoskodnia kellene. Vagyis másszóval minden arra rászoruló egyéni viszonyainak megfelelő ellátást fog a rendelet megjelenése után a tanácsköztársaságtól élvezni.

A rendelttervezet betegség esetére úgy intézkedik, hogy az állami ellátás alatt állók egyuttal tagjai a Munkabiztosító pénztárnak is. Attól a naptól kezdve, amelyik napon a betegség kezdődött, az ellátás gondjait a pénztár veszi magára, amely természetesen gondoskodik arról is, hogy a betegek a kello orvos- és gyógyszer-ellátásban is részesüljenek.

A munkabiztosító pénztár által folyósított segély összegek természetesen ugyanazok lesznek az államilag eltartottakra nézve is, mint a pénztár többi tagjai részére; hogy az államilag eltartottak a pénztár kebelében melyik kategória szerint illetettek, az attól függ, hogy milyen fokú ellátás járna az illetőnek akkor, ha rendes munkáját végezné.

A rendeletet, amely minden valószínűség szerint a közel jövőben megjelenik, természetesen a munkaügyi népjóléti népbiztosság fogja készlekedés nélkül végrehajtani. A végrehajtás módjaira nézve a külön kiadandó végrehajtási rendelet intézkedik.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fülöp Flia

irodászerek, ületkönyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

APRO HIRDETÉSEK

Egy teljesen új gyermekköcsaló József főherceg-ut. 87. sz. alatt. 1407

Két tagból álló családhoz megvasható idősebb nő keresek, aki az össze házi teendő elvégzésére vállalkozik. Járadalmazás rendes szoba, koszt és fűtés, megegyezés szerint. Cim a kiadóhivatalban. 1407

Gyermekszobához ügyes varrók felvételek Strasser, Sugár-ut. 40. 1407

A jövő tanévre két jó házból vagy iskolás fiút teljes ellátásra vállalkozó Fizetés megegyezés szerint. Cim a kiadóhivatalban.

Vasut közelében levő lakószobát, felszereltem hasonló nagyságu lakással a város bármely részében, — kiskanzsán is. All-1 nagy szoba, konyha, éjszaka és a hozzá tartozó összes mellékhelyiségek — Cim a kiadóhivatalban. 1450

Bérek jó karban levő felhangolt zongorát, vagy pianót. — Cim Dr. Budunatz, Rozgonyi-utca 23. 1450

Veszek egy jó karban levő új fűtőkályát Cim: Dr. Budunatz, Rozgonyi-utca 23

VILÁG negyszögletesin

Szavas színdarab. Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök, péntek. Június 11., 12. és 13-án

Egy tévedt nő naplója

Filmrészlet 4 felvonásban.

Margareta Bühme égenye után.

Főszereplő: Anna Morena.

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen leányunk elhunytá alkalmával fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni sziveskedtek, ezúttal mondunk hálás köszönetet.

Tomá család.

HIRDETÉSEK

felvételnek

a Zalai Népakarat kiadóhivatalában

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Zalafoin 250

Csütörtök, péntek. Június 12. és 13-án

Fritz Petersen

a legújabb dán filmdiva felvételével

Az utolsó tét

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Legközelebb Tallori Kornél filmes előadásal

Érkezéskor délután 3 órakor.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

Öngyújtó

tűzkövel, benzintartállyal, egyszerű töltés 10 napig elég! - Kapható kizárólag:

Forgács R.

dohányüzemében Magyar-utca 43.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán mely fájdalommal tudatja, hogy alapító-vezető tagja, majd később alelnöke

Heltal József

rövid szenvedés után e hó 11-én elhunyt.

A megboldogult az intézet vezetésében és fejlesztésében élénk részt vett és emléket őszinte kegyelettel fogjuk megőrizni.

Nagykanizsa, 1919. június hó 12-én.

Öz. Heltal Józsefné, gyermekei és rokonai megtörtén közlik, hogy a legdrágább férj, apa és rokon

Heltal József

rövid szenvedés után, folyó hó 11-én váratlanul elhunyt.

Dráda halottunkat folyó hó 13-án, pénteken d. u. 4 órakor, a Fő-uti 3. számú gyászházából kísérik örök pihenőre.

Nagykanizsa, 1919. június hó 12-én

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda: 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Éves ára korona
Féléves ára korona
Negyed évre 25-30 korona
Egy hétre 7-10 korona

Gyávaság.

Nem kell ahhoz katonának lenni, hogy az ember tisztában legyen azzal a kérdéssel, szabad-e a harcban álló seregeknek a visszavonulás gondolatával foglalkozni, akkor amidőn győzelmes előnyömlésben van, amikor a tamadást védekezéssel fenntarthatja, sőt a támadót védekezésre kényszerítheti. Az ok nélkül való meglutamodottat mindenki gyáva embernek ismeri. A proletárdiktatura idején a gyáva emberek egész seregében mutatják magukat ilyennek. Minden dicséret legyen azoké a harcos munkástömegeké, amelyek a vérük hullajtásával is bizonyosságot tettek tetteikrekeszűkről.

Amíg a tanácsköztársaság harcos seregei a frontokon hősiesség küzdelmet folytattak, vannak itthon emberek, akik a tétovázásnak, a csüggedésnek és a lemondásnak gondolatát akarják belevinni az itthoni munkástömegekbe.

A gyávák mindenfelé arról beszélnek, hogy a proletárdiktatura tarsolya nagyon üres, hogy éhség és nyomorúság napjait éljük, hogy még mindig százezer baj és gond gyötri az ország népét. Senki sem tagadja el azt, hogy mi dolgozó proletárok még ma is inséges sorban részesülünk, de aki őszinte és igaz harcosa a proletáriátus felszabadulásának, az egyetért velünk abban a gondolatban, hogy inkább koplaljunk, gyötörjünk és dolgozzunk, minthogy újra a régi faszolgakorszak térjen vissza. Csak a proletárdiktatura maradjon meg és minden mást és minden bajt el lehet viselni. Magunk is azt mondjuk, hogy a proletárdiktatura ideje alatt sok minden nem teljesült azokból a kívánságokból, amelyek minden proletárt eltöltenek. De abból a kevésből, amit eddig előteremtettünk, többet megszerztünk a proletártömegek számára, minthogyha kirtunk továbbra is a rombolás és teremtés munkájában. A gyáva meglutamodás azzal a veszedelemmel járhat, hogy mindent elvesztünk. De ha a győzelmes harcot tovább vivjük, mindent megnyerhetünk.

A proletárdiktaturának erősnek kell lennie. És e diktaturát mindenfelé érvényesíteni kell. Szükséges a proletárság kritikája is, ez vitán felül áll. Azonban mindazok, akik a tömegeket rávezetik a kritika gyakorlására, tartsák szem előtt azt az elvet, amelyet a multban minden oldalról hangoztattunk, hogy a kritikanak igazságosnak kell lennie. Ugy nem lehet azonban érvelni, hogy tárgyi kövülmények közé személyi motivumokat keverjük. Ellenben egyenesen bünt követ el a proletárságban az, aki kritikáját úgy fejezi be, hogy miután most hibák és bajok vannak, térjünk

vissza a régi állapotba. Aki ilyen gonosz és sötét fel fogasnak ad kifejezést; ellenforradalmár, ha bármilyen hangosan hirdeti az ő forradalmi érzését. Az imperializmus csődjé kétségtelen valóság Szovjet Oroszország után nálunk hozta meg a nagy gazdasági válság a proletáriátus uralmat. Meg fog jönni ez az uralom minden többi országban is. Aki ezt nem érti meg, az hiába hazudja magát nemzeti közí szociálistának.

Újra mondjuk, inkább dolgozzunk cettel-nappal gondok között, minthogy ki-ajuk kezünkől sorstunk intézését.

Aki a proletáriátusra gyávasággal a csüggedés és lemondás erőbontó hangulatával, terjesztésével föl akarja idézni a régi világ veszedelmét, az halálos el-lensége minden munkásembernek, az menjen a helyéről és lépjenek a helyébe a bátrak, a kirtók! Meghalni inkább, de meg nem hátrálni és mi hiszünk ebben, hogy a magyarországi proletáriátus erős forradalmi érzése elődönti az élet-halálharcot az itthoni burzsoázia és a külföldi imperialisták egyesült szövetsége ellenére mi győzni fogunk!

Romló Dezső.

Befejezték a pártkongresszust.

A kongresszus többsége 3 szavazat ellenében elfogadta a párt-programm tervezetét. — A párt neve: szociálista-kommunista munkások magyarországi pártja.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Ma negyed 10 órákor Rabnovits József elvtárs nyitotta meg a pártkongresszust.

Napirend előtti a jegyző felolvasta az üdvözlő tavrakat. Utánna Alpár Gyula mondott beszédet. Többek között a következőket mondotta:

— Tisztelet elvtársak!

Kunfi elvtárs azt említtette meg a diktatúra mai módszerének alkalmazása miatt, hogy visszajelődik a tudomány és műveltség, ami nagy kar leaz a világ. Szigorú osztályharc alkalmával a tudomány és műveltsé tanulás csökken, ezt láttuk a háborúban. Ami a párt elnevezését illeti, Kunfi ajánlotta először a szociálista elnevezést. En azt hiszem azonban, hogy ez a szó nem fejezte ki azt, amit a munkásság tett, annál is inkább, mert már megtörtént a változás: a munkásság egyszerűen feladta ezt az elnevezést. Rendezni kell a név kérdést, mert ha nem, a vizsly meg fog maradni. Mindenitt azt hirdetik, hogy ez a mostani állapot nem átmeneti állapot a szociálistához, hanem átmeneti a régi állapothoz való visszatéréshez, amelyet ott-hagyunk. Ezt a hirt nemcsak itt terjesztük, hanem a külföldön is és ez megnehezíti a helyzetet a külfölddel, az antanttal szemben.

Az antent ma is reméli, hogy amit saját fegyverével nem tudott elérni, elérni azáltal, hogy a szociáldemokraták fogják megdönteni a diktaturát.

Ez dőre reménység és igen jó szolgálat lenne a mi ügyünknek, ha ebben a kérdésben egységesen odakiáltanánk az antantnak, az egész párt kommunista és tölünk semmit sem remélhetnek.

Wellner elvtárs különösen azért ajánlotta a szociálista (kommunista) elnevezést, mert a falvakban nem értenék meg a kommunista szót. Azonban tartjuk meg a szociáldemokrata pártunk egy-nagyon jó tradícióját: ez a párt sohasem tett concessiókat.

Utánna Rákosi Mátyas népbiztos elvtárs a következőket mondotta:

— Két kérdés foglalkoztat bennünket: a párt elnevezése és a diktatura módszerei. A külföldi sajtó ki fogja használni ezt a látszólagos ellentétet, amely a név el nem fogadásával kimagyarázható lenne. A második kérdés a diktatura módszerei. A módszer nem lehet más, mint amilyen eddig volt. Eddig pedig nem lehetett más a termelési eszközök

kisajátítása miatt. Minden kifogásolni való, vagy a határok túllépése rajtunk kívül álló okok következtében állott be. Mindent elkövetünk, hogy a diktaturát a túlozástól megment-sük. Ami történeti feltétlen szükséges volt és kizárólag a burzsoázia provokációjának ellenhajlása. Legyünk tisztában azzal, hogy az osztályharc rajvonala között nem lehet senleges zóna. Figyelmeztetem az elvtársakat arra az eljárásra, amelyet a burzsoázia sajtójával kellett végrehajtani. Nem színtettük be a lapokat és az tett az eredmény, hogy elfogyott a pa-piros és inn már a Népszava és Vörös Újság részére is kevés papiros áll rendelkezésünkre. Figyelmeztetem az elvtársakat,

hogy amikor szabadon boozájtottuk a tuszokat, egy hét múlva vasut-esztrájkban nyilvánult meg velünk szemben a jóakarot. Engedékenységgel osztály-harcot megvívni nem lehet.

Kérem az elvtársakat semmiféle engedmé-nyekre ne adják oda magukat.

Lukács György népbiztos elvtárs a kö-vetkezőket mondotta többek között:

— Azon kifogások közt, amelyek Kunfi elvtárs részéről a diktatura módszerét illetőleg elhangzottak két szempont tart. A kritika kérdése az egyik, a másik pedig a kisebb-ség uralma. A kritikának az a szabadságot feltétlen megköveteljük, de utlákozunk kell az ellen, hogy oly kritikának adjunk szabadságot, amely az öntudatra ellenforradalmat vigyen át. Március 21-e óta a tárgya a kompromisszimusnak a burzsoázia.

A proletárság egysége a diktatura álláspontján áll. A diktatura a munkások és senki kedvéért nem várunk hajlandók ettől eltérni.

Ezután Kulcsár István elvtárs szólalt föl: — Nem értek egyet a szóval. Tudjuk, hogy az utóbbi napokban úgy látszott, hogy jobbra akarják csavarni a diktaturát.

A diktaturát intéző személyek közül vannak sokan, akik nem félnek meg, és csak akkor volna a diktatura biztosítva, ha a proletárság közakarat lehetne érvényesíteni.

— A párt elnevezését illetőleg nem szabad taktikai hibát elkövetnünk. Helyesen tartom a szociálista-kommunista párt elnevezést.

Május 14-én a Pártbizottság megalkotott a szövegről:

— A Dunántulon nyert személyes tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy ahol gyöngén alkalmazták a diktatúrát, ott épp oly erővel tört ki az ellenforradalom. A vidéki paraszt nem tud különbséget tenni a szocializmus és kommunizmus között, nem tudja megállapítani, hogy a diktatura érdeke minden dolgozónak. Ne mondjunk le a kommunizmus névről, legyen az elnevezés „a kommunisták magyarországi pártja”.

Biermanni elvtárs felszólalása után Eisner elvtárs maga és Kunfi elvtárs nevében bejelentette, hogy elláll a felszólalástól, mert közölte és Kunfi elvtárs között megegyezés jött létre.

Ezután Kun Béla emelkedett szólásra. **Bejelenté, hogy Kunfi ellállt attól az indítványtól, hogy maradjon meg a szocialista párt elnevezése. A gyűlés egyöntetűen megállapodott abban, hogy a pártot szocialista kommunista munkások magyarországi pártjának nevezzék.**

— Kétségtelen — folytatta Kun elvtárs — hogy a diktatura módszereinek kezelése tekintetében eltérő vélemények vannak, ez azonban nem eltérés a diktatúrától. A kapitalistáknak meg van a maga osztályérdeke, de ezzel szemben a proletár erkölcsöt ismerem, mely a proletárság osztályérdekeinek megfelelő. Tiltakozom Kunfi elvtárs azon vádjá ellen, hogy mi az oroszországi proletárforradalmat majmoljuk, mert mi két és fél hónap alatt többet produkáltunk, mint az oroszok évek alatt. Új szellemi életnek, új kultúrának kell tanadnia magából a proletárságból és én bízom a proletárság termelő erejében, mely intézményeket rombol és intézményeket alkotott. Kétségtelen, hogy ez nem a „Na” földalma, mely a burzsoa literatura terméke.

— Egyébként a Rónai Zoltán által tett indítványhoz én is hozzájárulok. A mai indítványhoz amelyet gazdasági tő en R-nat elvtárs nyújtott be,

hogy mi kis üzemelet ne a diktatura erőszakával sajátítsunk ki, szintén hozzájárulok.

— Nincs az a program, mely biztosítja az egységet. A cselekedetekben kell egységnek lenni. Ez az egység pedig csak kis forradalmi cselekedetekben lehet meg. Az egység legyen szilárd, erős kezű, mindig körültekintő.

Ezután az elnök elrendelte a pártprogram kérdésében a szavazást.

A kongresszus többsége 3 szavazattal ellenében elfogadta a pártprogramot tervezetet a javasolt formában.

Több beszéd után 1 órakor az ülést berkesztették.

Kun Béla nyilatkozata a hadjáratról és a békekonferenciáról.

Kun Béla nyilatkozata.

Budapest, június 13. A London News távirati intézet Kun Bélahoz az antant jegyzékével szemben elfoglalt álláspontja kérdésében. Kun Béla a táviratra a következőképp válaszolt:

— A magyar seregek előnyomulása folytán mindenütt, ahol a cseh-szlovákok és románok támadtak, a támadást megállítottuk. Nem rajtuk mullik az előnyomulás megállítására. A cseh támadásokra épp úgy, mint azelőtt ellentámadásokkal felelünk. Az ilyen ellentámadások elég erősek arra, hogy még újabb és több város essen a kezünkbe. A cseh hadsereg egy része menekül, a román fronton egyáltalában nincsenek harcok.

Arra a kérdésre, hogy igaz-e a bécsi lapoknak az az állítása, hogy az offenzívát Lenin elvtárs rendelte el, Kun Béla így válaszolt:

— A jegyzékben kifejtettem, hogy senki ellen sem indítottunk offenzívát, hanem ellentámadással felelünk a cseh-szlovákok és románok offenzívájára. Egy szó sem igaz abból, hogy Lenin bármely irányban befolyásolt volna.

— Mi a kormány véleménye arról, hogy

az antant meg akarja hívni a békekonferenciára? — kérdezte továbbá az angol lap.

— Örömmel fogadjuk az antant meghívását — válaszolta Kun Béla elvtárs — de az osztrák tárgyalások után kevés reményünk van arra, hogy a békekonferencia határozmányai az ország lakosságára megnyugtatóan hassanak. Mindezek ellenére mégis szívesen elmegyünk, ha a meghívást megkapjuk, mert azt reméljük, hogy a személyes érintkezéssel többet érünk el, mint az eddigi eljárásokkal.

A francia kormány bukása.

Versailles június 13. A francia munkások sztrájkjában nem állott be lényeges változás. A munkásszövetség vezetői a Humanitében jelentik be, hogy a kormány fenyegetései nem rendítették meg a munkásság elhatározását, hogy követeléseiket minden erővel keresztül vigyék. Tegnap este a hajózási munkások és tengerészeti szövetségének központja bizottsági ülést tartott, amelyen bejelentették, hogy a hajósok is csatlakoztak az általános sztrájkhoz.

Páris, június 13. A Clemenceau kormány visszafelé nem állott napra várják. Utólagul Briand van kizsmelve, aki már el is készült a kabinet összeállításával.

Magyar forradalmárok és ellenforradalmárok a bécsi gyűlöfogházban.

Sopronból jelentik: A bécsi Polizeibeziratschnaus negyedik emeletén van a politikai foglyok osztálya. Ide a jobbnadrú rendőrök tartják, akik a rendőruniformához szinte már nem is illő udvarias hangon beszélnek a foglyokkal.

— Ja kérem — mondja a felügyelő rendőr — itt udvariasan kell bánni a foglyokkal, mert az ember nem tudhatja, hogy melyikből lesz holnap miniszter. Fritz Adler is itt őrizték hosszú ideig s akkor nem gondoltuk, hogy ilyen rövid-iddő munka tagja lesz a kormánynak.

A tágas cella falán alig van hely, amely ne volna a volt foglyok emlékirásával tele. „Világ-proletariátus egyesüljete!” ez a mondat minden nyelven fel van írva a falra. Franciaul, angolul, olaszul, éppen úgy, mint magyarul, románul és oroszul, sőt ő héber betűk is hirdetik a proletáriátus örökké élő szövegét. A magyar felírás különösen sok, amelyek az utóbbi időben elfogott magyar agitátoroktól származnak. Valóságos vezércikknek vannak a falon, amelyeket úgy látszik a tradíciók tiszteletével őrzinek meg a híres negyedik emeleten.

Itt őrzik azokat a magyar tiszteket is, akik a Bankgássi követésre betörték és onnan a tanácsköztársaság pénzt elrabolták. Itt van letartóztatva Takács, Tolnai ezredes, Viktor, Seidner, Zajacsokovszky hadnagyok.

Amíg a kommunista agitációval gyanúsított magyarokkal szemben bár udvariasan azonban mégis teljes mértékben érvényesítik a fogház szigorát, addig az ellenforradalmár tiszteket itt kivételesen finom kezelésben részesülnek. A két törzstiszt előtt, akik gallerijukon a fogházban is viselik a letűnt idők nagyurú díszlincjóját, haptákban áll a bécsi porkuláb, Bort, sőt cigarettát hoznak fel a fogházba az ezredes uraknak, amelyekből természetesen jut a fiatalabb tiszteknél is, akik ellen az a vád, hogy a franciskánusok kolostorában őrt álltak a letartóztatott követek mellett.

A hosszú, tisztán folyosón séta közben találkoztak a három fiatal tiszttel. Az ő gallerijukon nincsen rangjelzés, a vörös hadsereg tagjféként működtek a likvidáló bizottságban. Az egyiknek bolsevik sapka van a fején. Mindhárom műegyetemi hallgató volt, tüzértisztek. Beszélgettünk. A lapokban hirtől a csehek vereségének és ekörül folyt a beszélgetés.

— Nem lehet megérteni — mondták az ifjú ellenforradalmárok — hogy honnan vette Kun Béla a hadsereget és a municiót?

A fiatal tisztek nagyon óvatosan beszéltek az általuk elfogott puccsról és esküdjözve állították, hogy csak utólag tudták meg, hogy kiket a kolostorban őrizték, azok a követek voltak.

— Mi felsőbb parancsra őriztük az urakat. Katonák vagyunk és az ezredes ur parancsának tettünk eleget.

Egy cseh mérnök, kopott hadnagyi uniformisban, aki most jött haza Moszkvából s Bécsben a cseh kormány intervenciójára tartóztatott, gnyosan jegyezte meg:

— Akiknek még mindig ezredes urak parancsainak, azok ellenforradalmárok még akkor is, ha nem vettek részt semmiféle puccsban.

A fiatal tisztek élénken tiltakoznak az ellenforradalmiság vádjá ellen.

— Mi nem vagyunk ellenforradalmárok — mondta Viktor — mi szívesen mennénk ki a frontra a csehek ellen a profétárhadseregben. Mindennek Takács-Tolvay az oka, aki bennünket tudunkon kívüül felhasználta erre a puccsra. Ezt meg fogom mondani a tárgyaláson is.

Ebben a pillanatban jött fel Takács-Tolvay a vizsgálóbírói és sarkanyus cipőjét végig pengette a folyosón. A fiatal tisztek, akik az imént hangosan tiltakoztak az ellenforradalmiság vádjá ellen, most alázatosan meghajoltak az ezredes úr előtt.

A posztonyi nyomdász, az égő, fekete szemű, vitatkozó, tüzes forradalmár erre mely meggyőző jéssel mondta:

— Szégyeljük magukat kedves uraim.

HIREK.

NAPTÁR

Június 14.
A nap két 4 óra 05 perckor, nyugszik 7 óra 50 perckor.
A hold két d u. 2 or. 02 perckor, nyugszik éjjel 12 óra 17 perckor.

Sebesült vörös katonák

vannak Nagykanizsán. Azok járnak itt közöttünk, akik néhány nappal ezelőtt még nehéz küzdelmek árán, rettenetetlen bátorsággal szorították ki a proletárhazából a rablást vágyból betolakodó cseh és bojar imperialisták berelt csordáit. És Magyarország munkásságának színe-java, a kitűnő vörös katonák, az igazi proletárok, akik vérükkel pecsételték meg elvhűségüket — milyen bánásmódban részesülnek Nagykanizsán? Jelenlét erre a következő levél, amely tegnap érkezett hozzánk:

Tisztelt Szerkesztő Elvtárs! Nagyon sajnálatos dolgot kell Önnek közölnöm Sebesült katonák vagyunk, a harcoktól jöttünk. Ennek ellenére sok követylenséget kell elszenvednünk. Akárhová megünnünk vásárolni, tőlünk a 25 koronást nem fogadják el. Tessék közölni, hogy egy vörös bakának a fehér pénze is ér annyit, mint egy burzsoának a két ezerkoronásai. Nagyon sajnálatos, hogy tőlünk, akik meg-szenvedtük a háborút, — egy cigarettáért 70 fillért is elkérnek. Még ezt is eltérnénk a drága jó proletárhazánkban, csak az fáj, amit nem egy kanizsai tesz meg; a harc tőlől hazajött sebesült katonákat kihalcsaják. Hát ezt bizony nehéz szívvel tűrjük. Tessék közölni, hogy ilyen dolgokat ne csináljanak velünk. Bajtársi üdvözléssel!

Több sebesült vörös baka

Nehéz és csunya dolgokat mondanak el a derék vörös katonák a kanizsaiaknál. Közöljük a levelet — mihez tartás végett. Ajánljuk e sorokat az illetékes körök figyelmébe és a legszigorubb megtorlást követeljük. Ilyen esotek után tényleg nem használhat a szép szó, — csak az elrettentő példa. Nektek pedig, vörös katonák elvtársak, csak egyet; nem kell túrni a fehér pénz el nem fogadását és más piszkos dolgokat! Forduljatok bizalommal a legelső vörösúr elvtárhoz: az majd elintézi az illetők baját!

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Szokolnál az ellenség a Tiszán való átkelését kísérelte meg. Visszaverték. Kisebb, ránk nézve kedvező kimeneteli harcok az északi harctéren. Miskolctól délnyugatra a Snyj torkola-

ánál Újvári és Keif tábori pilóták légi harcban egy ellenséges repülőgépet lőttek le. A többi harctér változatlan.

Hadseregparancsnokság.

— Az Ipari termelési tanács a kormányzati rendelet folytán a szükséghez képest a tanácsba kiváló szakembereket meghívhat. A nagykanizsai ipari termelési tanács ilyen minőségben beavasztotta dr. Aczél Gyula vegyészmérnök, Weiser János gépészmérnök, Székely Nándor mérnök és Diesel Frigyes elektrotechnikus-mérnök elvtársakat.

— **Katonai beszerzési csoportot Nagykanizsának!** A proletáriátus tagjainak manapság egyik legsúlyosabb gondja a családjuk ellátásának biztosítása. Az elmcikkbe beszerzése mind nagyobb nehézséget okoz. E visszaszárog megszüntetésére a hadügyi népbizottság elrendelte, hogy a katonák, a katonai üzemekben dolgozó munkások, vörös öregek és különböző karhatalmak családtagjainak, továbbá a hadirokkantak, hadiözvegyek és ezek családtagjainak ellátása szempontjából a katonai beszerzési csoportok és ottézők központi hivatalát állítsák fel. Ezen központi hivatal magában egyesíti az eddigi összes fővárosi és vidéki katonai beszerzési csoportokat. A terv az volt, hogy azokon a vidéki helyeken, ahol már vannak katonai beszerzési csoportok, azokat az új szemlének átszervezik. A szervezésnek Nagykanizsán való működés megkezdése égetően sürgős, nemcsak azért, hogy a vörös katonák, vörös öregek, hadirokkantak és hadiözvegyek ellátása méltányos módon intéztesse el, hanem azért is, mert így a többi élelmiszer-elosztóhely nagy számu fogyasztói mentesül, ami a gyors kiszolgálást nyújtja elősegíti. Ezért nemcsak a vörös katonák, vörös öregek, hadirokkantak és hadiözvegyek, de a város egész fogyasztó proletáriátusa nevében felhívjuk az illetékes katonai hatóságot, hogy a katonai beszerzési csoport átszervezését mielőbb kezdje meg. A katonai beszerzési csoportok és étkedők Központi Hivatala Budapestben, IV. Aranykő-utca 2 szám alatt székel.

— **Rendelés-módosítás.** A Zalai Népaakat június 12-iki számában a direktorium hatályon kívül helyezett Nagykanizsán a forradalmi kormányzatának 83 számú rendeletét. Ennek következtében az Alkalmazottak Szakszervezetének tagjai kötelesek a kormányzati tanács rendelethez értelmében felvett fizetéstől eltiltást visszafizetni. A direktorium most ezután hozza köz tudomásra, hogy a fizetéstől megterítésétől a végrehajtási rendelet megjelenéséig eltilt.

— **A bajor államcsőd.** Hogy mennyire téved a burzsoázia abbant a feltérésében, hogy a politikai hatalom visszaszerzése révén gazdasági téren is minden a régi kerékvágásba volna visszaterelhető, azt mi sem bizonyítja jobban, mint Bajorország. Bajorországban sikerült letörni Scheidemann reakciós csapatainak segítségével a proletáriátust, aminek az előnyeit azonban a burzsoázia alig fogja élvezni, minthogy a gazdasági helyzetet fegyverrel megoldani nem lehet. A Temps értesülése szerint, Fraendorfer közlekedési miniszter kijelentette, hogy a bajor államcsőd elkerülhetetlen. Egyedül a bajor vasutak költségvetése 400 millió márka deficitet mutat fel. A közönség valóságilag megostromolja a pénzintézeteket. A nagyobb városokban, főképen Nürnbergben a pánik felőpontjára hágott.

— **A Vörös Hadsereg legyelméért.** A nagykanizsai katonai élelmiszerparancsnoksághoz a hadügyi népbizottságtól tegnap a következő távirat érkezett: „Most mindennél fontosabb a hadsereg fegyelmének a megszüntetése. A fegyelm-fenntartásának egyik leg-hatalmasabb eszköze a parancsnokok tekintélye. A parancsnokok szakképzettsége és erkölcsi kiválósága jogot ad arra, hogy a proletáriátust vezethessék. Ezen egyenlő tulajdonságai által megalapozott tekintélyük a fegyelmnek oly tényezője, amely az alárendelt proletáristárokra való befolyásukat biztosítja. A parancsnokok tekintélyét tehát meg kell óvni. Tudomásomra jutott, hogy különböző politikai szervek nagy részét alapítván, vagy lényegtelen politikai gyanúkat miatt sok parancsnokot oly körülmények között

taroztattak le, hogy az méltatlan bánásmódnak nevezhető és igen alkalmas a parancsnokoknak a katonák előtt való kisebbitésére. Ily esetek megakadályozására elrendelem, hogy bármiféle politikai ügy gyanúja miatt parancsnokokat, ezennel csakis a hadügyi népbizottság utasítására szabad letartóztatni. Fiedler, s. k. hadügyi népbizottság.

— **Van elég bór.** A Ruházati Hivatal szűcsipari szakosztályának megállapítása szerint a kincstári raktárakban körülbelül 400 ezer bárány és juhbőr találtak. Ezt a készletet a szűcsipari osztály még körülbelül 300 ezer darabbal gyarapította. Ezen az alapon nemcsak a hadügyi szükséglet ellátásáról történhet gondoskodás, hanem bővegesen jut a vidéki fogyasztásnak is. A katonai szükségletet kielégítése simán folyik.

— **A kanizsa, zala és veszprémmegyei lajstromozott szakszervezeti tagok és a volt tisztek bevonulása.** A hadügyi népbizottság már most intézkedett arról, hogy a lajstromozott, illetőleg lajstromozandó szakszervezeti tagok majdani távirati behívás esetén egygyermekesek szerint öklönlönve hivatásukra vonuljanak be. Ezért a Nagykanizsán székelő zala-veszprémi 20. dandárpótlást-csoportparancsnokság a nagykanizsai, zalaegerszegi és veszprémi vármegyei direktoriumok után az alábbiakat hozta a körletükbe tartozó szakszervezetek tudomására. E három vármegye direktóriumi alá tartozó szakszervezetek tagjai közül mindazok, akik lovassági szolgálatban képeztek ki, Pápára tartoznak majd bevonulni a huszár pótlóosztályhoz, — akik tüzérségi szolgálatban képeztek ki, azok Keszthelyre a tüzér pótlóosztályhoz, — a gyalogsági szolgálatban kiképeztek és az összes ki nem képzett elvtársak közül pedig mindazok, akik a nagykanizsai direktorium alá tartoznak, Nagykanizsára a 47. gyalogpótlóosztályhoz (a volt honvédelaktanyába, — akik a zalaegerszegi vármegyei direktorium alá tartoznak, azok szintén Nagykanizsára, de a 20. gyalogpótlóosztályhoz, (volt közös laktanya), s végül a veszprémmegyei direktorium alá tartozók Veszprémben, a 40. gyalogpótlóosztályhoz tartoznak majd bevonulni.

— **A Világ nagymozgóban szombaton,** vasárnap és hétfőn benutatóra kerül *Maju i hervadás* címen egy remek 3 felvonásos dráma, melynek főszerepét a világ legjobb primadonnája *Leda Lys* játssza.

— **Helyreigazítás.** „A forradalmi törvénysek lételet” című tegnapi hírlékhöz utólag azt a megjegyzést fűzzük, hogy a póstatisztek ügyének tárgyalásánál a tanu-vallomásokból kiderült, hogy *Ferenczy Gyula* akkor, amikor a vad tárgyalást kijelentéseket tette, — nem volt ittas.

— **A falu a városért.** Hogy a falu mennyire megérti a városi munkásság nehéz helyzetét és hogy mennyire átérzi azt a feladatot, amelyet a fővárosi proletáriátus ellátása biztosításának érdekében teljesíteni kell, azt fényesen bizonyítják a lelkes hangulatban lefolyt vidéki agitációs gyűlések. Vasárnap, e hó 8-án többek között Pusztavacscon volt ilyen agitációs gyűlés, amelyen Hegedűs Márton elvtárs tartott előadást a falunak a város iránt tartozó kötelességéről. A beszéd hatása alatt Pusztavacscon proletáriátusa nagy-mennyiségű élelmiszert ajánlott fel a főváros dolgozó lakosságának. Az élelmiszert szállítása már meg is kezdődött. Semmi kétség, hogy Pusztavacscon áldozatkészségű a többi falvak is követni fogják.

Pártügyek.

— **A Nagykanizsai Magánalkalmazottak Szakszervezete (Block)** június 14-én szombaton J. u. 6 órákor a Kereskedelmi Alkalmazottak helyiségében (Casinó, földszint) fontos tárgyat ülöt tart, amelyen a block tagjai okvetlen megjelent szíveskedjenek. — Összehívja: László Vilmos a block elnöke.

— **A nagykanizsai szabómesterek szakszervezete** június 15-én vasárnap d. e. 10 órákor az Ipartestület helyiségében fontos ügyben taggyűlést tart, melyre úgy értek, mint női szabómesterek meghívotnak *Az Előnk.*

— **A női szaktanulmány hallgatóinak f. hó 14-ére** hirdetett gyűlése nem az Egyetértésben, hanem az Ifjunktárs Szakszervezet helyiségében (Polgári iskola, földszint, jobbra, első ajtó) délután 6 órákor lesz megtartva. *Az Intézőbizottság.*

— **A biztosítási tisztségviselők nagykanizsai csoportja** ma, 14-én délután 4 órákor a volt Casino emeleti helyiségében taggyűlést tart. Ezt megelőzőleg fel 4 órákor választmányi ülés lesz. *A Vezetőség.*

— **A cipész munkások vezetősége** felhívja összes tagjait, hogy a ma este 8 órákor tartandó rendkívüli taggyűlésen okvetlenül jelenjenek meg.

— **Ipari, Közlekedési Tisztségviselők Országos Szövetségének helyicsoportja** 1919. évi június hó 15-én d. e. fél 10 órákor a magán tisztségviselők helyicsoportjának helyiségében (Sugár-ut. 4. sz. l.) választmányi ülést tart. A választmányi tagok a pontos megjelenésre felkértek.

— **A városi alkalmazottak szakszervezete** felhívja mindazon elvtársakat, akik a júniusi vagy tén még előző havi tagdíjikkal hátralékban vannak, azokat f. hó 20-áig annál is inkább fizessék be, mert ellenesetben az alapszabályok értelmében *klipeltettek* fognak tekinteni. *Vezetőség.*

Legujabb.

A magyar béke a négyes tanács előtt.

Érkezett éjjel 2 órákor.

— **Newyork, június 13.** Az International News tudósítója jelenti Párisból: A négyes tanács tovább foglalkozott a magyar helyzettel. Amint a négyes tanács a cseh-től köztársaság területi igényével és más oly követéssel foglalkozott, amelyek Magyarországot közvetlenül érintik, azalatt a magyar csapatok fegyveresen a cseh-től köztársaságba betérnek. Arra a bíráló meggyezésre, hogy a béke-megbízottak hibát követek el azzal, hogy Kun Bélával alkudozást kezdtek, a következőket mondottak:

— **Kun Béla** kormánya ma az egyetlen elfogadható kormány Magyarországon. A helyzet teljesen különbözők Oroszországtól. — **A magyar szovjet-kormány** nem követett el rablást és gyilkosságot, mint az oroszországi. Ugy látszik a megán-vagyon és személyes szabadság kérdésében is egészen mások Magyarországon az Álla-potok.

A csehek felakasztják a tuszokat.

— **Budapest, június 13.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ipolygás-Ujvárosból jelentik, hogy a Honvérmegyeiből tuszokkett elhurcolt elvtársakat Aranyosmaróthun felakasztották. A jelentés Nagy Lajos kormányzó-tanácsi biztostól érkezett. A jelentés teljesen megbízhatónak látszik.

Német-Ausztria — nem szerel le.

— **Bécs, június 13.** A német-osztrák kormány egy június 10-én kelt jegyzékben kijelenti, hogy a cseh-özlóvák és magyar csapatok közötti hadműveletek Német-Ausztria biztonságát veszélyeztetik. A hadművelet annyira aggasztó módon közeledik a német-osztrák határhoz, hogy erre a helyzetre való tekintettel nincs kizárva annak a veszélye, hogy az egyik, vagy a másik német-osztrák területen fog felvonulni.

— **A német-osztrák kormány a legnagyobb súlyt fekteti arra, hogy ebben a viszályban megóvja semlegesét és hogy ennek minden körülmény között érvényt is tudjon szerezni.** szűkséges, hogy katonai hatalom felett rendelkezzen. A német-osztrák kormány ennél fogva sajnálatára nincs abban a helyzetben, hogy a katonaság csökkentését, amelyet már folyamatba tett, tovább is folytassa és azt a kitűzött határidőre évi június 15-én végre is hajtsa.

Szőlőgazdaságunk átreformálása.

A proletárdiktatura életbeléptével egyidejűen a szocialista programhoz híven, a legszigorubb szesztilalmat rendeltek el. Mikor nagy tömegek kulturigényeit és emberi megélhetését akarjuk elfoizodítani, nem tűrhetjük, hogy egészségüket, szervezetüket alkohollal és más roncsoló mérgekkel tegyék tönkre. Vigyont nálunk egészen más a helyzet, mint mint Oroszországban volt, ahol Beszarbia kivételével sehol sem terem szőlő, a proletárok nagyrésze hírből sem ismeri a bort és csak közönséges vutkit, vízzel hígított alkoholt iszik. — Magyarország évi bortermése mintegy 5—6 millió hektoliter, 400,000 holdon folyik a szőlőművelés, 50 millió napszám kell a megmunkáláshoz, az évi bérminimális számítások szerint is: egy milliárd és 250 ezer család eltartásának alapja a szőlőművelés.

A program megvalósításához szükséges atmenetről a földművelésügyi népbiztoság szőlészeti és borászati osztálya gondoskodik. Az osztályvezető elvtárs a következőkben fejtette ki a jövő programját „A Munka” számára:

Nagy mennyiségű borkészleteket találunk a proletárdiktatura kihirdetésekor. A nagyobb mennyiségűket modernül kezelt központi pincékben gyűjtjük össze és a külföldre való kivitelre innen történik. Már is nagy mennyiséget szállítottunk a külföldre. Állandóan igen nagy a kereslet a magyar borok iránt. Ausztria különösen a balatonmelléki, móri és szakaszárdi borokat szereti, melyekkel saját koményebb borait javítja.

A kisebb készleteket szintén ilyen központi pincékben gyűjtik össze, ott palackozzák, kereskedelmi árut csinálnak a borból és innen szállítják külföldre. A központi egységes kezelésnek különösen a szakaszárság és ellenőrzés szempontjából számtalan előnye van.

A földművelésügyi népbiztoság minden szőlőbirtokost kötelez, hogy a szőlőket a leg gondosabban művelje meg, a szükséges eszközöket és anyagokat a lehetőséghez képest reneelkezésére bocsátja, így most is folyamatosan vannak a röggátic, mész, kénpor stb. kiutalások. Arról szó sem lehet, hogy a szőlőket kiirtják, továbbra is fenn kell azokat tartani és a szőlő feldolgozására számtalan terv merült fel. Nagy mennyiséget mint csemegeeszőt akarunk piacra vinni. Ha csak 5 millió fogyasztóra számíthatunk is, egy millió métermázsát nagyon könnyen elfogyaszthatnak a szőlőéved alatt. Szőlőmézet is akarunk készíteni, amely aromás, tápláló, egészséges és talán még izetesebb, mint a méhek méze s olcsóbb is. A must-konzerválása, illetve pasztörizálása is egyik legfontosabb feladatunk. Házi kisüzemekben pedig foglalkozni akarunk a szőlőbelfől, cukrozott szőlő, konzervált szőlő és musthurka készítésével. A boszniai szilvalekvár pótlására szőlőlekvárt fogunk gyártani, a szőlőmagból pedig a legkiválóbb pótkavé készülhet. Nagy mennyiségű gyöngyöb borból borecet, párlat, konyak stb. készül. Tudvalevő, hogy a borecet sokkal egoszségesebb, jobb és kellemesebb a szesz-ből készült ecetnél. Törköly és seprő feldolgozó telepeket is akarunk létesíteni, a melléktermékek minél gazdaságosabban való kihasználása céljából.

A legkiválóbb és legjobb minőségű szőlővidékek termését azonban továbbra is borként fogjuk kihasználni, különösen a külföldi borok házasítására.

Mindezek megnyugtathatják a szőlőket féltő kisgazdákat, hogy a jelentős őstermelő és további fennmaradását feltétlenül biztosítják. — A proletárdiktatura senkit sem akar megéltetése alapjától megfosztani, nem akarja a dolgozók gazdaságait tönkretenni, hanem azokat csupán az összemberiség érdekében reformálja át.

A nagykanizsai forradalmi törvények.

IV. 429/1919.

1471

A Magyar Tanácsköztársaság nevében!

A nagykanizsai forradalmi törvények a törvényes pénz el nem fogadása miatt Malek Istvánné és társai ellen indított bűnügyben Szenes Dezsd elnök, Kommerzka Frigyes, Kőcsa József a forradalmi törvények tagjai, dr. Knausz László jegyző, dr. Borodv Dezsd a vádbiztos megbizottja s a szabadiában levő vádlottak jelenléte ében Nagykanizsán 1919. évi május hó 31-én megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

I. Malek Istvánné sz. Magdics Matalin 46 éves, szeptemberi születésű és lakos, férjes, földművesné,

II. Berger Károly 62 éves, szeptemberi születésű és lakos, nős, boltos, bűnösök a Forr. Korm. Tan. 85. számú rendeletének 2. §-ába ütköző törvényes pénz el nem fogadásának bűncselekményében, amelyet egy követlek el, hogy Szeptember 1919. évi május hó 12-én Tóth Albert szeptemberi tanító által fizetendő átadott 25—35 koronás bankjegyet elfogadni nem akarták, illetve: abból nem akartak visszaadni.

A forradalmi törvények ezé-t Malek Istvánné behajthatatlanság esetében 15 (Tizenöt) napi fogházra átváltoztatandó 500 (Ötszáz) Korona, Berger Károly pedig behajthatatlanság esetére 30 (Harmitt) napi fogházra átváltoztatandó 1000 (Egyszáz) Korona pénzbüntetésre ítélt.

A pénzbüntetés 15 nap alatt fizetendő a nagykanizsai államügyészségen.

A forradalmi törvények elrendeli egyuttal az ítéletnek a „Zalai Népakarat”-ban az éllíttek költségére leendő közzétételét.

Indokolás:

A vádlottak, valamint Tóth Albert tanú vallomása és a tárgyalás adatai alapján be igazolást nyert az a tényállás, hogy Szeptember 1919. évi május hó 12-én Tóth Albert tanító két 11 éves fiút egy huszonöt koronás bankjeggyel burgundiré vásárlás céljából Malek Istvánnéhoz, majd egy 11 éves fiút ugyancsak 25 koronás bankjeggyel szappan vásárlás céljából Berger Károly boltoshoz küldött. Ne ezettek azonban a 25 koronás bankjegy elfogadását, illetve az abból való visszaadást megtagadták. Malekné azt is mondta, „ha felkasztyák, akkor nem kell neki a fehérpénz”.

A vádlottak ezen cselekménye a rendelkező részben írt bűncselekmény tényálladékát állapítja és mert a beszámíthatóságot kizáró ok nem forgott fenn, a vádlottakat bűnösöknek kellett kimondani és el kellett őket ítélni.

A forradalmi törvények a büntetés kiszabásánál enyhítő körülménynek vette a vádlottak bűntetlen előéletét, ezuttal még enyhé büntetést szabott rájuk, hogy figyelemzetésül szolgáljon nekik jövőbéli magatartásukra vonatkozólag.

Nagykanizsa, 1919. évi május hó 31. napján.

Szenes Dezsd s. k.
a forr. uszék elnöke.

A kiadvány: hitelesítél:

Fenchtenberger s. k.

Hirdetmény!

A város tulajdonát képező erdők nyiladékal és tisztásainak folyó évi úrtermése folyó hó 17-én nyilvános árverésen adatik el a következő sorrendben:

délelőtt 9 órakor a Felsőerdőn
10 a Felsőnyiresen
11 a görögvenyi területen
12 az alsónyiresi erdőn.

Kötelesek a vevők a vételárat készpénzben azonnal kifizetni.

Nagykanizsa 1919. június 11.

Rolkó Géza

v. gazd. tanácsos, főbíró.

APRO HIRDETÉSEK

Vasalászen kapható Teleky-ut 19. szám alatt. 1479

Jóleltű leánykát keresek a déltáni órákra gyermekeimhez. — Cím a kiadóhivatalban. 1477

Bérek jó karban levő felhangolt zongorát, vagy pianót. — Cím Dr. Budnatz Rozgonyi-utca 23. 1439

Veszek egy jó karban levő ültő fűrdő kádat. Cím: Dr. Budnatz, Rozgonyi-utca 23.

Prima papírpárgu minden vas-tagságban kapható Fischer Fülöp Fiat oég-nél, Nagykanizsán.

VILÁG nagymozgósáshoz

Szerep előadás. Szerep előadás. Telefon 74. sz.

Szombat, vasárnap, hétfő. Junius 14., 15. és 16-án

Májusi hervadás

Filmdráma 5 felvonásban

Szerep előadás. Világ, legnagyon-primadonna: LIPKA GYEN

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

URANIA mozgóképpal

Rozgonyi-utca 4. Tel. 100

Csütörtök, péntek. Junius 12. és 13-án

Fritz Petersen

Jobbosabb dán filmve felvétele

Az utolsó tét

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Legkiválóbb Tábori Kornél filmes előadás

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

HIRDETÉSEK

felvételeknek

a Zalai Népakarat kiadóhivatalában

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám
Szerkesztői és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Helyesírói árak:
Egész évre 80— korona
Fél évre 45— korona
Negyed évre 25— korona
Nap napra 7-50 korona

Európai sztrájk.

Nem lehet megállítani a világforradalmat. Az évezredek sanyargatás, eliprás, a rengeteg könny, szomorúság és szenvedés elviselhetetlenségig gyülemltet fel az elnyomott milliók lelkében és egy elretentő erejű vulkánikus erupcióban tört ki, mely földön-műl hársáddal megcsökkentette az egész világot. Az a lávalágy, melynek krátere Oroszországban nyílt meg, illusztrálva a *fellátrózatlanul végig fog hőmpölyögni az összes földrészekben*. Sem koltani, sem megállítani nem lehet. A magyar nép már át esett a szent megújodáson, az ár pedig diadalmasan zug idóváb. Rövidesen egész Európa proletársága talpra áll és lerázza nyakáról évezredek elnyomóit.

A magyar proletárság gyönyörű diadala termékenyen hat egész Európára. Recseg-ropop az imperializmus arányrónusa. A nemzetközi munkásszövetség bejelentette, hogy *három napig tartó általános sztrájkot rendeznek Európa munkásai a német munkásokkal együtt*. Minden előkészület megtörtént, hogy Európának az igazságtalan béke ellen irányuló tiltakozása minél hatalmasabban méretezzen történelmi megismétlést. Ismét unneppapok következnek tehát a felszabaduló milliók történetében, a diadalok fontos pillanatai, melyeket hamarosan még löbb fog követni. Ez a ma diadala. Holnap ácsap a forradalom hulláma a Laján, holnapután a Raján keresztül ér a Szajnáig, a brit szigetekig és az Ocean hullámain át elfoglalja az összes, nagyítókat, részben Amerikáit is.

A nyugati országok imperialistái és kapitalistái már hallják fenyegető dübörgését és reszketnek. A nagy sztrájkok Franciaországban, Angolországban, Svájcban és Belgiumban, mind forradalmi jellegűek. Le-folyásuk tanúságot tesz arról, hogy a tömegek ilszlába bítek már azzal, hogy a *tar-tósbéke, ha egyáltalán béke, kenyér, föld és szabadság csak akkor lesz, ha a nép a proletárdiktatúra útján magához ragadja a hatalmat* és egyszer mindenkorra megsemmisíti a háborúnak, valamint minden egyéb nyomorúságnak egyetlen okát: embernek ember által való kizsákmányolásának átkos rendszerét. S erről az utról nem engedik megukkal még akkor sem eltérteni, ha szocialistának nevezett proletárbörbe rejtőzött, burzsoák 80 százalékra, szereimék kiegyezkedni a most már fenyegetően követeledző proletárok bőrére, mint ahogy ezt próbálják. *Egyezkedésnek többé nincs helye*. Most már a minden vagy semmi korszakát éljük.

Ausztriában és Csehországban napok kérdése a forradalom. Kltrúre, Franciaországban iszik és minden pillanában ki-

törhet a tűz, Angliában proletárvérrel próbálják eloltani a felcsapó lángokat.

Ég, ég mindenfelé. Az a kls bandita csoport pedig, amely eddig a nyakunkon állt, kábult, buta, riadozó tekintettel nézi, látja, hogy sziklül körülötte a lüzgyilrű. Szívszorogva érzi, hogy inog, recseg a lába alatt az a szilárdnak, megingathatatlanul nélt talapzat, amelyről korlátolt oslobaságában elfeledte, hogy annak tartó pillérel a proletárság eleven testéből épül-

tek fel, amelyek meg is mozdulhatnak valamikor. Megmozdulunk és összedől a hivalkodó, hamis báványok temploma. Takarítsuk hát el gyorsan a romokat és *kezdjük meg az új, a mi templomunk felépítését*. Izmalk kemények, erőül duzzadó, csak akarnunk kell és *menni fog*. Az egész világ szemé. Figyel ránk, a világ proletárai, akik időnk várják a példát, a segítséget, a biztatást.

A tanácsok országos gyűlése.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, június 14. A Tanácsok Országos gyűlésének megnyitó ülése a Város Színházban ma reggel 9 órakor kezdődött. A színpad és a nézőtér szolgált az ülés színhelyül. A színpadot vörös tapéták borították. A nézőtér legelől a budapesti munkés- és katonatanács elnökségének asztala volt, mögötte két asztal a népbiztosok, pártvezérek és külföldi vendégek számára. Oldalt gyorsírók. A nézőtér füluszintjén az országos szovjettanács tagjai. A zenekar helyett egy, a színpadhoz vezető feljáró hidalt a Reggel 9 órakor a zenekar és egy vegyeskar az Internacionáléra zendít rá. Lelkes taps.

Agoston Péter elvtárs nyitotta meg a gyűlést.

Utána Garbal Sándor elvtárs a Forradalmi Kormányzótanács nevében üdvözli a gyűlést. Hangoztatja, hogy az eddigi munkában a proletárság öntudatosan viselkedett. Az új társadalomban nem lehet más tekintély, mint a proletárságnak, mint osztálynak a tekintélye. — *Ezer éves alkotmányt temelünk a sírba*, mely alkotmány olyan volt, hogy az elnyomók keves helyet adtak benne az elnyomottaknak. Új alkotmány létrehozását a feladatunk. Bele kell ebbe vinnünk azt az akaratot, hogy a tanácsok szervezete az összes dolgozók akaratának hűséges kifejezője és összehangolója legyen.

Böhm Vilmos elvtárs a Vörös Hadsereg üdvözlését hozta, amelynél — ugymond — nincs figyelmesebb hadsereg a világon.

Ezután többek között a következőket mondta:

— Bejelentem, hogy nehéz napok fog-nak még következni, mert a nemzetközi ellenforradalom elérkezettnek látja az időt, hogy megtámadja a magyar Tanácsköztársaságot. A dolgról Kun Béla fog részleteket elmondani.

A románok, chehek, négerék és zulu-kafferek szövöztek, hogy a kultura nevében eltapossák a munkásságot.

En merem állítani, hogy minden harcoló proletár mint a tigris fog harcolni és a proletárságban meg van az elszántság és meg van a végös akarat ahhoz, hogy győzni fogunk, vagy meghalunk. Meghalni nem akarunk, tehát győznünk kell. (Ürűsi felkiáltás és éljenzés.)

Jászai Samu a szakszervezetek nevében kívánta eloszlatni azt a bizalmatlanságot, mely a szakszervezetek ellen irányult.

— A szakszervezetek forradalmi szervezetek voltak már Andrásy korszakában is, amelyet most elsőrendű katonai intézménnyé váltak és ezek lesznek a jövőben is a Tanácsköztársaság legerősebb támaszai.

Erdélyi Mór népbiztos a szervezetek nevében üdvözölte a kongresszust. A munkások fogyasztási szervezetete — ugymond — volt az első kommunista alakulás. Hálásan emlékszik meg Csepel, Lenin-város és Kispeszt munkásairól. Megjegyzi, hogy a *magán-kereskedelem teljes megszüntetése a végös*. (Éljenzés, taps).

Waltner Jakab megjelenését hosszan tartó tapsal és éljenzéssel fogadták.

A szocialista-kommunista munkások magyarországi párja nevében üdvözölte a kongresszust és

rámutatott arra a füstölő vált remény-ségre, melyet némelyek a lezajlott párt-értekezlethez fűztek, várván, hogy a proletárság nem lesz egységes. Ezek a reményükben alaposan csalódtak, mert a magyarországi proletárság a proletárdiktatúra alapján áll.

Ebben a fűzében mindenkinek a nézete meg-egyező. Csatlódás érte ellenségeknek, akik azt hitték, hogy 10,000 zsoldos hadal szét lehet főzni a magyar Tanácsköztársaságot. A szakszervezetek megteremtették a Vörös Hadsereget, amelyről elismeréssel és nagy dicsőrértel kell megemlékezni.

Kun Béla mikor az emelvényre lépett, az egész hallgatóság felült és percenkig tartó tapsal ünneplte.

Kun Béla beszédét ezzel kezdte: — A kongresszust annak a bizalomnak kell vezetni, hogy itt a nemzetközi szocialis forradalmat kell megteremteni és ha kell azt, ami nincs, az emberiaegyet.

Beszédében Marxról szólva meg azt mondta a burzsoa-forradalomról, hogy azok mámorral kezdődnek és csömörrrel végződnek, a miénk azonban mámorral fog végződni, mert csüggedést nem ismerve előre visszük a proletárradalmat. (Éljenzés.) A másik vezető elv az, hogy *soha megingenünk nem szabad*. Kijelenti, hogy a proletárradalmat nem mi találtuk ki, az nem fog csak Magyarországra szűkődni, más országok proletárait is át fog terjedni, más országok is követni fognak bennünket és fel fognak lázadni. Az antant hiába akarja ránk uszítani a bennünket körülvevő apró imperialista államokat, hiába kiáltanak ki bennünket, a bolsevizmus járvány fészkeinek. Mesterkedéseik ellen

elsősorban apellálunk a francia proletársághoz, amelynek módjában van a támadást megakasztani, amely ellenünk készül, mert a francia munkásság egész alatt akarja ránk küldeni a négerakat.

Felolvassa a francia proletársághoz intézett szöveget, mely lángoló szavakban fejez ki, hogy a magyarországi proletárság a for-

radalmat utolsó csepp véréig védeni fogja. — Lelkes éljenzéssel és tapsal fogadják a szöveget felolvasását, mely után Kun Béla még szöveget mondotta:

— Nem fognak tudni bennünket vértünkbe fojtani, mert ők fogják vörbe fojtani mindazokat, akik a magyar Tanácsköztársaságot akarják megfojtani.

— Ez a kijelentés újra tüntetésre ragadtatta a jelenvöltoakat. Minjenki felállt és tapsolt. A tapsviharba belehangzott a zenekar, mely a Marsmiallet játszott, majd a felhangzó kiáltásoknak engedve, még egyszer eljátszotta a zenekar az Internacionált, amelyei a jelenlevők azzal együtt énekeltek.

Ezzel az ülés déli 1 órakor véget ért.

Az európai proletárforradalom

Franciák szervezik az amerikai proletárforradalmat.

Budapest, június 11. A Daily Mail jelenti Newyorkból: Thomas francia munkásvezér amerikai utazása azzal a tervvel van összefüggésben, mely azt célozza, hogy Amerikában, kikötő és forgalmi munkásai általános sztrájkot kezdjenek. Három millió munkás sztrájkjáról van Thomas lépéséről szó.

Fellázdak a touloni tengerészek

Berlin, június 11. A 8 Uhr Abensblatt jelenti Baseliől: Toulonban nemsokára katonai lázadás volt, hapem a tengerészek is megtagadták az engedelmességet. A tengerészeti miniszter odautazott, hogy a helyzetet tanulmányozza.

Sztrájk Versaillesben.

Berlin, június 14. A Versaillesi újság-tizemekben a munkások bérkövetelése miatt a mára virradó éjszakán sztrájk tört ki. A reggeli lapok kevés kivétellel nem jelentek meg.

Térjed az olaszországi sztrájkmozgalom.

Bécs, június 14. Genuában, mint a Neue Freie Presse jelenti, tegnap kimondották az általános sztrájkot. Üszgűtközésre került a sor, amelyben egy munkást megöltek, sok munkás és mintegy 40 rendőr megsebesült. Velonában és más városokban is tovább tart az általános sztrájk. A tanitók és pincérek egész Olaszországban sztrájkolnak. A posta és táviró tisztviselői általános sztrájkkal fenyegetnek.

Véres harcok Bambergben.

Bamberg, június 14. A munkások öt éjjel megtámadták a polgárőrség őrszobáit. A kormányzósági épületet kézzelgránát támadás érte. A támadók szétoszlottak, azonban sok letartóztatás történt.

Csapatmozdulatok az osztrák-cseh határon.

Bécs, június 14. A Neue Freie Presse jelenti: Felsőausztria cseh határa Obergantól Gabriúgig cseh hadsereggel van megrakva. A csehek szervezett kénhálozata és titkosrendőrök azon dolgoznak, hogy a nép hangulatát kikémleljék. A csehek idegességét fokozza a német-cseh lakosság ellenállása. A cseh határjárőrök gyakran nem respektálják a határt és felsőausztriai területre jönnek.

Letenyei csapatok távirata Kun Bélához.

Budapest, június 14. Kun Béla külügyi népbiztoshoz az alsóalamegyei Letenyéről a következő táviratot kapta: — A 9. számú határvédelmi zászlóalj legénységi állománya növeben öntudatos értelemben üdvözölve jelentem, hogy a vasfegyelmzett proletárcsapatok

halál megváltó haraggal várják megbízatásukat, mely szerint erőfeszítésüket bebizonyíthatják.

A 9. számú határvédelmi zászlóalj politikai megbízottja: Papp István.

Az első iparvonatok megérkeztek Zalavármegyébe.

26 vagon iparcikket küldött a budapesti munkásság. — Csak fehér pénzért adnak el árut. — Hamburger népbiztos alvtárs beszéde a közpölitikáról.

Zalaszentgrót, június 12. (Elkésve átkézelt.) A délután fél 3 órára jelzett motoros kocsik csak 6 órakor érkezhettek meg, mert a küldöttek Zalaapátiban leszállottak? hol népgyűlést tartva, ismertették a csererekció fontosságát és a jövőti közpölitikai helyzetet. Az állomáson Schneider Ernő járási megbízott üdvözölte a postai olvtársakat.

Este 7 órakor gyűlés volt, amelyen Hamburger Sándor elvtárs sajnálatának adott kifejezést, hogy az avizált olvtársak, Kun Béla külügyi népbiztos, valamint Károlyi Mihály-politikai megbízott a fontos politikai helyzetre való tekintettel, nem jöttek el és személyi szimpátiájuk nem fokozhatta a mai nap ünneplésségét, amikor az első iparvonat megérkezett és a város a falunak testvéri jöböt nyújt.

— A tanácskormány szakított teljesen a régi gondell — mondotta Hamburger Sándor elvtárs — mikor csak pusztá ígéretekkel ámitották a falu népet, de az ígéroket soha nem teljesítették és ép ez a szavaihetetlen-ség tette bizalmatlanná a falu népet a mindenkori kormányokkal szemben. Budapest ipari munkásságának ígéréte nem volt üres szóbeszéd, 26 vagon érkezik a hólnapí nap folyamán telve ipari cikkekkel: mind oly ártékekkel, melyekre a falusi népnek égető szüksége van. Lessz itt gyufa, dohány, só, petroleum, kapa, kasza, ruházati cikkek, melyeket annyira nélkülözünk. Nem óriási o quantum, de eljárjukent megmutatja, hogy Budapest ipari munkássága testvéri együttérzésben van a falu népével. Pesten az a hír járja, hogy a falu duska az élelmiszerekben, míg a fővárosban asszonyok, anyák, akiknek férjeik a frontokot a proletárdiktatúrát védik, nélkülöznek, szenvednek meg ártatlan gyermekek nyomorognak az éhség miatt, addig a falvakban tejjel hizlalják a disznókat és telve az étéskamrák. Mi nem akarunk a régi rendszer végig lázító rekvizálásaival élni, mi nem akarunk erőse akkall, esendőr szuronyal dolgozni, mi azt akarjuk, hogy az ipari munkásság minden felesleges ipari cikket bocssáson a falu rendelkezésre, a falu népe pedig ne habozzon és nélkülözhető élelmiszere feleslegét küldje tel annak az ipari munkásságnak, melynek mindenét, a szabadságát köszönheti. Mi azt akarjuk hogy a város és a falu proletárja testvéri együttérzésben éljen, becsülje és szeresse egymást. Az első iparvonatot Zalavármegyében Zalaszentgrótra indítottuk. Tettük ezt pedig azért, mert nagyrészt, ez a járás volt eddig is a legszörnyesebb a háboru viszontagságai között és így a legtöbb feleslege is van, másrészt pedig o járás szociális meggyőződése jogossá tette a kormányzatnacs o megbecsülését, megisztelését.

— Az ipari cikketek csak cserébe adjuk élelmiszereket. Gyűjtőállomásokat létesítünk minden nagyobb helyén, hova megkívánt zsirt, tojást, baromfit, mind be kell szolgáltatni s az elosztó állomásokon a megmaximált áron a cserélok, beszerezhetik a szükséges ipari cikketek. Mindazokról, akik foglalkozásuk folytán, vagy vagyonatlanságuk miatt feleslegekkel nem rendelkezhetnek, a helyi direktoriumok gondoskodnak. Be kell jelentenem, mi már csak fehér pénz fogadunk el és ezzel is rá akarunk cáfolni arra az ellenforradalmi hazugságra, mely a fehérpénzben való bizalmat megrendítette.

Nagy tetszéssel fogadtott beszéde után Hamburger Jenő lépett az erkélyre: Megjelentéscsok — a szeretent, közkedvelt orvost, a nagybecsült politikust hosszantartó éljenzéssel és tapsal fogadtott, aki többek között a következőket mondotta:

— Elvtársaim! A magyar proletárius nem ismer országghatárokat emberek, népek között. Nem fogunk megállni Pozsony falánál, proletár lépnek zajtől fog dűbörögni a pozsony-bécsi ut. Felszabaduljunk. A magyar Nemzet, Tűcsét s mint nyugte egykor

Mátyás bus hadát Bécsnek büszke vára, a proletárdiktatura alatt fognak szenvedni minden ország kapitalistái.

— Külpolitikánk arra irányul, hogy elszörjük a szocializmus magvát minden országban. Forrong már ugys az egész világ. Prágában reszketnek a cseh kapitalisták a munkásság pöröly csapásaitól. Belgrádban, Zágrábban már vörös zászlót lenget a szél és e hó 15-ike nagy napja lesz a világottelelemnek Egyesülnek csapataink az orosz, finn, az ukrán csapatokkal és akkor már erőnk teljes tudatában kiálthatjuk Nyugat felé: reszkessetek!

— A dunántúli ellenforradalom az ország területéről elmenekült külföldre hurcolt magyar pénzen csináltott. Pénzzel megvették a vasutas szövetség vezetőit és a munkásság vezetői által felvezetettán, kimondta a sztrájkot. De mi az életünkkel, a fejünkkel el vagyunk rá határozva, hogy letapsunk mindazokat a gazokat, kik ellenünk mernek törtü. Mi azt üzenjük ezeknek az uraknak, hogy mi fellettük a kártyát mielőtt elindultunk s ha velünk szembe akarnak szállni, hát gyónjanak és álljozzanak, mert itt nagy harc lesz, vár nélkül egy tapodtat sem határlunk.

— Most még a pénzre vonatkozólag akarok néhány szót mondani. Elvtársaim, én azt mondom, hogy akár kék, akár fehér pénzről lett legyen szó, mind a kettő nagyon sokat ér, ha nincs semmi vásárló ereje. A pénznek nem is a színe, a papír minősége adja meg az értékét, hanem a fedezet. Nyomják vagy sajtakaró papírra, szívesen fogják fogadni, ha tudatában lesz mindenki a fedezetnek. Kijelentem olvtársak, hogy a hires Osztrák-Magyar Banknak sohasem volt annyi és oly jó fedezete, mint a tanácskormánynak. Körműcbányán már nyomják az új arany és ezüst szovjet-pénzeket és három héten belül már forgalomban is lesznek.

Beszédét így végezte: Arra kérem az elvtársakat, tarisanak ki az eszme mellett, hogy mindig büszkén hivatkozhassam Zalaszentgrótra, mint arra a helyre, honnan göröngyös pályámra indultam, bármikor, bármely poltra kerülök is.

Beszédet gyakran szakították félbe tettségnyilvánításokkal, melyet szólni nem akart éljenzés és taps között fejezte be.

A kormányzatnacs kiküldöttei tekintettel a Budapestben megtartandó országos szovjet-kongresszusra, vasárnap visszatértek Budapestre.

HIREK.

1919.
Június
15
Vasárnap

NAPTAR.

A nap két 4 óra 05 perckor, nyugazik 7 óra 50 perckor.

A hold két d. u. 2 óra 02 perckor, nyugazik éjjel 12 óra 17 perckor.

— A Munkás Otthonok Inizéző bizottsága ma délelött 11 órakor a párttitkár helyiségében (Kasnó) ülést tart. Érdekeltek megjelenését kérjük.

INTÉZŐ BIZOTTSÁG.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti 14-én Zólyom körül harcok. Egyébként nincs semmi újság.

Hadsereg/parancsnokság.

— Éjjeli inspekcio a direktoriumban. A direktoriumban hétfől kezdve éjjeli inspekcio rendszerezettek. Az éjjeli ügyelet szolgálóit a direktorium tagjai fogják ellátni, akiknek hatásköre az összes szükséges intézkedések megtételére kiterjed.

— A forradalmi törvényeszk ítéletel. A nagykánizsai forradalmi törvényeszk tegnap délelőtti ülésén a következő ítéleteket hozta: **Lopás miatt** Klá Mélé borsfai lakót egy havi fogházra, átváltoztatható 500 korona. — **Cserép József** borsfai lakost 20 napi fogházra, átváltoztatható 300 korona. — **Özveg** Szabó Ferencné borsfai lakót 1 hónapi fogházra, átváltoztatható 500 korona. — **Varga János** és **Varga György** komárjárosi lakosokat 4-5 napi fogházra, átváltoztatható 600 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Zalaegerszeg** — Nagykánizsa. Pacsai tudósítónk jelenli: A zalaegerszegi direktórium a mai napon 39 menekültet küldött Pácsára a pacsai járási direktórium előzetes meghallgatása és minden értesítés nélkül. — A pacsai járási direktórium erre a következő táviratot küldte a zalaegerszegi megyei intéző bizottságnak:

"Pacsa járás direktóriumát tiltakozik azon önkényes eljárás ellen, hogy tudunk és megkérdésünk nélkül hozzánk menekülteket küldjön akkor, amikor járdasunk nem tartozik intézkedési jogkörébe."

A pacsai direktórium az illetékosokhoz "elvezényelt" menekülteket kihajlaltatta, akik közül nem egy akad, aki panaszokba mondja el, hogy Zalaegerszegen sok hányódtatás után már elhelyezkedett, de a zalaegerszegi direktórium szinte erőszakkal megfosztotta őket a munkalehetőségtől. A pacsai direktórium táviratban fordult a nagykánizsai intézőbizottsághoz, hogy a menekültek visszaállításáról a legsürgősebben intézkedjen. A seregszemlén menekültek tegnap délután még Zalaszentimányon várták további sorsukat. Úgy látszik, Zalaegerszegen még mindig akadnak olyanok, akik nem tudnak betonyugodni a régi Zalaegerszeg kettéválasztásába. Úgy látszik, Nagykánizsa dolgába Zalaegerszegen még mindig bele akarnak szólni és tovább szítani a régi **Zalaegerszeg-Nagykánizsa** viszályt és versengést, ahelyett, hogy testvéri egyetértésben күденének a proletárárság érdekeiért. Annyi bizonyos, hogy Alsózalamegyének szép számmal vannak menekültei, de a kanizsai intézőbizottság nem küldene őket megkérdés nélkül a szomszéd vármegyébe, — még ha kettenyian volnának is. Ami pedig a menekülteket azon állítását illeti, hogy őket a munkalehetőségtől megfosztva küldték Pácsára, — az a körülmény azt a látszatot ke'li, hogy a menekülteket tisztára **ok nélkül** vándoroltatták. Ez azonban nem valószínű: a zalaegerszegi direktórium bizonyára meg is fogja cáfolni.

— **Intézkedés a toborzás folytatására.** A 20. dandár pótlást-csoport parancsnoksága műveztetés végett az alábbiakat közli: Félre-értesek elkerülése végett közöltetik, — hogy dacára a lajstromozásnak — a toborzó bizottságok továbbra is helyeken maradják. — Elrendeltette, hogy külföldi állampolgárok, ha önként jelentkeznek, betoborozhatók. Hasonlóan mindazok, akik semmiféle szakszerzősebe nem tartoznak és az elrendelt általános lajstromozásra köteleave nincsenek, ha toborzasukat kívánják, szintén betoborozhatók. A megszállott területekről származó és a Vörös Hadseregbe önként belépni akaró elvtársak közül csak azok toborozhatók be, akiknek illetőségi (állandó tartózkodási) helye a jelenlegi hadműveletek folyamán még nem szabadult fel.

— **A római káth. hitközség megalkotása.** Ertesítjük Nagykánizsa római káth. vallású lakosságát, hogy hitközségünk megalkotása és szervezése tárgyában nagygyűléseinket nem vasárnap június 15-én, **kenes esztendőnkön (Urnaféjén) délután 4 órákor** tartjuk meg az alátomplom előtti téren (Cintorium). **Az előkészítő bizottság**

— **Névmagyarosítás.** A belügyi népbiztoság megengedte, hogy Grünfeld Árpád nevét **Ódcs** Árpádra változtassa.

— **Megszüntették a sztrájkoló vasutasok elleni eljárás.** A minapi vasutas-sztrájk ügyében véget ért a nyomozás és a vizsgálát. A Délvasut mindkét magyarországi vonalán lezajlott mozgalom összes részesét azonban elbocsátották a vizsgálati fogságból és az ellenük folytatott egész eljárás is megszüntették, mert a vizsgálát megállapított, hogy a mozgalomnak kizárólag gazdasági céljai voltak.

— **Üdvözlét a troniról.** A **Zalai Népkar**at után az "Rthofmaradt" elvtársakat a következő küzdő proletárok üdvözlük: Kovács István, Szabó József, Rácz János, Sali István, Kohn Árpád, Molnár György, Szekrény Géza, Kovács Nándor.

— **Vége a pénzmizériának.** A forradalmi kormányzatának radikális intézkedése teljesen letörte a két pénz ellenforradalmát. Amota kuzudomásu, hogy az Osztrák-Magyar Bank lezetet nélkül bankjegyeit fokozatosan kivonják a forgalomból, — az úgynevezett fehér pénz is mindenütt elfogadják törvényes fizetési eszköznek. Egész Zalamegyéből olyan hírek érkeznek, amelyek mindenkit megnyugtathatnak: a földművelő proletárok ma már rájöttek, hogy a "kék" és "fehér" közti különbséget csak az általános burzsova-mesterkedések vitték át a köztudatba. Ami baj még megvan: az aprópénzhiány, sem olyan nagyjoku, mint még egy hete is volt. **Hétfőn** közel százezer korona értékben újabb aprópénzszállítás érkezik Nagykánizsára. Még néhány ilyen transzport — és a még mindig kététekező rejtékhelyei "megtelnek" aprópénzzel: **kétfoghat ezek a szabotálók jönni, hogy hiába rejtik, ők el az aprópénzt: mindig új és új kerül forgalomba: annál több, minél többet rejtenek el.** — A fehér pénz iránti bizalmatlanság már megszűnt a kormányzatának intézkedései folytán. De azért nem lesz felesleges leküzdölni egy szombathelyi esetet, amely világosan bizonyítja, hogy minő lelkiállás volt hazug hírekkel a "lobu" pénzzel rejtenez el. — A fehér pénz iránti bizalmatlanság már megszűnt a kormányzatának intézkedései folytán. De azért nem lesz felesleges leküzdölni egy szombathelyi esetet, amely világosan bizonyítja, hogy minő lelkiállás volt hazug hírekkel a "lobu" pénzzel rejtenez el. — A fehér pénz ellen az volt az általános kifogás, hogy a külföld nem fogadja el. Igaz ugyan, hogy az igaz proletárnak teljesen mindegy: elfogadja-e Ausztria a pénzt, vagy sem (az antant az osztrák pénzt sem fogadja el). A fontos ránk egyedül az, hogy a magyarországi Tanácsküzársaság feleljen a pénzgyökért, az felel, — mégis ez a hír kellette az igazgat. **Történi** pedig a napokban a "kék" pénzzel. Több szombathelyi kereskedő Bécsbe ment arubeszerezés végett. A kereskedőket gyapusnak találta, megmozdított, elvették a pénzüket, s négy napig a szállóba internáltak. A kereskedőknek leginkább fehér pénzüik volt. Ezt a pénzt kobozták el a kereskedőktől és amikor az internálás véget ért, a fehér pénz helyett visszaadták nekik ugyanolyan összegben kék pénzt. Nem igaz tehát az, hogy az osztrákok érvénytelennek tartják a fehér pénzt. **Elfogadják szívesen, felváltják apróra,** még ha senki sem kéri, akkor is.

— **Sz. T. E. — N. T. E. mérkőzése.** A katonarét ma d. u. 8 órákor szenzációssá sport-eseményt színhelyre hoz. Szekesfehérvár legjobb futballcsapata már megérkezett Kántzsa. A futballmérkőzésen az N. T. E. csapatában a következő játékosok szerepelnek: Pucher, Pollanz, Horváth, Krammer, Tóth, Simbny, Hirschler, Deza, Sailer, Marvalta, Marangozó, Tarslák. Acél, Biach. A futballmérkőzés szenzációsnak ígérkezik, mert a vendégcsapat a múlt héten lit szereplő Szekesfehérvári Dv-t nemrégiben 3:0 arányban megverte, másrészt a kanizsai csapat összeállítás is sokat ígér. A szekesfehérvári tornaegyütlet futballcsapata a következő összeállításban fog játszani: Pénzes, Vadász, Szép I., Lázár, Boj, Szép II., Sulyi, Noszko, Perz, Horváth, Porszek. Szövetségi bíró: Botika.

— **Az Uránia ma vasárnap mutatja be a "Ódcs" című remek magyar drámát** Loth Ilus és Peterdy Klára főszereplésével.

— **Az üvegáruk zár alá vétele.** A nagykánizsai direktórium ma 8001/1018. sz. alatt a következő rendeletet adta ki: **A Népgazdasági Tanács üvegáruval állít fel, melynek feladata: üvegáruk beszerzése és nyilvántartása, az üvegárukra bejelentett igények elbírálása és az üvegáruk szétosztása.** Az üvegáruval helyiségei Budapest, V. ker. Lipót körút 11. szám alatt vannak. A Népgazdasági Tanács zár alá vesz minden üvegáru, amely az előírt üzemek és az üvegárukat forgalomba hozó kis és nagykereskedők tulajdonában van. Különösen zár alá veszi mindennemű: 1. táblátveget, tükörveget és tükröt, 2. préselt, csiszolt és fúvott üvegáru, 3. gyögyeser-, laboratórium- és egyéb műszaki üvegáru. A zár alá vett

üvegáruk feletti az üvegáruval rendelkezik. A felsorolt cikkeket előálló üzemek, valamint a forgalomba hozó kis- és nagykereskedők készleteiket 10 napon belül bejelenteni kötelesek. Felhívjuk a fenti cikkeket foglalkozó kereskedőket, hogy a rendeletet szigorúan tartják be. Nagykánizsa, 1919. évi június 14. **Direktórium**

— **A kanizsai proletárok lajstromozása.** A hadügyi népbiztoságnak a dolgozók általános hadkotelezettségéről kiadott ismeretes rendelete egyszersmind beszüntette az összes eddig folyamatban volt toborzásokat és lajstromozásokat és a sorozás előkészítése végett új lajstromozást rendelt el. Nagykánizsán holnapután, **hétfőn** kezdődik a sorozást előkészítő lajstromozás, amit szintén a szakszervezetek vezetnek. Az ehhez szükséges nyomtatványokat ma délután kapta meg Budapestről külön futár útján Nagykánizsa város-katonai ügyosztálya. A betajstromozottak igazolványt kapnak és pedig vagy piros, vagy fehér színt. Piros igazolványuk a katonailag kiképzetteknek lesz, fehér pedig a katonailag ki nem képzetteknek és azoknak, akik ércvonalakigálára nem alkalmasak de erőtűsi munkára felhasználhatók. A lajstromozást a lajstromozási jegyzékek alapján rövidesen követni fogja a sorozás, s a végleges igazolványokat csak ennek eredménye alapján adják ki.

— **Elvesztett egy fekete bőrtárcsa** 500 korona pénzzel és különféle iratokkal, köztük a városi ügyi fényképező igazolvány Vasilek Gyula névvel. — **keresik a megtalálót** esen tárgyakat szerkesztőségünkben leadni.

Színház és művészet.

Heti műsor:

Vasárnap d. u. félhétárrakkal: **Néni.** este: **Milliomos Kati,** operett. Hétfőn: **Vengerkék,** **Lázár** Árpád színműve. Kedden: **Csárdáskirálynő,** operett. Szerdán: **Tanítónő,** színmű. Az esti előadások pont 8 órákor kezdődnek.

— **Milliomos Kati.** Jenbach és Wilhelm operettjét, a **Milliomos Kati** adta elő tegnap este a színházulat. A főszerepben átomperamentumos **F. Peetl** Ilus aratott jól **megérdemelt tapsokat.** **Mellett kedvence a Kuznosz** nek a többi szerepekben **Kállay Olga,** **Fehér** és **Buszörményi** elősürganguan alakítottak.

— **Növendékhangverseny.** Ünneppnapjuk volt tegnap este azoknak az ifjúsúvészeknek, akiket **Lukács** Ernőné zongoraművészné felvette be nagy öndadásal és szeretettel a zene titkáiba. Zeneifalásig feltárába ünneplék a növendékek **Pompásan** összeválogatott műsoront mutatták be művészetüket és egyenként és összesen abszolút művészi produkciókat. **Lukács** Ernőné tanítványainhoz, a tanítványoknak tanárnőjükhez — mindnyájuknak pedig tudásukhoz és művészetükhöz gratulálunk.

Pártügyek.

— **A nagykánizsai építőparosok szakszervelete** ma, vasárnap délután 2 órákor az ipartestület helyiségében fontos értekezletet tart. A tagok megjelenése kötelező. **Szakszervelet** Lajos elnök.

— **Iljummunkások és diákok** figyelmébe Ma, f. hó 15-én délelőtt 10 órákor a polgári iskola földszinti helyiségében, mindenki tartozik a havi járulékot befizetni. **A vezetőség**

— **A női szabadszervezet értesíti** azon tagjait, kik a **Patinbón** lévő **3-4** sz. **Wukorics** föld megmunkálását vállalták, hogy annak munkakálása céljából 3 nap alatt az ottani intézőnél, **Tóth** Sándornál jelentkezzenek, mert ellenkező esetben jogaikat veszítik. **A vezetőség**

— **Kereskedelmi alkalmazottak szakszervelete** 16-án délután 2 órákor választmányi gyűlést, 3 órákor rendkívüli közgyűlést tart. **Tárgyszorozat:** A választmány lemondása és új vezetőség megválasztása.

A szocialista ismeretek tanítása.

Kunfi népbiztos körrendelete a szocialista oktatás állami szervezéséről.

A burzsoá államnak minden hatalmával rá kellett feküdnie a dolgozókra, s meg kellett akadályozni, hogy ismereteik egy bizonyos alacsony fokon túllépjenek. Folyton rettegnie kellett, hogy a proletármilliók megismerik a szabadulás útját és így a kizsákmányolók hatalma kártyavárként omlik össze. A burzsoáralom azért tarthatta magát, mert a proletárság túlnyomó része öntudatlan volt, nem látta saját osztályhelyzetét, nem ismerte meg azt a tanítást, amely szebb jövőt hirdetett számára. A proletárállam a megszerzett hatalmat elsősorban arra akarja felhasználni, hogy a szocialista tanítást a proletártömegek lelkebe beoltja, mert a proletárállam hatalma nem szuronyokon, hanem a dolgozók millióinak meggyőződésén és hitén nyugodhat. E cél szolgálatában Kunfi Zsigmond közoktatásügyi népbiztos elvtárs a következő körrendeletet intézte valamennyi megyei munkástanácsa direktóriumához:

A proletárdiktatúrának legfontosabb feladata a proletárlelküket a szocialista világnézettel átítani. E feladat fontosságát és nehézségét tekintve véve a szocialista propaganda tanfolyamok rendszeres létesítését határozta el.

Eltérve ennél, hogy a vezetésem alatt álló népbiztosok tudományos és népszerű propaganda csoportjának irányítása mellett mindenütt, ahol lehetséges, szocialista oktató propaganda kurzusok létesítsenek, mely kurzusok célja leend egyrészt a párt-szervezeteknek megfelelő agitátorokat kiképezni, másrészt a proletáriátus széles rétegeinek szocialista kulturát adni.

A propaganda kurzusok vezetőit a Közoktatásügyi Népbiztosok tudományos és népszerű propaganda csoportjának vezetője a megyei direktórium javaslata alapján nevezi ki és pedig egy megbízottat a megyei direktórium művelődési osztálya mellé, s egy egy megbízottat minden járási munkástanács mellé. A megbízottak személyére vonatkozó javaslattal haladéktalanul elküldendő a propaganda csoport címére: Budapest VIII. ker. Eszterházy-utca 30.

Amennyiben a megye területén ilyen kurzusok már tartatnak volna, vagy már folyamatban lennének, úgy azok tanterve, az előadók névsora, a hallgatóságra vonatkozó adatok a propaganda csoporttal azonnal közlendők.

A propaganda megbízottak a propaganda csoporttól utmutatást, tantervet, tananyagot, szükség esetén előadókát igények kapni. A tanfolyamok szervezése körül fölmerült költségek a közoktatásügyi tétel terhére utalványozandók. A kurzusokat a megyei direktórium művelődési osztálya mellett működő propaganda megbízott és a népbiztosok propaganda csoportjának időnkinti kiküldöttjei fogják ellenőrizni. Kunfi népbiztos.

A rendelethez a Közoktatásügyi Népbiztosok propaganda csoportja a következő megjegyzést fűzi: A rendelet hivatva van számos eddigi hiányt pótolni, amennyiben lehetővé teszi, hogy a nagy proletártömegeknek szocialista-szellemben való nevelése egyöntetű és megfelelő irányítás mellett történjen. Ezt az irányítást a propaganda csoport szocialista oktató központja után fogjuk gyakorolni. A proletáriátus az állam hatalmat, amelyet magának meghódított, így használja fel a proletártömegek felzárására. Számítunk a megyei munkástanácsok adandó közreműködésére, amelynek segítségével elérhető lesz, hogy a legkisebb falu népe is megismerkedhessen a szocialista tanítással és ugyanolyan öntudatos harcosa legyen a szocialista gondolatnak, mint eddig a nagyvárosok elitmunkássága volt.

Vasalószén kapható

Teleky-ut. 15. szám alatt.

Ki cserélné el kétszobás minden melékkelhelyiséggel ellátott utcai lakást három szobás utcai lakással! Ajánlatot a Magán-tisztviselők szakszervezetéhez Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám 1. tük. sz. intézmények.

Gyermekszabószághoz ügyes varrónők felvételnek Sírasser, Sugár-ut. 40. 1457

8901/1910.

Rendelet.

A Népgazdasági Tanács üveghivatal állít fel, melynek feladata: üvegaruk készítése és nyilvántartása, az üvegarukra bejelentett igények elbírálása és az üvegaruk sztosztása. Az üveghivatal helyiségei Budapest V. ker. Lipótkörút 11. szám alatt vannak.

A Népgazdasági Tanács zár alá vesz minden üvegarut, amely üveghivatal üzemek és az üvegarukat forgalomba hozza, kis- és nagykereskedők tulajdonába van. Különösen zár alá vesz miúgyan:

1. tábla-üvegeket, tükrövegeket és tükröket,
2. préselt, csiszolt és fuvott üvegarut,
3. győzser, laboratórium és egyéb műszaki üvegaruk.

A zár alá vett üvegaruk felet az üveghivatal rendelkezik.

A felsorolt cikkeket előállító üzemek, valamint a forgalomba hozó kis- és nagykereskedők 10 napon belül bejelenteni kötelesek.

Felhívjuk a fenti cikkeket foglalkozó kereskedőket, hogy a rendelethez szigorúan tartassák be.

Nagykanizsán, 1910. évi június-hó 14.

Direktórium.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező erdők nyiladékaik és tisztásainak folyó és fűttermése folyó hó 17-én nyilvános árverésen adatik el a következő sorrendben:

- délelőtt 9. órákor a Felsőerdőt
- " 10 " a Felsőnyíresen
- " 11 " a gördőványi területen
- " 12 " az alsónyíresi erdőn

Kötelesek a vevők a vételárat készpénzben azonnal ki fizetni.

Nagykanizsa, 1910. június 11.

Rolkó Géza

V. gazdas. tanácsos, főintéző.

Öngyújtó

tüzkövel, benzintartállyal, egyszeri töltés 14 napig elég! - Kapható kizárólag:

Forgács R.

dohánytözsdejében Magyar-utca 43.

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Tel. 1000 250

Szombaton, vasárnap. Junius 14. és 15.

Lóth Ha és Peterdy Klára

felleptével

A GÖG

magyar népdrama

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgókínház

Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Szombaton, vasárnap, hétfő. Junius 14., 15. és 16.

Májusi hervadás

Film-dráma 5 felvonásban.

Főszereplő a világ legnagyobb primadonnája: LIDA GYS

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Garamvölgyi és Szemere-féle öngyújtók és tüzkövek a legjobb a világon!

Halló! Halló!

Kinek van használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hanglemezeket, míg az anyaghiány tart, megmagasabb áron veszünk, vagy cserélünk

WÁGNER

az országoszenes elismerés elismerő magyar

hangszer és beszédgép nagy áruház

Budapest, József-körút 11. Pótk. 128, Ráday-utca 10.

Beszédgépek isbő keresélg. - Árjegyzék ingyen!

ZALAI NÉPAKARAT

szociális és kiadói hivatali ügyintézés, Sugár-ut. 4. szám szerkesztőség és kiadói hivatali telefonszám 78. Nyomda 17.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Kidíjazási árak:
Egyszeri ár: 60— korona
Fél évre: 280— korona
Három hónapra: 820— korona
Évi hátszámra: 720— korona

Behívási parancs.

A dunántúli szakszervezeteknél folyó hó 22-ikéig lejtromozott elvtársak közül választjuk, akik mint gyalogosok, vagy mint géppuskások katonailag is vannak képzve és fegyveres arcvonatbellé szolgálásra alkalmasak (I. és II. kategória) folyó évi június hó huszonegyedikéig tényleges katonai szolgálattevére az alábbiak szerint bevonulni tartoznak és pedig:

A Sopron és Vas megyék Szombathelyre a 18-as vörös pótzászlóalrhoz.

A Zala és Veszprém megyék Nagykanizsára a 20-as vörös pótzászlóalrhoz.

A Fehér és Tolna megyék Székesfehérvárra a 17-es vörös pótzászlóalrhoz.

A somogyi megyék Kaposvárra a 44-es pótzászlóalrhoz.

A Moson, Győr, Komárom és Esztergom megyék Győrré, a 19-es vörös pótzászlóalrhoz.

II. Bevonulni nem kötelesek azok, akiknek a katonai szolgálat alól felmentése érvényben van, valamint azok, akiknek felmentése folyamatban van és bevárásig engedélyvel vannak ellátva.

III. A behívást a vármegyei direktóriumok (illetőleg a munkás-, katonai- és földműves szakszervezetek tanácsának intézköztsége) úgy a sajtó, mint névszerinti behívási parancsokkal is eszközölköznek.

A behívási parancs kézhez nem vétele az illetőket a bevonulástól nem mentesíti.

Budapest, 1919. június 15-én.

HADÜGYI NÉPBIZTOSÁG.

A kassai püspök szökése a visszavonuló csehekkel.

Az öntudatos proletárhadsereg által felszabadított Kassa városában mindenki a legnagyobb mebotránkozással beszél Fischer-Colbrie Ágost kassai megyés püspök csufos cselekedetéről és viselkedéséről, aki a menekülő csehekkel megszökött a városból. Az ismert jezsuita-pap politikus mindenkor a legnagyobb hazafynak tüntette fel magát és ezért tették meg Kassa püspökévé, hogy a határmenti vármegyékben öröködjék a magyar kultúrát és ellensúlyozza a rutének akciót.

Fischer-Colbrie Ágost aránylag igen fiatalon került magas papi stallumba, amit nem annyira értékes egyéniségének, tudásának, hanem inkább simaságának, protekciójának és veszedelmes jezsuitaságának köszönhetett. Horribilis jövedelmekkel járó papi méltóságra való kinevezetése idején sokan pályáztak, de Fischer-Colbrie Ágost mindenkit levért és megelőzött, mert neki voltak a leg-

nagyobb politikai érdemei. A püspök urküldetése az volt, hogy terjessze a Felvidéken a magyar szellemet és feladatának kitűnően meg is felelt, amennyiben működését azal kezdte, hogy a *törség ellen irto hatjaratot indított*, üldözött mindent, ami tőle es. rutén volt és egyházmegyéjében papjainak megtiltotta, hogy idegen nyelven érintkezzenek a lakossággal. És ez a „puritán hazalíri”, ez a magyarság apostola most szövetkezett eddigi legnagyobb ellenségével a csehekkel és megszökött a székvárosából.

Fischer-Colbrie Ágost kassai megyéspüspök volt az, aki a háború alatt minden alkalmat megragadott arra, hogy a csehek eljárását megbélyegezze. Ez a löpog volt az, aki a szlovákokat, ruténeket és cseheket tüzzel-vassal üldözte és folyton és állandóan a *magyarság szent érdekeit hirdette* és most egyedül Fischer-Colbrie Ágost szökött meg Kassáról a csehekkel, cserbenhagyva a magyarokat, cserbenhagyva egyházát.

A püspök ur egyébként a megszállítás alatt első perctől kezdve a legbarátságosabb viszonyt létesített a csehekkel. A parancsnoksághoz tartozó listék nála laktak és a püspök szívesen megragadott minden alkalmat arra, hogy a cseheknek kedvezzen. Prágával közvetlen nexust tartott fenn és a *cseh imperialisták teljesen megbíztak a jeles férfiban*. Mikor egy-egy cseh politikus jött Kassára, Fischer-Colbrie Ágost püspök deputációt toborzott és vezetett a

cseh vendég elé, biztosította őt a magyarok lojalitásától és szeretetéről. A püspök pizkos politikai ténykedését az egész megszállás alatt a legnagyobb ellenszennel nézték, azonban nem lehetett ellene semmit sem tenni, mert nagy összekötetési voltak.

A püspök pástorleveleiben a legszemérmelenebb hangon irt a bolszevizmusról és *minden alkalmat megragadott arra, hogy a Tanácsmagyarság ellen agitáljon*. Ezzel mintegy kedveskedni akart a cseheknek. Mikor a csehek megkezdtek Miskolcnál a visszavonulást, Fischer-Colbrie Ágost megyéspüspök kétségbeesetten futott a cseh parancsnokhoz, hogy mit tegyen. Első kéréme az volt, hogy ha Kassát a csehek elhagyják, engedjék meg neki, hogy velük távozhasson. A püspök csomagoltatni kezdett, hatalmas ládákat pakolatott fel és elkészült a szökésre. Fischer-Colbrie Ágost a cseh vezérkarral együtt szökött meg Kassáról. A püspök hazafiatlan és csunya eljárását még a papok is elítélik.

A kassai megyéspüspök szökése is csak bizonyosága annak, hogy a proletárság öntudatra ébredése mindenütt levetkőzteti az emberokről a haza, a vallás ideológiáját. Mindenütt szint valának az emberek, kiderül, hogy a hangzatos áljelszavak alatt a legsötétebb nemzetközi kapitalizmus lappang. A burzsoázia kapitalizmusa nemzetközi — legyen nemzetközi a proletárok kommunizmusa is!

Válság a versaillesi békekonferencián.

Átadták a módosított német békeszerződést.

Lyón, június 16. Brockdorf-Rantzau a német béke delegáció elnöke vasárnap hivatalos értesítést kapott, hogy a szövetségeseknek a német ellenjavaslatra adandó jegyzékét hétfőn nyújtják át. A németeknek 5 napi határidőt adnak a válasz aláírására, vagy az aláírás megtagadására.

Az időpontot attól a pillanattól számítják, amikor Brockdorf-Rantzau kezébe a következő okiratokat kézbesítik:

1. Clemenceauxnak a szövetség és társult hatalmak nevében irt levelet, amelyben a békeszerződés általános elemeit tárgyalja.
2. Egy függelék, amely egy sereg szakértői véleményt tartalmaz a német válaszjegyzékben foglalt kérdésekről.
3. A május 7-iki előzetes békeszerződés második cikkének ama módosítását, amelyeket a négyes tanács elfogadott.

Gondoskodás történt, hogy a válaszjegyzék átadása után a németek elhagyják Versaillest és Weimarba utazzanak.

Németországot megszállással fenyegetik.

Lyon, június 16. (Szikrátvírat.) Amerikai körökből közlik, hogy ha Németország

nem írja alá a békeszerződést, nemcsak bevonulnak Németországba és megszorítják a blokádot hanem valamennyi tengeri kikötőt megszállja az angol flotta és ellenállás esetén bombázza.

Lemondának a szakemberek.

Bern, június 16. Wilson szaktanácsadójának lemondását az angol béke delegáció pénzügyi szakértőjének lemondása követte, aki szerencsétlenül tartja a pénzügyi és gazdasági békefeltételeket.

Német-osztrák ellenjavaslat.

St. Germain, június 16. A *Stampa* jelentése szerint a német-osztrák kormány azt ajánlotta, hogy a békefeltételeket Détről határai tekintetében enyhítsék. Német-Ausztriával szemben. Rómában elterjesztettek egy ajánlatot, hogy Olaszországnak joga legyen bizonyos stratégiai pontokat állandóan megszállva tartani, háború esetén pedig az egész tartományt elfoglalni. Ez esetben Német-Ausztria gazdasági enyhítéseket kíván.

Általános sztrájk Párisban.

Bécs, június 16. Versaillestől jelentik; A francia bányászok, vasasok és temyerészek általános sztrájkja ma kezdődött meg.

Franciaország általános munkásszövetsége, a bányászok vezetősége, valamint a vasutasok, kikötők, szállító, vas- és építőmunkások kartalje állást foglalt az általános sztrájk ügyében. A kartell hivatalos nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy

a bányászok és tengerészek a hó 10-án elhárították az általános sztrájkot. A kartell azollidárának jelenteli ki magát a két munkásszakmával.

Nagy sztrájkok Olaszországban.

Milano, június 16. Milanóban tegnap megkezdtek az általános sztrájkot. A *Popolo d'Italia* azt hiszi, hogy a sztrájk Luxemburg Róza tometéséről szóló bohm-jelentéssel függ össze. A *Secolo* szerint az általános sztrájk kiült, amelynek következtében a rendőrség és a sztrájkolók közt összeütközésre került a sor. A sztrájk még tart.

Genf, június 16. Génúban és Millánóban proklamálták az általános sztrájkot. Az olaszországi munkásság mozgalma mind erőteljesebben bontakozik ki. Luganói jelentés megérkező, hogy...

Génúban is proklamálták az általános sztrájkot.

A génúai gyűléseken a szónokok hevesen támadták a kormányt. A munkásság és a rendőrközlet harcra került a sor, amelynek folyamán egy embert megöltek, egy megsebesült. Milanóban egyre nő a nyugtalanság és elégedetlenség, amely tüntetéseket törökli. A pinórek sztrájkjához csatlakozott minden vendégelői alkalmazott. Örmási jelentősége van a posta- és távírdák alkalmazottak mozgalmának, akik

egész Olaszországra kiterjedő általános sztrájkot akarnak rendezni. A kormánykrisis elkerülhetetlennek látezik az egész állami szervezet felbomlásában van.

A városi Intézőbizottság Ülése.

Felemelik a szállodalak arát. — Rendezték a szintársulat kérdését. — A budapesti éhező proletárgyermekek nyaraltatása. — Monstró-negyváltás június 19-én.

A városi intézőbizottság tegnap délután 5 órakor ülést tartott. Az ülést *Bányai* Antal elvtárs a direktorium elnöke vezette.

Először *Adler* Béla elvtárs indítványát tárgyalta le. Tekintettel a folyton emelkedő nagy üzemi költségekre és a nagy munkabérekre *Adler* elvtárs azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a szociális szállodák sebának arát 50 százalékkal emeljék fel. Az intézőbizottság a javaslatot elfogadta.

Király Ernőnek elvtárs a Nagykanizsai Tornegyűlt körlevelét, amely egy állítólag felállításához szükségesít deszka kiutalását célozza, pártolólaj terjesztette elő. A bizottság Király előadó indítványára a deszkák kiutalását a tenetőségektől tette függővé.

A bizottság elfogadta azt a javaslatot is, hogy a borszáritás céljaira, tekintettel a száritáshoz szükségesít hiányára a vághóidn borszáritót rendeznek be.

Kráty elvtárs a szakszervezetek tagjainak dohány póllletmányre vonatkozó előterjesztése után, melyre vonatkozó hirdetményt lapunk 3 oldalán közzéljük *Brányai* Lajos elvtárs bejelentette, hogy a direktorium a Fehér-szintársulat játszási engedélyt június hó 30-ig meghosszabbította. Ugyanekkor jelentést tett arról, hogy a szociális direktorium, amelynek legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával eljárta, azt az ígéretet tette, hogy Nagykanizsa egy most összerálltas alatt álló, elsőrangú erőkűl szervezett, szintársulatot kap, amely a város kulturáryneinek minden tekintetével meg fel. Ebből a célból *Brányai* Lajos elvtárs javasolta, hogy a szinkört renoválják át és a szükséges tatarozásokat mielőbb rendeljék el. A bizottság a javaslatot magáévá tette és a szükséges intézkedések végrehajtásával *Brányai* elvtársat bízta meg.

László Vilmos ezután bejelentette az Ipari termelő tanács megalakulását, mely már a közel jövőben megkezd működését. A va-

rosi intézőbizottság az ipari termelő tanács hivatalába egy állandó hivatalnok-munkás alkalmazását látta szükségesnek és ezért ezen állásra rövidesen pályázatot fog kiírni.

A direktorium által teljesítendő éjjeli ügyeletesi szolgálat tekintetében a bizottság úgy döntött, hogy a direktorium részéről ügyeletesi szolgálatot teljesítő megbízott a rendőrség helyiségében fogja este 6 órától szolgálatot éllntni. Az éjjeli-nyepokés szolgálatot a direktorium tagjai szerdán este kezdi meg.

Ujbol napirendre került a városi intéző bizottság ülésén a budapesti éhező proletárgyermekek nyaraltatásának ügye is, amellyel kapcsolatban *Lukács* Gyula kormányzótanácsosi biztos lakos beszédében hívta fel a bizottsági tagokat a legszélesebbkörű agitációra. Kérte a jelenvóltakat, hogy ki-ki a saját kis körében hasson oda, hogy minél több gyermeket tudjunk elhelyezni. Kifejezést adott azon reménynek, hogy azerzi mindenki a magukkal tehetősen, éhező, legyengült budapesti gyermekek sorsát és minden öntudatos proletársalád megteszi a kötelességet azokért, akiknek attyjai helyettünk is az *Eszméért* harcol a frontokon. A jelentkezési határidő 4-5 nap múlva lejár.

Végül *Kardos* politikai megbízott elvtárs előterjesztése a párttitkár helyettesének együttműködésével elhatározta az intézőbizottság, hogy a párt u. hó 20-én monstrengyűléseket fog tartani, amelyekre a Kanizsa-környékből falusi lakosságot is meghívják. Az ünnepi szónoklatok megtartására *Fabac* József és *Áyiszer* György neveztes elvtársakat, valamint *Horváth* Károly elvtársnőt kéri fel.

Az ülést napirend-hiányában 7 órakor befejezték.

A nagykanizsai munkásotthonok intézőbizottsága j. hó 22-én a sétátéren nagyszabású népünnepelet rendez a Munkásotthonok alapa javára. A program ismertetését egy szombaton megjelenő lap fogja tartalmazni.

HIREK.

1919.
Június
17
Vasárnap

N A P T A R

A nap két 4 óra 05 perckor, nyugszik 7 óra 50 perckor.
A hold két d. u. 2 óra 02 perckor, nyugszik éjjel 12 óra 17 perckor.

Hivatalos frontjelentés: június 15-iki kelettel: Magyarországnál és Levától nyugatra az ellenség megismételt támadásait vertük vissza és az utóbbi helyen ellentamadasunkkal tört nyugtunk. Eperjéstől nyugatra többször bevált zászlóaljaink nagy lendülettel az ellenséget magaslat állásaiból visszaverték. A románok átkelési kísérleteit kiakróréni megghústottuk. Egyébként a helyzet nem változott. Június 16-iki kelettel: Az északi harcvezetés a csehek több helyen támadtak. A támadásokat derék csapataink mindenhol sikerrel visszaverték. A többi harcvezetésben nyugafom van. Hadseregőparancsnokság

— Székesfehérvárra 1 millió korona sarcot vetettek ki. Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári intézőbizottság a tőkéseknek és kizsákdáknak azért a népgyűléséért, amelyet a városháza előtt tartottak Székesfehérvárra 1 millió korona sarcot vetett ki. A sarcot megállapító rendelet utal arra, hogy ha a felelőtlen elemek jellemvonását képező magatartást mindjárt el nem fojtják, a mozgalom a város közrendjét és nyugalalmát megzavaró zendülésé fajult volna. Az elrejtett példa szolgáltatása végett kivett sarcot Székesfehérvár elátatlan proletárjai élelmiszerének feljuttatására fordítják.

— Felemlítés az étermi ételek árát. A munkástanács intéző bizottsága június 15-iki rendelettel a vendéglői és étermi ételek árát 50%-al felemlítette. A bizottság az élelmiszer indokoltában hivatkozta, hogy a sze-

mélyzetnek mai fizetése és a jelentősen emelkedett élelmiszerárak az éremlést méltányossá tették.

— Pozsony lakossága türelmetlenül várja felszabadítását. Egy Pozsonyból ma Nagykanizsára érkezett elvtárs elbeszélése alapján közöljük, hogy Pozsonyban a rend teljesen felbomlott és a viszonyok egész anarchisztikusak. A cseh tisztek háziakkal ülnék az ifódában és minden pillanatban várják a város elhagyását elrendelő parancsot. A cseh és tót katonaságból mind többen Jerzertálnak, mert a pozsonyi lakosság a legnagyobb animozitással viseltetik a csehek és tótok ellen. A megszálló katonai parancsnokság már három ízben akart garizsoni változtatni, de egyáltalán nincs meghízható katonaság, amellyel felserdülhetnek a pozsonyivak. Pozsony lakossága már türelmetlenül várja a vörös hadsereg csapatait, amelyek felszabadítják őket a kapitálistus-igája alól.

— Ma kezdődik a csererekció Keszthelyen. Keszthelyről jelentik: A keszthelyi járás részére Budapest munkássága 2 és felvagon iparcikket küldött, amelyek ellyltszere "vörös" becsereféstet ma kezdik meg. A becserefést szánt élelmiszer a Keszponu liletszővetkezet "hdkjánál" kell" beszőgaltatni, ahol az élelmiszerköték fehére pénzt és egy elismervényt adnak; a kapott fehér pénzt az elismervény felmutatása mellett az iparcikket a Práger-féle üzletben utalták ki.

— Kövélítást értesített. Ujbol értesítették a lakosság, hogy a teigények bejelentési határideje 8 nappal meghosszabbítottat. Legnagyobb részüknek ésúdsorban a csecsemők és gyermekgyas anyak, másodsorban az 1-2 éves gyermekek, harmadsorban a súlyos betegok. Az igény az élelmiszerhiányban jelentendó. Az igény hó 24-ig. A csecsemők gyermekek életkora anyakönyvi kivonattal, melyet az anyakönyvvezető bélyeg és díjmentesen állít ki az életbe lépett a házizalim igazolványával, a súlyos betegok pedig hatóság orvos bizonyítványával igazolandó. — Kövélítési üzemek.

— A magyar követség milliól a bécsi járásbírótság előtt. Bécsből jelent tudósítónk: A „Deutsches Volksblatt" június 13-iki száma a bécsi járásbírótság legújabb ítéletével foglalkozik, amit a magyar Tanácsköztársaság és az Osztrák-Magyar Bank közt felmúlt perben hozott az ellenforradalmi tiszteklől elrabolt 135 millió koronát illetőleg. A bírótság fenntartotta az Osztrák-Magyar Banktól a megterült "Bszegre kért zárlatot, azonban fizál a módosítással, hogy a bank tartozik 5 millió korona óvadékok letenni annak a kárnak a fedezésére, mely zárlattal a magyar Tanácsköztársaságot esetleg érthend. Az ítélet indoklásában a bírótság kifejti, hogy a banknak a tulajdonjoga nem bizonyult be teljesen, mert nem tűnt ki a bizonyításból, hogy a szóban forgó összeg tényleg a bank budapesti főintézetének bankjegykészletéből való-e. A banknak azon állítása ugyanis, hogy az összeg legnagyobb része aranypénz, nem bizonyult valósnak. Az ítélet ellen a magyar követség fellebezott. Az ügy most már a wiení Landsegericht elé kerül.

— Tilos élelmiszereket Keszthelyről kiszállítani. Keszthelyről jelentik: A keszthelyi munkástanács a következő rendeletet bocsátotta ki: Arraváló tekintettel, hogy érkező proletár fűrdővendég testvéreinket élelmiszerrel tudjuk és hogy az élelmiszerekkel a lánckeréskedést megszüntessük, a helyi munkás-, katonai és földműves szegények teraca és a helyi intézőbizottság mindennemű élelmiszer kiszállítást megiltja, az élelmiszereket elkobozza és a kihágást szigoruan bünteti. Az esetleg megmaradó fölösleget Budapest éhező munkásságának fogjuk elküldeni.

— A káth. hitközség megalakulása. Nagykanizsa város katolikus lakossága Urnapján fogja megalakítani a helyi hitközséget. Az intézőkötök ezután hívják fel a város katolikus lakosságot, a gyűlésen való részvételre, ahol mindenki annál is inkább jelenjen meg, mivel a Tanácskormány rendeleti szerint a hitoktatással és az összes szertartásokkal járó költségek fizetése a hitközségre, illetve a felekezeti tagokra hárul.

— Felhívás a szakszervezetekhez. Az Ipari Termelési Tanács felhívja mindazokat a szakszervezeteket, akik ezideig nem jelentették be kiküldöttjelöltüket, azt legkésőbb három napon belül írásban a fenti címre Sugár-ut 4. I emelet ajtó 3. írásban bejelenti tartoznak, annak megemlítésével, hogy a szakszervezet hány tagot számál.

— A mozgópostakocsi csak a személyszállításra. A helyi népbiztos szociális termelés népbiztosával egyetértéssel elrendelte, hogy a mozgóposta kocsi semmiféle hivatalos személy vagy kiküldött igénybe nem veheti, oda csupán a postaküldemények utközben való kezelésére rendelt, valamint a mozgópostai szolgálat felügyeletével megbízott és megfellelt igazoltványokkal ellátott postai alkalmazottak léphetnek be és utazhatnak. Az ez ellen vétők ellen a megálló eljárás fog alkalmaztatni.

— 5 wggon szent Nagykanizsának. Erdélyi közellátási népbiztos tegnap táviratilag értesítette Lukács kormányzótanács biztosa elvtársat, hogy a nagykanizsai Franz-malom szükségletének fedekésére 5 wggon szent kitér. Egyidejűleg intézkedik a távirat, hogy Nagykanizsa husszükségletét ne az országos állat- és húsforgalmi központ kiküldötti hajtassák fel. Nagykanizsa város husszükségletének beszerzéséről továbbra is az eddigi intéző körök gondoskodnak.

— Rendőri hírek. A városi vörösrőcsé teljes közlétsége hétfőn éjjel raziát tartott, amelyen több előállítás történt. — *Baranyi Gyula* kísér. vasárnap egy kocsit elgázolt. *A. fűt.*, aki könnyebb zúzódásokat szenvedett, a városi közkórházban vették ápolás alá.

A szovjetkongresszus.

Varga és Lengyel népbiztos elvtársak beszédei.

Budapest, június 16. A magyar szovjetkongresszus mai ülése **Agoston Peter** elvtárs javaslatára elhatározta, hogy mindenek előtt a gazdasági helyzetet tárgyalják.

Varga Jenő népbiztos elvtárs nagyarányú beszédben ismertette a kormányzótanács eddigi munkáját, beszélt a szocializálás megszervezéséről, hangoztatta a munkaerővel való gazdálkodás szükségességét és így fejezte be:

— Nyilván és őszintén be kell vallanunk, hogy a termelési eredménye borszaszt rossz, a hogy az egyéni munkateljesítmény általában erősen csökkent. Kevesebbet a mezőgazdaságban és az ipar számos ágában. Ennek egyik oka, hogy a kapitalista fegyverem megszűnt. A politikai osztálytalanom bukáival a fegyverem is elbukott és az új meg nem alakult ki. A másik ok, hogy az akkordberek megazúntával a legjobb munkások teljesítménye csökkent. Ennek orvosságát bizonyos munkateljesítményt kell megszabnunk és ezért belüli jutalmazni a többmunkát, másrészt vissza kell térnünk az akkord rendszerhez.

Ezután **Lengyel** pénzügyi népbiztos elvtárs a pénzügyi helyzetet tárta fel. A mai deficitet közvetlenül a munkabérek emelése okozta. Vázolta a kormányzótanács politikáját, amelynek lényege az, hogy

az árakat úgy állapítják meg, hogy azokból az állam terhére a munkásságnak lényeges engedményt adjanak.

Beszélt a pénz ellátatlanságról, végül vázolta a kormányzótanács legközelebbi terveit.

A kongresszus nagy figyelemmel hallgatta mindkét népbiztos elvtárs előadását, amelyeket a. v. a. holnap indul meg. Az ülés fél 2 órakor ért véget.

Szerkesztői Uzenet.

Többeknek. Weisz Lajos, akit a forradalmi törvényszék néhány napja a fegyvertárolom megszegéséért 1000 korona pénzbüntetésre ítélte, — kereskedő, és sem nem fuvaros, sem nem főkereskedő.

Színház és művészet.

Heti műsor:

Kedden: *Csárdáskisgyalván*, operett.
Szerdán: *Tanítónő*, Bródy Sándor népszínműve.

Csütörtökön délután: *Tanítónő*. — Este: *Szerelmes anyós*, énekes bohózat.

Pénteken: *A pacsipta*, Lehár, operettje. Szombaton: *A pacsipta*.

Vasárnap: *Civány*, népszínmű. Az est-előadások pont 8-órakor kezdődnek.

• Vengerkák. A Káber társulat tegnap este új oldaláról mutatkozott be. Az egész drámai együttes játszott a Vengerkákat. A zselolagis meglett ház feszült-erdekklődéssel kísérte figyelemmel a színmű egyes izgalmas részét előrangyuan játszó művészeket. Minden szerep jó kezben volt, de különösen kitűnt *Margó Boriska*, *Verő Ilona* és a sokoldalú *Kalós*.

• Az Uránia a mára hirdett a „Szentházasság” című dráma helyett itala „Manzini” felcíptével a „Bűnös éjszakák” című remek drámat mutatja be olasz művészekkel.

• A Világ népmozgójában kedden, szerdán és csütörtökön bemutatásra kerül az „Ordingós kisasszony” című 3 felvonásos vígjáték és Párjáb az életért című 3 felvonásos dráma. Mindkét darab a moziművészek remeke.

Sport.

— NTE SzTC. 2: 2 (félidő 0: 0). A vasárnapi szép juniusi délutánon mintegy 3000 fős közönség gyűlt össze a katonareten, hogy Szekesfehervár és Nagykanizsa legjobb csapatainak barátságos mérkőzésben győnyörködők. A sporteri lelkesülő közönséget es a kanizsai futballcsa, az erőpróbájt szelével, önkéntelenül a régi fedszár birta jutott eszünkbe; amely ilyen életképes intézményi, mint a NTE, sporttelep nélkül hagyott. Most már igazán sürgős, hogy végre jöthet adjanak a NTE-ek. Hogy a vasárnapi mérkőzés szerény — mondhatnánk falusias — keretek között is sikert arított, az elsősorban a NTE agilis vezető-egének köszönhető. A két futballcsapat erőben, technikában és tréningben majdnem teljesen egyenlő volt: a mérkőzés goaljának aránya reális. Az első félidőben Kanizsa szel ellen játszott: ennek tudható be a székesfeherváriak látszólagos fölényé, amellyel majdnem egész az első félidőben a NTE kapuját veszélyeztettek. Ugyanakkor brillirozott a kanizsaiak védelme, amely minden, még a legveszélyesebb támadást is pompásan beszerelt. A második félidőben elült a szel és a helyreállott egyensúly rögjün jelentkezett: a kanizsaiak hatalmas nekilendülése meghozta az első goalt. A kanizsaiak megtörték a jeget; erőlyes tempójú játék következett mindkét fél részéről, amelynek eredménye a két ellenfél egyenlő eréjéről tesz tanuságot. Mindkét csapat megállta a helyét. A NTE csapatában kitűnt *Dezsd*, a mindig agilis *Stomány* és a kitűnő kapus: *Pucher*. A Szekesfeherváriaknak különösen védelmük volt jó. Biztos fellépésükkel, jó helyezkedésükkel a különben kitűnően játszó kanizsai csapat-sor minden támadását sikerült leszerelniük.

Pártügyek.

A nagykanizsai nyomdászcsoport tegnap este 6 órakor tisztújító gyűlést tartott, amelyen egyhangulag a következő elvtársakat választották meg: elnökök *Palkó József*, pénztárossá *László Bódog*, ellenőrré *Harmat Sándor*, jegyzővé *Farkas Ferenc*, könyvtárossá *Kerecsár-Juliaka* és *Bognár Margit*, a szervező bizottság elnökévé *Welther Zeigmond*, tagjaivá pedig *Bence Gyula*, *Pál Gyula*, *Berghofer Gyula*, *Liszka Sándor*, *Gyilmócs Mariska* és *Rott Hermin* elvtársakat illetőleg elvtársunkot választották meg. A gyűlésen *Lukács Gyula* elvtárs, Alsózalamegye kormányzótanácsai biztosa nagyfontosságú beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a tanácsköztársaság legfőbb feladata az, hogy a

vezetek: a tanácsköztársaság ezekre támaszkodik és ezekből meríti erejét.

A munkás szabadkocsi vezetőjege laméltan felkéri az összes szakszervezeteket, hogy a kiadott társalapokat a legfrissebb időn belül szolgáltatassák be, mert a tanfolyamok összeállításánál a későn érkezők nem fognak figyelembe vételni.

A cipész-munkások és munkásnők vezetőjege felhívja az összes tagokat, hogy ma, 6 és 7 óra között a dohánypótlélményüket a Munkásokthonban felvehetik. — **A vezetősege**

A biztosítási tisztviselők nagykanizsai csoportjának választmánya ma délután 4 órakor az Első Magyar helyiségében ülést tart, melyen a választmánytagok közül az összes főügynökök vezetői és az összes bevonulásra kötelezett volt tiszt tagok is megjelenni tartoznak. **A vezetősege**

Íjmunckások, vörös katonák! Azok, akik a magántisztviselők szakszervezetében tagfelvételnél elutasítottak, ma délután tagfelvitelre és a Tanács Kormány CIV. számú rendelete alapján mnnkabér megterítés céljából jelenjenek meg a csoport hivatalos helyiségében (a volt Kaszinóban). **A vezetősege**

A népzenezek szövetsége f. hó 18-án d. e. fél 10 órakor a Munkásokthonban taggyűlést, azután betézetet tart, pontos megjelenés kötelező. **A vezetősege**

A lamunkások szakszervezete f. hó 18-án délután fél 6 órakor rendos havi taggyűlést tart. Pontos megjelenést kér a vezetősege.

A magántisztviselők, valamint kereskedelmi alkalmazottak szakszervezettel felhívják a szocializált és nem szocializált fradák és üzletek alkalmazottait és főnökeit, hogy a bizalmiak bevonásával a kormányzótanács 108 számú rendeletnek megfelelőleg a fizetési beosztásokat azonnal állapítsák meg és az erre vonatkozó jogszáket 24 órán belül a fenti szakszervezetekhez adják be. (Sugár-ut 4 szám és Kaszinó földszint.) Az erre vonatkozó rendelt a fenti szakszervezetek helyiségeiben betekinthetők. A rendelet nem teljesüléi ellen a forradalmi törvényszéknel fog jelentés tétetni.

Hirdetmény.

A pénzügyi népbiztosság 31884. számú rendeletével havonként és fojenként vagy 150 gr. dohányt, vagy e helyett 60 db. szivart, vagy a dohány és szivarka helyett 30 db. szivart állapított meg a gyárakban, ipartelepek, közhivatalokban és irodákban dolgozó munkások havi ellátmánya gyantát. Ez az ellátmány a helybeli dohánygyaruskor rendez kontingenséb: be nem számítható, tehát a dohánygyegyre kiosztott mennyiség felüli.

Felhívjuk a gyárak, ipartelepek és munkástanácsait, a közhivatalok és irodák vezetőit, hogy az alkalmazott 18 éves idősebb férfimunkások összeállításánál névnyarinti kimutatásban, legkésőbb f. hó 19-ig beérőleg a direktórium első ügyosztályánál nyújtsák be; későbbi bejelentések figyelembe nem vehetők, mert az igénylőnek legkésőbb június hó 20-ig meg kell történnie. Június hóra csak a havi ellátmány egyharmad részét kerül kiosztásra, mert a rendelet szerint amult időre dohánygyármányok ki nem utalatták. A kimutatásban megjelölendő, hogy a munkások dohányt, szivarkát vagy szivart igényelnek-e. Az egyazon aluli munkáslétszámmal dolgozó üzemek (hivatalok) tartoznak megjelölni azon különlegesági árust vagy kimarog dohánygyármányt, akitnél az ellátmányt utalattani kívánják. A 100—500 munkáslétszámmal dolgozó üzemek, hivatalok ellátmányt a dohánygyárműködésükben, az 500-nál nagyobb létszámú üzemek ellátmánya pedig a Dohányraktárban lesz kiutalva és ugyanott átvehető.

A kiosztás időpontja közhírré lesz téve. A munkáslétszám hiteleségéért az üzemi tanácsok és a hivatalok vezetői teljes felelősséggel tartoznak.

A létszámkimutatás minden hó 28. napjára beérőleg (tehát júniusban, is utoljára) újból benyújtandó, mert az igénylés havonként, a mindenkori létszám alapján történik.

Nagykanizsa, 1919. június hó 16. **Directórium**

Sombart Werner — a bolsevizmusról.

Werner Sombart híres munkájának, a „Sozialismus und soziale Bewegung” hetedik, átneselt és bővített kiadásában, amely az idén jelent meg, érdekes és tanulságos fejezet foglalkozik a bolsevizmussal. Sombart nem csak kritizálni, csak ismertetni, természetesen azonban, hogy még sem tartja teljesen megújítottá a kritikát. A hetedik fejezet, amely a bolsevizmussal foglalkozik, elsősorban azt a szellemet ismerteti, amely a bolsevizmus megnevezésében rejlik. Szerinte a bolsevistáknak is igazuk van, amikor Marxra hivatkoznak és állításainak is igazuk van, amikor ugyanazt teszik. Ezt az igazságot Sombart azzal indokolja, hogy Marxnak magának is két ellentétes világnézete volt: egy forradalmi-utópisztikus-racionális és egy evolúciós-realistikus-történelmi világnézet.

A bolsevisták — Sombart szerint — a forradalmi marxizmust sajátították ki és ezt vették kizárólag figyelembe Marxból és Marx tanából. Megállapítja azt is, hogy a bolsevizmusban nincs egyetlen olyan gondolat sem, amely legalább ötven esztendőse nem volna amelyet Marx valamelyik írásában meg lehetne találni. Sombart szerint a bolsevista szellem alapétele egy negatív világszemléleti forma. A bolsevista mindezt tagad, amit eddig az emberi szellem teremtett, úgy erkölcsi, mint politikai vagy gazdasági tekintetben. Sombart egyre Bucharinra hivatkozik és az idézetek egész sorával, amelyeknek az összeállítását nem mindig jóhiszemű, akarja bizonyítani azt, hogy a bolsevizmus kizárólag a gyűlöleten és bizalmatlanságon alapul és nem hangsúlyozza eléggé, hogy ezek a szempontok kizárólag a burzsoáziával szemben mértékadó és csak az átmeneti időben jelennek meg.

Sombart Gorkijjal kívánja bizonyítani, hogy Lenin nagy szelleme és tehetsége dacára tönkre fogja tenni népét és hogy elebb sorban a pusztítás eszméit képviseli. Ezzel szemben elismeri kényszerül, hogy a bolsevikiek egy új rendet akarnak felépíteni, a proletárállamot, a burzsoáziának diktatúrája helyébe. Viszont rosszhiszeműen hangsúlyozza azt, hogy a bolsevikiek szerint az állam csak a diktatúra formáját ismeri, holott tudhatja, hogy a kommunista program szerint a diktatúra csak átmeneti és kényszerű állapot. Foglalkozik ezután a burzsoázia letörésének eszközeivel és módjaival, valamint a polgárháborúval, amely egyik jelensége az orosz bolsevik államformának. — Ismerteti a Vörös Hadsereg szervezetét, valamint a bolsevista alkotmány felépítését és a tanácsköztársasági rendszert és azt hangsúlyozza, hogy a tanácsköztársasági rendszer Marx eszméinek gyakorlati megvalósítása. Részletesen ismerteti a kommunista társadalom gazdasági politikáját és azt emeli ki, hogy tisztázatlan az a kérdés, hogyan alakul ki a szükséglet, hogyan kerül a fogyasztás a termelésel összhangba és hogyan épül fel az üzemek hierarchiája. Nem lát választ arra sem, hogy milyen alapon jutalmazták a munkást és általában azt mondja, hogy milyen könnyű megállapítani azt, hogy a bolsevizmus gazdasági téren mit akar elérni, és hogy nehéz annak a megállapítása, hogy az orosz bolsevizmus egy év alatt lényeg mit ért el.

Oroszországban az egész termelést — Sombart szerint — egy tökésszocialista kompromisszumos alpra helyezték. Sombart jelzi, hogy a bolsevista vezetők elismerték azt az igazságot, hogy a szocializálás csak abban a mértékben valószínű meg, amennyire a szükséglet stabilizálható és megszervezhető. Ezután összefoglalja a bolsevista rendszer tanulságait és arra a megállapításra jut, hogy a bolsevik mozgalom világosan megmutatta, mire képes a forradalom és hogy hol vannak hatalmának határai. — Sombart szerint a forradalom nem teremtett új gazdasági rendszert és a szocializmus érvényesülésének útja sem rövidíthető meg erőszakosan. Történelmi és történelmfilozófiai szempontból azonban nagyrészt az orosz bolsevisták munkáját és ennek a munkának a jövőre való jelentőségét, főleg azért, mert a szocialista problémát a kultúremberiség érdekfűzésének központjába állították. Hasznosnak tartja továbbá azokat a tanulságokat is, amelyek a szocializálási technika szempontjából gyakorlatilag levonhatók. Legfontosabbnak azonban azt tekinti, hogy a szocializmus eszméi világa lényegesen megtisztult az orosz bolsevista forradalom által. Sombart szerint a szocializmus céljai mai legmagasabb formájában is negatívak: pozitív tartalmat kell nyerniök és a szerelet és a megértés világát kell hozniök, nem pedig a gyűlölet és tagadás szellemét. Ezzel fejezi be Sombart a bolsevizmusról szóló fejezetét, anélkül, hogy a szocializmus pozitív és negatív tartalmát elkülönítendő, tisztázza és dokumentálna azok előtt, akik az általánosságokkal meg nem elégszenek.

K. M.

APRO HIRDETÉSİK

Keresek a város belterületén egy trafiknak megfelelő üzlethelyiséget. Fehér, P. Z. Vörösmarty-u. 23. 1480

Felcserélném három különálló, egy nagy telken igen jó karban levő házat — a falma, barmily üzletnek — hozzá való kőp kerttel, lehetőleg a város belterületén levő kisebb házzal. Cím a kiadóhivatásban. 1480

Egy vasgép, egy ülé fűrdőkád és egy irászat eladó. Cím a kiadóban. 1484

Ki cserélné el kétszobás minden helyiséggel ellátott utcai lakását három szobás utcai lakással! Ajánlatok a Nyugati utcai lakás tulajdonosához. Nyugati utca 4. szám 1. lépcsőházhoz irányodók.

Prima papírpapírga minden vastagságban kapható Fischel Fülöp Fiai cég-nél, Nagykanizsán.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fülöp Fia
Könyv- és papírházi
KÁRTYÁRZSA (Könyvtár palota)

irodászerek, üzleti könyvek, papírok
hangszerek, diazművek, játéktárgyak

Garamvölgyi és Szemere-léle üngyujtok és tűzkövek a legjobb a világon!

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 230

Hétfőn, kedden, június 16 és 17 én

Itala Manzin
olasz művész nő fellépéssel!

Bűnös éjszakák

társadalmi dráma, olasz műftlm.

Pénztárynyitás délután 3 órakor.
Előadás kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgókép-színház

Szörvesszők. Telefon 74. sz.

Kedd, szerda, péntek. Június 17., 18. és 19.

Ördögös kisasszony

vígjáték 3 felvonásban. Rendezte:
FRANZ HOFFA

Azonkvöl: Párba az élettel.
dráma 3 felvonásban.

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyukszemvágó és manikűr

Zalai-Népakarat

AKORAREGGLI
ÓRÁKBANJELNIK
MEG, EREDETI TELE-
FON ÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEK.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban
és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 90— korona
Fél évre 45— korona
Negyed évre 22 50— korona
Egy hónapra 7 50— korona

Bécs beszél.

A bécsi kommunista vezetéket szombaton éjjel letartóztatták. A német-osztrák kormány azt hitte, hogy ezzel a kommunizmust végképp elföldelte. Vasárnap a munkások tüzeire kivonultak az utcára és követelték a kommunista vezeték kibocsátását. A tőkés osztályrendőrei és katonái közrefogták a népet, sortűzrel bocsátották rá, a vér folyt, sebesültek és haldoklók borították az utca kövezetét. A kapitalizmus szolgálatában álló német-osztrák kormány persze most megint azt hiszi, hogy a kommunizmust ezáltal igazán végképpen kivégezték.

Hogy mekkora tévedés ez, elegendő egy pillantást vetni Német-Ausztriára, de különösen Bécs gazdasági állapotára. Ma már ugyanis nyilvánvaló, hogy az *antant-élelmiszeri akciója teljes pénzügyi csődbe kergetti Német-Ausztriát. Emellett a szegény tömegek még mindig éheznek*, míg a gazdagok csempészet révén jólétben élnek. A zűgkereskedelem annyira kifejlődött, hogy az antant misszió is kénytelen volt már fenyegetőzni, hogy ha véget nem vetnek neki, a szállítást beszünteti.

A bécsi amerikai misszió egyik tagja jelentette, hogy az amerikai disznó- és kávéházakba és vendéglőkbe vándorol, ahol azután 250—300 koronáért adják el kilogrammonként. A forgalomba nem juthó élelmiszereket méregdrágán megvehetik a gazdagok és meg is veszik. Ez alatt az *alsóbb osztályok nyomora leírhatatlan*. A munkások a legszükségesebb cikkekhez sem juthatnak. Az amerikai misszió e tagjának véleménye szerint a szegényebb osztályok provokálásának *igen komoly következményei lehetnek*. Ezek a következmények, amint azt a vasárnapi események megmutatták, már kezdőnek valóra válni.

Az antant-misszió egyik-másik tagja érdekes kísérletre vállalkozott: Bécsben, ahol oly leírhatatlan a nyomor és szegénység, lánckereskedők útján néhány óra alatt négy zsák lisztet, kilónként 24—26 koronájával, 200 kiló rizst kilónként 18 koronájával, 5 egész sonkát kilónként 120—140 koronájával szerzett. Egy kereskedő korlátlan mennyiségű amerikai zsirt ajánlott neki szállításra.

Az antant misszió körében általában az a felfogás, hogy ha ezek az állapotok meg nem szűnnek, az élelmiszerek elosztását vagy teljesen az antant ellenőrzése alá kell helyezni, vagy pedig nyomban meg kell szüntetni a segítő akciót. A bécsi közéletmezési minisztérium hosszasan, de nagyon bizonyta-

lanul igyekszik cáfolni ezeket a megve- ket. A cáfolatában elismeri, hogy a lánc- kereskedelem terén csakugyan rettenetes visszaélések történnek és hogy ezek ellen a küzdelem teljesen hiábavaló. De azt a valóságot hallgatólagosan kényte- len elismerni, hogy az *antant nyújtotta hus, zsir, liszt csak a tőkés osztály*

kiválasztottjainak jut, míg a dolgozó milliók a szűz szoros értelmében *éheznek*. Ezek a gazdasági állapotok *hajtják a kommunizmus malmára a vizet*. A kommunista vezeték letartóztatása és a vasárnapi véres események biztató jelei annak, hogy a malom szárnyai nemsokára fognak fognak.

A magyar tanácsok országos gyűlése.

Hamburger földművelésügyi népbiztos jelentése — Megindult a vita.

Budapest, június 17. A magyarországi tanácsok országos gyűlésének keddi ülését délelőltől fél 10 órakor Bokányi Dezső elvtárs nyitotta meg, aki bejelentette, hogy Eperjesen tegnap kiküldötték a tőkés tanácskozásságát. Dokumentálása ez annak, hogy a proletár-diktatura megöli a világtörténelem két legfé- gőbb átkát: az osztályellentéteket és a nem-zeti ellentétet. Az osztályharcban és a nem-zeti harcban az európai munkásság előtt új pelda áll.

Kalmár Henrik német-népbiztos elvtárs üdvözlő-szavai után.

Hamburger Jenő földművelésügyi népbiztos elvtárs tartotta meg beszámolóját a népbiztosság eddigi munkájáról, miközben többek közt ezeket mondotta:

— Feladatom, hogy a mezőgazdasági üzemek szocializálása tekintetében a részle- teket közöljem és hogy programot adjak a jövőre nézve, hogy így önk tanácsaikkal támogathassanak abban a munkában, amely- nek célja a mezőgazdasági üzemek végleges köztulajdonba vétele. Tapasztaljuk, hogy

a 100 holdnál kisebb és 20 holdnál nagyobb birtokok automatikus elvá- radásban vannak,

mert a tanácskozásság és szocializált üze- mekben annyi munkakalmat ad, hogy a kisbirtokos munkáerő hiányában nem tudja megmunkálni földjét. A nagybirtokok szoci- alizálása az ország egész meg nem szállott területén megtörtént, úgy, hogy

ma 10 és tel millió holdnyi terület van a tanácskozásság tulajdonában.

A földmunkások felvilágosításáról szólvá jellemezte a szocialista pártnak a régi időben kifejtett évtizedes munkáját, amelyet azonban a szolgabírák mindig megakadályoztak. Majd így folytatta:

— Ismerni kell a mezőgazdasági prole- tárt és foglalkozni kell vele. A felvilágosítás munkáját elsősorban a mezőgazdaságokban alkalmazott munkásoknak kell végezniük. Ami a gazdasági szférák, bezonyult, hogy a tanácskozásság földprogramja beosüle- tes megélhetési lehetőségét ad nekik. Ezért a gazdasági szférák nagy száztelka jelkosen aján- lották fel szolgálatát a proletárdiktaturának. Meg kell állapítanom, hogy

szakértő gazdaságiak nélkül Buda- pest éhínség előtt állna,

ami azt jelenti, hogy ezeket a személyeket igen nagy mértékben értékelem. Mindazokat azon- ban, akik a proletariátus szempontjából poli- tikailag nem fognak megfelelni, eltávolítottuk. Igen fontos az idei termés biztosítása, mert is mindent, ami az idei termés veszélyezteté- ne, kerülnünk kell. A mezőgazdasági proletariátus forradalmasításának egyik eszköze a termelő- szövetkezeti rendszer volt. A termelőszövet- kezeteknek tagja csak az lehet, aki abban munkát végez és annak előnyeit oly mérték- ben élvezheti csak, amilyen mértékben végzi a munkát. Ha felszabadul az ország termő- területe,

munkáseosztó hivatalokat kell fel- állítani,

hogy a munkáshiányt megoldhassuk. Bizo- nyos idő múlva, teljesen meg fog szűnni a bERMUNKÁS fogalma és csak szövetkezeti ta- gok lesznek. A magas munkabérek, amennyi- ben ezek nyereszeményekben nyilvánulnak leginkább, hátrányosan befolyásolják közellá- tásunkat. Ezért remélem, hogy a kongresszus szozájárul ahhoz, hogy mindazon szerződése- ket, kikötéseket fenntartsuk, amelyek a Ká- rolyi kormány alatt kötöttek, azonban,

a fejlettek szerinti nyereszeményeken kívül nem adunk a mezőgazdasági munkásoknak többet, mint amennyi a maga és családja ellátására tisztessé- ggel elegendő.

Kifogásolja a magas aratási szerződése- ket, amelyek csökkenti a termelést. Beszél a munkáshiányról, amelyen karhatalmi arató- századok szervezésével fognak segíteni, majd kijelenti, hogy

a kormányzatának a szövetkezeti fel- függőseget nem fogja,

mert a szerzőgyasztás kapitalista államérdek volt, amennyiben a régi államrendnek szük- sége volt az alkoholra, a proletárság el- bűntetésére.

Hamburger elvtárs nagyhatású beszede után Hartstein sürgősségi indítványt nyújtott be azért, hogy a csehek által elhurcolt tuszok érdekében a külügyi népbiztosság mi- előbb tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Szünet után Bokányi elvtárs bejelentette, hogy a földművelésügyi bizottságba jelölték névsorát kinyomatják, ami felett holnap titkos szavazás útján fognak dönteni. Ezután meg- indult a vita. Első szónok

Topa János volt, aki védelmébe veszi a földművelő munkásságot "azzal" a váddal szemben, mintha a falu kiuzorázná a várost. A falu csak védekezik a város ipari cikkeitnek magas ára ellen. A felerpénz okozta ellenforradalmakról szólva, szüksegesnek tartja olyan turnusok alakítását, amelyek a földművelő népet felvilágosítják. A csereforgalmat helyesnek tartja és kijelenti, hogy

a mezőgazdasági munkás nem szabófél, dolgozik, de kell, hogy javítsanak a helyzetén! Indítványozza, hogy mindazok, akik a fővárosban és a városokban nem végeznek termelőmunkát, menjenek ki a vidékre és illeszkedjenek bele a mezőgazdasági termelésbe.

Tóth István felszólalása után **Urbán Lajos** kifogásolja, hogy a szocializált gyárakban az intézőbizottságok tagjai tényleg ülnek az irodákban. A mezőgazdasági proletariátust nem szabad összetéveszteni a kis- és középbirtokosokkal:

a földmunkásság mindig megbízható forradalmár volt, de fel kell világosítani a földmunkásokat, hogy csak a fejkvópát szabad felhasználniok. A kis- és középbirtokosokkal szemben, erőiesen kell fellépni, hogy adják át feleslegeiket. Bizik a mezőgazdasági munkásokban, akik, hogyha kell, kaszával védik meg a proletárdiktatúrát. Indítványozza, hogy olyan agitá-

torokat küldjenek ki a falukra, akik ismerik a nép szavajárását, tempóját.

Varga népbiztos elvtárs szólalt föl azután, aki szerint mindazokat a 20 munkánál kevesebbet foglalkoztató üzemeket is szocializálni kell, amelyek hasznosoknak. Ostorozza a termelőszövetkezetek pazarlását és hangsúlyozza, hogy a proletárdiktatúra eszközeit ezekkel szemben is épp oly szigorral használják, mint a letört burzsoáziával szemben.

Üdvözlő táviratok felolvasása és néhány elnöki bejelentés után a tanácsok országos gyűlése elfogadta azt az indítványt, hogy ezentul mindennap délelőtt 9 órától, 12-ig és délután 4 órától este 7-ig tartanak ülést.

Az ülést ezután délután 2 óra 15 perccor berkesztették.

Volt tiszték bevonulása.

Budapest, június 17. A hadügyi népbiztoság ma kiadott rendeletében elrendeli, hogy az 1895—97—94—93—92—81—85—84 évfolyambeli születésű arcvonalbeli szolgálatra alkalmas gyalogsági és lovassági volt tartalékos és szolgálaton kívüli viszonyban levő tisztéken kívül az ugyanezen évfolyambeli kiképző szolgálatra alkalmas volt tiszték is lényeges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Egy francia internálásból hazatért elvtárs a francia sztrájkmozgalmakról.

A sztrájkok politikai természetűek. — Éhség Franciaországban. — Ki fog törni a forradalom.

(Saját tudósítónktól.) **Elschleger** Elemér elvtárs állam állatorvos napokkal ezelőtt érkezett vissza franciaországi internálásából Nagykanizsára. **Elschleger** elvtársat még 1914-ben internálták a franciák. Az állatorvos nemzetközi kongresszusra utazott ki Londonba, amelyet 1914 augusztus 1-től 8-ig tartottak meg. Amikor a belgrádi demarche megtörtént, bár Angliát akkor még nem állott velünk ellenséges viszonyban, megtagadták az osztrák-magyar alítalálókijóli az utazási engedélyek kiadását, s így **Elschleger** elvtárs csak Páris felé menekülhetett. Ukközben azonban megtörtént a francia hadüzenet s **Elschleger** elvtársat a franciák elfogták és a franciaországi Aveyron departementben **Espalionban** internálták.

Elschleger Elemér elvtársat felkereste munkatársunk és beszélgetést folytatott vele azoknak a gazdasági és politikai mozgalmaknak az indító okáról, amelyek már ismeretesebb a francia és német burzsoá-sajtó jelentései alapján.

Annál nagyobb fontosságot kell tulajdonítani **Elschleger** elvtárs nyilatkozatának, mivel a külföldi burzsoá sajtóírodák, mint például minden sajtótermék, a háború alatt bizonyos célok szolgálatában állottak s ma már csak eszközöknek tekinthetők. A burzsoázia újsgái mindent a burzsoá érdekeknek megfelelően állítanak be s mindig minden közleményt úgy kommentálnak, vagy hallgatnak el, amint azt a tőkés társadalmi rend érdekei megkívánják.

Elschleger elvtárs nyilatkozata meg-erősíti azt a kialakult feltevésünket a francia szocialista mozgalmról, amelyet a külföldi burzsoá sajtó jelentéseinek sorai közül ki-olvashattunk.

Elschleger Elemér elvtárs a franciák-

szági proletár mozgalmakról a következőket mondotta:

— A franciaországi sztrájkmozgalmak, amelyek sokkal nagyobb méretűek, mint amennyire a lapokból ismeretes, két okra vezethetők vissza. Részből politikai, részben pedig gazdasági természetűek van a sztrájkoknak, amelyek franciaországi tartózkodásom alatt nemhogy csökkentek volna, hanem mindig nagyobb mérvet vettek. Jellemzi a sztrájkmozgalmak komolyságát, hogy a francia kormány már januárban felismerle a munkásmozgalom jelentőségét és **Franciaország nagyobb városaiban amerikai rendőroket és néger csapatokat helyeztél a közrend biztosítására.** Egy hivatalnok ismerősöm kijelentése szerint a francia nép tudatában van egy **elkövetkező forradalom szükségességének**, mert a háború okozta gazdasági csődből más kivétel uti lehetőségét nem látják. Súlyosbítja a helyzetet a nagy munkanélküliség is, amit az ipari termelés pangása okoz. Tévedés azt hinni, hogy Franciaországban a gyárak újból megkezdték a rendes termelést. Párisban pang az üzleti élet. Ott pedig, ahol még folyik a termelés, oly rosszak a bérviszonyok, hogy ez az ok is fontos faktorként játszik közbe a munkásmozgalmak terjedésénél. Egy **Espalion** melletti szénbánya munkásai napi 11—14 frank bért kapnak, amiből saját állításuk szerint a legszegényebb igények mellett is 9—10 frankot fordítanak az élelmiszerekre. Ebben a bányában még aránylag jó viszonyok uralkodnak a többihez mérten, mert itt még nem sztrájkoltak a munkások.

Annál súlyosabb háttással vannak a munkásokra a rossz bérviszonyok, mint Franciaország élelmiszer tekintetében a leg-

lehetetlenebb állapotok között van. Franciaország közellátási krízis elé kerül. **Mondhaini Magyarország mai élelmiszeri viszonyai tízszer jobbak a franciáknál.**

— A bérviszonyok, a munkanélküliség, az éhség és a francia munkásság forradalmi szelleme biztos garancia arra, hogy **Franciaországban a ma uralkodó tendenciáknak meg fog dőlni.** Bármely munkással beszéltem, mindenkinél azt tapasztaltam, hogy a sztrálmozgalom rugói a szocialista eszmékre vezethetők vissza a még azoknál is, akik gazdasági okokból hangoztatták a szocialista kiinduló pontot láttam, mert a szocializmus mint politika sem más, mint minden más politika — amely a gazdasági ellenfelek kiegyenlítésére szolgál. Hogy miként tervezzi a francia munkásság a szocialista forradalmat és minő gazdasági eredmények elérésére törekszik, ezidőszent még kérdéses. Annyi tény, hogy **már több francia nagytisztet szocializáltak, ami egyáltalában nem csapolta le a forradalmi hangulatot és nem elégtette ki a munkásság igényeit.** Ezzel szemben viszont meg kell állapítanom azt, hogy a francia nép attól a bolsevizmusról, amelyet a francia burzsoá sajtó előtte rablásnak és gyilkolásnak festett le természetesen még sem fél. A francia munkásság a kapitalista régalmak sajtó hatásai alatt nem éri meg, hogy mit fed a bolsevik elnevezés. Mindez azonban nem azt leleli, hogy a forradalmosított francia munkásság politikai törekvése nem a kommunizmus felé hajlik, hanem ék az általunk ismert bolsevizmusnak csak oly mértékig hível **amint az Magyarországban valósággal meg van, amit bár ék nem tudnak.**

— A munkásuralomra való átérése Franciaországban csak úgy lehet megteremteni, ha a szakszervezetek csatlakoznak a nemrég alakult szakszervezeti tanácsokhoz, amely a legészlelőbb szocialista irányzatnak a híve. Ez a szakszervezeti tanács, mely ezidőszent a forgalmi munkások, vasutasok, tengerészek, bányászok és vasutasok szakszervezeteiből alakult, teljesen függetlenítette magát a francia központi szocialista párt irányításától. A tanács élén **Thomas** volt miniszter áll, aki mint munkáavezér különben is nagy hatással van a francia munkásságra. **Thomas** irányítja a franciá sztrájkmozgalmait, amelyek a látásai szerint erősen szervezett alapokon nyugvszanak. A francia szocialista pártvezetőség különben is erősen elpolgáristasodott jellegű mutat és nem lesz csoda, ha a szakszervezetek egy napon valamennyien átmennek a szakszervezeti tanács kezébe. **Ez a lépés fogja eldönteni a kommunizmus sorsát Franciaországban.** Minél erősebb rendszabályokat léptet életbe a rendkívül népszerűllén **Clemenceau** kormány a munkásokkal szemben, annál nagyobb a valószínűsége ennek a lépésnek. **Clemenceau** intézkedéseivel különben is a haladó kapitalizmus minden bélyegét magukon hordják, mert ha fogantatosítják is a szerdőkötéssel szemben ellenrendszabályokat, azok oly gyöngék, hogy neveltség tárgyát képezik. **A francia kormány nem mer erőiesen fellépni a munkásokkal szemben és a kommunizmus eszméjének terjedése ellen csak a sajtó használja fel, mely a leggyalazóbb régalmakat terjeszti a magyarországi állapotokról, a kommunizmus legújabbán kezd tért**

hódítani a katonaság körében is, a kalozosság lépése döntő fontossággal bírna abban az eszmé-harcban, amely ott izzik a francia levegőben. Ha az ipari termelés meg nem indul és nem javulnak meg az élelmezési viszonyok, egy hónapon belül ez Franciaországban minden bizonnyal forradalomra fog vezetni, még ha nem is viselt magán a kommunizmus jellegét.

Elschleger Elemér elvtárs, aki a Lyon—Amey—Lausanne—Bern—Zürich vonalon tért haza Franciaországból, kijelentette még, hogy az összes magyar internáltakat 600-as turnusokban rövidesen haza fogják küldeni Magyarországra. Ezek az intézkedések a kommunista agitációtól való féltékeny vezethetők vissza.

HIREK.

1919.
június
18
Szerda

NAPTÁR

A nap két 4 óra 05 percor, nyugszik 7 óra 50 percor.

A hold két d. u. 2 óra 02 percor, nyugszik éjjel 12 óra 17 percor.

A nagykanizsai munkásokonk intézőbizottsága f. hó 22-én a sdtáren nagyszabású népünnepélyt rendez a Munkásokonk alapja javára. A program ismertetést egy szombaton megjelenő lap fogja tartalmazni.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: **A szövetséges hatalmak utasítására a hadműveletek beszünetelésére megtiltják a kellő intézkedéseket. Ennek ellenére a csehek az egész vonalon nagyobb erővel támadásba mentek át. Egyszerűen lábbal tapossák a szövetséges hatalmaknak a hadműveletek beszünetelésére vonatkozó rendelkezését. Ily viszonyok közt csapataink kényszerűségből erőies védelmi intézkedéseket tettek. Eperjesről nyugatra, a Sajó völgyében, a Rima völgyében és Léva körül erős harcok folytak.**

Hadseregparancsnokság.

Uj megye Pápa székelyel. Pápai tudósítónk jelenti, hogy rövid időn belül a szomszédunkban új megye lesz Pápa székhellyel. Pápa városának egy küldöttsége fentjárt Budapesten és kérte, hogy Pápat környékével együtt szakítsák ki Veszprémmegyéből. A küldöttség meglegedéssel jött haza Budapestről. A Tanácskormány összes tagjai egyhangulag teljesítették a város indokolt kérését, mely nyolc napon belül elintézését fog nyerni. Hiteles forrásból vett értesülés szerint az új megyéhez a pápai, celdömölki járások, továbbá a devecseri járás egy része fognak tartozni. A megye székhelye Pápa lesz.

Ellenforradalmi kísérlet Sümegen. Tapolcai tudósítónk telefonjelentése: Tegnapelőtt Sümegen népgyűlés volt, amelyen a központi párt kiküldöttje beszélt. A hallgatók közül többen ellenforradalmi megjegyzésekkel illették a szónokot, ami kisebb zenedőre vezetett. A sümegi direktórium telefonon rögtön segítséget kért. Tapolcáról ahonnan különvonattal 24 vörösúr utazott át, Sümegre. Székely hírlapíró elvtárs, a különítmény parancsnoka az ellenforradalmi kísérletet lezárta, ami által sikertelenül gyökerében megakadályozni az ellenforradalmi kísérletet. A letartóztatott ellenforradalmárokat Zalaegerszegre kísérték, ahol a vizsgálat lefoly-

tatása után a forradalmi törvényszék fog felettük itélkezni.

Uj vonatjáratok Szombathely—Sopron felé. A mai naptól kezdve direkt személyvonat közlekedés indul meg Nagykanizsa—Sopron között. A 310. sz. személyvonat reggel 6 óra 15 percor indul Nagykanizsáról s Sopronba érkezik d. e. 11 óra 31 percor. Ellenvonat d. u. 5 óra 30 percor indul Sopronból és Nagykanizsára érkezik este 10 óra 1 percor. A személyvonat-járaton kívül egy vegyesvonat közlekedik Nagykanizsa—Szombathely között: A 340. sz. vegyesvonat d. u. 2 óra 30 percor indul Nagykanizsáról és Szombathelyre érkezik d. u. 7 óra 18 percor. 353. sz. ellenvonata reggel 5 óra 28 percor indul Szombathelyről és Nagykanizsára érkezik d. e. 11 óra 10 percor.

Kérékpárok bejelentése. A kérékpárok nyilvántartásba vétele végett az összes nagykanizsai kérékpártulajdonosok, ma reggel 8 órakor tartoznak a városház udvarán a vörös őrségnél jelentkezni. Mindazok a kérékpártulajdonosok, aki a bejelentési kötelezettségnek eleget nem tesznek, a forradalmi törvényszék elé állíttatnak. **Direktórium.**

Eljegyzés. Scherz József eljegyezte Rosenwasser Mancikát Nagykanizsán. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Házasság. Kopsztin Blanka Nagykanizsa és Spitzer Gyula fővárosi tanító f. hó 10-én Budapesten házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Öngyilkosság. Zalaegerszegi tudósítónk telefonon jelenti: Szijjártó Oszkár, a 20. vörös ezred politika megbízottja, ma délelőtt ismeretlen okból öngyilkossági kísérletet követett el. Állapota válságos, elatban maradásához kevés a remény.

Névváltoztatás. Blau Arthur, a Danenberg és Weisz cég főtisztviselője, nevét a belügyi népbizottság engedélyével Bosnyák-ra változtatta.

Felhívás. Azok a Nagyatádról bevonult vörös katonák, kik jelenleg nincsenek a vörösőrség állományában és a felülvizsgálat alkalmával is alkalmatlannak találtak, azok a vasutasok, kiknek fogyerük van, de erre legújabbban kiállított engedélyük nincs, felhívattak, hogy fogyerük beszoigáltatása végett Schiller elvtársnál, a fűtőházban jelentkezzenek.

A Tornaegetlet vezetősége kéri az egyet összes football játékosait, hogy ma este 6 órakor a tornateremben összejátszást végezték felületen jelenjenek meg.

Szalonna-, zsír- és husosztás. Rein Ernő hentes értesíti az előjegyzésben levő tagokat, hogy ma szerdán szalonna-, zsír- és husosztás lesz. További előjegyzések elfogadhatnak.

Az Uránia a hétfő és kedde hirdett „Bűnös éjszakák” című olasz drámát csak ma szerdán és csütörtökön mutatja be.

Elveszett szombaton délután a fűtőházról — a teherpályaudvaron át — a katonai élelmezési állomásig egy sárga bicatárca (3 rekeszes). Tekintve, hogy a tárcában fontos okmányok voltak, kérem a megtalálót, hogy hármas, nem, csak az okmányokat, amelyek rea neve értéketlenek, juttassa el illő jutalom ellenében a fűtőház főnökségéhez, vagy e lap kiadóhivatalába. Szilcs László.

Mozgó katonai műhelyek. A hadműveletek területén levő csapatok cipő- és ruhaféltésének megkönnyítését célozza az a távirati rendelet, melyet a hadügyi, népbizottság kiadott a vármegyei direktóriumához:

Eszerint szakmánként és csoportonként 10—10 mesteremberből álló ügyvezető mozgó katonai szabó- és cipészműhelyeket állíttatnak fel. E műhelyek munkásait első sorban katonai alakulatokból szedik. Ilyenek hiányában a polgári munkásokból vezényelnek munkásokat a műhelyekbe. A mozgó műhelyek a nekik kiutalt körletekben sorra járnak a katonai csapatokkal s a helyszínen elvégzik a javításokat.

Főlléggesztették az egyházi ingatlanok birtokbavételét. A forradalmi kormányhatározás az elmúlt hetekben rendelkezést bocsátott ki arról, hogy az egyházak tulajdonát képező 100 magyar holdnál kisebb mezőgazdasági és 10 magyar holdnál kisebb szőlőbirtokok köztulajdonba vétessenek. Ugy értesülünk, hogy a birtokba vétellel megbízott biztosságok utasítást kaptak, hogy munkájukat hagyják abba, mert a rendelet végrehajtását egyenlőre felfüggesztették.

Színház és művészet.

Heti műsor:

Szerdán: *Tanítóné*, Bródy Sándor népszínműve.

Csütörtökön délután: *Tanítóné*. — Este: *Szerelem anyós*, énekes bohózat.

Pénteken: *A pacifista*, Lehár operettje Szombaton: *A pacifista*.

Vasárnap: *Cigány*, népszínmű. Az esti előadások pont 8 órakor kezdődnek.

Színművészeti főiskola. A jövő szénészanyagának megfelelő alapos képzése céljából és hogy a különböző nyilvános és magániskolák közismert üzemeltettségű szüntesse, a közoktatásügyi Népbizottság rendeletet adott ki, mely szeptember 1-éi közzétett színművészeti főiskolát létesít s egyben az összes más színiiskolákat beszünteti. A főiskola minden ágában alapos kiképzést nyújt s felépítésében két részre tagozódik és pedig szak- és mesteriskolára, melyek mind-egyike két-két éves tanfolyam. Kültön történik a színházi rendezők képzése. A főiskola tervét a Közokt. Népbizottság állapítja meg.

Pártügyek.

A tanácsok szakszervezete f. hó 18-án délután fél 6 órakor rendezés havi taggyűlést tart. Pontos megjelenést kér a vezetés.

A Magántisztviselők, valamint az ipari és kereskedelmi tisztviselők nagykanizsai csoporthoz tartozó tagjai felkértek, hogy a pénzügyi népbizottság 31884. számú rendelete folytán, a szakszervezet helyiségében ma d. u. 4—5 óra között jelentsék be, hogy milyen dónánygyűjtésre reflektálnak.

A Magántisztviselők Országos Szervezetének nagykanizsai csoportja június 15-én tartott tisztújító közgyűlésén megválasztották: Elnöknek Vida Lajos, alelnöknek Róna Gyula, jegyzőnek Kohn Mariska, ellenőröknek Kis Ödön és Sárkány Mór, könyvtárosnak Osterreicher Annus, háznagynak Rosenberg Lajos titkár és pénztárosnak Epstein Vilmos, ügyésznek dr. Bartha József elvtársak.

Az ipari és közlekedési tisztviselők országos szövetségének nagykanizsai csoportja június 12-én tartott tisztújító közgyűlésén elnök Flesch József, alelnök László Ignác, jegyző MAYERHOFER Margit, háznagy Lányi Pál, ellenőrök Luria Sándor, Radványi Margit, titkár és pénztáros Epstein Vilmos, ügyész dr. Bartha József lettek.

A mezőgazdaság megszervezése.

A száz holdon aluli gazdaságok magántulajdonba hagyásával, de a termelőszövetkezetek megszervezésével is óriási munka hárult a földművelésügyi népbizottságra. Magyarország annyira agrárállam, hogy nemcsak elmezési szempontból, hanem gazdasági okokból is a legfontosabb teendő a kollektív mezőgazdasági termelés megszervezése és biztosítása.

Az öt éves háború folytán előállott anyagihiány különösen a mezőgazdasághoz feltétlenül szükséges iparcikkekben jelentkezik. A meglovókkel való helyes gazdálkodás, igazságos elosztás és a termelés megújítása dolgában történt intézkedésről a „Munka” a következő információkat kapta:

A kapitalista termelés anarchiájára jellemző, hogy a földművelésügyi miniszteriumban évtizedeken keresztül nem volt egy központi szerv, ahonnan a mezőgazdasági termelést irányították volna. Számítalan fő- és ügyosztályba volt szétszórva a tulajdonképpeni mezőgazdasági ügykör, ahol aktázások folytak és a feleket egyik osztályból a másikba küldték. Az új ügybeosztás megszüntette ezt a vizátságot, az összes ügyeket a mezőgazdasági osztályba központosította és lehetőség szerint megszüntette a felesleges aktagyártást is. Az osztály természetesen közvetlenül is ad utbaigazítást a földmivesproletároknak és kerelmüket rövid úton is elintézi. Több ezer ügy intéződött el így.

A vetőmag kiosztás befejeződött. Gabonaművekből 240 ezer, tengeriből 25. ezer, takarmányfélékből 7 ezer és burgonyából 3 ezer métermáza vetőmagot osztottunk ki. Ezekkel mintegy félmillió hold föld volt bevetendő. Intézkedés történt az ipari növények termelése dolgában is. A cukorgyárak repamagot küldtek minden termelőnek, aki köteles volt azt még az ősszel megmunkált földjébe elvetni.

A kender, len és dohánytermelés is kötelességük mindazoknak, akik tavaly is termelték. Mindazoknak a rendelkezéseknél a megtartását szigorúan ellenőrzik, sőt repülő bizottságok is mennek ki a vidékre.

Csekély készleteink dacára eddig 77 ezer máza műtrágyát osztottunk ki 1100 gazdaság között és gondoskodtunk arról, hogy újabb ezer waggon csonlisziet osztassunk ki.

Az aratáshoz szükséges szénmennyiség egy részét tőzeggel akarjuk pótolni és az országos szénbizottság tőzegtermelő osztálya Sopron és Fehérmegyeekben már megkezdte a termelést. Mezőgazdasági gépeket kaptunk a likvidációs bizottságtól, sőt felállítottunk egy szántógép kirendeltséget is, amely 35 motorékevel és 8 gözkeivel végeztet szántásokat. Tavasszal 3 ezer holdat szántottunk fel, de öszre már 20 ezer holdat szánthatunk meg. A mezőgazdasági üzemek folytonosságának biztosítására megjavítottuk az elromlott gépeket is. Eddig 3 ezer igénylő mezőgazdasági gépet helyeztünk ismét jókarba. A termés betakarítása szempontjából annyira fontos marokrákó és kevéskötő gépek bejelentését rendeltük el, ami meg is történt és így igazságosan tudjuk szétosztani aratáskor manillakészleteinket.

Általában minden lehető elkövetünk, hogy az új rendbe való átmenet semmi fenakadással ne járjon, sőt a reformok egész sorát léptettük és léptetjük életbe, amelyek mind a mezőgazdasági termelés biztosítását, sőt fokozását célozzák.

Hirdetmény.

A pénzügyi népbizottság 31884. számú rendeletével havonként és fejenként vagy 150 gr. dohányt, vagy ahelyett 60 drb. szivarkát, vagy a dohány és szivarka helyett 30 drb. szivart állapított meg a gyárakban, ipartelep-ken, közhivatalokban és irodákban dolgozó munkások havi ellátmánya gyanánt. Ez az ellátmány a helybeli dohánygyárak rendezés kontingensébe be nem számítható, tehát a dohányjegyre kiosztott mennyiségen felül jár.

Felhívjuk a gyárak, ipartelepek üzem, munkástanácsait, a közhivatalok és irodák vezetőit, hogy az alkalmazoit 18. évnél idősebb férfimunkások osszlétszámát névszerinti kimutatásban, legkésőbb s. hó 19-ig bezárólag a direktorium első ügyosztályánál nyújtsák be: későbbi bejelentések figyelembe nem vehetők, mert az igénylőnek legkésőbb június hó 20-ig meg kell történnie. Júnus hóra csak a havi ellátmány egyharmad része kerül kiosztásra, mert a rendelet szerint elmúlt időre dohánygyártmányok ki nem utalhatók. A kimutatásban megjelölendő, hogy a munkások dohányt, szivarkát vagy szivart igényelnek-e. Az egyezmény alul munkáslétszámát dolgozó üzemek (hivatalok) tartoznak megjelölni azon különlegességi árust vagy kizárólag dohánykiszárust, akinél az ellátmányt kiutaltatni kívánják. A 100—500 munkáslétszámmal dolgozó üzemek, hivatalok ellátmánya a dohánygyárarudában, az 500-nál nagyobb létszámú üzemek ellátmánya pedig a dohányraktárban lesz kiutalva és ugyanott átvethető.

A kiosztás időpontja közhírré lesz téve. A munkáslétszám hiteleségéért az üzemi tanácsok és a hivatalok vezetői teljes felelősséggel tartoznak.

A létszámkimutatás minden hó 28. napjáig bezárólag (tehát júniusban is újlag) újból benyújtandó, mert az igénylés havonként a mindenkori létszám alapján történik. Nagykanizsa, 1919. június hó 16.

Direktorium.

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete pályázatot hirdet

egy irodai állásra.

Adminisztratív munkák elvégzésében jártas elvtársak ajánlataikat folyó hó 21-éig nyújtsák be fenti szakszervezet titkáranál.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL **FüüP Fia**
Magyar és papírnézés
KÁRTÁNYKÉSZ. (Hivatali palota)

Irodaszerek, üzleti könyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

APRO HIRDETÉSEK

Egy összecsukskható vaságy matracral együtt, vagy anélkül, megvétele kerestetik. Cím a kiadóhivatalban

Egy vaságy, egy ülő fordókád és egy íróasztal eladó. Cím a kiadóban. 1484

Keresek a város belterületén egy trafiknak megfelelő üzlethelyiséget. Thury P. Z. Vörösmarty-u. 23. 1486

URANIA mozgóképpalota

Rosquay-u. 4. Telefon 759

Szerda, csütörtök. Június 18. és 19. én

Itala Manzini

olasz művész előléptével

Bűnös éjszakák

társadalmi dráma, olasz műfilm.

Pénztárrnyitás délután 3 órakor.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG negyszögletes színház

Szervas színház. Telefon 74. sz.

Kedd, szerda, csütörtök. Június 17., 18. és 19-én

Ördögös kisasszony

vígjáték 3 felvonásban. — Rendezte:

FRANZ HOFER.

Azonkívül: **Párbaj az étellel.**

dráma 3 felvonásban.

Előadás kezdete 6 és fél 8 órakor!

Zalai-Népakarat

AKORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohánygyárarudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

Garamvölgyi és Szemere-féle öngyújtók és tüzkövek a legjobb a világon!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyemcsa 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Hívtartósági árak:
Egész évre 80— korona
Fél évre 45— korona
Havonta 25— korona
Egy napra 7—50 korona

A pénz, a munka

az árak anarchiája örökség, amelyet a kapitalista társadalomtól vett át a tanácsköztársaság. Már a kapitalista társadalom is a háború alatt kénytelen volt a termelés és az elosztás bizonyos szabályozását életbe léptetni s ebben a háborús gazdasági kényszer-rendszerben felületes emberek a szocializmushoz vezető kísérletet láttak. Erről azonban szó sem volt. Az elpusztult állam kapitalista volt teljesen: *meggyőződése ellenére* s kizáróan háborús céljai miatt próbálta csupán a gazdasági rendet szabályozni. Nem volt egység munkájában s minden rendszabály csak ideiglenesnek volt számván.

A háborús gazdasági főrendszabályozás következménye volt az *aranarkia*: egyrészt maximális árak, melyekért semmit, vagy minimálisan kevés árut kaphattak a proletárok; másrészt óriási lánckereskedelmi hálózat, melynek segítségével a gazdagok minden igényüket kielégíthették drága pénzéért.

A szociális termelés rendje a produktót és az elosztást nemcsak háborús kényszerből, hanem gazdaságának elvi alapjai szerint is szabályozza. A termelést meghatározza a rendelkezésre álló terület termelési eszköze: nyersanyag és fűtőanyag. Az ellátás a gazdaságilag körülzárt Magyarországon a belföldi termeléshez kénytelen alkalmazkodni. E belföldi termelés eredménye kerül felosztásra a dolgozók között. Csak hogy még mindig meg van a kapitalizmus sok csökevénye: a pénz még nem váltotta fel a munkajegy; pénzük van azoknak is, akik nem dolgoznak s van zugkereskedelem is, sőt a szabályszerűen elosztott és a lánckereskedelemben kapható árucikkek árai között még nagyobb a különbség. A tanácsköztársaság árpolitikája abból indul ki, hogy minél előbb megadja a pénznek a munkajegy erejét. A pénz csak annak kezében bírjon vásárló erővel, aki termelő munkával, vagy a tanácsköztársaság szervezetében nélkülözhetetlen egyéb, ha nem is közvetlenül produktív munkával szerezte.

A tanácsköztársaság árpolitikája tehát kifejezetten a dolgozók osztályának érdeke: le akarja rázni a henyélőket, akik pénzük birtokában jogtalanul kiúznak részt mások munkájának eredményéből.

Ebből következik, hogy nemcsak a zugkereskedelmi árukat kell letörni, hanem meg kell szüntetni az aranarkhia másik megnyilvánulását is, azt, hogy a szocialisan termelt és elosztott áruk árát már rég nem fejezik ki a bennük

rejlő társadalmi munkát, alatta vannak a társadalmi önköltségek, sőt az üzemi önköltségek is, amely pedig nem számol a nem közvetlen termelő munkát végző elhárított költségeivel.

Az aranarkhia megszüntetése követeli az árak szabályozását a társadalmi önköltségek szerint, tehát *esetleg fel-emelésüket*. A dolgozók számára ez nem

jelent megterhelést, mert együtt járnak vele olyan intézkedések, amelyek biztosítják, hogy az áruk, az élelmiszerek, az iparcikkek nem azoknak jutnak, akik eldugott pénzük révén minden árat meg tudnak fizetni, hanem azoknak, akik hasznos munkát végeznek az új társadalom számára.

Megszószult Európa proletársága.

A bolgár szocialista párt csatlakozása.

Szofia, június 18. A bolgár szocialista párt kongresszusa nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy

csatlakozik a III. internacionalehoz és abbeli elhatározását táviratilag közli a III. internacionale moszkvai központjával.

A francia szocialista párt kiáltványa.

Bern, június 18. A francia szocialista párt a következő kiáltványt intézte a Franciaország munkásságához:

— A francia kormány nem vette figyelembe óvásunkat, szövetségeseivel együtt folytatja a háborút a munkásforradalom ellen. A fegyverszünet óta katonáinkat, tengerészeinket és pénzüket arra használják fel, hogy a proletariátus hatalmát letörjék Oroszországban és Magyarországon. Az új szentes szövetség Oroszországot és Magyarországot szigorú blokád alá helyezi. Milliőnkra meg azoknak az neszeryőkhöz és gyermekeknek a száma, akik ki vannak téve az éhezésnek és akik mást nem követnek el, minthogy olyan országban élnek, ahol a munkásság igrékszik magát a kapitalista anarchiától megszabadítani. Ha a szocializmus Oroszországban és Magyarországon győz, ugy az egész világon elterjed. A mi uralkodó osztályunk semmitől sem fél jobban, mint a mai omladozó társadalom végleges bukásától, amelyet a kapitalista háború pusztításai csak siettettek. A szocialista párt kéri Franciaország népét,

hogy ne engedje elfojtani a munkásforradalmat. Ha sikerülne csak egyiket is megfojtani, ugy felsezabadulásunkba vetett hitőnknek vége volna.

Ti, angol és olasz elvtársak, francia munkások, nemisetek meg Oroszország és Magyarország proletárforradalmát azzal, hogy részt vesztek ülésein, terjesztitek újságjainkat és minden alkalommal kifejezést adtok tiltakozástoknak. Franciaország népe, amely ólen haladtál mindig a forradalmi mozgalmaknak, te meg tudod védeni a munkásforradalmat. Franciaország forradalmi munkássága nem fogja engedni, hogy proletártestvéreink forradalmát a nemzetközi burzsoázia letörhessé.

A svéd szocialista párt csatlakozása.

Budapest, június 18. A M. T. I. jelenti: A svéd szocialista balpárt a magyarországi kommunista párt vezetőségéhez a következő táviratot intézte:

— A svéd szocialista balpárt, amely kongresszusán

a III. internacionalehoz csatlakozott, Magyarország győzelmes proletárságának, a budapesti szovjetkormányának, a város seregnek és minden elvtársnak testvéri szíves üdvözlését küldi. Eljön a világorradalom! A kongresszus vezetősége nevében: Ström és Högund.

Olaszország a proletárdiktatúra előtt.

Bécs, június 18. A *Neue Freie Presse* jelenti: Nizzaban kikikötött az általános sztrájkot. Speziaban még tart az általános sztrájk, amelynek

vezetése teljesen a kommunisták kezében van.

A bolognai preiktus megtiltotta, hogy 5 embernél többen csoportosuljanak az utcán. A bolognai földműveskongresszus

elhatározta a földbírtokok nacionalizációt.

A *Secolo* szerint a hadsereg tisztikarában is nagy forrongás lehet észrevenni. A cenzura megtiltotta az állami tisztviselők mozgalmáról szóló tudósítások közlését. A közepiskolai tanárok azzal fenyegetőznek, hogy csatlakoznak a sztrájkhoz.

Berlin, január 18. A *Deutsche Allgemeine Zeitung* jelenti Luganóból: A *Secolo* szerint

az olasz kabinet tegnap désen valamennyi miniszter rendelkezésére bocsájtotta tárcáját Orlandónak.

Törökországban is győz a bolsevizmus.

Páris, június 18. (Szikratávirat.) Mint a halálraítéltek, ugy jeleniek meg tegnap a török békedelegatások a 10-es bizottság előtt, ahol a török birodalom életléteért könyörögtek. Damat Ferid pasa nagyvezér a felindulástól remegő hangon mondta:

— A török nép aratlan. A török nép lényeges részét alkotja a világ rándjének. 300 millió muzulmán nevében kérek igazságot a becértkezteltől. Ha Törökországban rövidesen nem sikerül helyreállítani a rendet, ugy

győzhi fog a bolsevizmus.

Clemenceau közölte, hogy a békeértkezellet végleges választását csütörtökön fogják megkapni.

A tanácsok első országos gyűlése.

A negyedik nap. — Belejtették a gazdasági helyzet tárgyalását. — Ma kezdik meg a költügyi jelentés tárgyalását.

Budapest, június 18. Az országos szovjatkongresszus mai ülésén Agoston Péter indítványának elfogadása után áttértek a napi-rend tárgyalására, amelynek első szónoka

Berenyi Pál (Kecskemét) volt. Kifogó solja, hogy a tiszokat szabadon bocsájtottak, helytelenül azt, hogyha valakinek 102—105 hold földje van, már nagybirtokosnak mondják. Az ipari munkásnak szabályozott munkaidője és jóval több munkabere van, mint a földmunkás proletárnak. Kifejti, hogy nem a földmunkás proletár az, aki nem akar adni a város munkásságának, hanem a törpebirtokos és a kisbirtokos, aki nem proletár. Igéri, hogy Kecskemétre, amennyiben az átvonuló vörös katonák alakulatai igényeit kielégítették, mindent a városok proletárságának fognak adni.

Vogel Ferenc (Sárosgárd) szerint a 100 holdnál kisebb birtokokat sem szabad magántulajdonban hagyni. Mindenkinél csak annyi maradjon meg, amennyit meg tud művelni, mert különben egy új kapitalizmust teremünk meg a kisgazdáknak. Nagyon szükségesnek tartja, hogy Budapest egyes hivatali szerveit a nem udvaló és nem proletár elemektől rostálják meg.

Farkas István kifejti, hogy a proletárdiktatúra érdekében mindenkiféle álló szempont az, hogy a mezőgazdasági munkásság teljes mértékben végezze hivatalát. Mag nem alakult ki egy helyes kommunista közgazdasági politika. A mezőgazdasági termelés nem felel meg sem a kommunizmus szempontjainak, sem az ország jelenlegi szükségleteinek. A mezőgazdaságban helytelen politikát követelt a kormányzatlanés. Semmi értelme nincs annak, hogy a parasztot meg nem adóztatták. Minden magánüzemet meg kell adóztatni. Helytelenül a kormányzatlanés arpolitikáját. A dohányárak felomelése nagy felzúdulást keltett, mert közvetett fogyasztási adót látnak benne, miként az állítólag tervbe vett házbőr emelésben is.

Havasi Gyula népbiztos elvtárs fejtegette ki ezután nagy figyelem közepette nézetét a kommunista termelés helyzetéről és jövőjéről. A mai helyzeten két fontos tényezője van: az egyik a front helyzete, a másik a termelés, amellyel világszerte példát kell adnunk, hogy a szocializmusnak ezt a részét hogyan viselkedjék át a gyakorlatba. A proletárdiktatúrával a kommunista termelési fennálló való áttörésnek indító oka az volt, hogy megakadályozzuk az "arabolást", "profiteersust", amely a kapitalista termelésben a március követő hetekben nálunk ugyiszintén a textiliparban. A kisiparra nézve általában az a felfogás, hogy a kisipari üzemek addig nem szocializálhatók, amíg a nagyiparban a szocialista termelési költőleg bevezetve nincs.

Nyitrai Mihály felolvasta ezután a földművelésügyi bizottságba beválasztott jagok névsorát.

Domelo Ferenc úgy véli, hogy a forradalmi átalakulásban az általános szocializálás terén nem tudott egyöntetű rendszer kialakulni. Javasolja, hogy a népgazdasági tanács mintájára építsék ki az elsőfokú megyei, járási és községi szervezeteket is. Sürgőzi a bankok centralizálását a vidéki városokban.

Ezután az ülést délután négy óráig felüggesztették.

Délután 4 órakor Urbán Lajos elnök nyitotta meg az ülést. Első szónok Baranyai Ákos volt, aki felhívta a figyelmet arra, hogy egyes termelési biztosok "antiszocialista" szellemben működnek. Indítványozza, hogy a politikailag megbízhatatlan termelési biztosokat mozdítsák el belükből. Kifogósolja, hogy a termelőbiztosok igen sok embert alkalmaznak, ami az adminisztrációt igen megdrágítja.

Vajky Gábor szerint az iparcikkek árának lezárását kell elérni, s akkor le lehet szállítani a munkabéretet is.

Nagy Béla felhívja a figyelmet, hogy egyes hivatalokban, hol igazi proletárok ülhetnek meg, sok a burzsoa. Indítványozza, küldjenek ki bizottságot, mely a hivatalokban razzákat tartson, a burzsoákat szorítsa ki azokból. Természetesen a feltétlenül szükséges szakértőket meg kell hagyni helyükön. Sürgőzi az örvogyi- és rokkant járulékok kifizetését.

Samuelly Tibor népbiztos elvtárs kijelenté, hogy a rokkantügy nem tartozik a gazdasági kérdésekhez. A rokkantségélyek kifizetéséhez a munkás tanácsoknak semmi közük sincs, mert ezt az országos nyugdíjsegélygyűlés intézi. A 4800 koronás rokkantjárnulékot a rendeletnek megfelelően április 15-ig visszamenőleg kifizetik.

Csakáasy Pál a közeli aratási munkára való tekintettel sürgőzi a mezőgazdasági gépek fenntartását, különösen ott, ahol a 100 holdon aluli birtokok tömegesen vannak.

Kovács Sándor ellenzi a magántulajdon fenntartását, különösen ott, ahol a 100 holdon aluli birtokok tömegesen vannak.

Havasi Sándor felszólalása után az elnök az ülést este fél hét órakor a költügyi helyzet tárgyalását kezdik meg.

HIREK.

NAPTAR.
A nap két 4 óra 05 perckor, nyugszik 7 óra 50 perc körül.
A hold két d. u. 2 óra 02 perckor, nyugszik éjjel 12 óra 17 perckor.

A győztesek pénzügyi romlása.

A háborús pénz és anyag végső összeomlása fenyegeti az összes kapitalista államokat — akár győztes a háborúban, akár nem. Közülük a legsajnátságosabb helyzetben van Franciaország, melyet nemcsak a saját pénzügyi romlása fenyeget csúszól, hanem a német valuta süllyedése is. A francia pénzügyek közvetlen veszedelmes helyzete kifejezetten nyert a költséges véres háborúban, a szenátusban és kamarákban folyó szenvedélyes és deprimált hangulatú vitában. A német márka süllyedése eddig nem azért fajt a franciáknak, mintha a német kapitalista testvéreket "társaságban" sajnálnák, hanem azért, mert a francia piacnak német iparcikkkel való elárasztását tartanak, lévén a rossz valuta nagyon jó eszköz ehhez, ahol érvényesül a német exportáló. A német, az a szenvedélyes hangú nacionalista, büszke vezércikkben mutat a francia köztársaságnak erre a sajátságos veszedelmére. Különböző német iparcikkek: vésők, kések, hőmérők, apróvasárk, fénykepek készületek máris nagy tömegben jellegek meg a francia piacon; mert a német márka értékcsökkenése miatt — tekintettel arra, hogy az angol és az amerikai valutával szemben viszont a franciák vannak hátrányban — a frank pénzt sehol sem lehet olyan olcsón vásárolni, mint Németországban. A német ipari elágazás ellen az volna az orvosság, ha Franciaország viszont saját cikkeket exportálna Angliába és Amerikába. A négy éves háború után azonban nem rendelkezik exportálható iparcikkkel. A kisebb szövetségesek között különösen Románia siránkozik folyton romló valutája miatt és a francia segítségért könyörög, — egyelőre hiába. A Temps bukaresti levelezője szerint két problémától függ Románia sorsa: az egyik katonai akció a magyar és orosz szovjet seregekkel szemben, a másik a gazdasági probléma, amelynek lényege a valuta folyamatos romlása. Románia is próbált exportálni a valuta bajjok, de eredményt nem remélhet, mert annyira ki van pusztulva, olyan nagy mértékben importra szorult, hogy a bevitel és kivétel közötti aránytalanság kiegyenlíthetetlen. A románok érthetetlenek találgatják, hogy a franciák nem igyekezzenek segíteni rajtuk. Aki azonban a francia pénzügyek szakadatlan küllésének monétát figye-

lemmel kíséri, az egyáltalában nem csodálkozik a hatalmas testvérnek indolenciája miatt.

A nagykanizsai munkásotthonok intézőbizottsága j. hó 22-én a sétányon nagyszabású népünnepélyt rendez a Munkásotthonok alapja javára. A program ismertetését egy szombaton megjelenő lap fogja tartalmazni.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Mivel a csehek általános és heves támadásait ma sem hagytak abba, védekező harcaink Léva körül, a Koma völgyében, a Sajó völgyében, valamint Berjestről nyugatra tovább tartanak.

Hévíz fürdő megnyitja a proletárok részére. Keszthelyi tudósítónk jelenti telefonton: Hévíz fürdő nyári szezonja megkezdődött. A fürdő vezetője Keszthely és Hévíz között állandó autombijáratot tart lenn, melynek ha tour-retour használata 18 koránába kerül. A fürdőzők számára a Keszthelyről és lakásáról az illetékes hatóságok bizonyítványai alapján Kulin Sándor elvtárs, Hévíz fürdő politikai megbízottja gondoskodik, aki a nagykanizsai proletároknak levélbeli kérdésre készséggel adja meg a közelebbi utatutatókat. Itt említjük meg, hogy az összes balatoni fürdőkön megindult már a fürdőélet. Keszthelyen a Balaton vizé tegnap a 20° Celsiusot meghaladta.

Éjjeli ügyeletes szolgálat a direktóriumban. A városi intéző bizottság által ellenőrzött éjjeli inspekciós szolgálatot a direktorium tagjai tegnap megkezdtek. Az éjjeli ügyeletesek az inspekciós szolgálatot a városi vörös őrség hivatalos helyiségében látják el este 6 óratól éjjeli 11 óráig. A direktórium tagjai június hó végéig a következő sorrendben fogják szolgálatot teljesíteni: Bárany Antal 19-én, Polai József 20-án, Rauch Ferenc 21-én, Füredi János 23-án, Brányai Lajos (Beck-Samu) 24-én, Molnik Gyula 25-én, Adler Béla 26-án, Kardos Dezső 27-én, dr. Kaufmann Lajos 28-án, dr. Sobján Gyula 30-án.

A falu városért. Ez a szállás mind mind szélesebb területet repül be. A benne rejlő mélyeseges proletárgazságot kezdik megérteni. Legújabbban Kisterenye község lépett a sorompóba, hogy a városnak adjon abból, amikől neki is szükséges van. Ezt a szót, minden dicsőreget megérdemelt tetteit a következő táviratban hozták Kisterenye község földművelésügyi és budapesti forradalmi munkás és katonatanács tudomására: "Kisterenye község földművelésügyi ügyvezetői szelnek az éhező budapesti testvérek segítségére és saját szájuktól vonva el a falatot, megosztani kívánják csekeilyke élelmiszerkészleteiket Budapest éhező proletárságával. Önkéntes adakozásból — több mint fél vaggon élelmiszeri gyűjtöttünk már eddig össze és az a kifejezett óhajunk, hogy az mielőbb rendelkezési helyére jusson, ahol a legnagyobb a szükség. Kérjük azonnali sürgős intézkedésüket arra nézve, hogy az összegyűjtött készlet minél előbb Budapest lakossága részére innen elszállítható legyen. Kisterenye község munkás és földművelésügyi."

A budapesti proletárgyermekek nyaralása. Az élelmiszeri nehézségektől legjobban sújtott, egészséges fejlődésében megakadályozott budapesti proletárgyermekeknek akar a belügyi népbizottság egy szép, nap-sütéses holnapot biztosítani, amikor lelkes felhívásban kéri a vidék városainak és falvainak népét, hogy aki csak teheti, vegyen magához egy-két teljesen legyengült gyermeket és igyekezzen őket jó élelmiszerrel és melegszel, szociális egy-kis mértékű gondoskodással ellátni. A belügyi népbizottság a gyermeknyaralattal kapcsolatos listét, cukrot, sőt utalványoztat ki és egyéb különös kedvezményekben is részesíti őket. Ne lásson és nekeressen senki e nemes célú akcióban politikai ténykedést, gondoljon mindenki azokra a szerencsétlen gyermekekre, kik hosszú hónapok óta nem láttak egy jobb falatot, akik a fal közé szorítva élnek le gyermekeiket a fűváros poros, füstös levegőjében és akik a

...fajánk, a mi vérünk, a mi jövőnk. A talyi gyermeknyaralattal nagy sikere, amikor az osztályok és szlovén gyermekekkel látta vendéglői Nagykiszta és Zalamegye népe, arancia arra, hogy az idén, amikor a mi Budapestünk éhező kicsinyeiről van szó, tartsanak fogadást a kis vendégeket s Nagykiszta város lakossága ismét tanúbizonyságot tesz nemeselelkűségéről és vendégszeretetéről.

A forradalmi törvényszék ítéletei. A ügyben ítélték meg a délelőtt a forradalmi törvényszék, mely Szencs Dezső elvtárs elnöksége alatt Komarszka és Vlaszák elvtársokból alakult. A vádbizost dr. Kiss ügyész képviselte. Takács Ferenc, Molnár József és Buzek Zsigmond azzal valóval állanak a forradalmi törvényszék előtt, hogy Kiskisztaán a Simon felé vendégfogadást ellopott Géncser vörös katonai pénztárcáját, a lopást Takács követte el, másik két társ pedig "találta". A forradalmi törvényszék Takácsot 3 évi, Molnárt és Buzekot pedig 1—1 évi börtönnel ítélte. — Bogár Mari család gazdától Kondor Adolftól 160 korona készpénzt és 3 blözet ruhát lopott, 4 évi börtönnel. — Gölter Ferenc és a löbbszörösen büntetett Kiss István egerarcsai lakosok feltesztették Fischer Samu ottani keszkesdi nagyjárát és az ott kitergett fehérneműket ellopják. A forradalmi törvényszék Kiss Istvánt 8 év, Gölter Ferencet pedig 4 évi börtönnel ítélte, a büntetés azonban szeptember 1-ig a mezőgazdasági munkák tartamára felfüggesztette. — Stern Miksa csepzi útleltébe Fuisz János, aki régebben Stejn alkalmazottja, volt és Horváth Imre polai cipésztanonc betörtek és onnan nagy mennyiségű bőrt vittek el, de utóközben Pollermann vörörszázadparancsnok elfogta őket. Fuisz Jóné 4 évi, Horváth Imre pedig 3 évi börtönbüntetést kapott. — Furmen Imre állott meg fegyver be nem szolgáltatása miatt a forradalmi törvényszék előtt, akit 300 korona pénzbüntetésre ítéltek.

Megakadályozott élelmiszercsempész. A Deli Vasút raktárában a vörörszék negyvennégy élelmiszert foglalt le, amely Ceglédre volt irányítva. A nyomozás során megállapították, hogy a felfoglalt élelmiszerek és pedig 823 kgr. sajtot, 95 kgr. vaj és 2258 darab tojást Király Rezső ceglédi városi alkalmazott akarta Zalamegyéből kicsempészni. Király Rezső, aki a felfogás ellen a direktoriumnál tiltakozott, egyúttal azt a kérelmet terjesztette elő, hogy az elkobzott élelmiszereket továbbítsák a ceglédi munkások részére. A direktorium a kérelmet nem teljesítette, mivel a fennálló népbiztonsági rendelet értelmében a szállítás szabálytalan módon történt, hanem a külföldi élelmiszert népbiztonsághoz továbbították az élelmiszereket, mely dönteni fog a felett, hogy az elkobzott tejtermékeket Budapest, avagy Cegléd lakosságát illetik-e meg.

A katonai forradalmi törvényszék ítélete. A Zalamegyezszen székelő katonai forradalmi törvényszék Róth István vörös katonai szeszitalom áthágása miatt háromhavi, Gerencsér József, Máté József, Deperics Adám vörös katonákat pedig önkényű eltávolozás miatt egyenként egy évi fegyházra ítélte.

Újabb iparvonatok érkeznek Keszthelyre. Keszthelyi tudósítónk jeltani telefonon a múlt héten érkezett 2 és fél waggon iparcikket egy ma érkezett jelentés szerint újabb 5 waggon fogja követni, amelynek érkezését a legközelebbi napokon jelzik.

Eljegyzés, Kreiczinger Ferenc és Zsupanics Ilke Nagykiszta jegyesek. (Alindán külön értesítés helyett.)

Házasság, Pálffy Rózi és Tontsi Imre névű 18-án házasságot kötöttek.

Az anyakönyvi hivatal stílusirkaletal-junius-hó első teléri. Nagykisztaán június hó 1-ától 15-ig új haláleset történt. A születések száma ugyanezen idő alatt 13, a megkötött házasságok pedig 12 volt.

Értesítés. Az utóbbi időben jelszerodtak a direktoriumhoz érkező növekvő feljelentések. A proletár államban az igazság kiemondása mindenkiire kötelező, bosszútól tehát ne féljen senki. Feljelentéseit mindenki írja alá, mert névtelen feljelentésekre nem reagálunk. **Direktorium.**

Üdvözlét a frontról. A Zalai-Népakarat tegnap a következő levelet kapta: "T. Szerkesztőség! A fehér garda ellen küzdő 47. gyalogezred I. sz. elő százada forró hazafias üdvözlét küldi az összes kanizsai ismerős lányoknak: Kóbor Ferenc, Gergely István, Horváth József, Takács Vendel, Lendvai Karoly, Gujtor István vörös katonák."

Házbizalmiak figyelmébe. Alattól kezdve az összes ingatlanok, házakon, kapukon és minden elképzelhető helyen a propaganda bizottság helyi szervei propaganda plakátokat fognak kifüggeszteni. A direktorium ezután is felhívja és figyelmézteti a házbizalmiakat arra, hogy ezt nemcsak ne akadályozzák meg, hanem ellenkezőleg saját felelősségük terhére mellett hassanak oda, hogy senki ezeket a plakátokat meg ne rongálhassa. A direktorium a házbizalmiakat a plakátok sértelenségéért és ezen rendelkezés pontos betartásáért személyükben teszi felelőssé.

A nagykanizsai magánalkalmazottak blokkjának ülése. A nagykanizsai magánalkalmazottak blokkja (7 pánztüntetési csoport távollétében) blokkülést tartott, melyen oly értelemű határozatot hozott, hogy tekintettel a blokk nagy fontosságára, azt továbbra is fenntartja és a szakszervezetek körében beállított személyes változások folytán csupán újjaszervezi. A blokk határozatából kifolyólag néhány fontos, egyetemes kari ügy elintézése végett közös kiküldöttet küldenek Budapestre.

A Világ nagymozgásban pnteken, Szombaton és vasárnap kerül bemutatásra a Szavarni holdus. Nemes dráma 4 felvonásban. Franz Höfer rendezése.

Elvesztett jeggyűrűért a becsültetés megítélésért érteken felül jutalomban részesíti Horváth József, Telek-utca 7.

Lábass Edét letartóztatták. Lábass Edé állítólagos volt lovagot, ki Nagykisztaán már több ízben szerepelt, különböző kétes ügyekben, ellenforradalmi uzemek gyanúja alapján a vörörszék tegnap Komárvaroson letartóztatta és a nagykanizsai ügyészség fegyházba bezáratotta. Lábass azzal van vádolva, hogy a vasutasstrájk alkalmával a komárvarosi sínek felszedésében része volt. Minthogy mentsegré felhozni semmit sem tudott, tegnap délután vörörszék fedezettel Budapestre szállították.

Felülvizetések a Sz. T. C.—N. T. E. mérkőzésen. A vasárnapi footballmérkőzésen a következő felülvizetéseket történtek: Brányai Lajos 25 K, Szemere, Windisch és Rosenfeld 15—15 K, Gréz 12 K, Wáber Mór, Kráty István, Lukács Gyula, dr. Sabján Gyula, Bauer Árpád, Lukács József, Vida Ernő 5—5 K, Fehér N. T. K., Villányi Antal 7 K, Lemmer Ferenc, Bodócs József 3—3 K, Zalamegyezszen: S. E. 2 K, 34 N. N. 75 K, melyért fogadják ezuttal is hálás köszönetünket. **Nagykanizsai Tornajegyet.**

Színház és művészet.

Heti műsor:

Csütörtökön délután: **Tantitónó** — Este: **Szerelem anyós, énekes bohózat.**
Pnteken: **A pisztoly,** Lehár operettje. Szombaton: **A pisztoly.**
Vasárnap: **Cigány,** népszimnő.
Az esti előadások pont 8 órakor kezdődnek.

Tantitónó. Bródy Sándor romok szociális szimnőjét a **Tantitónó** hozta tegnap színe a Fehér társulat drámai együttese. Szerencsés ötletnek találjuk ennek a szimnőnek a színpadra vitelét, mert melyreható észjárása és az a társadalmi kérdés, amelyet fejtget, bevilágít abba a köhoba, ahonnan a nincstelenség nagy erkölcsi megszállása miatt kikapartat a kommunista társadalmi rendérváló-szükséges küzdelem. Sardou, Franco, Strindberg, Madách és Ibsen darabjainak színrehozása, talán az volna a helyes út, amelyre a társulatnak tá kellene lépni, hogy a kommunista államban betöltött hivatásának az oktatásnak megfeleljen. Annál inkább adhatna elő a Fehér társulat drámai örök fog-

lalkoztató chef d'oeuvreket, mert a drámai együttes sokkal jobb a társulat operette-személyzeténél. Margó Boriska tegnapi alakításában oly értékes csillantak fel, amelyek komoly vervevöl és tehetségéről tesznek tanúságot. Le kellene még szokni azokról a mozdulatokról, amelyek a plasztikai folytonosságot zavarják s inkább beszélnie kellene, mint belecsúszni a Moliere szerű deklamálásba, ami a vldéken sajnos a hatás elérésére még mindig szükséges. Sokkal több kedvvel játszott az értékes Kallós József is, aki sohasem fekszi agyon a többi szereplők alakítását. Déry Béla nagyon jó tanító volt és a többi szereplők is átértékék a szerepeket, ami nagyon megelégedett az előadásban. Fűrediné, Kallai Olga, László Irén, Bogár, Bözörményi szinten mind a tehetségük legjavát adták s tetemesen járultak hozzá az elnehr és megrázó drámai levegő kihozásához.

Felmentették a színházi helyáratok. Az étermi ételek és a szállodai szobák árának 50%-al való felmérésére való tekintettel a Fehér-színház társulat felmentette a színházi helyáratok. Holnapról kezdve a támlászték ára K 990, a II. hely K 770, a III. hely K 690, az állóhely K 440, karzati állóhely pedig K 390. A bérlet eddigi árat érvényben maradnak.

Sport.

(1) A mal footballmérkőzés. A helybeli D. V. csapat holnap veszi fel az NTE-vel punkód óta elhalasztott mérkőzést. A mérkőzés délután 6 órakor kezdik a katonaréten: botpádjú 2 korona.

(2) Új sportegylet. A nagykanizsai vasutasok Sportegylete 1. hó 16-án tartotta meg alakuló gyűlését. Ezzel az akcióval ismét egy lépéssel közelebb jutunk ahhoz a célhoz, hogy városunkban a sportot mindenkivel megkedveltesük. A klubnak, mely **"Vasutas Atlétikai Klub"** (V. A. C.) név alatt szerepel, az a célja, hogy részt a vasutasoknak, részt az ezeken kívül álló egyéneknek módot és alkalmat nyújtson arra, hogy a testnevelés különböző ágait kultiválhassák. A nagykanizsai vasutasok sportsman-csoportja az új sportegylet vezetője a következőket választotta meg: Elnök: Perger Róbert, alelnökök: Strém Ignác és Dobesch József, titkár: Varga Sándor, jegyző: Tóke Jóné és Stix Viktor, ellenőrök: Grimm Emil és Stüber Ernő pénztáros: Lasky Nándor, választmányi tagok: Rubint Károly, Meissner Oszkár, Bölskei Benő, Hegner László, Szocius Mihály, Boray Géza, Gibs Gyula, Antal Jenő, Petrik Dezső, Kövér János. Talafaus István, Nagy János, póttagok: Szaucesk Géza, Tarr Ferenc, Molnár Pál. Football-intéző és szakosztály elnök: Fülöp Gyula. Beiratkozni lehet halftón, szerdán és pnteken 6—7-ig a vasutas szövetség helyiségében (volt Polgári Egylet).

Pártügyek.

A husiparl munkások ma délután 2 órakor rendkívüli tagértekezletet tartanak. Minden tagnak megjejenése kötelező. A vörös katonák szaklarsák is a saját érdekükben jelenjenek meg. **Vezetőség.**

A magántisztviselők, valamint az ipari tisztviselők nagykanizsai szakszervezetének vörös katonák tagjai felhívának, hogy a kormányzótanács által a munka megterítés tárgyában kiadott 104. sz. rendelet értelmében május havára jaro 1200 k felvitelét végezt, a szakszervezet helyiségében Sugar-ut 4 sz. alatt június 21. napján d. u. 3—6 óra között a parancsnokság és politikai megbízott állni láttamozott igazolvánnyal ellátott nyugtával jelenkezzenek. Maganzisztviselők Országos Szövetségének Nagykiszsai Csoportja.

Munkahérmegtérítés. Felhívjuk azokat a vörös katonákat, akik a földmunkás szervezethez, valamint azokat, akik csak egyedül a szocialista parthoz tartoznak, hogy a május havi munkabér megtérítése végett a vörös katonai igazolványukkal (születési évük fel. tüntetésével) ma és bezárólag holnap pnteken jelenkezzenek. Kezőbbi jelentkezők figyelembe nem vesztnek. **Párttitkarság.**

A hadirokkantak, hadiszervegek szövetsége értesíti azon tagjait, akik kisebb kórosulatot berendezéssel, jármű anyaggal, készpénzzel átvonni óhajtának, jelentkezzenek 20-án délelőtt 8-12-ig a szövetség hivatalos helyiségében, Kálcsai-u. 12 szám alatt.

Legujabb.

Erkezett éjjel fél kettőkor.

Clemenceau ultimátuma. — A versaillesi békekonferencia megállapította Magyarországnak határait.

Budapest, június 18. Clemenceau a következő táviratot intézte a magyar tanácsköztársasághoz:

A szövetséges és társult hatalmak, amelyek június 7-i táviratukban kifejezték azon elhatározásukat, hogy véget vetnek minden ellenségeskedésnek, ragaszkodnak a határozathoz és számítanak rá, hogy az érdekelt országok segítenek fogják azt végrehajtani. A szövetségesek azt hiszik, hogy a vezető motívum, ami azokat vezérli, akik a következők eseményekért felelősek, őket hiábavaló váróntásra bírja, az a gondolat, hogy az új államok új határainak jövő megállapítását módosítani fogja a katonai mozgás pillanatnyi esetlegessége. Ez nincs így. Egyetlen államot sem fognak rekompenzálni területileg azért, hogy a háború borzalmait meghosszabbította. A béke és az igazság érdekében tehát kijelentjük:

1. a határok, amelyeket a következő táviratunkban írunk le, állandóan el fogják választani Magyarországot Cseh-Szlovákiától és Romániától.

2. hogy ezen hatalmak hadseregei kötelesek azonnal hadseregeiket a megjelölt határok mögé visszavonni.

Ezek alapján felszólítjuk a cseh-szlovák területen harcoló magyar hadsereget, hogy azonnal vonuljon vissza a Magyarországnak megállapított határok mögé. — Ugyancsak ezen határokon belül kell maradni az összes más magyar csapatoknak is. Ha a szövetséges és társult hatalmaknak a helyszínen levő képviselői információi alapján június 14-ikének délelőttiől számított 4 napon belül nem értesülünk arról, hogy ezeket a rendelkezéseket végrehajtották, úgy szabadságukban állónak tekintjük, hogy előnyomuljanak vagy bármi más intézkedést tegyenek, amely az igazságos béke biztosítására alkalmasnak látszik. A román csapatokat abban a pillanatban visszavonjuk, amikor a magyar csapatok kiürítik Cseh-Szlovákiát. A szövetséges és társult hatalmak megkövetelik, hogy a csapatmozdulatok alatt a románokat ne nyugtalanítsák és semmiféle kísérlet ne történjen arra, hogy őket a román határokon túl kövessék.

Magyarország határai, Clemenceau távirata szerint a versaillesi békekonferencia a következőkben állapította meg:

Magyarország és Cseh-Szlovákiának határa:

Marosliget, a Tisza vonala, Sátoraljaújhegy, Abaujvádas, a Hernád folyása, Torna, a Sajó és Rima összefolyása, Bánréve, Pelsőc, Salgótarjánról északra, Ipolyfolyása, Tarnóc, az Ipolynek a Dunába való torkolása és Pozsonytól nyugatra 4 kilométernyire.

Románia és Magyarország határai a következő főpontokon vonulnak át:

Kiszombor, Makó és Szeged közt, Nagylaktól 1 kilométernyire délre, a Maros folyása, Bettonya, Torna, Marosliget, Nagyvarjas, Nagyszalontától 12 kilométernyire, Gesztől délre, Biharodszeg, Nagyfőcsanak, Halmostól délre, Ernáthátfalvától nyugatra, Keményfalvától délre.

(Lapzártakor Clemenceau jogzárkának magyarra való fordítása még folyik.)

Egy igen jókarban levő, esetleg új **kerékpárt** vessek. Király Pál-utca 8-ik szám alá kérem ajánlatokat. **Rokkanltanács.**

Takarítóleány, felvételt kérek róla szőre Fitos Gyula fényképésznél Kazinczy utca 3. szám.

Kisasszonyt keresek gyermekek mellé, németül beszélő előnyben részesül. Özv. Barla Alfrádné Zrínyi Miklós-u. 35. 1497

Keresetlik gézgéphez egy gépész a gép átvizsgálására és a nyári csépiárc. Ezetét megegyezés szerint. Cim Magyar utca 70. sz.

Megnősülne! 28 éves fiatal ember vagyok, 1900 korona havi fizetéssel Nagykanizsán állami állásom van. 26-28 évig levő feltétlen intelligens lányok esetleg tisztességes, gyermektelen özvegyek. Valláskülönbség nélkül. Fényképpel állított levelet „Szép remény” jellegre kérlek a kiadóból.

Ki cserélné el kötszobát minden melékkelhelyiséggel ellátott utcai lakását három szobás utcai lakással! Ajánlatok a Magántisztviselők szakszervezetéhez Nagykanizsa, Sugár-út 4. szám 1. titkárhoz intézendők.

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete pályázatot hirdet

egy irodai állásra.

Adminisztratív munkák végzésében jártas elvtársak jelentkezését felfogó hó 21-éig nyújtják be a szakszervezet titkárnál.

Garamvölgyi és Szemere-téle tűngyújtók és tűzkövek a legjobb a világon!

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papírárukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlesebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.

URANIA mozgófilm-palota

Bonyhád, L. Telefon 528

Szerda, esütörtök. Június 18. és 19. éj

Itala Mányim
olasz művész, felüptével

Bűnös éjszakák

társadalmi dráma, olasz műfilm.

Pénztárnyitás délután 3 órakor.
Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgószerző Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Péntek, szombat vasárnap. Június 20, 21, és 22.

Saverni koldus

Remek dráma 4 felvonásban.

Franz Hofner rendezése.

Legközelebb! A szeregám számöztötte.

Előadás kezdete 6 és fél 9 órakor!

ZALAI NÉPAKARAT

11. sz. szociális és hadihivatali nagykanizsa. Bugár-ut 4. szám szerkesztőség és kiadóhivatali telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak: Egész évre 90— korona Fél évre 45— korona Magyar évre 22-50 korona Helyi hónapra 7-50 korona

A tanácsok első országos gyűlése.

A kongresszusna hetedik napja.

Budapest, junius 10. A tanácsok országos ülésének hetedik napján Kovács Miksa elvtárs nyitotta meg az ülést. Napirend előtt Rónai Zoltán igazságügyi népbiztos elvtárs egy felszólalásra reflektált és megjegyzi, hogy az igazságügyi népbiztoság nem avatkozott bele a kecskeméti tuzok ügyébe. Ezután folytatták a vitát a gazdasági kérdésekről.

Qyura János a pénzjegyek kibocsátása helyett helyesebbnek tartaná a munkajegyek kibocsátását. Csak annyi föld maradjon egyéni tulajdonban, amennyit az illető birtokos családjával megművelni képes. Az élelmezés biztosítása szempontjából fontos, hogy a kisgazdákhöz jókarral közelítsenek.

Csankosy Károly szerint a régi birtoktulajdonosokat nem szabad meghagyni helyükön, a szabolókat pedig más munkáskalmazhoz kell juttatni, esetleg munkakényszerrel. Adómentesítést nem kaphat sem a kisbirtok, sem a kisipar, sem a kiskereskedelem. A 20 munkáson aluli üzemeket is szocializálni kell, ha hasznát hajtó terméstartételek.

Maurer József nem helyesli a bornak külföldre való szállítását, mert ártunk vele külföldi proletárestivéreinknek. Kijelenti, hogy a vasúti tarifaemelés túl magas, kedvezményes munkásjegyekkel lehetne enyhíteni.

Szokop János a kiküldött biztosok számát és költségeit sokalja. Sürgeti a tíz és husz holdas birtokok megadóztatását, mert amíg ez meg nem történik, a nép kis vagyónának szocializálásától fél.

Vojtöky Gyula szerint a megmaradó kisiparról gondoskodni kell adóelengedéssel. Épp úgy kell a kisiparossal és a munkásokkal is elbánni, mint a kisgazdákkal.

A békekongresszus csödjé.

Németország visszautasította a békeszerződést.

Bécs, junius 20. (A. M. T. I. jelentése). Mint a lapoknak St. Germainből jelentik, Renner dr. kancellár francia nyelvű jelentést adott át Clemenceau miniszterelnöknek

a német-osztrák nemzetgyűlés junius 7-én tartott üléséről, melyen a békeszerződést egyhangulag elutasították.

A jelentéshez kísérőlevél van csatolva, mely többek közt így szól: „A német-osztrák népközségbesése, melyet a jelentésben a népkormányos képviselői tolmácsoltak, a nekünk átadott feltételek beható tanulmányozása után még inkább növekedett. Remélem, sikerült ezt előbbi jegyzékemben bebizonyítanom. Az a

gyötrő aggodalom, amely mélyeséges gyászba borított népünk hatalmába került, alkalmas arra, hogy szocialis és gazdasági helyzetünket aggodalmasabbá tegye. Kérjük ismét — mint már oly sokszor — teljes melegséggel azon hatalmak döntését, melyeknek kormányaitól a civilizáció sorsa függ. Belátásuktól várjuk az élethez való jogot.”

Lemondott a német kormány.

Budapest, junius 20. A-Magyar Távirati Irodának jelentik Weimarból: A Wqlff-ügynökség a következő hivatalos jelentést adta ki 20-án hajnali 1 óra 10 perckor:

A német kormány most jelentette be lemondását. Az ügyeket azonban tovább vezeti, míg a birodalmi elnök új kormányt nem alakít.

Vasutas-sztrájk Németországban.

Weimar, jun. 20. Politikai körökben már tegnap köztudomású volt, hogy közel van a krízis. Délután 4 órakor a vasúti munkások és hivatalnokok sztrájkba léptek és állkoztak a kormánycsapatok erőfúti fellépése és a kormány politikája ellen. A Weimar fele utban levő birodalmi gyűlési képviselők a vasutasok sztrájkja miatt nem érkeztek meg Weimarba. A partok egész délután és este logalkoztak a békeszerződéssel. A minisztertanács este félhivatalosan közölte, a kormányvéleménye a béke kérdésében nem változott. A békelevegáció tagjai a békeszerződés aláírása ellen agyalnak. Ha a birodalmi gyűlés mégis a békeszerződés aláírása mellett döntene, akkor a békelevegációban levő minisztereknek ki kellene lépni a békelevegációból. Ez esetben

oszkis a független szocialista vezetése alatt alakuló birok alakíthatna új kormányt.

Az antant készülődik.

Hága, junius 20. Londonból jelentik: Az R. 34. jelzésű brit léghajó bombákkal, géppuskákkal felszerelve elhagyta Londont és a német tengerpart felé repült. A brit flotta szabadseregében megszüntették a szabadságolásokat. Brüsszeli jelentés szerint Németországba Brüsszélből 18 vonat érkezett 6700 belga katonával.

Páris junius 20. (Szikratávirat). A négyes tanács ma három kérdéssel foglalkozott, azokkal az intézkedésekkel, melyeket akkor kell tenni, amikor a németek Danzig városát átadják a népszövetségnek. A tanács megállapodott abban, hogy főbiztos nevez ki Danzig város területére.

Csicserin távirata.

Einyomták a nemzetközi ellenforradalmat.

Budapest, junius 20. Csicsserin orosz hadügyi népbiztos ma táviratot intézett Kun Bela elvtárhoz, amelyben bejelenti hogy az antant kísérlete, amely Párorvár elfoglalására és ellenforradalmak keltésére irányult, teljesen esőtörtököt mondott.

A tanácskongresszus munkájáról nyilatkozik egy kongresszusi tag.

Székesfehérvárról jelentik: Az országos szovjet munkaprogrammjáról, Horváth János elvtárs, a fejérvármegyei mandátusok egyik legkiválóbbja, aki egy napi tartózkodásra haza érkezett, a következőket mondta a kongresszus intern ügyeiről:

— A tanácsok kongresszusának nagy és nehéz feladatok egész sorozatát kell megoldania. Nagy feladatának megfelelő és hogy fényesen fog megfelelni, erre nemcsak a kiküldöttekben, hanem a mögöttük egységesen álló proletariatusban van meg a garancia. A tanácsok első kongresszusa egy minden tekintetben egységes, a proletár uralom mellett kiterítő és a további feladatokat bátran vállaló munkásosztály törvényhozó és irányító szerveinek képviselőiben áll össze.

— A megoldandó feladatok közül három dologra helyezik a főszűt; ezek: a közigazgatás újjászervezése, a földreform kérdése és a szocializálás végrehajtásának megállapítása. Mindhárom életbevágóan fontos, egymással szerves összefüggésben áll és a legközelebb napokban tartandó felszólalásom is ezirányu lesz.

— A közigazgatás minden ágazatát egységesíteni és rekonstruálni kell. A közigazgatási szervek működését, legyen az községi jegyzői, körorvosi vagy bármi egyéb, — függetlenül kell a helyi viszonyoktól. Nem lehet különbséget tenni ugyanazon munkát végző emberek között azért, mert az egyik a vármegye északi részén, a másik pedig a délin működik.

— A földreform kérdésénél egyik fontos probléma a volt tulajdonosok szükség és célszerűség szabta elhelyezése is. Helytelen, hogy a volt tulajdonosok régi birtokaikon nyerjenek elhelyezést, mint intézők, vagy gazdaság-vezetők. Nemcsak azért helytelen és célszerűtlen ez, mert a béresből lett szövetkezeti tagok az illetőben még most sem az intézői, hanem csak a régi uraságot látják, hanem azért is, mert a volt tulajdonos anyagilag immár érdekelve nem lévén, mert biztos megélhetését ugys biztosítja neki a tanácskormány, régi birtokán nem teljesíti a feladatát olyan odaadással, mint ahogy kellene. A másik hiba az, hogy ilyen módon a sőgorság komaság elvén ugyanazon gazdaságban egyes családok sűrűsödnek össze — és elfoglalva minden vezetőszerepet, nemcsak új bürokrácia alapjait vetnék meg, hanem egy mondhatni proletár autokrácia kifejlődését credményeznék, amit feltétlenül meg kell akadályozni.

— A harmadik kérdés a szocializálás végrehajtásának mikéjnye. Bizonyára majd az illetékes népbiztoságnak is lesz erre vonat-

kozólag javaalata és így a vélemények egybevetésével remélhető, hogy a tanácskongresszus erre vonatkozólag is megtalálja majd a leghelyesebb irányzatot, amit a végrehajtásban követni kell.

— Hogy meddig tart a tanácsok ülése az sok-mindentől függ, így e percben még nem is lehet megállapítani. Eredetileg 6-8 napl tartásműről volt tervezve a ciklus, de nincs kizárva, hogy 10-12 napra lesz szükség a programu pontozatainak letárgyalására.

Katona levél.

Harcéri, 1919. jun. 14.

Egy hete már, hogy semmi hírt sem hallottam Kanizsáról. Egyéb helyről se mondott el nekem betű semmi újsgát. Amit tudok és a hangulatom — közvetlen élmények eredményei.

Bizonyára sok tekintetben megszűkült ama látóköröm, ami a folyton-változó társadalmi kérdésekre vonatkozik; másrészt meg vagyok róla győződve, hogy megmélyült. Mily laza és hiányos volt a képem, míg ott-hon voltam, a harcéri s általában katonai helyzetünkről, meg sok egyébről, ami vele szorosad összefügg, s most ime úgy érzem, a teljes bizonyosság van előttem, amely nemcsak azért megnyugtató, mert a bizonytalanság ellentéte, de mert speciális valóságában csak **bizodalommal és reménységgel tölt-heli el az embert.**

E hét folyamán, amit nehéz üteggel uton töltöttem, a felvidék kilenc különböző megyéjének területén a legkülönbözőbb vargabetűket irtuk le, s amig loituk, temérek alkalmam volt a rozástáblákba-és-rópaföldekbe vágott gránátlyukak mellett a lakosság lel-kébe belátni. A Hernád és Bodrog közében — a H... N... i és B... K... r közötti vonaton — a cseheknek és románoknak egy kevert csapata vonult a mult hét elején keresztül, akkoriban, mikor ott-hon a vasutas sztrájk tartott. Maguk az oda valók úgy vélik — sokakkal beszéltem — hogy a mieink Miskolcra felül szorították őket Tökaj felé, egy alkalommal oly rohamosan, hogy K... nál százával vesztok a Hernádba Sz... nál a csehek kiváltak a románok közül, s K... felé mentek, a románok meg pusztítva és rabolva T... j felé, ahol át is kellett a Tisán, felrobantván maguk mögött a hidat. Akitok csak megkerdeztem, mind azt vallották, hogy a románok durvábbak voltak, mint a csehek, ami műveltenebb voltuknak tulajdonítható, mindazáltal a csehek sem bántak teljesen keztűs kézzel a fakosokkal.

H... N... ben beszéltem egy Dobozy nevű öreg földbirtokossal, aki hívon lefestette azt a különleges feszélyes állapotot, amit a cseh uralom teremtett abajui vidékükön. **A magyar parasztság örömmel várta a mieinket;** ennek az örömnök sajnos áldozatai is lettek: a többi közt egy n... i asszony, valami kerülő felesége, aki magyar repülőgép látára önkéntelenül felsóhajtott: „há! istennek jönnék a mieink!”, szavait egy közelben levő cseh katona megérettette, s leszúrta érte.

B... K... on beszülte el derek aggastyán házigazdám, hogy június 2-án, hétfőn hajnalban értek hozzájuk Sz... felől a románok, akik aznap még náluk maradtak, de sem azelőtt, sem azután nem láttak közülük egyet sem többet. Sokan voltak, naphosszat mentek — volt köztük mindenféle katona,

akik a pincéket feltörték, a marhákat elhajtották, a ruhaneműt, pénzt elrabolták. Neki szögeztek' az ő mőllének is egy fegyvert s kivették pénztárcáját a zsebéből. H... K... on szintén sokat fosztogattak: egy jó módú boltosnak csak a rejtavaloját hagyták meg, s a falu gulyáját elhajtották. **Egyikükön más-kakon francia ruha volt, de társaik eldru-lták, hogy ezek is románok.**

Nagy az elkeseredés a fosztogatók ellen az egész tájon, de a felelem se kicsi, hogy esetleg visszajöhnenek.

Mondhatom, az itteni emberek a kommunizmusnal szemben **készségesebbek, mint az otthoniak.** S mikor én ezt így megállapítom, azt kell hinnem, azért van ez így, mert otthon nincsenek kellőleg felvilágosodva katonai helyzetünket illetőleg s még nem érzik át, **amiről itt minden vörös katona szive mélyéig meg van győződve, hogy fellélenül és egyszersmindkorra győzünk.**

Vajha szavaim a közvéltenség erejével hatnának s az ingadozókat erősekké tennék, hogy aztán az erősek mennél hamarabb át-lendíthetnék a társadalmat az átmenet göröngyös útján.

Zsámboki Lajos.

HIREK.

NAPTAR.

szomb.	A nap kel 4 óra 03 per-cor, nyugszik 7 óra 50 per-cor.
Június 21.	A hold kel d. u. 2 óra 02 per-cor, nyugszik éjjel 12 óra 17 per-cor.
Szombat	

A nagykanizsai munkásokthonok intézőbizottsága j. hó 22-én a sétatéren nagyszabású népünnepélyt rendez a Munkásokthonok alapja javára. A program ismertetését egy szombaton meg-ítenélő lap fogja tartalmazni.

— **Hivatalos frontjelentés.** A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti június 19-i kelettel. A cseh hadvezetőség az antant határozott parancsa ellenére csapatait meg mindig támadásra kényszeríti. Ezen táma-dások ellensúlyozására saját csapataink kény-telenek védekező harcokkal felállni. A közü harcok mindenütt sikerrel jártak. A többi harcvonalon újsgát nincsen. — **Junius 20-i kelettel:** A cseh hadvezetőség az antant ha-tározott parancsa ellenére csapatait — dacára eddigi veszteségeinek, — még mindig újabb és újabb támadásra kényszeríti. Tisztan vé-dekező hadműveleteink sikerrel jártak és vállalkozásait mindonütt megtörtük. A többi arcvonalon újsgát nincsen. **Hadsereg-fő-parancsnokság.**

— **Személyi hír.** Lukács Gyula elvtárs kormányzótanácsi biztos, tegnap délután hiva-talos ügyben Budapestre utazott. Távollétében a kormányzótanácsi biztos teendőit helyettesé Szabó Lajos elvtárs látja el.

— **Szénkrizis.** K. J. J. lapunkban meg-irtuk, hogy Erdélyi közoktatásügyi népbiztos táviratilag értesítette Lukács elvtársat, Alsó-zalamegye kormányzótanácal biztosát, hogy Nagykanizsa szénüzletségletének fedezésére 6 vagon szénét kiutalt. Most arról értesülünk, hogy a budapesti gázművek a szénügyek népbiztosá intézkedése alapján Nagykanizsa részére egy vagon kokszot utalt át. A széntransportok közül azonban — ismeretlen okokból — eddig egyik sem érkezett meg Nagykanizsára. — **Égy a mai nappal a régóta**

vajudó szénkrizis akuttá vált. Nagykanizsa világlátása az üzemek villanyárammal való ellátása annál is inkább megnehezedett, mivel a vasut, ahonnan eddig nagymennyiségű kiegészítő szénét kaptunk, maga is szénhiányban szenved. Tegnap délután a villanygáznak csak annyi szene volt, amennyi az estl 12 óráig való világításhoz szükséges. Ha Nagykanizsára ma szén nem érkezik, akkor ma este nem lesz villanyvilágítás. Itt emlíjük meg, hogy a villanymizéria folytán már este 8 órákon le kellett zárni lapunkat. Ennek tulajdonítható hogy budapesti tudósításunk hézagos.

— **Profetároknak olcsóbb a dohány.** A **Népszava** írja csütörtöki számában: A dohányfák megszabásánál az osztály-árpo-litika nem érvényesülhetett. A profetáru-cuere szükségosa tette a gyors intézkedést és későbbi rendelkezések voltak hivataly arra, hogy az áremelés terheit a dolgozó munkesok javára mérsékeljék. A Tanácsköztársaság legközelebbi számában **rendelet** fog megje-lenni, amelynek értelmében az ipari-és köz-lekedési üzemek, bányák, továbbá a mező-gazdasági termelőszövetkezetek munkésai közvetlen ellátásban 50% árkedvezményvel, tehát az **eredeti rendelet szerinti megállapí-tott árak feléért kapják az összes dohány-drukat.** A rendelet gondoskodni fog arról, hogy a kedvezményes áru dohányt kizárólag dolgozó munkésok kapják. Az ilyen dohány-áru átvételét a munkástanácsokra fogják bizni.

— **A nagykanizsai katolikus hitköz-ség megalakulása.** A nagykanizsai katolikus hitközseg csütörtökön délután alakult meg a cintóriumban. A hitközseg elnökévé Bési Vazul plébános ajánlatára egyhangy helyes-léssel dr. Szekeres József orvost választották meg. Alakítottak még egy 140 tagból álló intézőbizottságot, mely a hitközszégi tagokt fogja összegyűjteni. A hitközsegnek előrelát-hatólag 5000 tagja lesz. A hitközszégi adói, vagy az esetleg egyéb néven nevezendő ter-hek mértékét csak a tagok öszeírása után egybehivandó közgyűlésen fogják megállá-pítani, s itt mondják ki azt is, hány papra lesz a kanizsai hitközszégnek szüksége.

— **Sört kérik az alsószalamegyei vendéglősök.** Az alsószalamegyei vendéglő-sök szövetsége tegnap beadvánnyal fordult a direktóriumhoz, amelyben kéri, hogy az alsószalamegyei vendéglősöknek naponta leg-ább 100-1000 liter sört utaljanak ki köz-fogyasztás céljára. A vendéglősök szövetsége hivatkozik arra, hogy Sopron-, Vas- és Zila-megyékben — bár korlátozt mennyiségben — de minden vendéglőben és korszmban meg-engedték a sör kimerését. A vendéglősök utalnak arra, hogy a szomszéd vármegyékben közfogyasztásra kerülő sört éppen a nagy-kanizsai sörgyárból utalják ki. Amennyiben a vendéglősök állítása megfelel a valóságnak, valóságnak, hogy a szomszéd vármegyék di-rektóriumát megtalálták a törvényes alapot arra, hogy a sörkimérést engedélyezzék. Ez esetben az alsószalamegyei vendéglősök ké-relmét Alsószalamegyében is teljesíteni lehet.

— **Az igazságügyi alkalmazottak drá-gasági segélye.** Az igazságügyi népbiztoságh elrendelte, hogy azoknak az igazságügyi al-kalmazottaknak, akik 1919 június elsőjén a drágasági segélyt élvezték, júniusbóra egyon-ként 300 korona, előleget utalványozza az állampénztár. A rendelet, amely tegnap érke-zett meg Nagykanizsára, az összes igazsá-gügyi alkalmazottakra, ügybírói tisztviselőkre,

alkusztokr és díjokokra vonatkozik. A 300 koronás előleg nem jár a fogházi és fegyházi összemélyzetnek és azoknak az igazságügyi alkalmazottaknak, akik a vörös hadseregben katonai szolgálatot teljesítettek.

— **Nem fogadunk el kékpénzt.** A forradalmi kormányzótanács CXI. rendelete értelmében alig 10 nap választ el bennünket attól, hogy a kékpénz megszűnjön törvényes fizetési eszközzül szolgáló. A nagykanizsai boltokban erre való tekintettel a mai naptól kezdve már nem fogadnak el kékpénzt, amit a következő szövegű plakátokon hoznak a fogyasztó-közönség tudomására:

— **Figyelmeztetés!** Miután a forradalmi kormányzótanács CXI. számú rendelete értelmében június hó 30-ával a kék pénz megszűnik törvényes fizetési eszközzül szolgáló, figyelmeztetjük a közönséget, hogy ezen üzletben vásárlásokat a jövőben kizárólag fehér pénzért lehet csak eszközölni. Kék pénzt nem fogadunk el!

A pénzügyi krízis ezen utolsó akkordját örömmel üdvözöljük és csak egyet nem szűnünk meg hangsúlyozni, elsősorban a közönség ellenőrzésén fordul meg, hogy a rendeltetből valótlóság legyen.

— **Hamburger népbiztos a fogyasztási szövetkezetek államosításáról.** Hamburger Sádor népbiztos elvtárs az élelmiszeri diktátorok teljhatalmu megbízottja a fogyasztási szövetkezetekről egy újságról előtt a következő kijelentést tette:

— A fogyasztási szövetkezetek és beszerzési csoportok jelentősége túlnőtt azokon a kereteken, melyek között eddig mozgott. Ezeknek a munkásszövevényeknek a polgári kaphallista-rendszer korában az volt a hivatásuk, hogy a szervezett munkásságot támogatják osztályharcában azáltal, hogy a spekuláció kiküszöbölésével a fogyasztók olcsóbb áron fedezhessék szükségleteiket. Ma, a proletárdiktatúrának a társadalmi termelésre átvett állapotában a fogyasztási szövetkezetek célja nem lehet pusztán az, hogy a lakosság egy kis hányadát juttassa jobb beszerzési feltételekhez, nem elégedhetünk meg azzal, hogy egyes izolált szövetkezetekkel versenyint indítsunk a szabadkereskedelem ellen, hanem ki kell építenünk, országosan megszervezve államosítanunk kell a szövetkezeti fogyasztást. Ma nem lehet célunk az, hogy örök szétforgócsófolásával gazdasági guerrilla harcokat vívjunk a magánvállalkozáson nyugvó kereskedelem ellen, hanem végső nekirohanással le kell döntenünk a szabadkereskedelem utolsó maradványait is. Az országosan államosított fogyasztási szövetkezés megszünteti az előző úszorás közvetítő kereskedelmet, melynek helyére a teljesen kiépített általános szövetkezeti társulása a dolgozó tömegeknek, majd a teljesen leegyszerűsített társadalmi elosztó szervek lépnek. Ezek az elosztó szervek nagyon természetesen a falukra is ki fognak terjedni, úgy annyira, hogy a községek népe iparcikkcsúszóglótát a saját falujában is beszerezheti. Megszűnven a közvetítő kereskedelem majdnem előállítási áron kaphat mindenki termékeit. Az a körségűttel, melyet a kereskedelem üzleti nyereség címén minden produktív munka nélkül nyuzott le a fogyasztó közönségről a dolgozó zsebében marad és egyből, ezideig fájdalmasan nélkülözött cikkek beszerzésére lesz fordítható.

— **Eljegyzés.** Kalch Irén és Tóth Béla jegyesek. (Mindon. klubban értesítés helyett.)

— **Népegyetem Kaposváron.** Kaposvárról jelentik: Vikár Béla elvtárs, az oktatásügyi népbiztos megbízásából ide érkezett és megkezdte a Kaposváron felállítandó népegyetemre vonatkozó tárgyalásokat.

— **A keszthelyi munkástanács Balatonvármegye felállításáért.** Keszthelyről jelentik: A keszthelyi munkástanács kiküldöttei I. hó 3-án átnyújtották a belügyi népbiztoságnak Keszthely azon kérelmét, hogy alakítsák meg Balatonvármegyét Keszthely székhellyel. Kérésüket azzal indokolták meg, hogy az érdekelt 152 község közül 141 **követeli Balatonvármegye felállítását.** A keszthelyi munkástanács legutóbb tartott ülésén Pámer István elvtárs indítványára egyhangú lekezdéssel elhatározta, hogy mindent el fog követni az értékes terv megvalósítására.

— **Pápai pénz.** Páparól jelentik, hogy az aprópénzben mutatkozó hiány enyhítésére három pápai pénzintézet: a Pápai Takarékpénztár, Pápa városi és vidéki Takarékpénztár, továbbá a Pápai Közgazdasági Bank 20 és 10 koronás csekket bocsátott ki, sőt máj. június elsejével 50 koronás csekket is hozott forgalomba. — Az új pápai pénz előlapjának szövege — az összeg kivételével. — ugyanaz, mint a 10 és 20 koronásoké, hátlapja négy sarkán egy kisebb s a közepén egy-nagyobb 50-es számjegy van rhombus alakban az „50“-es számjeggyel van tolyanomatva. Nagysága akkora, mint az eredeti 50 koronásoké, alapszíne világoszöld, szövegnyomása csokoládébarna. Összesen 150.000 korona értékben, tehát 800 darab 50 koronás kerül kibocsátásra s ezzel a pápai pénzből egy millió korona lesz forgalomban, mert 150.000 K értékű 10 koronás és 400.000 K értékű 20 koronás bocsátottat ki.

— **Ébzárlat.** Lukács elvtárs kormányzótanácsai bizos a pacnai és ahoz szomszédos járások területére 30 napos ébzárlatot rendelt el. Az ébzárlat elrendelését az tette szükségessé, hogy túlságosan elszaporodott a veszett kutyák száma, amelyek a biztonságot veszélyeztetik.

— **Arrelrejtésért 100.000 korona büntetés.** Keszthelyről jelentik: A keszthelyi forradalmi törvényszék Laskay Emil keszthelyi építőmestert bojelentés kötelezettsége alól való kivonás, a raktárhelyiségnek be nem jelenése és a bojelentési kötelezettség alá eső árukkal való jogtalan üzérkedés miatt száz ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Erdel iskolák Somogy megyében.** Kaposvárról jelentik: A megyei direktórium saját kezdeményezéséből tudóvészes gyermekek részére erdei iskolákat állít fel. Az erdei iskolákban csakis a nyár folyamán fognak tanítani. Az első iskolát a toponári volt Festetics uradalomban állították fel, amelyben egyelőre 50 tudóvészes gyermek nyert elhelyezést. Ezzel a lépéssel a beteg proletárgyermekek érdekében oly intézkedés történt, ami Németországban és Franciaországban már régen meg van. Érdekes megjegyezni, hogy ez a különös anyag megterheléssel nem jár nagyfontosságú szociális intézkedés szintén a proletárdiktatúrának köszönhető.

— **105 évig élt.** Ritka eset manapság, ha a mai degenerált és elsatnyult társadalom tagjai közül egyik-másik eléri a 80—90 évet. Az emberek testi fejlődése olyan elsatnyulás, szellemi élete idősgességekkel és gorboságokkal "körített" olyan eldurvulást mutat, hogy az egyenesen megdöbbentő. Éppen

ezért a szenzáció erejével hat az a hír, amely **Ritter Józsefné** lendvahosszafalusi 105 esztendőös matróna haláláról számol be. Az öregasszony folyó hó 17-én költözött el az éltök sorából, még pedig nem az igazi természetes halállal, a végegyengüléssel, hanem — mint a rossz nyelvek beszélik — afeletti bánatában halt meg, hogy megöregedett.

— **Székesfehérváron éjjel 12 órakor van záróra.** Szekesfehérvárról jelentik: Az itteni direktórium rendeletet adott ki, melyben az általános zárórát éjjeli 12 órában állapította meg. Éjjeli 1 óra után az utcán igazolvány nélkül senki sem tartózkodhatik.

— **Az Ingyenes Népkönyvtár olvasóinak figyelme.** Mindazok, kiknél az „Ingyenes Népkönyvtár”-ból kiváltott könyv van, felkéretnek, hogy azt vasárnap délelőtt (június 22-én) 9—11 órák között adják be. A **Népkönyvtár vezetője.**

— **Kovács Mihály,** Kossuth-utca 21/a szám alatti lakos jelentkezett a nagykanizsai vörössérség parancsnokságánál (volt rendőrség) Platók-elvtáranál, ahol elvesztett 2 személyre szóló élelmiszer igazolványát átveheti.

— **Az Uránia** a multkor Lotte Neumann felléptével hirdette a **Házasság szentsége** című drámát, mely azonban akkor nem érkezett meg. Minthogy a német filmparancs remeke most megjött, azt pénteken és szombaton fogja bemutatni.

— **A Balaton szabályozása.** Budapestről jelentik: A Balaton vízszíneinek megállapítására vonatkozó munkálatokat folyamatba tették. Kibővítik a Sió medrét és átépítik zárlapot. E munkálatok még ez évben befejezést nyernek és nem lesz több olyan árvíz a Balaton mellett, mint 1913-ban és azt megelőző években volt. Azután hajózássá teszik a Siót és átépítik a Balaton összes kikötőit. E szabályozási munkálatok folytatásáért 600 lóerőjű vízi energiát is nyerünk, aminek óriási jelentősége gazdasági és különösen világítási szempontból. Nagykanizsára nézve is számításba jöhet.

Színház és művészet.

Heti műsor:

Szombatban: *A Phaedra*.
Vasárnap: *Cigány, népszimpu*.
Az esti előadások pont 8 órák kezdenek.

— **A színház jáfékterve.** Az esztergomi hazalaegorszégi szintársulat játéktervében változás állott be s a színészgárda a tervbe vett 1 hónap helyett tovább marad Nagykanizsán. A társulat csak a jövő hó elsején kezd meg a balatonmenti körutat, melynek városai sorában első helyen Keszthely szerepel. Ugy van tervbe véve, hogy a társulat huzamosabb ideig fog Keszthelyen játszani.

Pártügyek.

A Magánlistviselő Országos Szövetségének nagykanizsai csoportja felhívja úgy a munkanélküli, illetve állásban levő, valamint az állásban levő gabona szakmabuli tagjait, hogy a kataszter elkészítése céljából a szakszervezet helyiségében (Sugár-utca 4.) ma délelőtt órák saját érdekében okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Szakszervezetek figyelme. Felhívjuk a nagykanizsai szakszervezetek vezetőseit, hogy a vasárnap rendezendő néplinnapi szakszervezetekenként 2—2 rendezőt jelöljenek ki, akik ma este a Szocialista Club helyiségében jelenjenek meg.

A Szabó szakszervezet vörös katona tagjai ma este 7 órák jelentkezzenek a párttitkárságnál.

Vízügyi munkaprogramm.

A kereskedelmi kikötők.

A balatoni munkálatok baja.

Azok, akik csak rombolással vádolják a proletárkormányt, menjenek ki egyszer Soroksárra és nézzék meg azt az óriási épülő munkát. Sok ezer kubikos, mérnök, építész serény iparkodását, mellyel Budapest kereskedelmi kikötőjét varázsolják elő. Amíg a mult kormányok csak papíros terveket készítettek, addig a forradalmi kormány komolyan hozzá fogott a kereskedelmi kikötők megépítéséhez, mely hivatala lesz Budapestet a dunai kereskedelem középpontjává tenni. A Fekete tengertől két és fél méter mély járatu hajók zavartalanul jöhetnek fel Pestig, itt rakodnak át kisebb hajókra, vasutakra. Ezen kívül hatalmas vízi energiát is nyerünk, 40 millió kilowattórát évenként, mely óriási szén megtakarítást jelent.

A kereskedelmi kikötő teljes megépítése 5-6 évet vesz igénybe, de a kisebb kikötő még ebben az évben elkészül. A felső energia telep szintén kész már. Kész a hajózási szilip is a hajózás céljára. Mindezek már a jövő év elején átadhatók lesznek és nagy mértékben emelni fogják a Duna gazdasági kihasználhatóságát.

A fenti munkálatokkal össze függ és a megvalósításhoz közel áll a Duna-Tisza tervo. Végleges döntés történt ebben a régóta húzódó ügyben. — Elvetették a Budapest a szolnoki csatorna tervét is és a Budapest-Dunaharaszti — Alsónémeti — Bugyi — Sari — Adacs — Szabadszállás — Fülöpszállás — Kiskun félegyháza — Csongrád csatorna tervét fogadták el. Ez a hosszabb csatorna ugyanis jóval gazdaságosabb, olcsóbb az előbbieknél. Kiskunfélegyházától Szegedig egy mellécsatorna épülne és az egész mélyvágású csatorna vízzel mintegy negyvenezer katasztrális hold hold lenne öntözhető.

Háromezer lóerőnyi vízi energiát is nyerünk a csatorna megépítésével, amely gazdasági szempontból felette fontos ezen fa és szén-szegény vidéken. A csatorna építő munkálatai még ebben az évben megkezdődnek és legfeljebb 8-10 évig fognak tartani. Folyamatban van a Balaton vízszíneinek állandósítása is, amely a Sió meder kibővítésével és a szilip átépítésével érhető el.

A Sió szabályozása még ebben az évben befejeződik és nem lesz többé olyan árvíz a Balaton mellett, mint 1913-ban és azelőtt is. Itt is nyerünk vagy 600 lóerőnyi vízi energiát, azután a Sió hajózhatóvá tétele és a Balaton minden kikötőjének modern rendezése, illetve megépítése következik.

Pestmegye proletárjait érdekli még a Duna lecsapoló társulat munkálkodása is, mely a Baja és Dunaharaszti közötti mocsarak és vad vizék csatornával való levezetését célozza. Ezáltal megművelhető területek kapunk.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fülöp Fia

irodaszerkek, üzletkönyvek, papírok
hangszerkek, díszműtáruk, játéktárgyak

APRO HIRDETÉSEK

Övege házi varrónőket keresek. Saághy Jenőné Sugár-ut 18. szám. 1502

Okleveles gépész cséplési idényre ajánlok. — Cim: Wagner Jenő Zala-tervező, fogolytábor-menekültök-G-barakja. 1500

A Sörgyárban hízalási celokra alkalmas friss sorlórköly kapható. 1500

Takarítóléány, felvétetik műterem részére Fitos Gyula fényképszéknél Kazinczy-utca 3. szám. 1496

Ki cserélné el kötszobás minden melékkeliséggel ellátott utcai lakását három szobás utcai lakással! Ajánlatok a Magán-tisztviselők szakszervezetéhez Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám 1., titkárhoz intézendők.

Prima papírpapírga minden vastagságban kapható Flohel Fülöp Fial cégnél, Nagykanizsán.

8930/1919.

Tárgy: Segélyek beszüntetése.

Hirdetmény.

A magyar Tanácsköztársaság Külügyi Népbiztosság 14006/26-1919. számú rendelete értelmében közhírré tétetik, hogy miután 1919. évi április hó 1-től az illetmények szabályoztak a hadirokkantak, hadiárvák, hadiözvegyek stb. ideiglenes segély 1919. évi június végével beszüntetetik. Felhívtnak a hadirokkantak, hadiözvegyek, árvák és ideiglenes segélyesek, hogy mielőtt vagy piros fizetési könyvecskéikbe adták le a városi rokkantügyi osztálynál, Kossuth-téri mentelep iktatva 1919. évi június hó 30-án.

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 17.

Direktórium.

Forgács féle öngyújtó

== ég mint a forgács! ==

Tűzkő, bél, benzin, kizárólag:

Forgács R.
dohányüzsdéjében Magyar-utca 43.

HIRDETÉSEK felvételnek

a Zalai Népakarat kiadóhivatalában

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete pályázatot hirdet

egy irodai állásra.

Adminisztratív munkák elvégzésében jártas elvtársak ajánlataikat folyó hó 27-éig nyújtsák be fentri szakszervezet titkárnál.

URANIA mozgóképpallda

Péntek, Szombat. Junius hó 20. és 21.

Lotte Neumann
a legbájosabb német film-nővégnő fellépte

Szent házasság
társadalmi drámá 4 felvonásban.

Pénztárnyitás délután 3 órakor.
Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

VILÁG nagymozgósorozat

Péntek, szombat vasárnap. Junius 20., 21. és 22.

Saverni koldus
Remek dráma 4 felvonásban.

Franz Hofer rendezése.
Legközelebb! A szerelem száműzöttje.

Előadás kezdete 6 ós fél 9 órakor!

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyukszemvágó és manikűr

Zalai-Népakarat

AKORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEK KELL.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

Garamvölgyi és Szemere-féle öngyújtók és tűzkövek a legjobbak a világon!

ZALAI NÉPAKARAT

szociálisták és kiadóhivatali
nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
szociálisták és kiadóhivatali
teljesítmény 78. Nyomda 111.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre 80— korona
Fél évre 45— korona
Három hónapra 28— korona
Egy hónapra 7— korona

Parancs.

A forradalmi kormányzatnak CXI számú rendeletével a dolgozó férfiak védelmi kötelességét elrendelte. Ennek alapján Nagykanizsa városban az 1901—1874 években született és a szakszervezetekhez tartozó a még katonai vagy vörösbátori szolgálatot nem teljesítő férfiak sorozását elrendeljük.

A sorozás a. h. 24, 25 és 26. napján tartatik meg és pedig 2 sorozó bizottság előtt. A sorozás 24 én délután 2 órakor, a következő napokon reggel 8 órakor kezdődik és 8—12-ig a d. u. 2—6 óráig tart.

Az I. számú sorozóbizottság a városház közgyűlési termében, a II. számú sorozóbizottság pedig a volt Polgári Egylet nagytermében működik.

Az I-és számú sorozóbizottság előtt tartoznak megjelenni: a famunkások, vasutasok, autók, biztosítók, egészségügy, gyógyszerészek, pénzügyi, magántisztviselők, pinórék, nyomdászok, tanítók, könyvközlők, városi alkalmazottak, kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének tagjai.

A II-ik számú sorozó bizottság előtt jelentkeznek: a földmunkások, borászok, kisipari munkások, szabók, piaci kiskereskedők, építőiparosok, festők, molnárak szellemi munkások, nepezenészek, mozi alkalmazottak, állampénztári alkalmazottak, rokkantak, igazságügyi alkalmazottak, munkásbiztosító alkalmazottak, ifjúsági munkások, bormunkások szakszervezetének tagjai.

Minden állításkötéses elvtárs tartozik megvalósuló legutolsó katonai (szerelesei vagy alkalmatlansági) igazolványát.

A bevonulási határidő a sorozás alkalmával szóval közöltek.

Figyelmeztetnek az elvtársak, hogy a bevonulás a legrovidebb idő alatt bekövetkezik, tehát a bevonulásra már most készüljenek elő.

Felmentésekre a 140.987/felm. oszt. 1919. számú rendelet érvényes.

Ezzel nem kötelesek jelentkezni a vasúti, hajózási, posta és távirde alkalmazottak, továbbá bányászok

Aki a sorozáson meg nem jelenik, az forradalmi törvényszék elé állítjuk: Nagykanizsa, 1919. június 23.

Nagykanizsa város munkás-katonai és földműves tanácsa nevében:

AZ INTÉZŐBIZOTTSÁG

Százezer négyzetkilométer — nyolc millió lakos.

Azok között a határok között, amelyeket Clemencenu jegyzéke megállapít a jövőnd Magyarországnak számára, élni nem lehet. A déli határokat még nem is ismerjük, de ha a legoptimisztikusabban húzzuk meg ezeket a határokat, akkor sem marad meg a szocialista Magyarországnak számára több százezer négyzetkilométernél, amelyen ugyancsak a legoptimistább számítás véve alapul, nyolc millió ember él. A nyolc millió ember közül majdnem két millió van összezsúfolva Budapest és környéke területére és ezt a roppant tömeget a megmaradt kis Magyarország sem élelmezni, sem munkával ellátni nem

tudja, mert sem szene, sem faja, sem vasérc, sem sója, sem állatállománya ennek az országnak nem marad.

Az északi határvonalat úgy vonták meg, hogy az erdők, kohók, bányavidékek mind Csehországhoz tartoznak és ez a főváros vas- és fémiparára halálos csapást jelentene. Pusztulásra, halálra van ítélve azonban a faiparunk is, mert erdőinket, fűrésztelepeinket is elkobozná az ilyen határmegállapítás Szénbányáink közül csak Salgótarján, Tatatóváros, a pestvidéki bányák maradnának meg és ez arra sem lenne elég, hogy a közüzemeket, vasutat, malpokat ütüanyag-gal ellássa, nem is szólva a cséplésről és a téli való ütüanyagról. Textilgyár, söbánya nem lenne a tanácsállam területén és minden ilyen szükségletünket behozatallal kellene fedezni.

Még csak azzal sem vigasztalódhatunk, hogy mindezeket a szükségességgel lehet, vasércet, nyersanyagot importálni is lehet. Nem tudnánk importálni sem, mert a kizsartolt föld, a lerongyolódott állatállomány folytán esztendőik kellene az országunkat olyan állapotba tudjuk hozni, hogy önmagunkat emberhez méltóan elláson és kivételre alig gondolhatunk. Mit csináljunk a néhány esztendő alatt az ipari proletariáttal, hogyan ruházzuk a falu szegényeit, mivel fűtsünk, mivel főzzünk, hogy járassuk vonatainkat?

És ez a probléma nemcsak a vörös Magyarország elé mered. Egy kapitalista Magyarország számára még egyszerűbben gyötrelmesebb lenne a prob-

léma, hiszen láthattuk a német-osztrák bekeszerződésben, hogy a volt osztrák-magyar monarchia összes háborus terheit Német-Ausztriára és Magyarországra akarják zúdítani. A kis Magyarországnak tehát a volt nagy Magyarország összes háborus adósságait vállalnia kellene.

A német-osztrák békeszerződésben benne van az a pont, amely az újonnan alakult nemzeti államoknak jogot ad minden német-osztrák vagyoni, üzemi elkobzására és Német-Ausztriának köteletségévé teszi, hogy a tulajdonosokat kártalanítsa. A budapesti cégek, üzemek legtöbbjének csak a központi irodája van a fővárosban. Az üzletek, telephelyek legnagyobb része olyan területen van, amelyről le kell mondanunk. A burzsoa Magyarország kötele lenne a telepek, üzemek tulajdonosait kártalanítani, hogy miből, azt elképzelni is nehéz. Szóval ilyen határok között sem kapitalista, sem szocialista alapon élni, termelni, dolgozni nem lehet.

Azzal mi tisztában vagyunk, hogy a négy és fél éves háboru után, nyomor korszaka következik. Többek között ezért határoztuk el, hogy ha már éhezni, szenvedni kell, hát a szocializmusért éhezünk, szenvedünk és nem a kapitalizmusért. De ezek a határok nem az éhezést, a szenvedést jelentik, hanem az éhhalált, a pusztulást. Ilyen határok között semmilyen kormány nem tud rendet tartani, államot építeni. Ilyen határok között csak anarchia, zűllés, égbekidőlt koldusság, borzalmas halandorság lehetséges. Magyar Lajos.

A tanácsok első országos gyűlése.

A tizedik nap. — Megválasztották a központi intéző bizottságot.

Budapest, június 23. A tanácskongresszus mai ülésén Agoston Péter elnök déli-élelt Hamburgert Sándor népbiztos elvtárs szólalt fel és védelmébe vette a Hungyát, a munkástanácsok részéről megnyilvánult ammotitással szemben. A Hungya — ugymond — mely teljesen a proletárrállam közállatásának szolgálatában áll, rászolgált a proletárság teljes bizalmára. Ezután rátértek a napirendre és megvitatták az alkotmánytervezet hátra levő részét. Az alkotmánytervezet több hozzászólás után elfogadták.

Szavazás előtt Bócher József bejelentette, hogy a vidéki tagok némi változtatást kívánnak a jelölési listán, mert úgy látják, hogy a mostani listában nincsenek eléggé képviselve az intézőbizottságban. Wallner Jakab ajánlotta, hogy a vidékiek javaslatához járuljanak hozzá Agoston Péter ezután elrendelte a szavazást. Szünet után az interpellációkra áttérve Szabán Samu konkrét javaslatot kért az intézőbizottság részéről abban az irányban, hogy mi történjen a hadsereg pótlásának és az lithonmaradt asszonyok ellátásának biztosítására. Az interpellációt átutalták a hadügyi népbizottsághoz. Sugár Sándor a hadügyi és közlekedési népbizottságokhoz

intézett interpellációjában sürgette, hogy a tizennyolc és negyvenöt év közötti burzsoákat kényszerítsék fogvőrnékül népfőlkeldő segédőszolgálatra.

Aki ez alól kivonja magát — mondottá — azt sújtassék pénzbüntetéssel. Nem szocializált üzemek és földbirtokok tulajdonosaira rojjanak ki adót, melynek jövedelme a vörös hadsereg ellátására szolgáljon. Kérte továbbá, hogy a burzsoák lakásán rendelkezni el alapos rekvirálást.

A proletárok nagy megnyugtására fog szolgálni, ha látni fogják, hogy a dímtarát keményen alkalmazzák a burzsoáziával szemben. Nagy Gergely a szentermelés lehető fokozását kívánja.

Guttman Henrik sürgeti, hogy a fizetésrendezéseknél legyenek különbséget a családos és nem családos emberek között.

Bokányi Dezso elnök bejelentette a beérkezett összes indítványokat és interpellációkat. Minthogy ellenvélemény nem hangzott el, mint az országos kongresszus kívánásai, tesszik el az illetékes népbiztosokhoz.

Kovács István a szavazatszedő küldöttség nevében bejelentette a választás eredményét. E szerint beadatolt kétszázöt szavazat, melyek közül egyet, mint szabálytalan érvényteleníteni kellett. Az érvényes 201 szavazat közül 158 szavazattal Büchler és Wellner elvtársak által javasoltakat választották meg az intézőbizottság tagjaival.

A 150 tagu központi intéző bizottságot tízkes szavazással választották meg. A szavazás tartamára az elnök az ülést felfüggesztette, melyet fél 2 órakor újból megnyitott. Háromnegyed 2 órakor az elnök kihirdette a szavazás eredményét. A 150 tagu központi intéző bizottságba a többek között Agoston Péter, Biró Dezso, Bakonyi Dezso, Polgár Elek, Böhm Vilmos, Erdélyi Mór, Fáber Öskár, Gyura János (Somogy) Hamburger Jenő, Havasi Gyula, Haubrich József, Holló János (Zala) Illés Artur, János Samu, Kelen József, Kovács Miksa (Somogy) Kalmer Henrik, Kun Béla, Kunfi Zsigmond, Laticza Sandor (Somogy) Rákosi Mátvás, Rónai Zoltán, Schneider Armin (Zalaszentgrót) és Wellner Jakabot választották meg. Az újonnan megválasztott intéző bizottság holnap délután 10 órakor tartja első ülését a tanácsok házában.

Bokányi Dezso elnök közölte, a kongresszussal, hogy az újonnan választott intéző bizottság nem az eredeti terv szerint, hűfűn delűtan, hanem kezd délelőtti tíz órakor fog a volt képviselőházi ülésteremben ülést tartani. Ezután visszapillantást vetett a tanácsok kongresszusának első üléséülésére. A tanácsköztársaság kiállotta a tüzipróbat. Három hónap alatt többet alkotott, mint amennyit az

előtti századok végeztek. A tőke hódító hadjáratának utját szegte az oroszok és magyarok tanácsköztársasága, de meg kell újhordnia az egész világnak. (Tetszés és taps). Magunknak is lelki megújulásra van szükségünk. Le kell szokni minden kicinykedésről, meg kell tanulnunk, hogy

nem egyes egyének csinálják az új kori, hanem a társadalom fejlődése, mely semmiféle más, mint a társadalomban együtt dolgozók működésének eredménye. Mi nem aközött választunk, hogy jön egy burzsoázia, amely okult a multak bűnein és a bünbocsánatnak árulva szabad fejlődést fog adni az országnak. Itt nem a multak bűnein okult, felvilágosodott burzsoáziáról van szó, hanem földirtok alapján uralkodó régi feudális oligarchiáról, amelyet a történelmi fejlődésnek már száz esztendővel ezalott el kellett volna söpörnie. — Jól vigyázzunk, Dózsa György tüzes trónon való elégetése klasszikus jelképe annak, hogy a forradalom és ellenforradalom diadala között milyen távolság van bűnhődésben és megtorlásban. Újból visszajönnek és elfoglalják a hazát, ha ti nem emelkedtek történelmi magaslatra. Ez a gondolat vezessen benneteket elvtársak! Ha a nagy vezérgondolatlan mentek ki, hogy mindent a munkásságot, mindent a munkásokért, semmit róluk, nélkülük, akkor megérjük Lassale szavát: „A munkásosztály az a szikla, amelyre a jövő temploma fog felépülni. (Hosszan tartó élénk tetszés és taps.) A gyűlés tagjai helyükre felkelve átadják az elnököt. Ezekután az elnök az ülést délután fél háromkor berekesztette.

Az új termés igénybevétele.

Budapest, június 23. Az élelmiszer- és táncsokormány hivatalos lapjának legközelebbi számában megjelenő II. számú parancsa intézkedik, hogy a buza, rozs, tengeri kacsérés, köles, árpa és zabkészlet, mely a saját házi és gazdasági szükségletnek fedezése után fennmarad, az elhárítatlan Jakosság szükségleteinek fedezésére igénybevételek. Ennek eszközölhetése végett a termelő, amint valamely termény aratását befejezte,

köteles a learatott gabonából kapott kereszték számát, valamint azt, hogy a kereszték hány kővéből állanak, szában, vagy irásban, a községeknek azonnal megalkantandó átvevő bizottságnak azonnal bejelenteni. Ugyancsak ennek a bizottságnak köteles a termelő a cseplés eredményét is közvetlenül bejelenteni, hogy a termést járgánnyal, géppel, nyomtattással vagy kézerővel cseplelte-e ki.

Ahol a helyi viszonyok azt megengedik, ott a cseplés közelebb géppel eszközölendő. Az átvevő bizottság 3 tagból áll, két tagját a helyi munkástanács intéző-bizottsága nevezi ki, és pedig egyet a földnélküli munkások so-

rából, egyet pedig az imi, o'vasni, számolni tudó lakosok köréből.

Az átvevő-bizottság főkötelessége a termelővel való elszámolás, vagyis megállapítása annak, hogy mennyi volt a termelő termése az egyes gabona nemzékéből és mennyi a házi és gazdasági szükséglet.

Haszonbér, munkabér, aratórés, cséplő-rész, konvenció vagy bármely más címen igényelt természetbeni járandóság ugyancsak o'számolás tárgyát képezi, vagyis a jogosultaknak ebből csak annyi szolgáltatható ki, amennyi nekik és hozzátartozóiknak házi és gazdasági szükséglet címén a rendelet szerinti meghagyható.

A termelőnek jogában áll, sőt a proletár-állam iránt tartozó kötelessége a termésnek feteleségét az átvevő bizottságot közegeknek mindjárt a cséplés után átadni, még akkor is, ha az átvevő bizottság még vele el nem számolhatott.

Ha a termelőnek természet-művele felhasználni, mint amely célra visszahagyott. Aki e rendelet ellen vét, afelett a röglőnitéti bíróság ítélkezik, amely súlyos esetben a vagyon elkobzás büntetését szabja ki.

átadta a békekonferencia elnökének azt a javaslatot, amelyben a német kormány kijelenti, hogy késő a szövetséges és társult kormányok feltételeit fenntartás nélkül elfogadja.

A német miniszterelnök a jövő politikájáról.

Walmar, június 23. Bauer Németország új birodalmi miniszterelnöke rövid idővel meghívása után egy újságtudósító előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Öszintén szólva ellenséges vagyok az erőszakos békeknek és nagy felelősséggel járó hivatalomat csupán a német nép és a német munkásokra való tekintettel veszem át. Arra fogok törekedni, hogy barátos meg egyeztet hozzon létre az egész világ munkáival között.

Csak a nemzetközi akció és megegyezés eredményezheti, hogy az egész világ proletariátusának szorongatott és nyomorúságos helyzetét segítve legyen.

Berlinben elégették a francia zászlókat.

Berlin, június 23. Ma délelőtti 11 órakor több 2-300 katonából és diákból álló csapat az *Unter den Linden*-re és onnan a *Zeng, haus* elé vonult, ahonnan az 1870-71-ben a franciáktól elvett zászlókat, amelyeket a békeszorzónés értelemben ki kellett volna szolgáltatni, elégették. Ezután Nagy Vilmos szobra elé vonultak fel, ahol a zászlókat leröfötték és elégették.

Kihirdették a statárúmányt a pogrom mozgalom leföldésére.

Budapest, június 23. Haubrich József Budapest karhatalmi főparancsnoka tegnap reggel felhívása után ma a következő parancsot bocsátotta ki:

A forradalmi kormányzatának statárúmányi intézkedési joggal bizott meg az ellenforradalmi tetteinek leföldésére. A mai naptól kezdve statárúmányi eljárás alá esik minden gyűlékezés és bujtogatás, amely a tanácsköztársaság ellen irányul, továbbá pogromra való izgatásra és a felekezeti és jogi gyűlölködés szítására. Az ellenforradalmár zsidó bankárok és klerikális papok aknamunkájával szemben kérielhetetlen szigorral és a proletárforradalom teljes hatalmával fogunk eljárni. Felhívom a „proletárságot” és elsősorban a proletár asszonyokat hogy ne utjnek fel a zsidó tőke és a papság törekvéseinek. A mai naptól kezdve betiltok mindennemű felvonulást és gyűlést, a zsidó és szakszervezetek gyűléseinek kivételével. Teljes védelmet biztosítok a templomokban a vallás gyakorlásának számára, de egy pillanatig sem tűrhetem, hogy a vallás gyakorlásának leple alatt nagyra nőjjon az ellenforradalom.

Németország hozzájárult a békeszerződéshez

A nemzetgyűlés a béke aláírása mellett döntött.

Berlin, jun. 13. Bauer miniszterelnök hosszabb beszédet mondott a nemzetgyűlésen, amelyben rámutatott a régi kormány lemondásának okaira, megállapította, hogy az új kormány első és

legfontosabb feladata, hogy megkötésük az igazságtalan békét

A birodalmi kormány nevében kijelenti, hogy a kormány különböző körülményeknek a méltánylásával és a nemzetgyűlés ratifikálásának fenntartásával

elhatározta a békeszerződés aláírását.

A miniszterelnöknek a nemzetgyűlésen elmondott beszéde után két indítvány érkezett be. Az első, amelyen Schulz szocialdemokrata és Groeber centumpárdi nyújtottak be, így szóli:

— A nemzetgyűlés helyesli a kormány nyilatkozatát és bizalmat szavaz. Ezután névszerint szavazást rendeltek el, amelyen 237 szavazattal 138 ellenében elfogadják Schulz és Groeber indítványát, mely szerint Schulz és Groeber hozzájárul a békeszerződés aláírásához.

Fehrenbach elnök ezután közli, hogy a második indítványt abban az értelemben módosították, hogy a nemzetgyűlés hozzájárul a békeszerződés aláírásához. Utánna Haase független demokrata szólalt fel, aki kijelentette, hogy a békeszerződés feltételei a tett engedmények után sem felelnek meg a német nép alapelveinek. Ha mégis elfogadják a feltételeket — úgymond — az az oroszok kényszerre alatt történik. Ha azonban a feltételeket a legnagyobb erőmegfeszítés dacára sem tudjuk teljesíteni, úgy ellenségeinknek abba is bele kell nyugodnia.

Bizunk abban, hogy ezt a békeszerződést végül a nemzetközi proletariátus összetartása fogja megvalósítani.

Az aláírás előtt.

Berlin, június 23. (Délután 4 óra.) A nemzetgyűlés egyzereti szavazat után nagy többséggel kijelentette, hogy a kormánynak a legnagyobb szavazati alapján a béke megkötésére a felhatalmazást megadja.

Versailles, június 23. Ma délután 4 óra 40 perckor Haniel német követ

HIREK.

NAPTÁR.

június 24

A nap két 4 óra 05 perckor, nyugszik 7 óra 50 perckor.

A hold két d. u. 2 óra 02 perckor, nyugszik éjjel 12 óra 17 perckor

— **Hivatalos frontjelentés.** A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti június 22-iki kelettel: A napok óta említett sikeres védekező harcok tovább folynak. Különös heveséggel dúlt a harc a Hernád mindkét oldalán. Abostól nyugatra. Itt küzdő kitűnő csapataink az ellenséget visszaverve számos foglyot ejtettek, tizenhárom géppuskát és két ágyút zsákmányoltak. A többi arcvonalon nyugalom van. — Június 23-iki kelettel: Léve körünyékén a védekező harcok sikerrel végződtek. Kisszeben és Eperjestől nyugatra a támadó ellenség visszavetettük. A többi arcvonalon a helyzet változatlan. **Hadseregparancsnokság.**

— Monstre-répgyűlés Nagykanizsán. Vasárnap, 20-én óriási arányú népgyűlés lesz Nagykanizsán, amely nemcsak közönségének egész Alsózalavármegyéből összesereglenő tömegénél, hanem szónokainak politikai jelentőségénél és szellemi nagyságánál fogva is foglalt igényt tart a monstre elnevezésre. **Fáber Oszkár**, az egyházi vagyonok likvidálásának kormányzótanácsai biztosa, **Nyisztor György** földmívelési népbiztos és **Spády Alai**, a magyarországi népmunkások mozgalmának egyik vezetője lesznek a népgyűlés előadó, egytől-egyig országos híru szónokok és politikai életünk legkiválóbb tényezői. A népgyűlést, — tekintettel annak előreláthatóan óriási tömegére — a Szabadság-téren (volt Erzsébet-téren) tartják, s az délután 2 órakor fog kezdődni. — A nagykanizsai direktórium ez uton is felhívja a kanizsai, kesztelyi, pacsi és letenyei járásbeli összes községek munkástanácsait, hogy a jövő vasárnapi népgyűlésről a legszeleesebb körben tájékoztatásukat a lakosságot és hívják fel minél tömegesebben való megjelenésre, maguk a falumunkástanácsok pedig küldöttségileg vegyjenek részt a népgyűlésen.

— Elhalasztották a munkásokthonok népnépgyűléseit. A munkásokthonok vasárnapra tervezett szeptemberi népnépgyűléseit a rossz időre való tekintettel f. hó 20-ára, jövő vasárnapra halasztották el. Az elhalasztással a népnépgyűlések csak nyári, amennyiben a rendezőség gazdasági programját még jobban ki tudja bővíteni úgy, hogy Nagykanizsa proletárságának egy valóban ritka élvezetet nyújtó délutánban lesz része.

— Tanácsadó ügyosztály Nagykanizsán a kisgazdák részére. Horváth Béla kerületi gazdasági felügyelő és dr. Budmész Mihály, a kisgazdák tanácsadója ma felhívást bocsátottak ki a kisgazdákhöz, amely bejelenti, hogy a kisgazdák tanácsadó ügyosztálya Alsózalamegyében, Nagykanizsa székhellyel meg van szervezve és működését megkezdte. A felhívás többek között a következőket mondja: „Az ügyosztály működésének célja az, hogy a kisgazdákot hasznos útmutatással és tanácsokkal lássa el, minden öket érdeklő közb- vagy magánjogi ügyben. Utbírázatokra is sok esetben van szüksége a kisgazdáknak, még több esetben a felvilágosításra és tanácsra. A kisgazda a multban sem ismerette és a fiskálisok nélkül nem is ismerhette a paragrafusok ezreit, a fiskálisok után szerelt: tapasztalat és tudomány azonban igen drága tudomány volt. A tanácsköztársaságok az újnak rendelkezései — bár közül sem olyan nagy számban és cifra titulusban, mint a többiek — de még ezeket sem ismerhet minden kisgazda. Az ügyosztályban nemcsak rendelkezésünkre állnak az összes törvények, hanem az ügyosztály meg is magyarázza azokat, még pedig teljes en ügyben. Ingyenesen részesei a kisgazda jogi tanácsban is. Forduljanak tehát a kisgazdák bizalommal ezen ügyosztályhoz, amely az igazságügyi palotában (földszint, baloldali falovos 2. sz. ajtó) székel. A Tanácsmagyarország nem nyúl és nem nyúlt hozzá a kisgazda magánvagyonához. Amijük van, az övék marad! A Tanácsköztársaság eltörölte az adókat! Most pedig a régi drága ügyvédek helyére ingyenes tanácsadó ügyosztályt állított fel. Imel ítéljék meg maguk a kisgazdák, hogy ellene kell-e lenniük a mostani kormányának, vagy pedig imelje kell állniuk!

— Dunántúli társadékszelet felügyelője. A belügyi népbiztos Erdély Ernő győri hivatalos titkárságának Dunántúli összes társadékszeletének az összes felügyelője felhívást küldött a Dunántúli összes társadékszelet felügyelőjével bízta meg a felügyelői köztémények. A felügyelő közönség részére a folyó hétre elejtő áll rendelkezésre az igazolványokon feltüntetett elírású helyeken. A 10-es sz. jogy. 3 családtagig 3 dekagramm igényelhető, a legtöbb családnak 5 dekagramm igényelhető. A gyári ár eddigiek 4-szeresére emeltetik — Értéstelek lakosság, hogy a mai naptól kezdve az élelmiszeri hivatali hivatalos órái d. e. 8-2 óráig hivatalban tartanak. Délutáni 2-5 óráig a legsürgősebb ügyben keressek fel a hivatali, amikor egy ügyeletes áll a felek rendelkezésére.

— Rendelet. A hadügyi népbiztoság távirati rendeletére a direktórium felhívja mindazokat, akiknek Nagykanizsán kincstartói lovakat és kocsikat adtak ki, hogy a fogalokkal ma reggel 8 órakor a Sugár-úti volt közös aktanyárah jelenjenek meg. A kik ott elmulasztják, forradalmi törvényszék elé kerülnek.

— Sorozás Nagykanizsán. A forradalmi kormányzótanács rendelete, mely szerint minden dolgozó férfi 18 éves korától 45 éves koráig védkötelezettség alá esik, ma érkezett meg Nagykanizsára. A sorozási rendelet szerint soroztatik: 1. mindenki, aki valamely ipari, kereskedelmi, vagy mezőgazdasági üzemben, bármely hivatalban, intézetben vagy szervnél van alkalmazva, vagy a fenti kategóriákba tartozik ugyan, de jelenleg munkanélküli, 2. mindazok a kisbirtokosok és kis-kereskedők (szatócsok stb.), akik nem alkalmaznak fizetett idegen munkásokat, 3. a 18-45 éves összes fősiskolai és középiskolai hallgatók. Sorozásra tartoznak minni-azok is, akik eddig bárhol lajstromoztak, de alkalmatlannak találtattak. A volt tisztok, akik már korábban tartoztak katonai szolgálatara jelentkezni, természetesen nem mennek sorozásra. A sorozás Nagykanizsán ma délután 2 órakor kezdődik, s az előreláthatóan három napon át fog tartani. Ezután ugyancsak Nagykanizsán a kanizsai járásbeli hadköteleseket fogják sorozni. A szovjetkongresszus szombati ülésén határozatilag kimondotta a dolgozók általános mozgósítását és ennek végrehajtását a forradalmi kormányzótanácsra bízta. A kormányzótanács előbbi rendelete már végrehajtása a szovjetkongresszus határozatának, amelyet az egész országban végrehajtanak. Nagykanizsán a munkástanács fokozatosan viszi keresztül a sorozást. Először a szakszervezetek tagjai kerülnek sorozás alá, minthogy Nagykanizsán a lajstromozás elmaradt.

— A forradalmi törvényszék ülése. A forradalmi törvényszék ma Szemes Dező elvtárs elnöklése alatt *Kommerszka* Frigyes és *Kócsa* József elvtársakból alakult meg és a következő ügyekben ítélezett: Lukács Kálmán, Ester Anna és Holczár Aranka gelsel lakókat rémvertéjéssel vádolják. Nevezettek májuk 7-én azt híresztelték Gelsen, hogy megbukott a kommunista kormány és éltették a fehérgárdát. A forradalmi törvényszék beigazolnak látta azt a körülményt, hogy a vádlottak terhére rótt bűncselekmény csakia tudatlanságuknak, illetve megmondólatlanságuknak és az asszonyoknál szokása pletykaszervezetek tudatából be. E tények figyelembevételével a vádlottakat egyenként 6-6 havi fogházbüntetésre ítélte és a büntetés megkezdését egy hónapra felfüggesztette. Kéltáshá helyezte a forradalmi törvényszék a vádlottaknak a büntetés teljes elengedését is arra az esetre, ha a proletárdiktatúrához való ragzkodásukat, proletárgondolkodásukat azáltal bizonyítják be, hogy élelmiszeri szállítanak a város éhező munkás népének.

Kiss Péter, Bács Bodi, Dandl Imre, Köbli Ferenc, Tar Lajos és Csordás Ferenc kiskomáromi lakosok erőszakos nem közönséges büntetéssel vádolva állnak a forradalmi törvényszék előtt. A forradalmi törvényszék zárt ülésen tárgyalta az ügyet és tekintetbe vette a vádlottak fiatal korát és azt a körülményt, hogy a sértett nem kívánta megbüntetésüket, valamint azt, hogy a vádlottak a sértettet pénzzel kielégítették. Ezzen körülmények mérlegelése után a forradalmi törvényszék Kiss Péter, Bács-Bodi, Laudi Imre, Köbli Ferenc és Tar Lajos vádlottakat egyenként, a büntetés megkezdésétől számított 8-8 hónapi fogházbüntetésre ítélte. — *Opuric* Ferenc kiskaniszi lakosul szemben, aki totti sértés büntetésével volt vádolva, minthogy a felek a tárgynálson kibékültek, a forradalmi törvényszék az eljárást megszüntette. — Ma került volna tárgyalásra *Bence* Jenőné, a Kanizsa-Tükrelet. hetilap szerkesztőjének zsnrolási ügye. A tárgyalás megkezdése előtt azonban *Polai* János vádbiztos elvtárs a forradalmi törvényszék elnökének hozzájárulását a Bence ellen indított eljárást megszüntette. A vizsgálót során ugyanis kiderült, hogy a vádlott képzetlen cselekményben a zsarolás epete egyáltalában nem forog fenn.

— Dunántúli sajtóosztály Székesfehérváron. A forradalmi kormányzótanács a II. hadtest kötelekében sajtóosztályt állított fel, amelynek tagjai *Kéri* Pál, *Lakatos* László, *Leslyán* Sándor és *Márai* Sándor budapesti újságíró elvtársak. A sajtóosztály feladata a dunántúli sajtóorganumok egységes irányítása, értékes és a cél szolgálatában álló cikkekkel való ellátása.

— Sertésvész Nagykanizsán. A nagykanizsai városparancsnokság az alábbi irányményt bocsátotta ki: Közönségem, hogy a város területén a sertésvész fellépett, a legelőre kihajtott sertések megbetegedtek és a legelőt befertőzték. Nehogy ez a veszélyes járvány tovább terjedjen, a sertéseknek istállózatát, illetve a legelőre való kihajtását a ma nappal kezdődőleg bizonytalan időre beálltom. A ilalom megszűni a törvény teljes szigorával fognak büntetni. Nagykanizsa, 1919 június 22. *Kiss* Lajos városparancsnok.

— Kassa burzsoázija a proletárdiktatúra mellett. Budapesti tudósítók jelentik Kassa város egész lakossága vasárnap hatalmas népgyűlést tartott abból az alkalomból, hogy megszabadult a cseh-szlovák járom alól. A gyűlés határozati javaslatban tiltakozott a cseh imperializmus újabb megszállása ellen. Kassa munkássága kimondotta, hogy mint egy ember áll talpra és inkább meghal, de nem engedi, hogy a csehek verőnőt és kegyetlen uralma visszalérjen. Hogy Kassa népe mennyire ítörtök a cseh megszállástól, annak legjellemzőbb példája az, hogy Kassa egész burzsoázija is csatlakozott a proletárdiktatúrához, csakhogy a cseh imperializmus elleni ellenszenvét és irírozata kifejezze. A kassai vasárnapi népgyűlés tiltakozott *Clemencau* jogyzeke ellen, mely a felvidéket ismét a cseh imperialisták uralma alá akarja hajtani. A szlovák tanácsköztársaság kormányza az antant jogyzekeket megállapított határokon túl átvette az uralmat és a magyarországi kormányzótanáccsal egyetértőleg intézi az ügyeket.

— Nincs cukor a Centrál-kávéházban. A Centrál-kávéház tulajdonosa ezután közli vendégeivel, hogy a cukorhiány folytán a mai naptól kezdve a fogyasztott italokhoz cukrot nem szolgáltatnak ki. Mindazok tehát, akiknek van cukruk, hozzák azt magukkal.

— Szombathelyen városi étkezést állítottak fel. Szombathelyről írják nekünk, hogy az ottani városi intéző bizottság a proletárok részére étkezést állított fel. Ezekben az étkezőkben nagyon olcsón lehet étkezni, így pld egy ebéd adag ára 2-3 és 4 korona közt váltakozik.

— Találattott ma d. e. a piactéren egy barna ersény kevés intető bizalommal. Igazoltt tulajdonosa a városi vörösrég őrszobáján a sajtóosztály elnökével átvették.

— Else Fröhlich a legszébb dán művésznő felléptével, ma kedden és szerdán kerül bemutatóra az „Urániban”, a dán filmgyártás legújabb remeke a *Nagy érzés* című 4 felvonásos dráma.

Színház és művészet.

Heti műsor:

Kedden: *Gróf Rinaldó.*
Szerdán: *Gróf Rinaldó.*
Csütörtökön: *Majd a Vica.*
Az esti előadások pont 8 órakor kezdődnek.

Pártügyek.

— Az élelmiszeri ipari munkások szakszervezetének vezetősége felhívja azon tagjait, kik a városi hadseregbe bevonultak és hozzá tartozókat, hogy saját érdekében szerdán d. e. 9-11-ig jelenkezzenek a Munkásokthonban.

— Az ifjúságmozgalmak vezetősége társulja azokat az ifjúságmozgalmakat, akik még tagsági könyveiket nem vitték el, azt haladéktalanul váltassák ki a szervezet felügyelőjénél. **Vezetőség.** A térlizabómeterek szakszervezetének tagjai fontos ügyben iparigazolványuk 3 napon belül jelentkezzenek Kaufmann elvtársi irodájában.

9207/1919.

Hirdetmény.

A belügyi népbiztoság 10. B. V. sz. rendelete alapján felhivatnak a város területén tartózkodó összes idegen honosok, hogy honosságukat igazoló okmányaikkal a jelen hirdetmény közzétételétől számított 14 napon belül a városházán I. emelet 16. sz. alatti személyesen jelentkezzenek.

A város területére czután érkező idegen honosok pedig 48 órán belül tartoznak ugyanott jelentkezni.

Felhivatnak továbbá az összes házibizalmi férfiak, hogy a törzstükörön tartózkodó idegen honosok a jelentkezésre szigoruan utasítsák s aki jelentkezési kötelezettségnek eleget nem tesz, bejelentéséig.

Városi tanács intéző bizottsága.
Nagykanizsa, 1919. június 21-én.

Direktórium.

Nagykanizsa I. I. város városparancsnokától.

4754/1919.

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy a város területén a sejtésűs felépítet, a legelőre kijuttott sertések megbetegedtek és a legelőt elkerülni.

Nehogy ez a veszélyes járvány tovább terjedjen, a sertéseknek istállózárt, illetve a legelőre való kihajtását a mai nappal kezdődőleg bizonytalanság időre betiltom.

A tilalom megszűni a törvény teljes szigorával fognak büntetési.
Nagykanizsa, 1919 június 22.

Kiss Lajos s k.
városparancsnok.

8930/1919.

Tárgy: Segélvük beszüntítése.

Hirdetmény.

A magyar Tanácsköztársaság Hadügyi Népbiztoság 140954/26—1919. számú rendelete értelmében közölni tétetik, hogy miután 1919. évi április hó 1-től az illetmények szabályoztattak a hadirokkantak, hadárvak, hadiözvegyek stb. ideiglenes segélye 1919. évi június végével beszüntetett. Felhivatnak a hadirokkantak, hadiözvegyek, árvak és ideiglenes segélyesek, hogy felfér vagy piros tiszéti könyvecskéiket adják le a városi rokkantügyi osztálynál, Kossuth-terti mentelep iktatva 1919. évi június hó 30-án.

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 17.

Direktórium.

Zalai-Népakarat

**AKORAREGGE LI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELE-
FON ÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL**

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban
és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivataltban!

APRO-HIRDETÉSEK

Egy pár fekete férfi amerikai, teljesen új cipő és egy pár sárga bőr kármási cipő. Bajza-utca 3. szám alatt. 1500

A Sörgyárban hízalási célokra alkalmas friss sertőrköly kapható. 100 kg-ig 1600 16 koronáért.

Felcserelném három különálló, egy nagy telken igen jó karban levő házamat — alkalmas bármely üzletnek — hozzávaló szép kerttel, lehetőleg a város belterületén levő kisebb házzal. Cím a kiadóhivataltban. 1480

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatalt

Keresek azonnali belépésre igen jó fizetéssel, egy ló mellé

megbízható kocsist

Személyes jelentkezés központszállóban „Állat- és husiorgalmi központ kirendeltség”-ének vezetőjénél.

Forgács féle öngyújtó

ég mint a forgács!

Tűzkő, ből, benzín, kizárólag:

Forgács R.

dohánytözsdejében Magyar-utca 43.

Internationale

kommunista folyóirat

kapható az utcai árusítóknál és a Szellemi Termékek Országos Tanácsa nagykanizsai elosztóhelyén Kazinczy-utca 1. sz. a.

Garamvölgyi és Szemere-téle

öngyújtók és tűzkövek a legjobbak a világon!

VILÁG nagymozgósztársaság Szervus színdarab. Telefon 74. sz.

Keddén, szombán és szerdán. Junius 23, 24, 25.

A szerelem száműzője

dramma 4 felvonásban.

Főszereplő: Lotte Neumann.

Előadás kezdete 6 és fél 9 órakor!

URANIA mozgóképpalota

Bozsgyó-u. 4. Telefon 259

Keddén, szerdán. Junius hó 24. és 25.

Else Frölich

a legszebb dán művésznő fellépésével

A nagy érzés

dramma 4 felvonásban.

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fűtőpálya

Magyar és papírművészetekben KASZTANISZA, (Német nyelvű)

Irodaszerek, üzletkönyvek, papírok hangszerek, díszműrűk, játéktárgyak

Halló!

Halló!

Kinek van használt

hanglemezeze?

Régi vagy törött hanglemezeket, míg az anyaghány tart, legmagasabb áron veszünk vagy cserélünk

WÁGNER

az országézerre elismert elsőrendű magyar hangszerek és beszélgép nagy áruház Budapest, József-körút 18. Flók: IX, Ráday-utca 18. Beszélőgépek 1500 koronáig. — Árjegyzék ingyen!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatal:
telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYVEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 30— korona
Fél évre 15— korona
Negyed évre 8— korona
Egy hónapra 7— korona

Vörös zászló, vagy rabszolgaság.

Rendelet jött a sorozásról. Minden munkás, szegény ember jelentkezni fog a sorozatbizottság előtt. Sok helyütt már a rendelet előtt is katonának állt a sorozást, végrehajtották már a sorozást, ahol még nem történt meg a Dunántulon ott most fog megtörténni.

Es követni fogja a dunántuli dolgozó szegénység a pesti gyárak, a miskolci, diósgyőri és egyéb gyárak munkásainak dicső példáját, akik ezredkebe, zászlóaljukba sorakozva. Miskolcra, Kassára, Levára, Fülekre vitték az idegen és tőkés járom alól felszabadító vörös zászlót.

A világforradalom vörös munkás katonái lesznek arra az időre, amíg innen, a proletarországgá vált Magyarországból az idegen kizsákmányoló, tőkés hordákat ki nem vertük. Védői lesznek a proletárradalomnak, védői a világforradalom eszméjének.

Aki most a vörös zászló alá nem áll, vagy kishitű gondolatokkal, lusta kifogásokkal van e forradalmi háboru iránt, az nem csak rossz munkás, rossz proletár, nemcsak cimborája az idegen tőkésnek, a csehnek, a románoknak, de az nem is embernyi ember. A pusztulásra, kiirtásra ítélt aljas teremtményeknek jó megvetés illik őt.

Ez a háboru nem háboru, ez védekezés. Ez annak a Magyarországnak védekezése, ahol a szegénység forradalma vert varat magának. Kénytelen védekezés. A magyarországi Tanácsköztársaság békében kíván élni az egész világgal. Mindent aláírunk, mindennel megbeküldünk — bízva a világforradalom győzelmében — csak bennünket élni hagyjanak.

De nem akarnak hagyni. A világ-háboru győzelmes rablói a békekonferenciáról parancsot küldtek nekünk, amikor a csehek már nagyon megvertük, hogy szüntessük be a háborut. Ugyanilyen parancs ment a csehekhez, románokhoz is. Mi be akartuk szüntetni a hadjáratot — de nem lehetett. A minapi hivatalos harctéri jelentés elmondja, hogy hiába akarnók mi abbahagyni a háborut, a csehek nem hagyják és a románok nem hagyják. Hiába arra az antant parancsa, ha a mi vörös katonáink nem allanak őrt puskával és ágyúval, akkor a csehek, románok és szerbek elfjónnek Pestre, Nagykanizsára, Győrbe, Kaposvárra. A franciák és angolok soha sem fogják a csehek és románok megállítására csapatokat küldeni. Először mert nincs nekik, másodsor mert nem

szeretnek olyan nagyon bennünket, magyarokat, akik a világháboruban ellen-segeik voltunk, míg a csehek és románok a szövetségeseik.

Es ha a csehek, románok, szerbek eljönnek a védetlen városokba, falvakba, mi történik? Megmutatják a megszállt területeken. *Rabolni jönnek!* Románia, Szerbia, Csehország elpusztult. Romokban hever, vagy pedig éheznek. Ezért parancsol nekik hiába az antant: senkinek sem lehet megparancsolni, hogy belenyugodjék a nyomorába. . . . Rabolni akarnak, hogy megszabaduljanak a világháboru nyomorából. *Rabolni élelmiszert, gépeket, ipari termékeket.*

Es rabolni munkaerőt, olcsó ingyen munkaerőt a maguk lázadó munkásaik helyett. A megszállt területeken mindenütt sorozni keztek a csehek és románok. Besoroznának és elcipelnének minden munkabíró, ha tehetnék. A magyar munkásságnak, ha az idegen rablók győzének, ez volna a sorsa: kényszermunkára idegenben.

Nincs más választása a munkásságnak, mint besoroztatni magát a magyar vörös hadseregbe és győzelmesen vinni előre a vörös zászlót, vagy besoroztatni az idegen hadseregbe rabszolgának. Aki itt nem tud választani, az hitvány ember! Kéri Pál.

A német békeszerződés aláírása.

Az ünneplő Páris. — Megállapították a szerződés aláírásának szer-tartását. — Visszavonnak a megszálló csapatok.

A német béke aláírásának cereumóniát.

Páris június 21. Versaillesben már minden előkészület megtörtént a szerződés aláírásának ceremóniájára. A kastélynak nagy részét elzárták már a közönség elől. A tükörteremben felterítették egy XIV. Lajos-korabeli szőnyeget, melyre parkátlakban helyezik el a teljes hatalmu megbízottak asztalait. A parkon belül öt láb hosszú és három láb széles asztal van, ide jönnek majd egymásután a megbízottak és itt fogják aláírni a szerződést. A megbízottakat betűrendben fogják kiszolgálni. Minthogy hatvanöt megbízott van, a ceremónia legalább két óra hosszát fog tartani. A megbízottak aláírásuk mellé vörös pecsétet tesznek. A pecsétet két szalagra fogják tűzni. Nem valószínű, hogy Clemenceau beszédet tart. A német főmegbízott azonban kétségtelenül előadja utolsó tiltakozását.

A ceremónia legutóbbi értesülések szerint délután két vagy három órakor kezdődik. A tükörterem két szelében körülbelül négyszáz meghívott vendég lesz. A német és szövetséges újságírók részére külön helyet biztosítottak. A békeszerződés aláírását nem követi azonnal a diplomáciai viszony felújítása, csupán a szerződésnek német részről történt ratifikálása után lesz Németországnak képviselője Franciaországban és csak azután engedik be a németeket.

Az ünneplő Páris.

Bécs, június 24. Versaillesből táviratozzák: A párisi érdekek ügyei este kilenc óra óta hirdetik tüzelésükkel a béke megkötésének közöledését. A versaillesi palota előtt levő nagy tömegeknek beszédekkel mondtak. A németeket az a veszedelem fenyegeti, hogy a tömeg utat tar magának a szállásukig. Ezért két osztály gyalogságot küldtek a Hotel de Reservoir elé. A párisi boulevardokon nagy felvonulások vannak, a tömeg követeli a leszerelést.

Visszavitták a francia csapatokat.

Bécs, június 24. Frankfurtból táviratozzák: A franciák nem várták meg az ultimátumban adott határidőt, hanem előbb már elindították csapataikat Frankfurt felé. Ma

délután öt órakor bevonultak a francia csapatok Frankfurt egyik külvárosába. A csapatok élén tankok haladtak, amelyek könnyű tüzérség követett. A megszállás azonban csak rövid ideig tartott, mert a franciák valószínűleg az időközben kapott ellenkező utasításra visszavonultak.

A franciák a német szociálisták ellen.

Páris, június 21. (Szikratávirat.) Párisban nagy felháborodást keltett, hogy a német legénység a skót vizeken internált német flottát elsüllyesztette. Általában azt mondják, hogy ez a tett élesen megcáfolja azokat, akik Németország megváltozásában hitték. Francia körökben rámutatnak arra, hogy az új külügy-miniszter, Müller 1914-ben hazudott a francia szociálistáknak, midőn kijelentette előttük, hogy a német szociálistáknak nem fogják a hadi hiteleket megszavazni. Mállett a franciák ama csoport tipusának tekintik, mely most hatalomra került, kik között egyetlen olyan embert sem lehet találni, akivel becsületes tárgyalásra lehetne remény. Az olasz helyzet nagy nyugtalanságot kelt, mert egyez valószínűbbé válik, hogy olyan politikához kell folyamodni, mely nagyon elter a háborus szövetségtől.

A németek elsüllyesztik hajóikat.

Bécs, június 24. A Daily Chronicle szemtanu leírását közli a Scapa öbölben történt hajóelsüllyesztésről. Vasárnap délután egy vitorlás hajó járt a német hadihajók körzetében kétszáz gyermekkel, akiknek megakarták mutatni a német hajókat. A német tengerészek nyugodtan viselkedtek a hajókon. Egy őrhajó parancsnoka felszólította a vitorlás kapitányát, hogy ne maradjon a hajók közelében, mert veszedelem érheti hajóját. Este fél hét órakor vörös jelző lobogót húztak fel az egyik hajóra és csónakokat becsatoltak le, amelyekbe a hajók személyzete lebecsátkozott. A vitorlásokon látták, hogy a hadihajók gyorsan sülyedni kezdenek. Néhány hajó felborult, a naszádokat és csónakokat pedig egy angol hajó vette vontatásra. Egy brit őrhajó tüzelni kezdett a csónakokra. A hajók elsüllyesztését nem tudták megakadályozni az angol tengerészek. Három német cirkálót megmentettek, egy angol torpedó naszád azonban zátonyra futott.

A német jegyzék átadása.

Berlin, június 24. Haniel követ a német birodalmi kormány megbízásából a következő jegyzéket adta át a szövetséges és társult kormányok meghatalmazottainak:

A német köztársaság kormánya megindult látni a szövetséges és társult kormányok legutóbbi közléséből, hogy elhatározták, hogy Németországtól azoknak a békefeltételeknek az elfogadását követelik, melyeknek anyagi jelentőségük nincs és céljuk csupán az, hogy a német népet megfosszák becsületétől.

A legutóbbi évek borzalmas szenvedései után semmi eszköz sincs a német népnek, hogy ez ellen védekezést fejthessen ki. A német köztársaság kormánya kijelenti, hogy az ellenállhatatlan körülmények miatt — a békefeltételek példátlan igazságtalanságára vonatkozó felfogásának megváltoztatása nélkül hajlandó a szövetséges és társult kormányoktól megállapított békefeltételeket elfogadni és aláírni.

Fosztogatás Berlinben.

Berlin, június 24. Berlin város északi részében a keső délutáni órákig tartott a fosztogatás. Estig 20 embert tartóztattak le.

A néger kérdés a békekonferencián.

Páris, június 24. Az olasz békédelegáció tagjai közül lesz a híres feltaláló Markoni is.

Páris, június 24. William Trotter a híres amerikai néger Párisban érkezett és kérte a békeértekezletet, hogy a néger kérdést az ir és zsidókérdéssel együtt napirendre tűzzék. Trotter emiandott szöveget a kezzei lenkedéseket melyeket az Egyesült Államokban a negerek ellen elkövetek. Trotter az angolok és japánok támogatását igyekszik megnyerni, akik a faj egyenlőség hívott előharcosai.

Amerika a bevándorlóért.

Seydwl, június 24. Az amerikai munkásszövetség elfogadott egy javaslatot, amely szerint az ügyintézés idejére meg kell könnyíteni a bevándorlást.

Seydwl június 24. Az amerikai hajószövetség szállító szolgálatot akar berendezni New York—Levernt és a Fekete tenger között. Hajó Konstantinápoly—Constanza és Odessa kikötői érintéssel rendszeresen.

Az olasz helyzet.

New York, június 24. New York Heraldnak Párisból jettünk: Páris nagykövet tegnap megérkezett Rómából és Wilson elnökkel találkozott. Ez az esemény megerősítette azokat a híreket, amelyek szerint az olasz helyzet komoly. Páris az olaszok elotti semmiféle felvilágosítást sem akar adni a helyzetről. Hivatalos körökben remélik, hogy az új olasz kormány Olaszország és szövetségesei között a régi jó viszonyt fejleszteni fogja. Biznak abban, hogy meg lehet oldani a límei kérdést. Olaszország gazdasági helyzete Németország és Ausztria fele hajlja. A líra magas árfolyama Németországban és Ausztriában kedvező piacot teremt az olasz kereskedőknek.

A tót tanácsköztársaság táviratai Oroszországba és Ukrajnához.

Budapest, június 24. A szlovák tanácsköztársaság népbiztosai szikratáviratokat küldtek Oroszországba és Ukrajnába. Egyik távirat Rakovskinnak az ukrán tanácsköztársaság népbiztosának szól, melyben Januska a szlovák tanácsköztársaság külügyi népbiztos közli vele, hogy a szlovák tanácsköztársaság népbiztosainak tanácsa Rusziskán elvtársat nevezte ki ideiglenes követül az ukrán tanácsköztársaság kormánya mellé. Egyszerint forró üdvözléssel küldte az ukrán tanácskormánynak és proletármunkásoknak a "hűbű" magyar vörözhadsereggel együtt harholnak a fronton a proletárlátás közös érdekében.

A szlovák tanácsköztársaság szintén szikratáviratban értesítette Rusziskát kinevezéséről. Üdvözléssel küldte Lenin elvtársnak és Moszkvába, mint a nemzetközi forradalmi proletárlátás vezérének, továbbá Csicserin elvtársnak.

Mire tanítson bennünket a párti jegyzék?

Nagykanizsa, június 24. Szikratáviratot küldött Clemenceau a magyar Tanácsköztársaság külügyi népbiztosának, amelyben felszólítja a tanácskormányt, hogy azonnal szüntesse be a csehek, szerbek és románok ellen folytatott hadműveletét a kerültre a felesleges vérontást. Várjuk be a békeművel a békekonferencia határozatát sorsunk felől és addig is vonjuk vissza csapatainkat egy állítólagos demarkácóra s üritsük ki Cseh-Szlovákia területét. A jegyzék hangsúlyozza még, hogy a magyar Tanácsköztársaság területét megzavarta tartó hatalmak hadseregei kötelesek azonnal megszüntetni az ellenőrzésüket és kötelesek a legrövidebb idő alatt visszavonulni az így meghatározott természeti határok mögé.

A Tanácskormány első intézkedése a jegyzék vétele után az volt, hogy Kun Béla elvtárs, külügyi népbiztos utasítására Böhm elvtárs, hadseregparancsnok az összes arcvonalakon parancsot adott, hogy szüntessenek be azonnal minden ellenőrzésüket. Ugyanakkor, minden részünkről ez a lépés történt, amelyet el akartunk kezdeni az önvédelmi harcoknál járó fölösleges életvesztéseket, a cseh-szlovák hadsereg az egész vonalon támadásba ment át.

Böhm hadseregparancsnok a támadásról küldött jelentésében olyan bozalmakról számolt be, amelyek magukban hordják az egyetlen feleletet, amit mi az intant jegyzékére adhatunk: *harc a végsőig, az utolsó emberig és az utolsó harapás könyvéig, de élve felkoncaltatni, kifosztani, járomba hajlani magunkat nem hagyjuk.*

Ha belenéznünk abba a szövetségbe, amelyet Párisban szönek fonnak: a mi számunkra; először is azt kell meglátunk, hogy Clemenceau szép fraziszai, amelyekkel a felesleges vérontás cikenülését követeli, *egyáltalán nem védnek meg minket attól, hogy a cseh és román hordák szóra koncolják fel a magyar városokban órségeinket és végig fosztogassák a védetlen magyar falvak lakosságát. A békekonferenciának nincsen lényeges hatalma arra, hogy bennünket a ránk szabadult hordák tevékenységétől megvédjen. Egy második tárdulás bozalmaira készülhetünk el itt, ha engedjük, hogy a fegyvert diplomáciai jegyzékek fizató ígéretével kivégyék a ke unkből. Tanulhatunk már annyit, hogy neklük nélkülözni nem szabad.*

Mert nem a Tanácsköztársaságot támadja az a hatalunkon üdvölkö gyűlevész népesség, hanem Magyarországot. A mi földjünk termő ereje kell nekik, a lakosság dolgok két köz, hogy az öt éves háború parzslásait új termelő energiák rabszolgáiban hajtsdával párolhassák. Nem-everték és jelszavakról folyik ez a harc, hanem az életért.

Nekünk nem lehet válasszani. Egy pillanatra megkésértük, hogy teengedjük a legyveri, meg fáj minden kiontott proletárvér a ugyanakkor felkoncoltak ezszakon a harcot beüzemelt, lefegyverzett osztgunkat? *Minket haldira lidiek ebben az országban; az élet egyetlen lehetősége számunkra a harc. Ne ülünk fel többé az ígérteknek, ne tárgyaljunk, ne alkudozzunk. A Tanácsköztársaság háborúja minden proletár egyéni, önvédelmi harca: magát védi most már mindenki, a legszűkebb otthonát, a gyerekei legközelebbebb jövőjét, az életet minden fontos apró tényével, amiből a jövőendő nagy sors tevődik még össze. Ne tévözzatok tovább proleturok!*

Könyvek • Folyóiratok • Zsebkönyvek

FISCHEL Fülöp Fia

irodászerek, üzletikönyvek, papírok
hangszerek, díszműruk, játéktárgyak

HIREK.

NAPTAR

A nap két 4 óra 05 percor, nyugszik 7 óra 50 percor.

A hold két d. u. 2 óra 02 percor, nyugszik éjjel 12 óra 17 percor.

1919
Június
25
Szerda

— **A sorozás első napja.** Tegnap számunkban közöltük, hogy a kanizsai szakszervezetek sorozása a tegnapi nappal megkezdődik. A sorozás két sorozóbizottság előtt kezdődött meg tegnap délután 2 órakor. Az első számú sorozóbizottság, amelynek elnöke Nánich József vonalozó, helyettese elnöke Popp Ernő munkásbiztosítói hivatalnok, munkás tanács tagja Ofenbeck Károly nyomdász, sorozó orvosa pedig dr. Fodor Aladár, a varoshaza közgyűlési termében a második számú sorozóbizottság, amelynek elnöke Jansecz Imre építész, helyettese elnöke Jabberis Lajos munkásbiztosítói hivatalnok, munkás tanács tagja Kohári József, sorozó orvosa pedig dr. Sándor Miklós, a volt Polgári Egylet nagytérben székelt. A tegnapi sorozás eredménye a következő: az első számú sorozóbizottság előtt megjelent 55 elvtárs, akik közül alkalmas lett 29. Űrszolgálatra alkalmas pedig 13; a második számú sorozóbizottság előtt megjelent 30 elvtárs, akik közül alkalmas lett 3, Űrszolgálatra alkalmas pedig 4. A sorozóbizottságok előtt azert jelentkeztek ma még kevesen, mert a villanykiméria folytán a *Zalai Népkarati* és a plakát megkésve jelentek meg. A szakszervezetek sorozása ma délelőtt 8-12 óráig és délután 2-6 óráig tovább folyik.

— **Schnell József elvtárs beszéde a tanácsok kongresszusán.** Budapesti tudósítónk jelenti: Schnell József elvtárs a nagykanizsai munkás tanács kiküldöttje a tanácsok országos kongresszusának tegnapi ülésén nagyszabású beszédet tartott. A beszéd tárgyát az alkotmánytervezet módosítása képezte.

— **A nagykanizsai kerületi ipari termelési tanács megszervezése.** Az ipari termelési tanács szervezése ügyében a Szociális Termelés Népbiztoságának kiküldöttjei, Elvi és Nagy elvtársak tegnap a Párti Tanács helyiségében értekezletet tartottak a szakszervezetek kiküldöttjeivel. A kiküldöttök előadása azt igéri, hogy az ipar terén uralkodó zűrzavar és helytelen anyagelosztás végre megszűnik és a munkafegyalelem helyre áll. Errel egy központosított hivatal fog gondoskodni, melyben kiváló szakemberek intezik a kis és nagy üzemek műszaki, anyagi, munkafegyalmi és pénzügyi dolgait. Ez a hivatal a Kerületi Ipari Termelési Tanács nevet kapja, mely kizárólag munkásokból, illetve a munkások bizalma folytán kiküldött kiváló szakemberekből fog állani. A kerületi ipari termelési tanács f. hó 30-án d. u. 5 órakor tartja alakuló ülését a Casino helyiségében, melyre a helyi ipari termelési tanács intéző bizottságának tagjai, valamint a 100-nál több szervezett munkással bíró közseggek és városok egy-egy kiküldöttje ezúton is meghívatik. A kerületi ipari termelési tanács hivatala f. évi július hó 1-én kezd meg működését, amelynek előkészítő irodája ideiglenesen Sugár ut 4. (Kis-Korona) 1. emeleten nyert elhelyezést. Felvilágosításokat Szűcs elvtárs készíttével ad az érdekelteknek.

— **Halálózás.** Bagári, Zsigmond nyugalmazott pénzügyi főbiztos tegnap este 7 órakor meghalt. Az elhunyt Nagykanizsán a legszélesebb körű tisztelt és becsülést részese volt. Mindenkiel szemben gyakorolt előzékeny módora: juságos emberzeretelle népszerűvé tették az egész városban. Halála özvégyén és Paula leányán kívül kiterjedt rokonságot döntött a legmelyebb gyászba.

— Ma délután kezdődik a zsirkosztás. (Közlelméleti közlemény.) E hó 25-én és a rákövetkező napokon délután 2 órától kezdődőleg zsirkosztás lesz az Általános Fogyasztási Szövetkezet huszékében, a mellette levő Közlelméleti Izzet helyiségében, a Népakarat Rozgonyi-utcai volt szerkesztőség helyén levő üzletben (III. első sorban a vörös katonák hozzájárulói kapnak zsírt), továbbá az Általános Fogyasztási Szövetkezet Csengery-u. főklüzletében. A rendelkezésre álló készletekből a város összes zsirkosztóinak fél havi zsirkosztásáért (24 dekák zsír vagy 21 dekák zsír) biztosítva van Felhívjuk tehát a közönséget, hogy a **rolongást és ácsorgást kerülje, meri a félhavi zsirkosztást rolongás nélkül is mindenki megkapja.** A kiosztásnál a június hónap második felére eső 2 darab zsírjegy-szelvény lesz leszakítva. **Közlelméleti Izzetek.**

— Megszűnt a villanymizéria. A Frangyár szénmizériáján folytán hetéről kezdő virradó éjszakra Nagykanizsa világítás nélkül maradt. Ez volt az oka annak is, hogy a **Zalai Népakarat** tegnap nem volt a szokott pontossággal az utcán. Tegnap azonban már megérkezett a várva-várt első szénszállítmány és most már remélhető, hogy a szénmizéria nem fog a hétfőhöz hasonló akut jelleggel ütni. E reményeinket megerősíti. **Lukács Gyula** elvtárs kormányzótanácsj biztosnak az a telefon értesítése, hogy Budapesten az összes illetékes fórumoknál garanciát szerzett arra, hogy a Frangyár őrési és világítási szene cenzurálhatóan meg fog érkezni.

— **Monstre-népgyűlés Nagykanizsán.** Vasárnap, 20-én őrési aranyú népgyűlés lesz Nagykanizsán, amely nemcsak közönségesen, hanem Alsózala vármegyéből összecserélendő tömegből, hanem szónokainak politikai jelentőségéről és szellemi nagyságáról fogva is joggal igényt tart a monstre-elnevezésre. **Fáber Oszkár**, az egyházi vagyonok likvidálásának kormányzótanácsbíza, **Nyisztor György** földművelési népbiztos és **Spády Adél**, a magyarországi nőmunkások szakszervezetének titkárja lesznek a népgyűlés előadói, egyúttal egy-egy országos híri szónokok és politikai életünk legkiválóbb tényezői. A népgyűlést — tekintettel annak előreláthatóan őrési tömegre — a Szabadság téren (volt Erzsébet-téren) tartják, s a délután 2 órakor fog kezdődni. A nagykanizsai direktorium ez uton is felhívja a kanizsai, keszthelyi pacsai és letenyei járásbeli összes közönség munkástanácsait, hogy a jövő vasárnapi népgyűlésről a legszélesebb körben tájékoztatásuk a lakosságot és hívják fel minél tömegesebben való megjelenésre, maguk a falusi munkástanácsok pedig küldöttségileg vegyenek részt a népgyűlésen.

— **A katonai forradalmi törvénysek ülése.** A dandár katonai forradalmi törvénysek legutóbb tartott ülésén Tóth István vörösbíró a szesztilalom áthágásáért és a legyelem megszegéséért 3 havi fogházra, Mátó József, Gerencsér József és Topercics Adám vöröskatonákat önkényű eltávolozásért 1 évi felfüggesztett fogházra, Singer Dezső vörös katonát szesztilalom áthágásáért 6 havi felfüggesztett fogházra, Kutolek Imre vörös katonát önkényű eltávolozásért 6 napi fogházra, és Mklósi Jenő vörösbíró önkényű eltávolozásért 2 havi fogházbüntetésre ítélte.

— **Az őszi vetőmagvak szétosztása.** Budapestről jelentik: A földművelésügyi népbiztoság mezőgazdasági osztálya most szerzi be az információt, hogy az összes nemessélt gabonamagvakat termelő gazdaságokból annak megállapítására, hogy milyen mennyiségű nemes mag fog az őszi vetés céljára rendelkezésre állni. Ezt az egész mennyiséget mentesíteni fogják a közfogyasztás alól és vetésre használtják fel. Amennyiben köztudomásu hogy a nemessélt vetőmag után körülbelül 20 százalékkal nagyobb eredmény várható, mint egyből.

— **Lefoglaltak egy nagyrétkű és székettű.** Alsólvendvai tudósítók íerik: Strasser Armin iteni ügyvéd lakásán, egy névtelen fejlenítés alapján házkutatást tartottak a hatóság emberei. A házkutatás meglepő eredménnyel járt, amennyiben egy könyvesszekrelyben elrejtett kis züst kazettában körülbelül 100,000 koronára becsült ékszerket találtak. Az ékszerket lefoglalták, Strasser Armin pedig az Alsólvendvai ideiglenesen megalakult forradalmi törvényssék vádbíntosának. Matisz Oszkár hírlapírónak parancsára letartoztatták s a zalaegerszegi forradalmi törvényssék fogházába szállították. A zalaegerszegi forradalmi törvényssék legutóbb tartott ülésén Strasser Armin 30,000 korona büntetésre ítélte.

— **Új vonatközlekedés Zalaegerszegrre.** Zalaegerszegről jelentik: Zalaegerszeg és Zalaszentiván között további intézkedésig a következő vonatok bonyolítják le a személyforgalmat. Zalaegerszegről indul reggel 6 óra 52 perckor, visszatér Zalaszentivánra, amely esti 9 órakor tér vissza Zalaegerszegrre.

— **A zalaegerszegi városparancsnokság u Hangya Cserakciója ellen.** Zalaegerszegi tudósítók jelentik: A Hangya-cserakciója Zalaegerszegrre az a következőmnyrel járt, hogy a város ellátására szolgáló felhazat a hálykból teljesen megszűnt. Miután Zalaegerszeg sem ipari, sem élelmiszerket nem termel, a cserakció folytán létrejött élelmiszerhiány igen sok panaszra szolgáltatott okot. A fogyasztók érdekeinek megvédése és a város közlelméletének biztosítása érdekében ezért a városparancsnokság megterelte a szükséges intézkedéseket, hogy a cserakciót Zalaegerszegrre beszűntessék.

— **Az ideai termés betakarítása.** A földművelésügyi népbiztoság mezőgazdasági osztályának vezetője az ideai aratási és cseplési munkák zavartalan lebonyolítására tett intézkedésekről a következő felvilágosításokat adta: Az aratás eljéreltétől az idén Beier Pál napján a rendes időben fog megkezdődni. A terméskitátások kedvezőülének. Intézkedések történtek, hogy a kevétkő géparatásra orendezett gazdaságok zsineghez jussanak Ennek biztosítására felhívjuk a nagyobb gazdaságokat, hogy a hulladékanyagot szolgáltatassák be, mert most ebből is készítenek zsineget. Meg van a lehetősége, hogy a hulladék mennyiségét feldolgozzák. A napokban jelenik meg a rendelet, amely megállapítja, hogy a cseplőgépek tulajdonosai a birtokukban, vagy őrzetükben levő cseplőgépeket, milyen módon kötelesek a cseplés céljára rendelkezésre bocsátani. A legmesszebbmenő intézkedések történtek, hogy a cseplőszükséges üzemanyagok rendelkezésre álljanak. Dondostkötés történt arról is, hogy a gépek üzemképességének biztosítására szükséges alkotórészek ne hiányozzanak. A mezőgazdasági géphivatal, amelyet amelyet a mezőgazdasági gépek gyártásának és behozatalának irányításáért állítottak fel, a múlt hetekben különleges mozgószervezetet létesített a csepléshez szükséges kellekeknek a kívánt helyre való eljuttatására. Minden remény meg van tehát arra, hogy a cseplési munkák zavartalanul fognak folyni.

— **A közigazgatási tisztviselők szociális oktatása.** Budapestről jelentik: A helyügyi népbiztoság a közoktatásügyi népbiztosággal együtt a legközelebb kipróbált és nagy részt jogász erőket küld a megyei szakkölyreke, így Nagykanizsára is, hogy a közigazgatási tisztviselőket a kormányzótanácsai és népbiztosi rendeletekre szakszerűen kioktassák s azok igazi szellemével megismertessék őket. A kiküldöttek minden megyében a helyi művelődési csoportokkal karöltve a feladott szociális oktatásában is segítkezni fognak. Ezzel a helyügyi népbiztoság azt a célt akarja elérni, hogy a régi kénytelenségből átvett s a szociális ismeretekben járatlan közigazgatási szervek minél hamarabb az új szellemben működjenek. A fővárosra nézve ugyanez szintén a legrovidebb idő alatt megvalósításra kerül. Az új intézmény működését előíró rendelet a legközelebbi jövőben megjelenik.

— **Románia hadikárpótlást fizet.** Budapesti tudósítók táviratozza: Bukaresti távirat szerint a Konzervatív párt minapi ülésén Áron volt miniszter hosszabb beszédben foglalkozott a politikai helyzettel. Többek közt ezeket mondotta:

— **Románia képviselőinek politikai bibája** miatt teljesen izolálva van a békekonferencián. **Az a 30 milliárdos hadikárpótlás, amelyet a volt monarchia adósságából a Bukovinában és Magyarországon elfoglalt területeinkre kivetnek,** sokkal súlyosabb helyzetbe juttat bennünket, mint a egyezőt Nemetországot a vele szemben megállapított hadikárpótlás. Iratlanu előbb katonailag vesztette el a háborút, most pedig diplomáciailag vesztette el a békét.

— **Háromszáz ezer kító gyapjú Zala megyében.** Az ideai gyapjúgyűjtés kielegítő eredménnyel halad. Az Országos Ruházati Hivatalnak az idény első hetében több mint 300 ezer kilogramm gyapjút jelentettek be csak Zala megyéből. Somogy megyében a termelőszövetkezetek az egész gyapjúgyűjtést centralizálták. Ez a munka kiváló eredménnyel járt. A most felszabaduló vármegyékben nyomban hozzáláttak a gyűjtés alapos megszervezéséhez. E tekintetben főképpen Magyarországon északi része bir nagy jelentőséggel. It tudvalóvén jelentékeny jelentőségű van. Általában megállapítható, hogy a gyapjúgyűjtés a tavalyi arányokban folyik s azoknak sehol sem marad mögötte. Ez a jelenlegi viszonyok között igen szép eredménynek mondható.

— **A műtrágya felhasználása.** Budapestről jelentik: Az idén tudvalóvén minálössze 300 egnéhány vagon nyárson és csontdara állott a műtrágyagyártás rendelkezésére szuperfogyasztás céljára. Tárgyalás folyik ugyan nyers foszfátok külföldről való megszerzéséről, de mindezekig csak saját nyersanyagunkra támaszkodhatunk. A feldolgozás most van folyamatban. A műtrágya kiosztás központilag fog történni a földművelésügyi népbiztoság irányítása mellett, főképpen a búza és rozsvesztések alá.

— **Kivándorlás — Európa.** Dunaeseti tudósítók táviratozza: A párisi **Echo de Paris** jelentése szerint az Egyesült Államokból ebben az évben egy millió 800 ezer európai készül visszarándulni, mintegy négy millió dollára becsült vagyonával, amit francia politikai körök komoly pénzügyi veszedelmnek tekintenek.

Színház és művészet.

Heti műsor:
Szereán: **Gróf Rinaldó.**
Csütörtökön: **Majd a Vica.**
Az esti előadások pont 8 órakor kezdődnek.

Pártügyek.

Az ácsmunkások helyi csoportja ma este 7 órakor fontos ügyben tagértekezletet tart. Pontos megjelenést kér a **vezetőség.**
A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete holnap délután fél 6 órakor választmányi gyűlést, 6 órakor pedig taggyűlést tart.
A szabómunkások és munkások szakcsoportja ma este 8 órakor a Kaszinó helyiségében taggyűlést tart. Minden férfi és női tag tartozik megjelenni. **Vezetőség.**
Az Ipari és közlekedési tisztviselők országos szövetségének nagykanizsai csoportja holnap délután 5 órakor a szakszervezeti helyiségében (Sugár-ut 4. szám) választmányi ülést tart.
Magán tisztviselők! Felhívjuk az összes fűszer, vas, gép, papír- és könyv- és üveg szakmába tartozó és állásban levő szakszervezeti tagjaink, hogy ma este 6 órakor a Sugár-ut 4. sz. alatti helyiségben, kizárva terhe mellett jelenjenek meg. — A többi szakmabliek szintén ezúton lesznek értesítve. **Az elnökség.**

A mezőgazdasági ipar új megalapozása.

Magyarországot világgazdasági helyzete arra kényszeríti, hogy a mezőgazdasági ipar fejlesztésével szerezzen lakóainak állandó és biztos, a hazai földre támaszkodó foglalkozást, hogy a mezőgazdasági ipar előmozdításával tudja földjének termékeit leginkább feldolgozott, megmunkált állapotban a világgazdasági piacra vinni és a termékek útján szerezzék be azokat az iparcikket és nyersanyagokat, amelyeket külföldről kénytelen behozni.

Mezőgazdasági iparunk mégsem tudta idáig ezt a természetes hivatását betölteni. A cukoriparban, a szeszgyártásban, kenderfeldolgozás, sűrű, keményítőgyártásban és malomipar terén voltak modernül berendezett kapitalisztikus nagyüzemek, amelyeknek üzleti politikája azonban elsősorban oda irányult, hogy más versenytársaknak a keletkezését csirájukban elfojtsák. A tapasztalatokat, a kísérleteket a kedvező vagy kedvezőtlen eredményét minden vállalat a maga félte őrzött titkának tekintette. Nem az egész mezőgazdasági ipari termelés előmozdítása alkotta a vállalatok vezetőinek a tulajdonképpeni hivatását, hanem annak a kedvező „spannung“-nak a fenntartása, sőt kiterjesztése, ami a nyersanyag beszerzési ára és a kész termék eladási ára közötti védővámok, exportbonifikációk, kartell-megállapodások stb. útján volt elérhető.

Az új irányzat a magyar mezőgazdasági ipari politikában: a bárhol szerzett tapasztalatoknak az összesség érdekében való felhasználása, minden nyersanyagok olyan iparcikké való felhasználása, amely feldolgozás az összesség szempontjából a legnagyobb jelentőségű. Evégből a mezőgazdasági feldolgozó iparágak közül azokat, amelyek legszorosabban kapcsolatban vannak a mezőgazdasággal, a földművelésügyi népbiztonságnál felállítandó expositurák útján fogják a jövőben irányítani oly módon, hogy ezek a kirendeltségek szoros kapcsolatban működjenek a földművelésügyi népbiztonság keretében berendezett mezőgazdasági ipari kísérleti szakosztállyal.

A gyümölcspálinka készítését nemrég megjelent rendelettel szabályozták. Egy országos hálózat fogja ezután a Földművelésügyi Népbiztonság irányítása mellett ezt a műveletet a legnagyobb anyagkíméléssel lebonyolítani. — Szoros kapcsolatban lesz a gyümölcspálinka készítésével a konzerv kirendeltség működése, mely a gyümölcsfeldolgozását tartja kezében és a Közélemezési Népbiztonságnak adja át a kész konzerveket beiföldi fogyasztásra, és a külkereskedelmi hivatalnak bocsátja rendelkezésére az exportálható feleslegeket. A mezőgazdasági ipari kísérleti osztály erjedéstanai, szesz, éleztő, ecet és konzervosztálya pedig speciális kísérletekkel támogatja ez az osztályokat működésükben. Megfelelő szakemberek kiképzésére az állami vegyészeket háromhetes kurzusára rendelik fel, hogy gyakorlati tájékoztatást kapjanak ezek mint technikai erők fognak a gyümölcsszesz készítésénél rendelkezésre állani. A konzervgyárak, kisebb gyümölcsaszalók és zöldségaszalók telepek számára a most meginduló rövid tanfolyamon képeznek ki férfiakat és nőket a Debrői-úti kísérleti állomáson.

A mezőgazdasági ipari kísérleti osztály most végzi az előmunkálatokat a gyógynövény termelés országos megszervezésére, a gyógyszer készítés és az illó olaj gyártás meghonosítására. Milliókra megy az az érték, amit idáig gyógyszerükért és illó olajokért adunk ki, dacára, hogy az országban mintegy harminc féle gyógynövény van, amelyik a legrentábilisabban nagyban termelhető. Az illó olaj gyártáshoz való növények illó olaj tartalmát az eddigi tervek szerint vándorlepároló készülékeken fogják kivenni és a nyers extraktumot finonított gyárakban fogják exportcélokra feldolgozni. A Földművelésügyi Népbiztonság mezőgazdasági ipari osztálya alig két hónapos fennállása óta egy cukoripari, tejgazdasági, mezőgazdasági, husipari, konzervipari, gombászállati, gabona, liszt és

sütőipari, erjedéstanai, szesz, éleztőipari, ecetipari, alkoholmentes italok számára való maláta, komló, mütrágya, gyógynövény, és szállító és borgezdasági kísérleti állomást rendezett be.

A mezőgazdasági ipar szocializálása, a kísérleti ügynek nagystilusu megszervezése útján új jövő vár a magyar mezőgazdasági iparra. Munkanélküli proletárok ezrei találnak majd ebben a foglalkozási ágban új elhelyezkedést.

APRO HIRDETÉSEK

Intelligens klasszony egy 11 éves leánya és egy 6 éves fiúcska mellé a délutáni órák kerestetik. Németül tudók előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatalban.

A Sörgyárban hízalási célokra alkalmas friss sörtörköly kapható. 100 kg.-kérd 18 koronáért.

Felcserelem három különálló, egy nagy telken igen jó karban levő házat — alkalmas bármely üzletnek — hozzá van szép kerttel, lehetőleg a város beürlőjén levő kisebb házért. Cím a kiadóhivatalban 1480

Prima papírsparga minden vasutagában kapható Flacsel Fülöp Fial óg-nél, Nagykanizsán.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

1358/1919.

Tárgy: Piaci elővásárlási korlátozás.

Rendelet.

Tapasztaltuk, hogy a piacon az elővásárlás (tovább eladás céljára való vásárlás) az utóbbi időben nagy mértékű volt. Ennek következménye, hogy a fogyasztó az árut csak közvetve és jóval drágábban kaphatja meg.

Ezen a túrheltelen állapoton segített, elrendeljük, hogy a piaci elővásárlók kizárólag csak délelőtt 10 óra után és csak a piacon vásárolhassanak. Délelőtt 10 óra előtt, vagy piacon kívül (utca végn) való elővásárlás szigorúan tilos. Azon elővásárló, aki ezt a rendelkezést megszegi az iparigazgatvány rögzítési elvénélán kívül szigorúan meg fog büntetettini.

Felhívjuk a közönséget, hogy ezen rendelkezésünk betartását a maga érdekében is ellenőrizze és a tudomására jutott esetekről a városi örsőm, a volt rendőrség kihágási osztályánál azonnal legyen jelentés.

Ezen ügyekben a városőrség soronkívül, azonnal lefolytatja a büntető eljárást s ha szükséges, az ügyet a törzsdalmi törvénysszék elé terjeszti.

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 24-én.

Direktórium.

Forgács féle öngyújtó

— ég mint a forgács! —
Tűzkő, ből, benzín, kizárólag:

Forgács R.
dohánytűsdobájában Magyar-utca 43.

Garamvölgyi és Szemere-féle öngyújtók és tűzkövek a legjobb a világon!

VILÁG nagymozgókép

Szerecs szálloda. Telefon 74. sz.

Keddén, kedden és szerdán. Június 23., 24., 25.

A szerelem száműzőtje

Jráma 4 felvonásban.

Fűszereplő: Lotte Neumann.

Előadás kezdete 6 és fél 9 órakor!

URANIA mozgóképek-palota

Bonyháy-u. 4. Telefon 250

Keddén, szerdán. Június hó 24., 25.

Else Frölich

a legszebb dán művésznő fellépéssel!

A nagy ártás

dráma 4 felvonásban.

Péntárnyitás délután 3 órakor.

Előadások kezdete délután 6 és este 8 órakor.

Internationale

kommunista folyóirat

kapható az utcai árusítóknál és a Szellemi Termékek Országos Tanácsa nagykanizsai elosztóhelyén Kazincy-utca 1. sz. a.

Zalai-Népakarat

AKOR REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFONÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Bevezetőnk az elnökvivatali:
Magyarországi, Budapesti, 4. szám
szervezettségű és kiadékvivatali
telerszám 78. 1. Nyomda 11.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Különléti árak:
Egész évre 80— korona
Fél évre 45— korona
Havonta évre 28— korona
Egy napra 7— korona

Letörték a budapesti ellenforradalmat.

Aktív tisztek az ellenforradalom élén. — Utcai harcok. — Budapesti helyreállított a rend. — Üldözik a monitorokat. — A rögtönítélő bíróság permanenciájában van.

Budapest, június 25. A keddi napon kibombart ellenforradalmi puccs készülődési már napokkal ezelőtt kezdődtek meg. Primitív sokszorosított röprakot jártak kézről-kézre a felekezeti igazgatásra és pogromra való felhívással igénykeztek nyugtalanítani az emberek lelkeit. Ezekben az utakon akartak eljutni gaz céljaikhoz: a proletárállam ellen inzertt ortviamadáshoz.

Az ellenforradalmi puccsot volt katonatisztek szervezték és hogy segítőkészek kaptak, az jórészt annak tudható be, hogy igazi céljait elitkolták és félvezetéssel, hazugsággal dolgozták.

Az ellenforradalom tulajdonképpen a Hungaria-körúti tengerész-laktanyából indult ki, ahol a tisztek az ottlevő tüzérségi legénységet már a délelőtti órák folyamán összeüjítotték és beszédet intéztek hozzájuk, amelyben elmondták, hogy Haubrich elvtárs fogja a hatalmat a kezébe venni, mert meg akarja mutatni, hogy mi az igazi diktatúra és mi az igazi kommunizmus.

Monitorok

Az oltra megbeszélte a terv szerinti a tengerész laktanyában történt zendüléssel egyidejűleg az öbűdi kikötőben állomásozó 3 monitor kitűzte a nemzetiszínű zászlót és az ellenforradalmár tisztek vezetésével kifutott a Dunára. A szembe jövő hajókra ráparancsoltak, hogy ugyancsak tűzzék ki a háromszínű lobogót. A Margitsziget elő érvé. hoves tüzérséget adtak le a szigetre, majd utlokat feléle egészen az összekötő-vasúti-hídig folytatták, ahonnan gyors iramban közeledtek a László felé.

Este 6 órakor dördült el a Dunáról az első lövés, amely a szovjetkaszárnyá felé irányulva. A lövések nem találtak köszületlenül a szovjetkaszárnyára, amely a monitorok jövetelének híreire jelentős megerősítéseket is kapott. A szovjetkaszárny őrsége, a Lenina fiúk szakadatlanul folytatták a gépfegyver tüzérséget a monitorokra, mire a monitorok 3 lövés leadása után, amely rövid néhány percig tartott, kénytelenek voltak beszüntetni a szovjetkaszárny lövéseit.

A József telefonközpont megszállása.

A József telefonközpont frontja előtt és környékén ma reggel erős őrségek cirkálnak. Csak igazolvánnyal lehet bejutni az épületbe, vagy annak közelébe. Az ellenforradalmárok az épület megszállása után őrzetbe vették Mandel-Sári és Kiss-Ferenc politikai megbízott elvtársakat, majd mindazokat, a kiknek csak ideiglenesen is volt dolguk ottan. Ezek között voltak még Jászai Samu, Tandács Kálmán zászlóaljparancsnok és Roth politikai megbízott. A letartóztatottakkal vérlázító kegyetlenségekkel követték el. Először arccal a falhoz állították őket, mőgőjük fegyveres katonák helyezték el és beszéltve oly intézkedéseket tettek több ízben, mintha a hatalmas itéletet végre akarták volna hajtani. Közébb egy pincéhelyiségre zsúfolták őket össze, ahol szánéketo sötétsebben voltak. Az órákig tartó erős tüzérség annyira felkurbált az idegeiket, hogy a pincéhelyiségben elhuzódó kábelcsatorna vaskörletait is megnyitották, hogy ezen meneküljenek a

város valamelyik távolabbi részébe, hogy az utcára jussanak.

Piruló arccal kell leírunk, hogy a szervezett munkásság sorában is akad egy aruló. Amint az ellenforradalmár bárencsapatok az udvarra érkeztek, jelemezett náluk egy Kléber Leó nevű villanyserelő munkás, aki revolvert kért tőlük; majd megmutatta nekik az összes Kapcsolt helyiségeket és a vörös őrségnek a központon levő gépfegyvereket. A statáriális bíróság Kléber Leót 16 évi kényszermunkára ítélte.

A harc közben Szántó Béla elvtárs hadügyi népbiztos megjelent a VIII. kerületi munkás-katona- és paraszttanács helyiségében és magához kérte Mész István parancsnok elvtársat, akivel közölte, hogy ha a fehérek hajlandók megadni magukat, a tüzérséget be kell szüntetni. Mész parancsnok erre 2 „Vigyázz” és 3 „Tűz szüntes” jelzést adott le, mire a harc megszűnt. Mész István parancsnok erre harsányan kiáltott:

— Parlamentaire jöhet!

Mire a tulajdoni épületből a következő választ ndták le:

— Parlamentaire jöjjön!

Mész elvtárs letette a fegyverét és két felfegyverzett vörös katona kíséretében bemont az épületbe, amely már akkor teljesen ki volt világlva.

A fehérek parancsnoka jelentette, hogy a menzálási tévedésből történt és a Ludovika-akadémia hallgatói tévedés áldozatai voltak.

— A lefegyverzése nemmi szükség nincs — mondotta — mi önként letesszük a fegyvert.

Ekkor valóban egy Ludovikai hallgató kezében sem volt fegyver. A sapkákról is hanyzotta a fehér szögül még a nemzeti színű szalag. Ezzel azután el is intéződött az ellenforradalomnak ez a része.

A telefonok felszabadultak

és ismét jelszó nélkül lehetett beszélni.

A vörösőrség a tegnapi napon próbát tett arról a proletárontudatról, amely kell, hogy áthassa a dolgozókat minden izót. A legválságosabb pillanatban ment ki az utcára Jancsik elvtárs, a vörösőrség főparancsnoka helyezte el az épület előtt a gépfegyvereket és intézkedett az emberek harcászati feljéledéséről.

Bortűzek a Ludovika Akadémiából.

Egyik elvtárs, aki egész éjjel a Ludovika Akadémiában tartózkodott, a következőkép mondja el a Ludovika Akadémia körül történt zendülést:

— A Ludovika előtti keriben és a proletárok számára kinyitott Orczy-keriben gyanúlanul sétáltak asszonyok és gyermekek az utcákon pedig csoportokba verődtek az emberek és beszélgettek a városban történekről.

A Ludovika előtt négyes sorokba csoportosulva fegyveresen megjelentek a fehér ruhába öltözött akadémiai növendékek.

A járókelők nyugodtan néztek a felsorakozást, hírtelen azonban az akadémikusok

fegyverükhöz kaptak és sortűzet adtak. Remült futással menekült az utca népe: ki a kapu alá húzódott, ki a járda szélén keresett menedéket a földre húzóda.

A lövedézés percekig tartott,

ami után a felsorakozott akadémikusok az épület felé vezető valamennyi uthoz őrséget állítottak. Az Orczy-keriben levő asszonyokat és gyermekeket az épületbe terelték és reggelig ott tartották. Az első sortűzek után az utca teljesen kiürült, csak néha-néha bátorokodott ki a kapuk alól egy-egy ember, hogy hazafelé induljon.

Minden emberre sortűzet adtak le. A

szerecsenőstlenek ott az utcán hullottak el és csak jóval később vetődött az Üllői-utra egy sebesült-szállított autó, mely felszállt a öket.

— Este 9 óra után az utca elcsenjesedett. Hajnali 4 óráig az akadémikusok megszállva tartották a teret.

Reggel 4 órakor a Ludovika Akadémia körül utca-részeket vörös katonák lepték el.

Őrségek indultak el a Ludovika közelébe; hogy a helyzetet kikémélejk. Fél 6-ig teljes csend volt, ezután azonban a vörös hadsereg fardhatatlan katonái és a vörös őrség osztagai teljesen körülaárták az Akadémia épületét és az azt határoló kerteket.

Többibizn kisebb harcok fejlődtek Reggel 8 óra 10 perckor Haubrich elvtárs, Budapest főparancsnoka telefon kapcsolatát kapott a Ludovika Akadémiával és felszólította a kapitalizmus új katonai bajnokait, hogy adják meg magukat és egyenként hagyják el a Ludovika épületet, különben bombáztatni fogja az Akadémiát. Erre 6 óra 30 perckor a fiatalok megadták magukat. Háromnegyed 7 után már teljes rend volt, a Ludovikai utcákélet véget ért.

Ellenforradalmárok a Belvárosban.

A monitorok tüzérsége alatt a Mária Valéria-utcan egy ember szaladt a szovjetkaszárny felé fehér zsebkendővel lengetve, szidalmazta a proletárok vezetőit. A kapu előtt álló őrk megállásra szólították fel, az őri ellenforradalmár azonban csak tovább lobogtatta a kendőjét, mire az őrség agyonlőtte.

A volt főkapitányság épülete előtt 2 embert azon értek, hogy fehér kendőt lengetnek a monitorok felé. Azonnal agyonlőttek őket.

A Kossuth Lajos-utcaban egy volt főhadnagy az egyik ház ablakából revolverrel lőtt a vörös őrkre. Elfogták és ott helyben agyonlőttek.

A budai ellenforradalom.

A budai Dunapart házaira kitűzték a piros-fehér-zöld színű lobogókat. Vörös katonák mentek át, bevonatták a zászlókat és rendet tereztettek. Eszrevették, hogy egyes budai házakból lönyjeleket adtak le. A vörös katonák kimentek a házakba és a tettenéért ellenforradalmárokat részben megadóztatták, részben a helyszínen agyonlőttek.

A papok skicéja.

A Mária utcai klastrom tetején gépfegyvereket állítottak fel az ellenforradalmárok. A vörös őrk ennek is a nyomára jöttek. A háztetőn tartózkodó papot letartóztatták, a gépfegyvereket leszerelték és a vizsgálatot rögtön megindították.

Az ellenforradalmároknak Heubrich nevével visszaelve a közbiztonságot...

Üldözik a fázadó monitorokat.

Budapest, június 25. Délfelel 11 óra tájban 2 monitor háromszíni lobogó alatt...

A budapesti munkástanács fegyvert ragadott.

Budapest, június 25. A fővárosi munkástanács a délután folyamán éppen ülést tartott...

A statáriális bíróság lételet.

Budapest, június 25. A statáriális bírósán állandó permanenciában tartja tárgyalásait...

A Duna-örség forja kivégezni az ellenforradalmár tengerészeket.

Budapest, június 25. A Duna-örség és a tengerész lakatya munkássága az öbudi tengerészlakatya...

A Duna-örség és a tengerészlakatya munkássága, valamint a jelenlévő hajós katolikus...

Elhatározta a munkásság, hogy azonnal fegyverbe lép...

akl a diktatura erőyes alkalmazása ellen a tegnapi tapasztalat után is fellázad...

Heubrich elvtárs a budapesti helyőrségről.

Budapest, június 24. Heubrich József elvtárs, Budapest karhatalmi főparancsnoka...

Parancs.

A forradalmi kormányzótanács CXI. számú rendeletével a dolgozó férfiak védőtevézségét...

A sorozás f. hó 24., 25. és 26. napjain tartatik meg...

Az I. számú sorozóbizottság a városi háshas közgyűlési termében...

Az II. számú sorozóbizottság előtt tartoznak megjelenni a munkások...

Minden állításköteles elvtársnak magával hozni a területi katonai...

A bevonulási határidő a sorozás alkalmával szigorúan közzétartandó.

Felmentésekre a 140987/felm. oszt. 1919. sz. n. rendelet értvénye.

Aki a sorozáson meg nem jelenik, azt forradalmi törvényszék elé állítjuk.

Nagykanizsa, 1919. június 25. Magyarországi városi munkás- és földműves tanácsa nevében:

Az Intézőbizottság.

Felhívás a külföldi vállalatokhoz. Péhivatalosan jelentik: Többször előfordult, hogy a külföldi vállalatok...

HIREK.

1919. június 26. NAP TÁR. A nap két 4 óra 05 perces...

Felhívás!

Szocialista-kommunista munkások! Munkásszanyok és proletár asszonyok!

Amidőn hisztjük, hogy „Míg proletárjai egyesültek”...

Proletártestvérek! A proletáriátus osztálykülömbéinek gyalázó minden kínákozó...

Proletártestvérek! Ha sötét és a viharfelhők fojnik felett, ha bosszuszomjas...

Atkozottak lennünk, ha magogyozog igába hajtanánk fejünket...

Hirdetjük mindenkinek, akiket illet, hogy é hó 29-én, vasdnap délelőli 10 órakor...

Szépítő az O. kiváló egyéniségüket üdvözölhetjük körünkben...

Értvérsi üdvözléttel: A szocialista-kommunista párt hítkársága.

Személyi hír. Sneff József, dr. Havas Hugó, Marvalits József és Wugrinetz Károly...

Kinevezés. A szocialista termelés népbiztosa Bedő Odán...

A Nemzeti-fürdő becsukták. A Nemzeti-fürdő berőlje a fürdőt tegnap bizonytalan időre lezarta...

azon a vasútvonalon Budapestnek szánt szállítmányon kívül tilos más fát szállítani. Tekintettel arra, hogy Nagykanizsa közsétsége az utóbbi időben nagyon leromlott, az illetékes körök figyelmét felhívjuk ez esetre. Mindent meg kell tenni, hogy Nagykanizsa két fűrdője közül egyik se kényszerüljön üzemét beszüntetni. Ezzel kapcsolatban említnünk meg két régen vajdudó problémát: a radikórház modern fűrdőjének közhasználatba való vételét és egy nyári szabadfűrdő mielőbbi létesítését.

A közrend és a direktóriumok.
Budapesti tudósítónk jelenti: A vörös-örség országos főparancsnoksága közli, hogy a hadserőfőparancsnokságnak a városparancsnokságok megszűntetésére vonatkozó rendelkezését oda módosította, hogy a városparancsnokságok nincsenek a helyi direktóriumok alárendelve, hanem a vörösörség országos főparancsnokságának; ellenben a helyi direktóriumok szoros egyetértésben tartoznak működési és a közbiztonságra, valamint a közrendre vonatkozó minden döntéssel és megkereséssel teljesíteni.

A sorozás második napja. A sorozás első két napján a szakszervezeti tagok nagyobb része megjelent a sorozóbizottságok előtt és elgejt tiszteletkifejezéseket. Az I. számú sorozóbizottság előtt eddig 223-an jelentkezők, akik között 73-at frontszolgálatra alkalmasnak, 88-at őrszolgálatra alkalmasnak, 88-at alkalmatlannak találtak, hatot pedig kórházba utáltak. A II. számú sorozóbizottságnál eddig 153-an jelentkezők, akik közül frontszolgálatra alkalmasnak 160-at, alkalmatlannak 107-et találtak, kettőt pedig kórházba utáltak. A II. számú sorozóbizottságnál azért vannak oly nagy számmal az alkalmatlannak, mert ott sorozták a rokkantakat is. — A sorozás, mint azt a lapunk élen olvasható és plakátokon is közzétett parancsból mindenkinek tudnia kell, ma osztrák delután 8 óráig tart. A direktórium ez után, figyelemmel minden jelentkezőre, közzétett szakszervezeti tagot, hogy aki ma este 8 óráig a sorozóbizottság egyik előtti nem jelenik meg, azt holnap, pénteken kárhatalommal elő fogják állítani!

Vakmerő rablótámadás Kiskanizsán. Kiskanizsán a prolektárikatúra kiküldése óta a közbiztonsági állapotok teljesen kielégítőek voltak. Csak apró-cseprő kihágások fordultak elő, melyek azonban felemelttásem som érdemese. Ilyen kisebb, de a közbiztonság tekintetében súlyos szerfelett jellemző eset a következő: Bóti József, Máté László és Faics Józsefné kiskanizsai lakosok f. hó 24-én együtt indultak el disznót vásárolni. Bóti Józsefnél 8800 koróna készpénz volt, aminek Máté László és Faics Józsefné összesen 2200 K-t adtak hozzá. A disznóvásár azonban nem sikerült, mire mind a három Faicsné lakására mentek. Iu Máté László, Faics Józsefné kísértelen nekiesett Bóti Józsefnek, a földre tepertek és a zsebében lévő 11 ezer koronát elvették tőle. Bóti a vörösörség kiskanizsai őrszobájába sietett, ahonnan rögön járőr ment a gaz támadók megfékezésére. A vörösörök éppen akkor értek a szobába, mikor a két cimpora a rablót pénzen osztozott. A jó madarak meglepetése, akik a hatósági közegek ily gyors megjelenésére egyáltalában nem számítottak, oly nagy volt, hogy a rablót őrszeget, 11000 K-t a járőr első felzárására azonnal kiszolgáltatták. A vörösörség Faics Józsefné és Máté László ellen megindította a büntügyi eljárást.

Példás büntetés a pogromra felbujtóknak. Budapesti tudósítónk jelenti: Herceg Géza 42 éves ipari tisztviselő, akit ellenforradalmi pogromra felhívó röpírat terjesztéséért börtönéste a budapesti forradalmi törvényszék halálra ítélt. Kedden reggel 5 órákor az ítélet végrehajtották: agyonlőtték. Herceg kihallgatásakor kiderült, hogy felekezettől és a zsidó ünnepeken szorgalmasan látogatta a zsidó templomokat. Herceg büntetésének egy része szintén lo van már tartóztatva és a többi is hamarosan hurokra fog kerülni. A példás büntetés egy időre el fogja venni a szótlen diákok ellenforradalmi banditák kedvét a prolektárikatúra ellen a kizsákmányolás visszaállítása érdekében.

Fegyverszünet az északi fronton.

BUDAPEST, június 25. A Magyar Távirati Iroda jelenté június 25-iki kelettel hivatalosan:

Az északi fronton fegyverszünet.

A többi harcvezetőn a helyzet változatlan.

Hadserőfőparancsnokság.

ben folytatott aknamunkától és fel fogja nyitni azoknak a szemét, akik eddig meghagyták téveszteni magukat a *vallás felszava* alatt a kizsákmányolás és munkanélküliség jövédalmi visszaállítása érdekében dolgozó ellenforradalmi burzsoa-sópi-déktől. A *szólyd és ködöl* megérdemelt büntetése annak, aki fel mert omleni kezét a dolgozók kinnal és vésszel kiharcolt uralma ellen.

Az új kormányzótanács. A százötven tagú központi intézőbizottság kedden délelőtt tíz órákor tartotta első ülését a tanácsköztársaság házában ülésstermében. Az ülésen megválasztották az új népbiztosokat. A kormányzótanács elnöke *Oarbai Sándor*, helyettese: *Dovcsák Antal*. A földművelésügyi, közlekedési, pénzügyi és szociális termelési népbiztosok beolvasának a Népgazdasági Tanácsba, melynek elnöke a következő népbiztosokból alakult: *Varga Jenő*, *Nyisztor György*, *Lengyel Gyula* és *Bajtki Ferenc*. Külügyi népbiztos: *Kun Béla*. Hadügyi népbiztos: *Szántó Béla*. Belügyi népbiztos: *Landler Jenő*. Igazságügyi népbiztos: *Agoston Péter*. Népjóléti és munkügyi népbiztos: *Cut Antal*. Közkutatásügyi népbiztos: *Rogány József*. A háromtagú ellenőrzőbizottság tagjai lettek: *Vanczák János*, *Hajdu Gyula* (Pécs) és *Rékos Mátys*. A lakshivatalt vezetője: *Brunner József*. A német és a orosz nemzetiségűek tanácskongresszusa fogva megállapít.

A tornacsülyei tagok a tagdíj nyugtálat Szérv Ernőnél sziveskedjenek bevitálni.
Tornacsülyei írték meg a dphután 8 órákor a katonáron tartandó trainingan teljes számban-jelenjenek meg. Az athletikai szakosztály vezetője.

Elvesztettem piros: tárcanaptáramat, melyben 150 korona kész pénz, rokkantsági igazolványom és tegnaptól kelt alkalmatlansági igazolványom volt. Felkérem a megtérítést, hogy a tárcában lévő pénzt megtartsam magának a tárcát az iratokkal juttassa el hozzám. *Andri Lejos vasostergályos Eötvös-ter 25. szám.*

Felhívás. Mindazon kereskedők, akik a 108. számú rendelet értelmében szerkesztendő kimutatást meg nem küldték be, azt 24 óráig belüli saját árukönyvben feltűzendő hozzáknak juttassanak el. A szükséges nyomtatványokat írdánkegen (völt Casine) igényelhetik. *Ker. alk. szakszervezetének vezetősége.*

Üdítő italok az alkohol pótlására. Budapesti tudósítónk jelenti: Az alkoholos italok részbeni pótlására alkoholt nem tartalmazó üdítő italokat fognak gyártani, melyekről a szociális termelési népbiztoságnak vagyipari szakosztálya a következő felvilágosítást adta:

Az ártalmas szeszes italok helyett a dolgozó munkáságnak kellemes, jóízű italokat fognak adni, amelyekhez a legfontosabb nyersanyagok, a cukrot meglehetősen mennyiségben bocsátották rendelkezésre. A gyártáshoz szükséges másik nyersanyagot, a borkősavat előállító gyár, sajnos, nincs Magyarországon. Ezért Budapeston nagy gyárat fognak célra felállítani, amely meglehetősen mennyiségű borkősavval fog fejlődözni. A harmadik fontos nyersanyag a szénsav előállításához kocsz szükséges és így ebben nem túlságosan jó a helyzet. A szeszyártásnál felhasználható szeszsavakat komprimálják és ezt fogják a kocszról készült szénsav helyett felhasználni. Legközelebb gyümölcs-szórpót, szénssavval telített gyümölcszörpöt és alkoholfmentes gyümölcsborokat hoznak forgalomba.

Lázadás az angol tengerészetben. Néhány happal ezelőtt megirtuk, hogy a német tengerészek azokat a hadihajókat, amelyekkel a tengeren jártak az antantnak való adását, elsüllyesztették. Ezzel kapcsolatban az

angol tengerészek hangulatára jellemző részleteket közöl budapesti tudósítónk: A *Neue Freie Presse* szerint angol lapok megírták, hogy a Scapa öbölben levő angol őrhajók személyzetének egy részét vizsgálói fogságba helyezték, mert *beszúnyok*, hogy *úttal*, németek szándékáról és áruló módon segítettek a németeknek az internált hajókat elszílyeszteni. Az angol flottilla parancsnokát is letartóztatták.

A vörösörség hírel. Papp Gyula rimaszombati illatóság, a 38. dandárnál szolgáló vörös katonája tegnapi este a pályaudvar várótermében a földre tette a hátizsákjait, melynek oldalzsebében egy nagy olló volt elhelyezve minden csomagolás nélkül. Rózsás Istvánról szül. Vida Eszter balatonkajári asszony elment a hátizsák mellett és az abban lévő olló oly mélyen hatolt a menyecske léso lábzsárába, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Rózsás Istvánról, kit a pályaudvari egészségügyi kirodoltóság résziesített első sugályban, a helybelli közkörházba szállították. — Armuth Náhán, az Uránia mozgóképész-lház üzletvezetője panaszt tett a vörösörségnél, hogy az *írtésbet-tér 17. sz. alatti irodá* helyiségébe 23-áról 24-ére virradó éjjel ismeretlen totesek betörték. A tetesek megpróbálták feltesztelni az íróban levő Wertheim-késszárt, melyben a mozgóképváltó 1000 K-t kitevő pénze állott. Ez azonban nem sikerült nekik. Így kénytelenek voltak az íróhelyiségben talált apróságokat megelégedni. A gyorsan megindított nyomozás eredményeként Nagy Imre plakáttagasztó, aki gúg pár napja áll az Uránia szolgálatában, beismarta, hogy ő követte el a betörést. Nagy Imre-t a vörösörség letartóztatta.

Pártügyek.

A szakszervezetek vezetőségtől íromtelén felhívjuk, hogy a Pártügyek rovat részére leadott közlöményeiket **listával** írják meg, mert ezáltal könnyebbé válik a felülvizsgálás és az elvártak nem akadnak meg.

A cipész munkások vezetősége felhívja az összes 18-45 éves tagjait, hogy ma 26-án delután 1 órákor a csoport helyiségében (Munkásotthon) szavazzák végeztelölő jelenjenek meg. A megjelenés kötelező.

Magánlistavisselölő felhívának az összes textil- és rövidűru, valamint a bor-, szón-, fa- és építőanyagszakmába tartozó és állásban lévő szakszervezeti tagjaink, hogy ma este fél hatkor a Sugarcut 4. sz. alatti helyiségünkben feltétlen jelenjenek meg. — Az elnökség.

A vas- és fémmunkások szakszervezetéhez tartozó vörös katonák ma este 6-9 óra között a Munkásotthon helyiségében felvethetik a május havi illományukat. A menesztésben levő olvársák illományukat ma d. e. 0-12 óra között nyugta ellenében átvehetik.

A zalamegyei szállódások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok elnöksége felhívja összes tagjait, hogy ma delután 8 órákor a Fiume kávéházban megjelenjen sziveskedjenek.

Az Ifjumentés szakszervezet ma este 5 órákor választmányi ülést tart. Megjelenés kötelező. Ifjumentés vörös katonáit Alunkaber megépítésükből a mai napon d. e. 10-12 óra és d. u. 3-5-ig felvethetik a hivatalos helyiségben.

A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyűlésének nagykanizsai közlönyjére június 26-án delután 3 órákor majd helyiségében tartja meg huszonötödik üvi rendezésgyűlést, melyre az egyelőre 1 tagjait és az egyelőre frant érdeklődőket listafelével megkülvjük. Az elnökség.

Uj világutak.

A termelőnek világszerre való átalakulásaival nagyobb szabású és új irányokban haladó közlekedési világutak építése válik szükségessé. Az új világutak közül megemlíthjük a Bagdad-vasutat, amelyet még a német nagybancok építettek, most pedig az angolok vették üzembe. A „Daily Mail” jelentése szerint néhány hónap múlva a londoni áruk Calaisból — Párison, Milanon, Zagreben, Belgrádon át — Konstantinápolyba, Haidar-pasánál való átszállás után pedig Kónián át Bagdadig „fognak” eljutni. Ehhez a londoni tervez azonban a közép-európai szövületeknek is szavuk lesz és az áruk tömege nem sokáig fogja elkerülni Hamburgot, Prágát, Bécsset és Budapestet.

A Balti-tengeren az angolok és amerikaiak Kopenhágán át törtetnek majd Archangel, Kronstadt, Riga, Reval, Hangó, Libau, és Petrograd-felé, de úgy hisszük, hogy az orosz szövületek jobb csatlakozást fognak találni Ukrajna, Magyarország és az Adria felé. Az angolok a forgalom értékesebb szállítmányait és utasait léghajókön és repülőgépeken akarják továbbítani, Amsterdam, Kopenhága, Stockholm és Helsingfors érintésével. A Marconi Wireless Company igazgatójának nyilatkozata szerint ilyen légi omnibusok nagy távolságokba, sőt más világrészekbe is fogják járni, noha az Atlanti Óceán átrepülésére tett első kísérlet kudarcot vallott.

A franciák a volt központi hatalmak területeinek elkerülésével, Velence, Triest, Zagreb érintésével Nis és Szófia-felé járatják a Páris—konstantinápolyi és Zagreb Belgrád-ori át a Páris—bukaresti expresszvonatot, de ezek a vonatok sem fogják sokáig elkerülni München, Wient és Budapestet. Mihely szóhoz jut a világ proletariátusa.

A párisi és londoni tőkészek az Afrikával való összeköttetés közvetlenebb kihasználása céljából új vonalat terveznek, mely Párisból, Spanyolországon és a gibraltári tengerpart alagútján három nap alatt Senegalba, az észak-afrikai partvidéken (Barcelona, Cartagena és Oranon) át pedig nyolc nap alatt Caíroba jut el. Ezekről a tervekről a párisi és a spanyol kormány között a tárgyalások már folyamatban vannak.

A nemzetközi Rajnán Bazellől, Strassburg érintésével, Hollandiába és Londonba teherhajók közlekedését tervezik.

A svájci külforgalom hetven százalékát eddig Németországon át bonyolították le. De a francia Orleans vasut a svájci lapokban most erős propagandát fejt ki, hogy a svájci forgalmat a délfraancia kikötőkön át tereljék Amerika felé. Erre a célra új vasuti csatlakozásokat létesítenek és közvetlen átviteli díj-tételeket állapítanak meg. Nantesben és St. Nazaireben erre a célra már megalakult a Geneve-Oceán nevű bizottság, mely tengeri hajókat ígér a svájciaknak.

Olaszország viszont a Brenta torkolatánál levő Brondola adriai kikötőt kínálja a svájciaknak a keleti forgalom számára, de a svájci kereskedők a St. Immo és Cösiard-vasutak felhasználásával inkább Genova fele gravitálnak. Egy olasz mérnök terve szerint az olasz áruk gőzkompon Otrantból Valona, majd egy új vasuton Monasztirba irányítottatnak. Itt csatlakozik a Monasztir—szarajevói—konstantinápolyi vasut.

A párisi Aero-klub Páristól léghajókat

akar járatni Madrid és Tanger, Barcelona és Oran, Marseille, Genova, Róma és Brindisi, Korsika és Tunis és végül Stuttgart, Frankfurt és Köln felé.

A tengerentúli világrészekben is terveznek nagy világutakat. Canada most építi a második és harmadik Pacific-vasutat, Ausztrália két tranz-kontinentális vasutat, Brazília pedig az Amazon-Völgyben új vasúti hálózatot tervez.

A vízi utakon is óriási munka folyik. Nemcsak a hadviselő, de a semleges államok is nagy előkészületeket tesznek, hogy tonnage-állományukat növeljék. Így Hollandia több nagy hajógyárat épített és hajóállománya rövidesen nagyobb lesz, mint volt a világháború előtt. Hasonlóképpen Norvégia, Svédország, Spanyolország, Dél-Amerika is nagyarányú hajóépítési tranzakciókat bonyolítanak le.

Az onte-államok közül Olaszország tette aránylag a legnagyobb erőfeszítéseket, hogy hajóparkját szaporítsa. Hajóépítő gyáraiba több száz millió lírát investált. Franciaország német hajókkal pótolja a veszteséget. Japán kormánya igen nagy szubvenciókkal hatalmas hajózást fejlesztett. Anglia már a háború utolsó hónapjaiban csaknem teljes hácorus veszteségét kipótolta. Ha az épülőben levő hajógyarak mind elkészülnek, akkor Anglia évente kétannyi hajóteret tud előteremteni, mint a háború előtt. Az Unio hajóépítő ipara pedig a világháború alatt a legelső helyre került.

Most az a helyzet, hogy a világtonnage vesztesége még mindig öt millió brutto tonna és az éhező országok élemezése, nemkülönben szénrel való ellátása veszi igénybe. Hozzáért statisztikus úgy számítják, hogy 1920-ban vagy legkésőbb 1921-ben, már fölül hajóter fog rendelkezésre állni. Arra is számítanak, hogy kialakulni, mely alkalmas lesz arra, hogy a hajózási konjunkturákban bizonyos hanyatlást idézzen elő nem csekély kárára a profitóris kapitalistáknak.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Garamvölgyi és Szemere-léle öngyújtók és tüzkövek a legjobbak a világon!

APRO HIRDETÉSEK

Keresztek egy szabályos esetleg bejárónő teljes ellátással, jó vezetéssel. — Cim a kiadóban. 1521

Intelligens kisasszonyt keresek egy 13 éves leányka mellé. Németül tudók előnyben. Cim Fischel Fulöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Forgács féle öngyújtó

ég mint a forgács!

Tüzkő, bél, benzin, kizárólag!

Forgács R.

dohányüzsdéjében Magyar-utca 43.

Internationale

kommunista folyóirat

kapható az utcai árusítóknál és a Szellemit Termékek Országos Tanácsa nagykanizsai elosztóhelyén Kazincy-utca 1. sz. a.

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyukszemvágó és manikör

Ügyes kifutóleány

felvételük a Zala trodájban!

Pusofszy család a maguk, úgy az összes rokonai nevében mely fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy felejthetetlen jó édesanyjuk, anyós, nagyanyjuk

özv. Pusofszy Viktorné

szül. Schwelajz Erzsébet

1919. június hó 25-én délelőtt 11 órakor életének 81-ik évében elhunyt.

A boldogultnak földi maradványa 1919. június hó 27-én délután 5 órakor fog Gyár-utca 31-ik számú gyászházban a róm. kath. szent-egyház szertartásai szerint megáldani s a róm. kath. sírteremben levő családi sírbolthoz kikisérni örök nyugalom helyére.

Az engesztelő szentmise áldozat a megboldogult lelki üdvéért folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor fog a szent Ferenczendiek plebánia templomában az Egék Urának bemutatni.

Nagykanizsa, 1919. június hó 25.

Nyugodjék békében!

ZALAI NÉPAKARAT

Barátság és bizalmat!
Nagykanizsa, sugár-ut. 4. szám
Barátság és bizalmat!
Telefonszám 78. Nyomda stv.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési Árak:
Égész évre 90— korona
Fél évre 45— korona
Havonta 16— korona
Egy hónapra 7-80 korona

Az olasz misszió levele Kunhoz.

Kun Béla válasza. — Az ellenforradalmárokat nem ismerhetjük el hadviselőeknek.

Budapest, junius 26. A Magyar Távirati Iroda jelenti: G. Romanelli alezredes a budapesti olasz misszió feje Kun Béla külügyi népbiztoshoz a következő levelet intézte:

— Külügyi Népbiztos urnak Budapest. Ábból a beszélgetésből, amelyet kapitányom tegnap este Önnel folytatott, azt a benyomást vitte magával, hogy Önnek és a számdéka, hogy a ma összehozott izadó mozgalmat a legnagyobb erőszakkal nyomja el. Mint az olasz katonai misszió feje, kormányomnak és a szövetséges és társult hatalmak egyszemélyi képviselője, tudomására hozom, hogy az ily erőszakos rendszabályokat nem nézhetem közönyösen. Ennélfogva az Ön kormányához fordulok, hogy követeljem, hogy az utolsó események folytán kezébe esett tiszok és politikai foglyok életét minden ki vétel nélkül respektálják, még azoknál is, akik fegyverrel kezükben estek foglyul. Ezek oly emberek, akik oly eszméért és elvekért harcoltak, amelyek eltérők azokról, amelyek az Önök kormányát uralkítják és ép ezért teljesen igazságos, hogy ezek ugyanazon elbánás alá essenek, amelyeket a genfi konvenció a hadifoglyok részére állapít meg. Erre nézve emlékeztetem Önt és kormányát minden tagját, hogy Önök egyenként és együttesen felelősségre lesznek vonva, ha a fentemlített erőszakos rendszabályok tényleg végre lesznek hajtva. *G. Romanelli* alezredes, a budapesti misszió feje.

Kun Béla külügyi népbiztos elvtárs erre a következő levélrel válaszolt:

— G. Romanelli alezredes urnak, az olasz katonai misszió fejének Budapest Junius 26-án kelt levelére a következőket válaszolom. A magyarországi tanácsköztársaság kormányára vonatkozó minden olyan fenyegetést, amely kormányát tagjait az ország belső ügyéből kifolyólag, felelőssé teszi. Megbotránkoztatással utasítom tehát vissza alezredes urnak ezt a fenyegetést. Emlékeztetem al-

lezredes urat arra, hogy München, Riga, valamint Ukrajna és Finnország különböző városában az egyesült és társult kormányok képviselőit semmi sem emelheti föl ártatlan emberek életének kálváriája ellen tiltakozó szavát. Nem jutott eszébe Alezredes urnak még megbotránkoztatni sem afelől, hogy felbontott egységek Budapesti gyári negyedekre, kórházakra, épületekre, hol asszonyok és gyermekek tartózkodtak, gránát és géppengyvertüzet szórtak és hatalomra jutásuk esetére elsőbbségi kezdemények egy nagyszabású zsidómozgárlás rendezését igérték. Csak természetesen tartom, hogy amíg a dolgozók elnyomásának visszaállítása érdekében történt aljas és barbár merénylet, asszonyok és gyermekek legyilkolásának kísérlete, sőt legyilkolása Alezredes ur szívében nem keltett felháborodást. A magyar tanácsköztársaság kormányának akkor is, midőn hatalmát teljes szigorral érvényesíti, mindenkor emberségesebb lesz, mint azok a kormányok, amelyek a háborús barbárság ösztönét tudították rá az emberiségre. Kiehezelteti akarnak blokáddal asszonyokat és gyermekeket és az elnyomás és kizsákmányolás ellátó tüntető foglyosítottakba lövetnek. Végül nem hiszem, hogy kormányát intencióit fedni az a körülmény, hogy a genfi konvenció határozatait ellenforradalmár banditákra akarja alkalmazni és szabad kezet biztosítani asszonyok és gyermekek elleni újabb támadásra és pogromrendezésre. Az a barátságos viszony, amelyet a magyar tanácsköztársaság irányában tanúsított, nem engedi feltételeznünk azt, hogy Olaszország az ellenforradalmárok érdekében asszonyokat és gyermekeket legyilkolni, a zsidókat kiirtani akaró bandákat hadviselő felelők ismerhet el. A magyarországi tanácsköztársaság kormányára, illetve ennek bírói intézményei saját törvényei szerint járnak el és tiltakozunk kell minden nemű beavatkozás ellen, mely belső életünk törvényeit illetéktlenül meg akarja szabni. Budapest, 1919. junius 26-án *Kun Béla* külügyi népbiztos.

Budapesten teljesen helyreállott a rend.

Haubrich elvtárs nyilatkozata.

Budapest, junius 26. Haubrich József elvtárs, Budapest katonai főparancsnoka a budapesti helyreállásról ma a következőket jelentette ki:

— A riadót megszüntettem. A telefon korlátozást, mely tegnap egész nap még jelzőhöz volt kötve, szabdák tettem. A villanyos forgalom egész nap rendesen bonyolódott le. A színházak egyelőre zárva maradnak. A katonaság bevonult a kaszárnyába, a rendőrségi készenlét azonban még mint van az utcákon. Az ellenforradalmár hajók legénysége közül többen megszöktek és jelenkeztek nálunk. Kihallgatásuk során elmondották, hogy az ellenforradalmár hajók legénysége között ingadozás van és szeretnének velünk tárgyalni. A Szamos, továbbá a Tisza és Complotte őrnaszádok, amelyek Samuely Tibor elvtárs parancsnoksága alatt állanak, rendíthetetlenül a proletárdiktatúra szolgálatába szegődtek és az ellenforradalmár hajók ultimátumait, amelyekben ezek a nemzeti lobogó kitűzését követelték, felháborodással utasították vissza. Küzöntek az ellenforradalmár hajók legénységének, hogy velük nem tárgyalnak, ellensé-

geskedésnek, mégpedig legnagyobb ellenségeskedésnek tekintenek minden ellenforradalmi megmozdulást és ha kell, felveszik a harcot.

Leverték a pestmegyei ellenforradalmat is.

Budapest, junius 26. Samuely Tibor elvtárs vezetésével 2 napon harcban sikerült elfojtani a pestmegyei ellenforradalmat. Az ellenforradalom Kalocsán, az érseki székhelyen támadt fel először, melynek volt tisztek voltak a vezetői, akik a tanyai lakosságot szervezték meg.

A puszta embereket fegyverezték fel és zsidóellenes uszítással callították becsüdtették őket Kalocsára, ahol mindenki arra kényszerítettek, hogy hozzájuk csatlakozzanak. A fehér terror jól működött. A kis számu vörösréség nem tudott ellenállni a fehér gárdának, amely ugyszólván pillanatok alatt fegyverkezett fel és kerítette hatalmába a várost. Első dolguk volt, hogy a munkásnép tagjait elfogják. Csupó elvtársat, a kalocsai párt-szervezet elnökét a városháza udvarán kivégezték. Az százados és ennek öccse, továbbá Jákul főhadnagy és Szabóky százados alkották a fohérgárda vezérkarát. Több vörösőr és elvtársat, akik a vasúti felé me-

nekültek, megtámadtak és legyilkoltak. Ebben a harcban esett el Farkas István is, a kalocsai párt jegyzője.

A fohérgárda vezérkara összekötöttét tartott fenn a szomszéd falvakkal, amelyeknek parasztjait fellázította. Állásfó lovasjárőrök közeledtek Kalocsára és Dunapatajra, mely a legerősebb fészke volt a mozgalmnak. Az ellenforradalmárok ellen halál megvető bátorsággal harcoltak a forradalmi törvényszék karhatalmi különítményéhez tartozó katonák.

Csapataink először Tasbaa értek, Tasaból átmentek Szalkszentmártonba. Itt nagyobb ellenállással fogták őket, Innen Ocsházára vonultak a győztes vörösök. Egy századunk Apostereg ellen vonult, ahonnan kezdve már szervezett fehér gárdával kellett harcba szállnunk. A fehérek a sinekot felszedték, a hideket felrobantolták és azokat az embereket, akik nem akartak harcolni, felölték. Elkezdett harc fejlődött ki a főthi határban, amelyben a fehérek 2 ágyúval és 5 géppengyverrel vetek részt. A harc a hősiessen küzdő vörösök győzelmével végződött. A diadal 2 órák elvtársunk életébe került és több elvtársunk megsbesült.

A fehér gárdát döntő vereség érte. A veszteség is mutatja, hogy milyen elszántan vetették magukat a fehérek a harcba. Aláírták az egész környéket s a szomszédos falvakból szekerem hozták a csapatokat.

A Dunapatajból megszállított fehérek Kalocsára menekültek, akiket a vörös csapatok Kalocsán üldöztek. A fehérek ma a szerbekhez fordultak, hogy szállják meg a várost. A szerbek azonban ehhez nem mutatnak hajlandóságot.

Németországban

terjed a kommunista mozgalom.

Hamburg, junius 26. Az összes kormányépületeket megszállták a felkelők. Katonai intervenció a pillanatban nem lehetséges, mert nem áll elég csapat rendelkezésre. A városháza 12 tagú bizottság működik, amely magához ragadja a kormányzati hatalmat Hamburg felett. A fogházakat megostromolták, ahonnan a felkelők kiszabadították a politikai foglyokat. A felkelők az igazságügyi palota előtt lövegeket állítottak fel. A vasúti forgalom a városban teljesen szünetelt, Berlinel a vasúti összeköttetés egyelőre még meg van. A főpályaudvar megszállották. A birodalmi csapatok tagjai közül többet meggyilkoltak. A harc mindkét oldalon súlyos áldozatokat követel annál inkább, mert a felkelők többet agyonlőttek. A zavarágos alkalmával töb közönséges gonosztöv is kiszabadult.

Berlin, junius 26. A *Berliner Zeitung am Mittag* jelenti Hamburgból: Ma délelőtti Hamburg város külső nyugalmát nem zavarták meg. A rendőrségi szolgálatot tegnap este szükségből fegyveres munkások vették át. A 12-es bizottságban kommunisták, továbbá a független és radikális szociálisták az irányadók, úgy, hogy az a tegnap este felmerült hír, hogy Hamburg kiküldje a tanácsköztársaságot, egyáltalán nem olyan valószínűtlen.

Frankfurt, junius 26. Miután már tegnap a reggeli órákban fosztogatások fordultak elő a gyümölcs és zöltségpiacra, a tömeg tegnap este a függetlenek gyűlése után súlyos kihágásokat követett el. A fogházakból kiszabadították az összes foglyokat. A tömeg nagyszámu üzletet és áruházat és töb ven-

déglőt kifosztott. A piacokon pedig számos boltot rabolt ki. A kár beláthatatlan. Össze-ütközések is voltak, melyeknek azonban emberélet nem esett áldozatul.

Landsberg június 26. Ejszaka lit súlyos rendezavarásokra került a dolog. A piacon nagy embertömeg verődött össze, amelyet az élelmiszeri raktárak kifosztására izgattak. Össze-ütközésre került a dolog, amelyről közle-lybi jelentések hiányzanak.

A négyes-tanács sargatt a német béke aláírását.

Páris, június 26. A kanara parlamenti pártjai tegnap jelölték ki a békebizottság körülből 80 tagját. A jelöltek kijelentették, hogy Németorszáig mindaddig nem lehet tagja a "népszövetségnek", míg biztos garanciát nem nyújt arra nézve, hogy a békét nem zavarja meg. A Temps jelenti, hogy a négyes-tanács elhatározta, hogy felkölöti a német kormányt, miszerint a legrövidebb idő alatt küldjön meghatalmazott delegátusokat Versaillesbe a békeszerződés aláírására végett.

Felkérjük az összes szakszervezetek elnökeit, vagy titkárait, hogy 28-án délután 6 óráig a 18-45 év közötti férfi tagjainak névjegyzékét hozzák nekünk beküldeni sziveskedjék. A nyilvántartott munkanálküliek nem képeznek kivételt.

Nagykanizsa, 1919. június 26.

DIREKTÓRIUM.

A nagykanizsai szocialista kommunista munkások pártjának összevezetősége ma este 8 órakor a Szocialista Klub melletti helyiségben ülést tart. Megjelenés kötelező. A párttitkárság.

HIREK.

NAPTÁR.

1919.
június
27
Péntek

A nap két 4 óra 05 per-
cor, nyugszik 7 óra 50 per-
cor.
A hold két d. u. 2 óra 02
percor, nyugszik éjjel 12 óra
17 percor.

Egypünk mai száma a villanymérle-
golyán csak két oldalon és elkésvé jelen-
hetett meg.

Nagykanizsa a szovjetállamban is
önálló. Megirtuk, hogy Sneff József elvtárs
a szovjetkongresszus alkotmánytervezési vilá-
gában nyghatást beszédel mondvolt. Mint
most a Kanizsára érkezett kiküldöttek elbe-
szélelésből megállapítható, Sneff elvtárs a
benyújtott alkotmánytervezetnek — különö-
sen Nagykanizsa jövője szempontjából — je-
lentős megváltoztatást ajánlotta és a javas-
lathoz a szovjetkongresszus hozzá is járult.
Az eredeti alkotmánytervezet ugyanis a közsé-
geket csak falvakra és városokra osztá-
lyozta városok pedig csak azok a községek
lettek volna, melyek a letűnt rendszerben
törvényhatósági joggal voltak felruházva. Az
eredeti alkotmánytervezet szerint tehát Nagy-
kanizsa város megin csak elesett volna régi
kivánságától, attól, hogy végre valahára
önálló lehessen, Sneff elvtárs, aki Nagyka-
nizsa önállóságáért már oly sokat küzdött és
akinek kitartó munkáját a Karolyirezim alatti
siker koronázta, a szovjetkongresszuson sem
mulasztotta el az alkalmat, hogy Nagykanizsa
város régi kivánságáért exponálja magát.
Hosszu és nehéz argumentumokkal teli be-
szédben mutattott rá azokra az igazságtlan-
ságokra, amelyek a községek régi osztályo-
zásában voltak találhatóak és hangsúlyozta,
hogyha már semmit sem veszünk át a régi
rendszerből, meg kevésbé szabad annak igaz-
ságtalanságait átvenni. Sneff elvtárs ezt in-
dítványozta hogy mindazokat a községeket,
melyeknek 25 ezernél több lakosuk van, váro-
sokká osztályozzák. Indítványát a szovjet-
kongresszus egyhangu lelkesedéssel tette ma-
gáévé. Ekként Sneff elvtárs felszólalása a
szovjet alkotmányban is megszerezte Nagy-
kanizsa önállóságát és Nagykanizsa ma is
azon városoknak a sorába van, amelyek ki-

vételnek a megyei köztől és olyan ön-
állóságot élveznek, mint amilyen a feudális
alkotmány törvényhatósági jogu városainak
volt.

A sorozás harmadik napja. A so-
rozásra kötelezett szakszervezeti tagok nagy
része tegnapra halasztotta a jelentkezést,
minek következtében a sorozóbizottságok előtt
csak úgy szorongtak a jelentkezők. A tolon-
gás elkerülésére számított jegyeket kellett
kiadni. Tekintettel arra, hogy a sorozásra je-
lentkezők nagy száma miatt a sorozást teg-
nap nem tudták befejezni, a sorozást mind-
két bizottság ma is folytatja. A lemaradottak
ma okvetlenül jelenjenek meg az illetékes
sorozóbizottságok előtt, mert különben a leg-
súlyosabb büntetésnek néznek elébe. — A
nagykanizsai szakszervezetek sorozásának
eredménye tegnap este a következő volt:
Sorozásra jelentkeztek 910-an. Ezek közül
238-at találtak fronszolgálatra alkalma-
nak 137-et örszolgálatra alkalmasnak, 8-at
bajmegállapítás végett kórházba utaltak, 518-at
pedig alkalmatlannak találtak.

Hálál az ellenforradalmárookra.
Budapesti tudósítók telefonjelentése: A kor-
mányzótanács június 26-án tartott ülésén el-
határozta, hogy az ellenforradalmi ügyekben
a forradalmi törvényeszek által hozott ha-
lálós ítéletek meg nem fellebezhetők és azon-
nal végrehajandók.

Sorozás Alsózálemegeyében. Nagy-
kanizsa szakszervezeteinek sorozása alig feje-
ződik be, máris rákerül a sor az alsózala-
megyei járásek szervezett munkásságának
sorozása. A nagykanizsai, lotenyi, keszthelyi
és pacsai járásekban f. hó 30-án és július hó
1-én, hétfőn és kedden lesz a sorozás. A
sorozásokat mindenütt a járási székhelyeken
tartják meg. A nagykanizsai járási sorozás
Nagykanizsán a városház nagytermében lesz
hétfőn és kedden délelőtt 9-től 12-ig és dél-
után 2-től 6-ig és pedig a következő sor-
rendben: Hétfőn, június 30-án: a galamboki,
kiskomáromi, gelsei, sormási, szepteteki és
nagyrécei körjegyzőségekhez tartozó köz-
ségek és majorok, kedden július 1-én pedig
a zalaszentbalázi, nagybakónaki, murakeresz-
turi és hosszúvölgyi körjegyzőségek közsá-
geinek és majorjainak szervezett munkássága
kerül sor alá.

Az Uránia ma és holnap szombaton
mutatja be a hírneves Wanda Treumann
berlini művésznő főszerepével a Szerve-
dély szava című remek társadalmi drámát.

A Novacek-féle

CIRCUS

Budapestrőljvet
elsőrangú, nívós
körönd-műsor
keretében

Szerdán, július 2-án

kezd meg
vendéjátékát
Nagykanizsán

A Fablick csoport, amely ma indul
Székesfehérvárról a frontra, a Zalai Népa-
karat útján üdvözlét küldi Nagykanizsa pro-
letárságának és figyelemzeti az lithon ma-
radt elvtársakat: Örködjének, nehogy az el-
lenforradalom bárhol is háttámadhassa őket,
lelkükben ne csüggedjenek el és ne legye-
nek ingadozók, mert az igazság diadala el-
maradhatatlan.

Betörés Keszthelyen. Keszthelyi tu-
dósítók telefonjelentése: A Lówy Pál-féle
ékszerüzlet redőjelt 2 fiatal suhanc ma délben
álkulsal felnyitotta, behatolt és üzletbe es-
onnan 4 aranyórárt, 1 női arany nyakláncot
és egy arany broche tül vitt el. A tetteseket
rövidesen elfogták, akik a kihallgatás során
bevallották, hogy a lopott értéktárgyakat a
balaton parkban egy madárfészekben rejtet-
ték el. A lopott ékszereket hiány nélkül meg-
találták a jelzett helyen.

A Novacek-féle cirksuz Budapest-
ről jövet július 2-án rövid vendégjátékra
Nagykanizsára érkezik. Ezen kiváló vállalt
Koppel Gyula európai hírű magyar impressá-
rió vezetése alatt áll. Művészi és műszaki
személyzete több mint 50 személy. A cirksuz-
nak gyönyörű idomított lovakból álló istál-
lója van.

Elvezett Hajdu Istvánné élelmézési
könyve f. hó 25-én zsirosztáskor a hatóság
husszéknél (postával szemben). A szegény
asszony kéri, hogy aki megtalálja a rá nézve
értékelen igazolványt, a lap kiadhatatlanban
leadni sziveskedjék.

Színház és művészet.

Heti műsor:

Pénteken: *Majd a Vica* játéka.
Szombaton és vasárnap: *Kis szeleburdi*
operette.
Hétfőn: *A vasgyáros* szimfónia.
Az esti előadások pont 8 órakor kez-
dődnek.

Pártügyek.

A nagykanizsai lestőlpar szakcsopórtja
értesíti tagjait, hogy az 500 koronát anyagra
vasárnap délig Meskó József szaktársának an-
nál inkább illeszkébe, mert későbbi előjegy-
zéseket nem fogad el és nem részesülhetnek
anyagelosztásban.

A nagykanizsai szabómunkások és
munkások szakcsopórtja értesíti az összes
női tagokat, hogy ma este 7 órakor a Kaszinó
helyiségében értekezlet lesz. Tárgy: A szabá-
zat és egyéb fontos ügyek. Megjelenés kö-
telező. A vezetés.

A dorbély- és lodrás alkalmassóttak
ma este 6 órakor a Munkásothonban gyűlést
tartanak. Egyben felszólítja vörös katoná tag-
jait, hogy a gyűlésen okvetlen jelenjenek meg,
mivel munkabérmegtérítésük a gyűlésen kerül
kifizetésre. A vezetés.

A szabómunkások és munkások szak-
csopórtja értesíti tagjait, hogy minden tag
naponta 1 üveg sört az Östereleher-féle sör-
raktárba, Magyar-utca 20 sz. alatt átvehet. 1
üveg ára 120 K. Kéri a tagokat üveget
magukkal vinni. A vezetés.

A magántisztviselők, valamint az ipari
és közlekedési tisztviselők helyi csoportjának
tagsági díjjal hálalékban levő tagjai felhivat-
nak, hogy a tagsági díjat 8 napon belül az
egyesület pénztáránál annyival is inkább
illeszkébe, mert ellenesetben a tagok sorából
töröltni fognak.

Az építőmunkások szervezetéhez tar-
tozó vörös katonák, illetve hozzátartozói a
június havi munkabérmegtérítés céljából je-
lentkezzenek a Munkásothon (volt katolikus
legény egyesület) helyiségében, ahol azt délelőtt
9-12-ig és délután 2-5-ig a nyugta ellen-
ben azonnal fel is vehetik Pintér László szak-
társnál. A vezetés.

ZALAI NÉPAKARAT

szociális és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Rujgát ut. 4. szám
szociális és kiadóhivatal
telefonszám 78. Nyomda: ...

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak
Egész évre ... 80.- korona
Fél évre ... 45.- korona
Negyed évre ... 25.- korona
Egy hónapra ... 7.-50 korona

Rendelet.

Aki a városban kifüggesztett plakátokat, hirdetményeket, vagy parancsokat lerépl, megrongálja, vagy befirkálja, forradalmi törvényszék elé állítatik és a legszigorúbb büntetésben részesül. Felhívjuk az elvtársakat, hogy minden egyes ilyen esetet a legelső pillanatban hozzanak az illetékes hatóságok tudomására.

DIREKTÓRIUM.

A gabonaellátás biztosítása.

Az élelmezési ügyek vezetésével megbízott népbiztosok parancsai közül a Tanácsköztársaság keddi száma. Ez a rendelet lényegében azonos azokkal a rendeletekkel, amelyekkel a kormány a háborús évek folyamán az ország gabonatermesztésébe vett. A természeti, mint minden évben, már a cséplőgépnél számba veszik és minden termelő csak annyi gabonát tarthat meg magának, amennyi saját családjára felkötve szerinti ellátására, a jövő évi vetőmag biztosítására és árpánál meg zabnál az állatállomány takarmányozására szükséges. Termelő alatt értendő itt az arató és cséplőgépnél dolgozó munkás, valamint a konvenció családja. Az aratók és cséplők gabonájában megszabott bére a mai kedvező bérviszonyok mellett jóval nagyobb, mint a nekik járó felkötve. Ezért a parancs szerinti felkötvényt meghaladó részű készpénzben kell az illetőknek kifizetni.

Nem tarthatunk számításra az élelmezési részletesen ismeretlent, csak az átlagos biztosítást szerepeltethetjük erősen kiemelve. Az átlagos biztosítás a parancs szerinti három tagból áll, akik közül egyet a földnélküli munkások sorából, egyet az irásbeli munkásokban jártas munkások sorából a közszolgálati munkás-, katonai- és földművelésügyi intézőbizottság választja, egyet pedig a kerületi terményhivatal rendel ki. Az átlagos biztosításokra rendkívül nagy esélytelenséggel munka járul. Az ő feladatuk arról gondoskodni, hogy a gabona el ne tűnjék és a közfogyasztásról el ne vonnassék a háború alatt annyira szokásossá vált gabonaellátás útján. Elelmezési önkéntes és a parancs végrehajtásáért lelkiismeretesen szorgalmazni ma fontosabb kötelesség, mint valaha. Az idel terméskből kell élelmezni nekünk nemcsak a fővárosi és a bányatelepek, ipari centrumok ellátásáért, hanem az országot védő vöröshadsereget is. Nem lehet kétség az iránt, hogy a vagyonszerzés parancsának némely ellenforradalmár által félrevezetett része igyekeznél foglalkozni a közfogyasztás alól elvonni. Az átlagos biztosításnak tehát nagy lelkiismeretességgel és gondos utánjárással kell ellenőrizni, hogy vajlon a beszolgáltatott termés és cséplési adatok helyesek-e és

hogy nem forog-e felett a gabonaellátás lehetőségére. A parancs, midőn határozottan kimondja, hogy az átlagos biztosításba csak földnélküli emberi szabad bevétel, gondoskodni kíván arról, hogy az esetleg gabonájukat eltilkoltól óháló gazdák ne találjanak az átlagos biztosításnál segélyt. Minthogy azonban van olyan talu, ahol maguk az intézőbizottsági tagok sem régi érzelmek és esetleg az átlagos biztosításba olyan tagokat választanak, akik kötelességükkel ellőlen nem teljesítik, feljelenlő szükség, hogy a jártai és kerületi intézőbizottságok rendkívül figyelmet szenteljenek minden egyes gabonát átlagos biztosítás összeállításánál megvizsgálására és működésének ellenőrzésére.

Olyan fontos feladat ez, amelyhez fogható alig van: a kormányzótanács min-

dénrőn el akarja kerülni a későbbi felvételéseket és az ezzel járó tőmőnienle zaklatásokat. A háborúban annyira meggyűlölt rekvizíciók pedig csak úgy kerülhetők el, ha most mindjárt a cséplés alkalmával mindenki becsületesen beszolgáltatja a szükséges felület részét, ha a proletárokból szervezett átlagos biztosítás nagybővel lelkiismeretességgel és pontossággal végezze kötelességét, mint a háború alatt működő kapitalista szellemű átlagos biztosítások. Ezért nyomatékosan felhívunk mindenkit, akinek a proletárállam igazgatásában szerepe van, hogy a termés biztosítása és a saját szükségletén felül gabonamennyiség beszolgáltatása dolgában a lehető legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítse kötelességét.
Varga Jenő.

Berlin a proletárdiktatura előtt.

Utcai harcok. — Letartóztatták a munkástanács tagjait. — Egész Németország készen áll a második forradalomra. A munkásmozgalmat egységes terv szerint hajják végre.

Budapesti tudósítók telefonjelentése.

Bécs, június 27. A Neues Wiener Journal jelenti Berlinből, hogy a berlini munkástanács végrehajtóbizottságának tagjai ma délután a birodalmi hádsereg katonái letartóztatták.

A letartóztatásokat Noske hadügyminiszter rendelte el. Délután azonban a minisztertanács letárgyalta ezt az ügyet és a letartóztatásokhoz hozzájárult, azonban a végrehajtóbizottság tagjai közül azokat, akik a többségi szociálistákhoz tartoztak, szabadonbocsátották. Kiderült, hogy a kormány nem a végrehajtóbizottság, hanem a munkástanács független szociálista tagjai ellen akar eljárni. A letartóztatásokat ezzel okolták meg, hogy a végrehajtótanács független szociálista és kommunista tagjai a hamburgi tanácskormányval összeköttetést tartanak fenn.

A hamburgi tizenkettes tanács értesítette a berlini végrehajtó bizottságban levő tagjait, hogy a fehér gárdával szemben helyezkedjenek védelmi állapotba. A jelszó az volt, hogy Hamburgot követnie kell Berlinnek.

A birodalmi kormány a végrehajtótanács tagjainak letartóztatásával akarja elejét venni a második forradalom kitörésének.

Utcai harcok Berlinben.

Berlin, június 27. Mult este újabb zavargások voltak Berlinben. Az Invalidenstrassen a rendőrségre és önkéntes katonákra rálttek. A Prinzen Alleen történt összeütközés során többen megsebesültek.

A német proletármozgalmat egységes tervre.

Berlin, június 27. A Wolff-ügynökség jelenti: A hamburgi zavargás tulajdonképpen csak egy része azon nagyarányú felkelésnek, amelynek egész Németország területére ki kellett volna terjednie. Hamburgban azonban a mozgalom túlságosan korán kisiklott a vezetők kezéből. Sem a hamburgi lakosság, sem a tizenkettes bizottság tagjai nem voltak a

colokkal egészen tisztában. Eddig állítólag negyven halottat és sok sebesültet állapítottak meg. A városi felfegyverzett munkások uralkodnak, a rend fenntartásáról a népszerűségi orjárat gondoskodik. (A hivatalos Wolff-ügynökség jelentése, melyek nem nélkülözhetők soha a burzsoázia érdekeinek megfelelő tendenciájú beállítását, valószínűleg ebben az esetben sem fedik a való helyzetet. A szerk.)

Ostromállapot Frankfurtban.

Frankfurt, június 27. Tegnap este a tegnapi zavargásokkal összefüggésben vérontásokra került a sor. Délután kihirdették az ostromállapotot. Amikor a városi katonai parancsok szálalt meg, nagy ember-tömeg gyűlekezett a piacra. Hogy a terület kiürítsék, a kormánycsapatok kénytelenek voltak ismételt lövések után dössel lölni. 6 ember meghalt és 24 megsebesült. Az utóbbiak közül is kettő később meghalt.

Az amerikai szenátus vitája a békeállapotról.

Washington, június 27. Az amerikai szenátus külügyi bizottsága 11 szóval 7 ellenében határozta el a vitát Wall határozati javaslatáról.

amely kimondja a békeállapot helyreállítását Amerika és Németország között.

A bizottságnak, amelynek többsége Lodge mögött áll, ez a kitarítása abban leli magyarázatát, hogy nem akarják Németországot avval a roménnel bízni, hogy ha a béke Amerikával létre jön, evvel Németországot halogató taktikára buzdítsák.

Szibériában megindultak a brit csapatok.

Amsterdam, június 27. Angol lapok jelentése szerint Moszkvából szikraírávart érkezett Londonba, mely közli, hogy Szibériában megindultak a brit megszálló csapatokat.

A zendülő monitorok üldözése.

A lázadó monitorok Szerbiában csatlakoztak?

Budapest, június 27. Két ellenforradalmár monitor Pozsony és Komárom között szerdán délután a Dunán jól felé hajózott. A monitorok azóta nem adtak életjelet magukról.

Illetékes helyről értesülünk, hogy a megzúdított monitorok jelenleg Pakától délre tartózkodnak, ahol kísérleteket tettek arra, hogy a szerbekhez csatlakozzanak.

azonban a szerbek nem engedék át őket a határon.

Lehetőbb jelentést kaptunk arról, hogy a monitorok szikratávírókat küldtek a szerb főparancsnoksághoz, azonban a rádiótelegrámmal tartalmáról és eredményéről megbízható értesülésünk nincs. A lázadó monitorok a visszafelé vezető úton sem mernek útszélien lenni, azaz, hogy az esetleges akciójuk most már eredménytelen és reménytelen volna.

Miképpől a rögtönítélő bíróság.

Budapest, június 27. A rögtönítélő forradalmi törvényszék tegnap egész nap az ellenforradalmárokat hallgatta ki. Több elvtárs előléle mellett. A vádlottakat három csoportban hallgatták ki. Az első csoportba az Engeli lakónyáit, a másodikba a lakókat, a harmadikba pedig a Móra-Terézia lakóit, és a József telefonközponti ellenforradalmárokat tartoznak. Tegnap reggeli 10 óráig vádlott csoport ügyét tárgyalták este fel 9 óráig, amelyet ma reggel ismét folytattak. Az Engeli lakónyáival kapcsolatban 43 vádlott van a forradalmi törvényszék előtt, akiknek a hallgatása ma egész nap folyik. A vádlottak kifogásokkal díjaznak és mindent letagadnak, legfőképpen azt, hogy ellenforradalmárok lennének.

A munkástanács nem mentesítet a katonai szolgálat alól.

Budapest június 27. A hadügyi népbizottság tegnap a munkás, földműves- és katonatanácsok létszere a következőkben rendelkezett a következők:

Csak azok az elöljárók, akik a munkások és katonatanácsok létszere katonai szolgálatra bevonulni kötelezetteknek, bevonulás alól mentesítést engedélyeznek, sőt egyes esetekben a fentmellekettől a katonai szolgálatra való bevonulást eltiltik. Miután így a munkás-, földműves- és katonatanácsok hatáskörüket túllépték, a jövőre vonatkozólag minisztérium vagy az ilyen irányban már kibocsátott rendelkezések megőrzése gyanánt ismételn. Közeljövőre, hogy egyeseknek a bevonulás alól mentesítést engedélyezni, vagy egyeseket a bevonulástól eltilteni a munkás-, földműves- és katonatanácsoknak joguk nincs.

A román kegyetlenkedések.

Budapest, június 27. A Magyar Távirati Iroda jelenté Miskolcra: A Borsodmelyét megszálló román és cseh csapatok kivonlása alkalmával, mint utolag a vizsgálat kiderítette, bosszús kegyetlenséggel gyilkolták le a védtelen lakosokat. Június 26-án felgyújták Bajtók vasúti állását, azután azt követelték, hogy árulja el a város katonái állását.

Bajtók természetesen megtagadta a kívánság teljesítést, amiért két elfogott vörös katonával együtt kivitték a tanyára, ott a katonákkal meggyújtották a székelyek a Bajtók állását mindkét irányból.

Ezután újból felszállították a vasúti állást, hogy árulja el a katonai állásokat. Bajtók újból megtagadta a teres teljesítést. Másnap elhúzóltak a városban lévő felszereléssel együtt újból a tanyára, ahol mindkét irányból rátették egy-egy hullára és utána egyenlőtlenek őket.

Az itt emlegetett eset csak egyik tucatnyi az, amelyek a román kegyetlenségével végzetlenül gyilkosságok, ami a román csapatok prolektáristáknak ellen elkövettek.

Befejeződött a szak szervezeti tagok sorozása.

Frontszolgálatra 309, őrszolgálatra 178 lett alkalmas. — Repülőbizottságok ellenőrzik a sorozási parancs betartását. — Tudni valók a felmentésekről.

A nagykanizsai szak szervezők sorozása tegnap délután befejeződött. A tegnapi sorozás eredménye a következő: az első számú sorozóbizottság előtti jelentkezett 105 szak szervezeti tag, akik közül frontszolgálatra alkalmas 18, őrszolgálatra alkalmas 25 lett, körhözba pedig 3-at utaltak; a második számú sorozóbizottság előtti megjelent 195 elvtárs, akik közül frontszolgálatra alkalmas 34, őrszolgálatra alkalmas 10 lett.

A szak szervezők sorozásának végső eredménye tehát a következő:

Jelentkezett 4 5 1200 elvtárs
Frontszolgálatra alkalmas 309
Őrszolgálatra 178
Körhözba ment 11

a többi elvtárs alkalmatlan lett.

A sorozás napjai alatt ismételn figyelmeztették a szak szervezők tagjait, hogy a sorozáson okvetlenül jelenjenek meg, mert az ellenőrzés a legszigorúbb lesz és a meg nem jelenteket nemcsak hogy karhatalommal fogják a sorozóbizottság elé állítani, hanem a forradalmi törvények is szigorúan megbüntetik őket.

A hadügyi népbizottság egyszerű módjait találta meg az ellenőrzésnek és ma táviratilag utasította a nagykanizsai dyekóriumot az intézkedések megtételére. Ezek szerint egy ellenőrzőbizottság járja be a város összes lakóházait, hogy ellenőrizzék, megfelelő-e minden a 1919-ben a 18. életévét már betöltött, de 45. életévét még nem lépett be szak szervezeti tag a titárszervezettségének. A házbiroknak minden ház karubéjárata alatt kimutatást tartoznak kifüggeszteni a ház összes férfiakról. A jegyzékben fel kell tüntetni a férfiak neveit, foglalkozását, életkorát és a sorozás eredményét. Aki pedig nem volt sorozáson, annak a neve mellett ki kell tüntetni azon körülményt, amely miatt elmaradt a sorozástól. A nem szervezett lakóknál a rovatba be kell írni azt a körülményt. — Aki valóban adatokat szolgáltat, valamint az a házbiroknak, aki a jegyzéket tudva valóban adatokat vesz fel, forradalmi törvények elé állították.

A teljes katonai szolgálat alól való felmentésnek a felmentés három csoportba osztandók: I. üzemi, II. mezőgazdasági, III. egyéni felmentési csoportba.

I. Az üzemi felmentési csoportba tartoznak az összes szocializált gyárak, üzemek, hivatalok, intézetek, munkástanácsok, iskolák, intézmények, gyógyszertárak stb. alkalmazottai. II. Mezőgazdasági felmentések csoportjába tartoznak a mezőgazdasággal és halászattal foglalkozók és kisbirtokosok felmentési ügyei. III. Egyéni felmentések csoportjához tartoznak mindazok, akik nem szocializáltak, tehát sajátjukat képező üzemekben dolgoznak. Az üzemi felmentési névjegyzékeket maguk az üzemvezetők állítják ki s a termelési biztosok és gyári munkástanácsok együttesen bírálják felül s jóváhagyó záradékot írnak rá. A mezőgazdasági felmentéseket ugyancsak a termelési biztosok, kisbirtokosoknál a munkás és földműves tanácsok állítják ki s a latják el záradékkal. Ezeknél "Gazdasági munkás" megjelölésű névjegyzékek használandók. Az egyéni felmentéseket a házbiroknak a szak szervezők véleményezésével a munkás- és földműves tanácsok (dyektoriumok) záradékolják. A névjegyzékek 3 példányban állítandók ki. A felmentési kérelmeket az illetékes népbizottságok bírálják el, a névjegyzékek tehát az egyes népbizottságok felmentési osztályaihoz küldendők be. A névjegyzékek kitöltésére maguk a névjegyzékek rovatait adnak utmutatást. Ha valaki mégis, közelebbi, felvilágosítást igényel, az a katonai nyitvántárhoz (városháza udvari helyisége). Ugyanígy tudhatok meg az egyes népbizottságok felmentési osztályainak címeit is.

Letört ellenforradalmi kísérlet Kaposváron.

Kaposvár, június 28. A sötétben bujkáló ellenforradalmároknak sikerült megvesztetni néhány új és konjunktúra szociálístát, akik mint kiderült — különböző igéretekkert tegnapelőtt Kaposváron ellenforradalmi puccsot akartak megkísérelni. A régi, kipróbált és a forradalom vívmányait megőrző kaposvári szervezett munkásság, valamint vörös katonáink rajtuk ütöttek és hitvány törvényt még csirjában elfojtották. A megfeszített és felfüggesztett emberek délután 3 órákor gyűltek össze a Munkás-Otthon udvarán, ahol Pilihi tégalmester, közismert munkás-hajósár buta, meggondolatlan és minden prolétárt megszégyenítő kusza beszéde elragadtatót néhány jelenlétű, akik le akarták roncsolni a telefont, hogy ezzel újat egyengessék Pilihiék ostoba terveinek. Ennek hatása alatt zavar támadt, melynek a szentesi Szabó Gyula áldozatát esett. A vörösfrok néhány perc alatt meghusztották a telefont. A karhatalmi parancsnokság az eset következtében erőlyos és határozott intézkedéseket tett. A puccs résztvevői közül többet letartóztattak. Ennek kapcsán a szocialista-kommunista párt végrehajtó bizottsága kimondta, hogy a pártból a budapesti Szakszervezeti Tanács által osztályharc alapján álló szak szervezetekeket el nem ismert csoportokat törli a párt. Kötélkézből. Beméltogva ezen szentesi csoportok tagjait párttagoknak nem tekintendők.

A törölt szak csoportok a következők: Kis- és nagykereskedők, kisiparosok, bürokratitársadalmi, jogászszövetség tagjai közül azok, akik alkalmazotti viszonyban nincsenek, husiparosok, vendéglősök stb. Vagyis mindazok, akik önálló iparos, vagy önálló kereskedő fogalma alá tartoznak.

Utasította egyben a végrehajtó bizottság a somogy megyei munkások fogságtartó szervezeteket, hogy a tagjai között levő fenn csoportba tartozókat törölje és a mai naptól kezdve ki ne szolgáltá.

Kaposvár karhatalmi parancsnoka a további ellenforradalmi puccskísérletek megakadályozása végett elrendelte Kaposváron a statárjumot.

Figyelemztette a lakósságot, hogy sztrájkot nem tere és mindazok, akiknél engedély nélkül gyűlést tartálnak, halálal büntetik. Az utcákon este 9 óráig reggeli 4 óráig tartózkodni tilos.

Ugyanígy meg van tiltva a csoportok felállása. A kávéházak zárva vannak. A Munkás-Otthon udvarán előfordult sortüz áldozatát ma temetik.

HIREK.

1919. JUNIUS 28 NAPTÁR. A nap két 4 óra 05 percor, nyugszik 7 óra 50 percor. A hold két d u 2 óra 02 percor, nyugszik éjjel 12 óra 17 percor.

Felhívás!

Szocialista-kommunista munkások! Munkásasszonyok és proletár asszonyok! Amidőn hirdettük, hogy "Világ proletárai egyesüljétek" ugyanakkor kiáltjuk, hogy rége a szolgádnak! Prolektáristáink! A prolektáriszt osztályközödmének gyáladzó minden "Minálrozó" eszközt felhasználunk arra, hogy ifjú szabadságunkat patakzó proletárvába fojtsák. Nyem ellonsége egymásnak a szerb imperialista és a magyar területvédő, a román bojár s a magyar földesur, a cseh gyáros és a magyar bankár. Egyesíti őket a gyűlölet és megvontas a feltamadt munkásosztályok iránt. Egyesíti őket tejekző bosszuvágyuk, melynek szonyját feleségünk és gyermekünk vérével akartják ottlani. Prolektáristáink! Ha sötétok is a vihharfelhők fejtünk felett, ha bosszusomjás,

bős, ellenség van is kinn és benn; vagy igazolunk a vér és tüziolyámán, vagy nem lesz többé soha szabadság a Ti számotokra és gyermekeltek számára! Vagy elérjük a napot, mely e gyálatos legyvereken túl mosolyog reánk és örök boldogságot ígér, vagy visszasiyodunk az állati sötétségbe, míg a bosszúálló ellenforradalom holttesteinkkel rakja ki útját, mely Budapestre vezet!

Atkozóttak lennének, ha még egyszer igába hajtanánk fejünket **Proletáriszaverek!** Itt a világszabadság, örök béke, a jólét és egyenlőség napfényes derüje!

Fel tehát proletár testverek!

Hirdetjük mindenkinek, akiket illet, hogy e hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Szabadság-terén nagy monsire-népgyűlést tartunk, amelyen Budapestről Fáber Oszkár népbiztos, Nyisztor György földmivelési népbiztos elvérsák és Spády Adél elvérsák, a Magyarországi Nőmunkások mozgalma egyik jeles vezetője jelennek meg előadókul.

S amidőn az Ő kiváló egyéniségüket üdvözölhetjük körünkben, hogy a jelen nagy politikai eseményekről közvetlen értesülést, felvilágosítást, kiartást és a további küzdelmekre megnyugtató nyújtásnak kívánatos, hogy **nemcsak Nagykanizsa város elvérsák és elvtársnői jelenjenek meg, de felhívjuk erre egész Alsószálemegye proletárságát és különösen a munkásdandósok tagjait felélelten elvérsák.**

Nagykanizsán, 1919. június hó 24-én.

Eltérési údvözléssel!

A szocialista-kommunista párt tiltakozása.

— **Hivatalos frontjelentés.** A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Frontainkon a helyzet nem változott. **Hadsereg-felparancsnokság.**

— **Leltározás a kanizsai safekek.** A pénzügyi népbiztosok rendelete értelmében a napokkal ezelőtt megkezdett safe leltározást tegnap befejezték. Nagykanizsán csak 2 banknak vannak safezsekről és pedig a Nagykanizsai Takarékpénztárnak és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helyi fiókjának. A 2 omittelt bank safejében csak a kétezer koronán felüli ékszereket és értékpapirokat joglalták le, amelyeket értékre hivatalos megállapítás szerint több millióra rug. Bár kisemberek nem tartják safekban az értékeiket mindennek ellenére a kisemberek vagyonának védelmére a leltározott tárgyak értékét egyenként is megállapították, hogy a vagyon megállapítás alkalmával a kisemberektől lefoglalt értékek összegét a folyó számlájukra írhasák. A lefoglalt értékpapirok és értékek tegnap szállították fel Budapestre.

— **Űt órával a vonatok indulása előtt lehet már jegyet váltani.** A vasúti menetjegyek megvásárlásánál tapasztalt torlódást megszüntetendő, a nagykanizsai állomásfőnökség akként intézkedett, hogy a Nagykanizsáról naponta délután 2 óra 07 perckor Budapest felé induló 205. sz. személyvonathoz, mindenkör már d. e. 0 órától 11 óráig és a Nagykanizsáról naponta reggel 6 óra 15 perckor Sopron felé induló 310. sz. személyvonathoz már előző nap délután 5-6 óráig, menetjegyek előre kiszolgáltatásának. Kívánatos lenne, ha az utolsó közönség már a saját érdekében is ezen rendelkezésnek megfelelően a fent jelzett időben előre megváltaná menetjegyeit.

— **Piaci mézérték.** (Levél a szerkesztőséghez) Tisztelt szerkesztőség! Kérem, engedje meg, hogy a következő néhány sorban, hívjam fel az illetékes körök figyelmét a piacon az utóbbi napokban mindjohban elfajuló mézértékre. A piacon még mindig ismerik a fehérsárga méz, amelynek a piaci kofák csak kék pénzért hajlandók eladni. Annnyira mennek, hogy addig szóba sem állanak az emberral, amíg meg nem mutatja, hogy **tényleg van kék pénz.** Kérem az illetékes köröket, hogy a legelőrsőbb szerkesztésnek érvényes a kormányzótanács rendeleteinek, mert mi, proletárok csak fehér pénzért dolgozunk. Tisztelettel egy proletár.

— **Izgalmas földalatti hajszák Székesfehérváron egy tolvaj után.** Székesfehérvár tudósítónk jelenti: A detektívkrónikában is

páratlan hajszák folyt le tegnap éjszaka Székesfehérváron. A sármentelt szövetkezeti gazdaságból 3 csikót loptak el. A gyuan azonnal a környékbeli cigányokra irányult, akik közül a vörösök kettőt, név szerint Rafael Lajost és Járóka (Lakatos) Ferenc csurgói cigányokat tegnap el is fogták. A vörös őrség emberei a két cigányt kocsin Fehérvárra hozták, hogy a nyomozást végeztessék. A páloizai vámosrősnél érdeklődve azt a felvilágosítást kapták, hogy a kora reggeli órákban kocsi után kövte egy a leírással megegyező lovat hoztak Fehérvárra. A vörösök erre a Palolai-utcai vendéglőfogadóban folytatták a nyomozást, ahol a felusi emberok rendszeren beszélni szoktak. A Patt-fülsé vendéglő előtt az ezvike cigány Rafael Lajos egy őrzetlen pillanatban merész mozdulattal leugrott a kocsirol, átvette magát a kérésben és udvarokon, kerteken, réteken át menekülte a korsolya pályánál a várköruti csatornába vetette magát. Itt letépte magáról a ruhákat és a szennyvízhalózat fősűvén át próbált menekülni. A vörösök mindenütt nyomon követték. Csaknem fél kilométeren át tartott a földalatti izgalmas hajszák, a szorongatott helyzetben levő cigány a Lakatos-utca és Várkő-ut sarkán a tisztai aknákn keresztül ismét az utcára jutott és a Bátyai, Néador, Nagy Sándor utcakon menekült tovább. A meztelen, saros, vadkinézésű rohánzó ember és az üldöző vörösök hajszája az utcakon mindenütt érthető riadalmat keltett. Több órán át tartott az üldözés, míg végre 6 óra tájban a Csütörti temetőnél Cimzser Jakab a városi vörösőrség tagja elfogta a vörösök őrségét. Beszállították a vörösőrség városi parancsnokságára, ahol ruhát adtak rá és kihallgatás után Varpalotára szállították, ahol folytatják az ellopott lovak utáni nyomozást.

— **Munkalegyelem és munkateljesítmény.** A szocialis termelés legilletékesebb szószólói megegyeznek abban, hogy a természetes rend alapjárá a lehető legszigorubb munkalegyelemet és a legmögéfőbb munkateljesítményt kell tenni. Ezek elérésére érdekében — mint illetékes helyről értesülünk — a szocialis termelés népbiztoságának vas, fém és gépipari csoportjában az egyes munkásdandósok és termelőbiztosok bevonásával tanácskozások folyták. A tanácskozások folyamán az a vélemény alakult ki, hogy a kívánt eredményt a mai berendezser megváltoztatása nélkül nem lehet elérni. Az értekezleten résztvevő szakemberek megfogalmazták a munkabérek és munkateljesítmény, mértékével is arányba kell hozni és ezért az egyes cikkekben bizonyos minimális munkateljesítményt kell megállapítani. Általános volt az a vélemény is, hogy ezt a reformot a szakszervezetek legmögéfőbb támogatása nélkül nem lehet megvalósítani.

— **Az ifjunktások helyzete.** Nagykanizsán még mindig fordulnak elő olyan esetek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a forradalmi kormányzótanácsnak az ifjunktásokra vonatkozó rendeleteit még mindig nem respektálják. Akkor, amikor az ifjunktások budapesti kongresszusa kimondotta, hogy „mi már nem leszünk kizsákmányolt proletárok”, Nagykanizsán még mindig arról kell írunk, hogy az ifjunktásokat feltétl ne bántalmazzák. Még mindig arra kell felhívni a nagykanizsai munkaadók figyelmét, hogy az ifjunktásokat a szervezkedésben és önművelődésben akadályozni nem szabad. Minden felte munkásnak, ugyszintén minden munkaadónak elsőrendű kötelessége az ifjunktások növelése a jövő szocialista társadalom részére. Míhez tartás végett újból közzüljük kivonatban az ifjunktásokra vonatkozó rendeleteket:

— **Közoktatásügyi Népbiztoság 1919. január 14-én kelt határozata.** A határozat munkáideje heti 44 óra, a 12 órai elméleti oktatást (tanonciskolát) is beleértve. A tanonc el nem bocsátható. Aki elbocsátotta, köteles eadigi illetményét (lakás, ellátás, fizetés) megadni. Aki a tanoncot bántalmazza, forradalmi törvénszék elé állítatik. A tanoncok egységes bérét a Forradalmi Kormányzótanács rendelte 1.50. K. t. 2.50. K.ig (reggeli órákbanban állapítja meg. E szerint az első évben jár 0 K., a másodikban 12 K.,

a harmadikban 15 K. naponta. Ez a rendelet április 14-től visszamenőleg fogható. Ujabb rendelet szerint a tanoncot kizárólag szakmunkára alkalmazhatók, házi munkára fölhasználni szigoruan tilos. A tanoncokra vonatkozó összes rendeletek vonatkoznak minden 18 éven aluli ifjunktásra (nőmunkás, gyakornok, kifutó, nap-számos, kereskedő.) Aki ezen rendeleteket be nem tartja, forradalmi törvénszék elé kerül.

Az ifjunktások szövetségének nagykanizsai csoportja a rendeletek betartását szigoruan fogja ellenőrizni és ezért felhívja az ifjunktásokat, hogy ha valamelyik munkatársuk egyik vagy másik rendeletet nem teljesít, azonnal jelentse ki a szövetség iródjában.

— **A vasárnapi népnépegy egyik ki-magasló művészi eseménye lesz Radny Miklós rajzolóművész, a „Képes Mozi világ” és a „Színház” rajzolója, aki karikatúrákat fog rajzolni.** Előre figyelmeztetjük a közönséget, hogy Radny elvtárs érzékeny embereknek nem rajzol.

— **Kertészeti főiskola Fejérmegyében.** A földmívelésügyi népbiztoság elhatározta, hogy Fejérmegye kertészeti tanintézetét főiskolává fejlessze. A tervezet szerint a főiskola Fejérmegyében Ercsi és Erd között Százhalombattán, közvetlen a Duna mellett, három ezer katasztrális hold területen fogják felépíteni. A három ezer holdas kertgazdaságban helyet kap egy nagyobb kiterjedésű gazdasági gyümölcsös, gyümölcsfaiskola bel- és külterjes konyhakertészet, nagy üvegházi hajtatótelep, a bulgarkertészet, magtél-művelőtelep és díszkertészet. A termények feljogozására konzervgyárat rendeznek be. A kertészeti főiskola a szükséges vezető és előadó személyzettel, valamint a munkatárakkal együtt mintaszertű községet fog alkotni internátussal, iskolákkal, kórházzal, a kúrdóval, színházzal, ipari műhelyekkel. A kertészeti főiskola Budapesttől ölemezésűt is megakadályozhatja és Budapestben elhelyesítendő fog szervizot. A főiskolára az általános középiskola elvégzése után vehető fel férfi vagy nőhalgató.

— **A nagykanizsai első temetkezési egylet** értesíti tagjait, hogy az új alapszabályok értelmében, melyek az egylet elvtársai között megtekinthetőek, a 10 filleres árúak betételese július elsejével kezdődik.

Pártügyek.

— **Magánélviselők!** Felhívtnak az összes ügyvéd, közjegyző, hitközégtörvényben, valamint a közoktatási, élelmiszer, termény, gabona- és egyéb szakmába tartozó állásban lévő szakszervezeti tagjaink, hogy ma délután 6 órakor az egyesületi helyiségben (Sugár-ut. a sz.) feltétlén jelenkezzenek **Az elnökség.**

— **A nők szabadszervezete** felhívja összes tagjait, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó népgyűlésen kivétel nélkül jelenjenek meg. A gyűlés női szónoka **Spády** a pesti központi párttitkár, a nőmozgalom országosan ismert vezetője.

— **A nők szabadszervezete** felhívja tagjait, hogy mindazok, akik a Nőmunkás kiosztásával, a tagjaink beszédével és még be nem szervezett nők besorozásával foglalkozni akarnak, jelentkezzenek hátuln délután 6 órakor a szervezet helyiségében. (Kazincz, első emelet)

— **A nagykanizsai husiparások** szakosztályát, rendkívül sürgős, érdekelmet súlyosan érintő ügyben, ma este 8 órakor az ipartestületi helyiségbe érkekeztetve hívja meg a szakosztály. Hírdetésükre a nők szövetségének megjelenését is kéri.

— **Ifjunktások és diák elvérsák!** Ma délután 6 órakor taggyűlést tartunk a város-ház közgyűlés termében. Vörös katona ifjunktások mind ott legyenek!

— **A nagykanizsai piact kiskereskedők** szakszervezete értesíti tagjait, hogy holnap délután 2 órakor oktatás jelenjenek meg **Az elnökség.**

Kertészeti főiskolát állítanak fel.

A földművelésügyi népbiztosság elhatározta, hogy kertészeti főiskolát alapít. — A főiskola a mostani kertészeti tanintézetből alakul át. A főökrekvés az volt, hogy a főiskola, lehetőleg közel legyen a fővároshoz és hogy a kertészet minden ágának mintaszerű üzemban való bemutatására kétszer hold terület álljon rendelkezésre. Helyszíni szemlét tartottak Eöthön, Gödöllőn, Vác-Rátóton, majd Ercsi és Erd között Százhalombattán, közvetlen a Duna mellett, ahol a három ezer katasztrális hold területet a legmegfelelőbbnek találták és így a főiskolát itt fogják telepíteni.

A tervezet szerint a főiskola felállítására állt egy kis város keletkeznie, mely mintaszerű intézménynek szolgálna mások számára. A három ezer holdas kertgazdaságban mindenféle kertészeti termelői képviselve lesz. Így helyet kap egy nagyobb kiterjedésű gazdasági gyümölcsös, gyümölcsfa-iskola, bel- és külterjes konyhakertészet, nagy üvegházi hajlattelep, a boltárkertészet, magtermelőtelep. — A termények feldolgozására konzervgyárat rendeznek be, valamint megfelelő elartó helyiségeket és hűtőházakat.

Külön részi fog alkotni a díszkertészet, amelynek rendelkezésére fog állani egy nagy kiterjedésű arborétum, amely magában egyesíti az ország éghajlata alatt tenyészhető díszcserje fajtáinak és változatainak ezreit, megépítik a díszfaiskolát, igen nagy növényházi és melegügyi telepet, a hajlató telepet és rózsagyűjteményt.

A kertészeti főiskola a szükséges vezető és előadó személyzettel, valamint a munká-erőkkel együtt mintaszerű községet fog alkotni, amelyben mindkétiről, minden irányban gondoskodni fognak. Megépítik a különböző lakóházakat, az internátust, a könyvtárat, ács, asztalos, bogár, kőműves, lakatos, kovács- és kőfaragó műhelyeket, a Rüzlekedési és szállítási berendezéseket, a téglagyárat. A főiskola rendelkezni fog kórházzal, fürdővel, ételmezősi raktárral és közös konyhakkal. Megépítik a telepet az elemi és középiskolát, valamint a színházat is. A kertészeti főiskola Budapest élelmiszer- és megakarja könnyíteni és ezért Budapeston elartúsító telepet fog szervezni.

Az egyes szakoknak megfelelően megszervezik a tanszékeket. A főiskolára az általános középiskola elvégzése után vehető fel férfi vagy nőhallgató. Az első év pusztán gyakorlati, a második évben a természettudományi alaptárgyakat tanítják, míg a harmadik és negyedik évben a specialitásokat adják elő. A negyedik év után a főiskoláról bárki kiléphet, mert akkor már képesítést nyert a hallgató nagyobb kertészeti üzemek önálló vezetésére. Az ötödik év fakultásokra osztják és ennek elvégzése után a hallgató kertmérnöki oklevelet kap.

A kertészeti főiskoláról a földművelésügyi népbiztosság kertészeti osztályának vezetője a következőket mondta:

Az ország általános földművelésének legmagasabb fokban való emelésére a kertészet terjesztésére kertészeti főiskolát kívánunk létesíteni, amelynek keresztülvitelére programunkat kidolgoztuk. A főiskolát Budapest közelében, a fővárostól mintegy 27 kilométer távolságban, Ercsi és Erd között Százhalombatta házában építjük meg egy három ezer katasztrális hold nagyságú területen, amely közvetlenül a Dunaparton fekszik. Különö közeledési utat áll rendelkezésünkre, két országúton, két vasúti, a Duna, valamint a Tényitől meghosszabbítandó villamos vasút is.

Gyakorlati értékű, nagyarábasu speciális üzemeket akarunk létesíteni az egyes kertészeti ágazatokban. — A főcélunk az, hogy a munkára szoktassuk, a munka végzését tanítsuk meg a lendő kertészgenerációnak és erre építsük rá a tudományos továbbképzést. Ebből a célból a kertészeti főiskola tananyagát 12 tanszékre osztjuk fel. Így tanszékek kap a kertművelés két csoportban, a gyümölcstermesztés, a gyümölcs- és szőlőművelés, a gyümölcs- és szőlőtermesztés, a virág-

disznótenyésztés, a kertészeti technológia, a kertészeti üzemtan, a növénytan, a voglytan, a mezőgazdasági és a kertészeti építészet. Ez 12 tanszékkel rendelkező kertészeti főiskola évenként mintegy 40 ökleveles embert képezne ki kertészeti pályára, úgy férfit, mint nőt.

A nagyközönség részére, illetve azok számára, akik a kertészeti foglalkozás valamelyik speciális ágában keresnek megélhetést, évenként egy esztendő tanfolyamot nyitunk, amelyen mintegy háromszázan kaphatnak kiképzést.

A városörökség város parancsnokságától.

4846/1919.

Hirdetmény.

A hadügyi népbiztosság 13. Eln. 31. 1919. szept. 10. rendelete alapján értesítem a volt hadapródiskola IV. évfolyambeli és a volt Ludovikai Akadémia II. évfolyamheli növén-deket, hogy kötelesek a tanfolyamra azonnal jelentkezni.

Menetlevelet a városörökség városparancsnoksága fog kiállítani. Nagykanizsa, 1919. június 20.

Kiss Lajos
városparancsnok

9400/1919.

1528

Hirdetmény.

Egy bécsi (wieni) cég nagyobb mennyiségű rézgálicot ajánl fel megvételre. A rézgálic ára helyt Wien 9 kor. 75 fill. Ezen összeghez jönnek szállítási és egyéb költségek, melyek kg.-ként körülbelül 4-5 K-át fognak kitenni.

Felhívtnak a szőlőbirtokosok, hogy további rézgálic igényüket 2 nap alatt a közellátási üzemeknél (postával szemben) jelentésk be és ugyanakkor kg.-ként 15 K-t fizessenek be.

Mint hogy a rézgálic ára külföldi cégek fizetendő és a szállító cég kék-pénz fizetését kívánja, minden jelentkező a rézgálic ára fejében kék-pénzzel fizessen.

Nagykanizsa, 1919. június 27.

Közellátási Üzemek.

9525/1919.

Hirdetmény.

A pénzügyi népbiztosság rendelete értelmében felhívom az összes hivatalokat, gyárakat, kis- és nagyüzemeket, kiskereskedőket szóval az összes dolgozókat, hogy július havi dohányellátmányi vonatkozó igényüket feltüntetve névszerűen kimutatást folyó évi június hó 30-áig a direktorium első ügyosztályába adják be.

Miután a népbiztosság rendelete értelmében csakis dolgozóknak van joga dohányellátmányra, a kimutatás nem szákszervezetek, hanem hivataloktól, üzemekről, vállalatok, üzemek, és terjesztendő be.

Kivételnek oly szákszervezetek, melyeknek oly dolgozó tagjai vannak, ki egyenként végzik munkájukat, ezek szákszervezetekként is beadhatják kimutatásukat!

Ha bármely üzggiben hivatalban vagy kereskedésben 5 egyénnél kevesebb van alkalmazva, azok szákszervezetként összeírva beadhatják igényüket.

A kézzeses ellátás elkerülése céljából azonban gond fordítandó arra, hogy egyéni kézzesesen elő nem legyen látva, ha ilyen eset előfordul, nemcsak a kimutatást aláírja, de azon egyben is felelősségre lesz vonva és a dohányellátmányból lesz zárva az, aki a dohányt kieszorította.

Aminnyiben ez irányban felvilágosításra van szükség, a direktorium I. ügyosztályánál az megadatik.

Nagykanizsa, 1919. évi június hó 27-én.
Direktórium.

APRO HIRDETÉSEK

Elveszett 24-én délután egy Floki névre halgató nagy barna vadászkutya, nyakán 15 számmal ellátott láncsal. Megtaláló járjuk, szíveskedjék az Országai győzeletpárban jelenteni. 1528

Képzett himzónő elvállalja utcai és asztélyruhák himzését, gelyem, gyöngy és arannyal, a jegogyszerűbből a legdiszesebb kivitelig. — Stoll Jánosné, Király-utca 13.

Keresek egy kecskét megvételre, amelyik 3 liter tejet ad. Úgynekölt díjazok. — Cim: Kisfaludy-utca 4. sz.

Elcserélném 2 szobás udvari lakószobát 3 szobás lakással a város belterületén. Cim: a kiadóhivatalban. 1524

Egy pár kőszerszám, 2 nyereg, 3/6 pókróc, egy fedetes kocsi eladó. Cim: a kiadóhivatalban. 1526

Havi 700 korona fizetéssel, a Korona szállóban 1 ügyes kocsis azonnal felvételt. Bővebbel a Korona szálloda szabapingerénél.

Intelligens klsasszonyt keresek egy 13 éves leányka mellé. Németül tudók előnyben. Cim: Fischel Fulöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A Novacsek-féle

CIRCUS

Budapestről jövet
elszórannak, a város
környékén
keretében

Szerdán, július 2-án
kezd meg
vendéjátékát
Nagykanizsán

URANIA mozi-kép-palota
Központi-ú. 4. Telefon 311

Szombaton, vasárnap. Június 28 és 29.

Wanda Treuemann
a hírneves mozi-művész felfedezései

Szenvedély

— szava —
dráma 4 felvonásban.

Pénztárnyitás délután 3 órakor.
Előadás kezdete este 8 órakor.

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykanizsa, Sugár-u. 4. szám
Szerkesztőség és kiadóhivatali telefonszám 78. Nyomda: ...

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Hétfő évről 50— korona
Fél évről 25— korona
Hétfő évről 25— korona
Égy hónapra 7-10 korona

Rendelet.

Aki a városban kifüggesztett plakátokat, hirdetésmenyeket, vagy parancsokat letépi, megrongálja, vagy befirkálja, forradalmi törvényszék elé állítatik és a legszigorúbb büntetésben részesül. Felhívjuk az elvtársakat, hogy minden egyes ilyen esetet a legsürgősebben hozzanak az illetékes hatóságok tudomására.

DIREKTÓRIUM

Ujra győzött a proletárság.

Csufos kudarcba, nevetségességbe fulladva zajlott le Budapesten a fehér ellenforradalom első vakmerő kísérlete. Igazi csiny volt, huszárcsiny. Huszártisztek és hadapródok zöld okvetetlenkedése. A hecc azonban agyuvál, puszkával folyt és néhány tucat jó proletár esett el a pesti kövezet csatáiban.

Amilyen erőteljes volt azonban a huszárok ellenforradalmi csinyje, olyan hihetetlenül vakmerő volt. Egy kétmillió nagy világvárosban, ahol a munkásság tízezrei állanak fegyverben, néhány tiszt és néhány időrevezetett katonna, pénzzel megfizetett áruval megmerítke, hogy ágyút szegessen a tanácskormányának, gépfegyvert és puszkát a proletárokkal teli utcának.

Mi volt ennek a vakmerőségnek oka? Ugyanaz az éretlenség, amely elhitette azzal a pár huszártiszttel, hogy csak a telefonközpontot kell lefoglálni és a hatalom az övék — egy felfegyverzett munkászászlóaljakkal teli városban! Az ellenforradalmárok — vagy két heje látják, hallják, hogy a kongresszus nyílt ülésén, ott a kongresszus környékén, munkáskörökben hogyan kritizálják, panaszolják a diktatúrát, az állapotokat. Nosza itt a pillanat! Föl a nemzeti zászlóval, elő az áruval pénzzel, golyót a kormányának és az utcán járó proletárasszonyoknak! . . . Mikor aztán magukkal szemben találják az oroszlinként védekező munkásságot, mind az utolsó szálig, — nagy a megrökönyödés és kiábrándulás.

A másvilágon elmélkedhetnek végzetes tévedésükön. A munkásságban valóban erős a bíráló, kritizáló hajlam, hiszen azért öntudatosak, azért különbözőnek érettségben, világlátásban minden más tömegtől. Marx megmondta már, hogy a munkásmozgalmakat az jellemzi, hogy folyton kritizálják önmagukat. Magyarul így lehetne lefordítani Marxnak ezt a megfigyelését: *a munkás mindig morog* . . . A munkás mindig kritizál, ha egyszer öntudatra és szabadságra ébredt, ezzel szolgálja a forradalom menétét, amely ellenteiken, öszazetűközéseken át megy előre.

Amde kerüljön egyszer szembe az ellenforradalommal! Mutatkozzék meg neki az ellenforradalom, a tókés világot, a parasztnyuzó régi rendet visszavánó ellenforradalom! Akkor *egységes, mint egy acéltömb!* Es az ellenforradalóm itt számított bárgyuan. Hallván a munkásság közt levő *áryalatteli* véleménykülönbségeket, azt hitte fel lehet *használni* az előgedetlenkedőket, *orránál fogva vezetni — önmaguk ellen!* Veresen vesztek rajta az ellenforradalmárok néhány óra alatt.

Es az ellenforradalmi kísérlet is csak *a forradalmat szolgálta*. Megható melegséggel olvadtak egybe a munkások az eszme védelmében, elhallgatott minden bírálat, ráeszméltek, hogy *minden részletkérdésnél fontosabb maga az ügy, az eszme*. Közeledtek egymáshoz mindkét oldalról és csúdj nem látott erővel, elszántsággal és szigorral fogtak össze a forradalom védelmében.

Ez volt az egyik haszna a néhány órási ellenforradalomnak. A másik pedig az, hogy *az ellenforradalom leleplezte magát* . . . Hetek óta folyt a földalatti aljas aknamunka a vallás jelszavával, tanácskormány közvegi erre fölbérelt alakokkal fognak el, akiket *papok* fizettek meg, hogy bántalmazták a vallásos szerzeteseket . . . Szóban, írásban szitják a zsidógyűlöletet. Rajtakapnak egy volt bankárt, aki zsidógyilkolásra felszólító cédulákat osztogat — azóta ki is végeztek — és kiderül a bujtogatóról, hogy *magá is zsidó*. Nemzetiszin zászlóval vonulnak fel, de a *pénzt rá Magyarország ellenségeitől kapták* és a nemzetiszin zászló alatt ártatlan asszonyokat, járókelőket lönek le az utcán . . .

Vallás, hazafiság, semmi sem elég tisztelt nekik, mindent csak jelszónak használnak, csak hogy a régi rend uralmát visszaállíthassák.

Szabados elvtárs beszéde a menetszászadokhoz.

Diszszemle a Petőfi lakanyában a harctérre induló menetszászáljal lelett. — A badapesti forradalmi törvényszék elé állítják a rémhírterjesztőket.

Nagykanizsa, június 28. Tegnap délelőtt 11 órakor a Munkás-utó Petőfi lakanyája tagas udvarán Szabados Árpád elvtárs, a Mura-vonal katonai főparancsnoka diszszemlét tartott öt menetszászad felett, amelyek a frontra indultak.

A lombos fák alatt Tessedt haptakban állott az öt menetszászad. Csupa ünnepléses átszellemült arc volt látható mindenütt a menetszászad sorakban, megéjszolt rajtuk, hogy ártzik annak a feladatnak a nagy-szerűségét, hogy az egész világ dolgozóinak felszabadítására indulnak harcba.

11 óra után néhány perccel megszólalt a kürt, vezényszavak hangzottak el, Szabados elvtárs lépete a frontot s azután beszédet intézett a katonákhoz a proletárkötelességekéről, a vörös katonák dicső hivatásáról, melynek során többek között a következőket mondotta:

— Vörös katoná elvtársak! Amikor a magyar proletárság márciusban a hatalmat magához ragadta, hogy a kizsákmányoló grófokat, zsidó bankárokat és püspököket elkeresse, akkor jól tudta, hogy nem következik lakodalom és hejehuja, mert tudtuk, hogy ezek össze fognak fogni, hogy ellenforradalommal újból visszaragadják magukhoz a hatalmat és tenyleg rövid idő alatt ezek a hatalmukból kikérgetett urak, akik ezelőtt a nemzeti színű lobogók és piros-fehér-zöld pántlikák alatt hazafiságot hirdettek, megindították az ellenforradalmi akciót. Külföldre szöktek a dolgozóknak ezek a nyuzói és a román és cseh imperialista rablók zsoldjába állottak, vagy pedig azt könyörögtek ellen-

segeinktől, hogy vonuljanak be Magyarorszagba, ami részben eredményel is járt. De a proletárság talpra állott. A románokat a Tiszánál megállítottuk, a cseheket pedig még a megszállott terület nagy részéről is kikergettük.

— Vörös katonák! A vörös katonának két frontja van. Az egyik a külső, a nemzetközi ellenforradalom elleni front, a másik pedig az itthon rekedt nagy burzsoa kapitalisták frontja, akik egy-egy volt tiszték egytörédékével szövetekezve, megpróbálkoztak az ellenforradalommal. Betörtük már a fejüket!

— Előtte most itt oly öntudatos vörös katonák állnak, akik önként állottak a vörös lobogó alá, tudniok kell ennél fogva azt, hogy a parancsnokait csak oly parancsot adhatnak ki, amely egyedül és csakis egyedül a proletárság érdekeit szolgálhatja. Bár fegyelemre intem Önöket proletár katonák, na azonban Önöknek mégis olyan parancsot adnának, amely a proletárság érdekeivel ellentétben van, akkor mint értelmes emberek tudni fogják, hogy mit kell az ilyen parancsnokokkal tenni. A proletárralomból megszilárdításához erős és hatalmas vörös hadseregre van szükség. A vörös hadsereg csak akkor lesz erős és hatalmas, ha fegyelem és rend uralkodik a katonák sorakban. Ez a fegyelem és rend pedig megköveteli azt, hogy a katoná a parancsnokok parancsait teljesítse miná addig, amíg azok a proletárságot szolgálják.

Szabados Árpád főparancsnok elvtárs szavaira a menetszászadok sorából zúgó éljenzés tört fel. A cigányzenekarok rázendítettek az Internacionáléra, amelyet a katoná-

ság, a hozzátartozók és a jelenlevő proletárok ünneplő tömege együtt énekelt a zenekarral.

Ujabb vezényszavak, a felvirágozott bakák kettős rendben állanak; a tömeg eljenez, a lábak alatt megcaikordul a kavics és Alsózalamegye proletárjainak öt százada lelkes arccal megindult harcolni a dolgozók eszméjéért.

A frontra elindult öt menetszázadot utjukra elkíséri Kutas Gyula politikai megbízott elvtárs, akinek az a megbízatása, hogy közben a katonák panaszait meghallgassa és sérelmeiket orvosolja. Kutas elvtárs egyuttal megbízást kapott arra is, hogy azonnal alakitja meg a forradalmi törvényszéket és ha szükség merül fel, a legkérlelhetőbb szíggel járjon el minden katonával azzal szemben, aki a proletárság sorait megakarja bontani.

Szabados elvtárs a rémhírekről.

Szabados Árpád elvtárs a Móra-vidéki katonai főparancsnok a rémhírtjesztésről és annak leküzdéséről munkatársunk előtt a következő kijelentést tette:

— Úgy látszik, a megindult ellenforradalommal kapcsolatban itt Nagykanizsán és

környékén az ellenforradalmárok csak rémhírtjesztéssel merészelnék az ellenforradalomban aktív részt venni. Ez természetesen a teggyeszerűbb módja az ellenforradalmárokodásnak. Mindennek ellenére azonban, tekintettel arra, hogy az egész várost elarasztották rémhírekkal; hogy a lakosság között pánikot teremtsenek, a rémhírtjesztőket össze fogom fogdosztatni és folszállítatom Budapestre. A budapesti forradalmi törvényszék ezekkel majd mint ellenforradalmárokkal fog elbánni. Csak példaképpen akarom megemlíteni, hogy két hónappal ezelőtt a budapesti forradalmi törvényszék jelenetemben egy szücsmestert, aki azt merészelt hirdetni, hogy egy népbiztos nagy értéket visz ki magával Oroszországba repülőgépen, 15 évre és az összes ingó és ingatlan vagyonának az elkobzására ítélt, amely 53 ezer korona értéket képviselt. Ez az ítékezés két hónappal ezelőtt történt, amikor még nem kellett oly erős kézzel eljárni a rémhírtjesztőkkel szemben, mint most.

— Egyébként pedig az összes magyarországi proletárok kifejezett kívánsága az volt, hogy a proletárdiktatúrát az ellenforradalmárokkal szemben nem-ugy mint eddig, hanem a legkérlelhetőbb erállyel alkalmazzuk.

Alsózalamegye pénzt nyomat az aprópénzhiány leküzdésére.

Forbát elvtárs nyilatkozata. — 1—2—5 és 10 koronások kerülnek forgalomba. — A megyei pénztér a vármegye összes pénztintézetei telének

(Saját tudósítónktól.) A szocialista állam pénzügyi politikájának meg nem értése országjárte oly nagy mértű aprópénz hiányra vezetett, amelyet csak a legadikálisabb módszerekkel lehetett megszüntetni. A forradalmi kormányzatának is mindent elkövet, hogy a vidéki pénzügyi aprópénz ellátása, a vidékre küldött aprópénz azonban oly hamar eltűnik a pénzrejtőgezők feneketlen zsebében, hogy más módszerek is alkalmazni kell az aprópénzhiány leküzdésére. Több dűnantúri vármegyében már hónapokkal ezelőtt, részben már a Károlyi kormány idejében ügysegítők az aprópénzhiányon, hogy a vármegye különpenzt nyomattat a vármegyei kereskedelmi élet akadálytalan lebonyolítására. Nagykanizsán is már hetek óta folyt ez irányban a tárgyalás a kérdés tegnap a megválasztás stádiumába jutott.

Forbát Jenő elvtárs, Zala és Alsózalamegye pénzügyi politikai megbízottja munkatársunk előtt ezzel kapcsolatban a következőket mondta:

A nyomasztó pénzkrisis a pénzügyi népbiztosság legújabb rendelkezései és a vármegye lakosságának helyes irányban kialakult véleménye folytán azon az úton van, amely a lehetetlen állapotok teljes megszüntetéséhez vezet. Még van ugyan egyetlen akadály a kereskedelmi forradalom zökkenes nélküli lebonyolításának, az az aprópénz hiány, ami azonban oly körülmény, ami tisztára technikai akadályokra vezethető vissza. A vármegye lakossága elég oktanulattal bír; elrejtette az aprópénzt, amiből kialakult helyzetben a tanácskormány, úgy segített, hogy ötkoronás bankjegyeket hozott forgalomba. Mindannak ellenére, hogy ez az akció lényegesen segített a helyzetben, még mindig vannak egyes abnormálisok, amelyeket csakis úgy lehet megszüntetni, hogy ha újabb aprópénzt dobunk a piacra.

— A pénzügyi népbiztosság hetekkel ez-

előtt több millióra rugó aprópénz leküzdését helyezte klatásba, amelyből az első szállítmányok már meg is érkeztek. A legutóbbi napokban előtűnik ismeretlen technikai okoknál fogva abba maradt az aprópénz szállítmányok beérkezése.

Ezt a körülményt figyelembe véve és attól a célról vezette, hogy az áruforgalom, akadálytalan lebonyolításának ezt az utolsó nehézséget végérvényesen leküzdjük s mindenmiféle további kifogásokat, amelyek az aprópénz hiány folytán nagyobb összeget kitevő bankjegyek elnéhi fogadására vezetnek, tervbe vettam, hogy a Zalamegyei, mosonmégyei, veszprémi és győri vármegyei eljáráshoz hasonlóan vármegyei pénzjegyeket bocsájtsunk ki. Ezen elhatározásom munkatársaimmal a pénztintézeteink megelégedésére talált, mert tulajdonképpen a bankok voltak azok, amelyek az aprópénz kiritást a legjobban megérezték. A bankokkal folytatott előzetes megbeszélésem után tegnap úgy az alsózalamegyei, mint a zalamegyei összes pénztintézetek vezetőivel illetve képviselőivel értekezletet tartottam a Nagykanizsai Takarékpénztár helyiségében. Ezen értekezleten egyhangú határozattal kimondották az összes pénztintézetek, hogy szükségesnek látják, a vármegyei pénz kibocsátását. A határozat egyuttal kimondotta, hogy helyesnek látja azt az indítványomat, miszerint ezen lépés megtétele előtt forduljunk újból a pénzügyi népbiztossághoz és sürgetjük meg a Zalamegyének klatásba helyezett aprópénz mennyiség mielőbbi megküldését.

Ezt a feltéjtésztést már elküldöttem a pénzügyi népbiztosságnak, amelyben egyuttal kérelmeztem a vármegyei pénz kibocsátásához és forgalomba hozatalához szükséges engedélyt is. Úgy vélem, csak napok kérdése, hogy a vármegyei pénz kibocsátásához szükséges engedélyt megkapjuk. A kibocsátásra kerülő vármegyei aprópénzért az összes vármegyei pénztintézetek vállalják a felelősséget.

A pénztintézetek Osztrák-Magyar bankjegyekben letéteményezik a kibocsátandó bankjegyek fedezetét. Egyelőre: 1—2—5 és 10 koronás bankjegyek kibocsátását vettük tervbe. Remélem, hogy ez az intézkedés az aprópénzhiány problémáját véglegesen megoldja és július elsejére ez a kérdés oly stádiumban lesz, hogy akár a vármegyei pénzjegyek kibocsátása, akár újabb aprópénzszállítmányok beérkezése által a normális pénzviszonyok újra helyreállanak.

Amint értesülünk, a megyei bankjegy előállításához szükséges papír mennyiség már utban is van Kanizsára. A bankjegyek megválasztásával az illetékes körök Palkó József elvtársat, a Zalai Népakarat-gepmesterét bírták meg, aki már több ízben tett tanúságot művészi tehetségéről. Palkó elvtárs a tervvel már el is készült, amely szerint az összes 1—2—5 és 10 koronás bankjegyek ugyanazon rajzokkal lesznek ellátva és csak színeikben fognak különbözni egymástól.

A tot Tanácsköztársaságot mozgósították.

Kassa, június 28. A független tot szovjetköztársaság kormányzatának a cseh katonákhoz felhívást intézett, hogy a cseh imperialisták érdekeiben ne harcoljanak a feloszabított proletár testvérek ellen.

Kassa szervezett munkasága legyverben áll. A kormányzatának elrendelése a dolgozók általános mozgósítását 32 szakszervezet tette menetenlen vonult fel a sorozásra, ahol a munkások önként jelentkeztek, hogy azonnal indítsák őket a frontra.

A Szamos monitor nem ellenforradalmár.

A rögtönítélő törvényszék folytatta a kihallgatásokat.

Budapest, június 28. A hadügyi népbiztosságtól nyert értesülésünk szerint a Szamos monitor nem pártolt vissza a feltevéstől, mint azt egyes lapok megírták. Ezzel szemben az igazság az, hogy a Szamos kezdetől fogva mindig együtt maradt a proletárforradalommal és nem engedett a fehérforradalom csábításainak. Az a hír tehát, hogy a Szamos legénysége a sikertelen támadás után vissza lért volna a mi pártunkra, tévedésen alapul.

Budapest, június 28. A rögtönítélő bíróság tárgyalási napján délután óta zárt ajtók mögött folyt a Ma délután ismét folytatták a kihallgatásokat. Ma már megvilágítást nyert az ellenforradalmi akció háttere. A helyzet közelebbi megvilágítása meg szamos utabbi kihallgatást tesz szükséges: létlethetetlen ma nem került sor. Az onási tárgyalási anyag befejezése után együttesen fogják az összes bűnösök feletti az ítéletet kihirdetni.

Megszervezték az eszt tanácsköztársaságot.

Pétervár, június 28. Jansen képviselő nagy beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy szükségesnek tartja az alkotmányozó gyűlés feloszlását és az Eszt szovjet köztársaság megalakítását. A többségi képviselő kijelentette, hogy egyetértene Jansen javaslatával és 12 tagu biztosságot küldtek ki a szovjetállamszervezet kidolgozására.

A munkástanács nem mentesíthet a katonai szolgálat alól.

Budapest, június 27. A hadügyi népbiztosság tegnap a munkás, földműves- és katonatanácsok részére a következő rendeletet adta ki:

Gyakran előfordult, hogy munkás, földműves- és katonatanácsok tényleges katonai szolgálatra bevonulni kötelezetteknek, bevonulás alóli mentesítést engedélyeznek, sőt egyes esetekben a fentemlíteket a katonai szolgálatra való bevonulástól eltiltják.

Miután így a munkás-, földműves- és katonatanácsok hatáskörüket túllépték, a jövőre vonatkozólag mihozartás végett az ilyen

MUNKÁSOKI ELVTÁRSÁKI Ma délelőtt 10 órakor a városháza előtt nagy népgyűlést tartunk. Előadók: Nyisztor és Fáber népbiztos elvtársak és Spády Adél elvtársnő. Minden proletár ott legyen.

A szocialista-kommunista párt titkársága.

írásban már kibocsájtott rendeletek megerősítése gyanánt ismétellen közöljük, hogy egyeseknek a bevonulás alól mentesítést engedélyezni, vagy egyeseket a bevonulástól eltiltani a munkás-, földműves- és katonatársaknak joguk nincs.

HIREK.

NAPTÁR.
A nap két 4 óra 06 perccor, nyugszik 7 óra 50 perccor.
A hold két d. u. 2 óra 02 perccor, nyugszik éjjel 12 óra 17 perccor.

— **A nagykanizsai munkásotthonok intézőbizottsága a 22-ére tervezett vasarnapú népiünnepélyt ma, vasárnap tartja meg. A népiünnepély tiszta jövedelmét a munkásotthonok fejlesztésére fordítják. A gazdag műsori népiünnepély a Ránissai proletárság kedves delutánja lesz.**

— **Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Az összes frontjainkon a helyzet változatlan. Hadsereg-lopárcsoknokság.**

— **Személyi hír. A tegnapi délutáni vonattal Nagykanizsára érkezett Nyisztor György földművelésügyi népbiztos és Spády Adél, a magyarországi népmozgalom egyik vezéralakja, hogy a ma délelőtti nagy népgyűlésen részt vegyenek. Fáber Öszkár elvtárs az esti vonattal érkezett Nagykanizsára.**

— **A nagykanizsai szocialista-kommunista párt végrehajtó bizottsága minden külön értesítés nélkül ez uton közli az összes helyi szakszervezetek vezetőivel, hogy július 1-én, kedden este 7 órakor a városháza nagytérben rendezt évi pártgyűlést tart, amelyen minden szakszervezet vezetője felelősségre vonás terhe mellett köteles megjelenni. A pártgyűlés napirendje: 1. A pártvezetőség jelentése; 2. A párt gyűlési beszámoló; 3. Kilenc tagú pártvezetőség; végrehajtó bizottság és öt tagú ellenőrző bizottság választása. Minden szakszervezet köteles vezetőségét igazolvánnyal ellátni, mert a tergebbe csak igazolvánnyal lehet lépni. Azok az elvtársak, akik a pártgyűlést végig akarják hallgatni, karzati jegyekért forduljanak a párttitkársághoz. A szocialista-kommunista párt titkársága.**

— **A kerületi ipari termelési tanács ülése. A Forradalmi Kormányzótanács 69. sz. rendelete értelmében felállítandó Kerületi Ipari Termelési Tanács f. hó 30-án, azaz hétfőn d. u. 6 órakor tartja alakuló gyűlését a Párttitkárság helyiségében. Ezen ülést megelőzőleg a helyi Ipari Termelési Tanács tartja d. u. 5 órakor ugyanezen helyiségben ülést, melyen az ügy fontosságára való tekintettel az Ipari Termelési Tanácsba, valamint annak intéző bizottságába megválasztott összes tagok (termelési biztosok, munkás tanácsok elnökei, Franz malom és Pátria munkásságának kiküldöttjei, a szakszervezetek ide delegált tagjai, Nagykanizsa városának kiküldöttjei és a meghívott szakértők feltétlenül megjelenni szükségesek. Összehívók: a Szocialis Termelési Népbizottsága részéről a szervezésre kiküldött Elek és Nagy elvtársak.**

— **A forradalmi törvényszék ítéletel. A forradalmi törvényszék, mely Kocza József és Komerszka Frigyes elvtársakból alakult Szentesi Döcs elvtárs elnöklése alatt, 3 ügyben ítélt. Sternberg Mór pacsi kereskedőt, aki nem akarta a fegyverpénzt törvényes eszköz gyanánt elfogadni, 5000 korona pénzbüntetésre ítélték. — Belső Ferenc, Csömödér község volt bírja ellen, aki megvesztegetés büntetvével és Furman József hentes-mester ellen, akit életveszélyes fenyegetéssel vádoltak, az eljárást a forradalmi törvényszék megszüntette.**

— **Közellátási közlemények. A Ppüfele fa utalványok kiállítása f. hó 30-ától számítandó 2 hetig, azaz július 14-ig szünetel. Nehogy ezen intézkedés indokolatlan nyugtalanságot idézzon elő. Értesítjük a közönséget, hogy azon éanennyiség, mely a még határelvű fa igénylőknek — az eddigi arányok szerint — kielégítéséhez szükséges rendelkezésre áll. A fának az erdőn történő kiszolgáltatása ezen idő alatt is akadálytalanul folyik. Fenti intézkedés kizárólag azt célozza, hogy a szekereknek az erdőn való tulságos összehordása elkerültessek.**

— **Vörös katonák panaszrodaja. A 20. vörös gyalogezred parancsnoksága közli hivatalosan: „A 20. vörös pótzászlóalj panasz és kérelem irodája működését a Petőfi Sándor katonasotthonban (régii honvéd lakotanya) f. hó 30-án megkezdi. A 20. vörös gyalogezredben szolgálatot teljesítő katonák hozzatartozóinak mindennemű kérelme és panasza itt intéztetik el. Hivatalos órák felek részére délelőtt 9—12 óráig.**

— **Működik a balatonföldvári posta-hivatal. A tündöklény tartama alatt Somogyvármegyében a balatonföldvári posta-, táviró- és távbeszélő hivatal július hó 1-től kezdve szeptember hó 15-ig, illetve további intézkedésig ismét működni fog. A hivatal postafelkarékpénztári közvetítő teendőkkel is foglalkozik. A postai küldemények továbbítása a budapest-nagykanizsai vasutvonalon közlekedő mozdonyostak után történik.**

— **A Tornaegylet vidéki mérkőzésel. A Tornaegylet, miután több ízben erős vidéki csapatokkal mérkőzött Kanizsán, hoinap idegen pályán keresi fel ellenfeleit, hogy mire az ősi Dunántúli bajnokságban részt vesz, csapata megerősödve menjen a küzdelemben. Az I. csapat Szombathelyen, a kitűnő MÁV-al, a II. csapat a zalai gerszegiek I. csapatával, az ifjúsági I. pedig a keszthelyi ifjúságiakkal mérkőzik. Bármilyenek lesznek is az eredmények, az NTE. legszebb bizonyítékát adta azzal a sportnvelésnek, hogy egyszerre 3 jó csapatot küld el idegen pályára. Reméljük, hogy az először is zalai pályán és idegen közönség előtt, részben sikert is fognak elérni.**

— **Üdvözlét a frontról. (Júnakiműről) kaptuk tegnapi a következő levelező lapot: Kérjük a Zalai Népakaratban közölni, hogy mi, zalai fiúk üdvözlétünket küldjük a cseh frontról a kanizsai szép lányoknak. Bóth Imre, Wancsura István, Holcz Károly, Hunok Ferenc és Szabó György.**

— **Házasság. Spigler Rezső Szent-góthárd, Holzer Nikla a nagykanizsai „Világ” mozgó uzenvezetője, házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)**

— **Eljegyzés. Stern Hanna Nagykanizsán és Brückner Sándor Budapest, jegyesek.**

— **Nem kapuk rézgállcot. A helyi lapokban megjelent híreket ellentétben a rézgállcotállomány beérkezésére vonatkozólag a közellátási üzemek vezetője tegnap a következő kommunikét adta ki: — Ad 9490/1919 A „Zala Népakarat” tegnapi számában 9490/1919. számú, rézgállcot állomány beérkezését tárgyában közzétett hirdetmény tárgyátlanul vált, mert a hivatkozott és ajánlatot tevő bécsi cég az ajánlatot visszavonta. Egyébként nálunk a forradalmi kormányzótanács rendelete értelmében folyó évi június 30-a után az ugynevezett kék pénz, mint fizető eszköz meg fog szünni. Közellátási üzemek.**

— **Kék lámpás a címe annak a remek társadalmi drámanak, melyet ma, vasárnap és hétfőn mutat be az „Uránia” a amelynek főszerepét Henny Porten a világhírű ilmdíva játsza.**

Színház és művészet.

Hétfői műsor:

Vasárnap: *Kis szeleburdi* operette.
Hétfőn: *A vasydrós* szimfónia.
Az esti előadások pont 8 órakor kezdődnek.

Pártügyek.

Szakszervezetek figyelmébe. Mindazon szakszervezetek, melyek a ma megtartandó népiünnepélyre rendezőket jelölték ki, jelenlegnek meg 9—10 óra közt az Erzsébet-téri „Munkásotthon” nagytérben.

A magánításvizsgálók csoportja értesíti azon tagjait, kik f. hó 18. napján a dohány- és szivarjegyzekbe felvettek, dohányilletményük átvétele végett ma d. é. 10 órakor a szakszervezet helyiségében jelentkezzenek.

Legujabb.

A németek aláírják a békeszerződést.

Páris, június 28. (Szikratávirat.) Clemenceau 3 óra 7 perccor nyitotta meg az ülést. Két percig tartó beszédében a következőket mondotta:

— A ma aláírásra kerülő szöveg azonos azzal a 200 példánnyal, amelyet a német megbizottaknak átadtak. Az aláírók most ünnepélyes ígéretet tesznek, hogy a békeszerződés rendelkezéseit hűségesen és lojálisan teljesíteni fogják.

Először Wilson irta alá a békeszerződést. 3 óra 14 perccor utána a többi amerikai megbizott vette kezébe a tollat.

Az első német megbizott 3 óra 17 perccor irta nevét a békeszerződésre. Utána Lloyd George irta alá. Clemenceau 3 óra 23 perccor irta alá a szerződést. 3 óra 50 perccor az aláírást befejezték. A németek azonnal elhagyták a termet.

Az aláírások megtörténtével Clemenceau a következőket mondotta:

— A béke feltételeiből ezzel alátét béke lett. A szerződés ezzel véget ért.

Erélyes intézkedések Budapest tehermentesítése érdekében.

A budapesti központi forradalmi munkás és katonatanács elnöksége következőképpen nyilatkozott Budapest tehermentesítéséről:

A nyolcvanas intéző-bizottság Budapest tehermentesítése dolgában tudvalevően külön bizottságot küldött ki. Ez a bizottság alkalmat adott azoknak, akik a nyár tartamára önként elakarnak távozni a fővárosból, hogy cukor, só és szappanjegyeiket a lehetőség szerint kiváltva, egyéb élelmiszerjegyüket beszovaltatva és lakásuk rekvirálása felől nyugodtan eltávozhassanak. Egyben a budapesti vendégek barátságos fogadására és ellátására hivat a vidéki munkástanácsokat és direktóriumokat. A listabizottságok munkája sorényen megindult. Most készül a statisztikai összeállítás az eddigi jelentésekről. Ez a felhívás csak az első és legzeledebb pontja a tehermentesítő bizottság akciójának. A második volt a galíciaiak eltávolítása volt. Itt mindjárt előjáróban hangsúlyoznunk kell, hogy a galíciaiak eltávolítása a legkevésbé sem viselte magán a felekezeti akció jellegét. Az eltávolítás egyedüli és kizárólagos oka, hogy a fővárost megszábadítsák olyan idegen alattvalóktól, akiknek hazájuk az idegen megszállás alól már felszabadult.

Nagy razziát rendeztek a galíciaiakra, akik közül mintegy kétszázat a mult pénteken külön vonaton indították el Lengyelországba. A kiutasításnál a legnagyobb kímélettel jártak el. Csúpan azokat utasították ki, akik árulárjétséssel, csempészéssel és üzérkedéssel voltak a fiatal magyar tanácsköztársaság kárára. Nem utasították ki azonban azokat a galíciaiakat, akik mult év november elseje előtt már szervezett munkások voltak, minthogy a proletár államnak egyképen fia, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül minden ország munkása. A kiutasítások a lengyel követséggel való szoros kapcsolatban és illetékes kerületi munkás- és katonatanácsok betegyezésével történtek. Azok egyáltalán nem viselték magukon a felekezeti akció bélyegét. A galíciaiak további eltávolítására vonatkozóan olyan megállapodás jött létre a lengyel követséggel, hogy a további razziáktól egyelőre eltekintenek. A lengyel követség ugyanis kötelezte magát arra, hogy hetenkint két vonatot indít utba Lengyelországba egyenkint ezer-ezer galíciaival. Amíg ezek a vonatok pontosan elindulnak Budapestről, az erélyesebb akcióktól eltekintenek. Ha azonban a lengyel követség nem képes eleget tenni a vállalt kötelezettségének, ismét a legszigorubb razziákhoz kell majd fordulnunk.

Budapest tehermentesítésére vonatkozóan még más energikus intézkedések is várhatók. Eltávolítják Budapestről mindazokat, akik rákérdezők: élnek, vagy akik nem tudják igazolni, hogy valamilyen termelő munkáért bért kapnak. Ezeket, akik herék a dolgozó proletártársadalom szempontjából, minden rendelkezésre álló eszközzel elküldik a fővárosból. A tehermentesítő bizottságnak már kezei között is van azoknak a listái, akik, ha önként nem mennek, kényszerrendszabályok alkalmazásával távolítják el a fővárosból.

A legszigorubb intézkedések várhatók a menekültek eltávolítása ügyében is. — Itt főképpen azok a menekültek jönnek számításba, akiknek otthona már felszabadult az idegen megszállás alól, de akik még mindig

a fővárosban tartózkodnak. Éppen most jelent meg a belügyi népbizottság rendelete, amely lehetőséget nyújt a megszállott területekről valóknak hazautazásra. Ezeknek a hazatérőknek külön vonatot állítanak össze, hogy akadály nélkül juthassanak otthonukba.

Budapest tehermentesítése ma a listai tanácsköztársaság egyik legfontosabb érdeke. Minden lehetőséget meg kell tenni arra nézve, hogy Budapestet a heréktől mentesítsék, s így minden gramm élelmiszer a dolgozó proletároknak jusson. A tehermentesítésre kiküldött bizottság a legenergikusabb intézkedésektől sem fog visszariadni, hogy a célj eléréje.

ad 9400/1919:

1528

Hirdetmény.

A Zalai Nepakarati, hó 27. számában 9400. sz. alatt a rezgálic szükséglet biztosítása tárgyában kibocsátott hirdetmény tárgyalanná vált, mert a hivatkozott bécsi cég ajánlatát visszavonta s mert egyébként is a tanácskormány rendeletei értelmében az u. n. kék-pénz f. hó 30-ika után megszűnik törvényes fizetési eszköz lenni.

Nagykanizsa, 1919. június hó 29.

Közellátási üzemek.

Csendes, tiszta, egészséges birtokozó szoba kerestetik mielőbbre, családnak a kiadóhivatalban. — Cím: 1524

Csengery-ut 78/e szám alatti műhelyemben főzők javítását és tisztítását a legolcsóbb árban elvállalom. — Jámboz Anita kőtszer- és fűző-keszítő. — Cím: 1524

Elcserélném 2 szobás udvari lakásomat 3 szobás lakással a város belterületén. Cím: a kiadóhivatalban. — 1524

Keresek egy kecskét megvételre, amelyik 3 liter tejet ad. Ugyanőköt díjazok. — Cím: Kisfaludy-utca 4. sz.

Forgács féle öngyújtó
ég mint a forgács!
Tűzkő, ből, benzin, kizárólag:
Forgács R.
dohánytűsdőjében Magyar-utca 43.

URANIA mozgóképpalota
Hosparj-utca 4. Tel: 1524

Hétfőn, kedden, Június 30. és július 1.

Henny Porten fellépésével

A kék lámpás

dráma 5 felvonásban

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Előadás kezdete este 8 órakor.

A VILÁG-nagymozgóban az átálakítás munkálatok befejeztéig előadás nem tartatik.

A Novacsek-féle

CIRCUS

Budapesti elővet
elsőrangú, nívós
körönd-elfősor
keretében

Szerdán, július 2-án

kezd meg

vendégjátékát

Nagykanizsán

Halló!

Halló!

Kinek van
használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hanglemezeket
míg az anyaghiány tart, legmagasabbi
áron veszünk vagy cserélünk

WÁGNER

az országszerte elismert elsőrendű magyar
hangszer és beszélgép nagy áruháza

Budapest, József-körút 18. Flók: IX, Ráday-utca 18.

Beszélgépek 1500 koronáig. — Árjegyzék ingyen!

